

RAAD VOOR BETWISTINGEN INZAKE
STUDIEVOORTGANGSBESLISSINGEN

UITSPRAKEN WERKJAAR 2022
STUDIEBETWISTINGEN DEEL 3

Inhoud

[Zitting van 16 september 2022](#)

rolnummer 2022/0279

rolnummer 2022/0280

rolnummer 2022/0295

rolnummer 2022/0296

[Zitting van 23 september 2022](#)

rolnummer 2022/0255

rolnummer 2022/0291

rolnummer 2022/0294

[Zitting van 26 september 2022](#)

rolnummer 2022/0292

rolnummer 2022/0300

rolnummer 2022/0333

rolnummer 2022/0332

rolnummer 2022/0409

rolnummer 2022/0414

[Zitting van 10 oktober 2022](#)

rolnummer 2022/0380

rolnummer 2022/0445

rolnummer 2022/0457

rolnummer 2022/0464

rolnummer 2022/0533

rolnummer 2022/0556

rolnummer 2022/0554

[Zitting van 26 oktober 2022](#)

rolnummer 2022/0563

rolnummer 2022/0658

rolnummer 2022/0712

rolnummer 2022/0717

rolnummer 2022/0706

rolnummer 2022/0714

rolnummer 2022/0741

rolnummer 2022/0679

rolnummer 2022/0624

rolnummer 2022/0667

rolnummer 2022/0699

rolnummer 2022/0726

rolnummer 2022/0707

rolnummer 2022/0647

[Zitting van 4 november 2022](#)

rolnummer 2022/0661

rolnummer 2022/0728

rolnummer 2022/0744

rolnummer 2022/0751

[Zitting van 4 november 2022 \(2\)](#)

rolnummer 2022/0702

rolnummer 2022/0752

rolnummer 2022/0758

rolnummer 2022/0454

rolnummer 2022/0713

rolnummer 2022/0562

rolnummer 2022/0704

rolnummer 2022/0708

[Zitting van 18 november 2022](#)

rolnummer 2021/0002

rolnummer 2022/0787

rolnummer 2022/0805

rolnummer 2022/0811

rolnummer 2022/0841

rolnummer 2022/0853

rolnummer 2022/0818

Zitting van 16 september 2022

Arrest nr. 7.926 van 16 september 2022 in de zaak 2022/0279

In zake: Elias VAN DE WOESTYNE
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Christophe Vangeel
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Lange Lozanastraat 24
waar keuze van woonplaats wordt gedaan

tegen:

KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN
woonplaats kiezend te 3000 Leuven
Oude Markt 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 28 juli 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de vicerector Studentenbeleid van de Katholieke Universiteit Leuven van 24 juli 2022 waarbij het intern beroep van verzoeker ongegrond wordt verklaard en het examencijfer van 9/20 voor het opleidingsonderdeel ‘Ontwerpen II: jaaroefening’ wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota neergelegd en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota neergelegd.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 16 september 2022.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Manon Lafere, die verschijnt voor verzoekende partij, en Toon Boon, die verschijnt voor verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de Architectuur’.

Tot verzoekers curriculum behoort onder meer het opleidingsonderdeel ‘barg 36 Ontwerpen II: jaaroefening’ (verder: ‘Ontwerpen II: jaaroefening). Verzoeker behaalt een examencijfer van 9/20.

Op 12 juli 2022 stelt verzoeker tegen dat examencijfer het volgend intern beroep in:

“Ik wens beroep in te tekenen tegen de beoordeling van mijn ontwerp barg36, Ontwerpen II. Ik kreeg als totaalscore voor mijn 4 praktische opdrachten een 9/20 nadat ik mijn laatste onderdeel had afgelegd. Het laatste deel ging om een maquette die moest ingediend worden en mondeling verdedigd moest worden voor een jury bestaande uit mijn atelierbegeleidster, [S.P.] en de externe jury. Nadat ik vorig jaar een tekort had, diende ik dit in het afgelopen jaar, in combinatie met mijn derde jaar van de bachelor architectuur opnieuw te doen.

Voor mijn drie eerste opdrachten kreeg ik voor alle leerdoelen over de 3 opdrachten gespreid een voldoende (lichtgroen) en op geen enkel leerdoel kreeg ik een onvoldoende of zelfs maar een ‘kantje bordje’. Dit terwijl mevrouw [S.P.] nu zegt dat ze me bij die opdrachten ‘het voordeel van de twijfel’ heeft gegeven. Dan begrijp ik niet dat ik toen niet code geel kreeg maar groen. Op basis van de toegekende kleuren geloofde ik dat ik goed bezig was en dat ook mijn vierde opdracht qua score in dezelfde lijn zou liggen.

Op 4/7 kreeg ik van mevrouw [S.P.] de digitale feedback dat ik doorheen het jaar goede oefeningen indiende met inhoudelijk sterke insteken en goede ideeën. Als kwaliteiten noemde ze o.a. mijn ruimtelijke inzicht en mijn concepten. Voor mij zijn dit zeer belangrijke eigenschappen van een architect zoals ik die zie. Als mindere punten werd de uitwerking genoemd die niet altijd even nauwgezet was en het feit dat er sneller naar een afgewerkt product moest worden gegaan. Ik besef ook dat dit belangrijke eigenschappen zijn maar dit zijn net de werkpunten waarvan ik hoop dat de school mij daarbij zal ondersteunen en helpen om hierin te verbeteren. Op basis van de feedback die ik kreeg bij mijn drie eerdere opdrachten heb ik niet de boodschap gekregen dat dit problematisch was.

Ik wil hier nog vermelden dat de eerst twee jaren van mijn bachelor in moeilijke omstandigheden verlopen zijn. Tijdens de verschillende covid-episodes hebben we zeer veel belangrijke lesonderdelen in afstandsonderwijs gekregen en de persoonlijke praktijkbegeleiding op de campus was vrijwel onbestaande. Ik hoop dat ook daarmee rekening wordt gehouden bij een herdeliberatie.

Persoonlijk wil ik daar nog aan toevoegen dat ik de hele periode in psychologische begeleiding was en medicatie diende te nemen op basis van een psychische problematiek (zie verslag klinisch psycholoog, bijlage 1 en verslag arts, bijlage 2). Dit heeft mij in het begin van het derde jaar ook vertragingen opgeleverd. Ik heb zelf geen speciaal statuut aangevraagd maar had dit beter wel gedaan.

Ik teken beroep in tegen de beslissing omdat ik onvoldoende kans heb gehad om na de eerste 3 opdrachten meer te focussen op de uitwerking en op resultaat. Er is mij op geen enkel moment duidelijk gemaakt dat ik zonder een drastische wijziging op een tekort afstevende. Ik vraag dan ook om deze 9 om te zetten in een voldoende zodat ik volgend

jaar mijn bachelor-proef kan afleggen en ik de afgelopen 3 jaar niet moet zien als drie verloren jaren.”

Nadat verzoeker werd gehoord, beslist de vicerector Studentenbeleid op 24 juli 2022 om het beroep ontvankelijk, maar ongegrond te verklaren:

“[...]

In uw brief en tijdens het gesprek wijst u op volgende elementen:

1. Uw opvolgfiche toonde voor de eerste drie bewegingen alleen kleurscore groen (voldoende). U ging er van uit dat met dezelfde werkwijze en inzet ook uw vierde score in dezelfde lijn zou liggen.
2. U verwijst naar uw moeilijke studieomstandigheden in de voorbije twee jaar.

In opvolging van uw beroep vroegen we bij [S.P.] de opvolgfiche en een toelichting op. De opvolgfiche toont inderdaad, zoals u aangeeft groen in de eerste drie kolommen en rood in de vierde:

ruim onvoldoende	onvoldoende	kantje boordje	voldoende	ruim voldoende
LEERDOELEN				
De student kan:				
kan een coherent ontwerp maken dat de vraagstelling overstijgt.			1 2 3 4	
kan in het ontwerpproces alternatieven genereren, ten opzichte van elkaar afwegen en argumenteerde keuzes maken.				
kan eigen ideeën toetsen aan architecturale referenties.				
in een ontwerp rekening houden met de raakvlakken tussen een nieuw ontwerp en het bestaande weefsel.				
kan de kwaliteiten van stedenbouwkundige patronen benoemen en deze in een ontwerp uitspelen.				
in het ontwerp rekening houden met aspecten als nabijheid, afstand, oriëntatie, lichttoetreding en bezetting en onderzoekt hun onderlinge relatie.				
constructie en ruimtelijke aspecten samenbrengen in een coherent ontwerp als antwoord op een complexe en gediversifieerde vraagstelling.				
de gelijktijdige voorstellingstechnieken van de discipline toepassen.				

1 Begrijpen: [REDACTED] Datum: 21/10/2021
Studenten verdiepen zich goed in de woning en het oeuvre van de architect. Woning is goed ontleid. Maquette mist echter karakter. Wel zorgvuldig werk. Geheel redelijk.

2 Fragment – Brandl: [REDACTED] Datum: 05/11/2021
Fragment bevat enkele interessante aspecten en ruimtelijke ingrepen. Uitwerking en materialisatie niet zorgvuldig. Complexiteit is beperkt. Geheel voldoende.

3 Landschap en dorp: [REDACTED] Datum: 23/12/2021
Intentie tot reactie op context aanwezig. Niet volledig geslaagde uitwerking. Idee is wel doordacht.

4 Woning: [REDACTED] Datum: 23/03/2022
Student beheert complexiteit van deze oefening niet. Inhoudelijk interessante concepten van vorige bewegingen zijn hier niet terug te vinden. Geen schaalgrootte op niveau van wonen. Verzameling ideeën, zonder samenhang. Niet duidelijk welke ruimtes binnen of buiten zijn. Tekening niet af. Maquette niet af. Te weinig detail in maquette. Algemeen onvoldoende.

Eindevaluatie: 9/20
Naam docent: [REDACTED] Datum:

Gevraagd om toelichting schrijft [S.P.] (mail dd. 11 juli 2022):

[Ik] heb hem uitgelegd dat hij in de eerste oefeningen het voordeel van de twijfel heeft gekregen. In de laatste oefening bleek duidelijk dat hij de complexiteit niet aankan en niet over voldoende zelfdiscipline beschikt. De tekening noch de maquette waren af.

Het werk was zwaar onvoldoende waardoor het gemiddelde over het hele jaar 9/20 was.

Elias heeft zeker bepaalde inzichten met betrekking tot het begrip van de oefening en conceptvorming maar blijft op dit niveau haperen. Uitwerking van het idee, resultaatgericht werken, orde, planning, ... zijn onvoldoende.

Deze [motivering] voor de toegekende score komt de beroepsinstantie zeer redelijk voor. De beroepsinstantie maakt zich deze [motivering] dan ook eigen, en gaat hieronder in op de door u aangehaalde punten.

1. Uw opvolgfiche toonde voor de eerste drie bewegingen alleen kleurscore groen (voldoende). U ging er van uit dat met dezelfde werkwijze en inzet ook uw vierde score in dezelfde lijn zou liggen.

Het opleidingsonderdeel bestaat uit vier bewegingen (deeloefeningen). De eerste oefening ‘begrijpen’ is een groepswerk en duurt vier weken. De tweede oefening ‘brand!’ telt vijf weken, de derde ‘landschap en dorp’ vier weken en de afsluitende oefening ‘fusie en toon’ zes weken.

De drie eerste oefeningen zijn voorbereidende oefeningen die een synthese kennen in de vierde. Daarbij is er een evolutie van de analyse van een referentiegebouw, de studie van een fragment in zijn materialiteit, de benadering van de nieuwe site tot het ontwerp van de nieuwe woning. Uit de aard van de opbouw van de oefening is er ook een toename van complexiteit: *“In beweging 4 komt alles samen in een eigen woning geïnspireerd door de voorbeeldwoning of het œuvre van de architect, gestuurd door het fragment en ingebed in de onderzochte context.”* (Opdrachtfiche barg36 2021-2022).

Deze groei in complexiteit in het ontwerpproces vertegenwoordigt ook telkens sprongen in de noodzakelijke ontwerpcompetenties. Goed presteren in een voorgaande oefening garandeert geen goed resultaat in de volgende. Bovendien moeten die scores gelezen worden voor wat ze zijn: indicatief, voor dat moment in de oefening, en niet cumulatief. Bovendien gaat u blijkbaar toch uit van een nogal rooskleurige lezing van de opvolgfiche. De kleurscores kunnen niet los van de schriftelijke toelichting gelezen worden.

In de eerste oefening, het groepswerk, krijgt u de score voldoende en als commentaar o.a. “*geheel redelijk*”.

In de tweede oefening krijgt de score voldoende over de verschillende leerdoelen, een aantal positieve opmerkingen (“*fragment bevat enkele interessante aspecten en ruimtelijke ingrepen*”, “*geheel voldoende*”) maar toch ook enkel belangrijke negatieve signalen (“*uitwerking en materialisatie niet zorgvuldig*”, “*complexiteit is beperkt*”).

Bij de derde oefening opnieuw een aantal positieve opmerkingen (“*intentie tot reactie op context aanwezig*”, “*idee is wel doordacht*”) en maar ook de negatieve “*niet volledig geslaagde uitwerking*”.

In de vierde oefening slaagt u er duidelijk niet in de positieve elementen uit de vorige oefeningen in te zetten en komen de negatieve elementen sterker naar voor:

Studentbeheerst complexiteit van deze oefening niet. Inhoudelijk interessante concepten van vorige bewegingen zijn hier niet terug te vinden. Geen schaalgevoel op niveau van wonen. Verzameling ideeën, zonder samenzwering. Niet duidelijk welke ruimtes binnen of buiten zijn. Tekening niet af. Maquette niet af. Te weinig detail in maquette. Algemeen onvoldoende.

De opvolgfiche honoreerde de positieve elementen in uw oefeningen en wees in de commentaren ook belangrijke werkpunten. In de vierde oefening kon u zich geen meester tonen van de toegenomen complexiteit, waarmee ook de beperkingen in uw ontwerpproces duidelijker naar voor kwamen.

De opmerkingen over de tekening en de maquette vinden bevestiging in deze beelden van uw werk.

[...]

In uw brief stelt u dat u onvoldoende de kans heeft gehad om na de eerste drie opdrachten meer te focussen op de uitwerking en het resultaat. Minstens de opvolgfiche op zich gaf u al voldoende indicaties om u bewust te worden van de beperkingen van uw werk. Daarnaast waren er ook de presentatiemomenten en de wekelijkse besprekingen in het atelier.

Het is bovendien vaste rechtspraak van de Raad voor Studievoortgangsbewistingen dat, zelfs indien er in uw ogen problemen waren met de begeleiding:

- a) enerzijds de student hiervan ten minste enige concrete elementen moet aangeven. Bij ontstentenis van deze gegevens kunnen we op dit ogenblik enkel vaststellen dat de begeleiding zeker voldoende was;
- b) anderzijds een (per hypothese) vastgestelde gebrekkige begeleiding niet moet leiden tot een vernietiging van de score voor zover duidelijk blijkt dat de student voldoende informatie kreeg die hem/haar in staat moest stellen toch te slagen en de begeleiding dus niet onmogelijk maakte te slagen. Een voldoende feedback werd in casu zeker gegeven opdat u hiermee zou moeten kunnen slagen.

U wijst de beoordeling af maar u brengt daartegenover geen concrete elementen aan die kunnen doen veronderstellen dat u wel zou moeten slagen voor dit opleidingsonderdeel, dat u de leerdoelen verbonden aan dit opleidingsonderdeel welzeker verworven heeft.

2. U verwijst naar uw moeilijke studieomstandigheden in de voorbije twee jaar.

U verwijst naar de moeilijke omstandigheden waarin uw eerste twee jaar van de bacheloropleiding verliepen (i.c. academiejaren 2019-2020 en 2020-2021). U doelt daarmee op het afstandsonderwijs voor zowel theorie- als praktijkvakken in die periode. Het is niet meteen duidelijk wat de relevantie hiervan is voor de opleiding in 2021-2022. U verwijst ook naar de psychologische begeleiding die u krijgt omwille van stressgerelateerde klachten. De evaluatie van een opleidingsonderdeel is de beoordeling of u al of niet de leerdoelen verbonden aan dat opleidingsonderdeel bereikt heeft. De faculteit en de universiteit bieden verschillende mogelijkheden om u te ondersteunen bij uw studies. U kan, zoals u zelf schrijft, een attest studiebeperking aanvragen waarmee u recht heeft op specifiek te bepalen examen- en studiefaciliteiten. Daarnaast is er de zorgcoördinator die opleidingsspecifieke begeleiding kan bieden en zijn er ook de ombudsen. Dus, de examinator kan in zijn beoordeling geen rekening houden met uw studiebeperking maar er zijn wel facultaire diensten die u in uw studie kunnen ondersteunen. Het is belangrijk dat u van deze mogelijkheden gebruik maakt.

U wijst op uw verwachting om goed te presteren in de vierde oefening op basis van de feedback op de eerste drie oefeningen. U wijst ook op de omstandigheden die u belet hebben om een goed resultaat neer te zetten. Maar noch in uw brief noch tijdens het gesprek brengt u elementen naar voor die aantonen dat u de leerdoelen effectief wel bereikt hebt. En dat u bijgevolg zou moeten slagen voor dit opleidingsonderdeel.

Op basis van deze informatie stellen we vast dat het examencijfer op een correcte manier werd vastgesteld en dus gehandhaafd blijft.”

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij voert geen excepties aan met betrekking tot de ontvankelijkheid van het beroep.

De Raad ziet geen aanleiding ertoe om dat ambtshalve te doen.

Het beroep is ontvankelijk.

V. Omvang van de vordering

Verzoeker vraagt in het eerste middel om “zijn resultaat te herzien en hem een slaagcijfer toe te kennen voor het onderdeel ‘barg36 ontwerpen II’.”

De Raad herinnert eraan dat hij krachtens artikel II.291, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs niet bevoegd is om zijn appreciatie betreffende de waarde van de verzoekende partij in de plaats te stellen van die van het bestuur of enig orgaan dat werkt onder de verantwoordelijkheid van het bestuur.

De Raad kan de inhoudelijke beoordeling dan ook niet overdoen als ware hij zelf een interne beroepsinstantie. Daarnaast is de bevoegdheid van de Raad, wat de strekking van het arrest betreft, op grond van artikel II.292, §1 van diezelfde Codex ertoe beperkt de bestreden beslissing in voorkomend geval te vernietigen. De Raad kan de beslissing niet hervormen, en evenmin een credit toekennen.

De Raad begrijpt het beroep als een vraag tot vernietiging van de bestreden beslissing.

VI. Onderzoek van de middelen

Eerste middel

Verzoeker beroeft zich in een eerste middel op de materiëlemotiveringsplicht, het zorgvuldigheidsbeginsel “of” het vertrouwensbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker betoogt dat hij mag verwachten om in het intern beroep een correct antwoord te krijgen op de grieven en vragen die hij voorlegt. Waar verzoeker aan de kaak heeft gesteld dat er een aanzienlijke discrepantie voorligt tussen de beoordeling van de eerste drie opdrachten en de laatste opdracht, is verzoeker van oordeel dat de interne beroepsinstantie die weliswaar tracht te weerleggen, maar daarbij steunt op “verschillende elementen die nog steeds niet correct zijn of niet als bewezen kunnen worden aanzien”. Daardoor, zo stelt verzoeker, is de bestreden beslissing in strijd met de materiëlemotiveringsplicht. Verwijzend naar de toelichting van de docent die in de bestreden beslissing wordt aangehaald, wijst verzoeker erop dat die niet overeenstemt met de werkelijkheid, en dat ze op gespannen voet staat met de feedback die bij de deelopdrachten werd gegeven. Met name werd verzoeker nooit meegedeeld dat hij het ‘voordeel van de twijfel’ kreeg, en verzoeker ziet daarvan ook geen enkele weerspiegeling in de kleurquatering. Dat wat thans wordt voorgehouden had dan volgens verzoeker immers moeten resulteren in een beoordeling ‘geel’ (‘kantje boordje’), terwijl nu steeds (licht)groen is aangetekend (‘voldoende’). Er wordt, nog steeds volgens verzoeker, een onredelijk gewicht toegekend aan de werkpointjes die in de feedback werden geformuleerd, daarbij dus voorbijgaand aan het feit dat verzoeker wel slaagde voor de deelopdrachten.

De handelwijze van verwerende partij is volgens verzoeker ook onzorgvuldig, omdat hij aan de hand van de positieve beoordelingen met werkpointjes geen signalen kon lezen die aangaven dat uiteindelijk geen slaagcijfer zou worden behaald.

In haar antwoordnota werpt verwerende partij tegen dat verzoeker volhardt in een zeer partiële lezing van de opvolgfiche. Onder aanhaling van de tekst van die fiche, stipt verwerende partij aan dat het opleidingsonderdeel vier ‘études’ of deelopdrachten omvat die gradueel in complexiteit en belang toenemen, zodat latere deelopdrachten doorslaggevender zijn in de toekenning van het examencijfer. Daarnaast beklemtoont verwerende partij dat de tussentijdse inschatting van de prestaties van een student aan de hand van een kleurcode niet los kan worden gezien van de bijhorende schriftelijke toelichting, en dat uit de tussentijdse beoordelingen niet kan worden afgeleid dat de leerdoelen definitief zijn verworven. Bovendien licht verwerende partij toe dat de kleurcodes en feedback niet cumulatief of ‘optelbaar’ zijn, maar formatief, en dat de eerste drie deelopdrachten toeleiden naar de vierde deelopdracht waarin de verschillende onderdelen samen komen en tot een samenhangend ontwerp moeten worden gebracht. Het gaat met andere woorden om een ontwerpproces dat niet lineair is en waarbij het bereiken van de

leerdoelen pas op het einde van de opdracht wordt beoordeeld. Verwerende partij verwijst naar de beoordeling van de interne beroepsinstantie binnen dat raamwerk.

Verwerende partij vestigt de aandacht op de woordelijke commentaar bij de tussentijdse beoordelingen, die duidelijk werkpunten omvatte. In de vierde deeloeufening, zo stelt verwerende partij, kon verzoeker zich geen meester tonen van de toegenomen complexiteit, waarmee ook de beperkingen in het ontwerpproces duidelijker naar voor kwamen. Ter zake wordt verwezen naar de onafgewerkte tekening en maquette, naar de moeilijke leesbaarheid van de tekening en naar het gebrek aan samenhang in het ontwerp.

Verwerende partij stelt verder dat verzoeker noch in het intern beroep, noch in de procedure voor de Raad enig concreet element aanvoert dat de beoordeling tegenspreekt, en zelfs niet beweert dat hij toch de leerdoelen van het opleidingsonderdeel heeft verworven. Verwerende partij ziet ook geen “plotse ommekeer” in het cijfer, aangezien duidelijk is aangegeven dat bij de uiteindelijke beoordeling de latere deeloeufeningen doorslaggevender zijn dan de eerdere. In de tussentijdse beoordelingen ‘voldoende’ moet volgens verwerende partij vooral worden gezien dat aan verzoeker het voordeel van de twijfel werd gegeven, en dus niet de kleurcode “kantje boordje” werd toegekend.

Wat het zorgvuldigheidsbeginsel betreft, herhaalt verwerende partij dat een architectuurontwerp geen rechtlijnig proces is en dat de vier deeloeufeningen geen herhalingen, maar aparte deelaspecten zijn met hun eigen problematiek die dan uiteindelijk moeten samengebracht worden en verwerkt in de afsluitende vierde deeloeufening. Zij verwijst naar de opdrachtfiche, en zet uiteen dat het bij aanvang van het opleidingsonderdeel duidelijk is dat het gewicht van de beoordeling eerder in de latere deeloeufeningen zou liggen, omdat daar wordt uiteindelijk bewezen dat de leerdoelen behaald werden. Precies om te vermijden dat de idee zou ontstaan dat deze deelbeoordelingen optelbaar zijn, is ook gekozen om kleurcodes te gebruiken. Aangezien verzoeker van bij het begin van het opleidingsonderdeel op de hoogte was van de werkwijze en het doel van de opvolgfiche en die opvolgfiche ook effectief op deze manier werd ingezet, kan er voor verwerende partij geen sprake zijn van een schending van het vertrouwensbeginsel.

In zijn wederantwoordnota handhaaft verzoeker zijn grieven en weerspreekt hij het verweer van verwerende partij.

Beoordeling

De Raad kan verzoeker een eind weegs volgen, waar hij stelt dat de beoordeling van de drie eerste opdrachten correct moet worden ingeschat.

Verwerende partij heeft ervoor gekozen om de beoordeling van de vier deelopdrachten ('etudes') binnen het opleidingsonderdeel te laten verlopen aan de hand van een kleurcode, die dan overeenstemt met eenwoordelijk tot uitdrukking gebrachte beoordeling, gaande van donkerrood ('ruim onvoldoende') over rood ('onvoldoende'), geel ('kantje-boordje') en groen ('voldoende') tot donkergroen ('ruim voldoende'). Daarnaast is er ruimte voor een (korte) commentaar per etude.

Voor alle leerdoelen die bij etudes 1 tot en met 3 werden beoordeeld, kreeg verzoeker een beoordeling 'groen', en dus 'voldoende'.

Hierbij passen twee bedenkingen.

Ten eerste komt het de Raad voor dat de beoordeling wordt gegeven door de kleurcode, die dan met een appreciatie op de hierboven vermelde schaal correspondeert, en niet door de bijhorende commentaar. Anders gezegd: de woordelijke commentaar kan worden aangezien als nadere duiding van de beoordeling, en niet omgekeerd. Zo kan de commentaar, bijvoorbeeld, inzichtelijk maken welke positieve elementen de prestaties van de student boven 'kantje-boordje' optillen, en welke werkpunten ertoe leiden dat niet de beoordeling 'ruim voldoende' wordt toegekend.

Zoals gezien kreeg verzoeker voor alle beoordeelde competenties in de etudes 1, 2 en 3 een beoordeling 'voldoende'. De bijhorende commentaren kunnen daarvan geen afbreuk doen.

Ten tweede, en daarbij aansluitend, overtuigt verwerende partij er niet van dat verzoeker bij de eerste drie etudes het 'voordeel van de twijfel' heeft gekregen, althans dat kan – los van de intenties van de beoordeelaren – naar oordeel van de Raad redelijkerwijze niet met de toegekende score in overeenstemming worden gebracht. Het standpunt van verwerende partij zou nog kunnen worden bijgevallen indien de schaal van de beoordelingen geen 'neutrale' categorie zou

kennen, in welk geval een student, om een ‘onvoldoende’ te vermijden, alsnog ‘voldoende’ krijgt toegekend, liefst dan met duidelijke vermelding van werkpunten, wat de student toelaat om een correcte inschatting van die beoordeling te maken. Te dezen evenwel, is er wél een dergelijke ‘neutrale’ beoordeling mogelijk, namelijk ‘kantje-boordje’. Volgens Van Dale woordenboek definieert ‘kantje-boord’ als “op het nippertje”. Met andere woorden, verzoekers prestaties op de eerste drie etudes zijn niet beoordeeld als waren zij ‘tussen hangen en wurgen’ (kleurcode geel), maar als ‘voldoende’.

Daarmee is evenwel niet gezegd dat de bestreden beslissing niet steunt op deugdelijke motieven.

De beoordelingswijze voor het opleidingsonderdeel is in de ECTS-fiche als volgt uiteengezet:

“Dit opleidingsonderdeel bestaat uit meerdere etudes of deelopdrachten, die één geheel vormen voor de evaluatie van het jaarvak. Omdat vorderingen in het leerproces worden verwacht, en omdat de opeenvolgende deelopdrachten graduateel stijgen in complexiteit en belang, zijn latere deelopdrachten doorslaggevender in de toekenning van het cijfer. Studenten kunnen hun voortgang volgen via de opvolgfiche waar deelaspecten terugkerend worden voorzien van kleurcodes. Dit zorgt voor een formatief beeld van de vooruitgang maar is geenszins aanleiding tot een optelsom van deelresultaten als finale evaluatie.

Elke deelopdracht wordt afgesloten met het indienen en/of presenteren van een werkstukken. De opdrachtfiche vermeldt de data van de in te dienen werkstukken en de eraan gekoppelde presentaties. Per deelopdracht zal een begeleidende docent met de student de vorderingen in het leerproces van de student m.b.v. een persoonlijke opvolgfiche bespreken.

De begeleidende docenten leggen de eindscore in consensus vast. Zij baseren zich daarbij op de individuele opvolgfiche, het ontwerpproces, het geheel van de ingediende werkstukken en de presentaties van de student.”

De Raad stelt derhalve vast dat de vier etudes onafhankelijk van elkaar worden beoordeeld, dat de beoordelingen niet kunnen worden ‘opgeteld’ en dat latere deelopdrachten doorslaggevender zijn in de toekenning van het cijfer.

In dat opzicht kon verzoeker niet redelijkerwijze veronderstellen dat de beoordelingen ‘voldoende’, samen gelezen met de vermelde werkpunten, *ipso facto* tot een slaagcijfer zouden leiden bij de vierde etude en vervolgens het geheel van het opleidingsonderdeel.

Verzoeker werd voor etude vier beoordeeld met ‘onvoldoende’ voor alle acht de leerdoelen. De bijhorende commentaar luidt:

“Student beheerst complexiteit van deze oefening niet. Inhoudelijk interessante concepten van vorige bewegingen zijn hier niet terug te vinden. Verzameling ideeën zonder samenhang. Niet duidelijk welke ruimtes [binnen] of uiten zijn. Tekening niet af. Maquette niet af. Te weinig detail in maquette. Algemeen onvoldoende.”

Verzoeker beperkt zich er in dit eerste middel toe te stellen dat geen redelijke verklaring voor het examencijfer wordt gegeven. Verzoeker betwist evenwel niet de acht deelevaluaties ‘onvoldoende’ bij de laatste etude, en evenmin spreekt hij de bijhorende commentaar tegen.

Nu de regelmatigheid van de evaluatie van etude 4 aldus door verzoeker niet in vraag wordt gesteld, is de Raad van oordeel dat – rekening houdend met de hiervoor in herinnering gebrachte richtlijnen van de ETCS-fiche – het examencijfer van 9/20 voldoende feitelijke onderbouwing vindt in het dossier, en gelet op het grotere gewicht van de latere etudes ook niet onredelijk voorkomt.

De Raad stipt daarbij nog aan dat pas bij etude 4 alle acht competenties voor het eerst samen worden beoordeeld, en dat vier van de acht competenties voorafgaand nog maar één keer waren beoordeeld.

Het eerste middel is niet gegrond.

Tweede middel

In een tweede middel beroeft verzoeker zich op de formelemotiveringsplicht en, zo blijkt uit lezing van de uiteenzetting van het middel, op het *patere legembeginsel*.

Standpunt van partijen

Verzoeker zet uiteen dat de interne beroepsinstantie, naast het geven van onjuiste motieven (die in het eerste middel aan bod kwamen), nalaat te antwoorden op de door verzoeker opgeworpen grieven. Zo stelt verzoeker dat het argument dat hij voor het volledige

opleidingsonderdeel niet de nodige feedback heeft gekregen, waardoor hij niet in de mogelijkheid was de nodige aanpassingen door te voeren, volstrekt onbesproken blijft.

Door de gebrekkige motivering schendt verwerende partij volgens verzoeker ook haar eigen voorschriften, met name de evaluatieprocedure zoals ze in de opdrachtenfiche van het opleidingsonderdeel is opgenomen. Hieruit citeert verzoeker:

“Evaluatieprocedure

In dit OPO worden studenten op regelmatige basis door de docent(en) begeleid en tijdens het ontwerpproces voorzien van feedback.

Dit opleidingsonderdeel bestaat uit meerdere etudes of deelopdrachten, die één geheel vormen voor de evaluatie van het jaarvak. Omdat vorderingen in het leerproces worden verwacht, en omdat de opeenvolgende deelopdrachten graduateel stijgen in complexiteit en belang, zijn latere deelopdrachten doorslaggevender in de toekenning van het cijfer. Studenten kunnen hun voortgang volgen via de opvolgfiche waar deelaspecten terugkerend worden voorzien van kleurcodes. Dit zorgt voor een formatief beeld van de vooruitgang maar is geenszins aanleiding tot een optelsom van deelresultaten als finale evaluatie.

Elke deelopdracht wordt afgesloten met het indienen en/of presenteren van een werkstukken. De opdrachtenfiche vermeldt de data van de in te dienen werkstukken en de eraan gekoppelde presentaties. Per deelopdracht zal een begeleidende docent met de student de vorderingen in het leerproces van de student m.b.v. een persoonlijke opvolgfiche bespreken.

De begeleidende docenten leggen de eindscore in consensus vast. Zij baseren zich daarbij op de individuele opvolgfiche, het ontwerpproces, het geheel van de ingediende werkstukken en de presentaties van de student.”

Verzoeker herhaalt dat hij tijdens het ontwerpproces nooit enige feedback gekregen, terwijl daar nochtans alle mogelijkheid toe was. Verzoeker betoogt dat het ontwerpproces van de vierde opdracht zes weken duurde en dat de volledige groep wekelijks naar het atelier kwam waar de begeleidster aanwezig was, maar dat hij nooit werd bijgestuurd. Aangezien hij voor alle vorige deelopdrachten geslaagd was, ging verzoeker ervan uit dat hij op dezelfde wijze kon verder werken. Verzoeker ziet daarin het bewijs van uitzonderlijke omstandigheden wat de begeleiding betreft, verwijzend naar de rechtspraak van de Raad.

Verwerende partij kan de visie van verzoeker niet bijvallen en replieert in haar antwoordnota:

“In zijn eerste punt schrijft de student:

Het is duidelijk dat verzoeker in zijn verzoekschrift aan de kaak stelt dat er een enorme discrepantie is tussen de beoordeling van zijn eerste drie opdrachten en de laatste opdracht.

In zijn derde punt schrijft de student dat de interne beroepsinstantie niet inging op één van zijn concrete grieven:

Verzoeker heeft duidelijk aangekaart dat hij gedurende het volledige opleidingsonderdeel nooit de nodige feedback heeft gekregen waardoor hij in de mogelijkheid was de nodige aanpassingen door te voeren aan zijn opdrachten en een tekort kon voorkomen.

In zijn brief aan de interne beroepsinstantie (bijlage 2) wijst de student op zijn eerste punt – de beoordelingen met groen en de commentaar erbij – maar niet op eventuele algemene gebreken in de feedback of de begeleiding.

De student schrijft verder:

De handelwijze van verweerster gaat in tegen de eigen bepalingen. Zo heeft verzoeker tijdens het ontwerpproces nooit enige feedback gekregen van de docent, laat staan alarmerende signalen die zouden aangeven dat hij afstevende op een tekort.

De docent had hier nochtans alle kansen toe. Zo duurde het ontwerpproces van de vierde opdracht maar liefst zes weken. Nooit tijdens deze zes weken werd verzoeker op enige wijze bijgestuurd. Wekelijks kwam de volledige groep naar het atelier waar de begeleidster rondliep.

Voor elke student was ongeveer tien minuten voorzien. De docent hielp nauwelijks en begeleidde niet.

Verzoeker werd niet gestuurd en kreeg geen insteken. De feedback beperkte zich tot een aantal vragen waarom ik een bepaalde zaken deed. Verzoeker stelde zelf wel vragen maar kreeg onvoldoende antwoorden.

De student blijft maar herhalen dat er geen begeleiding en geen feedback is geweest over de hele oefening. De student kan hiervoor geen enkel concreet element voorleggen. De student heeft hierover geen melding gemaakt bij de ombuds en vermeldde het ook niet bij het interne beroep, noch in de brief, noch tijdens het gesprek.

Naar aanleiding van het nieuw element hebben we een toelichting bij het verloop van de begeleiding gevraagd aan docent [S.P.]. Zij schrijft (bijlage 9):

Algemeen kader: Elias is/was een zeer moeilijke student die reeds bij de eerste dag verbaal weerstand bood.

Ik vernam ook bij aanvang van het academiejaar van [D.V.] dat hij gedurende het academiejaar '20-'21 tevens moeilijk en zelfs verbaal agressief was tijdens online begeleidingen.

Gezien zijn moeilijke gedrag heb ik getracht de student positief te benaderen en begeleiden. Ik heb hem meermaals aangemoedigd en bevestigd in zijn conceptueel denken. Voor de eerste bewegingen kreeg hij dan ook het voordeel van de twijfel.

Tijdens de begeleidingen voor de laatste beweging was het zeer moeilijk om Elias hem te wijzen op onbekwaamheden. Deze werden door hem weggewuifd en

weerlegd. Op die manier was het moeilijk om Elias bij te sturen en te wijzen op onvolkomenheden.

Tevens werd pas bij de laatste begeleiding een aanzet van een maquette op 1/20 voorgelegd.

Het werk was zeer onsamenvallend en bleef hangen bij één ruimtelijk idee. Het ontwerp toonde geen voeling met schaal noch programma van een woning. Het ontwerp toonde geen structureel inzicht noch detailuitwerking.

Het is zeer duidelijk dat de laatste oefening totaal ondermaats en onafgewerkt was. Elias werd bij elke aanwezigheid wel degelijk begeleid. Hiervan werden door mij notities genomen.

Hoewel ik er meermaals op heb aangedrongen, werkte Elias echter nooit in het atelier gewerkt. Na elke begeleiding vertrok hij onmiddellijk.

Hieruit blijkt dat er wel degelijk regelmatige begeleiding was maar dat het echter moeilijk was om tot de student door te dringen. Het is niet de bedoeling dat studenten de opmerkingen tijdens de begeleiding slaafs overnemen maar wel dat de opmerkingen (zelf)kritisch worden onderzocht. Het eigen project in vraag stellen, is de eerste belangrijke stap om tot een herwerkt ontwerp te komen. De begeleiding wegwijsen en er zich voor afsluiten leidt tot stasis in het ontwerpproces en tot een ondoordacht resultaat.

Zoals de student het in het huidig beroepschrift schrijft, lijkt het erop dat de begeleidende docent de oefening van de student moet maken. Hij schrijft: “*De [docent] hielp nauwelijks en begeleide niet. Verzoeker werd niet gestuurd en kreeg geen insteken. De feedback beperkte zich tot een aantal vragen waarom ik een bepaalde zaken deed.*”

De student bevestigt hier dat er wel degelijk begeleiding is geweest, i.c. in de vorm van vraaggesprekken. Dat is typisch voor een ontwerpcontext. De oefening geeft een kader waarbinnen gewerkt wordt. De student doet ontwerpvoorstellen en de begeleidende docent stelt vragen om de student te helpen in de zelfkritische blik op het voorgestelde. Dat maakt ook dat vraaggesprek voor een groot deel bepaald wordt door de kwaliteit van de ontwerpvoorstellen. Het gepresenteerde werk wordt door bevraging het uitgangspunt voor de volgende ontwerpstap.

Het wordt van de student verwacht voldoende zelfkritisch met kritieken op het geleverde werk te kunnen omgaan. Het is evident ook niet zo dat men op dit niveau nog de fundamentele principes van bv. de zwaartekracht moet uitleggen. Het is dus zeker niet zo dat alle fundamentele fouten expliciet doorheen het begeleidingsproces moeten aangekaart worden, omdat het dan de docent zelf is die per slot van rekening het werkstuk zou maken. De opvolgijke wijst over de verschillende deeloeferingen heen consequent op kwaliteiten en problemen in het gepresteerde werk, problemen die zich uiteindelijk versterken in de eindfase:

“Student beheert complexiteit van deze oefening niet. Inhoudelijk interessante concepten van vorige bewegingen zijn hier niet terug te vinden. Geen schaalgevoel op niveau van wonen. Verzameling ideeën, zonder samenhang. Niet duidelijk welke ruimtes binnen of buiten zijn. Tekening niet af. Maquette niet af. Te weinig detail in maquette. Algemeen onvoldoende.”

Beoordeling

De Raad herinnert eraan dat de formelemotiveringsplicht niet vereist dat een interne beroepsinstantie afzonderlijk antwoordt op elk beroepsargument van de student. De formelemotiveringsplicht heeft immers niet dezelfde draagwijdte als de rechterlijke motiveringsplicht vervat in artikel 149 Grondwet. Het volstaat dat in de beslissing de motieven worden opgenomen die de beslissing afdoende kunnen dragen. Het bestaan en de zin van de georganiseerde administratieve beroepsprocedure vereisen wel dat de beroepsinstantie laat blijken met het beroepschrift zorgvuldig rekening te hebben gehouden en dat de bezwaarindiener een antwoord krijgt op bezwaren die voor de student blijkens zijn beroepschrift van wezenlijk belang zijn en die, mochten ze wel in aanmerking zijn genomen, een voor hem gunstiger beslissing konden opleveren.

Verzoeker verwijt aan de interne beroepsinstantie dat zij niet heeft geantwoord op één welbepaalde grief, met name dat hij niet de nodige feedback heeft gekregen om zijn prestaties bij te sturen en een tekort te voorkomen.

Daaromtrent is in de bestreden beslissing te lezen:

“In uw brief stelt u dat u onvoldoende de kans heeft gehad om na de eerste drie opdrachten meer te focussen op de uitwerking en het resultaat. Minstens de opvolgfiche op zich gaf u al voldoende indicaties om u bewust te worden van de beperkingen van uw werk. Daarnaast waren er ook de presentatiemomenten en de wekelijkse besprekingen in het atelier.”

Het is bovendien vaste rechtspraak van de Raad voor Studievoortgangsbewistingen dat, zelfs indien er in uw ogen problemen waren met de begeleiding:

a) enerzijds de student hiervan ten minste enige concrete elementen moet aangeven.

Bij ontstentenis van deze gegevens kunnen we op dit ogenblik enkel vaststellen dat de begeleiding zeker voldoende was;

b) anderzijds een (per hypothese) vastgestelde gebrekkige begeleiding niet moet leiden tot een vernietiging van de score voor zover duidelijk blijkt dat de student voldoende informatie kreeg die hem/haar in staat moest stellen toch te slagen en de begeleiding dus niet onmogelijk maakte te slagen. Een voldoende feedback werd in casu zeker gegeven opdat u hiermee zou moeten kunnen slagen.

U wijst de beoordeling af maar u brengt daartegenover geen concrete elementen aan die kunnen doen veronderstellen dat u wel zou moeten slagen voor dit opleidingsonderdeel, dat u de leerdoelen verbonden aan dit opleidingsonderdeel welzeker verworven heeft.”

De interne beroepsinstantie heeft dus aangegeven dat de werkpunten op de opvolgfiche al voldoende aanknopingspunten boden om op gepaste wijze bij te sturen, en dat daarnaast ook begeleiding en feedback is gegeven bij de presentatiemomenten en de wekelijkse bespreking.

Daarmee heeft de interne beroepsinstantie wel degelijk op verzoekers grief geantwoord. Steunend op de formelemotiveringsplicht, is het middel niet gegrond.

De Raad stipt hierbij voor de goede orde ook aan dat student die op zoek is naar afdoende begeleiding, er niet mee kan volstaan passief af te wachten om vervolgens vast te stellen dat hij niet spontaan bij de hand wordt genomen, maar minstens moet aantonen dat hij, voor de specifieke leernoden die hij had, gepast initiatief heeft genomen om feedback en bijsturing te vragen.

Ter zake stelt verzoeker dat hij vragen stelde maar geen antwoorden kreeg. Verzoeker bewijst evenwel noch van de inhoud, noch van de frequentie van die vragen, en toont ook niet aan dat zij onbeantwoord bleven.

Het tweede middel is niet gegrond.

Derde middel

Een derde middel steunt op een schending van het redelijkheidsbeginsel, het rechtszekerheidsbeginsel, de motiveringsplicht en het zorgvuldigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker zet – samengevat – uiteen dat beginselen van behoorlijk bestuur vaak overlappend zijn, en dat de bestreden beslissing de in het middel aangehaalde beginselen schendt doordat er geen redelijk verband voorhanden is tussen de aangewende middelen en het beoogde doel, en de argumenten omtrent de fouten die zich bij de begeleiding hebben voorgedaan in de bestreden beslissing niet worden beantwoord. Het is voor verzoeker niet redelijk dat hij moet opdraaien voor de fouten van verwerende partij, die volgens verzoeker niet handelt als een normaal voorzichtige en redelijk handelende overheid. Verzoeker verwijst naar een arrest van de Raad van 22 april 2014, waarvan de feitelijke omstandigheden *mutatis mutandis* omzetbaar worden genoemd naar het hier voorliggende dossier.

Beoordeling

De Raad bespeurt in dit derde middel wel twee nieuwe rechtsgronden – met name: het redelijkheidsbeginsel en het rechtszekerheidsbeginsel – die worden ingeroepen, maar geen aan verwerende partij verweten feitelijke elementen of gedragingen die niet eerder in het eerste en het tweede middel aan bod zijn gekomen.

De Raad kan er derhalve mee volstaan naar de beoordeling van die twee middelen te verwijzen.

Het derde middel wordt verworpen.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 16 september 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris

Gilles Fourneau

De voorzitter

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze

beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.000 van 4 oktober 2022 in de zaak 2022/0280

In zake: Harold VAN CAUWENBERGH
woonplaats kiezend te 2650 Edegem
Jan Verbertlei 24

tegen:

VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
woonplaats kiezend te 1050 Brussel
Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 28 juli 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie van de Vrije Universiteit Brussel van 22 juli 2022 waarbij het intern beroep van verzoeker ongegrond wordt verklaard en de beslissing om verzoeker niet geslaagd te verklaren wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota neergelegd en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota neergelegd.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 16 september 2022.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij, en Sarah Heyl, die verschijnt voor verwerende partij, zijn gehoord.

Bij beschikking 2022/013 van 25 september 2025 zijn de debatten heropend ten einde partijen toe te laten standpunt in te nemen over de toepassing van de artikelen 75 en 79 van het onderwijs- en examenreglement 2021-2022.

Verzoekende partij en verwerende partij hebben een aanvullende nota neergelegd.

De debatten zijn opnieuw gesloten op 30 september 2022 om 12u00.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleiding ‘Master of Laws in de Rechten’.

Om als student bij verwerende partij te slagen voor de masteropleiding Rechten moet die student – samengevat – 120 studiepunten behalen, met een spreiding over zeven modules.

Na de eerste examenkans in januari, behaalt verzoeker geen credit voor ‘Migratierecht’ (6 studiepunten, deel van de module ‘Keuzevakken II: opleidingsspecifiek en verbredend’) en ‘Wetgevingsleer en -techniek’ (6 studiepunten, deel van de module ‘Reflectievakken’), waarvoor verzoeker telkens 7/20 behaalt.

Verzoekers vraag om alsnog voor deze opleidingsonderdelen te kunnen uitschrijven, wordt geweigerd.

Hierop neemt verzoeker voor het tweede semester een bijkomende inschrijving voor de opleidingsonderdelen ‘Inleiding in gender- en diversiteitsstudies’ en ‘Bijzonder strafrecht’.

Na het einde van de eerste zittijd in juni 2022, is verzoeker geslaagd voor alle opleidingsonderdelen, met uitzondering van de twee voormelde tekorten uit het eerste semester. Verzoeker behaalde wel de minimale twaalf credits in de module ‘Reflectievakken’ (11/20 voor ‘Inleiding in gender- en diversiteitsstudies’ en 14/20 voor ‘Rechtsfilosofie’, telkens zes studiepunten) en de minimale achttien credits in de module ‘Keuzevakken II: opleidingsspecifiek en verbredend’ (19/20 voor ‘International Law II’), 17/20 voor ‘Bijzonder strafrecht’ en 16/20 voor ‘Ethiek sociaaleconomische ordening’, telkens zes studiepunten).

Wat verzoeker verhindert om zijn diploma te behalen, is het voorschrift van artikel 143, §1 van het onderwijs- en examenreglement, dat bepaalt dat de student hetzij voor alle examens van zijn opleidingsprogramma een credit heeft behaald, hetzij binnen de tolerantieregels van dat artikel valt om te kunnen worden gedelibereerd. Wat dit laatste betreft, voldoet verzoeker noch aan de

voorwaarde dat geen examencijfer van minder dan 8/20 mag zijn behaald, noch aan de voorwaarden van maximaal 18 gewogen-punten-tekort (verzoeker heeft er 36).

Verzoeker wordt niet geslaagd verklaard en doorverwezen naar de tweede examenzittijd.

Dat is, voortgaande op de laatste paragraaf van verzoekers beroepsschrift, de eerste bestreden beslissing.

Op 12 juli 2022 stelt verzoeker het volgend intern beroep in:

“[...]

Ik ben het niet eens met deze beslissing om volgende redenen:

In januari 2022 heb ik een onvoldoende gehaald voor de twee volgende vakken:

- 1) Migratierecht (7/20). Dit is een vak uit de module ‘Keuzevakken II’
- 2) Wetgevingsleer en -techniek (7/20). Dit is een vak uit de module ‘Reflectiemodule’.

Ik durf op te merken dat mijn behaalde studieresultaten wel voldoen aan de voorwaarden om het diploma ‘Master in de Rechten’ te bekomen. Ik heb immers de vereiste 120 studiepunten voor de opleiding Master in de Rechten behaald. Bovendien durf ik benadrukken dat ik aan alle vereiste modules heb voldaan, ook aan de module ‘Keuzevakken II’ en aan de module ‘Reflectiemodule’. Als men de behaalde studiepunten op het puntenblad optelt, komt men effectief uit op 120 studiepunten (verdeeld over de diverse vereiste modules), welke een noodzakelijke voorwaarde zijn voor het behalen van de graad ‘Master in de Rechten’.

De twee voornoemde vakken waar ik dus een onvoldoende heb behaald, staan mijn diploma ‘Mater in de Rechten’ niet in de weg, aangezien ik geen 132 (120 + 6 + 6) studiepunten die te behalen. Ik hoop daarom dat de proclamatiedate veranderd wordt als volgt: geslaagd.”

De interne beroepscommissie van de Vrije Universiteit Brussel behandelt het beroep in zitting van 22 juli 2022 en komt tot de volgende beslissing:

“De student stelt beroep in tegen de beslissing van de examencommissie van 07.07.2022 waarbij hij werd doorverwezen naar de tweede zittijd. Ter ondersteuning haalt hij aan dat hij ‘in januari 2022 een onvoldoende heeft gehaald voor twee vakken’, maar hij ‘de vereiste 120 studiepunten wel heeft behaald en aan alle vereiste modules heeft voldaan’. De twee onvoldoendes staan zijn diploma niet in de weg.

De beroepscommissie laat gelden dat overeenkomstig artikel 143, §1 van het OER “*een student een graad of diploma van een opleiding verwerft als hij voor het geheel van de opleiding geslaagd wordt verklaard.*”

Op het einde van de (master)opleiding wordt de student automatisch geslaagd verklaard:

- Hetzij “*als hij alle examens die horen bij het opleidingsprogramma heeft afgelegd en als examens hebben geleid tot een creditbewijs*” (§2),
- Hetzij “*als hij alle examens die horen bij het opleidingsprogramma heeft afgelegd en er voldaan is aan [de] cumulatieve voorwaarden*” zoals bepaald in §3 van dit artikel, waaronder:
 - “*de student behaalt geen examenresultaat lager dan 8/20;*
 - *Het gewogen punten-tekort bedraagt maximaal 18;*
 - *De student behaalt maximaal drie punten onder 10/20, gespreid over maximaal twee opleidingsonderdelen*”
 - (...) (onderlijning toegevoegd)

Overeenkomstig artikel 139, §1 van het OER “*haalt een creditbewijs voor elk opleidingsonderdeel waarvoor hij geslaagd is. Een student slaagt voor een opleidingsonderdeel wanneer hij ten minste 10/20 behaalt.*”

In casu heeft de student twee opleidingsonderdelen opgenomen binnen zijn opleidingsprogramma, waarvoor hij niet geslaagd is tijdens de eerste zittijd en waarbij ook niet is voldaan aan de deliberatieregels bepaald in artikel 143, §3 van het OER. Om die reden kan hij dan ook niet automatisch geslaagd verklaard worden voor de opleiding, en werd hij door de examencommissie terecht doorverwezen naar de tweede zittijd (zie ook artikel 132, §1, 3 van het OER).

De student werd hier door de studietrajectbegeleider ook op gewezen bij e-mail van 14.02.2022; inderdaad benadrukt de studietrajectbegeleider hierbij dat de student opleidingsonderdelen uit het eerste semester waarvoor hij niet geslaagd is tijdens de eerste examenperiode van januari, niet dienstig kan inwisselen voor opleidingsonderdelen van het tweede semester, doch deze opleidingsonderdelen zal moeten hernemen tijdens de tweede zittijd.

Ten overvloede merkt de beroepscommissie op dat de student ook niet aanton te voldoen aan de voorwaarden om uitzonderlijk globaal geslaagd te worden verklaard. Zoals bepaald in artikel 132, §2 van het OER *juncto* artikel 151, §1, vierde lid van het OER alsook in artikel II.229, eerste lid van de Codex Hoger Onderwijs “verwacht de toepassing van dit artikel dat de student kan aantonen dat er sprake is van bijzondere omstandigheden en dat hij kan aantonen dat hij de doelstellingen globaal genomen behaald heeft.” *In casu* levert de student voor geen van beide voorwaarden het bewijs.

Besluit

Het beroep wordt verworpen. De bestreden beslissing wordt bevestigd.”

Dat is de (tweede) bestreden beslissing.

Verzoeker heeft niet deelgenomen aan de tweede examenzittijd.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

Verwerende partij werpt in haar antwoordnota op dat het beroep niet ontvankelijk is in zoverre het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing, omdat enkel de beslissing van de interne beroepscommissie vatbaar is voor een beroep bij de Raad.

Verzoeker gaat in zijn wederantwoordnota op deze exceptie niet in.

Beoordeling

Verzoeker stelt vooraan in zijn verzoekschrift:

“Met dit verzoekschrift stel ik een beroep in bij de Raad voor Betwistingen van Studievoortgangsbeslissingen tegen volgende beslissing van de interne beroepscommissie van 20.07.2022: [...]”

Alle grieven die verzoeker vervolgens ontwikkelt, zijn gericht tegen de beslissing van de interne beroepscommissie.

De laatste paragraaf van het verzoekschrift, waarin de Raad gevraagd wordt over te gaan tot vernietiging “van de beslissing van de interne beroepscommissie en de examencommissie”, lijkt in dat opzicht een lapsus te zijn.

Ter zitting bevraagd, bevestigt verzoeker dat zijn beroep enkel tegen de beslissing van de beroepscommissie is gericht.

Het beroep wordt in die zin door de Raad behandeld. De exceptie is zonder voorwerp.

V. Onderzoek van de middelen

Derde middel

In een derde middel beroeft verzoeker zich op een schending van het gelijkheidsbeginsel.

Uit de uiteenzetting van het middel moet worden opgemaakt dat verzoeker zich bovendien, in samenhang met het gelijkheidsbeginsel, beroept op de artikelen 58, 75, 138 en 143, §1 van het onderwijs- en examenreglement en artikel II.227 van de Codex Hoger Onderwijs, en op het zorgvuldigheidsbeginsel.

Het komt de Raad gepast voor dit middel eerst te behandelen.

Standpunt van partijen

Verzoeker betoogt dat hij niet gelijk wordt behandeld met andere studenten die in de masteropleiding ten belope van 120 studiepunten credits hebben behaald, en op basis daarvan wél hun diploma hebben bekomen. Verzoeker verwijst naar artikel 143, §1 van het onderwijs- en examenreglement en artikel II.227 van de Codex Hoger Onderwijs, en voert aan dat hij voor het geheel van de opleiding is geslaagd. Daarnaast brengt verzoeker artikel 58 van het onderwijs- en examenreglement onder de aandacht, dat regels bevat met betrekking tot een individueel studietraject; verzoeker stelt dat deze bepaling op hem van toepassing is en dat hij zijn studieprogramma zelf kan samenstellen. Verzoeker herhaalt dat de door hem behaalde credits ook conform de voorschriften zijn gespreid over de verschillende modules binnen de masteropleiding. Doordat de bestreden beslissing erop neerkomt dat verzoeker daarenboven ook voor de opleidingsonderdelen ‘Wetgevingsleer en -techniek’ en ‘Migratierecht’ een credit moet behalen, acht verzoeker zich niet op gelijke wijze behandeld. Hij stelt verder dat de bestreden beslissing strijd met artikel 138 van het onderwijs- en examenreglement, dat zich uitspreekt over de onbeperkte geldigheid van binnen de opleiding behaalde credits, zijnde minstens 10/20.

Verzoeker ziet vervolgens een tegenstrijdigheid in de beoordeling van de modules 4 en 6, omdat enerzijds is vermeld dat de modules volledig werden behaald en anderzijds dat de proclaimatie is uitgesteld naar de tweede examenzittijd. Verzoeker verwijst ook naar de communicatie met betrekking tot de wijziging van het opgenomen curriculum en hij stelt dat hij niet op een correcte en zorgvuldige wijze werd geïnformeerd over de toepassing van artikel 75 van het onderwijs- en examenreglement (mogelijkheid tot uitschrijving tussen 1 december en 15 maart, met verlies van het leerkrediet voor de opleidingsonderdelen van het eerste semester).

Verwerende partij repliceert in haar antwoordnota:

“Verzoekende partij verliest uit het oog dat een schending van het gelijkheidsbeginsel vooreerst vereist dat er sprake is van twee gelijke of vergelijkbare categorieën dewelke op een verschillende manier behandeld worden, zonder dat het verschil in behandeling bovendien op een objectief criterium berust en redelijk verantwoord is.

In casu is zulks duidelijk niet het geval. Het loutere gegeven dat verzoekende partij ervoor geopteerd heeft om, nadat zij voor twee examens niet geslaagd was binnen de eerste examenperiode van de eerste zittijd (zoals zij ook explicet aangeeft in haar e-mail van 14.02.2022 (stuk 5)), toch nog twee extra keuzeopleidingsonderdelen op te nemen waarvoor zij wel een creditbewijs behaald heeft, maakt uiteraard niet dat kan worden voorbijgegaan aan de uitdrukkelijke voorwaarde dat de student geslaagd moet zijn of een deliberatiecijfer moet hebben behaald voor alle opleidingsonderdelen van het opleidingsprogramma, zoals opgenomen in artikel 143 van het OER en artikel II.228 van de Codex Hoger Onderwijs. Aangezien verzoekende partij geen creditbewijs noch een deliberatiecijfer heeft behaald voor twee opleidingsonderdelen van het eerste semester die zij nochtans heeft opgenomen in haar jaarprogramma, kan zij niet dienstig verwijzen naar de door haar geciteerde artikelen noch maakt zij een schending van het gelijkheidsbeginsel aannemelijk.

Ook de verwijzing naar artikel 58 is niet dienstig; verzoekende partij gaat er andermaal aan voorbij dat zij twee opleidingsonderdelen heeft opgenomen in het jaarprogramma, waarvoor zij geen slaagcijfer noch een deliberatiecijfer heeft behaald.

Evenmin kan verzoekende partij dienstig verwijzen naar de onbeperkte geldigheid van een creditbewijs binnen de eigen opleiding en instelling; dat de verzoekende partij voor de twee extra opleidingsonderdelen die zij nog heeft opgenomen, een creditbewijs heeft behaald, staat immers niet ter discussie. Dit verandert evenwel niets aan het voormelde. Er is geen sprake van een rechtsonzekerheid, zoals verzoekende partij poogt voor te houden.

Waar de student verder poogt voor te houden dat de studietrajectbegeleider haar ‘op geen enkel ogenblik correct en zorgvuldig heeft geïnformeerd’, mist deze beschouwing elke grondslag. Verwerende partij verwijst naar de inhoud van de e-mailberichten die hierboven onder randnummer 7 ook explicet geciteerd worden, en waaruit het tegendeel van verzoekende partij haar bewering blijkt. Tevens moet worden vastgesteld dat verzoekende partij ten onrechte verwijst naar het in artikel 75 van het OER bepaalde inzake uitschrijving voor opleidingsonderdelen tussen 1 december en 15 maart. Wederom berust de kritiek van verzoekende partij op een foutieve interpretatieve lezing van de artikelen van het OER, nu in artikel 75 duidelijk is opgenomen dat ‘uitschrijven van opleidingsonderdelen kan enkel mits goedkeuring van de decaan, overeenkomstig artikel 79’. In artikel 75 van het OER wordt dan ook enkel aan de student meegegeven dat indien hij/zij wil uitschrijven voor opleidingsonderdelen tussen 1 december en 15 maart, periode waarover deze paragraaf gaat (nu § 1 handelt over een uitschrijving voor opleidingsonderdelen vóór 1 december, en § 3 over de periode na 15 maart), het leerkrediet enkel wordt teruggegeven voor opleidingsonderdelen van het tweede semester en jaaropleidingsonderdelen, maar niet voor opleidingsonderdelen van het eerste semester ook al valt een deel van de periode vanaf 1 december, nog binnen het eerste semester. Daarenboven wordt uitdrukkelijk verwezen naar artikel 79 van het OER dat bepaalt dat een uitschrijving voor opleidingsonderdelen van het eerste semester na 15 oktober voor

opleidingsonderdelen van het eerste semester, enkel nog kan mits goedkeuring van de decaan en dit tot 8 januari.

Ook het gegeven dat de verzoekende partij t.e.m. 28 februari zich wel nog kon registreren voor opleidingsonderdelen van het tweede semester, maakt, het weze wederom herhaald, niet dat de buispunten voor de twee opleidingsonderdelen van het eerste semester, zomaar buiten beschouwing zouden kunnen worden gelaten.”

In zijn wederantwoordnota gaat verzoeker op dit middel niet meer nader in.

In hun aanvullende nota's gaan verzoeker en verwerende partij nader in op de wijze waarop de artikelen 75 en 79 van het onderwijs- en examenreglement zich tot elkaar verhouden.

Beoordeling

Wat de door verzoeker ingeroepen rechtsgronden betreft, andere dan het gelijkheidsbeginsel, kan worden vastgesteld dat artikel 75 van het onderwijs- en examenreglement 2021-2022 luidt als volgt:

“Artikel 75 (leerkrediet en wijzigen van het jaarprogramma)

§1. Indien de student vóór 1 december uitschrijft voor opleidingsonderdelen krijgt hij het ingezette leerkrediet terug. Uitschrijven van opleidingsonderdelen kan vanaf 16 oktober enkel mits goedkeuring van de decaan, overeenkomstig artikel 79.

§2. Indien de student uitschrijft voor opleidingsonderdelen tussen 1 december en 15 maart verliest hij het leerkrediet van de eerste semesteropleidingsonderdelen.

Het leerkrediet van tweede semesteropleidingsonderdelen en jaaropleidingsonderdelen wordt teruggegeven. Uitschrijven van opleidingsonderdelen kan enkel mits goedkeuring van de decaan, overeenkomstig artikel 79.

§3. Indien de student uitschrijft voor opleidingsonderdelen na 15 maart verliest hij het ingezette leerkrediet.

§4. Bij uitschrijving van opleidingsonderdelen onder creditcontract verliest de student het ingezette leerkrediet, ongeacht het moment waarop dit gebeurt.”

Artikel 79, §3 van het onderwijs- en examenreglement stelt verder:

“§3. Voor de opleidingsonderdelen van het eerste semester heeft de student vanaf 16 oktober tot 8 januari de toelating van de decaan nodig om in of uit te schrijven. De decaan kan de inschrijving weigeren, onder meer indien het onderwijs voor dit opleidingsonderdeel reeds te ver gevorderd is. De decaan kan de uitschrijving weigeren, onder meer indien er een (deel)resultaats- of proclamatiecode vasthangt aan het opleidingsonderdeel.”

Op 14 februari 2022 vraagt verzoeker uitdrukkelijk aan de studietrajectbegeleider of hij voor de twee opleidingsonderdelen waarvoor hij in de januarizittijd geen credit behaalde, kon uitschrijven. Op 15 februari 2022 antwoordt de studietrajectbegeleider dat “het [...] niet mogelijk [is] om nog uit te schrijven voor vakken van het eerste semester”.

De vraag rijst of verzoeker erop aanspraak kan maken dat hij voor de opleidingsonderdelen ‘Migratierecht’ en ‘Wetgevingsleer en -techniek’ als uitgeschreven moet worden beschouwd, in welk geval deze opleidingsonderdelen niet bij de bepaling van het eindresultaat betrokken mogen worden en verzoeker *prima facie* in de voorwaarden verkeert om geslaagd te worden verklaard.

De Raad moet vaststellen dat het onderwijs- en examenreglement van verwerende partij niet uitblinkt in duidelijkheid, en dat de toelichting van verwerende partij inzake de samenlezing van de artikelen 75 en 79 weinig verhelderend is. Meer bepaald wordt geen overtuigende verklaring gegeven in welke omstandigheden de termijn tussen 8 januari (uiterlijk datum voor uitschrijving conform artikel 79, §3) en 15 maart (uiterlijk datum voor uitschrijving conform artikel 75, §2) op nuttige wijze kan worden toegepast.

Niettemin is de Raad van oordeel dat verwerende partij kan worden bijgevallen in haar standpunt dat artikel 75 zich in hoofdorde uitspreekt over het leerkrediet, en dat wat de mogelijkheid tot uitschrijven zelf betreft toepassing moet worden gemaakt van artikel 79, §3. De strekking van deze laatste bepaling verhindert dat de twee bepalingen, samen gelezen, op grond van artikel 1162 (oud) Burgerlijk Wetboek ten voordele van een op 14 februari 2022 tijdige uitschrijving zouden worden begrepen.

Verzoekers vraag tot uitschrijving voor de opleidingsonderdelen ‘Migratierecht’ en ‘Wetgevingsleer en -techniek’ op 14 februari 2022 kwam derhalve te laat – nog daargelaten dat verzoeker ook geen toestemming van de decaan voorlegt – om nog in aanmerking te worden genomen.

De opleidingsonderdelen ‘Migratierecht’ en ‘Wetgevingsleer en -techniek’ en de daarvoor behaalde resultaten blijven op verzoekers resultatenlijst behouden.

Artikel 58 van het onderwijs- en examenreglement doet daaraan geen afbreuk. Dat een andere universiteit een op het eerste gezicht meer coherente regeling heeft uitgewerkt, zoals verzoeker aanvoert, evenmin.

Van een schending van het gelijkheidsbeginsel is slechts sprake wanneer in feite en in rechte gelijke gevallen ongelijk worden behandeld, zonder dat daarvoor een objectieve verantwoording bestaat.

Het behoort de verzoeker toe die de schending van het gelijkheidsbeginsel aanvoert, om in zijn verzoekschrift met concrete en precieze gegevens aan te tonen waaruit die schending precies bestaat. Hij moet daarbij, in de eerste plaats, de vergelijkbaarheid aantonen van zijn eigen situatie met die van anderen en vervolgens aantonen waarom de verschillende behandeling daarvan een discriminatie uitmaakt.

In casu betoogt verzoeker in essentie dat hij ten belope van 120 studiepunten credits heeft behaald, rekening houdend met de spreiding over de verschillende modules van de masteropleiding, en dat twee tekorten voor opleidingsonderdelen die hij ‘in boental’ heeft opgenomen, niet zouden mogen verhinderen dat hem het masterdiploma wordt toegekend.

Verzoeker voert niet aan, laat staan bewijst, dat er ander studenten die bij verwerende partij zijn ingeschreven in dezelfde omstandigheden wél een masterdiploma hebben gekregen, *c.q.* dat artikel 143, §1 van het onderwijs- en examenreglement op andere studenten op een voor hen voordeliger wijze is toegepast.

Een schending van het gelijkheidsbeginsel, op zich genomen of in samenlezing met de andere aangevoerde bepalingen, is niet aangetoond.

Het derde middel is ongegrond.

Eerste middel

Verzoeker beroept zich in een eerste middel op een schending van het redelijkheidsbeginsel en van artikel II.66/1 van de Codex Hoger Onderwijs.

Standpunt van partijen

Verzoeker, die de examencijfers als dusdanig niet betwist, voert aan dat de interne beroepscommissie zich steunt op artikel 143, §2 van het onderwijs- en examenreglement, terwijl hijzelf zich uitdrukkelijk beroept op §1 van datzelfde artikel. Er is voor verzoeker sprake van een kennelijke onredelijkheid omdat noch de examencommissie noch de interne beroepscommissie de automatisch verschenen proclamatiecode ‘uitgesteld naar 2e zittijd’ kritisch heeft bekeken, terwijl het gaat om een mathematisch gestuurd computerprogramma dat kennelijk automatisch een uitstel naar tweede zittijd vermeldt wanneer er een niet-delibereerbaar cijfer wordt behaald.

Verzoeker verwijst tevens naar artikel II.66/1 van de Codex Hoger Onderwijs, waarin onder meer is bepaald dat de studieomvang van een afstudeerrichting van een masteropleiding in het academisch onderwijs ten hoogste 120 studiepunten bedraagt, en betoogt dat de bestreden beslissing met dit voorschrift strijdt, met name door verzoeker te verplichten om ten belope van 132 studiepunten credits te behalen om het masterdiploma te kunnen behalen. Verzoeker stipt aan dat hij de voorgeschreven 120 studiepunten heeft behaald, en dat hij ook de voorschriften inzake het behalen van studiepunten binnen de zeven ‘modules’ is nagekomen.

In haar antwoordnota stipt verwerende partij vooreerst aan dat een standaardmodeltraject veronderstelt dat de student is ingeschreven middels een diplomacontract (en niet als gaststudent, noch onder een creditcontract) en dat hij een door de Onderwijsraad goedgekeurd modeltraject volgt en jaarlijks tussen de 54 en de 66 credits opneemt.

Ten gronde wijst verwerende partij erop dat artikel 143, §1 van het onderwijs- en examenreglement luidt dat “*Een student verwerft een graad of een diploma van een opleiding als hij voor het geheel van de opleiding geslaagd wordt verklaard.*”. Aangezien verzoeker niet geslaagd kon worden verklaard voor het geheel van de masteropleiding – gelet op de twee tekorten – werd hij terecht doorverwezen naar de tweede zittijd.

Met betrekking tot wat verzoeker aanvoert inzake artikel II.66/1 van de Codex Hoger Onderwijs en de beweerde verplichting om voor 132 studiepunten credits te behalen om het diploma te kunnen verkrijgen, doet verwerende partij gelden dat deze kritiek uitgaat van een interpretatieve, doch foutieve lezing van artikel II.66/1 van de Codex Hoger Onderwijs. Dat de studieomvang van een masteropleiding ten hoogste 120 studiepunten bedraagt, betekent

volgens verwerende partij vanzelfsprekend niet dat een individuele student ten minste 30 en ten hoogste 120 studiepunten moet behalen om het diploma voor een masteropleiding te kunnen verwerven, doch wel dat de hogeronderwijsinstellingen in het algemeen (bachelor- en) masteropleidingen dienen aan te bieden van ten hoogste 120 studiepunten (meer bepaald 60 of 120 studiepunten voor een één- dan wel tweearige masteropleiding, ofwel een masteropleiding van 90 studiepunten zoals ook bepaald in artikel II.157 van de Codex Hoger Onderwijs, ofwel de uitzonderingen in o.m. het studiegebied Geneeskunde zoals opgesomd in het artikel II.66/1 zelf). Het komt, nog steeds volgens verwerende partij, vervolgens aan de instellingen toe om voor elke bachelor- of masteropleiding een opleidingsprogramma vast te stellen aan de hand van een geheel van opleidingsonderdelen.

Verwerende partij licht toe dat wanneer een student zich inschrijft voor een opleiding, de modaliteiten inzake studieomvang en deliberatie conform artikel II.200 van de voormelde Codex middels het diplomacontract worden bepaald en dat *in casu* verzoeker zich heeft geregistreerd voor een aantal opleidingsonderdelen, waaronder ook een aantal keuzeopleidingsonderdelen van het eerste semester, waarvoor hij in de eerste examenperiode van de eerste zittijd (januari) wel examen heeft afgelegd maar niet altijd een creditbewijs heeft behaald. Bijgevolg, zo stelt verwerende partij, werd verzoeker doorverwezen naar de tweede zittijd, waarbij hij een tweede examenkans kon benutten om de vereiste creditbewijzen binnen hetzelfde academiejaar 2021-2022 te behalen.

Verzoekers betoog dat hij alle credits binnen de zeven modules heeft behaald, gaat er volgens verwerende partij aan voorbij dat voor twee opleidingsonderdelen géén credit werd behaald en dat verzoeker zich voor die opleidingsonderdelen niet heeft uitgeschreven. Dat verzoeker zich, ondanks de naar oordeel van verwerende partij duidelijke communicatie van de studietrajectbegeleider, vervolgens voor twee bijkomende opleidingsonderdelen heeft ingeschreven, kan geen afbreuk doen aan de twee niet-delibereerbare tekorten die werden behaald. Verzoeker behaalt uiteindelijk weliswaar 120 ECTS-credits op het einde van de eerste zittijd, maar heeft geen creditbewijs behaald voor elk opleidingsonderdeel dat hijzelf aan zijn jaarprogramma heeft toegevoegd, zodat hij niet geslaagd kan worden verklaard voor het geheel van de opleiding, aldus nog verwerende partij.

In zijn wederantwoordnota handhaaft verzoeker zijn grieven. Verzoeker voert – onder verwijzing naar het zorgvuldigheidsbeginsel – ook aan dat hij zich in zijn intern beroep weliswaar niet uitdrukkelijk heeft beroepen op artikel 132, §2 van het onderwijs- en

examenreglement, maar dat uit de inhoud van dat beroep wel blijkt dat hij beoogde globaal geslaagd te worden verklaard.

Hij zet bijkomend nog uiteen – op basis van informatie die hij pas begin augustus in een gesprek met de studietrajectbegeleider heeft kunnen vernemen – dat de bestreden beslissing onredelijk is omdat hij, mits betaling van een vaste kost, in het academiejaar 2022-2023 zal kunnen afstuderen zonder een bijkomend opleidingsonderdeel op te nemen of een examen af te leggen.

Beoordeling

Inzake het ‘globaal geslaagd’ verklaren

In hoofdorde is de Raad van oordeel dat de situatie waarin verzoeker zich bevindt, niet beantwoordt aan de omstandigheden die in de artikelen II.229 van de Codex Hoger Onderwijs en 132, §2 van het onderwijs- en examenreglement worden bedoeld.

Deze bepalingen beogen immers de student die omwille van een tekort op één of meer opleidingsonderdelen, niet voldoet aan de voorwaarden om van rechtswege geslaagd te worden verklaard, maar die kan aantonen dat de competenties die zijn verbonden aan de opleidingsonderdelen waarvoor geen credit werd behaald, middels andere opleidingsonderdelen, waarvoor de student wél slaagde, alsnog als verworven kunnen worden beschouwd.

Verzoeker bevindt zich niet in de omstandigheid dat hij competenties, verbonden aan de opleidingsonderdelen ‘Migratierecht’ en ‘Wetgevingsleer en -techniek’ waarvoor hij geen credit behaalde, middels andere opleidingsonderdelen kan *c.q.* moet aantonen.

Ondergeschikt is de Raad van oordeel dat aan de voorwaarden tot toepassing van de voormelde bepalingen alleszins niet is voldaan.

Artikel II.229, eerste lid van de Codex Hoger Onderwijs bepaalt met betrekking tot het voor een opleiding globaal geslaagd verklaren het volgende:

“De student wordt door de examencommissie voor het geheel van de opleiding geslaagd verklaard als die op gemotiveerde wijze van oordeel is dat de doelstellingen van het opleidingsprogramma globaal verwezenlijkt zijn. De toepassing van dit artikel verwacht dat de student kan aantonen dat er sprake is van bijzondere omstandigheden en dat hij kan aantonen dat hij de doelstellingen globaal genomen behaald heeft.”

De laatste zin van deze bepaling werd ingevoegd bij artikel VI.14 van het Decreet van 16 juni 2017 ‘betreffende het onderwijs XXVII’. Bij de totstandkoming van die bepaling is in de memorie van toelichting door de steller van het ontwerp de volgende toelichting gegeven (*Parl. St. VI. Parl. 2016-2017, nr. 1146, 40*):

“Van de instelling mag een gedegen onderzoek verwacht worden van de aan een dossier gerelateerde bijzondere omstandigheden. Het is echter aan de student om zijn verzoek tot uitzonderlijke deliberatie te onderbouwen met een goed inhoudelijk geargueenteerd dossier met de nodige stavingstukken. Vanuit de bezorgdheid om te vermijden dat een student al te lichtzinnig een dossier zou opstarten zonder zijn ingeropen bijzondere omstandigheden te onderbouwen en de onderwijsinstellingen tevergeefs heel wat onderzoeks werk moeten verrichten, wordt geëxpliciteerd dat de bewijslast voor de toepassing van artikel II.229 van de Codex Hoger Onderwijs in eerste instantie bij de student wordt gelegd. Het artikel geeft de kans aan de studenten om, in een intern beroep, argumenten aan te voeren die zouden kunnen aantonen waarom hij of zij wel geslaagd had moeten verklaard worden. In dat geval is de beroepsinstantie ermee belast deze argumenten te bekijken en er ofwel rekening mee te houden, ofwel uit te leggen waarom ze deze argumenten niet overtuigend vindt.”

Artikel 132, §2 van het onderwijs- en examenreglement is de interne vertaling van het voormelde artikel II.229, eerste lid van de Codex Hoger Onderwijs. Deze bepaling vormt een afwijking – en dus uitzondering – op de voorwaarden om voor een opleiding geslaagd te worden verklaard, zoals zij zijn vastgelegd in artikel 143, §1 van het onderwijs- en examenreglement.

Het viel derhalve aan verzoeker toe om ten overstaan van de interne beroepscommissie aan te tonen dat de twee door de decreetgever cumulatief voorgeschreven voorwaarden zijn vervuld, met name eensdeels dat er sprake is van bijzondere omstandigheden en anderdeels dat de doelstellingen van het opleidingsprogramma globaal genomen werden behaald.

Zelfs indien wordt aangenomen dat verzoeker zich impliciet op een toepassing van de artikelen II.229, eerste lid van de Codex Hoger Onderwijs en 132, §2 van het onderwijs- en examenreglement heeft beroepen, dan nog moet worden vastgesteld dat verzoeker niet aanvoert dat er sprake is van uitzonderlijke omstandigheden zoals zij door de decreetgever werden beoogd – zoals door de interne beroepscommissie terecht is vastgesteld. Die omissie kan

verzoeker niet goedmaken door dergelijke omstandigheden – in het licht van de toepassing van de voormelde bepalingen – thans voor het eerst aan te voeren.

Verzoeker kan zich derhalve niet op de artikelen II.229 eerste lid van de Codex Hoger Onderwijs en 132, §2 van het onderwijs- en examenreglement beroepen.

In dat opzicht moet het middel worden verworpen.

Wat het redelijkheidsbeginsel betreft

Verzoeker behaalt in zijn masteropleiding de voorgeschreven 120 studiepunten, met een spreiding over zeven modules conform de richtlijnen van de opleiding.

De Raad stelt vooreerst vast dat ware verzoeker wél tijdig uitgeschreven voor de opleidingsonderdelen ‘Migratierecht’ en ‘Wetgevingsleer en -techniek’, hij overeenkomstig artikel 143, §2 van het onderwijs- en examenreglement 2021-2022 van rechtswege geslaagd zou zijn verklaard voor de masteropleiding, omdat hij alsdan voor alle (opgenomen) opleidingsonderdelen een credit zou hebben behaald.

Voorts is de Raad van oordeel dat indien verzoeker zich in het academiejaar 2022-2023 opnieuw inschrijft, hij zonder het afleggen van enig examen geslaagd moet worden verklaard voor de masteropleiding, aangezien hij – zoals hierboven is aangegeven – de vereiste studiepunten binnen de aangeduide modules heeft behaald.

In die omstandigheden is een toepassing van artikel 143 van het onderwijs- en examenreglement die verzoeker verhindert om in het academiejaar 2021-2022 geslaagd te worden verklaard, onredelijk. Zij steunt immers enkel op de vaststelling dat verzoeker twee opleidingsonderdelen die hij vanuit inhoudelijk perspectief niet nodig heeft een diploma te kunnen behalen, nu eenmaal in zijn curriculum heeft opgenomen en daarvoor niet is geslaagd. Die louter mathematische en vormelijke benadering, laat ten onrechte buiten beschouwing dat verzoeker voor het overige aan de voorwaarden voldoet om zijn diploma te behalen.

Het middel is in de aangegeven mate gegrond.

BESLISSING

- 1. De Raad vernietigt de beslissing van de interne beroepscommissie van de Vrije Universiteit Brussel van 22 juli 2022.**
- 2. Het daartoe bevoegde orgaan neemt ten aanzien van verzoeker een nieuwe beslissing en doet zulks uiterlijk op 17 oktober 2022.**

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 4 oktober 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris

Gilles Fourneau

De voorzitter

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 7.927 van 16 september 2022 in de zaak 2022/0295

In zake: Michael Daniel THELEN
woonplaats kiezend te 1160 Oudergem
Krijgskundestraat 12

tegen:

VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
woonplaats kiezend te 1050 Brussel
Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 3 augustus 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de studievoortgangsbeslissing van 4 juni 2022 en van de beslissing van voorzitter van de interne beroepscommissie van de Vrije Universiteit Brussel van 26 juli 2022 waarbij het intern beroep van verzoeker onontvankelijk wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota neergelegd.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 16 september 2022.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Sarah Heyl, die verschijnt voor verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2021-2022 als gaststudent ingeschreven in de opleiding ‘Master of Arts in Digital Communication’.

Tot verzoekers curriculum behoort onder meer het opleidingsonderdeel ‘Business and Consumer Ethics’.

Verzoeker behaalt een examencijfer van 9/20. Dat is de eerste bestreden beslissing.

Op 8 juli 2022 stelt verzoeker tegen dat examencijfer een intern beroep in.

De voorzitter van de interne beroepscommissie van de Vrije Universiteit Brussel verklaart dat beroep op 26 juli 2022 onontvankelijk, omdat het beroep niet door verzoeker werd ondertekend.

Dat is de tweede bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Met betrekking tot de taalregeling moet het volgende worden opgemerkt.

Artikel II.261, §1 van de Codex Hoger Onderwijs (verder: de Codex) stelt als principe dat de onderwijstaal in de hogeronderwijsinstellingen die onder de toepassing van de Codex vallen, het Nederlands is.

Terwijl de Codex op dit principe een aantal uitzonderingen toestaat, lijkt dit niet het geval te zijn voor de bestuurstaal van de hogescholen en universiteiten, die krachtens artikel II.260 van de Codex steeds het Nederlands is.

De Raad is van oordeel dat het begrip onderwijstaal ruim kan worden geïnterpreteerd en zich niet noodzakelijk beperkt tot de taal waarin de lessen zelf worden gegeven, maar zich ook kan uitstrekken tot de mondelinge of schriftelijke communicatie tussen instelling of docent en student met betrekking tot die lessen of het opleidingsonderdeel waarvan de lessen deel uitmaken, zoals bijvoorbeeld bepaalde praktische mededelingen. Anders is het wanneer de communicatie niet langer enkel betrekking heeft op de verstrekking van het onderwijs, maar kadert in de rechtsbescherming van de student. Zoals de Raad eerder reeds heeft overwogen (R.Stb. 25 augustus 2015, nr. 2.311) is de interne beroepsinstantie die de hogeronderwijsinstelling krachtens artikel II.283 van de Codex verplicht dient in te richten, een orgaan dat een bestuurlijke rechtshandeling stelt die, wanneer is voldaan aan de voorwaarden

door de Codex gesteld, vatbaar is voor een administratief beroep bij de Raad. Dit betekent dat op de werking van de interne beroepsinstantie de bestuurstaal van toepassing is, die zoals aangehaald uitsluitend het Nederlands kan zijn.

De Raad is een administratief rechtscollege dat is opgericht door en binnen de Vlaamse Gemeenschap (*Parl. St. Vl. Parl. 2003-2004, 1960/1, 17 e.v.*).

Wat betreft de taalregeling met betrekking tot de rechtscolleges van de gewesten of gemeenschappen, heeft de Raad van State in het arrest nr. 220.989 van 12 oktober 2012 geoordeeld dat de Raad voor Vergunningsbetwistingen uitspraak doet over jurisdicionele beroepen en zijn contentieux onder het grondwettelijk begrip ‘gerechtszaken’ valt, maar dat de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken op de Raad voor Vergunningsbetwistingen niet van toepassing is, daar de wet enkel het gebruik van de talen in gerechtszaken voor de hoven en rechtkanten van de rechterlijke orde regelt.

In hetzelfde arrest heeft de Raad van State geoordeeld dat de wet van 18 juli 1966 op het gebruik van de talen in bestuurszaken of het decreet van 30 juni 1981 houdende aanvulling van de artikelen 12 en 33 van de bij het koninklijk besluit van 16 (lees: 18) juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken wat betreft het gebruik van de talen in de betrekkingen tussen de bestuursdiensten van het Nederlands taalgebied en de particulieren, evenmin op de Raad voor Vergunningsbetwistingen van toepassing zijn, omdat die teksten het taalgebruik in bestuurszaken regelen en niet het taalgebruik in gerechtszaken voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen die uitspraak doet over jurisdicionele beroepen.

Deze overwegingen lijken mutatis mutandis op de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen van toepassing te kunnen zijn. Het decreet van 4 april 2014 ‘betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges’ heeft aan de bovenstaande situatie overigens geen wijzigingen aangebracht en regelt de taal der rechtspleging voor de in dat decreet bedoelde rechtscolleges niet.

Bij deze rechtspraak kan de bedenking worden geplaatst of zij verzoenbaar is met artikel 129, §1 van de Grondwet. Krachtens deze bepaling is de Vlaamse decreetgever in gemeenschapsbevoegdheden immers slechts bevoegd om het gebruik van de talen te regelen voor (i) de bestuurszaken, (ii) het onderwijs in de door de overheid opgerichte, gesubsidieerde

of erkende instellingen en (iii) de sociale betrekkingen tussen de werkgevers en hun personeel, alsmede de door de wet en de verordeningen voorgeschreven akte en bescheiden van de ondernemingen.

Indien de Raad, zoals de Raad van State heeft geoordeeld ten aanzien van de Raad voor Vergunningsbetwistingen, niet onder de taalregeling in bestuurszaken valt, lijkt artikel 129, §1 van de Grondwet uit te sluiten dat de decreetgever de taalregeling in de procedure voor zijn administratieve rechtscolleges zou vermogen te regelen.

Deze vraag behoeft evenwel vooralsnog geen antwoord, nu de overwegingen van voormeld arrest van de Raad van State alleszins niet wegnemen dat de Raad als administratief rechtscollege van en binnen de Vlaamse Gemeenschap, binnen de diensten van de ‘Vlaamse Executieve’ valt, die krachtens de artikelen 35 en 36, §1 van de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen het Nederlands als bestuurstaal gebruiken.

De taalregeling wordt geacht van openbare orde te zijn. De Raad ziet geen reden om daar anders over te oordelen wanneer de rechtsgrond voor de taalregeling is gelegen in de voormelde wet van 9 augustus 1980.

Artikel 21 van het huishoudelijk reglement van de Raad (BS 15 juli 2015) bevestigt dat de taal van de procedure het Nederlands is. Dit taalvoorschrift heeft niet enkel betrekking op het arrest van de Raad, maar strekt zich ook uit tot de procedurestukken die uitgaan van de partijen, waaronder het verzoekschrift, de antwoordnota van de verwerende partij en de wederantwoordnota van de verzoekende partij.

Artikel 30 van de Grondwet lijkt aan partijen geen rechtsgrond te bieden om zich in de procedure voor de Raad op grond van de taalvrijheid alsnog van een andere taal dan het Nederlands te bedienen, nu dit artikel enkel de vrijheid van de gesproken taal waarborgt en er alleszins een regeling door de wetgever wordt toegelaten voor handelingen van het openbaar gezag – waar de gewone wet van 9 augustus 1980 prima facie aan voldoet.

De Raad stelt vast dat de gedinginleidende akte – het beroep tot nietigverklaring van verzoekende partij – geheel in het Engels is opgesteld.

Zulks is in strijd met de hiervoor aangehaalde bepalingen van de wet van 9 augustus 1980 en het huishoudelijk reglement van de Raad, zodat er grond is om te besluiten tot de nietigheid van deze procedurestukken en bijgevolg tot de onontvankelijkheid van het beroep.

De Raad is er zich evenwel van bewust dat in het verleden – doorgaans met instemming van de verwerende partijen – een coulante houding werd aangenomen ten aanzien van niet-Nederlandstalige verzoekschriften of wederantwoordnota's. Wil de Raad de door de decreetgever beoogde korte doorlooptijd van de beroepen blijven honoreren, dan kan de huidige werklast van de Raad een dergelijke soepele houding niet langer verantwoorden. De verwerking van anderstalige procedurestukken veroorzaakt immers een aanzienlijke bijkomende belasting bij de beoordeling van het beroep. Bovendien kan de Raad niet voorbijgaan aan de hiervoor in herinnering gebrachte rechtsregels.

Ten einde de tegenspraak te waarborgen en verzoeker de mogelijkheid te bieden om een Nederlandstalige vertaling voor te leggen van zijn verzoekschrift, is door het secretariaat van de Raad op 22 augustus 2022 een procedurekalender verzonden, met daarin de volgende mededeling:

“1. De procedurekalender

De Raad heeft vastgesteld dat de verzoekende partij een Engelstalig verzoekschrift heeft ingediend. De procedure voor de Raad verloopt in het Nederlands; anderstalige verzoekschriften en nota's zijn niet ontvankelijk en worden uit de debatten geweerd. Aan verzoekende partij wordt een mogelijkheid geboden om het anderstalig verzoekschrift te regulariseren.

- 26 augustus 2022: de student bezorgt ten laatste die dag aan de Raad en aan de onderwijsinstelling een Nederlandstalige letterlijke vertaling van zijn verzoekschrift •
[...]

Laattijdige nota's worden uit de verdere procedure geweerd.”

Standpunt van partijen

Verwerende partij werpt als exceptie op dat verzoekers beroep niet ontvankelijk is, omdat hij heeft nagelaten een Nederlandse vertaling van zijn verzoekschrift neer te leggen.

Verzoeker heeft geen wederantwoordnota ingediend.

Beoordeling

De voormalde procedurekalender is aan het e-mailadres van verzoeker verzonden op 22 augustus 2022.

De Raad moet vaststellen dat spijs de aan verzoeker geboden mogelijkheid tot regularisatie van zijn beroepsschrift, verzoeker geen vertaling van het verzoekschrift heeft neergelegd.

Verzoeker verschijnt ook niet ter zitting om desgevallend nadere duiding te verschaffen.

Overeenkomstig wat in de mededeling van de procedurekalender is bepaald, wordt het Engelstalig verzoekschrift ambtshalve uit de debatten geweerd.

Nu er zich in het dossier geen ontvankelijk verzoekschrift bevindt, dient de Raad te besluiten tot de onontvankelijkheid van het beroep.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 16 september 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Gilles Fourneau

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 7.928 van 16 september 2022 in de zaak 2022/0296

In zake: xxx

tegen:

VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
woonplaats kiezend te 1050 Brussel
Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 4 augustus 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie van de Vrije Universiteit Brussel van 26 juli 2022 waarbij het intern beroep van verzoeker ongegrond wordt verklaard en het examencijfer van 10/20 voor het opleidingsonderdeel ‘Masterproef Internationaal en Europees Recht’ wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota neergelegd en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota neergelegd.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 16 september 2022.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Sarah Heyl, die verschijnt voor verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleiding ‘Master of Laws in het Internationaal en Europees Recht.

Tot verzoeksters curriculum behoort onder meer het opleidingsonderdeel ‘Masterproef Internationaal en Europees Recht’.

Verzoekster bekomt voor dat opleidingsonderdeel een examencijfer van 10/20. Het cijfer is samengesteld uit een groepsscore van 15/20 (60% gewicht, dus 45/60) en een individuele score van 5/40 (40% gewicht). De proclamatatie vindt plaats op 7 juli 2022.

Dat is de eerste bestreden beslissing.

Op 14 juli 2022 stelt verzoekster een intern beroep in, dat is gericht tegen het deelcijfer van 5/40.

De interne beroepscommissie van de Vrije Universiteit Brussel behandelt het beroep in zitting van 26 juli 2022, en komt tot de volgende beslissing:

“[...]

V. TEN GRONDE

De studente betwist haar examencijfer voor het opleidingsonderdeel ‘Masterproef Internationaal en Europees recht’ waarvoor zij een 10/20 heeft behaald. De studente haalt hierbij aan dat zij in het kader van dit opleidingsonderdeel deelgenomen heeft aan de Jessup Moot Court Competition. De punten toegekend door de organisatie van de Moot Court vormden 60% van het totale cijfer. De professor, samen met de assistent die als coach van het Moot Court Team nauw heeft samengewerkt met de studenten, gaven daarnaast een individuele score met een gewicht van 40% van het totale cijfer. Voor het eerste onderdeel heeft de studente 45/60 behaald; voor het tweede onderdeel heeft de studente 5/40 behaald. De studente is het niet eens met de individuele score van 5/40 die zij heeft behaald.

De studente betwist de bewering dat zij onvoldoende aanwezig zou zijn geweest op de bijeenkomsten. Uit haar eigen onderzoek zou zij kunnen aantonen dat zij aanwezig was op 30 van de 35 bijeenkomsten. Ook de bewering dat de studente onvoldoende beschikbaar was, is volgens haar niet correct. Volgens haar werden de tijdstippen voor de bijeenkomsten steeds in groep afgesproken. Zij verwijst daarbij wel naar het feit dat zij vanaf 07.02.2022 voltijds is begonnen werken en sinds die datum pas vanaf 16u. beschikbaar was voor bijeenkomsten. Verder is de studente het niet eens met de bewering dat zij te passief was. De studente beweert dat zij voldoende initiatieven heeft genomen en de andere teamleden zoveel als mogelijk geholpen heeft. Zij beweert in haar verzoekschrift dat zij de functie van ‘of counsel’ heeft toegewezen gekregen, maar dat haar nooit duidelijk werd medegedeeld wat deze functie precies inhield. De studente stelt verder nog dat dat zij het internationaal recht wel degelijk voldoende beheerst. Zij verwijst hiervoor naar de verschillende vragen die zij correct zou hebben beantwoord en

naar het feit dat zij 16/20 heeft behaald voor het opleidingsonderdeel ‘Public International Law II’. Ten slotte betwist de studente de bewering dat haar evolutie gedurende het project onvoldoende zou zijn.

Wat vooreerst de organisatie van het opleidingsonderdeel, het examen en het feedbackmoment betreft, laat de beroepscommissie gelden dat de titularis van het opleidingsonderdeel een ruime autonomie heeft bij de wijze waarop een opleidingsonderdeel wordt georganiseerd, alsook in de wijze waarop de evaluatie en de feedback verloopt; de docent bepaalt hierbij vrij de evaluatiecriteria, voor zover de grenzen van de wettigheid niet worden overschreden. Teneinde met kennis van zaken te kunnen oordelen, heeft de beroepscommissie de docent om een toelichting gevraagd. De docent wijst op het volgende:

“De studiedeelfiche van dit opleidingsonderdeel bepaalt met betrekking tot aanvullende informatie inzake evaluatie: “The evaluation of the student consists of the written output (the memorial) and its oral defence in accordance with the rules of the Moot Court. The scores obtained from the Moot Court organisers constitute 60 % of the overall grade. The professor, together with the assistant that as the coach to the Moot Court team closely collaborates with the students throughout the process, gives furthermore an individual score with a weight of 40 %. Taken together, these evaluations form the final grade (100%)”.

Dit academiejaar werd voor het eerste onderdeel een score van 15/20 toegekend (gewogen 45/60). Deze score wordt aan alle deelnemende studenten op eenvormige wijze toegekend. Deze score beoordeelt het collectieve deel van het groepswerk. Daarnaast is er echter ook de individuele bijdrage van de verschillende deelnemende studenten, waarvoor er binnen de groep kan gedifferentieerd worden als blijkt dat niet alle studenten in gelijke mate hebben bijgedragen tot het collectieve deel. Deze individuele differentiatie werd uitdrukkelijk ingebouwd in het systeem van beoordeling van dit opleidingsonderdeel, daar zeer zware inspanningen gevraagd worden van de deelnemende studenten, op vaak ongelukkige momenten van het academiejaar (examenperiode) en het dus gezamenlijk dragen van de te leveren inspanningen aan het collectieve deel door de individuele leden van het team een absolute voorwaarde is om als team te kunnen fungeren en eventueel succesvol te zijn.

Voor dit tweede onderdeel werd aan betrokkenen een gewogen individuele score van 5/40 toegekend, want dan resulteert in een behaalde eindscore voor dit opleidingsonderdeel van 10/20.

Uit het intern beroep ingesteld door de studente [...] blijkt dat zij enkel het tweede onderdeel, met name de individuele score die haar is toegekend, betwist. Enkel op dit aspect zal dan ook nader worden ingegaan.

Bij het bepalen van dit deelcijfer werden door de coaches en titularis van het opleidingsonderdeel de volgende algemene criteria in acht genomen:

1. *Betrokkenheid van de student bij de werkzaamheden ter voorbereiding en tijdens de internationale pleitwedstrijd, die o.a. werd weerspiegeld in:*
 - a. *De fysieke aanwezigheid tijdens de voorbereidende sessies, nationale en, indien van toepassing, internationale rondes*
 - b. *Actieve deelname en input van de student tijdens de voorbereidende sessies, nationale en, indien van toepassing, internationale rondes*

- c. Inzet en betrouwbaarheid
 - d. Flexibiliteit en toewijding
2. Evolutie van de student tijdens het volledige traject, waarbij in het bijzonder rekening wordt gehouden met volgende elementen:
 - a. Feedback van professoren, experten en coaches gegeven tijdens de voorbereidende sessies, alsook bij de nabesprekking van de nationale en internationale rondes
 - b. Beheersing van de feiten van de casus, de verschillende juridische claims en het internationaal recht
 - c. Beheersing van aangeleerde schrijf- en spreekvaardigheden en actieve invulling van de rol van of counsel

Daar er op basis van bovenstaande evaluatiecriteria grote verschillen op te tekenen vielen tussen de verschillende deelnemende studenten, achter de titularis en de coaches het noodzakelijk om op basis van een individuele beoordeling per student af te wijken van het algemeen cijfer en te differentiëren tussen de verschillende deelnemers. Op basis van deze individuele beoordeling werd het basiscijfer in het geval van [verzoekster] negatief beïnvloed en werd finaal een 10/20 toegekend. De titularis en coaches kwamen tot dit individuele eindresultaat op basis van onderstaande specifieke motieven:

1. Motivering m.b.t. de individuele betrokkenheid van de student

- Wat de fysieke deelname van de betrokken studente aan de lessen betreft, liet zij verschillende malen een afwezigheid optekenen tijdens de voorbereidende sessies (minstens 5 keer, waaronder het belangrijk inleidend college voor de mondelinge sessies), miste zij door het laattijdig aankomen delen van de les of diende zij verscheidene keren vroeger te vertrekken. Hoewel oorspronkelijk geen aanwezigheden werden opgenomen (nooit de traditie geweest bij dit opleidingsonderdeel), besloten de coaches de aanpak hieromtrent na verscheidene contactmomenten te veranderen, daar [verzoekster] toch geregeld afwezig was en de coaches de frequentie hiervan wensten bij te houden. Ook was zij niet fysiek aanwezig tijdens de tweede dag van de nationale rondes. Tijdens de internationale competitie miste zij eveneens twee volledige rondes waardoor zij haar actieve taak als of counsel niet kon opnemen en haar medestudenten deze taak moesten overnemen. Uit het Whatsapp-verkeer tussen de coaches blijkt verder dat zij tijdens de sessie van 25 maart 2022 niet op de hoogte waren gesteld van de reden van [verzoeksters] afwezigheid. Ook tijdens de laatste sessie van de internationale rondes, op 28 maart 2022, was zij afwezig. Hiervan werd de hoofdcoach wel op de hoogte gebracht.

Het spreekt voor zich dat de afwezigheid van een teamlid tijdens de competitie zelf voor het team in zijn geheel verregaande gevolgen heeft en mogelijks een impact kan hebben op het behaalde eindresultaat. Bijgevolg werd door de titularis en de coaches ook de vraag opgeworpen of dergelijke afwezigheden tijdens de competitie zelf kon worden gelijkgesteld als een afwezigheid/no show tijdens een mondeling examen. Finaal werd niet voor deze interpretatie geopteerd, daar dit verregaande gevolgen zou hebben voor de betrokken

studente en de coaches en titularis daarnaast ook rekening wensten te houden met de inspanningen die door de betrokken studente doorheen het jaar wel werden geleverd.

In deze context dient verder te worden opgemerkt dat tijdens de lange voorgeschiedenis van dit opleidingsonderdeel nooit eerder absenties werden opgenomen, daar studenten steeds zelf verantwoordelijkheid aan de dag legden en waardoor de begeleiding altijd op zeer natuurlijke en laagdrempelige manier in een geest van wederzijds vertrouwen is kunnen verlopen. Het is dan ook spijtig dat dergelijke voorvalen nopen tot striktere reglementering, wat negatieve repercussies kan hebben op de manier van samenwerken tussen studenten en coaches.

- *Wat de actieve deelname van de betrokken studente tijdens de werkcolleges betreft, viel het de coaches op dat de participatiegraad van de studente eerder laag was. Hoewel dit in het begin met veel begrip werd benaderd aangezien de betrokken studente, in tegenstelling tot haar collega's, geen juridische vooropleiding had genoten en bijgevolg een achterstand diende in te halen, werd onzes inziens onvoldoende inspanning geleverd om deze achterstand weg te werken. Tijdens de sessies met de coaches nam de betrokken studente een vrij passieve houding aan, mengde zich weinig tot niet in de discussie met haar medestudenten en coaches en gaf gereeld de indruk moeite te hebben om de discussie inhoudelijk te volgen. In het algemeen kan worden vastgesteld dat haar bijdrage aan de discussies over de grond van de claims eerder aan de lage kant was. In vergelijking met de andere leden van het team werden ook zeer weinig tot geen vragen gericht aan de coaches waar extra studiemateriaal kon worden gevonden of over verduidelijkingen met betrekking tot ontwikkeling van nieuwe argumenten of het internationaal recht in het algemeen.*
- *Wat de inzet, betrouwbaarheid en flexibiliteit van de betrokken studente binnen het team betreft, werden aan de coaches door de overige leden van het team op verschillende momenten zowel schriftelijk per e-mail als mondeling klachten overgemaakt over het geleverde werk van de betrokken studente, alsook over het feit dat zij niet bereid was dezelfde inspanning als de rest van het team te leveren. Op verschillende momenten zorgde dit voor frustraties en bracht dit het team in moeilijkheden, zoals duidelijk bleek uit de e-mail d.d. 4 maart 2022 die in naam van alle overige groepsleden aan de coaches werd gericht. In een e-mail gericht aan de hoofdcoach d.d. 23 maart 2022, wordt dit ook door de betrokken studente zelf bevestigd ("It is evident that I have not been of tremendous benefit for the team since I began working, and I fully understand and accept that I will receive lower grades to compensate for this"). Verder toonde de studente ook niet dezelfde flexibiliteit als haar medecollega's, waarschijnlijk doordat zij haar Manama-opleiding diende te combineren met een job. Hoewel de coaches en titularis begrip hebben voor de werksituatie van de betrokken studente, kan niet worden ontkend dat zij, vooraleer professionele verplichtingen t.a.v. haar werkgever aan te gaan, verplichtingen was aangegaan t.a.v. het Jessup-team en de begeleiders. Dit element moet eveneens worden beoordeeld in het licht van*

het feit dat aan de deelname aan de internationale pleitwedstrijden 18 ECTS worden gekoppeld en een vrijstelling wordt gegeven voor het schrijven van een masterproef, waardoor het enigszins evident is dat een verregaande inzet, flexibiliteit en toewijding van de deelnemende studenten wordt verwacht. In die zin wordt de bewering van de studente dat zij verschillende initiatieven heeft genomen om haar teamleden te helpen, zij voldoende flexibiliteit toonde en de taken tussen alle groepsleden eerlijk verdeeld waren, ontkracht door de hierboven vermelde e-mails, uitgaande van de overige teamleden (e-mail d.d. 4 maart 2022) en de studente zelf (e-mail d.d. 23 maart 2022).

2. Motivering m.b.t. de individuele groeicurve en evolutie van de student

- *Wat de evolutie van de studente tijdens het volledige traject en de feedback van professoren en experten betreft, kon bij de betrokken studente niet dezelfde groeicurve worden opgetekend als bij haar collega's. Haar gebrek aan doorgedreven kennis van de feiten van de case, de ingeroepen juridische argumenten en het internationaal recht in het algemeen resulterde in het feit dat verschillende experts die werden uitgenodigd tijdens de voorbereidende mondelinge sessies de prestatie van de studente onvoldoende vonden en de coaches hebben aangeraden om de betrokken studente niet te laten pleiten en haar de rol van of counsel toe te kennen, wat haar misschien beter zou liggen. De of counsel heeft een belangrijke ondersteunende rol binnen het team, in die zin dat deze o.a. verantwoordelijk is voor het uitvoeren van bijkomende opzoeken, het aanreiken van bijkomende argumenten als reactie op de argumenten die door de tegenpartij worden opgeworpen en het inventariseren van de vragen die door de rechters worden gesteld. Bijgevolg mag de rol van de persoon die deze taak op zich neemt, niet worden onderschat (zie infra voor hoe deze rol door de studente werd ingevuld).*
- *Wat de beheersing van de feiten van de casus, de verschillende juridische claims en het internationaal recht betreft, brengt de studente aan dat zijn voor het opleidingsonderdeel 'International Law II' een 16/20 behaalde en dat zij, in vergelijking met haar medestudenten, op gelijkaardige wijze kon antwoorden op de vragen die werden gesteld tijdens het werkcollege van 28 februari 2022 die de vorm van een Q&A-sessie over algemeen internationaal recht aannam. Echter dient in deze context te worden benadrukt dat voor een deelname aan een vooraanstaande internationale pleitwedstrijd op topniveau, zoals de Philip C. Jessup Moot Court Competition, een algemene kennis van het algemeen internationaal recht ontoereikend is, maar daarentegen een doorgedreven kennis wordt verwacht van verschillende hedendaagse vraagstukken van internationaal recht die vaak niet of slechts op zeer summiere wijze in algemene cursussen over internationaal recht aan bod komen (e.g., cyber security, botnets, misinformation...). Het is dan ook in de specifieke context van de juridische claims die in het compromis worden voorgesloten, dat de kennis van het*

internationaal recht moet worden beoordeeld. Dat de studente een goed cijfer heeft gehaald voor het opleidingsonderdeel ‘International Law II’, heeft bijgevolg geen enkele invloed op het bereiken van de leerresultaten van het onderhavige opleidingsonderdeel en kan louter als beginpunt dienen. Van de studenten wordt verwacht dat zij zich op eigen initiatief grondig verdiepen in de vraagstukken die jaarlijks worden aangereikt in het Jessup-compromis. De algemene kennis die in andere opleidingsonderdelen werd vergaard, is niet noodzakelijk de kennis die nodig is om de claims te kunnen behandelen. Zoals eerder werd opgemerkt, viel het de coaches en uitgenodigde experts op dat de studente vaak de indruk gaf inhoudelijk de discussies moeilijk te kunnen volgen en geen actieve bijdrage leverde aan de discussies.

- *Wat de actieve invulling van de rol van of counsel betreft, werd met spijt vastgesteld dat de studente tijdens de internationale rondes, net als tijdens de voorbereidingssessies, geen input leverde om het team te helpen bij het beantwoorden van de vragen van rechters of om een antwoord te bieden op de argumenten die door de tegenpartij werden opgeworpen. Daar de teamleden tijdens de officiële rondes volgens het wedstrijdreglement niet mondeling met elkaar mochten communiceren, gebeurde de communicatie steeds via een Whatsapp-groep waarin alle leden, coaches inclusis, met elkaar konden communiceren. Uit de gesprekken die in deze Whatsapp-groep werden gevoerd, blijkt duidelijk dat tijdens de internationale rondes geen enkel bericht van [verzoekster] is terug te vinden waarin zij aan haar medestudenten enige input geeft, waardoor de rol van of counsel de facto door haar overige teamgenoten werd overgenomen. Tijdens een van de sessies diende een van de coaches zelf op te merken dat het de taak was van de student om daarnaast ook nota te nemen van de gestelde vragen, zodat het team hierop kon anticiperen in volgende rondes, een opmerking die ook tijdens de voorbereidingssessies vaak in het algemeen werd gemaakt. In haar beroep voert de studente nu aan dat haar nooit duidelijk werd uitgelegd wat deze functie precies inhield. Op verschillende tijdstippen werd echter uitgebreid ingegaan op de verschillende rollen tijdens een pleitwedstrijd, zoals deze van agent en of counsel, bijvoorbeeld tijdens de eerste inleidende sessie bij het begin van het academiejaar en tijdens het belangrijk inleidend werkcollege ter voorbereiding van de mondelinge pleidooien (tijdens hetwelke de studente afwezig was). Ook werden overvloedig informatiedocumenten ter beschikking gesteld aan de studenten via OneDrive en Canvas en werd tijdens de verschillende werkcolleges de aandacht gevestigd op het belang om deze documenten grondig door te nemen. Ook tijdens de feedbacksessies werd geregeld mondeling ingegaan op de taak en het belang van de of counsel. Zelfs al zou het voor de studente dan nog steeds niet duidelijk zijn geweest wat precies van haar werd verwacht, dan nog kon zij steeds te rade gaan bij de coaches, die steeds beschikbaar waren en dit haar nogmaals met plezier hadden uitgelegd. Dat zij een taak werd toegekend die voor haar kennelijk onduidelijk was, zonder echter verder op zoek te gaan naar informatie hoe deze moest worden uitgevoerd, illustreert het eerder gemaakte punt inzake de passieve houding die bij de studente vaak te merken*

was. In de kantlijn dient ook te worden opgemerkt dat de overige teamleden geen problemen leken te ondervinden om te begrijpen wat van een of counsel werd verwacht, daar zij deze taak probleemloos hebben overgenomen bij afwezigheid en gebrek aan substantiële input van [verzoekster].

Verder voert de studente ook aan dat er volgens haar onvoldoende ondersteuning zou zijn geweest. In deze context dient melding te worden gemaakt dat voor de begeleiding van de internationale pleitwedstrijden maar liefst drie coaches werden aangesteld (een op officiële wijze en twee vrijwillig) die deze taak op geheel vrijwillige basis op zich nemen. Zoals reeds aangevoerd door de studente werden doorheen het jaar minstens 35 officiële voorbereidingssessies georganiseerd, zonder hierbij de bijkomende informele one-on-one contactmomenten met studenten individueel te rekenen. De coaches waren ook steeds 7/7 bereikbaar per e-mail of telefoon voor bijkomende vragen indien de studenten dit nodig achtten. Het bovenstaande toont dan ook duidelijk aan hoe arbeidsintensief het begeleiden van een internationale pleitwedstrijd is en hoeveel individuele begeleiding de studenten krijgen, zeker wanneer dit wordt vergeleken met de begeleiding die wordt geboden in het kader van het schrijven van een masterproef, dat zich meestal beperkt tot één of twee contactmomenten. Het is dan ook onduidelijk hoe de studente tot de conclusie komt dat er onvoldoende ondersteuning zou zijn geweest. Ook het feit dat het team is doorgestoten naar de internationale rondes, wat toch enigszins moeilijk lijkt zonder adequate begeleiding, spreekt haar bewering tegen.

Om al deze redenen leek het naar de deskundige mening van het onderwijssteam, gebaseerd op vele jaren ervaring bij het begeleiden van pleitwedstrijden, gerechtvaardigd om aan de studente een individuele score van 5/40 toe te kennen, wat haar eindcijfer heeft gereduceerd tot 10/20. Dit eindresultaat is des te meer gerechtvaardigd gelet op de aard van het opleidingsonderdeel, dat niet te vergelijken valt met andere, meer klassieke opleidingsonderdelen. In tegenstelling tot meer theoretische vakken, is een succesvolle deelname aan de internationale pleitwedstrijd volledig afhankelijk van de geleverde team inspanning. Een verminderde inspanning van een teamlid heeft verregaande repercussies voor de prestatie en de werklast van het volledige team. Het is dan ook absoluut noodzakelijk dat alle leden van het team op elkaar kunnen rekenen, dat het werk eerlijk verdeeld wordt en dat het vereiste niveau wordt gehaald om competitief te kunnen meedingen naar een mooie plaats binnen de nationale en/of internationale rankings. Het is dan ook vanzelfsprekend dat de lat voor dit opleidingsonderdeel zeer hoog wordt gelegd en dat van de deelnemende studenten een onvoorwaardelijke inzet, toewijding en motivatie wordt verwacht.”

De interne beroepscommissie ziet geen reden om de voornoemde motieven meegedeeld door de docent in twijfel te trekken en neemt die over. Er is op afdoende wijze toegelicht om welke redenen tot het cijfer van 10/20 voor het opleidingsonderdeel is gekomen.

Door te verwijzen naar haar eigen inschatting, brengt de studente geen objectieve elementen naar voor waarmee het vermoeden van objectiviteit en deskundigheid zou kunnen worden weerlegd. Dat de student zelf meent dat zij een goede evolutie heeft gekend, dat zij voldoende actief zou zijn geweest binnen de groep en dat zij een voldoende

kennis van het internationaal recht zou hebben, kan geen afbreuk doen aan de duidelijke motivering die middels het cijfer zelf (10/20) en de bijhorende motivering van de docent verkregen wordt. De eigen inschatting door een student na een evaluatie is wat het is, een eigen indruk die op zich niet toelaat de beoordeling door de examinator te herzien. Daarenboven blijkt die indruk, in het licht van het gedetailleerde antwoord van de docente dat wordt bijgetreden door de beroepscommissie, verkeerd te zijn.

De bewering van de studente dat zij voldoende aanwezig was op de bijeenkomsten blijkt niet te kloppen. Uit de motivering van de docent blijkt immers dat de studente minstens vijf keer afwezig was. Naast de frequente afwezigheden blijkt dat de studente ook vaak laattijdig aanwezig was in de les, ook diende zij vaak vroeger te vertrekken uit de les waardoor zij belangrijke lesmomenten gemist heeft. Ten slotte blijkt uit de motivering van de docent dat de studente vaak afwezig was op belangrijke momenten in de competitie. De argumentatie van de studente dat zij voldoende aanwezig en beschikbaar was, kan dan ook niet worden gevuld.

Wat betreft de actieve deelname van de studente tijdens de werkcolleges blijkt dat haar participatiegraad laag was. De studente nam een passieve houding aan en mengde zich amper in de discussies. Ondanks de ondersteuning die de studente heeft gekregen om haar achterstand weg te werken, heeft zij zelf nagelaten om voldoende inspanningen te leveren. Ook deze argumentatie van de studente kan dan ook niet worden gevuld.

Evenmin de argumentatie dat de studente onvoldoende uitleg zou hebben gekregen over haar rol als ‘Of Counsel’ kan worden gevuld. Uit de motivering van de docent blijkt dat de verschillende rollen uitgebreid werden besproken op verschillende lesmomenten en dat er voldoende informatiedocumenten beschikbaar werden gesteld. Daarenboven had de studente steeds de mogelijkheid om bijkomende informatie te vragen aan de coaches.

Verder blijkt uit de motivering van de docent dat de kennis het internationaal recht en de groeicurve in het algemeen van de studente duidelijk onvoldoende was. Net om die reden werd ook afgeraden dat de studente zou pleiten en werd haar de rol van ‘of counsel’ toegewezen.

Enige kritiek over de manier waarop de feedback heeft plaatsgevonden, kan niet leiden tot de bevinding van onwettigheid bij de opstelling van het examen of de beoordeling ervan.

De interne beroepscommissie besluit dienvolgens dat de studente niet het tegenbewijs levert van het vermoeden van objectiviteit en deskundigheid in hoofde van de beoordelaar. De beschouwingen van de studente laten niet toe om de beoordeling van 10/20 te herzien.

VI. BESLUIT

Het beroep wordt verworpen.”

Dat is de tweede bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

Verwerende partij doet gelden dat het beroep niet ontvankelijk is, in de mate dat het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing.

Zij wijst erop dat de interne beroepscommissie overeenkomstig artikel 153, §2 van het onderwijs- en examenreglement over volheid van bevoegdheid beschikt, zodat haar beslissing in de plaats is getreden van deze van de examencommissie, die dan op haar beurt uit het rechtsverkeer is verdwenen.

In haar wederantwoordnota gaat verzoekster op deze exceptie niet in.

Beoordeling

Verzoekster richt haar beroep uitdrukkelijk tegen zowel de beslissing van de interne beroepscommissie als tegen de initiële examenbeslissing.

Of een initiële studievoortgangsbeslissing in de huidige stand van de procedure nog het voorwerp kan uitmaken van een beroep bij de Raad, is afhankelijk van de omvang van de bevoegdheid van het orgaan dat instaat voor de behandeling van het intern beroep, dat de student op straffe van onontvankelijkheid van zijn beroep bij de Raad eerst dient uit te putten.

Te dezen bepaalt artikel 153, §2 van het onderwijs- en examenreglement van verwerende partij dat de interne beroepscommissie in geval van een ontvankelijk intern beroep een nieuwe beslissing neemt die strekt tot het bevestigen van de bestreden beslissing of tot het op gemotiveerde wijze wijzigen ervan. Verwerende partij heeft haar interne beroepsprocedure aldus derwijze georganiseerd dat de beroepsinstantie over volheid van bevoegdheid beschikt, zodat de beslissing van dit beroepsorgaan in de plaats treedt van de initiële studievoortgangsbeslissing, die dan op haar beurt uit de rechtsorde verdwijnt en bijgevolg niet meer in rechte aanvechtbaar is.

De exceptie is gegrond. Het beroep is niet ontvankelijk ten aanzien van de eerste bestreden beslissing, en enkel ontvankelijk ten aanzien van de tweede bestreden beslissing (verder: de bestreden beslissing).

V. Onderzoek van de middelen

Eerste middel

In een eerste middel beroept verzoekster zich op de formelemotiveringsplicht en de materiëlemotiveringsplicht, alsook – zo blijkt uit de nadere uiteenzetting van het middel – op het onpartijdigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster zet haar middel uiteen als volgt:

“De interne beroepscommissie heeft haar rol niet naar behoren uitgevoerd.

Het verzoekschrift dat werd ingediend bij de interne onderzoekscommissie telde ongeveer 180 pagina’s. Hierin probeerde ik aan de hand van objectieve elementen aan te tonen dat de behaalde score van 5/40 disproportioneel en kennelijk onredelijk was ten aanzien van mijn geleverde werk, inzet en aanwezigheid.

In wat volgt som ik (niet exhaustieve lijst) verschillende beweringen op, aangehaald in de schriftelijke toelichting van de docent, waarop de commissie niet heeft gereageerd. Onderstaande beweringen van de docent kunnen worden teruggevonden in de beslissing van de interne beroepscommissie die in zijn volledigheid werd toegevoegd als bijlage 2 aan huidig verzoekschrift:

- Bewering 1: De docent heeft een aanwezigheidslijst gemaakt. De commissie heeft deze lijst niet opgevraagd, gecontroleerd en vergeleken met de andere afwezigheden van de groepsleden om na te gaan of de studente op een neutrale manier werd beoordeeld.
- Bewering 2: Studente is afwezig op 25/03/2022 zonder iets te laten weten, commissie verzaakt aan het nagaan van de bewijzen aangevoerd door de studente waaruit het tegendeel blijkt (Bewijsstukken B.3 nr.36).
- Bewering 3: De studente toont niet dezelfde flexibiliteit als haar medecollega’s. De commissie verzaakt aan het nagaan van de bewijzen aangevoerd door de studente waaruit het tegendeel blijkt (Bewijsstukken A). Hieruit blijkt dat desondanks de studente voltijs aan het werk is, zij ook deeltneemt aan de meetings tijdens werkuren.
- Bewering 4: “De overige leden van het team hadden op verschillende momenten zowel schriftelijk als mondelijk klachten overgemaakt over het geleverde werk van

- de betrokken studente, alsook over het feit dat zij niet bereid was dezelfde inspanning als de rest van het team te leveren.” De commissie ging hierbij niet na wat het voorwerp uitmaakte van deze schriftelijke klacht, door wie en wanneer deze klacht werd geuit. Dit geldt evenzeer voor de bovenvermelde ‘mondelinge klacht’.
- Bewering 5: “Het viel de coaches en de experten op dat de studente vaak de indruk gaf inhoudelijk de discussies moeilijk te kunnen volgen en geen actieve bijdrage leverde aan de discussies.” Desondanks dat de ‘evolutie van de student’ volgens de docent een belangrijk onderdeel uitmaakte van de beoordelingscriteria achtte de commissie het niet nodig na te gaan wie deze experts precies zijn, op welke verschillende bijeenkomsten dit betrekking had en of er schriftelijke feedback van deze experts beschikbaar was.

In de beslissing van de interne onderzoekscommissie blijkt duidelijk dat deze laatste het niet nodig achtte om op een neutrale en onpartijdige wijze onderzoek te voeren. De schriftelijke toelichting van de docent was schijnbaar voldoende om het ingediende verzoekschrift te verwerpen. Het is dan ook spijtig dat de commissie niet naar behoren heeft gehandeld. Ik citeer hierbij een deel uit de beslissing: *“De interne beroepscommissie ziet geen reden om de voornoemde motieven meegedeeld door de docent in twijfel te trekken en neemt die over.”*

In haar antwoordnota repliceert verwerende partij vooreerst dat de motiveringsplicht waaraan de beslissing van de interne beroepscommissie moet voldoen, niet inhoudt dat de interne beroepscommissie moet antwoorden op alle ingeroepen beweringen; het volstaat dat de opgegeven motieven de beslissing kunnen dragen. Overigens is verwerende partij van oordeel dat verzoeksters argumenten wel degelijk door de interne beroepscommissie afdoende werden beantwoord.

Met betrekking tot de in het huidige beroep aangevoerde kritiek, stipt verwerende partij aan dat er zich in verzoeksters stukkenbundel geen bewijsstuk B.3 nr. 36 bevindt, en dat er wel een stuk B.2 nr. 36 is, maar dat dit betrekking heeft op de aanpak van de individuele en gemeenschappelijke delen. Ook in de andere stukken van verwerende partij kan verzoekende partij geen stuk terugvinden waaruit blijkt dat verzoekster op 25 maart 2022 wel degelijk aanwezig was.

Verder verwijst verzoekster nog naar de bewijsstukken met letter A waaruit zou moeten blijken dat zij, ondanks het feit dat zij voltijds aan het werk is, toch zou deelgenomen hebben aan meetings tijdens de werkuren. Het feit dat verzoekster zou deelgenomen hebben aan een aantal meetings, neemt volgens verwerende partij evenwel niet weg dat zij ook een groot aantal belangrijke meetings gemist heeft, waaronder twee volledige rondes van de internationale

competitie. Verwerende partij beklemtoont dat verzoekster deze afwezigheden ook zelf in haar eigen verzoekschrift erkent, en stelt dat de door verzoekster voorgebrachte stukken aan die vaststelling geen afbreuk doen.

Daarnaast verwijst verwerende partij nog naar de e-mail van 4 maart 2022 (stuk 9 administratief dossier) waaruit blijkt dat de overige groepsleden wel degelijk bij de coaches over het werk van verzoekster hebben geklaagd, en naar een e-mail van 23 maart 2022 waarin verzoekster zelf aan de coaches meedeelt dat zij geen grote hulp is geweest voor het team en dat zij zelfs een lager individueel cijfer zou accepteren (stuk 8 administratief dossier).

In haar wederantwoordnota corrigeert verzoekster wat haar aangekondigde afwezigheid betreft, met de verwijzing naar haar stuk B.3, nr. 43. Zij herhaalt verder dat zij op 30 van de 35 meetings en op 7 van de 9 officiële pleitrondes aanwezig was, en dat zowel haar tewerkstelling als haar afwezigheden tijdig werden meegedeeld. Wat dit laatste betreft, stelt verzoekster dat haar nooit werd gemeld dat dit een probleem zou vormen. De e-mail van 23 maart 2022 moet volgens verzoekster worden gecontextualiseerd, in die zin dat zij begreep niet op eenzelfde quatering aanspraak te kunnen maken.

Beoordeling

Het onpartijdigheidsbeginsel, voor zover van toepassing op het optreden van de organen van de verwerende partij als actief bestuur, waarborgt zowel de persoonlijke onpartijdigheid van de leden van de interne beroepscommissie die in het kader van een intern beroep een beslissing nemen, als de functionele of structurele onpartijdigheid van dat orgaan, op het vlak van zijn organisatie, het verloop van de procedure en het tot stand komen van zijn beslissingen.

Verzoekster voert alvast niet aan dat er sprake is van een structurele partijdigheid in hoofde van (leden van) de beroepscommissie. Verzoekster beweert evenmin dat één van de leden van de interne beroepscommissie animositeit koestert jegens haar, dat een of meer leden een persoonlijk, rechtstreeks belang hebben bij de uitkomst van de zaak of dat zij anderszins blijk hebben gegeven van een eigen vooroordeel.

Verzoekster beweert wél dat de leden van de beroepscommissie blijk hebben gegeven van partijdigheid door zich te steunen op de schriftelijke toelichting van de docent om haar intern beroep te verwerpen.

Die stelling overtuigt niet. Subjectieve partijdigheid wordt niet vermoed en mag slechts worden aangenomen indien precieze feiten of concrete aanwijzingen worden bijgebracht die deze partijdigheid aantonen. Daarvan levert verzoekster niet het minste bewijs. In de bestreden beslissing geeft de beroepscommissie er blijk van kennis te hebben genomen van de door verzoekster aangevoerde grieven. Het feit dat de beroepscommissie vervolgens van oordeel is dat die grieven, afgewogen tegen de verklaringen van de docent, niet kunnen overtuigen, houdt geen bewijs van partijdigheid in.

Voor zover het steunt op het onpartijdigheidsbeginsel, faalt het middel.

De formelemotiveringsplicht, zoals ze wordt opgelegd door de artikelen 2 en 3 van de formelemotiveringswet, houdt in dat de betrokken bestuurde uit de betwiste beslissing moet kunnen vernemen om welke redenen het bestuur die beslissing heeft genomen. Daarbij moet worden aangestipt dat de formelemotiveringsplicht het bestuur er niet toe verplicht om álle aangevoerde argumenten te weerleggen. Ter naleving van de formelemotiveringswet volstaat het, integendeel, dat de overheid de redenen aangeeft die haar tot de bestreden beslissing brengen, zodat de betrokken persoon – *in casu* de indiener van het intern beroep – zich op vlak van die motieven kan verdedigen met de middelen die het recht ter beschikking stelt.

Verzoekster beperkt zich tot een “niet exhaustieve lijst” van vijf beweringen die door de betrokken docent worden aangehaald, en waarop de interne beroepscommissie volgens verzoekster niet heeft geantwoord.

Ter zake merkt de Raad vooreerst op dat het op de weg van verzoekster ligt om haar middel uiteen te zetten, wat betekent dat zij voldoende concreet moet aantonen welke beslissingen of handelingen van de beroepscommissie onregelmatig zijn, en waarom. Voor zover verzoekster de Raad er middels de “niet exhaustieve lijst” toe uitnodigt om in de bestreden beslissing en het administratief dossier zelf op zoek te gaan naar bijkomende mogelijke schendingen van een op het bestuur rustende motiveringsplicht, moet dan ook worden aangestipt dat dit niet de opdracht of de bevoegdheid van de Raad is. Enkel middelen die raken aan de openbare orde, mogen door

de rechter ambtshalve worden aangevoerd. Het onderzoek van het middel blijft dan ook beperkt tot de vijf ‘beweringen’ die verzoekster uitdrukkelijk vermeldt.

Ten tweede gaat het, blijkens verzoeksters uiteenzetting van het middel, niet om argumenten van haarzelf die de interne beroepscommissie onbeantwoord heeft gelaten, maar om een beweerdelijk tekortschieten aan de plicht om de toelichting van de docent af te toetsen aan de elementen in het dossier.

In het geding is derhalve niet de formelemotiveringsplicht, maar enkel de materiëlemotiveringsplicht. De Raad onderzoekt het middel in die zin.

Uit stuk B.3, nr. 43 van verzoekster blijkt dat zij met een e-mail van (woensdag) 23 maart 2022 om 20u53 heeft meegedeeld dat zij op 25 en 28 maart 2022 niet aanwezig zal kunnen zijn omdat zij geen vrijaf krijgt op het werk.

Onjuist lijkt derhalve het verwijt dat verzoekster haar afwezigheid niet heeft meegedeeld. Uit het geheel van de bestreden beslissing maakt de Raad evenwel op dat niet zozeer het al dan niet in het ongewisse laten van de coaches, dan wel de veelvuldige afwezigheden op zich aan verzoekster worden verweten. De Raad verwijst ter zake naar de overwegingen van de bestreden beslissing, zoals hierboven aangehaald. De misslag omtrent het niet-verwittigen voor de afwezigheid op 25 maart 2022 kan derhalve de vernietiging van de bestreden beslissing niet wettigen.

Wat verzoeksters flexibiliteit en medewerking betreft (beweringen 3, 4 en 5 in verzoeksters middel), steunt de bestreden beslissing op eensdeels de vaststelling dat verzoekster op bepaalde ogenblikken voorrang gaf *c.q.* moest geven aan haar verplichtingen tegenover haar werkgever en anderdeels het gegeven dat andere teamleden zich in een e-mail van 4 maart 2022 (stuk 9 administratief dossier) hebben beklaagd over de gebrekkige medewerking in hoofde van verzoekster.

Deze overwegingen vinden voldoende steun in de voorliggende stukken, zodat de materiëlemotiveringsplicht niet is geschonden. De stukken die verzoekster voorbrengt met betrekking tot haar medewerking, doen daaraan geen afbreuk.

Het eerste middel is ongegrond.

Tweede middel

Verzoekster steunt een tweede middel op het redelijkheidsbeginsel en het evenredigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster doet gelden dat de beoordelingscriteria voor de individuele beoordeling die voor 40% meetelt, niet op voorhand bekend waren. Zij gaat vervolgens op elk van de deelaspecten die inzake ‘betrokkenheid van de student’ en ‘evolutie’ aan bod komen.

In haar antwoordnota doet verwerende partij gelden:

“Waar verzoekende partij kennelijk enkel een nieuwe beoordeling beoogt door de Raad, wijst verwerende partij er op dat de Raad niet tot een feitelijk heronderzoek van de zaak vermag over te gaan en zich niet in de plaats van de verwerende partij kan stellen, doch enkel de door de student aangevoerde elementen kan beoordelen als annulatierechter. De interne beroepscommissie heeft afdoende duidelijk gemaakt waarom zij tot de welbepaalde beslissing is gekomen. De grieven van verzoekende partij die een wezenlijke invloed konden hebben op de beslissing werden in de beslissing betrokken. Geenszins toont verzoekende partij aan dat de interne beroepscommissie op kennelijk onredelijke wijze tot haar beslissing is gekomen, of met miskenning van de stukken van het dossier waarover de beroepscommissie beschikte bij het nemen van haar beslissing. Uit de uitgebreide motivering van de docent, die werd overgenomen in de beslissing van de interne beroepscommissie, werd het cijfer van 10/20 afdoende gemotiveerd. Dat verzoekende partij ondanks de motivering van de docent en de feedback die zij heeft gekregen, van mening blijft dat haar individuele score van 5/40 disproportioneel en kennelijk onredelijk zou zijn, blijft een eigen inschatting van verzoekende partij. Het vermoeden van objectiviteit en deskundigheid wordt niet weerlegd door de studente, louter omdat deze het niet eens is met de beoordeling. Ook het feit dat verzoekende partij zelf meent dat zij wel voldoende actief zou zijn geweest en goede redenen had voor haar afwezigheden, weerlegt het vermoeden van objectiviteit en deskundigheid niet.

Wat betreft de afwezigheden van verzoekende partij, wijst verwerende partij er bovendien nogmaals op dat verzoekende partij zelf erkent dat zij vijf meetings gemist heeft, waaronder de belangrijke inleidende les, en dat zij ook erkent dat zij twee volledige rondes van de internationale competitie heeft gemist. Daarnaast verwijst verwerende partij nogmaals naar de e-mail van 23.03.2022 (stuk 8) waarbij verwerende partij verklaart dat zij geen grote hulp is geweest voor het team en dat zij een lagere score zou accepteren.

Dat de verzoekende partij onvoldoende geïnformeerd zou zijn geweest over de rol van Of Counsel blijkt tevens niet correct te zijn. Uit de motivering van de docent blijkt dat er op verschillende tijdstippen uitgebreid werd ingegaan op de verschillende rollen tijdens een pleitwedstrijd, bijvoorbeeld tijdens de eerste inleidende sessie bij het begin van het academiejaar en tijdens het belangrijk inleidend werkcollege ter voorbereiding van de mondelinge pleidooien. Ook werden overvloedig informatiedocumenten ter beschikking gesteld aan de studenten via OneDrive en Canvas en werd tijdens de verschillende werkcolleges de aandacht gevestigd op het belang om deze documenten grondig door te nemen.

Ook de argumentatie van de verzoekende partij dat zij onvoldoende feedback heeft gekregen en dat zij niet goed werd begeleid, kan niet worden gevuld. Een beweerde gebrekkige feedback of begeleiding kan niet leiden tot de bevinding van onwettigheid bij de opstelling van het examen of de beoordeling ervan. Bovendien blijkt deze bewering van verzoekende partij, in het licht van de motivering van de docent, niet correct te zijn.”

Verzoekster harerzijds, handhaaft in haar wederantwoordnota haar standpunt en stelt de repliek van verwerende partij in vraag.

Beoordeling

De Raad brengt in herinnering dat het krachtens artikel II.291, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs zijn opdracht noch zijn bevoegdheid is om zijn waardeoordeel over de verzoekende partij in de plaats te stellen van dat van de hogeronderwijsinstelling of haar organen. De Raad vermag derhalve niet, als ware hij zelf een interne beroepsinstantie, de beoordeling over te doen, en moet zich houden aan een marginale toetsing.

Dit betekent onder meer dat de Raad geen bescherming kan bieden tegen strenge beslissingen, maar enkel tegen onwettige, en dat van een door de Raad sanctioneerbare schending van het redelijkheidsbeginsel slechts sprake is wanneer een beslissing voorligt die door enkel ander normaal en voorzichtig handelend bestuur, geplaatst in dezelfde omstandigheden, zou kunnen worden genomen.

Waar verzoekster zich in het middel verschillende malen beroept op een gebrekkige begeleiding en feedback, merkt de Raad in hoofdorde op dat verzoekster daaromtrent geen middel heeft ontwikkeld in de interne beroepsprocedure, zodat deze grief overeenkomstig artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs thans niet op ontvankelijke wijze voor het eerst in het debat kan worden gebracht.

Ondergeschikt wijst de Raad op zijn vaste rechtspraak dat vastgestelde gebreken in de begeleiding van de student in principe niet tot gevolg hebben dat de toegekende beoordeling daardoor onregelmatig wordt of dat de student recht zou hebben op een gunstiger quoterings. Het is, in beginsel, één zaak of de student bewezen heeft de van hem verlangde kennis en vaardigheden te bezitten en een andere, wanneer hij die kennis en vaardigheden niet blijkt te bezitten, wie daarvoor de schuld draagt. Deze laatste kan diegene zijn die de student op het examen heeft voorbereid door bij die voorbereiding in gebreke te blijven. Een verwijt aan de instelling op het vlak van een gebrekige begeleiding of communicatie verschuift bijgevolg mogelijk de verantwoordelijkheid voor een slechte prestatie deels naar de instelling, maar in de regel kan dit er niet toe leiden dat de prestatie zelf zonder meer als voldoende moet worden beschouwd. Er kan enkel anders over worden geoordeeld in uitzonderlijke omstandigheden, wanneer het gebrek aan begeleiding slagen de facto onmogelijk heeft gemaakt, bijvoorbeeld doordat essentiële vragen van de student onbeantwoord zijn gebleven of de begeleiding nagenoeg onbestaande was.

De Raad is van oordeel dat, zoals onderstaand ook zal blijken, er voldoende informatie werd verstrekt, zowel middels de mondelinge sessies als de beschikbaar gestelde documenten, en dat het verzoekster derhalve niet onmogelijk is gemaakt om een beter deelcijfer te behalen.

Wat verzoeksters fysieke aanwezigheid en haar betrokkenheid betreft, stelt de Raad vast dat zij zevenmaal afwezig was (waarvan zij naar eigen zeggen tweemaal niet had verwittigd). Het is, mede in rekening genomen de bijzondere aard van het opleidingsonderdeel (cf. de eraan gekoppelde vrijstelling zoals uiteengezet in de bestreden beslissing), niet onredelijk of disproportioneel dat verzoekster daarover negatief werd beoordeeld.

De stelling dat verzoekster niet werd geïnformeerd over de precieze inhoud van haar taken als ‘of counsel’, overtuigt niet in het licht van wat ter zake in de bestreden beslissing is uiteengezet. Bovendien erkent verzoekster op pagina’s 15 en 16 van haar verzoekschrift zelf dat er ter zake toelichting werd gegeven tijdens een mondelinge sessie op 4 februari 2022 – waarop zij niet aanwezig was – en dat op ‘Canvas’ bijkomende informatie kon worden gevonden. Dat verzoekster voortging op (al dan niet volledige of duidelijke) nota’s van andere groepsleden is verzoeksters eigen keuze geweest en kan niet aan verwerende partij worden verweten.

De afwezigheden van andere groepsleden zijn, daargelaten dat de Raad de eenzijdige oplijsting ervan door verzoekster niet kan verifiëren, niet van aard om de beoordeling van verzoeksters aanwezigheid te vitiëren. De Raad houdt daarbij ook rekening met het gegeven dat de andere groepsleden zich enkel omtrent verzoeksters inzet hebben beklaagd en dat verzoekster zelf – ook indien dat bericht ‘in context’ zou moeten worden gezien – in haar e-mail van 23 maart 2022 heeft aangegeven dat zij duidelijk “geen geweldige hulp” (*“I have not been of tremendous benefit”*) voor haar groep is geweest.

Met betrekking tot de beoordeling van de ‘evolutie’, stelt verzoekster vooreerst dat het gegeven dat experts haar presentatie tijdens de voorbereidende mondelinge sessie onvoldoende vonden en hebben aangeraden om haar niet te laten pleiten en haar de rol van ‘of counsel’ toe te kennen, voor haar nieuw is. Of dit al dan niet zo is, en verzoeksters vraag wie die experts dan zijn, heeft geen betrekking op de evaluatie van haar rol als ‘of counsel’, die zij nu eenmaal heeft opgenomen.

Verder voert verzoekster aan dat zij wel degelijk is gegroeid, zowel in het uitschrijven van de pleitnota als in het pleiten zelf. Met wat verzoekster ter zake uiteenzet, nodigt zij in wezen de Raad uit om de beoordeling over te doen, wat – zoals hierboven reeds is uiteengezet – niet de opdracht of de bevoegdheid van de Raad is. De kritiek dat geen rekening zou zijn gehouden met verzoeksters schriftelijke bijdrage is een loutere bewering, die niet wordt gestaafd. Hetzelfde geldt voor de stelling dat de schriftelijke beoordeling op gespannen voet staat met de mondelinge feedback die werd gegeven. De – evenzeer eenzijdige – stelling van verzoekster met betrekking tot haar kennis van het internationaal recht dat zij “verschillende vragen kon beantwoorden en andere niet”, of dat zij vragen “vaak correct beantwoordde” kan de Raad niet doen besluiten dat kritiek ter zake ongerechtvaardigd was.

Uit het examencijfer van 16/20 dat verzoekster behaalde voor ‘Public International Law II’, dat mogelijk een relevant voorbereidend maar niettemin geheel onderscheiden opleidingsonderdeel is, kan niet worden afgeleid dat verzoekster ook voor ‘Masterproef Internationaal en Europees Recht’ een goed resultaat zou moeten behalen.

Tot slot gaat verzoekster, met betrekking tot het aspect ‘beheersing van aangeleerde schrijf- en spreekvaardigheden en actieve invulling van de rol van of counsel’ nog uitvoerig in op haar bijdrage en een gebrekkige duiding omtrent de taak en het belang van de ‘of counsel’.

De Raad verwijst ter zake naar de bovenstaande overwegingen.

In zoverre ontvankelijk, is het tweede middel ongegrond.

Derde middel

In een derde middel beroept verzoekster zich op een gebrek aan transparantie inzake de puntenverdeling en een ontoereikende begeleiding en feedback.

Uit de uiteenzetting van het middel blijkt dat verzoekster zich ook steunt op het onpartijdigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster voert aan dat de evaluatiecriteria met betrekking tot de individuele score (40%) niet op voorhand werden meegedeeld en dat er onvoldoende schriftelijke feedback was.

Verzoekster betoogt:

“De professor stelt hierboven twee grote criteria:

1. De betrokkenheid
2. De evolutie

Zo is het onduidelijk op hoeveel punten deze criteria staan en hoeveel punten ik per onderdeel heb verdiend of verloren. Een gebrek aan de vereiste feedback maakt het onmogelijk om enerzijds te weten dat de docent mijn output onvoldoende vindt en anderzijds om mijn ‘onvoldoendes’ bij te sturen. Tenslotte, werd dit verergerd door het feit dat de beoordelingscriteria voor de individuele score niet gecommuniceerd werden.

Bij een 5/40 zou je op zijn minst kunnen verwachten dat er meerdere mails, of zelfs een individuele sessie werd georganiseerd door de coaches om de student in de mate van het mogelijke nog een kans te geven zich te corrigeren. Het gebrek aan duidelijke communicatie is in dit geval opmerkelijk. Dit project betreft namelijk geen momentopname, maar een geleidelijk proces gedurende zes maand waar niemand van de coaches het blijkbaar nodig achtte om op een correcte en constructieve manier in te grijpen. Deze denkwijze kan worden doorgetrokken inzake het niet bepleiten van de case in de nationale pleitrondes. Hierbij kan bewezen worden dat ik feedback heb ontvangen omtrent het pleiten tot en met 03/03/2022, de dag voor dat ik te horen kreeg van de hoofdcoach dat ik beter niet zou pleiten (bewijsstukken C.1).

Een transparante puntenverdeling zou het voor mij persoonlijk duidelijk maken op hoeveel punten elk criterium staat en hoeveel ik hierop werd gequoteerd. 5/40 betekent dat ik 35 punten ben verloren. De vraag die ik hier simpelweg stel is: hoeveel punten krijg ik op welk criterium? Daar heb ik tot op heden nog steeds geen antwoord op.

[Ten slotte] werd er tijdens de mondelinge feedbacksessie aangehaald dat ik enkel 5 op 40 heb ontvangen zodat ik voor dit opleidingsonderdeel in het geheel (45 + 5) kon slagen. Dit getuigt van vooringenomenheid en ondermijnt de motivering.

Dit versterkt mijn vermoeden dat ik niet op een neutrale en objectieve manier werd beoordeeld, gezien ik een cijfer kreeg zonder rekening te houden met de verschillende bewijzen (aanwezigheid, individuele uiteenzetting van juridische claims in de memorie, continue verwerking van verkregen feedback van de hoofdcoaches, PhD. studenten, professoren, uiteenzetten en verbeteren van de pleitnota, actieve deelname in de groep, proactieve houding, vervullen van de rol als of-counsel door in te staan waar nodig: lezen van memories van de tegenpartij, lezen van de regels, uitschrijven van gestelde vragen, researchwerk, steun aan groepsleden) van objectieve elementen die toch enigszins mijn werk en inzet doorheen het jessup project kunnen staven.”

Verwerende partij werpt in haar antwoordnota tegen dat verzoekster niet dienstig nieuwe grieven kan aanvoeren in het extern beroep, dewelke zij niet eerder in het intern beroep heeft aangevoerd terwijl zij hiertoe wel de mogelijkheid had.

Aan de beroepscommissie kan volgens verwerende partij vanzelfsprekend niet worden verweten niet te hebben geantwoord op elementen die verzoekster niet heeft aangevoerd in het kader van het intern beroep. Verwerende partij ziet geen reden waarom verzoekster dit argument niet reeds ten overstaan van de interne beroepscommissie zou hebben kunnen opwerpen.

In haar wederantwoordnota stipt verzoekster nog aan dat zij bij het instellen van haar intern beroep niet op de hoogte was van de beoordelingscriteria *c.q.* puntenverdeling, zodat zij zich heeft gebaseerd op de algemene competenties die in de opleidingsfiche en de mondelinge feedbacksessie werden aangehaald.

Beoordeling

Uit de stukken die aan de Raad worden voorgelegd, blijkt niet dat de gedetailleerde evaluatiestructuur zoals deze in de bestreden beslissing wordt toegelicht en bevestigd, in de loop van het academiejaar aan de studenten werd meegeleerd.

In dat opzicht kan verzoekster bezwaarlijk worden verweten dat zij daarop concreet geen middel heeft gesteund in de procedure voor de interne beroepscommissie.

Het middel is ontvankelijk.

De Raad heeft hierboven bij de besprekking van het eerste middel reeds aangegeven binnen welke contouren een middel, gegrond op het onpartijdigheidsbeginsel, moet worden beoordeeld.

Het vermoeden dat verzoekster in het derde middel uiteenzet, overtuigt de Raad er niet van dat er sprake is van bevooroordeeldheid in hoofde van de evaluatoren of van de interne beroepscommissie, wier beslissing het enige voorwerp van de huidige procedure uitmaakt.

De studiefiche (stuk 10 administratief dossier) vermeldt dat de student voor 40% van het totaalcijfer wordt beoordeeld met een individuele score. Ofschoon een voorafgaande mededeling van de bij de individuele beoordeling in acht genomen (deel)criteria voor studenten wellicht dienstig zou kunnen zijn, is de Raad van oordeel dat de regelmatigheid van de beoordeling daarvan niet afhankelijk is.

Uit de voorliggende stukken blijkt dat verzoekster is beoordeeld op aspecten waarvan zij wist of behoorde te weten dat zij tot de evaluatiecriteria van het opleidingsonderdeel konden behoren.

Bovendien zijn de verschillende onderliggende beoordelingscriteria niet ‘getarifeerd’ met een vast deelpunt, zodat een globale beoordeling aan de hand van de woordelijk tot uitdrukking gebrachte kritiek kan volstaan.

Het derde middel is niet gegrund.

VI. Anonymisering

Verzoekster vraagt in haar wederantwoordnota de anonimisering van het arrest, bij de publicatie ervan.

Luidens artikel II.313, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs kan bij de publicatie van het arrest de identiteit van de verzoekende partij op diens uitdrukkelijk verzoek worden weggelaten.

Op het verzoek wordt ingegaan.

BESLISSING

1. De Raad verwerpt het beroep.

2. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad wordt de identiteit van verzoekster weggelaten.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 16 september 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris

Gilles Fourneau

De voorzitter

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een

kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Zitting van 23 september 2022

Arrest nr. 7.983 van 26 september 2022 in de zaak 2022/0255

In zake: xxx

Tegen: KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN
Woonplaats kiezend te 3000 Leuven
Oude Markt 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 15 juli 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 6 juli 2022 waarbij het intern beroep van verzoekende partij onontvankelijk werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 23 september 2022.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

De heer Toon Boon, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de Architectuur’ en wenst voor een aantal opleidingsonderdelen een vrijstelling te bekomen.

Daartoe diende verzoekende partij op 31 mei 2022 een EVC-aanvraag in. Deze aanvraag werd op 20 juni 2022 door de EVC-coördinator onontvankelijk bevonden wegens gebrek aan documentatie.

Verzoekende partij stelde op datum van 27 juni 2022 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 6 juli 2022 werd het intern beroep onontvankelijk verklaard.

De interne beroepsinstantie stelde, na het dossierverloop te hebben geschatst, dat het indienen van een EVC-aanvraag vereist dat een portfolio wordt ingediend met een duidelijk overzicht van de te beoordelen competenties en informatie over de manier waarop de student meent deze competenties verworven te hebben.

Deze informatie ontbreekt evenwel in de documenten die de student indiende. Via het intakegesprek en via de latere e-mailcorrespondentie met de EVC-verantwoordelijke werd de studente bovendien duidelijk geïnformeerd over de informatie die bij een EVC-aanvraag werd verwacht. Zelfs indien, zoals de student aangaf, de student zich bij het indienen van de aanvraag niet alle informatie van het intakegesprek kon herinneren, had de student de aanvraag, op basis van de e-mail van mevrouw [D.C.] van 18 juni 2022 hetzij rechtstreeks bij de EVC-commissie, hetzij bij de beroepsinstantie kunnen aanvullen. De student heeft dit evenwel niet gedaan.

Het ontbreken van deze informatie betekent dat een beoordelingsprocedure met het oog op het evalueren van deze competenties thans niet kan worden opgestart. In die omstandigheden beoordeelt de interne beroepsinstantie het beroep als onontvankelijk, wegens het ontbreken van de relevante informatie.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 6 juli 2022 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 15 juli 2022 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid – tijdigheid van het beroep

Standpunt van partijen

In haar *antwoordnota* merkt verwerende partij vooreerst op dat, overeenkomstig artikel II.294 van de Codex Hoger Onderwijs, het beroep bij de Raad moet worden ingesteld binnen een vervaltermijn van zeven kalenderdagen die ingaat op de dag na die van de datum van kennisgeving van de beslissing. Uit de ontvangstbevestiging die zij bij haar administratief dossier voegt, blijkt volgens verwerende partij dat verzoekster de beslissing reeds op 6 juli 2022 heeft ontvangen. Op basis van de poststempel van de kopie van het bezwaarschrift blijkt dat verzoekster haar beroep pas op 15 juli 2022 heeft ingediend. Verwerende partij benadrukt dat verzoekster via de beroepsbeslissing duidelijk werd geïnformeerd over de beroepsmodaliteiten en meer bepaald over het strikte karakter van de vervaltermijn van een beroep bij de Raad. Verwerende partij besluit tot de ontontvankelijkheid van het beroep bij de Raad, omwille van de laattijdigheid.

Verzoekster stelt in haar *wederantwoordnota* dat de poststempel van haar beroep inderdaad op 15 juli 2022 gedateerd is, volgens verzoekster de laatste dag om het beroep te weerleggen. Verzoekster meent dat de termijn begint te lopen op 7 juli 2022 en, zo meent verzoekster, omdat het weekend geen kalenderdag is, was 15 juli 2022 de laatste dag om het beroep in te dienen.

Beoordeling

Artikel II.294, §1 van de Codex Hoger Onderwijs luidt als volgt:

“De beroepen bij de Raad worden ingesteld binnen een vervaltermijn van 7 kalenderdagen, die ingaat de dag na die van kennisgeving van de in artikel II.284, eerste lid bedoelde beslissing.”

Een verzoekschrift bij de Raad moet, wil het ontvankelijk zijn, dus worden ingesteld binnen de termijn van zeven kalenderdagen na kennisgeving van de bestreden beslissing.

In casu werd verzoekster blijkens het dossier in kennis gesteld van de bestreden beslissing op intern beroep per e-mail van 6 juli 2022 (stuk 4 van het administratief dossier). Verwerende partij voegt bij haar administratief dossier (stuk 5) een ontvangstbevestiging waaruit blijkt dat de e-mail ook op die datum werd afgeleverd. Hierdoor krijgt de verzending per e-mail van de bestreden beslissing vaste datum.

De beroepstermijn van zeven kalenderdagen begint te lopen de dag na die van de kennisgeving (*in casu* 6 juli 2022) van de beslissing op intern beroep, *in casu* vanaf 7 juli 2022, om te verstrijken op woensdag 13 juli 2022. Verzoekster diende bij aangetekend schrijven van 15 juli 2022 een verzoekschrift in bij de Raad tegen de beslissing op intern beroep.

Dit extern beroep werd derhalve niet tijdig binnen de zeven kalenderdagen na de kennisgeving van de beslissing op intern beroep ingesteld. Waar verzoekster aangeeft dat “het weekend” niet inbegrepen is in de beroepstermijn van zeven kalenderdagen, vertrekt zij van een verkeerd uitgangspunt. Ten overvloede merkt de Raad op dat overeenkomstig artikel II.294, §1 van de Codex Hoger Onderwijs een verlenging van de beroepstermijn (tot de eerstvolgende werkdag waarop de postdienstdiensten open zijn) enkel mogelijk is wanneer de zevende dag van de beroepstermijn een zaterdag, zondag of wettelijke feestdag is. *In casu* verstreek de beroepstermijn evenwel op een woensdag zodat deze bepaling geen toepassing kan vinden.

Naar het oordeel van de Raad blijkt *in casu* uit het dossier evenmin dat er sprake zou zijn van een overmachtssituatie, waardoor de normale uitoefening van het beroepsrecht zou worden uitgehouden.

Het beroep is niet ontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 26 september 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote	kamervoorzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Gilles Fourneau	secretaris
-----------------	------------

De secretaris

De voorzitter

Gilles Fourneau

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.065 van 7 november 2022 in de zaak 2022/0291

In zake: Margo MEYNS
Woonplaats kiezend te 3010 Kessel-Lo
Stijn Streuvelslaan 19

Tegen: KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN
Woonplaats kiezend te 3000 Leuven
Oude Markt 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 1 augustus 2022, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 8 juli 2022 [bedoeld wordt: 12 juli 2022] waarbij aan de verzoekende partij een score van 9 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel ‘Grondwettelijk recht’ en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 25 juli 2022 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ongegrond werd verklaard en het resultaat voor het opleidingsonderdeel ‘Grondwettelijk recht’ ongewijzigd blijft.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 23 september 2022.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Verzoekster en de heer Toon Boon, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de rechten’.

Voor het opleidingsonderdeel ‘Grondwettelijk recht’ komt verzoekende partij een examencijfer van 9/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 13 juli 2022 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 25 juli 2022 werd het intern beroep ongegrond verklaard en blijft het resultaat voor het opleidingsonderdeel ‘Grondwettelijk recht’ ongewijzigd.

De interne beroepsinstantie geeft hierbij de volgende motivering:

“In zoverre ik uw beroep moet opvatten als een opmerking dat uw antwoord correct was, en dat u voor deze correcte elementen – naar uw aanvoelen – te weinig punten zou hebben gekregen, wil ik verduidelijken dat een dergelijke discussie neerkomt op een discussie over de antwoordsleutel die door de docent werd gehanteerd. De inhoudelijke beoordeling van het examen, met inbegrip van het uitwerken van deze antwoordsleutel, behoort tot de verantwoordelijkheid van de docent. In het kader van een beroep kan ik enkel nagaan of deze antwoordsleutel op een correcte en consequente manier werd toegepast. Op basis van de motivering die prof. [S.] en prof. [B.] me doorstuurden, is het duidelijk dat dit in de quotering van de bovenvermelde oefening het geval was.

U heeft beroep aangetekend omdat u de aanname had dat er een fout zat in de vraagstelling van de grondrechtencasus: er werd gesproken over de Raad van State, waar naar uw mening een gewone rechbank moest worden aangesproken. Prof [B.] oordeelde echter dat de vraag wel correct werd opgesteld en motiveerde waarom de Raad van State ook effectief bevoegd is. Dat betekent dat uw antwoord op de vraag niet correct is: u had effectief over de gegrondheid moeten oordelen. Aangezien in het monitoraat geoefend is om dit soort casussen en ook in de lessen uitvoerig werd ingegaan op de gegrondheid van grondrechtenzaken, had u op basis daarvan kunnen weten naar welk soort informatie er zou worden gepeild. Uit de informatie die ik heb ontvangen, blijkt dat uw score op overtuigende wijze kan worden gemotiveerd, en geenszins incorrect of onredelijk kan worden genoemd.

Ik beslis dan ook dat uw resultaat voor ‘C04O6A Grondwettelijk recht’ ongewijzigd blijft.”

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 25 juli 2022 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 1 augustus 2022 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

A. Voorwerp

Verwerende partij betwist in de antwoordnota niet de ontvankelijkheid van het beroep.

Ambtshalve merkt de Raad het volgende op.

Verzoekster richt haar beroep zowel tegen de beslissing van de interne beroepsinstantie (tweede bestreden beslissing) als tegen de initiële examenbeslissing (eerste bestreden beslissing). Of een initiële studievoortgangsbeslissing in de huidige stand van de procedure nog het voorwerp kan uitmaken van een beroep bij de Raad, is afhankelijk van de omvang van de bevoegdheid van het orgaan dat instaat voor de behandeling van het intern beroep, dat de student op straffe van onontvankelijkheid van zijn beroep bij de Raad eerst dient uit te putten.

Te dezen bepaalt artikel 104 van het onderwijs- en examenreglement 2021-2022 van de verwerende partij dat de interne beroepsprocedure ofwel leidt tot een gemotiveerde afwijzing van het beroep op grond van onontvankelijkheid of ongegrondheid, dan wel een nieuwe beslissing door de beroepsinstantie.

Verwerende partij heeft haar interne beroepsprocedure aldus derwijze georganiseerd dat de beroepsinstantie over volheid van bevoegdheid beschikt, zodat de beslissing van dit beroepsorgaan in de plaats treedt van de initiële studievoortgangsbeslissing, die dan op haar beurt uit de rechtsorde verdwijnt en bijgevolg niet meer in rechte aanvechtbaar is.

De ambtshalve exceptie is gegronsd. Het beroep is niet ontvankelijk ten aanzien van de eerste bestreden beslissing en enkel ontvankelijk voor zover het de tweede bestreden beslissing van 25 juli 2022 (verder: de bestreden beslissing) viseert.

B. Actueel belang

Standpunt van partijen

Op de openbare terechting van 23 september 2022 deelde verzoekster mee dat zij na deelname aan de augustus-/septemberzittijd van het academiejaar 2021-2022 geslaagd is voor het opleidingsonderdeel ‘Grondwettelijk recht’.

In dat licht rijst de vraag welk actueel belang verzoekende partij nog heeft bij de huidige procedure.

Bij beschikking 2022/015 werden de debatten heropend en aan partijen gevraagd om daarover standpunt in te nemen waarna de debatten terug werden gesloten.

Verwerende partij geeft in haar aanvullende nota aan dat verzoekster tijdens de augustus-/septemberzittijd van het academiejaar 2021-2022 een 13/20 behaalde voor het opleidingsonderdeel ‘Grondwettelijk recht’. Het examenresultaat werd op 15 september 2022 bekendgemaakt.

Volgens verwerende partij betekent dit dat verzoekster geen belang meer heeft bij een eventuele vernietiging door de Raad van dat eerder resultaat. De betwisting daarover betrof de duidelijkheid van één examenvraag op haar examen waarvoor zij een 9/20 behaalde. In de hypothese dat, na een eventuele vernietiging, de onderwijsinstelling terug zou komen op haar eerdere beslissing, zou de heroverweging van het resultaat nooit verder dan een 10/20 kunnen leiden wat ook een lager resultaat zou kunnen betekenen voor haar toekomstige graad van verdienste over de gehele opleiding.

Verzoekster heeft volgens verwerende partij ook geen aantoonbaar belang om hiermee “kwaliteitsbewaking” uit te oefenen en de docent in kwestie via deze weg te verplichten andere vragen te stellen of bijkomende toelichting te doen verstrekken bij de voorliggende examenvraag. Verzoekster behaalde namelijk een credit voor het vak en kan geen *actio popularis* instellen bij de Raad. De kwaliteitsbewaking ligt in handen van de onderwijsinstelling zelf en is geen studievoortgangsbeslissing in de zin van de Codex Hoger Onderwijs.

Verzoekster heeft hierover geen standpunt ingenomen.

Beoordeling

Een verzoekende partij beschikt over het rechtens vereiste belang bij een beroep tot nietigverklaring indien twee voorwaarden vervuld zijn: zij dient door de bestreden administratieve rechtshandeling een persoonlijk, rechtstreeks, zeker, actueel en wettig nadeel te lijden en de eventueel tussen te komen nietigverklaring van die rechtshandeling moet haar een direct en persoonlijk voordeel verschaffen.

Het belang waarvan een verzoekende partij blijkt moet geven, dient te bestaan op het ogenblik van het indienen van het annulatieberoep en zij moet dat belang behouden tot aan de uitspraak. De aard van het belang kan weliswaar evolueren, maar de verzoekende partij moet minstens aannemelijk maken dat de vernietiging haar een concreet voordeel oplevert. Dit voordeel moet in principe méér zijn dan de genoegdoening verbonden met het horen onwettig verklaren van de bestreden beslissing.

Het staat aan de Raad te oordelen of de verzoekende partij die een zaak voor de Raad brengt, doet blijken van een belang bij haar beroep. De Raad dient er evenwel over te waken dat de belangvereiste niet op een buitensporig restrictieve of formalistische wijze wordt toegepast.

Het voordeel dat verzoekster met het voorliggend beroep nastreefde, bestond er essentieel in, door de nietigverklaring, een nieuwe kans te verwerven om geslaagd te worden verklaard en dus een credit te verwerven voor het opleidingsonderdeel ‘Grondwettelijk recht’.

Uit de stukken bijgebracht door verwerende partij blijkt onomstotelijk dat verzoekster inmiddels een credit heeft behaald voor het opleidingsonderdeel ‘Grondwettelijk recht’.

Het is de Raad bijgevolg niet duidelijk welk rechtstreeks voordeel verzoekster nog uit de gevraagde vernietiging van de aangevochten beslissing beoogt te putten.

Daarbij merkt de Raad op dat het feit dat verzoekster een credit heeft verworven nadat zij een nieuw examen aflegde voor het opleidingsonderdeel waarvan verzoekster de initieel toegekende score betwistte niet volstaat om te beslissen dat verzoekster over een actueel belang

bij de vernietiging van de initieel toegekende scoretoekenning beschikt. Ook het louter moreel belang om de bestreden beslissing onwettig te horen verklaren kan niet volstaan om een actueel belang aan te tonen.

Verzoekster beweert voorts niet, laat staan bewijst, dat de verwerende partij enige bijzonder moreel krenkende afkeuring liet blijken bij de beoordeling van het examen dat tot de bestreden beslissing heeft geleid. In die omstandigheden overtuigt verzoekster er ook niet van dat zij een gekwalificeerd moreel nadeel lijdt dat nog steeds gediend kan zijn door de gevorderde nietigverklaring.

Het beroep is onontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 7 november 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote	kamervoorzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris

Gilles Fourneau

De voorzitter

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot

vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 7.984 van 26 september 2022 in de zaak 2022/0294

In zake: Julie CLAES
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Tom Peeters en Sophie Groetaers
kantoor houdend te 2600 Antwerpen-Berchem
Borsbeeksebrug 36 bus 9
Bij wie woonplaats wordt gekozen

Tegen: KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN
Woonplaats kiezend te 3000 Leuven
Oude Markt 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 3 augustus 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 27 juli 2022 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 23 september 2022.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

De heer Toon Boon, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleiding ‘Master in de farmaceutische zorg (verkort programma)’.

Voor het opleidingsonderdeel ‘Apotheekstage’ bekomt verzoekende partij een examencijfer van 9/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 13 juli 2022 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 27 juli 2022 werd het intern beroep ongegrond verklaard.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 27 juli 2022 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 3 augustus 2022 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Afstand

Per e-mail van 16 september 2022 deelt verzoekster mee dat ze afstand doet van het extern beroep aangezien ze de apotheekstage opnieuw met succes heeft kunnen afleggen en daarbij een examencijfer van 16/20 heeft bekomen. Verzoekster geeft ook aan dat ze hierdoor haar belang bij het extern beroep heeft verloren.

De Raad ziet geen redenen om deze afstand niet toe te kennen.

BESLISSING

De Raad stelt de afstand vast.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 26 september 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote

kamervoorzitter

Marleen Verreth bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door
Gilles Fourneau secretaris

De secretaris

Gilles Fourneau

De voorzitter

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Zitting van 26 september 2022

Arrest nr. 8.031 van 24 oktober 2022 in de zaak 2022/0292

In zake: Patricia DE RIDDER
 Woonplaats kiezend te 2180 Ekeren
 G. Stijnenlaan 13

Tegen: ARTESIS PLANTIJN HOGESCHOOL
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Wim Van Caeneghem
 kantoor houdend te 2000 Antwerpen
 Vrijheidstraat 32, bus 16
Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 2 augustus 2022, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 28 juni 2022 waarbij aan de verzoekende partij een score van 8 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel ‘Praktijk C’ en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 12 juli 2022 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 26 september 2022.

Kamervoorzitter Elsbeth Loncke heeft verslag uitgebracht.

Verzoekster en advocaat Stevie Van Houdenrogge, die *loco* advocaat Wim Van Caeneghem verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleiding ‘Verkorte educatieve bachelor secundair onderwijs’.

Voor het opleidingsonderdeel ‘Praktijk C’ bekomt verzoekende partij een examencijfer van 8/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 5 juli 2022 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 12 juli 2022 werd het intern beroep ontvankelijk doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie heeft het dossier onderzocht en komt tot het volgende besluit:

- de interne beroepscommissie merkt allereerst op dat de student op geen enkel moment aangeeft zelf te vinden over voldoende competenties te beschikken om te slagen voor dit opleidingsonderdeel dat een directe vooruitblik is op het toekomstig professioneel handelen, de betwisting is gebaseerd op en onderbouwd door de perceptie van de student dat haar stagementor haar een onvoldoende ideale stageomkadering zou hebben geboden en er ‘geen klik’ was. Daarnaast zou ze dit uitdrukkelijk aan haar stagebegeleiders gemeld hebben waarna niet ingegrepen werd.
- de betwisting van de score op dit opleidingsonderdeel op basis van de overtuiging dat de stagementor niet correct zou gescoord hebben, is geen afdoende argument vermits het aandeel van de mentor slechts een summier onderdeel uitmaakt van de eindscore en dat de twee stagebegeleiders vanuit de opleiding tot dezelfde beoordeling en eindscore komen als de mentor, daarnaast is de stagementor een ervaren leerkracht die reeds verschillende studenten begeleidde en tijdens gesprekken met de stagebegeleider het leerproces van de studente grondig besprak en haar evaluaties grondig onderbouwde, dit wordt bevestigd door de inhoudelijk sterke evaluatieformulieren in het dossier;
- de tweede focus in het beroep van de student is de perceptie dat ze niet voldoende begeleid en gesteund zou zijn vanuit de opleiding. Niet alleen werd de studente drie maal geobserveerd en geëvalueerd (met uitgebreid evaluatiegesprek) door twee verschillende stagebegeleiders vanuit de opleiding, ook bewijst het e-mailverkeer een constante communicatie tussen de student en de stagebegeleider(s) waarbij de student weliswaar pragmatisch moeilijkheden (verkoudheid,..) en geformuleerde werkpunten aangeeft, maar op geen enkel moment aangeeft de samenwerking met de mentor als problematisch te beschouwen, uit deze stukken blijkt ook dat de stagebegeleider steeds opnieuw probeert om de student tips te geven, en te overtuigen om met op te geven.

- de interne beroepscommissie stelt vast dat zowel doorheen de mailing met de begeleiders, de reflecties op evaluatiedocumenten als dit beroep, de student weinig tot niet tot zelfreflectie komt of het welbevinden van de leerlingen voorop stelt, maar de eigen uitdagingen steeds wijt aan gebreken van anderen of omstandigheden.
- de bewering dat de mentor haar werkvormen afkeurde en de student deze werkformen dus niet gebruikt zou hebben waardoor de stagebegeleiders van AP dit als een tekort zouden gezien hebben, kan ook niet worden aanvaard de keuze van de werkformen is steeds de uiteindelijke keuze van de student (in samenspraak met de mentor zoals aangegeven in de stagerichtlijnen), de mentor is hier in haar/zijn rol als praktijkexpert uiteraard perfect geplaatst om suggesties te doen;
- de bewering als dat de student boekhouden diende te geven in een 6 TSO terwijl ze opgeleid wordt om wiskunde te geven in de eerste en tweede graad, met als motivering voor onvoldoendes de kritiek dat ze lesinhoud/vragen van leerlingen onvoldoende zou beheersen, is ook niet correct, de student studeert pas in een later stadium wiskunde als extra lesbevoegdheid en doet voor deze opleiding (zoals vastgelegd in de stagerichtlijnen en ook geldend voor alle andere studenten) stage op basis van haar voordiploma (wat economisch van aard is);
- tenslotte voert de student aan dat de mentor haar verplicht zou hebben om een powerpoint te gebruiken wat de opmerking van de stagebegeleiders zou hebben uitgelokt dat ze deze beter met zou gebruiken als ze dit onvoldoende beheerst, de stagebegeleider geeft aan dat na haar stagebezoek hierover inderdaad een gesprek is geweest met de mentor waarbij zowel stagebegeleider als mentor aangaven dat de student mocht overschakelen naar andere leermiddelen indien gewenst, de student heeft toen zelf aangegeven 'voort te willen doen zoals ze bezig was'; in haar stage-evaluatie haalt de stagebegeleider explicet aan '*je kiest zelf welk leermiddel je hanteert, maar wat je kiest moet je ook minimaal kunnen gebruiken*'.
- na studie van het dossier en toelichting door de opleiding ziet de interne beroepscommissie geen redenen om de score te herzien.

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven van 25 juli 2022 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 2 augustus 2022 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

In haar *antwoordnota* betwist verwerende partij de ontvankelijkheid van het extern beroep voor zover dit gericht is tegen de initiële studievoortgangsbeslissing van 28 juni 2022. Overeenkomstig de bepalingen van het Onderwijs- en Examenreglement (hierna: ‘OER’) komt de beslissing van de interne beroepsinstantie in de plaats van de oorspronkelijke studievoortgangsbeslissing.

In haar *wederantwoordnota* gaat verzoekster hier niet op in.

Beoordeling

Verzoekster tekent beroep aan tegen de studievoortgangsbeslissing van 28 juni 2022 waarbij aan verzoekster een score van 8 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel ‘Praktijk C’ (eerste bestreden beslissing) en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 12 juli 2022 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk doch ongegrond werd verklaard (tweede bestreden beslissing).

Uit artikel 23.8 van het OER van verwerende partij blijkt dat de interne beroepsinstantie bevoegd is om, in voorkomend geval, de bestreden beslissing te wijzigen.

Dit betekent dat zij voor de beoordeling van de grond van de zaak in de plaats treedt van de examencommissie. In dat geval verdwijnt de beslissing van de examencommissie uit de rechtsorde, en kan zij niet meer het voorwerp uitmaken van een beroep bij de Raad.

De exceptie is gegronsd. Verzoeksters beroep wordt derhalve onontvankelijk verklaard in de mate dat het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing.

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep in zoverre het is gericht tegen de tweede bestreden beslissing (verder: de bestreden beslissing) en de Raad ziet evenmin redenen om zulks te doen.

V. De middelen

Voorafgaande opmerkingen

Voorafgaand aan de besprekking van de middelen, wenst de Raad het volgende op te merken.

Daar waar verzoekster op p. 6 van haar wederantwoordnota stelt: “*6) Een vraag betreffende de opleiding van AP ...*”, wijst de Raad erop dat een vraag geen grief is en dat verzoekster in deze passage niet duidelijk maakt wat zij verwerende partij hiermee verwijt.

Op p. 7 van haar wederantwoordnota stelt verzoekster dat zij graag “de score herzien” wil hebben. Het ligt evenwel buiten ’s Raads bevoegdheid om een door een hogeronderwijsinstelling toegekende eindscore te wijzigen. Daarentegen is deze bevoegdheid krachtens artikel II.292 van de Codex Hoger Onderwijs beperkt tot het al dan niet vernietigen van de bestreden beslissing, desgevallend met oplegging van bepaalde voorwaarden.

A. Eerste middel

In het eerste middel voert verzoekster een gebrekkige begeleiding aan vanwege de stagementor en de opleiding en gewaagt zij van vooringenomenheid en onbekwaamheid van de stagementor. Daarnaast voert zij een schending van het redelijkheidsbeginsel als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur aan.

Standpunt van partijen

Verzoekster geeft in haar eerste middel haar ervaringen mee met verschillende personen die bij haar stage waren betrokken.

Vooreerst stelt verzoekster dat haar ene stagementor, mevrouw [V.L.], haar onvoldoende deskundig heeft begeleid. Verzoekster diende ook het vak boekhouden te onderwijzen, iets wat voor haar minder evident was. Verzoekster was niettemin tevreden dat ze een stageplaats had gevonden. Ze voelde zich van bij aanvang evenwel niet welkom bij de stagementor. Verzoekster heeft ook enkele bedenkingen omtrent de pertinentie van de observatielessen die mevrouw [V.L.] heeft gegeven. Wat betreft de lesvoorbereidingen, had verzoekster volgens haar ook geen keuze omtrent de gehanteerde methode: ze moest deze van mevrouw [V.L.] overnemen. De lesvoorbereidingen werden volgens verzoekster ook niet door mevrouw [V.L.] nagekeken: verzoekster diende zelf op zoek te gaan naar verbeteringen. Verzoekster kreeg pas laat in de stage een positieve opmerking over de lesvoorbereidingen of werkvormen. Na de les was er volgens verzoekster maar weinig tijd voor terugkoppeling: ze kreeg een evaluatie per e-

mail, vol negatieve feedback. Er ontbrak volgens haar constructieve feedback. Ze betreurt ook dat ze niet de kans heeft gekregen om haar eigen werkvormen te gebruiken. Verzoekster ervoer hierdoor heel wat stress. Hiervan heeft ze ook mevrouw [G.] en mevrouw [B.] op de hoogte gebracht.

Vervolgens gaat verzoekster in op de lessen bij de andere stagementor, mevrouw [F.]. Verzoekster stelt dat zij hier wel constructieve feedback kreeg. Het viel verzoekster op dat er een groot verschil was tussen in de benadering van beide mentoren. Verzoekster is ervan overtuigd dat, had ze de volledige stage bij mevrouw [F.] kunnen uitvoeren, ze geslaagd zou zijn. Volgens verzoekster berust de huidige werkwijze op willekeur en ze geeft aan dat ook een andere student dit ervaren heeft (die uiteindelijk gestopt is met de opleiding).

Verder geeft verzoekster aan dat ze mevrouw [G.], die het stagebezoek voor de hogeschool zou afleggen, geïnformeerd heeft over de moeilijke situatie en de problematische samenwerking met de stagementor. Vlak voor het stagebezoek was er ook een incident waardoor verzoekster nog nerveuzer is geworden. Verzoeker stelt zich de vraag of mevrouw [G.], na een gesprek met mevrouw [V.L.] aan het begin van het stagebezoek, wel nog onbevoordeeld was. Verzoekster maakte tijdens het stagebezoek een kleine vergissing waaruit volgens haar mevrouw [G.] onterecht concludeerde dat ze haar vaktermen niet kende en een opeenstapeling van fouten had in haar les. Verzoekster heeft tijdens het evaluatiemoment achteraf proberen te duiden wat de oorzaak was van de stress die ze ervoer en waardoor ze niet optimaal kon functioneren. Volgens verzoekster lag de ware oorzaak eigenlijk bij de gebrekige begeleiding van mevrouw [V.L.] maar durfde ze dit op dat moment niet aan te kaarten. Verzoekster betreurt dat de stagebegeleider dit niet verder gedetecteerd heeft of heeft doorgevraagd naar de opmerkingen van verzoekster omtrent de negatieve feedback, waarover zij al eerder werd geïnformeerd. Zo had verzoekster de kans kunnen krijgen om haar kant van het verhaal te vertellen en te zoeken naar oplossingen voor een constructieve samenwerking. Nadat verzoekster mevrouw [G.] hieromtrent opnieuw had gecontacteerd, werd zij aangespoord om zich te herpakken bij het volgende stagebezoek van mevrouw [B.]. Na de eerdere negatieve ervaringen (en de beperktere positieve) was het voor verzoekster niet meer mogelijk om nog naar behoren te presteren, wat zich ook liet zien bij het stagebezoek van mevrouw [B.]. Verzoekster besluit dat er tekortkomingen zijn in het stageproces doordat de samenwerking met één stagementor niet goed verliep en dit niet meer kon worden geremedieerd. Verzoekster heeft

dit ook aangekaart bij de onderwijsinstelling waar ze, zo stelt verzoekster, geen gehoor kreeg omtrent haar grieven over haar ervaring met de stage.

Tot slot geeft verzoekster aan dat zij ook het oordeel van de heer [S.] heeft gevraagd. Hij zou volgens verzoekster hebben voorgesteld dat het hernemen van de stage in het volgende academiejaar als een herkansing zou kunnen dienen. Verzoekster heeft hiervan evenwel nog geen bevestiging gekregen. Voor het overige kon verzoekster ook geen antwoord op haar grieven bekomen. Het beloofde eindgesprek werd ook niet georganiseerd.

Verzoekster concludeert dat de interne beroepsinstantie aan de essentie voorbij is gegaan.

In haar *antwoordnota* wijst verwerende partij op de rechtspraak van de Raad omtrent gebrekkige begeleiding: eventuele gebreken in de begeleiding van de student leiden in principe niet tot een onregelmatigheid van de toegekende beoordeling of dat de student recht zou hebben op een gunstigere quotering. Er kan anders over geoordeeld worden wanneer de student uitzonderlijke omstandigheden aantoont, waardoor het gebrek aan begeleiding het slagen *de facto* onmogelijk heeft gemaakt. Volgens verwerende partij worden *in casu* dergelijke uitzonderlijke omstandigheden niet aangetoond.

Het klopt volgens verwerende partij ook niet dat de stagementor, mevrouw [V.L.], enkel negatieve feedback zou hebben gegeven. Dit wordt tegengesproken door de feedbackverslagen van de betrokken stagementor. De interne beroepsinstantie gaf daarom ook terecht aan dat er sterke feedbackverslagen voorliggen: uitgebreid en gedetailleerd met concrete werkpunten. In tegenstelling tot wat verzoekster voorhoudt en ervaart, vermelden deze verslagen wel degelijk ook haar sterke punten.

Verwerende partij ziet ook weinig inhoudelijke verschillen met de feedback van mevrouw [F.], van wie verzoekster de feedback wél als constructief ervoer. Ook in het verslag van mevrouw [F.] zijn werkpunten opgenomen die in dezelfde lijn liggen als deze van mevrouw [V.L.].

Verder is ook de bewering van verzoekster dat ze haar eigen werkvormen niet zou hebben mogen kiezen, incorrect. De werkvormen worden namelijk door de student gekozen in samenspraak met de mentor, die vanuit zijn rol als praktijkexpert goed geplaatst is om suggesties te doen. Verzoekster gaf pas voor het eerst met een e-mail van 25 april 2022 aan de

stagebegeleider te kennen dat ze moeilijkheden heeft met het maken van Powerpointpresentaties. Op dat moment was de stage al meer dan anderhalve maand bezig. Tijdens de observatie van 27 april 2022 stelde de stagebegeleider inderdaad vast dat verzoekster de basistechnieken voor het maken van dit soort presentaties niet beheerst. Er heeft vervolgens een gesprek plaatsgevonden tussen de stagebegeleider, de mentor en verzoekster over de gehanteerde werkmethode. Tijdens dat gesprek werd benadrukt dat verzoekster kiest op welke manier ze lesgeeft en ze al dan niet kan kiezen om gebruik te maken van een Powerpointpresentatie. Volgens verwerende partij gaf verzoekster hierop te kennen dat ze de hand wenste te houden aan de eerder aangevatte koers.

Vervolgens stipt verwerende partij aan dat het evenmin juist is dat er onvoldoende begeleiding zou zijn geweest vanuit de opleiding. Verzoekster werd conform de stagerichtlijnen geobserveerd door twee verschillende stagebegeleiders waarna er uitgebreide evaluatiegesprekken volgden. Er werden ook uitgebreide feedbackverslagen opgemaakt. Ook was er voortdurende communicatie via e-mail tussen de stagebegeleider en verzoekster. Verzoekster gaf weliswaar praktische moeilijkheden aan maar op geen enkel ogenblik werd er gesteld dat de samenwerking met mevrouw [V.L.] problematisch zou zijn. Uit het e-mailverkeer blijkt volgens verwerende partij ook dat de stagebegeleider steeds bemoedigend is geweest en probeerde om verzoekster te motiveren.

Tot slot benadrukt verwerende partij dat de evaluatie gebeurt door de stagebegeleider, op basis van de eigen verslagen maar ook die van de stagementoren evenals op basis van gesprekken met de stagementoren en de student. Verwerende partij stelt vast dat de werkpunten van de door de stagebegeleiders aangehaalde werkpunten in dezelfde lijn liggen als deze die door de stagementoren werden aangehaald. Het is dus niet zo dat de vaststellingen van de stagebegeleiders zouden botsen met die van de stamentoren, dan wel dat de verslagen van de stamentoren onderling met elkaar in tegenspraak zouden zijn. Verwerende partij wijst er nog op dat de interne beroepsinstantie terecht opmerkt dat verzoekster op zich niet betwist dat ze niet de vereiste competenties heeft om te kunnen slagen voor dit opleidingsonderdeel.

In haar *wederantwoordnota* handhaaft verzoekster haar grieven.

Zij betreurt vooreerst het standpunt van verwerende partij dat ze te weinig aan zelfreflectie zou hebben gedaan, wat ze als kwetsend ervaart. Op basis van de lesvoorbereidingen kan er enkel

geconcludeerd worden dat verzoekster heel veel tijd en moeite heeft genomen om deze op te stellen.

Verzoekster benadrukt verder dat ze onvoldoende omkadering heeft gekregen van de stagementor (van wie verzoekster stelt dat die de nodige eigenschappen ontbrak om een onervaren student een duwtje in de rug te kunnen geven en zelfvertrouwen op te bouwen). Verzoekster stelt dat zij dit heeft gemeld aan de opleiding op 22 april 2022 en heeft gevraagd om dit te bespreken op 29 april 2022.

Zij wijst er vervolgens op dat het feit dat de stagebegeleiders en de stagementoren tot dezelfde conclusie zijn gekomen een logisch gevolg is van de scheef gegroeide situatie. De begeleiders hebben het resultaat waargenomen van een uiterst stresserende situatie maar hebben niet ingegrepen op de gebrekkige begeleiding vanwege de stagementor. Volgens verzoekster werden bij de evaluatie ook bepaalde, volgens haar, kleinere fouten, sterk uitvergroot. Daarnaast werden de opmerkingen van verzoekster bij de evaluaties niet besproken. Voor verzoekster komt dit eerder neer op willekeur in plaats van een gegronde argumentatie.

Hoewel verzoekster driemaal werd geobserveerd door de begeleiders van de onderwijsinstelling, werd er geen hulp aangereikt voor de samenwerking met de stagementor of antwoorden gegeven op de opmerkingen van verzoekster. Verzoekster stipt aan dat zij, in tegenstelling tot wat verwerende partij voorhoudt, wel degelijk heeft aangekaart dat de samenwerking met de stagementor problematisch was en zij verwijst hiervoor naar de contacten die zij heeft gehad:

“Elke supervisie met mevrouw [D.B.] is het gemeld. Ook aan mevrouw [G.] en mevrouw [B.] werd de situatie duidelijk uitgelegd. A) Mevrouw [D.B.]: Tijdens supervisie 22/04 en teams meeting 2 mei, mail 12 mei. B) Mevrouw [G.]: Teams meeting woensdag 16 maart. Mail + teams meeting: 3 mei, mail 16 mei. C) Mevrouw [B.]: mail 24 mei. D) Prof. [S.]: Mail 3, mail en teams meeting 7 juni. Hij heeft de moeite niet genomen om mijn eindreflectie te lezen.”

Verzoekster betwist ook dat er geen zelfreflectie zou zijn geweest. Ze verwijst hiervoor naar haar lesvoorbereidingen waarop er volgens haar telkens een zelfreflectie staat. Dit blijkt volgens verzoekster ook uit haar eindreflectie en het e-mailverkeer. Verzoekster benadrukt dat de door haar voorgestelde werkvormen werden afgekeurd door de stagementor en dat ze daarom enkel

was aangewezen op een Powerpointpresentatie. Verzoekster geeft aan dat ze deze gebruikte omdat dit volgens haar zo werd opgelegd door mevrouw [V.L.], wat voor verzoekster resulteerde in heel wat extra werk. Pas na het gesprek van 27 april 2022, waarop verzoekster de oorzaak van haar zenuwachtigheid had geduid, vernam ze dat ze de Powerpoints eventueel achterwege mocht laten. Voor verzoekster kwam dit evenwel te laat aangezien ze ondertussen de Powerpoints reeds gewoon was geworden en haar zenuwachtigheid voornamelijk werd veroorzaakt door de negatieve sfeer rond de lessen. Verzoekster had op dat moment haar lessen voor het grootste deel al voorbereid aan de hand van deze Powerpoints.

Beoordeling

Vooreerst wijst Raad op zijn vaste rechtspraak die stelt dat vastgestelde gebreken in de begeleiding van de student in principe niet tot gevolg hebben dat de toegekende beoordeling daardoor onregelmatig wordt of dat de student recht zou hebben op een gunstiger quatering. Het is, in beginsel, één zaak of de student bewezen heeft de van hem verlangde kennis en vaardigheden te bezitten en een andere, wanneer hij die kennis en vaardigheden niet blijkt te bezitten, wie daarvoor de schuld draagt. Deze laatste kan diegene zijn die de student op het examen heeft voorbereid door bij die voorbereiding in gebreke te blijven. Een verwijt aan de instelling op het vlak van een gebrekkige begeleiding of communicatie verschuift bijgevolg mogelijk de verantwoordelijkheid voor een slechte prestatie deels naar de instelling, maar in de regel kan dit er niet toe leiden dat de prestatie zelf zonder meer als voldoende moet worden beschouwd. Er kan enkel anders over worden geoordeeld in uitzonderlijke omstandigheden, wanneer het gebrek aan begeleiding slagen *de facto* onmogelijk heeft gemaakt.

In het licht van bovenstaande rechtspraak onderzoekt de Raad hierna of er sprake is van gebrekkige begeleiding vanwege de stagementor en de opleiding zelf, en zo ja, welke impact dergelijk gebrek dan heeft gehad op verzoeksters prestaties.

Begeleiding vanwege de stagementor

Hoewel verzoekster in haar verzoekschrift andere bewoordingen gebruikt, lijkt zij in essentie haar argumenten op intern beroep te hernemen. Daarbij gaat zij evenwel voorbij aan de beoordeling van deze argumenten door de interne beroepscommissie (zie het vierde streepje op

p.2/3 en het vierde streepje op p. 3/3 van de bestreden beslissing). Verzoekster bekritiseert deze motieven niet.

Het lijkt er bijgevolg op dat verzoekster de Raad vraagt om haar argumenten op intern beroep opnieuw te beoordelen in plaats van de interne beroepscommissie. De Raad herinnert er evenwel aan dat hij krachtens artikel II.291, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs niet bevoegd is om zijn appreciatie betreffende de waarde van de verzoekende partij in de plaats te stellen van die van het bestuur of enig orgaan dat werkt onder de verantwoordelijkheid van het bestuur. De Raad kan de inhoudelijke beoordeling dan ook niet overdoen als ware hij zelf een interne beroepsinstantie, maar kan binnen de grenzen van zijn marginale beoordelingsbevoegdheid louter nagaan of de beslissing in redelijkheid tot stand is gekomen, met inachtneming van de decretale en reglementaire voorschriften.

Voor zover verzoekster in haar verzoekschrift zou willen aanvoeren dat de interne beroepscommissie onredelijk is geweest bij de beoordeling van haar intern beroepsargument inzake de gebrekkige begeleiding van de stagementor en haar gebrek aan deskundigheid en objectiviteit, stipt de Raad aan dat hij hiervan geen bewijs ziet in het administratief dossier.

Uit de wekelijkse en uitgebreide verslagen van stagementor mevr. [V.L.] blijken de negatieve punten in verzoeksters prestaties, waardoor verzoekster de kans kreeg om deze punten te remediëren. Bovendien bevatten de verslagen ook positieve punten, het is dus niet zo dat de stagementor eenzijdig negatief is. Evenmin kan de Raad uit deze verslagen afleiden dat verzoekster niet welkom zou zijn bij de stagementor, dat deze laatste het niet goed voorhad met haar of haar niet ondersteunde of bemoedigde. Uit deze verslagen blijkt niets dat van aard is het vermoeden van objectiviteit in hoofde van de stagementor te weerleggen. Voor zover verzoekster verwijst naar mondelinge gesprekken met de stagementor, stelt de Raad vast dat er geen schriftelijke neerslag van deze gesprekken in het dossier te vinden is, zodat hij geen uitspraak kan doen over de inhoud ervan.

In de twee verslagen van de stagebegeleiders vindt de Raad bovendien een bevestiging terug van de negatieve punten die de stagementor noteerde in haar wekelijkse verslagen. Verzoekster erkent ook dat deze negatieve punten wel degelijk aanwezig waren tijdens de stagebezoeken, en wijst dit aan stress ten gevolge van de door haar gepercipieerde vooringenomen houding van de stagementor. Stress kan dan wel een verklaring vormen voor de slechte prestaties van verzoekster tijdens de stagebezoeken, maar kan deze prestaties niet goedmaken.

Verzoekster verwijst naar het stageverslag van de tweede stagementor, mevr. [F.]. Hoewel dit verslag inderdaad meer positieve commentaar bevat, kan de Raad niet voorbijgaan aan de werkpunten die mevr. [F.] formuleert:

“Lesmateriaal: Misschien kaartjes groter maken (lettertype). ...

Hoeveelheid aan mailtjes (met soms ontbrekende bestanden) maakte het voor mij moeilijk om te volgen en in te gaan op jouw vraag om te verbeteren.

Test de PPT op voorhand even uit in presentatiemodus. (Je had tijdens de pauze de ppt kunnen bijwerken, zodat de uitkomst er wel op zou komen.)”

“Let er wel op dat je niet praat terwijl je kaartjes op bord aan het rangschikken bent of uitleg aan het geven bent aan het bord (met jouw rug naar de lln).”

“Tijdens de klassikale uitleg werden lln niet geactiveerd”

“Je beheerst de leerstof zeker goed, maar soms kom je twijfelachtig over door lang naar bord te kijken tijdens een uitleg”

“Let er wel op, dat als iemand een fout antwoord geeft, je dit niet goed rekent.”

“Klasmanagement kan beter.

Als leerlingen tijdens pauze of tijdens de les taalgebruik hanteren dat niet door de beugel kan, sneller op reageren.

Leerlingen stil krijgen.”

(stuk 22 administratief dossier)

In tegenstelling tot wat verzoekster lijkt voor te houden, is dit verslag dus niet eenduidig positief. Nu verzoekster bovendien maar vier uren heeft lesgegeven bij mevr. [F.], heel wat minder dan bij mevr. [V.L.], is het niet onredelijk om de beoordeling van stagementor [V.L.] zwaarder te laten doorwegen in de eindbeoordeling.

Dat mevr. [V.L.] haar feedback op een directere manier communiceert dan mevr. [F.], of dat zij dit misschien op een minder tactvolle manier zou doen, betekent niet dat deze feedback onjuist of onredelijk zou zijn, noch dat mevr. [V.L.] hiermee uiting zou geven aan enige vooringenomenheid.

Daar waar verzoekster kritiek geeft op de werkpunten die de stagementor aangaf en de beoordeling daarvan door de interne beroepscommissie, wijst de Raad op zijn marginale beoordelingsbevoegdheid. Het loutere feit dat verzoekster andere onderwijskundige inzichten heeft omtrent zichzelf dan de stagementor, is niet voldoende om de bestreden beslissing onredelijk te maken. Voor zover de Raad kan nagaan binnen de grenzen van zijn marginale beoordelingsbevoegdheid, zijn de opmerkingen van de stagementor niet onredelijk, noch getuigen ze van vooringenomenheid.

In haar verzoekschrift geeft verzoekster haar observaties weer van de lessen die stagementor [V.L.] zelf gaf. Op p. 5 van haar wederantwoordnota stelt zij nog dat bij mevr. [V.L.] de nodige eigenschappen ontbraken om een onervaren student een duwtje in de rug te geven en zelfvertrouwen op te bouwen. Het zou mevr. [V.L.] ontbreken aan empathie en pedagogie om aan te voelen wat haar stagiair nodig heeft om beter te presteren en een goede leerkracht te worden. Hiermee gaat verzoekster niet in op de begeleiding die zij kreeg van mevr. [V.L.], maar stelt zij diens deskundigheid als leerkracht in vraag. De Raad herinnert eraan dat er in hoofde van de stagementor een vermoeden van deskundigheid en objectiviteit geldt, en dat het aan verzoekster staat om dat vermoeden aan het wankelen te brengen. Het dossier bevat geen enkel element waaruit zou blijken dat mevr. [V.L.] onbekwaam zou zijn als leerkracht. Verzoekster houdt het enkel bij beweringen, die zij evenwel niet staaft met bewijsstukken. Uiteraard is dat onvoldoende om het vermoeden van deskundigheid van mevr. [V.L.] te kunnen weerleggen. De beweringen die verzoekster in dit kader in haar wederantwoordnota laat gelden, zijn bovendien niet aangevoerd in haar verzoekschrift hoewel zij daartoe de kans had. Bijgevolg zijn deze laattijdig aangevoerd en dus onontvankelijk.

In haar wederantwoordnota laat verzoekster op p. 4 gelden dat het verwijt van verwerende partij dat zij te weinig aan zelfreflectie heeft gedaan, zeer kwetsend is. Indien de moeite zou zijn genomen om alle lesvoorbereidingen in detail door te nemen, zou er enkel geconcludeerd kunnen worden dat ze met heel veel tijd en moeite zijn opgesteld, aldus verzoekster. (zie ook p. 6, derde alinea van de wederantwoordnota.) De Raad merkt echter op dat verwerende partij in haar antwoordnota niet spreekt over een gebrek aan zelfreflectie. De stagebegeleider maakt hier wel gewag van in het eindevaluatieverslag (stuk 25 administratief dossier). Verzoekster betwist niet dat zij reeds op het moment van het instellen van het extern beroep kennis had van het eindevaluatieverslag, zodat zij in staat was deze grief in haar verzoekschrift te ontwikkelen. Dat heeft verzoekster evenwel niet gedaan, zodat zij deze grief niet voor het eerst op ontvankelijke wijze kan aanvoeren in haar wederantwoordnota. Geheel ten overvloede stipt de Raad aan dat zowel uit de eindevaluatie als uit het verslag van de twee lesbezoeken als uit de tussentijdse feedback van mevr. [V.L.] blijkt dat de kwaliteit van verzoeksters lesvoorbereidingen niet ter discussie stond.

De Raad komt tot de conclusie dat het, gelet op de bovenstaande overwegingen, niet onredelijk is geweest van de interne beroepscommissie om te oordelen dat de begeleiding van stagementor [V.L.] niet gebrekkig was. Evenmin is er in de ogen van de Raad bewijs van enige “willekeur”

bij de toewijzing van stagementoren aan studenten, noch van enige vooringenomenheid of onbekwaamheid van de stagementor.

Begeleiding vanwege de opleiding

Wat betreft verzoeksters relaas over de gebeurtenissen tijdens het eerste stagebezoek, stelt de Raad vast dat verzoekster hiervan geen melding heeft gemaakt in haar intern beroepschrift zodat zij deze grieven niet op ontvankelijke wijze voor het eerst in haar extern verzoekschrift naar voren kan schuiven.

Voorts stelt verzoekster in haar verzoekschrift dat de stagebegeleider, mevr. [G.] “*had moeten aanvoelen dat ik niet durfde benoemen wat er werkelijk was*”. De Raad leest deze passage samen met de stelling op p. 6 van de wederantwoordnota, waar verzoekster verwijst naar een email van 16 mei 2022 waarin zij aan mevr. [G.] zou hebben gemeld dat de begeleiding van de stagementor gebrekkig was. Verzoekster verwijst daar ook naar de email van 3 mei 2022 waarin mevr. [G.] het lesbezoek bespreekt, en naar Teams-gesprekken met mevr. [G.].

Nog daargelaten dat verzoekster het argument dat mevr. [G.] had moeten aanvoelen dat verzoekster niet durfde te benoemen dat er een problematische begeleiding vanwege de stagementor bestond, niet op deze manier heeft aangevoerd in haar intern beroepschrift – hetgeen de vraag naar de ontvankelijkheid ervan doet rijzen – volgt de Raad het standpunt van verzoekster niet. Verzoekster poogt hiermee immers haar eigen verantwoordelijkheid door te schuiven naar de stagebegeleider. Het is niet onredelijk dat een stagebegeleider haar begeleiding baseert op de informatie die de betrokken student (en desgevallend, de betrokken stagementor) haar verschaft. Van een stagebegeleider kan echter niet verwacht worden dat deze zonder enige boodschap van de student of enig ander signaal hieromtrent, de begeleiding van de stagementor in twijfel trekt, dan wel diens deskundigheid of objectiviteit.

Verzoekster heeft in haar e-mail van 16 mei 2022 aan mevr. [G.] inderdaad gemeld dat er negatieve feedback was geweest vanwege de stagementor, maar daarmee heeft zij geenszins aangegeven dat er problemen waren tussen zichzelf en de mentor. Het is niet omdat de feedback negatief is, dat de mentor een gebrekkige begeleiding zou verschaffen. Negatieve feedback is immers ook feedback. Meer zelfs, indien de prestaties van verzoekster onvoldoende waren, is het de plicht van de stagementor om hierover eerlijk feedback te verschaffen. Doet zij dit niet, dan ontneemt zij verzoekster remedieringskansen.

In de e-mail van 3 mei 2022 van mevr. [G.] is niets te lezen over een gebrekkige begeleiding vanwege de stagementor, maar bespreekt zij het lesbezoek en de afspraken die naar aanleiding daarvan worden gemaakt. De inhoud van Teams-gesprekken tussen verzoekster en mevr. [G.] kan de Raad niet nagaan, aangezien daarvan geen schriftelijke neerslag bestaat.

Uit het administratief dossier blijkt een motiverende houding in hoofde van de stagebegeleider. Zo bevat het dossier een uitgebreid e-mailverkeer tussen verzoekster en mevr. [G.], waarin deze laatste steeds snel en uitgebreid antwoordt op de vragen en e-mails van verzoekster. Bovendien geeft verzoekster zelf aan dat zij de dag na het eerste lesbezoek een Teams-meeting had met mevr. [G.], waarin zij haar verzuchtingen omtrent de stagementor en de negatieve beoordeling van mevr. [G.] van het eerste stagebezoek aankaart, en waarbij mevr. [G.] verzoekster heeft aangespoord om het beter aan te pakken tijdens het tweede stagebezoek. Ook uit deze reactie leidt de Raad een motiverende houding van mevr. [G.] af.

De Raad gaat nog in op volgende aspecten uit het verzoekschrift en de wederantwoordnota van verzoekster:

- Verzoekster verwijst in haar wederantwoordnota naar een e-mail aan mevr. [B.] van 24 mei 2022, in repliek op een e-mail van verzoekster van 17 mei 2022, waarin zij een gebrekkige begeleiding aankaart. Verzoekster had evenwel dit stuk, dat hoort bij het middel inzake gebrekkige begeleiding, al kunnen bijbrengen op intern beroep en bij het extern verzoekschrift. Dat heeft zij echter niet gedaan, zodat het stuk onontvankelijk is.
- Op p. 6 van de wederantwoordnota stelt zij: “*2) het feit dat zowel de stagebegeleiders als de mentor tot dezelfde conclusie komen. ... Als er één fout op het bord en een verspreking “een opeenstapeling van fouten” wordt op je evaluatie met de opmerking “dat je vakjargon niet kent”, is dat wel wat kras als beoordeling.*” Dit argument is niet aangevoerd op intern beroep of in het extern verzoekschrift, zodat het onontvankelijk is.
- Op dezelfde bladzijde laat verzoekster gelden: “*Bovendien werden mijn opmerkingen op de evaluaties niet besproken ... Wat is het oordeel van de stagebegeleider op de werkvormen en de voorbereidingen?*” In de eindevaluatie antwoordt de stagebegeleider daar wel op, met name dat verzoekster daarmee de verantwoordelijkheid van zichzelf naar de stagementor verschuift. In ditzelfde verslag is bovendien een beoordeling van de lesvoorbereidingen terug te vinden.

- Verzoekster stelt in haar verzoekschrift dat zij na de initiële studievoortgangsbeslissing aan mevr. [D.B.] gevraagd heeft om een contact om over de stage-ervaring te praten omdat het haar bleef dwarszitten, maar dat mevr. [D.B.] hier niet op is ingegaan. Zij brengt in haar wederantwoordnota een e-mail bij van 28 juni 2022. De Raad stelt vast dat op het moment waarop verzoekster deze vraag stelde, de evaluatie al had plaatsgevonden. Het gesprek kon dus geen invloed meer hebben op de eindbeoordeling van de stage. Vervolgens heeft verzoekster intern beroep ingesteld, waarin zij al haar verzuchtingen omtrent de stage heeft kunnen laten gelden. Het is niet duidelijk welk nadeel verzoekster heeft geleden doordat zij geen gesprek meer heeft gehad met mevr. [D.B.]. De e-mail van 28 juni 2022 had verzoekster al kunnen bijbrengen bij haar verzoekschrift, zodat zij deze niet op ontvankelijke wijze nog kan toevoegen aan haar wederantwoordnota.
- Voor zover verzoekster verwijst naar haar ervaringen met het opleidingshoofd dhr. [S.], stelt de Raad vast dat verzoekster hiervan geen gewag heeft gemaakt in haar intern beroep, zodat deze grief onontvankelijk is.

Uit het bovenstaande vloeit voort dat er geen sprake was van een gebrekkige begeleiding vanwege de opleiding.

Het eerste middel is ongegrond.

B. Tweede middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een tweede middel beroept op een schending van het materieel motiveringsbeginsel.

Standpunt van partijen

In haar *wederantwoordnota* overloopt verzoekster verschillende competenties en besluit dat op basis van haar lesvoorbereiding blijkt dat ze deze in voldoende mate bezit.

Beoordeling

In haar wederantwoordnota ontwikkelt verzoekster een tweede middel, gebaseerd op de schending van het materieel motiveringsbeginsel.

Meer bepaald voert verzoekster op p. 5 aan dat uit haar lesvoorbereidingen blijkt dat zij de nodige competenties heeft verworven om te kunnen slagen voor het betrokken opleidingsonderdeel.

Noch in haar intern beroepschrift, noch in haar extern verzoekschrift heeft verzoekster aangevoerd dat zij de vooropgestelde competenties heeft bereikt. Zij was hiertoe wel in de mogelijkheid.

Bijgevolg is het tweede middel laattijdig aangevoerd en dus onontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 24 oktober 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Elsbeth Loncke	kamervoorzitter
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Elsbeth Loncke

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend

te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.012 van 11 oktober 2022 in de zaak 2022/0300

In zake: Nina LAZZARINI
Woonplaats kiezend te 7503 Samedan (Zwitserland)
Crappun 16

Tegen: ARTESIS PLANTIJN HOGESCHOOL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Wim Van Caeneghem
kantoor houdend te 2000 Antwerpen
Vrijheidstraat 32, bus 16
Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 3 augustus 2022, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing waarbij aan de verzoekende partij een score van 8 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel ‘Vormgeven 1’ en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 13 juli 2022 waarbij het intern beroep van verzoekende partij onontvankelijk werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 26 september 2022.

Kamervoorzitter Elsbeth Loncke heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Stevie Van Houdenrogge, die *loco* advocaat Wim Van Caeneghem verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Visual Arts’.

Voor het opleidingsonderdeel ‘Vormgeven 1’ bekomt verzoekende partij een examencijfer van 8/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 5 juli 2022 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 13 juli 2022 werd het intern beroep onontvankelijk verklaard.

De interne beroepsinstantie merkt op dat overeenkomstig artikel 23.8 van het onderwijs- en examenreglement 2021-2022 het intern beroep slechts ontvankelijk is indien het gehandtekend is. Ze stelde vast dat het intern beroep van de studente niet aan de vereiste vorm voldoet: het intern beroep werd immers niet ondertekend, zodat het onontvankelijk is.

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven van 20 juli 2022 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 3 augustus 2022 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

A. Taal van de rechtspleging

Met betrekking tot de taalregeling moet het volgende worden opgemerkt.

Artikel II.261, §1 van de Codex Hoger Onderwijs (verder: de Codex) stelt als principe dat de onderwijstaal in de hogeronderwijsinstellingen die onder de toepassing van de Codex vallen, het Nederlands is.

Terwijl de Codex op dit principe een aantal uitzonderingen toestaat, lijkt dit niet het geval te zijn voor de bestuurstaal van de hogescholen en universiteiten, die krachtens artikel II.260 van de Codex steeds het Nederlands is.

De Raad is van oordeel dat het begrip onderwijsstaal ruim kan worden geïnterpreteerd en zich niet noodzakelijk beperkt tot de taal waarin de lessen zelf worden gegeven, maar zich ook kan uitstrekken tot de mondelinge of schriftelijke communicatie tussen instelling of docent en student met betrekking tot die lessen of het opleidingsonderdeel waarvan de lessen deel uitmaken, zoals bijvoorbeeld bepaalde praktische mededelingen.

Anders is het wanneer de communicatie niet langer enkel betrekking heeft op de verstrekking van het onderwijs, maar kadert in de rechtsbescherming van de student.

Zoals de Raad eerder reeds heeft overwogen (R.Stvb. 25 augustus 2015, nr. 2.311) is de interne beroepsinstantie die de hogeronderwijsinstelling krachtens artikel II.283 van de Codex verplicht dient in te richten, een orgaan dat een bestuurlijke rechtshandeling stelt die, wanneer is voldaan aan de voorwaarden door de Codex gesteld, vatbaar is voor een administratief beroep bij de Raad. Dit betekent dat op de werking van de interne beroepsinstantie de bestuurstaal van toepassing is, die zoals aangehaald uitsluitend het Nederlands kan zijn.

De Raad stelt te dezen vast dat verzoekster haar intern beroep, dat betrekking heeft op een Engelstalige opleiding, in het Engels heeft ingesteld. De Raad spreekt zich vooralsnog niet uit over de regelmatigheid van het door verzoekster ingestelde intern beroep, gezien in het licht van bovenstaande overwegingen.

De Raad is een administratief rechtscollege dat is opgericht door en binnen de Vlaamse Gemeenschap (*Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, 1960/1, 17 e.v.*).

Wat betreft de taalregeling met betrekking tot de rechtscolleges van de gewesten of gemeenschappen, heeft de Raad van State in het arrest nr. 220.989 van 12 oktober 2012 geoordeeld dat de Raad voor Vergunningsbetwistingen uitspraak doet over jurisdictionele beroepen en zijn contentieux onder het grondwettelijk begrip ‘gerechtszaken’ valt, maar dat de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken op de Raad voor Vergunningsbetwistingen niet van toepassing is, daar de wet enkel het gebruik van de talen in gerechtszaken voor de hoven en rechtbanken van de rechterlijke orde regelt.

In hetzelfde arrest heeft de Raad van State geoordeeld dat de wet van 18 juli 1966 op het gebruik van de talen in bestuurszaken of het decreet van 30 juni 1981 houdende aanvulling van de artikelen 12 en 33 van de bij het koninklijk besluit van 16 (lees: 18) juli 1966 gecoördineerde

wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken wat betreft het gebruik van de talen in de betrekkingen tussen de bestuursdiensten van het Nederlands taalgebied en de particulieren, evenmin op de Raad voor Vergunningsbetwistingen van toepassing zijn, omdat die teksten het taalgebruik in bestuurszaken regelen en niet het taalgebruik in gerechtszaken voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen die uitspraak doet over jurisdicionele beroepen.

Deze overwegingen lijken mutatis mutandis op de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen van toepassing te kunnen zijn. Het decreet van 4 april 2014 ‘betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges’ heeft aan de bovenstaande situatie overigens geen wijzigingen aangebracht en regelt de taal der rechtspleging voor de in dat decreet bedoelde rechtscolleges niet.

Bij deze rechtspraak kan de bedenking worden geplaatst of zij verzoenbaar is met artikel 129, §1 van de Grondwet. Krachtens deze bepaling is de Vlaamse decreetgever in gemeenschapsbevoegdheden immers slechts bevoegd om het gebruik van de talen te regelen voor (i) de bestuurszaken, (ii) het onderwijs in de door de overheid opgerichte, gesubsidieerde of erkende instellingen en (iii) de sociale betrekkingen tussen de werkgevers en hun personeel, alsmede de door de wet en de verordeningen voorgeschreven akte en bescheiden van de ondernemingen.

Indien de Raad, zoals de Raad van State heeft geoordeeld ten aanzien van de Raad voor Vergunningsbetwistingen, niet onder de taalregeling in bestuurszaken valt, lijkt artikel 129, §1 van de Grondwet uit te sluiten dat de decreetgever de taalregeling in de procedure voor zijn administratieve rechtscolleges zou vermogen te regelen.

Deze vraag behoeft evenwel vooralsnog geen antwoord, nu de overwegingen van voormeld arrest van de Raad van State alleszins niet wegnemen dat de Raad als administratief rechtscollege van en binnen de Vlaamse Gemeenschap, binnen de diensten van de ‘Vlaamse Executieve’ valt, die krachtens de artikelen 35 en 36, §1 van de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen het Nederlands als bestuurstaal gebruiken.

De taalregeling wordt geacht van openbare orde te zijn. De Raad ziet geen reden om daar anders over te oordelen wanneer de rechtsgrond voor de taalregeling is gelegen in de voormelde wet van 9 augustus 1980.

Artikel 21 van het huishoudelijk reglement van de Raad (BS 15 juli 2015) bevestigt dat de taal van de procedure het Nederlands is. Dit taalvoorschrift heeft niet enkel betrekking op het arrest van de Raad, maar strekt zich ook uit tot de procedurestukken die uitgaan van de partijen, waaronder het verzoekschrift, de antwoordnota van de verwerende partij en de wederantwoordnota van de verzoekende partij.

Artikel 30 van de Grondwet lijkt aan partijen geen rechtsgrond te bieden om zich in de procedure voor de Raad op grond van de taalvrijheid alsnog van een andere taal dan het Nederlands te bedienen, nu dit artikel enkel de vrijheid van de gesproken taal waarborgt en er alleszins een regeling door de wetgever wordt toegelaten voor handelingen van het openbaar gezag – waar de gewone wet van 9 augustus 1980 prima facie aan voldoet.

De Raad stelt vast dat de gedinginleidende akte – het beroep tot nietigverklaring van verzoekende partij – geheel in het Engels is opgesteld.

Zulks is in strijd met de bepalingen van de wet van 9 augustus 1980 en het huishoudelijk reglement van de Raad, zodat er grond is om te besluiten tot de nietigheid van deze procedurestukken en bijgevolg tot de onontvankelijkheid van het beroep.

De Raad is er zich evenwel van bewust dat in het verleden – doorgaans met instemming van de verwerende partijen – een coulante houding werd aangenomen ten aanzien van niet-Nederlandstalige verzoekschriften of wederantwoordnota's. Wil de Raad de door de decreetgever beoogde korte doorlooptijd van de beroepen blijven honoreren, dan kan de huidige werklast van de Raad een dergelijke soepele houding niet langer verantwoorden. De verwerking van anderstalige procedurestukken veroorzaakt immers een aanzienlijke bijkomende belasting bij de beoordeling van het beroep. Bovendien kan de Raad niet voorbijgaan aan de hiervoor in herinnering gebrachte rechtsregels.

Ten einde de tegenspraak te waarborgen en verzoekster de mogelijkheid te bieden om een Nederlandstalige vertaling voor te leggen van haar verzoekschrift, is door het secretariaat van de Raad op 1 september 2022 per e-mail een procedurekalender verzonden, met daarin aangepaste termijnen en de volgende mededeling:

“De Raad heeft vastgesteld dat de verzoekende partij een Engelstalig verzoekschrift heeft ingediend. De procedure voor de Raad verloopt in het Nederlands; anderstalige verzoekschriften en nota’s zijn niet ontvankelijk en worden uit de debatten geweerd. Aan verzoeker wordt een mogelijkheid geboden om het anderstalig verzoekschrift te regulariseren.

- 7 september 2022: de student bezorgt ten laatste die dag aan de Raad en aan de onderwijsinstelling een **Nederlandstalige letterlijke vertaling van zijn verzoekschrift.**
- [...]

Laattijdige nota’s worden uit de verdere procedure geweerd.”

Verzoekster heeft tijdelijk een Nederlandstalige vertaling van haar verzoekschrift ingediend.

Het beroep is in die mate ontvankelijk.

B. Regelmatische uitputting van het intern beroep

Artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs stelt, zoals de Raad eerder reeds heeft overwogen inzake de bevoegdheid van de Raad het volgende:

“Er wordt een Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, verder ‘de Raad’ genoemd, opgericht bij de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap. De Raad doet als administratief rechtscollege uitspraak over de beroepen die door studenten of personen op wie de beslissing betrekking heeft, worden ingesteld tegen studievoortgangsbeslissingen, na uitputting van de in afdeling 2 bedoelde interne beroepsprocedure.”

Wat betreft de plicht tot het voorafgaandelijk uitputten van het intern beroep, blijkt uit de memorie van toelichting bij het toenmalige decreet van 19 maart 2004 ‘betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen’ dat het intern beroep “*verplicht moet worden uitgeput vooraleer men een beroep kan instellen bij*” de Raad (*Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 16*).

De decreetgever heeft de uitputting van het intern beroep derhalve beoogd als een voorwaarde om tot de beroepsprocedure bij de Raad toegang te krijgen, en dus als een

ontvankelijkheidsvoorwaarde bij dat beroep. Ook in de rechtsleer wordt aangenomen dat de regelmatige uitputting van een georganiseerd administratief beroep een voorwaarde is om een ontvankelijk beroep bij een administratief rechtscollege in te stellen (zie o.a. J. GORIS, *Georganiseerde administratieve beroepen*, Brugge, die Keure, 2012, 70-71; J. BAERT en G. DEBERSAQUES, *Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid*, Brugge, die Keure, 1996, 99-105; P. POPELIER, “Over de uitputting van het georganiseerd administratief beroep als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor een beroep bij de Raad van State”, noot onder RvS 16 augustus 1999, nr. 82.102, *RW* 1999- 00, 850).

De vraag of verzoekende partij op ontvankelijke wijze het intern beroep heeft ingesteld, raakt derhalve aan het onderzoek naar de ontvankelijkheid van het bij de Raad ingestelde beroep.

Standpunt van partijen

Verzoekster gaat hierop niet in in de Nederlandse versie van haar verzoekschrift.

In haar *antwoordnota* verwijst verwerende partij naar artikel 23.8 van het onderwijs- en Examenreglement 2021-2022, waarin wordt bepaald op welke wijze een intern beroep moet worden ingediend, wil het ontvankelijk zijn. Aangezien het intern beroepsschrift niet was ondertekend, zoals nochtans voorgeschreven, besluit verwerende partij dat de interne beroepsmogelijkheden niet rechtsgeldig werden uitgeput, zodat ook het extern beroep bij de Raad onontvankelijk is.

Beoordeling

Behoudens wat door de decreetgever ter zake zelf is geregeld in de artikelen II.283 en II.284 van de Codex Hoger Onderwijs, behoort de organisatie van de interne beroepsprocedure tot de bevoegdheid van de hogeronderwijsinstelling.

Die bepalingen kunnen door de Raad worden onderworpen aan een wettigheidstoezicht en aan een marginale toetsing inzake de algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Artikel 23.8 van het onderwijs- en examenreglement 2021-2022 van verwerende partij luidt, voor zover hier relevant, als volgt:

“Het verzoekschrift is slechts ontvankelijk indien het voldoet aan de volgende vormvereisten:

- a) het verzoekschrift is binnen de gestelde termijn schriftelijk ingediend via intern.beroep@ap.be;*
- b) het verzoekschrift is gehandtekend door de student of zijn raadsman;*
- c) het verzoekschrift vermeldt ten minste de naam en het adres van de student, de datum, de bestreden studievoortgangsbeslissing en een feitelijke omschrijving en motivering van de ingeroepen bezwaren.”*

De Raad is van oordeel dat dit voorschrift duidelijk is. De niet-ondertekening van een intern beroep moet derhalve worden gesanctioneerd met de onontvankelijkheid van dat beroep.

Daar de ondertekening een voorwaarde is die de decreetgever in artikel II.294, §2, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs zelf heeft ingeschreven als een ontvankelijkheidsvoorwaarde voor een beroep bij de Raad, kan een dergelijke voorwaarde niet als onwettig of onredelijk worden beschouwd – wat verzoekster ten andere ook niet beweert.

Verzoekster heeft nagelaten haar intern beroep te ondertekenen. In het licht van artikel 23.8 van het onderwijs-en examenreglement 2021-2022 besliste de interne beroepsinstantie aldus terecht tot de onontvankelijkheid ervan. Verzoekster gaat in de Nederlandse versie van haar extern verzoekschrift niet in op de niet-ondertekening van het intern beroepsschrift.

Wanneer de geldende norm – te dezen artikel 23.8 van het onderwijs- en examenreglement 2021-2022 – in een sanctie op de niet-ondertekening voorziet, dan moet die worden toegepast, ook wanneer die sanctie bestaat uit de onverbiddelijke onontvankelijkheid van het beroep (J. GORIS, *Georganiseerde administratieve beroepen*, Brugge, die Keure, 2012, 490).

Aangezien verzoekster het intern beroep niet op regelmatige wijze heeft uitgeput, is het beroep bij de Raad niet ontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 11 oktober 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Elsbeth Loncke	kamervoorzitter
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Elsbeth Loncke

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.013 van 11 oktober 2022 in de zaak 2022/0333

In zake: Rasmus HOLM
Woonplaats kiezend te 11245 Stockholm (Zweden)
Arbetargatan 28A

Tegen: ARTESIS PLANTIJN HOGESCHOOL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Wim Van Caeneghem
kantoor houdend te 2000 Antwerpen
Vrijheidstraat 32, bus 16
Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 23 augustus 2022, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissingen van 28 juni 2022 waarbij aan de verzoekende partij een score van 9 op 20 voor het opleidingsonderdeel ‘Fashion design 3’, een score van 9 op 20 voor het opleidingsonderdeel ‘Coupe 3’ en een score van 9 op 20 voor het opleidingsonderdeel ‘Fashion graphics 3’ werd toegekend en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 13 juli 2022 waarbij het intern beroep van verzoekende partij onontvankelijk werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 26 september 2022.

Kamervoorzitter Elsbeth Loncke heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Stevie Van Houdenrogge, die *loco* advocaat Wim Van Caeneghem verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Arts in Visual Arts’.

Voor de opleidingsonderdelen ‘Fashion design 3’, ‘Coupe 3’ en ‘Fashion graphics 3’ bekomt verzoekende partij een examencijfer van 9/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 6 juli 2022 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 13 juli 2022 werd het intern beroep onontvankelijk verklaard.

De interne beroepsinstantie stelde dat de vervaltermijn van 7 kalenderdagen, zoals in artikel 23.8 van het Onderwijs- en examenreglement 2021-2022 aangeduid, eindigde op 5 juli 2022. Het intern beroep werd ingediend op 6 juli 2022, zodat het beroep als laattijdig en niet ontvankelijk werd afgewezen.

De beslissing op intern beroep werd bij schrijven van 18 juli 2022 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 23 augustus 2022 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Met betrekking tot de taalregeling moet het volgende worden opgemerkt.

Artikel II.261, §1 van de Codex Hoger Onderwijs (verder: de Codex) stelt als principe dat de onderwijsstaal in de hogeronderwijsinstellingen die onder de toepassing van de Codex vallen, het Nederlands is.

Terwijl de Codex op dit principe een aantal uitzonderingen toestaat, lijkt dit niet het geval te zijn voor de bestuurstaal van de hogescholen en universiteiten, die krachtens artikel II.260 van de Codex steeds het Nederlands is.

De Raad is van oordeel dat het begrip onderwijsstaal ruim kan worden geïnterpreteerd en zich niet noodzakelijk beperkt tot de taal waarin de lessen zelf worden gegeven, maar zich ook kan

uitstrekken tot de mondelinge of schriftelijke communicatie tussen instelling of docent en student met betrekking tot die lessen of het opleidingsonderdeel waarvan de lessen deel uitmaken, zoals bijvoorbeeld bepaalde praktische mededelingen.

Anders is het wanneer de communicatie niet langer enkel betrekking heeft op de verstrekking van het onderwijs, maar kadert in de rechtsbescherming van de student.

Zoals de Raad eerder reeds heeft overwogen (R.Stvb. 25 augustus 2015, nr. 2.311) is de interne beroepsinstantie die de hogeronderwijsinstelling krachtens artikel II.283 van de Codex verplicht dient in te richten, een orgaan dat een bestuurlijke rechtshandeling stelt die, wanneer is voldaan aan de voorwaarden door de Codex gesteld, vatbaar is voor een administratief beroep bij de Raad. Dit betekent dat op de werking van de interne beroepsinstantie de bestuurstaal van toepassing is, die zoals aangehaald uitsluitend het Nederlands kan zijn.

De Raad stelt te dezen vast dat verzoeker zijn intern beroep, dat betrekking heeft op een Engelstalige opleiding, in het Engels heeft ingesteld en dat de interne beroepsinstantie haar beslissing in het Nederlands heeft uitgeschreven. De Raad spreekt zich vooralsnog niet uit over de regelmatigheid van het door verzoeker ingestelde intern beroep, gezien in het licht van bovenstaande overwegingen.

De Raad is een administratief rechtscollege dat is opgericht door en binnen de Vlaamse Gemeenschap (*Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, 1960/1, 17 e.v.*).

Wat betreft de taalregeling met betrekking tot de rechtscolleges van de gewesten of gemeenschappen, heeft de Raad van State in het arrest nr. 220.989 van 12 oktober 2012 geoordeeld dat de Raad voor Vergunningsbetwistingen uitspraak doet over jurisdicionele beroepen en zijn contentieux onder het grondwettelijk begrip ‘gerechtszaken’ valt, maar dat de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken op de Raad voor Vergunningsbetwistingen niet van toepassing is, daar de wet enkel het gebruik van de talen in gerechtszaken voor de hoven en rechtkanten van de rechterlijke orde regelt.

In hetzelfde arrest heeft de Raad van State geoordeeld dat de wet van 18 juli 1966 op het gebruik van de talen in bestuurszaken of het decreet van 30 juni 1981 houdende aanvulling van de artikelen 12 en 33 van de bij het koninklijk besluit van 16 (lees: 18) juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken wat betreft het gebruik van de talen in de

betrekkingen tussen de bestuursdiensten van het Nederlands taalgebied en de particulieren, evenmin op de Raad voor Vergunningsbetwistingen van toepassing zijn, omdat die teksten het taalgebruik in bestuurszaken regelen en niet het taalgebruik in gerechtszaken voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen die uitspraak doet over jurisdicionele beroepen.

Deze overwegingen lijken mutatis mutandis op de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen van toepassing te kunnen zijn. Het decreet van 4 april 2014 ‘betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges’ heeft aan de bovenstaande situatie overigens geen wijzigingen aangebracht en regelt de taal der rechtspleging voor de in dat decreet bedoelde rechtscolleges niet.

Bij deze rechtspraak kan de bedenking worden geplaatst of zij verzoenbaar is met artikel 129, §1 van de Grondwet. Krachtens deze bepaling is de Vlaamse decreetgever in gemeenschapsbevoegdheden immers slechts bevoegd om het gebruik van de talen te regelen voor (i) de bestuurszaken, (ii) het onderwijs in de door de overheid opgerichte, gesubsidieerde of erkende instellingen en (iii) de sociale betrekkingen tussen de werkgevers en hun personeel, alsmede de door de wet en de verordeningen voorgeschreven akte en bescheiden van de ondernemingen.

Indien de Raad, zoals de Raad van State heeft geoordeeld ten aanzien van de Raad voor Vergunningsbetwistingen, niet onder de taalregeling in bestuurszaken valt, lijkt artikel 129, §1 van de Grondwet uit te sluiten dat de decreetgever de taalregeling in de procedure voor zijn administratieve rechtscolleges zou vermogen te regelen.

Deze vraag behoeft evenwel vooralsnog geen antwoord, nu de overwegingen van voormeld arrest van de Raad van State alleszins niet wegnemen dat de Raad als administratief rechtscollege van en binnen de Vlaamse Gemeenschap, binnen de diensten van de ‘Vlaamse Executieve’ valt, die krachtens de artikelen 35 en 36, §1 van de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen het Nederlands als bestuurstaal gebruiken.

De taalregeling wordt geacht van openbare orde te zijn. De Raad ziet geen reden om daar anders over te oordelen wanneer de rechtsgrond voor de taalregeling is gelegen in de voormelde wet van 9 augustus 1980.

Artikel 21 van het huishoudelijk reglement van de Raad (*BS* 15 juli 2015) bevestigt dat de taal van de procedure het Nederlands is. Dit taalvoorschrift heeft niet enkel betrekking op het arrest van de Raad, maar strekt zich ook uit tot de procedurestukken die uitgaan van de partijen, waaronder het verzoekschrift, de antwoordnota van de verwerende partij en de wederantwoordnota van de verzoekende partij.

Artikel 30 van de Grondwet lijkt aan partijen geen rechtsgrond te bieden om zich in de procedure voor de Raad op grond van de taalvrijheid alsnog van een andere taal dan het Nederlands te bedienen, nu dit artikel enkel de vrijheid van de gesproken taal waarborgt en er alleszins een regeling door de wetgever wordt toegelaten voor handelingen van het openbaar gezag – waar de gewone wet van 9 augustus 1980 prima facie aan voldoet.

De Raad stelt vast dat de gedinginleidende akte – het beroep tot nietigverklaring van verzoekende partij – geheel in het Engels is opgesteld.

Zulks is in strijd met de hiervoor aangehaalde bepalingen van de wet van 9 augustus 1980 en het huishoudelijk reglement van de Raad, zodat er grond is om te besluiten tot de nietigheid van deze procedurestukken en bijgevolg tot de onontvankelijkheid van het beroep.

De Raad is er zich evenwel van bewust dat in het verleden – doorgaans met instemming van de verwerende partij – een coulante houding werd aangenomen ten aanzien van niet-Nederlandstalige verzoekschriften of wederantwoordnota's. Wil de Raad de door de decreetgever beoogde korte doorlooptijd van de beroepen blijven honoreren, dan kan de huidige werklast van de Raad een dergelijke soepele houding niet langer verantwoorden. De verwerking van anderstalige procedurestukken veroorzaakt immers een aanzienlijke bijkomende belasting bij de beoordeling van het beroep. Bovendien kan de Raad niet voorbijgaan aan de hiervoor in herinnering gebrachte rechtsregels.

Ten einde de tegenspraak te waarborgen en verzoeker de mogelijkheid te bieden om een Nederlandstalige vertaling voor te leggen van zijn verzoekschrift, is door het secretariaat van de Raad op 1 september 2022 per e-mail een procedurekalender verzonden, met daarin aangepaste termijnen en de volgende mededeling:

“De Raad heeft vastgesteld dat de verzoekende partij een Engelstalig verzoekschrift heeft ingediend. De procedure voor de Raad verloopt in het Nederlands; anderstalige verzoekschriften en nota's zijn niet ontvankelijk en worden uit de debatten geweerd.

Aan verzoeker wordt een mogelijkheid geboden om het anderstalig verzoekschrift te regulariseren.

- 7 september 2022: de student bezorgt ten laatste die dag aan de Raad en aan de onderwijsinstelling een **Nederlandstalige letterlijke vertaling van zijn verzoekschrift**.

- [...]

Laattijdige nota's worden uit de verdere procedure geweerd.”

Standpunt van partijen

Verwerende partij werpt in haar *antwoordnota* een exceptie van onontvankelijkheid van het extern beroep op, aangezien verzoekende partij een Engelstalig verzoekschrift heeft neergelegd en geen Nederlandse vertaling van het verzoekschrift heeft bezorgd.

Verzoeker heeft geen wederantwoordnota ingediend.

Beoordeling

De Raad moet vaststellen dat spijts de aan verzoeker geboden mogelijkheid tot regularisatie van zijn beroepsschrift, verzoeker geen vertaling van het verzoekschrift heeft neergelegd.

Verzoeker verschijnt ook niet ter zitting om desgevallend nadere duiding te verschaffen.

Overeenkomstig wat in de mededeling van de procedurekalender is bepaald, wordt het Engelstalig verzoekschrift ambtshalve uit de debatten geweerd.

Nu er zich in het dossier geen ontvankelijk verzoekschrift bevindt, dient de Raad te besluiten tot de onontvankelijkheid van het beroep.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 11 oktober 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Elsbeth Loncke	kamervoorzitter
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Elsbeth Loncke

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.003 van 10 oktober 2022 in de zaak 2022/0332

In zake: xxx

Tegen: UNIVERSITEIT GENT
Woonplaats kiezend te 8310 Brugge
Akkerstraat 17

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 23 augustus 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 8 augustus 2022 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 26 september 2022.

Kamervoorzitter Elsbeth Loncke heeft verslag uitgebracht.

Verzoekster en Sabien Lust, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleiding ‘Master of Medicine in de geneeskunde’.

Voor het opleidingsonderdeel ‘Seniorstage IV’ bekomt verzoekende partij een examencijfer van 12/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 14 juli 2022 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 8 augustus 2022 werd het intern beroep ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie geeft hierbij de volgende motivering:

De institutionele beroepscommissie heeft integraal kennis genomen van de argumenten zoals die zijn geformuleerd in het beroepschrift. De institutionele beroepscommissie stelt vast dat de studente enkel het onderdeel stage Klinische biologie binnen de Seniorstage IV betwist en heeft zich bijgevolg inhoudelijk enkel over dit deel gebogen.

De studente behaalde volgende deelcijfers voor het opleidingsonderdeel Seniorstage IV:

- Stage klinische biologie: 9,3/20 + Stage oogheelkunde: 14,3/20 = 11,8/20
(afgerond 12/20)

Met betrekking tot de vraag van de studente om gehoord te worden merkt de institutionele beroepscommissie op dat artikel 81§4 OER stelt dat het beroep wordt behandeld op stukken. De institutionele beroepscommissie kan weliswaar elkeen van wie ze de aanwezigheid nuttig acht voor de behandeling van het dossier, uitnodigen om te worden gehoord, maar dit houdt niet in dat de institutionele beroepscommissie hoe dan ook de studente zou moeten horen.

De Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen heeft ook reeds herhaaldelijk gesteld dat de hoorplicht niet verplicht om een student fysiek te horen in het raam van de behandeling van een intern beroep tegen een examenbeslissing. De studente heeft haar middelen naar behoren kunnen uiteenzetten in haar verzoekschrift. De institutionele beroepscommissie is dan ook van oordeel dat ruimschoots aan de hoorplicht werd voldaan, en ziet geen reden om de studente ook nog uit te nodigen voor een hoorzitting.

De institutionele beroepscommissie heeft inzage gekregen in de evaluatieformulieren, toelichting scores stage, studiefiche, motivering van het cijfer 12/20 en de stagebrochure.

De studente verwijst in haar beroepschrift naar de studiefiche waarbij gemeld wordt dat de “stagementor de stage zal evalueren op basis van participatie en gedrag op de werkvloer” en dat er in de brochure of studiefiches niets gemeld wordt over een eventuele omzetting. De studente betwist daarbij in eerste instantie wie haar zou hebben geëvalueerd en mocht evalueren (prof. [V.] en/of prof. [P.]) waarbij ze meldt dat ze beide professoren tijdens haar stage niet gezien heeft en dat prof. [P.] ook officieel niet haar stagementor was maar prof. [V.]. De institutionele beroepscommissie merkt op dat, in tegenstelling tot wat de studente beweert, zowel prof. [V.] als prof. [P.] als stagementor waren aangeduid. De opleiding meldt hierover het volgende:

1. De gemachtigde Stagebeoordelaars zijn voor Klinische biologie ZOWEL Mentor Prof. dr. [A.V.] als Mentor Prof. dr. [E.P.] (zie bestand > Gemachtigde Stagebeoordelaars – Klinische biologie UZ Gent).

Dit argument is bijgevolg ongegrond nu blijkt dat beide docenten officieel als stagementor zijn aangeduid voor klinische biologie en dat één van hen of beiden bijgevolg het stageformulier rechtmatig mochten ingeven in SPARTA. Dat het stageformulier enkel door prof. [V.] is ingegeven in SPARTA is bijgevolg niet onregelmatig en uit niets blijkt dat hij dit eenzijdig of zonder overleg met Prof. [P.] zou hebben ingevoerd.

De studente levert hier alvast geen bewijs van.

De studente merkt in tweede instantie op dat ze de facto zou geëvalueerd zijn door artsen in opleiding (ASO's) wat in strijd zou zijn met de studiefiche die meldt dat de stagementor moet evalueren. De institutionele beroepscommissie meldt dat de stagementor zich bij de beoordeling mag laten adviseren door collega's die niet als officiële stagementor zijn aangeduid maar de facto wel die taak mee opnemen om op die manier een zo goed mogelijk beeld van de stageprestaties te vormen. Enkel bij tegenstrijdige beoordelingen op de werkvloer kan dit problematisch zijn maar dit blijkt hier niet het geval. De institutionele beroepscommissie merkt hierbij op dat de stagementor (of mentoren) inderdaad ‘evalueert’ maar dat het uiteindelijk examencijfer vastgelegd wordt door de UGent verantwoordelijk lesgever. De verantwoordelijk lesgever moet, rekening houdend met alle gegevens die ter beschikking staan, een weloverwogen beslissing nemen over het examencijfer voor de stage. De

verantwoordelijk lesgever quoteert op basis van zijn/haar deskundigheid, objectiviteit en ervaring met stages en houdt hierbij rekening met de beoordelingsformulieren van de stage-beoordelaars die de studente tijdens haar stage op de werkvlloer hebben opgevolgd en geëvalueerd maar finaal blijft de eindverantwoordelijkheid inzake het examencijfer en de motivering bij de verantwoordelijk lesgever liggen. Het is ook gerechtvaardigd dat de opleiding het uiteindelijke examencijfer voor de stage bepaalt en de kwalitatieve beoordeling omzet naar een kwantitatieve beoordeling. Van stage-beoordelaars op de werkvlloer kan immers niet verwacht worden dat ze ten volle zicht hebben op criteria die de opleiding hanteert om te bepalen of de studenten de nagestreefde eindcompetenties voor de stage hebben verworven, evenmin zien ze voldoende verschillende studenten om dat oordeel af te toetsen. Het is bijgevolg de verantwoordelijk lesgever die het eendoordeel vastlegt en een eindcijfer toekent. Dit is hier correct gebeurd. Dat dit niet explicet vermeld staat in de brochure maakt deze beslissing niet onregelmatig. Het is immers niet verplicht om dit dermate uitgebreid in de brochure op te nemen. Het argument van de studente dat de evaluatie niet correct zou zijn verlopen, kan dan ook niet gevuld worden. De stageformulieren zijn door de stageplaats ingevuld en door de UGent-opleiding correct omgezet naar een kwantitatieve beoordeling. De institutionele beroepscommissie stelt tevens vast dat het stagesecretariaat meldt dat er voor alle studenten eenzelfde omzetting van een kwalitatieve naar een kwantitatieve beoordeling is gebeurd, waarbij de eerste twee items ‘Medicus’ en ‘Communicator’ een zwaarder gewicht hebben.

De studente betwist de ‘niet voldoende’ score voor het onderdeel ‘communicator’. Uit de beoordelingsformulieren en mailverkeer met betrekking tot de stage klinische biologie blijkt dat de studente minder goed scoorde op het onderdeel ‘communicator’ en zodoende de eindcompetenties 14 en 15 in de litigieuze studiefiche slechts in voldoende mate behaalde. Communicatie is een belangrijke eindcompetentie en de beoordeling ‘niet voldoende’ in de stage klinische biologie wijst erop dat ze in deze stagesetting niet voldoende heeft bewezen een goede communicator te zijn doordat ze drie dagen afwezigheid wegens ziekte niet correct had gecommuniceerd. Gelet op het belang van deze eindcompetentie en het belang van communicatie met patiënten en mede-artsen is het niet onredelijk noch kennelijk onredelijk om hier een niet voldoende op te plakken. Dat de studente in andere stages blijkbaar wel beter communiceert, doet hier ook geen afbreuk aan. De communicatieve vaardigheden zijn in het beroep van arts

heel belangrijk en worden bijgevolg doorheen de opleiding in verschillende klinische settings en op verschillende niveaus (beginnend, gevorderd...) getoetst. Resultaten van andere stages of behaald in het verleden bieden bovendien geen garantie voor de toekomst of andere opleidingsonderdelen. Elke prestatie moet per opleidingsonderdeel op zijn eigen merites worden beoordeeld (zie o.a. Arrest 2011/02 van 30 maart 2011 en Arrest 2015/048 van 7 juli 2015 van de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen).

Zonder hieraan afbreuk te doen maar enkel voor de volledigheid merkt de institutionele beroepscommissie op dat het deelcijfer voor de stage klinische biologie enkel beoordelingen vermeldt in de range tussen “goed - matig – nipt voldoende” voor zowel de items ‘communicator’, ‘teamspeler’, ‘gezondheidspromotor en leiderschap’ en ‘professional’ wat erop wijst dat de stage als geheel niet als zeer goed, uitstekend of uitzonderlijk wordt aanzien.

Na aftoetsing met de bewijsstukken stelt de institutionele beroepscommissie vast dat de omzetting correct is gebeurd.

De studente geeft aan dat de stage klinische biologie zeer kort was aangezien deze een verlofdag bevatte, nl. 1 mei, en ze vier dagen gewettigd afwezig was. De institutionele beroepscommissie stelt vast dat gezien Seniorstage IV uit twee delen bestond, nl. klinische biologie en oogheelkunde er voor elk deel een periode van twee weken vastgelegd werd waarin de studente stage diende te lopen. De stage klinische biologie vond plaats in de periode van 23 mei tot 5 juni. In tegenstelling tot wat de studente aangeeft valt de feestdag van 1 mei niet in deze periode. Hoogstwaarschijnlijk bedoelt de studente O.L.H. Hemelvaart die op 26 mei viel. De institutionele beroepscommissie merkt echter op dat er conform art. 2§5 stage gelopen mag worden op feestdagen. Waarom dit hier niet is gebeurd, is niet duidelijk en de studente verduidelijkt dit ook niet verder. Hoewel de studente spreekt over vier gewettigde ziekte dagen zijn er door de studente slechts drie ziektedagen (weliswaar te laat) in Sparta geregistreerd, nl. maandag 30 mei t/m woensdag 1 juni. De korte duur van de stage is bijgevolg niet aan de opleiding te wijten.

Met betrekking tot het ongenoegen van de studente met betrekking tot de invulling van de stage, merkt de institutionele beroepscommissie op dat de opleiding het volgende hierover meedeelt:

Ons inziens lijkt het wél correct dat men een beginnende stagiaire, bij een geheel nieuwe stage, de kans biedt om zich vooraf in te lezen in procedures en waarden, al zeker bij een LABOstage.

De institutionele beroepscommissie stelt vast dat de studente niet verder argumenteert wat ze dan wel had moeten doen op de stageplaats en sluit zich aan bij de motivering van de opleiding met betrekking tot de invulling van de stage: gelet op de korte tijd die de studente stage liep omwille van afwezigheden, is het niet onredelijk dat de stage zich beperkt heeft tot het inlezen in procedures en waarden. Wat betreft het argument van de studente dat niemand haar uitleg wou geven over labowaarden en dat hoe ze behandeld werd als puur pestgedrag moet worden omschreven, merkt de institutionele beroepscommissie op dat dit argument niet door enig concreet bewijsstuk wordt onderbouwd. De institutionele beroepscommissie kan dit aanvoelen bijgevolg niet verder onderzoeken en wijst er de studente op dat de bewijslast rust bij de verzoekende partij (cf. o.a. Arrest 2014/022 van de Raad voor Betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen). De institutionele beroepscommissie geeft wel nog mee dat bij het ervaren van grensoverschrijdend gedrag, de studente zeker kan aankloppen bij het UGent Trustpunt (trustpunt@ugent.be).

De studente meldt dat ze op Seniorstage IV een cijfer kreeg van 10 en 12/20 daar waar ze op alle stageplaatsen niet minder dan 16/20 behaalde. De institutionele beroepscommissie merkt op dat dit niet klopt. De studente kreeg het deelcijfer 14,3/20 voor oogheelkunde en het deelcijfer van 9,3/20 voor klinische biologie. De institutionele beroepscommissie stelt vast dat het betwiste cijfer van 9,3/20 oorspronkelijk 12,3/20 was maar dat de studente, conform de eindscoreberekening zoals opgenomen in de stagebrochure waar ook in de studiefiche wordt naar verwezen en die dus integraal deel uitmaakt van de studiefiche, drie punten verloren is aangezien ze drie dagen ziek was en dit pas nadien heeft laten weten en heeft geregistreerd. De studente liet op 1 juni aan het stagebureau weten dat ze de voorbije drie dagen afwezig was wegens ziekte en dat ze niet wist waar ze het doktersbriefje moest uploaden:

✉ Beantwoorden ✉ Allen beantwoorden ✉ Doorsturen ✉ IM
wo 1/06/2022 21:51
[REDACTED] jarli
Atwezigheid
[REDACTED]
U hebt dit bericht beantwoord op 2/06/2022 13:41.

Geachte,

Ik was de voorbije 3 dagen afwezig op mijn stageplaats wegens ziekte.
Ik weet echter niet of ik dit moet inhouden omdat het best veel dagen betreft. Vrijdag is er ook een terugkomdag, zou ik deze dan intrekken zodat ik nog een dag stage heb?
Ik wist ook niet waar ik het doktersbriefje moet uploaden... Kan dit nog?

Alvast enorm bedankt,
Mvg
[REDACTED]

✉ Beantwoorden ✉ Allen beantwoorden ✉ Doorsturen ✉ IM
do 2/06/2022 13:41
[REDACTED] ge
RE: Afwezigheid
[REDACTED]
[REDACTED]

U voert vandaag zelf nog de afwezigheid in Sparta in en laadt daar uw attest op.

In het opmerkingenveld noteert u de effectieve dagen waarop u afwezig was.

Dit betreft eigenlijk een ongewettige afwezigheid > zie regelgeving Stagebrochure (steeds raadpleegbaar op Ufora).

Inhalastages worden bepaald op het einde van het academiejaar > zie regelgeving Stagebrochure.

Terugkomdag blijft terugkomdag.

Met vriendelijke groeten

[REDACTED]
Stagebureau masters Geneeskunde
[REDACTED]

Decanaat
Campus UZ Gent, ingang 42, 3 K3, Corneel Heymanslaan 10, B-9000 Gent
www.ugent.be/ge
www.facebook.com/FaculteitGeneeskundeEnGezondheidswetenschappen
www.twitter.com/ugent_fge

De institutionele beroepscommissie stelt vast dat de stagebrochure duidelijk vermeldt hoe afwezigheden, waaronder ziekte, moeten doorgegeven en geregistreerd worden. Zo staat op pagina 8 de volledige werkwijze vermeld, stap per stap, waarbij de student ook op zijn/haar verantwoordelijkheid wordt gewezen:

Als stagiair ben je zelf verantwoordelijk om elke afwezigheid op een professionele manier online in Sparta-Stages te registreren en te beheren. Daarnaast communiceer je ook elke afwezigheid tijdig en correct aan je

stageplaats. Alle geregistreerde afwezigheden komen automatisch op het evaluatieformulier van de betreffende ziekenhuisstage te staan. De afwezigheidsmodule onder Sparta-Stages is een registratietool en dient in geen geval om een afwezigheid aan te vragen!

Verder wordt op p. 10 het volgende vermeld:

2. Ziekte en quarantaine

Afwezigheid wegens ziekte en quarantaine meld je onmiddellijk aan je stagmentor.

TEN LAATSTE op dag 1 registreer je de afwezigheid in Sparta-Stages. Indien bij een quarantaineperiode de einddatum niet vooraf gekend is, dan vul je de einddatum achter aan, nét voor de herstart van je stage.

Bij ziekte/quarantaine langer dan 1 dag of wanneer je tijdens het basisstagetraject reeds driemaal één dag ziek ben geweest, laad je voor ELKE volgende ziektedag, binnen maximum 2 werkdagen, een getuigschrift van de behandelende geneesheer of het officieel resultaat van een PCR-test op.

Opgelet: ziek op vrijdag én aansluitend ziek op maandag = afwezigheidsattest vereist.

Op pagina 11-12 wordt tenslotte gewezen op de penalisatie bij het niet naleven van deze regelgeving.

“Onwettig afwezig zijn is een attitude die niet bij de beroepsethiek van een arts past. Dit zal weerslag hebben op de beoordeling.

Vallen onder de categorie Onwettige afwezigheid:

- a) m.b.t. het stavingsdocument: ontbrekend, niet-tijdig opgeladen, retrograad opgesteld, nietconform, etc.
- b) m.b.t. regelgeving verlofdagen: overschrijding maximum aantal, ontstentenis van registratie, niet-toegestane periode, niet-toegestane cumul, etc.
- c) m.b.t. congressen: gebrek aan voorafgaandelijke toestemmingen, ontstentenis van registratie e.a.

d) elke afwezigheid die door een stageplaats rechtstreeks aan het stagebureau wordt gecommuniceerd (mail/papier) en waarbij je als student naliet het nodige te doen.

Per dag onwettige afwezigheid op stage wordt de score van de betrokken stage met 1 punt verminderd.

Er wordt door het stagebureau een inhaalstage in 2e zittijd voorzien als blijkt dat deze maatregel voor de betrokken student resulteert in een score minder dan 10/20 voor het desbetreffende opleidingsonderdeel.”

De modaliteiten om ziekte te melden, werden bovendien ook nog eens op de cursuspagina in Ufora herhaald Voor stagejaar 2022 verschenen aankondigingen op Ufora op 22-12-2021 (net vóór de start van het stagetraject), op 9-03-2022 (met kans tot regularisatie), op 6-05-2022 en op 6-07-2022 en er was ook een infosessie. De studente kan bijgevolg bezwaarlijk melden dat ze niet op de hoogte was hoe ze correct en vooral tijdig een doktersattest moest uploaden. In tegenstelling tot wat de studente beweert, werden deze afwezigheden te laat en dus niet correct geregistreerd waardoor de studente als ongewettigd afwezig werd beschouwd voor drie ziektedagen. De studente verloor op die manier drie punten waardoor haar deelcijfer voor de stage klinische biologie met drie punten daalde (van 12,3/20 naar 9,3/20). De studente betwist dit niet maar de institutionele beroepscommissie merkt op dat de ongewettige afwezigheid de doorslag heeft gegeven voor de totaalscore van 12/20. Indien de studente haar ziekte tijdig en correct had laten weten, dan had ze 12,3/20 gehad wat samen met de 14,3/20 geleid zou hebben tot een eindcijfer van 13,3/20, afgerond naar 13/20.

De institutionele beroepscommissie acht de penalisatie niet onredelijk, zeker in een stagecontext waar meerdere mensen bij betrokken zijn (andere artsen, hulpverleners, patiënten, studente(n)...) en stelt vast dat deze penalisatie voor alle studenten dezelfde is. Er kan voor de studente dan ook geen uitzondering hierop worden gemaakt.

De studente vraagt om voor Seniorstage IV enkel het resultaat voor oogheelkunde te laten meetellen. De institutionele beroepscommissie merkt op dat het niet aan een student is om zelf te bepalen welk deel zou moeten meetellen bij een eindscoreberekening. De Seniorstage IV bestaat uit twee stages en deze moeten beiden afgelegd worden om een totaalcijfer te bekomen. De institutionele beroepscommissie ziet bovendien, alle bewijsstukken in acht genomen, niet in waarom de stage klinische

biologie niet zou meetellen: de studente heeft er stage gelopen en werd correct geëvalueerd.

De studente geeft aan hardwerkend te zijn en meldt dat ze met vol enthousiasme aan de stage was begonnen. De institutionele beroepscommissie waardeert het enthousiasme en de inzet van de studente maar merkt op dat een examencijfer wordt toegekend op basis van de mate waarin de eindcompetenties verworven zijn en niet op basis van inzet of enthousiasme.

Het intern beroep wordt ongegrond verklaard.

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven van 11 augustus 2022 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 23 augustus 2022 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een eerste middel beroept op een gebrekkige begeleiding en feedback alsook een schending van de ECTS-fiche en het materieel motiveringsbeginsel.

Eerste middelonderdeel

In een eerste middelonderdeel beroept verzoekster zich op een gebrekkige begeleiding en feedback.

Standpunt van partijen

Verzoekster schetst de context van haar stage klinische biologie en het verloop ervan. Ze merkt hierbij op dat ze maar weinig uitleg kreeg en een weinig zinvolle invulling van de stagetijd kreeg. Zo moest ze één dag louter procedurele documentatie doornemen. Daarnaast werd ze van de ene plaats naar de andere geslingerd omdat er niemand haar kon/wilde begeleiden. Hieromtrent heeft ze contact opgenomen met het stagesecretariaat met de vraag of er een andere stageplaats kon worden geregeld maar die vraag werd ontkennend beantwoord.

In haar *antwoordnota* betoogt verwerende partij verwerende partij dat verzoekster in haar intern beroep niet heeft aangegeven dat ze onvoldoende feedback zou hebben gekregen zodat de interne beroepsinstantie zich daar ook niet over kunnen uitspreken. Het is volgens verwerende partij dan ook te laat om dit argument voor de Raad naar voor te schuiven.

In haar *wederantwoordnota*, betwist verzoekster dat dit een nieuw argument zou zijn. Zij heeft in haar intern beroep de ECTS-fiche geciteerd (en daarin eigen onderlijning aangebracht) waarna ze stelde dat ze zich niet akkoord kon verklaren met de resultaten. Volgens verzoekster is het evident dat, als zij meermaals vermeldt dat professor [V.] afwezig is, hij verzoekster niet kan begeleiden. Daarnaast heeft zij duidelijk gesteld dat er sprake was van een gebrekige begeleiding.

Beoordeling

In het intern beroepschrift van 14 juli 2022 voerde verzoekster het volgende aan:

“Ik had het gevoel continu van de ene kant naar de andere geslingerd te worden. De ASO [C.T.] moest mij begeleiden. Echter werd ik vaak ook ergens gedropt en werd gezegd dat iemand me uitleg zou geven. Vrijdag heb ik een halve dag SOP’s gelezen omdat de laborante die me uitleg gaf, geen aflezingen moest doen. Een andere dag zei een andere assistente ‘ik heb even werk, doe zelf maar iets’. Ik heb mijn verzuchtingen uiteraard gemeld aan het secretariaat. Ik vroeg of er toch niet een andere stage was. Er kon echter geen andere stage voorzien worden.

Ik heb een 2e maal urenlang een SOP (standard operating procedure) gelezen wat een handleiding is omdat één van de assistenten mij geen uitleg kon/wou geven over labo-waarden. De begeleidende student [C.T.] kwam toen langs en vroeg of ik uitleg gehad had waarop ik antwoordde dat niemand me uitleg heeft gegeven (de realiteit: niemand wilde mij uitleg geven).

Hij vroeg aan de ASO die dag hoe dat kwam waarop zij antwoordde: “ik heb nu geen werk, ik doe dat later als de supervisor er is” (Haar shift begint pas als de supervisor aanwezig is...)

Ook een dag lang bij hemoculturen op het intranet van UZ gelezen welke procedures gevolgd worden bij hemoculturen.

Dus naast het feit dat ik hier maar 5 dagen stage had heb ik van die 5 dagen ook

- Een halve dag op intranet gelezen welke waarden van belang waren;
- Een halve dag SOP's gelezen.

Niet opleiden en begeleiden is een ding, maar hetgeen ik hier meemaakte valt echter onder puur pestgedrag.” (stuk 1, p. 7 administratief dossier)

De Raad kan deze passage niet anders interpreteren dan dat verzoekster een gebrekige begeleiding en feedback tijdens de stage aankaartte.

Bijgevolg is het eerste middelonderdeel niet nieuw en wel ontvankelijk.

Wat betreft de grond van het eerste middelonderdeel, wijst de Raad vooreerst op zijn vaste rechtspraak die stelt dat vastgestelde gebreken in de begeleiding van de student in principe niet tot gevolg hebben dat de toegekende beoordeling daardoor onregelmatig wordt of dat de student recht zou hebben op een gunstiger quotering. Het is, in beginsel, één zaak of de student bewezen heeft de van hem verlangde kennis en vaardigheden te bezitten en een andere, wanneer hij die kennis en vaardigheden niet blijkt te bezitten, wie daarvoor de schuld draagt. Deze laatste kan diegene zijn die de student op het examen heeft voorbereid door bij die voorbereiding in gebreke te blijven. Een verwijt aan de instelling op het vlak van een gebrekige begeleiding of communicatie verschuift bijgevolg mogelijk de verantwoordelijkheid voor een slechte prestatie deels naar de instelling, maar in de regel kan dit er niet toe leiden dat de prestatie zelf zonder meer als voldoende moet worden beschouwd. Er kan enkel anders over worden geoordeeld in uitzonderlijke omstandigheden, wanneer het gebrek aan begeleiding slagen *de facto* onmogelijk heeft gemaakt.

In dat kader stelt de Raad vast dat verzoekster niet concreet aangeeft van welke begeleiding zij precies verstoken is geweest. Verzoekster geeft in haar verzoekschrift een overzicht van haar stageprestaties per dag, maar legt niet concreet uit waarin de begeleiding dan is gefaald. Voor zover verzoekster bedoelt dat het lezen van “Standard Operating Procedures” gedurende een halve dag en het lezen van andere procedures op het intranet een onredelijke invulling zou vormen van stagetijd, stipt de Raad aan dat hij zich niet in de plaats van de stagementor kan stellen en evenmin de inhoudelijke beoordeling van de interne beroepscommissie kan overdoen. De Raad is beperkt tot een marginale toetsing van de bestreden beslissing en gaat na of de inhoudelijke beoordeling in dat kader onredelijk is of niet. Op basis van de gegevens die voorliggen acht de Raad het, net zoals de interne beroepscommissie niet onredelijk om een

student geneeskunde in de loop van een stage opdracht te geven twee halve dagen te spenderen aan het doornemen van dergelijke documenten.

Evenmin vindt de Raad in het dossier bewijs terug dat verzoekster het door haar gepercipieerde gebrek aan begeleiding en feedback heeft aangekaart. Verzoekster stelt dat zij dit mondeling heeft gedaan, maar dat kan de Raad niet verifiëren. Wel is er de e-mail van 2 juni 2022 van verzoekster aan mevr. [D.] van het stagebureau, waarin de Raad evenwel – en in tegenstelling tot wat verzoekster voorhoudt – niet leest dat verzoekster een gebrekkige begeleiding op de stageplaats aanvoert. Ten eerste vraagt verzoekster om de stage Orthopedie & Pediatrie in Hasselt in plaats van Gent te laten doorgaan, en dus niet de huidige stage Klinische Biologie. Ten tweede zegt verzoekster dat dit “geen uiterste noodzaak” is. Wel vermeldt verzoekster dat ze op de huidige stageplaats zeer weinig bijleert, doch in de ogen van de Raad vormt dit geen eenduidig signaal naar de opleiding toe dat de begeleiding op de stageplaats volgens verzoekster gebrekkig was. De Raad vindt in het dossier bijgevolg onvoldoende bewijs van een proactieve houding van verzoekster in dit kader.

Er ligt geen bewijs voor van een gebrekkige begeleiding en feedback op de stageplaats.

Het eerste middelonderdeel van het eerste middel is ongegrond.

Tweede middelonderdeel

In een tweede middelonderdeel beroept verzoekster zich op een schending van de ECTS-fiche en het materieel motiveringsbeginsel.

Standpunt van partijen

In een tweede middelonderdeel betrekt verzoekster haar kritiek op de inhoudelijke beoordeling van de stage.

Vooreerst stelt verzoekster dat ze deze stage zou uitvoeren bij professor [V.] die volgens haar als enige stagementor was aangeduid. Verzoekster werd evenwel op geen enkel moment geïnformeerd dat professor [P.] *de facto* zou fungeren als stagementor. Daarenboven was professor [V.] gedurende de stageperiode van verzoekster afwezig wegens ziekte. Verzoekster verwijst naar een e-mail die ze van professor [V.] heeft ontvangen en waaruit volgens haar

duidelijk blijkt dat professor [P.] de taak van stagementor heeft overgenomen sinds 1 juni 2022. Verzoekster betwist daarom het standpunt van de interne beroepsinstantie waar deze opmerkt dat zowel professor [V.] als professor [P.] als stagementor waren aangeduid en hierbij verwijst naar een stuk dat verzoekster niet bekend was noch kan raadplegen. Dit standpunt wordt volgens verzoekster ook tegengesproken door de e-mail van professor [V.]. Daarenboven heeft volgens verzoekster de onderwijsinstelling in haar opvolgsysteem ook een onjuiste wijziging doorgevoerd in “Sparta” wat betreft de rol van de stagementor: daarin werd vóór 1 juni 2022 ook al professor [P.] vermeld als stagementor, terwijl ze blijkens de e-mail van professor [V.] pas na die datum zijn taak als stagementor zou hebben overgenomen. Na de beslissing van de interne beroepsinstantie werden volgens verzoekster plots ook zowel professor [P.] als professor [V.] als stagementor vermeld. Bij de evaluatie staat dan duidelijk professor [V.] vermeld. In die omstandigheden kan de interne beroepsinstantie niet voorhouden dat de evaluatie regelmatig is verlopen.

Verzoekster kreeg ook nooit gerichte feedback en werd evenmin geïnformeerd over de afwezigheid van professor [V.] tot minstens 1 juni 2022. Nog professor [V.], noch professor [P.] hebben verzoekster gezien zodat zij geen vakinhoudelijke studiebegeleiding kreeg die haar zouden toelaten om de te evalueren eindcompetenties te bereiken. Aangezien professor [V.] ziek was, kon hij verzoekster niet evalueren voor de periode van 23 mei 2022 tot 31 mei 2022. Professor [P.] kon verzoekster evenmin evalueren op basis van participatie en gedrag op de werkvloer gedurende de twee dagen waarop zij mentor zou zijn geweest aangezien zij verzoekster niet heeft gezien. De toelichting van de interne beroepsinstantie omtrent andere personen die verzoekster konden opvolgen/evalueren overtuigt verzoekster evenmin. Verzoekster merkt ook op dat de interne beroepsinstantie zelf lijkt te erkennen dat de door de ECTS-fiche voorgeschreven criteria niet werden gerespecteerd en voorbijgaat aan wat de rol van een stagementor hoort te omvatten. Volgens verzoekster blijkt uit de ECTS-fiche ook duidelijk dat de stagementor evaluateert. Volgens haar klopt het standpunt van de interne beroepsinstantie dat de verantwoordelijke lesgever het examencijfer vastlegt ook niet: nog professor [V.], noch professor [P.] zijn de verantwoordelijke lesgever.

In haar *antwoordnota* merkt verwerende partij vooreerst op dat verzoekster met dit middelonderdeel de initiële examenbeslissing viseert. Gelet op de devolutieve werking van het intern beroep, is de beslissing van de interne beroepsinstantie in de plaats gekomen van de oorspronkelijke beslissing, die niet langer bestaat. Argumenten die gericht zijn tegen de

oorspronkelijke beslissing zijn daarom ook niet langer ontvankelijk. Verzoekster betwist volgens verwerende partij niet dat de interne beroepscommissie in het kader van het intern beroep de instantie is die bevoegd is om haar stage te beoordelen en een eindcijfer vast te leggen, wat de interne beroepsinstantie ook heeft gedaan.

Zelfs in de veronderstelling dat het middel ontvankelijk is, dan nog is het volgens verwerende partij ongegrond. Overeenkomstig de stagebrochure wordt de stagebeoordeling door de stagementor gedaan. Wat de stage klinische biologie betreft, blijkt uit de stukken waarover de interne beroepsinstantie beschikt dat zowel professor [V.] als professor [P.] waren aangeduid als stagementor. De studenten die op die dienst stage liepen, werden verdeeld over die twee mentoren; voor verzoekster was dat professor [V.]. Omwille van de ziekte van professor [V.], heeft professor [P.] deze rol overgenomen. De uiteindelijke evaluatie gebeurde niettemin wel door professor [V.], wat verzoekster volgens verwerende partij ook niet betwist. Het klopt wel dat professor [V.] niet aanwezig was tijdens de stageperiode van verzoekster. Dat belet volgens verwerende partij evenwel niet dat hij haar toch kon evalueren op basis van de informatie die hij bekwam van teamleden die wél aanwezig waren tijdens de stage en het functioneren van verzoekster wél hebben kunnen observeren. Uit geen enkel element blijkt volgens verwerende partij dat niet professor [V.] maar wel professor [P.] verzoekster zou hebben geëvalueerd. Dit blijkt volgens verwerende partij ook duidelijk uit de stukken die verzoekster zelf bijbracht zodat er niet valt in te zien hoe de beslissing in de door verzoekster beoogde zin onregelmatig zou kunnen zijn. Ook de interne beroepsinstantie is tot die conclusie gekomen als antwoord op de grief in het intern beroep van verzoekster.

De wijzigingen in “Sparta” die verzoekster aanhaalt, kunnen volgens verwerende partij ook eenvoudig worden verklaard. Zowel professor [V.] als professor [P.] waren van bij aanvang stamentoren voor de stage klinische biologie; specifiek voor verzoekster was dit professor [V.] Na het pensioen van professor [V.], heeft professor [P.] zijn taken overgenomen, wat, op uitdrukkelijke vraag van professor [V.], ook zo werd aangepast in “Sparta”. Naar aanleiding van het intern beroep van verzoekster van 14 juli 2022 heeft professor [V.] dit systeem terug geraadpleegd om de interne beroepsinstantie te kunnen informeren over de stage. Zonder aangeduid te zijn als mentor, was dat evenwel niet mogelijk: dit verklaart waarom professor [V.] terug werd toegevoegd. Het is volgens verwerende partij in elk geval duidelijk dat verzoekster ook door hem werd geëvalueerd, wat ook blijkt uit de stukken die verzoekster zelf bijbracht (en ook niet betwist).

Overeenkomstig de ECTS-fiche is het inderdaad de stagementor die de stage moet evalueren, wat *in casu* ook is gebeurd. De ECTS-fiche bepaalt echter niet dat de stagementor dit alleen zou moeten doen of zich zou moeten beperken tot zijn eigen vaststellingen: de stagementor mag zich laten adviseren door collega's die niet als officiële stagementor zijn aangeduid maar *de facto* die taak wel mee opnemen om een zo goed mogelijk beeld van de stageprestaties te kunnen vormen. Een stagiair functioneert namelijk in een team en niets belet de stagementor of de stagebegeleider om dat team mee te betrekken in de beoordeling en hun advies in te winnen over het functioneren van verzoekster. Dit is wat er is gebeurd en wat door verzoekster niet wordt ontkend. Het is dan de verantwoordelijkheid van de stagementor en finaal de verantwoordelijk lesgever om aan de hand van de informatie uit diverse bronnen of eventueel de eigen vaststellingen, te beoordelen of de student de competenties heeft bereikt die met de stage worden nagestreefd. Wat tot slot de door verzoekster aangehaalde taken van de mentor betreft, benadrukt verwerende partij dat uit geen enkel stuk blijkt dat de stagementor dit zelf moet doen: die taken worden mee gedragen door het team waarin de stagiair aan de slag gaat.

In haar *wederantwoordnota* betwist verzoekster vooreerst het standpunt van verwerende partij dat de interne beroepsinstantie het eindcijfer zou hebben vastgesteld. In de bestreden beslissing wordt enkel gesteld dat de penalisatie correct zou zijn – wat verzoekster betwist – en dat het cijfer voor klinische biologie wel zou meetellen omdat verzoekster de stage heeft gelopen en correct werd geëvalueerd. Volgens verzoekster herneemt de interne beroepsinstantie louter de evaluatie én de argumentatie van de initiële examenbeslissing. In dat opzicht zijn verzoekster haar grieven wel degelijk gericht tegen de beslissing van de interne beroepsinstantie zodat de grieven wel degelijk ontvankelijk zijn.

Verder betwist verzoekster dat beide professoren aangeduid stonden als stagementor, zoals weergegeven op stuk 11 van het administratief dossier. Op basis van stuk 4 dat verzoekster bijbracht blijkt nochtans duidelijk dat enkel professor [P.] is aangeduid als mentor. Uit stuk 11 van het administratief dossier blijkt volgens verzoekster ook dat de desbetreffende pagina kan worden bewerkt wat ook haar vermoeden bevestigt dat er na haar intern beroep een wijziging werd doorgevoerd. Deze wijziging wordt ook erkend door verwerende partij en de uitleg die verwerende partij hiervoor aanreikt, overtuigt verzoekster niet.

Ook kan professor [V.] verzoekster onmogelijk geëvalueerd hebben aangezien hij tijdens de stageperiode van verzoekster afwezig was en op 1 juni 2022 op emeritaat is gegaan, minstens had hij onvoldoende zicht op het verloop van de stage. Verzoekster ziet ook niet goed in waarom haar wordt verweten dat ze haar afwezigheden niet correct heeft gecommuniceerd (*quod non*) maar dat dit dan niet zou gelden voor de onderwijsinstelling. Verzoekster werd namelijk op geen enkel ogenblik geïnformeerd over de (langdurige) afwezigheid van professor [V.]. Aangezien uit de stukken van verwerende partij blijkt dat zijn taken werden overgenomen vanaf 1 juni 2022, kan hij verzoekster ook niet geëvalueerd hebben aangezien deze taak ondertussen was overgedragen aan professor [P.] en de stage tot 5 juni 2022 liep. De evaluatie kon dan pas plaatsvinden ná het einde van de stage en professor [V.] erkende dat hij geen toegang meer had tot het evaluatiesysteem.

Verzoekster voert vervolgens aan dat het standpunt van verwerende partij dat de evaluatie zou kunnen gebeuren op basis van de informatie van de teamleden die wél aanwezig waren tijdens de stageperiode van verzoekster vooreerst in strijd is met de ECTS-fiche. Voor de rest blijkt ook nergens uit dat professor [V.] informatie van de teamleden zou hebben gekregen. De interne beroepsinstantie heeft evenmin de grief van verzoekster weerlegd dat professor [V.] haar niet of minstens niet correct kon geëvalueerd hebben omwille van zijn afwezigheid. Er werd louter gesteld dat hij zich mocht baseren op informatie van de teamleden maar dit wordt op geen enkele manier aangetoond.

Ook met betrekking tot de grief van verzoekster omtrent de onregelmatige evaluatie, stelt verwerende partij ten onrechte dat dit (enkel) tegen de oorspronkelijke beslissing is gericht. De interne beroepsinstantie is van oordeel dat de oorspronkelijke examenbeslissing op een correcte wijze tot stand is gekomen en herneemt voor het overige alles. De evaluatie van de stagementor is volgens verzoekster niét vervangen door een evaluatie van de interne beroepsinstantie. Deze laatste beschikt volgens verzoekster ook niet over alle informatie om te kunnen nagaan of de evaluatie door eender welke professor correct was gevoerd. De ECTS-fiche is volgens verzoekster ook duidelijk: het is de stagementor die evaluateert, de student begeleidt en het is ook de stagementor die de student via feedback regelmatig bijstuurt. Dit komt niet aan een andere (derde) persoon toe. De door verwerende partij aangehaalde personen staan noch in de ECTS-fiche, noch in de studiebrochure vermeld. Er wordt ook op geen enkele wijze aangetoond dat de evaluatie zou steunen op afdoende stukken, zoals verslagen van mentoren,

evaluatieverslagen en feedbackverslagen. Verzoekster meent dat de motivering niet steunt op de onderliggende stukken.

Beoordeling

Volgens verwerende partij is het middelonderdeel onontvankelijk omdat de beoordeling van de interne beroepscommissie in de plaats is gekomen van de initiële studievoortgangsbeslissing.

De Raad sluit zich daar niet bij aan.

Uit artikel 67 en 81 van het Onderwijs- en Examenreglement van verwerende partij (stuk 15 administratief dossier) blijkt dat de initiële studievoortgangsbeslissing is genomen door de examencommissie, die de beoordeling van de stage door de lesgever (artikel 56) formeel heeft bekrachtigd, op basis van het dossier van de opleiding. Dat dossier bevat de beoordeling door de stagementor.

De interne beroepsinstantie beoordeelt het intern beroep tegen de beslissing van de examencommissie op basis van het onderliggend dossier en krachtens de devolutieve werking van het intern beroep komt haar beslissing vervolgens in de plaats van die van de examencommissie. De beoordeling van de stagementor als zodanig blijft bestaan en maakt onderdeel uit van het dossier waarop de interne beroepscommissie zich baseert. Verwerende partij stelt in essentie dat een eventueel probleem van onbevoegdheid van de stagementor is hersteld door de interne beroepscommissie omdat deze de stage in het kader van de devolutieve werking van het intern beroep volledig zelf en opnieuw heeft beoordeeld.

Zoals hierna zal blijken, bevat het dossier evenwel onvoldoende feitelijke elementen die de interne beroepscommissie zou kunnen hebben gebruikt om een eigen beoordeling van de stageprestaties van verzoekster op de werkvloer te kunnen beoordelen zoals de stagementor dat deed. Er is immers geen schriftelijke neerslag te vinden van de feitelijke prestaties van verzoekster gedurende de stage, noch van de beoordeling van de competenties, buiten het verslag van de stagementor. Het lijkt er dus eerder op dat de interne beroepscommissie zich heeft aangesloten bij het standpunt van de stagementor en de stageprestaties dus niet “in de plaats van” de stagementor heeft beoordeeld. Hieruit vloeit voort dat, mocht de stagementor onbevoegd zijn geweest, er geen sprake kan zijn van een herstel van dat gebrek door de interne beroepscommissie.

Het middelonderdeel is bijgevolg ontvankelijk.

Uit stuk 11 van het administratief dossier blijkt dat verzoekster in de loop van de stage Klinisch Biologie (23 mei 2022 – 5 juni 2022) twee stagementoren had: prof. [V.] en prof. [P.].

Partijen zijn het erover eens dat prof. [V.] van 23 mei 2022 tot 1 juni 2022 stagementor was, maar afwezig was wegens ziekte. Tussen partijen bestaat discussie over de vraag of prof. [P.] van in den beginne ook stagementor was en of prof. [P.] de taken van prof. [V.] overnam tijdens zijn ziekte.

Daarnaast zijn partijen het erover eens dat prof. [V.] op 1 juni 2022 op emeritaat ging. (zie ook de e-mail op p. 3 van de antwoordnota van verwerende partij) Vanaf dat ogenblik kon prof. [V.] onmogelijk nog stagementor zijn. Hij werd op dat moment blijkbaar opgevolgd door prof. [P.]. (stuk 8 administratief dossier en stuk 2 verzoekende partij). Tussen partijen bestaat discussie over de vraag of verzoekster op de hoogte was van de opvolging.

Het komt er met andere woorden in ieder geval op neer dat in de periode van 23 mei 2022 tot 1 juni 2022 prof. [V.] stagementor was – nog daargelaten de vraag of hij deze taak met prof. [P.] deelde. Vanaf 1 juni 2022 was prof. [V.] dan verzoeksters stagementor. Het is in dit licht dat stuk 4 van verzoekster gelezen moet worden: het komt de Raad logisch over dat op het ogenblik vlak voor het intern beroep, enkel prof. [P.] in het systeem stond geregistreerd als stagementor. Op dat moment was prof. [V.] immers al op emeritaat. Evenzeer lijkt het logisch dat het Sparta-systeem na het indienen van het intern beroep terug is opengesteld voor prof. [V.], aangezien hij kans moest krijgen om het dossier in te kijken teneinde de interne beroepscommissie toelichting te kunnen geven.

Verzoekster had dus twee stagementoren in de loop van haar stage.

Wanneer een student twee stagementoren heeft tijdens dezelfde stage, dan dient de eindbeoordeling van die student gebaseerd te zijn op de beoordeling van beide stagementoren. Op zich verzet niets zich ertegen dat aan het eind van de stage één van de stagementoren het “beoordelingsformulier voor de stagementor” invult, maar dan moet minstens uit het dossier blijken dat deze evaluatie tot stand is gekomen op basis van de visie van beide stagementoren. Indien in het beoordelingsformulier voor de stagementor meer gewicht wordt gehecht aan de visie van één van de stagementoren, dan moet hiervoor een afdoende motivering vorhanden zijn.

De Raad stelt samen met verwerende partij vast dat de beoordeling door de stagementor is ingevuld door prof. [V.] (stuk 10 administratief dossier). Uit niets blijkt dat deze beoordeling

in samenspraak met prof. [P.] is gebeurd of dat haar beoordeling is meegenomen in deze evaluatie. Haar naam staat niet op het beoordelingsformulier, buiten dan de vermelding

“andere evaluaties: [L.P] nog niet ingevuld”

wat eerder de indruk zou kunnen wekken dat ook de beoordeling van prof. [P.] nog vereist was. Daar waar verwerende partij zou gewagen van een mondeling overleg tussen prof. [V.] en prof. [P.] die heeft geleid tot een gedeelde beoordeling, daarvan is geen bewijs in het dossier terug te vinden.

Nochtans staat het buiten kijf dat prof. [P.] de stagementor was sinds 1 juni 2022 en volgens verwerende partij zelfs sinds 23 mei 2022.

Uit het dossier vloeit eerder voort dat prof. [P.] als zodanig niet betrokken is geweest in verzoeksters beoordeling. Op 14 juli 2022 zendt zij verzoekster namelijk volgende e-mails:

“Ik heb ondertussen ook wat geïnformeerd en jouw score is minder dan van de andere stagiairs voornamelijk maar niet uitsluitend door niet steeds optimaal verlopende communicatie.” (stuk 1 verzoekster – eigen onderlijning van de Raad)

“Ik begrijp jouw teleurstelling met de gekregen score maar nogmaals is het naar me toe duidelijk gecommuniceerd dat je beduidend minder scoorde op alle evaluatieonderdelen in vergelijking met andere stagiairs en jouw score voornamelijk slecht/niet voldoende was op communicatie. Je moet ook inzien dat we meerdere stagiairs hebben en ze ook onderling vergelijken en dat activiteiten die stagiairs doorlopen grotendeels overeenkomen maar er zijn ook diegenen die excelleren binnen deze stages. Als voorbeeld: ik heb juist een abstract ingediend voor een internationaal congres van een stagiair die ook op misschien minder drukke momenten tijdens stage een casus heeft uitgewerkt na navraag ernaar op eigen initiatief.” (stuk 2 verzoekster - eigen onderlijning door de Raad)

Uit de onderlijnde passages leidt de Raad af dat prof. [P.] pas na de beoordeling op de hoogte is gebracht van de onderliggende motieven van die beoordeling.

Daartegenover zetten de bestreden beslissing en verwerende partij dat de stagementor zich mag laten adviseren door degenen die verzoekster feitelijk begeleid hebben tijdens de stage, met name diverse artsen in opleiding (hierna: “ASO’s”). Volgens verwerende partij heeft prof. [V.] op die manier zijn beoordeling opgesteld, wat logisch zou zijn aangezien hij afwezig was wegens ziekte tijdens de stage.

Van enige beoordeling van prof. [P.] vindt de Raad geen spoor in het dossier, laat staan dat zij zich voor haar beoordeling dan zou hebben gebaseerd op de bevindingen vanwege de ASO’s.

Wat betreft de beoordeling vanwege prof. [V.], rijst de vraag wat de ASO’s precies hebben geadviseerd. Gaat het om feitelijke vaststellingen van verzoeksters stageprestaties, waarop prof.

[V.] vervolgens zijn beoordeling heeft gebaseerd, dan wel om een effectieve beoordeling van de stagecompetenties van verzoekster? In die laatste hypothese rijst dan meteen de vraag in welke mate een arts in opleiding voldoende competent geacht kan worden om de beoordeling van deze stagecompetenties te maken in plaats van de aangeduid stagementor.

De Raad kan hoe dan ook niet vaststellen wat het concrete advies van de ASO's is geweest, aangezien hiervan geen enkele schriftelijke neerslag zit in het administratief dossier. Verzoekster merkt dit ook op in haar wederantwoordnota, na inzage in het administratief dossier:

“Uit niets blijkt dat prof. [V.] tijdens zijn afwezigheid, tijdens zijn ziekte en tijdens zijn emeritaat informatie zou hebben gekregen van teamleden. Dit blijkt uit niets. Verweerde erkent ook dat prof. [V.] ziek was gedurende de hele periode.

Verzoekster wierp op dat prof. [V.] wegens afwezigheid (minstens) niet (correct) kon geëvalueerd hebben. De institutionele beroepscommissie weerlegt dit niet en stelt dat hij zich mocht baseren op informatie van “teamleden”, doch dit wordt op geen enkele manier aangetoond.”

Verzoekster kon deze grief maar formuleren na inzage in het administratief dossier, zodat deze ontvankelijk is.

Het dossier bevat geen (tussentijdse) verslagen van de acties en prestaties van verzoekster op de werkvloer of beoordelingsformulieren van de ASO's – nog daargelaten de vraag of de ASO's überhaupt competent geacht kunnen worden om de stagecompetenties van een student te beoordelen. De Raad kan dus onmogelijk verifiëren in welke mate de beoordeling van prof. [V.] is ingegeven door de ASO's.

De Raad herinnert aan zijn rechtspraak volgens dewelke bij de beoordeling van een stage een zwaardere motiveringsplicht op de instelling rust dan bij andere examenvormen. De materiële elementen in het dossier moeten meer bepaald een concreet geheel vormen en correct bij de beoordeling worden betrokken. De stagebeoordeling moet afdoende stukken bevatten en bijgevolg op de gedocumenteerde prestaties en tekortkomingen van de student steunen, zodat de score gebaseerd is op feitelijkheden en daadkrachtige motieven.

Dat uit het dossier niet blijkt welke concrete elementen de ASO's hebben aangereikt op basis waarvan prof. [V.] zijn beoordeling heeft doorgevoerd, is bijgevolg problematisch in het licht van het materieel motiveringsbeginsel.

Dit probleem rijpt des te meer nu de beoordeling van prof. [V.] (stuk 10 administratief dossier) op zichzelf genomen niet afdoende gemotiveerd lijkt. In het verleden heeft de Raad al geoordeeld dat de beoordeling van een stage geen beoordeling van een kennisexamen is, zodat de beoordelaar niet kan volstaan met een loutere aankruising van het behaalde beheersingsniveau van competenties. Gecodeerde beoordelingen kunnen enkel als een voldoende concrete beoordeling worden beschouwd indien ze steun vinden in een bijhorende motivering. De beoordeling van een competentie als “goed”, “niet voldoende” en “matig” dient bijgevolg *in casu* vergezeld te gaan van een motivering. De Raad stelt evenwel vast dat deze motivering voor vier van de zes competenties ontbreekt.

Dat drie van deze competenties de beoordeling “goed” krijgen, ontslaat de beoordelaar niet van een motiveringsplicht, hoewel deze plicht minder streng is dan indien de competentie als onvoldoende zou worden beschouwd. Immers volgen na “goed” nog de mogelijke beoordelingen “zeer goed”, “uitstekend” en “uitzonderlijk”, waardoor de beoordelaar toch duidelijk moet maken waarom hij voor de beoordeling “goed” kiest, zeker in een richting zoals geneeskunde waarin de punten en graden die een student behaalt in ruime mate bepalend zijn voor het verloop van zijn of haar verdere studietraject. Uit niets blijkt waarom prof. [V.] de beoordeling van deze vier competenties heeft ingevuld zoals hij die heeft ingevuld, niet uit het beoordelingsformulier en niet uit enig ander document dat zou zijn opgesteld door een ASO.

De Raad merkt ten slotte op dat de competentie “professional” wel voorzien is van een motivering: “*Soms weinig initiatief om mee te volgen op andere afdelingen als door drukte niet kon meegevolgd worden op de geplande dienst*”, maar dat deze competentie geen beoordeling krijgt.

De bestreden beslissing schendt het materieel motiveringsbeginsel bijgevolg op verschillende manieren.

Het tweede middelonderdeel van het eerste middel is gegronde.

B. Tweede middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een tweede middel beroept op een schending van het stagereglement en het materieel motiveringsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster betwist vooreerst dat haar doktersattest niet tijdig zou geüpload zijn. Ze was afwezig van 30 mei 2022 tot 1 juni 2022. Haar doktersattest dateert ook van 30 mei 2022 en de moeder van verzoekster heeft de stageplaats telefonisch op de hoogte gebracht van verzoeksters ziekte. Omdat verzoekster zelf zwaar ziek was, heeft ze niet meteen op 30 mei 2022 het attest kunnen uploaden. Op 1 juni 2022 was haar situatie verbeterd en heeft ze onmiddellijk het stagesecretariaat per e-mail gecontacteerd (die pas op 2 juni 2022 hebben geantwoord). Volgens de stagebrochure kan ze enkel op 30 mei 2022 als onwettig afwezig worden beschouwd. Aangezien haar attest op 2 juni 2022 werd geüpload via het platform, wat betekent dat het attest voor 31 mei 2022 en 1 juni 2022 wel binnen de twee werkdagen was geüpload. Bijgevolg kon bij verzoekster geen aftrek van drie punten plaatsvinden, hoogstens één punt voor de eerste dag. Dit wijst volgens verzoekster niet enkel op een onheuse, oneerlijke behandeling maar ook een onregelmatige: de geldende richtlijnen werden niet correct nageleefd. De interne beroepsinstantie heeft volgens verzoekster hieromtrent ook gedwaald: het attest is tijdig ingediend, minstens voor de periode 31 mei 2022 tot 1 juni 2022.

Verder verwijst de interne beroepsinstantie naar algemene aankondingen op Ufora maar vermeldt daarbij niet dat enkele van deze aankondingen een, quasi verborgen, kleine alinea midden in de aankondiging hebben omtrent afwezigheden. Bovendien zijn er heel wat van dergelijke aankondingen en de regelmaat ervan illustreert voor verzoekster dat dit voor veel studenten niet duidelijk was en bleef. Zo was het ook onduidelijk voor verzoekster wanneer ze op 1 juni 2022 haar e-mail verstuurde. De enige aankondiging die uitsluitend gaat over afwezigheden is deze van 9 maart 2022, met kans tot regularisatie. Aangezien dit ook de enige kans tot regularisatie blijkt te zijn, illustreert de interne beroepsinstantie zelf dat er een verschil is in behandeling. Verzoekster ziet niet in waarom regulariseren slechts kon tot 9 maart 2022 aangezien de aankondigen van het secretariaat terugkeren op 6 mei 2022 en 6 juli 2022. Dit wijst er volgens verzoekster op dat er nog steeds veel studenten waren met vragen en problemen. Het stagesecretariaat heeft in haar e-mail van 2 juni 2022 niets vermeld over een kans op regularisatie wat verzoekster mogelijk zou hebben gevraagd aan de faculteit of bevoegde instantie. Verzoekster besluit dat de studenten ongelijk worden behandeld door de regularisatieregeling er een ongelijke behandeling is van de studenten.

In haar *antwoordnota* wijst verwerende partij er vooreerst op dat er drie punten werden afgetrokken omdat verzoekster drie dagen ongewettigd afwezig was omdat ze haar afwezigheid te laat heeft gemeld. De grief van verzoekster moet dan ook worden gekaderd in beoordeling voor het onderdeel “communicatie”. Verwerende partij stelt, verwijzende naar het standpunt van de interne beroepsinstantie hieromtrent, dat verzoekster hieraan een verkeerde lezing geeft. De interne beroepsinstantie heeft niet gesteld dat verzoekster haar ziektebriefje te laat had geupload voor de drie ziektedagen maar wel dat ze haar ziekte niet correct had gecommuniceerd, wat duidelijk iets anders is. Overeenkomstig de stagebrochure is het noodzakelijk dat een student die ziek is dat onmiddellijk aan de stagementor mededeelt en dat de afwezigheid ten laatste op dag één geregistreerd wordt in “Sparta”. Die regel werd door verzoekster niet nagekomen en het is die nalatigheid waar de interne beroepsinstantie naar verwijst wanneer ze stelt dat verzoekster haar ziektedagen niet correct communiceerde.

Verzoekster heeft pas op 1 juni 2022 om 21u56 voor het eerst laten weten dat ze de vorige dagen ziek was, waarop het stagesecretariaat haar liet weten wat ze moest doen alsook opmerkte dat haar afwezigheid ongewettigd was. Pas op 2 juni om 23u54 heeft verzoekster haar ziekte gemeld via “Sparta”, wat voor alle drie ziektedagen hoe dan ook laattijdig was. Dat ze eveneens op 2 juni 2022 haar ziektebrief heeft geupload en dit nog tijdig zou zijn voor de tweede en derde dag van haar ziekte, doet daaraan geen afbreuk. De stagebrochure vereist namelijk dat de ziekte in “Sparta” wordt gemeld vanaf dag 1.

Volgens verwerende partij kan verzoekster zich daarbij niet verschuilen achter een beweerde onwetendheid over de werking van het systeem: de stagebrochure is zeer duidelijk. De studenten werden er ook meermaals via de infosite op gewezen dat ze deze brochure grondig moesten doornemen en één keer werd zelfs zeer expliciet gewezen op de regeling rond afwezigheden en de noodzaak om dat snel en correct te registeren in “Sparta” (via de mededeling van 9 maart 2022). Het is inderdaad correct dat op 9 maart 2022 nog de gelegenheid werd geboden om niet correct geregistreerde afwezigheden te regulariseren. Het is echter niet omdat die mogelijkheid éénmaal werd geboden dat die mogelijkheid ook nogmaals zou moeten worden geboden. Verzoekster was dankzij die aankondiging zeer goed op de hoogte van het beleid rond afwezigheden, het belang van tijdige correcte registratie en de reden waarom streng wordt opgetreden wanneer de afspraken rond de registratie van afwezigheden niet correct worden nageleefd. De interne beroepsinstantie heeft daarom terecht besloten dat verzoekster haar ziekte niet correct communiceerde.

In haar *wederantwoordnota* wijst verzoekster er vooreerst op dat als alle vorige stages een positieve beoordeling krijgen maar dit niet zo is voor de huidige stage, er vragen kunnen rijzen. Uit stuk 10 van het administratief dossier blijkt duidelijk dat verzoekster goede evaluaties kreeg: ze kreeg op bepaalde formulieren zelfs bijkomende positieve opmerkingen. Dit staat in schril contrast met de opmerkingen bij de stage klinische biologie. Uit de opmerking bij deze stage blijkt volgens verzoekster ook dat ze van de ene plaats naar de andere werd gestuurd. De interne beroepsinstantie heeft zich geen vragen bij deze opmerking gesteld en louter voortgeborduurd op de premissie dat verzoekster niet correct heeft gecommuniceerd met de stageplaats en de stagementor (die afwezig was). Zij wijst erop dat haar moeder de eerste dag van haar afwezigheid de stageplaats wel degelijk telefonisch heeft verwittigd. Verzoekster vindt nergens terug dat dit schriftelijk zou moeten gebeuren.

Verder betwist verzoekster ook dat ze er een verkeerde lezing van de bestreden beslissing op zou nahouden. Het is integendeel de interne beroepsinstantie die zelf een verkeerde lezing geeft aan haar eigen beslissing: hierin wordt louter vermeld dat de afwezigheid niet correct werd geregistreerd. Volgens verzoekster was, op basis van de stagebrochure, zij wel degelijk gewettigd afwezig aangezien haar getuigschrift binnen maximum twee werkdagen werd neergelegd. Hierdoor zijn minstens twee punten ontrecht afgetrokken. Op basis van de stukken van verwerende partij geldt 2 juni 2022 als datum van registratie. Dit is aldus binnen de twee werkdagen geregistreerd voor 31 mei 2022 en 1 juni 2022. Verzoekster heeft ook op 1 juni 2022 het stagesecretariaat gemaild.

In dat licht meent verzoekster dat de penalisatie onredelijk is. Het gaat namelijk niet op om te verwachten dat een zeer zieke student “de dag zelf” het getuigschrift registreert. Het verwittigen van de stageplaats, wat *in casu* ook gebeurde, zou voldoende moeten zijn; het getuigschrift van de arts werd ook opgesteld op de eerste dag. In elk geval kan verzoekster niet gesanctioneerd worden voor de twee dagen na de eerste dag; daarvoor is er een regelmatige registratie gebeurd.

Met betrekking tot de kritiek van verwerende partij dat verzoekster zich vergiste over de data wil ze nog opmerken dat, gelet op de korte termijnen, het laat ingeplande feedbackmoment en het feit dat verzoekster nog steeds stages en examens had, zij binnen een zeer kort tijdsbestek een intern beroep heeft moeten opstellen waardoor ze kleine fouten maakte. Verzoekster hoopte te kunnen rekenen op enig begrip hiervoor in hoofde van verwerende partij. De data waarop

verzoekster ziek was, staan vermeld op het getuigschrift. Wat betreft de nationale feestdag, werd verzoekster meegedeeld dat ze dan niet moest komen zodat verwerende partij ook niet kan voorhouden dat de stages dan gewoon doorlopen.

Tot slot stipt verzoekster aan dat verwerende partij enerzijds de hand houdt aan het standpunt dat een student die ziek is onmiddellijk de stagementor moet verwittigen maar anderzijds zelf ook erkent dat deze stagementor zelf ziek/afwezig is. Er is nergens een regeling over wie dan vervolgens moet worden verwittigd: verzoekster ging ervan uit dat dit dan de stageplaats zelf was. Deze laatste werd telefonisch verwittigd. Met betrekking tot de aankondingen, merkt verzoekster op dat de communicatie over de afwezigheden opgenomen was in verschillende lange aankondingen waarvan in een beperkt deel ervan de studenten werden herinnerd aan de stagebrochure met betrekking tot de afwezigheden. Verzoekster benadrukt dat de in maart meegedeelde mogelijkheid om onwettige afwezigheden te regulariseren tot een ongelijke behandeling leidt van studenten die ziek zijn geworden *ná* die periode.

Beoordeling

Regeling afwezigheden

De stagebrochure vermeldt duidelijk de stappen die een student moet zetten om zijn of haar afwezigheid tijdens de stage te communiceren. Dit proces verloopt in twee stappen. De registratie van aanwezigheid in Sparta is de eerste stap in het communiceren van de afwezigheid. In een tweede stap, met name wanneer de ziekte langer dan één dag duurt, moet bijkomend (tijdig) een doktersattest worden opgeladen:

“Als stagiair ben je zelf verantwoordelijk om elke afwezigheid op een professionele manier online in Sparta-stages te registeren en te beheren. Daarnaast communiceer je ook elke afwezigheid tijdig en correct aan je stageplaats.

...

2. Ziekte en quarantaine

Afwezigheid wegens ziekte en quarantaine meld je onmiddellijk aan je stagementor.

TEN LAATSTE op dag 1 registreer je de afwezigheid in Sparta-Stages. Indien bij een quarantaineperiode de einddatum niet vooraf gekend is, dan vul je de einddatum achter aan, net voor de herstart van je stage.

Bij ziekte/quarantaine langer dan 1 dag of wanneer je tijdens het basisstagetraject reeds driemaal één dag ziek bent geweest, laad je voor ELKE volgende ziektedag, binnen maximum 2 werkdagen, een getuigschrift van de behandelende geneesheer of het officieel resultaat van een PCR-test op.

...”

(p. 8 - stuk 13 administratief dossier)

Verzoekster leest in de stagebrochure dus verkeerdelijk dat de opleiding zou vereisen dat de student het doktersattest op de eerste dag van de afwezigheid zou opladen. Daarentegen vereist de stagebrochure enkel dat de student op de eerste dag van de afwezigheid een registratie daarvan doet op Sparta-stages.

Op p. 11 en 12 van de stagebrochure staat te lezen:

“Vallen onder de categorie Onwettige afwezigheid:

- a) M.b.t. het stavingsdocument: ontbrekend, niet-tijdig opgeladen, retrograad opgesteld, niet-conform, etc.
- b) M.b.t. regelgeving verlofdagen: overschrijding maximum aantal, ontstentenis van registratie, niet-toegestane periode, niet-toegestane cumul, etc.
- c) M.b.t. congressen: gebrek aan voorafgaandelijke toestemmingen, ontstentenis van registratie e.a.
- d) Elke afwezigheid die door een stageplaats rechtstreeks aan het stagebureau wordt gecommuniceerd (mail/papier) en waarbij je als student naliet het nodige te doen.”

In deze opsomming valt niet te lezen dat een afwezigheid, waarbij wel tijdig een doktersattest wordt opgeladen, maar waarbij de student op de eerste dag geen registratie van afwezigheid in Sparta-stages doorvoert, een onwettige afwezigheid is. Hierdoor rijst de vraag of deze opsomming limitatief is of niet. Uit de gebruikte bewoordingen van de stagebrochure kan de Raad daaromtrent niets afleiden. Het idee dat een afwezigheid, die niet de dag zelf gemeld wordt, maar waarvoor later een geldig doktersattest wordt bijgebracht, toch een wettige afwezigheid zou zijn omdat de opsomming op p. 11-12 dit geval niet concreet omschrijft, is evenwel in strijd met de geest van de stagebrochure. Deze brochure hecht overduidelijk groot belang aan de correcte registratie van afwezigheid, zoals blijkt uit de hoger geciteerde passage op p.8. Op p. 11 valt ook nog te lezen:

“Onwettig afwezig zijn is een attitude die niet bij de beroepsethiek van een arts past”.

De stagebrochure zo interpreteren dat een afwezigheid, die niet de dag zelf gemeld wordt, maar waarvoor later een geldig doktersattest wordt bijgebracht, toch een wettige afwezigheid is, zou bovendien tot eigenaardige resultaten leiden die klemmen met de visie van de stagebrochure inzake de stage. Deze interpretatie zou bijvoorbeeld betekenen dat een student drie dagen afwezig kan zijn, gedurende die drie dagen geen afwezigheid meldt en op de derde dag een doktersattest zou indienen waardoor er sprake is van een wettige afwezigheid. Nochtans zou de

student in die hypothese drie dagen zonder enige verwittiging van de radar verdwijnen, met alle gevolgen van dien voor de collega's op stageplaats en de patiënten die op de stagiair rekenen. Dergelijke situatie lijkt inderdaad niet te stroken met de beroepsethiek van een arts.

Ingeval van onwettige afwezigheid voorziet de stagebrochure volgende sanctie:

“Per dag onwettige afwezigheid op stage wordt de score van de betrokken stage met 1 punt verminderd.” (p. 12)

Dergelijke sanctie is misschien streng, maar daarom nog niet onredelijk.

Toepassing *in casu*

De stagebrochure was verzoekster bekend bij aanvang van het opleidingsonderdeel, zodat ervan uitgegaan mag worden dat zij tijdig op de hoogte is gebracht van de formaliteiten rond het wettigen van een afwezigheid. Voor het eerst ter zitting laat verzoekster gelden dat de stagebrochure doorheen het jaar is gewijzigd. Dit argument had verzoekster al eerder kunnen aanvoeren, op intern beroep of in haar extern verzoekschrift. Bijgevolg is deze grief niet ontvankelijk. Bovendien brengt verzoekster hiervan geen enkel bewijs bij. Verzoekster kan zich niet verschuilen achter enige onwetendheid over de inhoud van de stagebrochure.

Voor zover zij bovendien stelt dat studenten de berichten op Ufora omtrent het wettigen van afwezigheden niet lezen omdat deze te lang zijn, neemt hiermee verzoekster zelf het risico om cruciale informatie mis te lopen, met alle gevolgen die daarbij horen.

Verzoekster betwist niet dat ingeval een ziektedag niet correct is gewettigd, er sprake is van een onwettige afwezigheid, maar stelt dat zij haar afwezigheid wél correct heeft gecommuniceerd, ten eerste omdat haar moeder de stageplaats op de eerste dag van haar afwezigheid telefonisch heeft verwittigd, en ten tweede omdat zij haar doktersattest op 2 juni 2022 indiende en dit attest alle dagen van de afwezigheid beslaat. In dat kader stelt de Raad vast:

- dat het dossier geen bewijs bevat van enig telefonisch contact op de eerste dag van afwezigheid, en dat prof. [V.] dergelijk contact ook betwist. (zie stuk 10 administratief dossier);
- dat de bestreden beslissing op p. 6 en 7 verzoekster verwijt dat zij op de eerste dag afwezigheid géén registratie van afwezigheid heeft doorgevoerd in Sparta-stages, maar haar *niet* verwijt dat zij nadien ontijdig het doktersattest zou hebben opgeladen.

Partijen zijn het erover eens dat verzoekster op de eerste dag van haar afwezigheid géén registratie van afwezigheid heeft doorgevoerd in Sparta-stages.

Bijgevolg heeft zij haar afwezigheid niet gewettigd volgens de voorschriften van de stagebrochure.

Hieruit vloeit voort dat de opleiding de regels in de stagebrochure op een correcte manier heeft toegepast en drie punten op 20 heeft afgetrokken van de initiële score voor de stage Klinische Biologie.

Voor het overige merkt de Raad nog het volgende op.

Wat betreft verzoeksters argumentatie over de regularisatie van afwezigheden die halverwege de stage werd geboden aan andere studenten, stelt de Raad vast dat verzoekster deze argumentatie niet heeft ontwikkeld in haar intern beroep, zodat zij deze dus niet op ontvankelijke wijze voor het eerst kan aanvoeren in haar extern verzoekschrift.

Daar waar verzoekster aanvoert dat zij op andere stages wel hoog scoorde, verwijst de Raad naar zijn vaststaande rechtspraak die stelt dat een goed resultaat op het ene opleidingsonderdeel niet *ipso facto* doet veronderstellen dat de student ook voor een ander opleidingsonderdeel aanspraak kan maken op een goede beoordeling.

Het tweede middel is ongegrond.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van de interne beroepscommissie van 8 augustus 2022.

2. De interne beroepsinstantie neemt uiterlijk op 25 oktober 2022 een nieuwe beslissing.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 10 oktober 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Elsbeth Loncke	kamervoorzitter
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs

eerste secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Elsbeth Loncke

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.026 van 17 oktober 2022 in de zaak 2022/0409

In zake: Hanne VAN PUYENBROECK
Woonplaats kiezend te 2627 Schelle
Paepevelden 61

Tegen: ARTESIS PLANTIJN HOGESCHOOL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Wim Van Caeneghem
kantoor houdend te 2000 Antwerpen
Vrijheidsstraat 32, bus 16
Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 9 september 2022, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissingen van 7 september 2022 waarbij aan de verzoekende partij een resultaat ‘FAIL’ werd toegekend voor de opleidingsonderdelen ‘Prof-i-leren 4’, ‘LO 3 sporttechniek collectieve sporten en dans’ en ‘LO 4 sporttechniek individuele sporten en verdediging’ alsook van “de beslissing intern beroep genomen op 8 september 2022”.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 26 september 2022.

Kamervoorzitter Elsbeth Loncke heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Stevie Van Houdnrogge, die *loco* advocaat Wim Van Caeneghem verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleiding ‘Educatieve bachelor in het secundair onderwijs’.

Voor de opleidingsonderdelen ‘Prof-i-leren 4’, ‘LO 3 sporttechniek collectieve sporten en dans’ en ‘LO 4 sporttechniek individuele sporten en verdediging’ bekomt verzoekende partij ‘FAIL’ als examenresultaat.

Bij aangetekend schrijven van 9 september 2022 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

Verzoekende partij stelde op datum van 13 september 2022 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

IV. Ontvankelijkheid – uitputting van het intern beroep

Artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs stelt, zoals de Raad recent reeds heeft overwogen (R.Stvb. 24 augustus 2018, nr. 4.376; R.Stvb. 14 september 2018, nr. 4.405), inzake de bevoegdheid van de Raad het volgende:

“Er wordt een Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, verder ‘de Raad’ genoemd, opgericht bij de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap.

De Raad doet als administratief rechtscollege uitspraak over de beroepen die door studenten of personen op wie de beslissing betrekking heeft, worden ingesteld tegen studievoortgangsbeslissingen, na uitputting van de in afdeling 2 bedoelde interne beroepsprocedure.”

Wat betreft de plicht tot het voorafgaandelijk uitputten van het intern beroep, blijkt uit de memorie van toelichting bij het toenmalige decreet van 19 maart 2004 ‘betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen’ dat het intern beroep “*verplicht moet worden uitgeput vooraleer men een beroep kan instellen bij*” de Raad (Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 16).

De decreetgever heeft de uitputting van het intern beroep derhalve beoogd als een voorwaarde om tot de beroepsprocedure bij de Raad toegang te krijgen, en dus als een ontvankelijkheidsvoorwaarde bij dat beroep. Ook in de rechtsleer wordt aangenomen dat de regelmatige uitputting van een georganiseerd administratief beroep een voorwaarde is om een

ontvankelijk beroep bij een administratief rechtscollege in te stellen (zie o.a. J. GORIS, *Georganiseerde administratieve beroepen*, Brugge, die Keure, 2012, 70-71; J. BAERT en G. DEBERSAQUES, *Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid*, Brugge, die Keure, 1996, 99-105; P. POPELIER, “Over de uitputting van het georganiseerd administratief beroep als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor een beroep bij de Raad van State”, noot onder RvS 16 augustus 1999, nr. 82.102, RW 1999-00, 850).

De vraag of verzoekende partij op ontvankelijke wijze het intern beroep heeft ingesteld, raakt derhalve aan het onderzoek naar de ontvankelijkheid van het bij de Raad ingestelde beroep.

Standpunt van partijen

In haar *antwoordnota* stipt verwerende partij aan dat verzoekster op 9 september 2022 extern beroep heeft aangetekend tegen de studieresultaten van 7 september 2022 alsook tegen de beslissing op intern beroep genomen op 8 september 2022.

Verwerende partij merkt op dat er geen beslissing op intern beroep van 8 september 2022 bestaat aangezien verzoekster pas op 13 september 2022 intern beroep heeft ingediend tegen de initiële studievoortgangsbeslissing. De interne beroepsinstantie heeft nog geen uitspraak gedaan over dit intern beroep. Volgens verwerende partij staat het bijgevolg vast dat de interne beroepsprocedure niet rechtsgeldig werd uitgeput, in de zin van artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs. Daardoor is het extern beroep van verzoekster onontvankelijk.

Verzoekster dient geen wederantwoordnota in en spreekt de exceptie niet tegen.

Beoordeling

Uit de hierboven in herinnering gebrachte bepalingen van de Codex Hoger Onderwijs blijkt dat een beroep bij de Raad slechts kan worden ingesteld na uitputting van de interne beroepsprocedure – of, geval dat zich te dezen niet voordoet, tegen het uitblijven van een beslissing op intern beroep.

De betwiste examenresultaten zijn een studievoortgangsbeslissing waartegen een intern beroep openstaat bij de instelling. Dergelijke examenbeslissing is derhalve geen eendoordeel zoals

bedoeld in artikel I.3, 69°, a) van de voormelde Codex en zij kan niet rechtstreeks voor de Raad worden aangevochten.

Verzoekster heeft weliswaar een intern beroep ingesteld, maar zij heeft nagelaten de uitspraak van de interne beroepsinstantie af te wachten. Huidig beroep dat bij de Raad is ingesteld, en dat overigens dateert van vóór het instellen van het intern beroep, is derhalve voorbarig.

Daarnaast is voor de Raad niet duidelijk wat verzoekster bedoelt met “de beslissing intern beroep genomen op 8 september 2022”. Uit het dossier blijkt immers dat verzoekster pas op 13 september 2022 intern beroep heeft ingesteld bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling zodat deze “beslissing” onbestaande is.

De exceptie is gegrond. Het beroep is niet ontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 17 oktober 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Elsbeth Loncke	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Elsbeth Loncke

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.027 van 17 oktober 2022 in de zaak 2022/0414

In zake: Tülin ALTUN
 Woonplaats kiezend te 2500 Lier
 Donk 72

Tegen: KAREL DE GROTE-HOGESCHOOL
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaten Tom Peeters en Sophie Groetaers
 kantoor houdend te 2600 Antwerpen-Berchem
 Borsbeeksebrug 36, bus 9
Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 10 september 2022, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 6 september 2022 waarbij aan de verzoekende partij de verdere inschrijving in de opleiding ‘Bachelor in het bedrijfsmanagement’ gedurende drie academiejaren wordt geweigerd en “de beslissing intern beroep genomen op 09/09/2022”.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 26 september 2022.

Kamervoorzitter Elsbeth Loncke heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Sophie Groetaers, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in het bedrijfsmanagement’.

Voor deze inschrijving werden haar bindende voorwaarden opgelegd. Aangezien verzoekster na afloop van het academiejaar 2021-2022 niet voldeed aan de opgelegde bindende

voorwaarden werd haar een maatregel van studievoortgangsbewaking opgelegd: verzoekende partij mag zich vanaf volgend academiejaar gedurende drie academiejaren volgend op het academiejaar waarin de maatregel werd opgelegd niet meer inschrijven voor dezelfde opleiding.

Dit is de eerste bestreden beslissing.

Verzoekende partij stelde op datum van 9 september 2022 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij aangetekend schrijven van 10 september 2022 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid – uitputting van het intern beroep

Artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs stelt, zoals de Raad recent reeds heeft overwogen (R.Stvb. 24 augustus 2018, nr. 4.376; R.Stvb. 14 september 2018, nr. 4.405), inzake de bevoegdheid van de Raad het volgende:

“Er wordt een Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, verder ‘de Raad’ genoemd, opgericht bij de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap.

De Raad doet als administratief rechtscollege uitspraak over de beroepen die door studenten of personen op wie de beslissing betrekking heeft, worden ingesteld tegen studievoortgangsbeslissingen, na uitputting van de in afdeling 2 bedoelde interne beroepsprocedure.”

Wat betreft de plicht tot het voorafgaandelijk uitputten van het intern beroep, blijkt uit de memorie van toelichting bij het toenmalige decreet van 19 maart 2004 ‘betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen’ dat het intern beroep “verplicht moet worden uitgeput vooraleer men een beroep kan instellen bij” de Raad (Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 16).

De decreetgever heeft de uitputting van het intern beroep derhalve beoogd als een voorwaarde om tot de beroepsprocedure bij de Raad toegang te krijgen, en dus als een

ontvankelijkheidsvoorwaarde bij dat beroep. Ook in de rechtsleer wordt aangenomen dat de regelmatige uitputting van een georganiseerd administratief beroep een voorwaarde is om een ontvankelijk beroep bij een administratief rechtscollege in te stellen (zie o.a. J. GORIS, *Georganiseerde administratieve beroepen*, Brugge, die Keure, 2012, 70-71; J. BAERT en G. DEBERSAQUES, *Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid*, Brugge, die Keure, 1996, 99-105; P. POPELIER, “Over de uitputting van het georganiseerd administratief beroep als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor een beroep bij de Raad van State”, noot onder RvS 16 augustus 1999, nr. 82.102, *RW* 1999-00, 850).

De vraag of verzoekende partij op ontvankelijke wijze het intern beroep heeft ingesteld, raakt derhalve aan het onderzoek naar de ontvankelijkheid van het bij de Raad ingestelde beroep.

Standpunt van partijen

In haar *antwoordnota* verwijst verwerende partij naar artikel 73 van het onderwijs- en examenreglement en naar de artikelen II.283 en II.284 van de Codex Hoger Onderwijs. Ze merkt op dat verzoekster op 9 september 2022 een interne beroepsprocedure is gestart, waarbij de zitting van de interne beroepscommissie zou plaatsvinden op 19 september 2022. De interne beroepscommissie heeft haar beslissing nog niet overgemaakt aan verzoekster.

Volgens verwerende partij werd de interne beroepsprocedure derhalve niet regelmatig uitgeput en moet het extern beroep worden afgewezen als onontvankelijk.

Verzoekster dient geen wederantwoordnota in en spreekt de exceptie niet tegen.

Beoordeling

Uit de hierboven in herinnering gebrachte bepalingen van de Codex Hoger Onderwijs blijkt dat een beroep bij de Raad slechts kan worden ingesteld na uitputting van de interne beroepsprocedure – of, geval dat zich te dezen niet voordoet, tegen het uitblijven van een beslissing op intern beroep.

De eerste bestreden beslissing is een studievoortgangsbeslissing waartegen een intern beroep openstaat bij de instelling. Deze beslissing is derhalve geen eindoordeel zoals bedoeld in artikel

I.3, 69°, a) van de voormelde Codex en zij kan niet rechtstreeks voor de Raad worden aangevochten.

Verzoekster heeft weliswaar een intern beroep ingesteld, maar zij heeft nagelaten de uitspraak ter zake af te wachten. Het beroep dat bij de Raad is ingesteld, is derhalve voorbarig.

Wat verzoekster aanduidt als de tweede bestreden beslissing – “de beslissing intern beroep genomen op 09/09/2022” – is dan weer geen beslissing van de interne beroepsinstantie, maar de datum waarop verzoekster haar intern beroep heeft ingesteld.

De exceptie is gegrond. Het beroep is niet ontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 17 oktober 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Elsbeth Loncke	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Elsbeth Loncke

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een

advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Zitting van 10 oktober 2022

Arrest nr. 8.005 van 10 oktober 2022 in de zaak 2022/0380

In zake: Dmitri ALEKSEEV
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Rudi L. Beeken
kantoor houdend te 3390 Tielt-Winge
Kraasbeekstraat 41

tegen:

VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
woonplaats kiezend te 1050 Brussel
Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 7 september 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de examencommissie ‘Master Geneeskunde’ waarbij aan verzoeker voor het opleidingsonderdeel ‘Klinische stage I’ het examencijfer 5/20, en voor het opleidingsonderdeel ‘Klinische stage II’ het examenresultaat ‘niet behaald’ wordt toegekend.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 10 oktober 2022.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker, bijgestaan door advocaat Rudi Beeken, en mevrouw Anneleen De Meu, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2017-2018 ingeschreven in de opleiding ‘Master in de Geneeskunde’, met een curriculum van drie opleidingsonderdelen, ten belope van veertien studiepunten.

De examencommissie verklaart verzoeker voor geen van deze opleidingsonderdelen geslaagd. Blijkens de resultatenlijst behaalt verzoeker:

- voor ‘Klinische stage I’ 5/20 in de eerste examenzittijd en 4/20 in de tweede zittijd;
- voor ‘Klinische stage II’ de beoordeling ‘NB’ (niet behaald) in beide zittiden, en
- voor ‘Problemen van systemen: bloed, hormonen en nieren’ 5/20 in de eerste examenzittijd en 7/20 bij de tweede examenkans.

Tegen die beslissing, althans in zoverre zij betrekking heeft op de twee opleidingsonderdelen stage, stelt verzoeker op 9 juli 2018 een intern beroep in:

“Ik ben ingeschreven in het academiejaar 2017-2018 aan de Vrije Universiteit Brussel voor de opleiding “Master in Geneeskunde” en met dit verzoekschrift stel ik een beroep in bij de interne beroepscommissie van de faculteit Geneeskunde/het IDLO tegen: de studievoortgangbeslissing genomen op 04.07.2018 betreffende een onvoldoende voor de stages geneeskunde in het academiejaar 2017-2018.

Evenals vraag ik u feitelijke overtredingen gepleegd tijdens beoordeling van de stages in academiejaar 2016-2017 ernstig in acht te nemen. [De] beroepscommissie is niet langer bevoegd om de punten van het afgesloten academiejaar te wijzigen, maar is wel bevoegd en verplicht de in het beroepsschrift van 16.09.2017 aangegeven bezwarende feiten grondig te bekijken en te onderzoeken gezien het rechtstreeks verband met dit verzoekschrift.

Ik ben het niet eens met deze beslissing omdat;

- Een onvoldoende op beroepsattitude en beroepskennis tijdens de stage in februari op afdeling pediatrie (*document 1*) feitelijk en inhoudelijk ongegrond en illegaal is op zijn minst in de academische context:
 1. De werkelijke prestatie komt niet overeen met de punten.
 2. De motivatie achter de puntgeving ontbreekt volledig. Een studievoortgan[g]sbeslissing [die] niet gemotiveerd kan worden of waar de motivatie van illegaal wordt ve[r]doezeld is per definitie ongeldig. Er is geen enkele situatie mogelijk in de academische context waarbij een studentendossier, een examenkopie of een schriftelijke motivatie waarmee een studievoortgangsbeslissing tot stand is gekomen geheim kan worden gehouden voor de student of diens raadsman. Ik weerhou volgende schendingen van mijn rechten: recht tot inzage van de motivatie achter studievoortgangsbeslissing, recht tot zelfverdediging, recht tot betwisting van

studievoortgangsbeslissing. Ik verwijst u door naar (*document 3*) e-mail wisseling met [M.V.H.] waaruit blijkt dat ik alle redelijke middelen heb gebruikt om verantwoording voor de onterechte beoordeling te bekomen. Informatie waarmee de punten tot stand zijn gekomen is mij geweigerd.

Deze weigering maakt de gekregen beoordeling a priori ongeldig.

3. De beoordeling van professioneel gedrag is in absolute strijd met de beoordeling van de beroepsattitude gekregen tijdens de verpleegstage aan KULeuven in 2013 (*document 4*).
4. Verdere opmerkingen over stageverloop zijn in feite overbodig gezien ongemotiveerde beoordeling a priori ongeldig is.
5. Verder wil ik benadrukken dat de vaardigheden en competenties worden beoordeeld aan de hand van de lijsten: eindcompetenties, beschikbaar op de website van VUB. Theoretische kennis wordt daarin opgenomen en gequoteerd conform het opleidingsjaar. Daarnaast zijn het de inhoudelijke opmerkingen en voorstellen van de student die de punten mee bepalen, ook deze moeten worden vermeld bij de motivatie achter de puntgeving. De vooruitgang van de student kan worden opgenomen in de beoordeling, dat op voorwaarde dat er een didactische begeleiding aanwezig is. Er kan een evaluatie gesprek tijdig worden gepland, dat op voorhand aangekondigd moet zijn en voorafgegaan zijn door een aantal feedbackgesprekken.

Beroepsattitude wordt volledig bepaald door “canmeds rollen” model. Persoonlijke appreciatie kan niet worden gebruikt als een criterium in plaats van feiten.

De wijze waarop de punten worden gegeven moet op voorhand aan de student worden gemeld.

- De beoordeling op beroepskennis en beroepsattitude tijdens de stage in april op afdeling nefrologie (*document 2*) ligt aanzienlijk lager dan de werkelijke prestaties. Ik vraag hierbij om rekening te houden met het volgende:
 1. Zo werd de begeleiding tijdens mijn stage in de meerderheid van de gevallen ontzegd zelfs na het vragen naar een beschikbaar moment gedurende de dag zelf in tegenstelling tot mijn medestudent die veel gemakkelijker begeleiding kreeg.
 2. De vragen die ik stelde o.a. over de mogelijke aanpak en differentiële diagnose werden in feite nooit beantwoord.
 3. Ik werd gevraagd om niet naar de []artsenkamer te komen, of er in elk geval zo weinig mogelijk te zijn. Hetgeen door dr. [F.K.], als een gebrek aan motivatie werd gezien. Zij gaaf dan ook nooit aan dat er een besprekking van de zaalpatiënten zou zijn waar ik achteraf bekijken volgens haar bij mocht zijn.
 4. Er was in de meerderheid van de gevallen geen pedagogisch verantwoordelijke begeleiding. De begeleiding was beperkt tot 10 minuten bedside teaching waarbij dr. [W.] evidente zaken aangaf: anamnese en fysiek onderzoek dient te gebeuren in functie van pathologie en differentiële diagnose. Daarnaast had ik de kans om kijkstage bij de raadpleging bij dr. [W.] en op [dialyse]zaal te doen, telkens een halve dag.

5. De feedback die er was bij zeer gering contact met de assistenten en dr. [W.] hield in “zeer goed” en “Uitstekend”.
6. Ik heb één negatieve opmerking gekregen (een leeg dossier van een patiënt) die verklaard kon worden door een patiënt die anderstalig was en geen tolk of familie beschikbaar was. Dat was volgens de assistent opgelost zonder mij en het was niet mijn verantwoordelijkheid om tolk te voorzien.
7. Op de laatste dag had dr. [F.K.]. een ‘feedback gesprek’ georganiseerd waarbij ik een patiënt moest presenteren zoals bij [het] [dienstoverleg], wat trouwens al gebeurd was met [quotering] “uitstekend”. Dr. [F.] kon niet duidelijk formuleren wat ze wou en begon erg negatieve onredelijke opmerkingen te geven, helemaalnier gestructureerd. Daarna stelde ze een vraag over sepsis en septische [shock], zonder voorbereiding begon ik daarop te antwoorden. Normale spraaksnelheid vond ze te traag en “niet kennen”. Ze ging telkens het structuur van mijn antwoord verstoren (ze sprong van midden stadium naar het eindstadium van klinische presentatie, bij volgende klinisch teken begon ik direct met het eindstadium en ze wou precies het midden stadium weten.) Daarna stelde ze vragen waar nog steeds geen eenduidig wetenschappelijk antwoord op bestaat: “Hoe ontstaat septische [shock]”. Hier is nog geen absolute zekerheid over, er zijn een aantal principes die deel uitmaken van het mechanisme (deze heb ik dan ook vernoemd). Het mechanisme is dan ook erg afhankelijk van de verwekker. Hetgeen ook werd vermeld. Ze was niet blij met het antwoord. Verder vroeg ze naar symptomen, de algemene symptomatiek heb ik vermeld. Op dat moment begon de dokter begrippen door elkaar te slaan, zij werd opvallend emotioneel: bv. tachypnoe en hyperventilatie is niet hetzelfde. Uiteindelijk verloor ze zelf de draad en begon ze negatieve beoordelingen en persoonlijke adviezen ten onrechte te geven. Achteraf heb ik de door mij gegeven antwoorden nagekeken, ze waren juist. Enige vraag waar ik niet meten op kon antwoorden was een vraag naar een labo merker. Mits er geen voorbereiding was en dr. [F.] deed er alles aan om mij te verwarren (zij was zelf opmerkelijk verward en over emotioneel) is het vanzelfsprekend dat er zaken zijn waar ik niet ogenblikkelijk op kan komen (in klinische praktijk kan mijn bij twijfel dergelijke zaken op internet opzoeken).

Haar verwachtingen die ze nooit heeft kunnen formuleren waren niet vervuld, daarom had ik voorgesteld om naar een patiënt te gaan die ik kon in haar bijzijn onderzoeken en waar ze vragen over kon stellen.

Daarna zijn wij naar een patiënt gegaan: [a]namnese was volledig en uitstekend naar haar bleek, ik moest dan ook stoppen. Lichamelijk onderzoek afgaande op differentieel diagnose uit anamnese was vollediger dan wat dat ze zelf zou hebben gedaan, dat was overduidelijk. Zij vond het onderzoek “uitstekend”, “zeer goed” of “prima”, exact woord kan ik mij niet herinneren. Naar mate het onderzoek vorderde werd ze telkens emotioneler, uiteindelijk begon ze bruusk te bewegen en er zeer geagiteerd/boos/angstig uit te zien. Ik moest stoppen. Ik heb mij beleefd bij de patiënt verontschuldigd voor het storen. Gezien het een patiënt was die ik al eerder heb gezien heb ik niet gevraagd in haar bijzijn naar pijnuitstraling, wel naar andere pijnpar[a]meters, indien de uitstraling relevant was dan staat het in zijn dossier(sommige patiënten hebben een onbetrouwbare klachtenpresentatie. Ik kijk ze dan een

aantal keer na om zeker te zijn dat er effectief sprake is van een bepaald patroon). Ze heeft ook geen bijvragen gesteld (zonder gekregen begeleiding, waar ze perfect op de hoogte van was, is het misschien verantwoord om een bijvraag te stellen als men iets mist in het antwoord). Ze werd erg negatief en begon adviezen te geven die boven haar bevoegdheid zijn. Ze was duidelijk over emotioneel. Het werd mij ook nooit gezegd dat het om een stage examen ging. En als het zo was dan is het de regel dat examens aan Nederlandstalige universiteiten in het Nederlands worden afgenoem. De patiënt was Franstalig. Er was geen tolk aanwezig. Er waren geen feedback momenten. Er was geen onderwijs in feite. Daarnaast liet dr. [F.] enkele uren op zich wachten. Ze gaaf niet aan om hoe laat dat ze terug zou komen. Het beleefd wachten vond ze “niks doen”.

8. Verdediging per punt:

- Onvoldoende theoretische kennis: Onvoldoende gemotiveerd. In absolute strijd met beoordeling gekregen op dienst Neurologie, ook een interne dienst (zie discipline overschrijdende vaardigheden) (*document 4*). Rekening houdend met het feit dat ook daar de punten aanzienlijk werden verlaagd.
- Kan klinisch probleem niet fysiopathologisch uitleggen; zie vorige (punt 7), bekijk de door mij opgemaakte dossiers, zie vorige alinea. Enkel ter info zie deelpunten van het vaak “Problemen van systemen, bloed, hormonen en nier” (*document 8*)
- Onvolledige anamnese, zie beoordeling Neurologie, zie punt 7.
- Onvoldoende systemische overdracht van dossier; zie eerste zin punt 7.
- Erg zelfverzekerd; persoonlijke appreciatie. Ter opmerking; dr. [F.] was diegene die over emotioneel werd (met tranende ogen) bij het onderzoek van de patiënt uit punt 7.
- Weinig efficiënt/niet gemotiveerd. Ik ging dagelijks meermaals langs bij onstabiele patiënten om hun toestand te controleren. Ik belde naar de huisartsen en ziekenhuizen om dossiers te vervolledigen. Ik belde naar een ander ziekenhuis voor een patiënt die vasculaire heelkunde moest ondergaan. Dat was de assistent ontgaan. Ik mocht de assistent niet aanspreken deze dag. Het bleek dat de patiënt een indrukwekkende geschiedenis had met wat complicaties. Dat werd collegiaal in het dossier aangevuld. Zonder [passief-agressieve] oudere collega te discrediteren. Ik meld[d]e zeer waarschijnlijk foute behandeling bij een patiënt die tot nierfalen heeft geleid. Ik meld[d]e een patiënt met overduidelijke tekens van serotonerg syndroom met bijpassende anamnese en geschiedenis. Al deze zaken werden over het hoofd gezien door de oudere collega’s. Informatie werd telkens aan hun op een collegiale manier bijgebracht.
- Doet mee met overleg over patiënten; telkens ter zake, telkens op een gepast moment, zie “canmeds rollen” model. Dit is datgene wat van een goede student wordt verwacht, juist een reden om punten bij te geven.
- Verder wil ik benadrukken dat de vaardigheden en competenties worden beoordeeld aan de hand van de lijsten; eindcompetenties, beschikbaar op de website van VUB. Theoretische kennis wordt daarin opgenomen en gequoteerd conform het opleidingsjaar. Daarnaast zijn

het de inhoudelijke opmerkingen en voorstellen van de student die de punten mee bepalen, ook deze moeten worden vermeld bij de motivatie achter de puntgeving. De progressie van de student kan worden opgenomen in de beoordeling, dat op voorwaarde dat er een didactische begeleiding aanwezig is. Er kan een evaluatie gesprek tijdig worden gepland, dat op voorhand aangekondigd moet zijn en voorafgegaan zijn door een aantal feedbackgespreken.

Beroepsattitude wordt volledig bepaald door “canmeds rollen” model.

Persoonlijke appreciatie kan niet worden gebruikt als een criterium in plaats van feiten.

De wijze waarop de punten worden gegeven moet op voorhand aan de student worden gemeld.

- Dit schrijven kan niet afzonderlijk worden bekeken van de feitelijke inhoud van intern beroep van 16.09.2017 (*document 4*). Daarom vraag ik u om de feitelijke inhoud van intern beroep van 16.09.2017 bij dit beroep ernstig in acht te nemen.
- Bezwarende aard van handelen. Vorig jaar ben ik niet op de hoogte gebracht geweest over het feit dat ik herexamens van stages moest doen. Normaal gezien krijgen studenten ALTIJD een planning van tweede zit. Bovendien kan een student zichzelf niet inplannen voor een stage. Ik werd er niet op gewezen ook niet als ik langsging begin augustus bij [I.d.S.] om te vragen waarom ik niet op de lijst van stagairs psychiatrie stond. Verder heeft ze mij foute informatie gegeven dat ik intern beroep kon aantekenen na de deliberatie van de zit zonder de stages in de zomer opnieuw te hebben gedaan. Dit was dan ook de reden van afw[ij]zing van intern beroep en afw[ij]zing van beroep bij de raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen. Andere feiten van bezwarende aard zijn vermeld in het beroep van 16.09.2017 en extra benadrukt door het schrijven van mijn raadsman. (*documenten 4,5,6,7,9*)
- Er zijn een aantal strafbare gerechtelijke elementen aanwezig in deze zaak waar noch ik, noch interne beroepscommissie bevoegd is om over te oordelen:
 - Verduistering
 - Valsheid in geschrifte
 - Misbruik van machtspositie.

[...]"

De facultaire beroepscommissie hoort verzoeker in zitting van 17 juli 2018, en stelt haar beslissing uit ten einde verzoeker toe te laten inzage te nemen van de feedback van de stagemeester. Aan verzoeker wordt in dat opzicht met een e-mail van 20 juli 2018 meegedeeld:

“In aansluiting op uw intern beroep en het gesprek met de interne beroepscommissie vorige maandag, kan u in bijlage de feedback vinden zoals het op uw beoordelingsformulier zou verwoord geweest zijn mocht u zelf contact genomen hebben met de stagemeester Pediatrie Prof. dr. [Y.V.] conform het stagereglement.

Wij willen u een bijkomende termijn van 7 dagen toestaan om uw huidig beroep, ingesteld op 9 juli 2018, eventueel aan te vullen.”

Met een e-mail van 22 juli 2018 antwoordt verzoeker hierop het volgende:

“Geachte,

Ik heb het schrijven goed ontvangen.

Ik weerhoud het volgende:

1. Bij het indienen van beoordelingsformulier werd ik erop gewezen op het secretariaat van prof. [V.] dat de formulieren (een waarvan op dienst spoedgevallen moest worden aangegeven) aan de stagesecretariaat zullen worden bezorgd. Ik moest ze zelf niet komen ophalen. Hier heb ik geen schriftelijk bewijs van, ik ve[r]trouw op de eer van de betrokkenen om dit te bevestigen.
2. Ik heb gehandeld naar de informatie die ik heb gekregen.
3. Ik heb schriftelijk de motivatie aangevraagd achter de genomen studievoortgangsbeslissing via het stagesecretariaat, deze werd mij geweigerd door prof. [V.] en de voorzitter van de examencommissie. Dit is u welbekend.
4. Het schrijven dat u aan mij hebt overgemaakt is duidelijk post factum opgesteld. Dit is onwettelijk. Bij deze blijft de feitelijkheid van het beroep integraal gelden. Mits juridisch ongeldige aard van het schrijven hoeft ik niet in te gaan op de inhoud ervan.
5. Er is kennelijk geen enkele sprake van vertrouwelijke aard in het schrijven dat u aan mij hebt bezorgd. Dit is in absolute strijd met eerdere verklaringen.
6. Gezien er geen geldige argumenten waren bezorgd blijft de feitelijkheid van de door mij ingestelde beroep ongewijzigd gelden.
7. Mag ik u vragen om de oorspronkelijke beroepstermijn te respecteren vermits er geen geldige nieuwe feiten zijn.

Graag een bevestiging van goede ontvangst.”

Hierop antwoordt de voorzitter van de facultaire beroepscommissie op 23 juli 2018:

“Wij hebben uw mail goed ontvangen en noteren dat u uw oorspronkelijk beroep handhaeft, maar niet wenst aan te vullen.

Gezien de verlofperiode zijn de leden van de interne beroepscommissie momenteel niet beschikbaar, waardoor wij niet in staat zijn op rechtsgeldige wijze een beslissing te nemen. In de loop van de week van 20 augustus zal de commissie opnieuw samenkommen om uw beroep af te handelen. Nadien bezorgen wij u onverwijld de beslissing van de beroepscommissie.”

De facultaire beroepscommissie komt vervolgens opnieuw bijeen op 22 augustus 2018.

Op 29 augustus 2018 komt zij tot de beslissing om het intern beroep ongegrond te verklaren.

Deze beslissing wordt aan verzoeker betekend met een aangetekend schrijven dat op 29 augustus 2018 aan de postdiensten wordt overhandigd en dat is geadresseerd aan 's Herenweegveld 227 te 3020 Herent', zijnde de toenmalige woonplaats van verzoeker.

De post zendt de brief als 'niet afgehaald' terug aan verwerende partij op 19 september 2018.

Verzoeker voert evenwel aan dat de interne beroepsinstantie tot op heden geen beslissing heeft genomen omtrent het op 9 juli 2018 ingestelde beroep.

V. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

Verwerende partij werpt op dat het beroep geen voorwerp heeft, tergend en roekeloos is en alleszins onontvankelijk moet worden verklaard.

Zij zet in haar antwoordnota ter zake het volgende uiteen:

"Verzoekende partij vecht het beweerdelijk uitblijven van een beslissing op het intern beroep van 09.07.2018, aan.

Zoals blijkt uit voorgaand feitenrelaas en uit het stukkenbundel,

- heeft de interne beroepscommissie de behandeling van het beroep uitgesteld, in afwachting van inzage in het bijkomend stuk en eventuele aanvulling van het beroep door verzoekende partij (zie stuk 3)
- heeft de voorzitter van de beroepscommissie bij e-mailbericht van 23.07.2018 aan de student meegedeeld dat de beroepscommissie opnieuw zou samenkommen in de week van 20.08.2018, waarna de beslissing van de beroepscommissie onverwijld ter kennis zou worden gebracht aan verzoekende partij (stuk 4);
- is de beroepscommissie opnieuw samengekomen op 22.08.2018 en werd een beslissing genomen inzake het intern beroep van verzoekende partij (student 5a);
- werd deze ongegrondheidsbeslissing bij aangetekend schrijven van 29.08.2018 overgemaakt aan de verzoekende partij (stuk 5b)
- heeft verzoekende partij deze aangetekende zending nooit afgehaald.

Aldus blijkt duidelijk dat het beroep van verzoekende partij geen voorwerp heeft, en dient te worden verworpen.

Gelet op de beslissing van 22.08.2018, ter kennis gebracht bij aangetekend schrijven van 29.08.2018, faalt ook de toelichting van verzoekende partij inzake de ontvankelijkheid ratione temporis uiteraard volkomen.

Ten overvloede wijst verwerende partij erop dat verzoekende partij na 22.08.2018 ook geen enkel contact meer heeft opgenomen met het faculteitssecretariaat nopens de beslissing van de interne beroepscommissie.

Verzoekende partij heeft wel deelgenomen aan de tweede zittijd, maar verzoekende partij mocht na de beslissing van de examencommissie na tweede zittijd niet meer herinschrijven in dezelfde opleiding en heeft geen vragen meer gesteld aan het faculteitssecretariaat. Navraag bij het faculteitssecretariaat leert inderdaad dat het laatste bericht dat kan worden teruggevonden de melding van 18.09.2018 is die uitgaat van de secretaris, alsdat de aangetekende zending aan de student wegens niet-afhaling ervan is teruggekomen en de student een INT heeft gekregen maar niets meer van zich laten horen heeft.

Ook aan het stukkenbundel van verzoekende partij is geen enkel objectief stuk gevoegd, waaruit zou blijken dat verzoekende partij na 22.08.2018 nog navraag zou hebben gedaan. Verzoekende partij voegt als stuk 5 wel een ‘e-mail wisseling interne beroepscommissie’, waaruit zou kunnen worden afgeleid dat verzoekende partij de e-mails van 23.07.2018 op 30.09.2019 en 01.10.2019 zonder meer (en dus zonder enige toevoeging, laat staan een aansprekking, inhoudelijke opmerking en/of vraag, noch ondertekening) zou hebben doorgestuurd naar de voorzitter van de interne beroepscommissie. Nog los van het feit dat uit stuk 5 geenszins blijkt dat deze e-mailberichten ook effectief verstuurd werden, blijkt niet dat de voorzitter (die reeds jaren op emeritaat is) deze e-mails van meer dan een jaar na datum van beslissing ook ontvangen zou hebben, noch heeft verzoekende partij hier enige vraag of opmerking aan toegevoegd zodat de relevantie van deze e-mails van (beweerdelijk) 30.09.2019 en 01.10.2019 ook volledig ontbreekt.

In de gegeven omstandigheden komt het beroep dat uit het niets, zonder enige navraag door verzoekende partij of haar raadsman, werd ingediend, naar inzichten van verwerende partij roekeloos en tergend over.”

In zijn wederantwoordnota repliceert verzoeker dat uit de beslissing van de beroepscommissie – die hierbij plots als ‘bestreden beslissing’ wordt aangemerkt – niet blijkt dat hij op de bijeenkomst van 17 juli 2018 aanwezig was, en hij stelt dat er een dispuut is omtrent het feit of hij al dan niet werd gehoord. Daarnaast vindt verzoeker het onterecht dat hem op 23 juli 2018 werd gemeld dat hij zijn beroep blijkbaar niet wenst aan te vullen, omdat zijn e-mail van 22 juli 2018 wel degelijk als een aanvulling moet worden beschouwd.

Wat de kennisgeving van de beslissing van de beroepscommissie betreft, stelt verzoeker enkel dat “de aangetekende brief hem blijkbaar niet [bereikte]”.

In het beschikkend gedeelte van de wederantwoordnota verklaart verzoeker zich wat de ontvankelijkheid *ratione temporis* van het beroep betreft naar de wijsheid van de Raad te gedragen.

Beoordeling

De Raad is van oordeel dat uit de voorliggende stukken – met name de beslissing van de facultaire beroepscommissie van 29 augustus 2018 (stuk 5a administratief dossier) en het bewijs van aangetekende zending en de retourzending door de postdiensten (stuk 5b administratief dossier) – kan worden besloten dat naar genoegen van recht is aangetoond dat de bevoegde interne beroepsinstantie een beslissing op intern beroep heeft genomen, en dat deze beslissing ook aan verzoekers toenmalige woonplaats is betekend.

Dat zulks gebeurde met een ter post aangetekende zending en niet – zoals de voorgaande correspondentie tijdens de interne beroepsprocedure, waar verzoeker naar verwijst – via e-mail, doet aan de rechtsgeldigheid van die betekening geen afbreuk.

De loutere stelling van verzoeker dat de aangetekende brief hem “door omstandigheden” blijkbaar niet bereikte, kan in het licht van de voorliggende stukken niet volstaan om de betekening door de postdiensten in twijfel te trekken.

Verzoeker wordt derhalve geacht de beslissing van de beroepscommissie van 29 augustus 2018 te hebben ontvangen.

Deze beslissing vermeldt onderaan de modaliteiten voor het instellen van een beroep bij de Raad van State, zodat de beroepstermijn van zeven kalenderdagen overeenkomstig artikel II.294, §1 van de Codex Hoger Onderwijs door de betekening is ingegaan, en er geen reden is tot toepassing van artikel 35, tweede lid van het decreet van 26 maart 2004 ‘betreffende de openbaarheid van bestuur’ zoals het op dat ogenblik van toepassing was.

Louter ten overvloede merkt de Raad op dat verzoeker geen enkele overtuigende toelichting geeft waarom hij gedurende niet minder dan vier jaar op een beslissing van de beroepscommissie heeft gewacht, alvorens enige actie te ondernemen. Dit mag in het bijzonder bevreemden, nu verzoeker in zijn e-mail van 22 juli 2018 uitdrukkelijk aan de beroepscommissie heeft gevraagd “om de oorspronkelijke beroepstermijn te respecteren”, zodat hij duidelijk een beslissing op korte termijn tegemoet zag.

Huidig beroep is derhalve kennelijk laattijdig, en bijgevolg onontvankelijk.

Ondergeschikt, indien zou worden aangenomen dat de aangetekende zending van 29 augustus 2018 – spijts de voorliggende stukken – niét aan verzoeker werd betekend, dan kan het beroep nog steeds niet ontvankelijk worden verklaard.

Artikel II.294, §1, derde lid van de Codex Hoger Onderwijs bepaalt immers:

“Bij het uitblijven van een tijdige beslissing van de interne beroepsinstantie binnen de termijn zoals bepaald in artikel II.284, tweede lid, dient in voorkomend geval het beroep bij de Raad binnen de vervaltermijn van 7 kalenderdagen na het verstrijken van deze termijn te worden ingesteld, tenzij vóór het verstrijken van de termijn waarover de interne beroepsinstantie beschikt, deze aan de student meedeelt op welke latere datum zij uitspraak zal doen. In dat geval gaat de vervaltermijn van 7 kalenderdagen voor het beroep bij de Raad in de dag na die datum.”

Het voorschrift van artikel II.284 van diezelfde Codex waarnaar wordt verwezen, luidt:

“De in het eerste lid bedoelde beslissingen worden aan de student ter kennis gebracht binnen een termijn van 20 kalenderdagen, die ingaat op de dag na deze waarop het beroep is ingesteld.”

Verzoeker heeft op 9 juli 2018 een intern beroep ingesteld. De termijn voor de facultaire beroepscommissie om haar beslissing aan verzoeker ter kennis te brengen, liep derhalve van 10 juli 2018 tot (zondag) 29 juli 2018.

Binnen die termijn, met name op 23 juli 2018, heeft de facultaire beroepscommissie meegedeeld dat zij op latere datum uitspraak zou doen. Daargelaten dat de beroepscommissie daarbij geen datum, maar een tijdsbestek meedeelde (“In de loop van de week van 20 augustus”), wist verzoeker dus dat de beroepscommissie tussen maandag 20 augustus 2018 en zondag 26 augustus 2018, en dus uiterlijk op die laatste datum, een beslissing zou nemen.

Indien verzoeker, in die hypothese, na het verstrijken van die termijn geen beslissing op intern beroep had ontvangen, dan beschikte hij overeenkomstig het voormelde artikel II.294, §1, derde lid van de Codex over een termijn van zeven kalenderdagen om bij de Raad een beroep in te dienen wegens het uitblijven van een tijdige beslissing.

In dat opzicht is verzoekers huidige beroep, ingesteld op 7 september 2022, manifest te laat. De stelling dat verzoeker tussen medio 2018 en 1 september 2022 een raadsman heeft gezocht om zich te laten bijstaan, kan een dergelijke tijdsverloop niet billijken.

Ook in dat opzicht is het beroep onontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 10 oktober 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een

kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.008 van 10 oktober 2022 in de zaak 2022/0445

In zake: Redouane ACHOUKHI
woonplaats kiezend te 2000 Antwerpen
Meistraat 25

tegen:

KAREL DE GROTE-HOGESCHOOL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Tom Peeters en Sophie Groetaers
kantoor houdend te 2600 Antwerpen-Berchem
Borsbeeksebrug 36 bus 9
bij wie keuze van woonplaats wordt gedaan

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 13 september 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de examencommissie Bedrijfsmanagement van de Karel de Grote-Hogeschool van 6 september 2022 waarbij aan verzoeker voor het opleidingsonderdeel ‘De vastgoedspecialist’ een examencijfer van 9/20 wordt toegekend.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 10 oktober 2022.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Sophie Groetaers, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de professionele bacheloropleiding ‘Bedrijfsmanagement’, afstudeerrichting Financie- en verzekeringswezen.

Tot zijn curriculum behoort onder meer het opleidingsonderdeel ‘De vastgoedspecialist’. De examencommissie kent verzoeker voor dat opleidingsonderdeel het examencijfer van 9/20 toe.

Dit is de thans bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid – uitputten van het intern beroep

Artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs stelt, zoals de Raad reeds meermaals heeft overwogen (zie o.a. R.Stvb. 2 augustus 2021, nr. 6.791; R.Stvb. 27 januari 2020, nr. 5.643), inzake de bevoegdheid van de Raad het volgende:

“Er wordt een Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, verder ‘de Raad’ genoemd, opgericht bij de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap. De Raad doet als administratief rechtscollege uitspraak over de beroepen die door studenten of personen op wie de beslissing betrekking heeft, worden ingesteld tegen studievoortgangsbeslissingen, na uitputting van de in afdeling 2 bedoelde interne beroepsprocedure.”

Wat betreft de plicht tot het voorafgaandelijk uitputten van het intern beroep, blijkt uit de memorie van toelichting bij het toenmalige decreet van 19 maart 2004 ‘betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen’ dat het intern beroep “verplicht moet worden uitgeput vooraleer men een beroep kan instellen bij” de Raad (*Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 16*).

De decreetgever heeft de uitputting van het intern beroep derhalve beoogd als een voorwaarde om tot de beroepsprocedure bij de Raad toegang te krijgen, en dus als een ontvankelijkheidsvoorwaarde bij dat beroep. Ook in de rechtsleer wordt aangenomen dat de regelmatige uitputting van een georganiseerd administratief beroep een voorwaarde is om een ontvankelijk beroep bij een administratief rechtscollege in te stellen (zie o.a. J. GORIS, *Georganiseerde administratieve beroepen*, Brugge, die Keure, 2012, 70-71; J. BAERT en G. DEBERSAQUES, *Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid*, Brugge, die

Keure, 1996, 99-105; P. POPELIER, “Over de uitputting van het georganiseerd administratief beroep als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor een beroep bij de Raad van State”, noot onder RvS 16 augustus 1999, nr. 82.102, *RW* 1999-00, 850).

De vraag of verzoeker op ontvankelijke wijze het intern beroep heeft ingesteld en uitgeput, raakt derhalve aan het onderzoek naar de ontvankelijkheid van het bij de Raad ingestelde beroep.

Standpunt van partijen

Verwerende partij werpt de exceptie op dat het beroep onontvankelijk is, omdat verzoeker tegen de bestreden beslissing weliswaar een intern beroep heeft ingesteld, maar vervolgens de beslissing van de interne beroepscommissie niet heeft afgewacht alvorens de Raad te vatten.

Verzoeker dient geen wederantwoordnota in, en weerspreekt de exceptie niet.

Beoordeling

Uit de hierboven in herinnering gebrachte bepalingen van de Codex Hoger Onderwijs blijkt dat een beroep bij de Raad slechts kan worden ingesteld na uitputting van de interne beroepsprocedure – of, geval dat zich te dezen niet voordoet, tegen het uitblijven van een beslissing op intern beroep.

De bestreden beslissing is een studievoortgangsbeslissing waartegen een intern beroep openstaat bij de instelling. Deze beslissing is derhalve geen eindoordeel zoals bedoeld in artikel I.3, 69°, *a*) van de voormelde Codex en zij kan niet rechtstreeks voor de Raad worden aangevochten.

Verzoeker heeft weliswaar een intern beroep ingesteld, maar hij heeft nagelaten de uitspraak ter zake af te wachten.

Het beroep dat bij de Raad is ingesteld, is derhalve voorbarig. De exceptie is gegrond.

Het beroep is niet ontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 10 oktober 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris **De voorzitter**

Melissa Thijs **Jim Deridder**

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.007 van 10 oktober 2022 in de zaak 2022/0457

In zake: Diana ZAKARYAN
woonplaats kiezend te 2000 Antwerpen
Meistraat 25

tegen:

KAREL DE GROTE-HOGESCHOOL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Tom Peeters en Sophie Groetaers
kantoor houdend te 2600 Antwerpen-Berchem
Borsbeeksebrug 36 bus 9
bij wie keuze van woonplaats wordt gedaan

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 13 september 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de examencommissie Bedrijfsmanagement van de Karel de Grote-Hogeschool van 6 september 2022 waarbij aan verzoekster een maatregel van studievoortgangsbewaking wordt opgelegd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 10 oktober 2022.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij, en advocaat Sophie Groetaers, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleiding Bedrijfsmanagement, afstudeerrichting KMO-management.

Zij neemt een curriculum op van negen opleidingsonderdelen, ten belope van 35 studiepunten. Voor vijf opleidingsonderdelen behaalt verzoekster geen credit.

De examencommissie deelt aan verzoekster de volgende maatregel van studievoortgangsbewaking mee:

“De vorig academiejaar opgelegde bindende voorwaarden werden niet nageleefd. Je mag vanaf volgend academiejaar gedurende 3 academiejaren volgend op het academiejaar waarin de maatregel opgelegd werd niet meer inschrijven voor dezelfde opleiding.”

Dit is de thans bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid – uitputten van het intern beroep

Artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs stelt, zoals de Raad reeds meermaals heeft overwogen (zie o.a. R.Stvb. 2 augustus 2021, nr. 6.791; R.Stvb. 27 januari 2020, nr. 5.643), inzake de bevoegdheid van de Raad het volgende:

“Er wordt een Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, verder ‘de Raad’ genoemd, opgericht bij de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap. De Raad doet als administratief rechtscollege uitspraak over de beroepen die door studenten of personen op wie de beslissing betrekking heeft, worden ingesteld tegen studievoortgangsbeslissingen, na uitputting van de in afdeling 2 bedoelde interne beroepsprocedure.”

Wat betreft de plicht tot het voorafgaandelijk uitputten van het intern beroep, blijkt uit de memorie van toelichting bij het toenmalige decreet van 19 maart 2004 ‘betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen’ dat het intern beroep “verplicht moet worden uitgeput vooraleer men een beroep kan instellen bij” de Raad (*Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 16*).

De decreetgever heeft de uitputting van het intern beroep derhalve beoogd als een voorwaarde om tot de beroepsprocedure bij de Raad toegang te krijgen, en dus als een ontvankelijkheidsvoorwaarde bij dat beroep. Ook in de rechtsleer wordt aangenomen dat de regelmatige uitputting van een georganiseerd administratief beroep een voorwaarde is om een ontvankelijk beroep bij een administratief rechtscollege in te stellen (zie o.a. J. GORIS, *Georganiseerde administratieve beroepen*, Brugge, die Keure, 2012, 70-71; J. BAERT en G. DEBERSAQUES, *Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid*, Brugge, die Keure, 1996, 99-105; P. POPELIER, “Over de uitputting van het georganiseerd administratief beroep als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor een beroep bij de Raad van State”, noot onder RvS 16 augustus 1999, nr. 82.102, RW 1999-00, 850).

De vraag of verzoekster op ontvankelijke wijze het intern beroep heeft ingesteld en uitgeput, raakt derhalve aan het onderzoek naar de ontvankelijkheid van het bij de Raad ingestelde beroep.

Standpunt van partijen

Verwerende partij werpt de exceptie op dat het beroep onontvankelijk is, omdat verzoekster tegen de bestreden beslissing geen intern beroep heeft ingesteld, en zij de maatregel van studievoortgangsbewaking ten onrechte rechtstreeks bij de Raad aanvecht.

In haar wederantwoordnota erkent verzoekster dat zij, voorafgaand aan een eventueel beroep bij de Raad, de interne beroepsprocedure moet uitputten. Zij licht vervolgens toe hoe de informatie omtrek de beroepsmogelijkheden in een gesprek met de ombud is verlopen.

Beoordeling

Uit de hierboven in herinnering gebrachte bepalingen van de Codex Hoger Onderwijs blijkt dat een beroep bij de Raad slechts kan worden ingesteld na uitputting van de interne beroepsprocedure – of, geval dat zich te dezen niet voordoet, tegen het uitblijven van een beslissing op intern beroep.

De bestreden beslissing is een studievoortgangsbeslissing waartegen een intern beroep openstaat bij de instelling. Deze beslissing is derhalve geen eindoordeel zoals bedoeld in artikel

I.3, 69°, a) van de voormelde Codex en zij kan niet rechtstreeks voor de Raad worden aangevochten.

De Raad kan, gelet op de familiale en werk-gerelateerde omstandigheden die verzoekster in haar wederantwoordnota omschrijft, begrip opbrengen voor het feit dat zij niet onmiddellijk op het juiste spoor van de beroepsprocedure is gekomen.

De aangehaalde bepalingen van de Codex Hoger Onderwijs die betrekking hebben op de ontvankelijkheid van een bij de Raad ingesteld beroep, zijn evenwel van openbare orde. Dat betekent dat de Raad de naleving ervan desnoeds ambtshalve moet onderzoeken en toepassen, en dat een afwijking ervan slechts kan worden gebillijkt wanneer de verzoekende partij aantoont dat zij zich in een situatie van overmacht bevond.

Zonder afbreuk te doen aan het hierboven betuigde begrip, moet de Raad vaststellen dat wat verzoekster uiteenzet, niet als ‘overmacht’ kan worden beschouwd. Overmacht is immers “een gebeurtenis die niets van doen heeft met de verzoekende partij en die niet voorzien, verhinderd of overwonnen kon worden (RvS 15 maart 2011, nr. 212.044, Gazan).

Zoals verzoekster zelf aangeeft, had het na het onderhoud met de ombud op 12 september 2022 volstaan om het onderwijs- en examenreglement ter hand te nemen, waarvan de student overigens steeds geacht wordt kennis te hebben. Daarin had verzoekster tijdig – zoals zij uiteindelijk enkele dagen later blijkt te hebben gedaan – kunnen lezen op welke wijze zij een intern beroep kon indienen. Door zich te verlaten op een zoekopdracht op het internet, die verzoekster dan blijkbaar bij de Raad heeft gebracht, toont zij geen overmacht aan.

De exceptie is gegrond. Het beroep is niet ontvankelijk.

In de marge merkt de Raad op dat op de resultatenlijst die verwerende partij neerlegt (stuk 1 administratief dossier) geen melding is gemaakt van de mogelijkheid om een intern beroep in te stellen, noch van de modaliteiten daartoe.

Dit kan de vraag doen rijzen of de termijn om een dergelijk intern beroep in te stellen een aanvang heeft genomen op het ogenblik dat het voormelde stuk aan verzoekende partij ter kennis is gebracht.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 10 oktober 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.009 van 10 oktober 2022 in de zaak 2022/0464

In zake: Senne VAN PELT
 woonplaats kiezend te 2200 Herentals
 Zandstraat 103/101

tegen:

THOMAS MORE KEMPEN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Tom Peeters en Sophie Groetaers
kantoor houdend te 2600 Antwerpen-Berchem
Borsbeeksebrug 36 bus 9
bij wie keuze van woonplaats wordt gedaan

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 15 september 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de examencommissie ‘Bachelor in de Elektronica-ICT’ van Thomas More Kempen van 5 september 2022 waarbij verzoeker niet geslaagd wordt verklaard voor de opleiding.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 10 oktober 2022.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Sophie Groetaers, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in Elektronica-ICT’.

Op het einde van dat academiejaar heeft verzoeker voor alle opleidingsonderdelen van de bacheloropleiding een vrijstelling gekregen of een credit behaald, met uitzondering van ‘Business Essentials’, waarvoor verzoeker een examencijfer van 6/20 behaalt.

De examencommissie verklaart verzoeker niet geslaagd.

Dit is de thans bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid – afstand

Met een e-mail van 19 september 2022 deelt verzoeker aan de Raad mee dat het aangetekend schrijven d.d. 15 september 2022 ten gevolge van foute informatie aan de Raad was gericht, en dat de Raad dat beroep “niet moet[] behandelen”.

De Raad begrijpt dit als een afstand, en ziet geen redenen die zich tegen die afstand verzetten.

BESLISSING

De Raad verleent akte van de afstand.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 10 oktober 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.010 van 10 oktober 2022 in de zaak 2022/0533

In zake: Tara VAN DEN NESTE
 woonplaats kiezend te 8500 Kortrijk
 Burgemeester Gillionlaan 4

tegen:

UNIVERSITEIT GENT
woonplaats kiezend te 8310 Brugge
Akkerstraat 17

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 20 september 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de examencommissie van de ‘Educatieve Master of Science in de talen’ van de Universiteit Gent van 16 september 2022 waarbij aan verzoekster voor het opleidingsonderdeel ‘Educatieve masterproef’ een examencijfer van 9/20 wordt toegekend.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 10 oktober 2022.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleiding ‘Educatieve Master of Science in de talen’, afstudeerrichting taal- en letterkunde.

Tot haar curriculum behoort onder meer het opleidingsonderdeel ‘Educatieve masterproef’. De examencommissie kent verzoekster voor dat opleidingsonderdeel het examencijfer van 9/20 toe.

Dit is de thans bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid – uitputten van het intern beroep

Artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs stelt, zoals de Raad reeds meermaals heeft overwogen (zie o.a. R.Stvb. 2 augustus 2021, nr. 6.791; R.Stvb. 27 januari 2020, nr. 5.643), inzake de bevoegdheid van de Raad het volgende:

“Er wordt een Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, verder ‘de Raad’ genoemd, opgericht bij de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap. De Raad doet als administratief rechtscollege uitspraak over de beroepen die door studenten of personen op wie de beslissing betrekking heeft, worden ingesteld tegen studievoortgangsbeslissingen, na uitputting van de in afdeling 2 bedoelde interne beroepsprocedure.”

Wat betreft de plicht tot het voorafgaandelijk uitputten van het intern beroep, blijkt uit de memorie van toelichting bij het toenmalige decreet van 19 maart 2004 ‘betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen’ dat het intern beroep “verplicht moet worden uitgeput vooraleer men een beroep kan instellen bij” de Raad (*Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 16*).

De decreetgever heeft de uitputting van het intern beroep derhalve beoogd als een voorwaarde om tot de beroepsprocedure bij de Raad toegang te krijgen, en dus als een ontvankelijkheidsvoorwaarde bij dat beroep. Ook in de rechtsleer wordt aangenomen dat de regelmatige uitputting van een georganiseerd administratief beroep een voorwaarde is om een ontvankelijk beroep bij een administratief rechtscollege in te stellen (zie o.a. J. GORIS, *Georganiseerde administratieve beroepen*, Brugge, die Keure, 2012, 70-71; J. BAERT en G. DEBERSAQUES, *Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid*, Brugge, die Keure, 1996, 99-105; P. POPELIER, “Over de uitputting van het georganiseerd administratief beroep als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor een beroep bij de Raad van State”, noot onder RvS 16 augustus 1999, nr. 82.102, RW 1999-00, 850).

De vraag of verzoeker op ontvankelijke wijze het intern beroep heeft ingesteld en uitgeput, raakt derhalve aan het onderzoek naar de ontvankelijkheid van het bij de Raad ingestelde beroep.

Standpunt van partijen

Verwerende partij werpt de exceptie op dat het beroep onontvankelijk is, omdat verzoekster tegen de bestreden beslissing geen intern beroep heeft ingesteld, en de beslissing van de examencommissie niet rechtstreeks bij de Raad kan worden aangevochten.

Verzoekster dient geen wederantwoordnota in, en weerspreekt de exceptie niet.

Beoordeling

Uit de hierboven in herinnering gebrachte bepalingen van de Codex Hoger Onderwijs blijkt dat een beroep bij de Raad slechts kan worden ingesteld na uitputting van de interne beroepsprocedure – of, geval dat zich te dezen niet voordoet, tegen het uitblijven van een beslissing op intern beroep.

De bestreden beslissing is een studievoortgangsbeslissing waartegen een intern beroep openstaat bij de instelling. Deze beslissing is derhalve geen eendoordeel zoals bedoeld in artikel I.3, 69°, *a*) van de voormalde Codex en zij kan niet rechtstreeks voor de Raad worden aangevochten.

Verzoekster heeft volgens verwerende partij geen intern beroep ingesteld. Verzoekster dient geen wederantwoordnota in en weerspreekt deze stelling niet, en evenmin voegt zij enig stuk waaruit de Raad het instellen van een intern beroep kan afleiden.

De exceptie is gegrond.

Het beroep is niet ontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 10 oktober 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.011 van 10 oktober 2022 in de zaak 2022/0556

In zake: Dritë MORINA
woonplaats kiezend te 3580 Beringen
Ternaaiseweg 43

tegen:

PXL HOGESCHOOL
woonplaats kiezend te 3500 Hasselt
Elfde Liniestraat 24

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 21 september 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de voortgangscommissie van de opleiding ‘Toegepaste Informatica’ van de PXL Hogeschool van 13 september 2022 waarbij verzoeker voor de opleiding niet geslaagd wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 10 oktober 2022.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in het eerste modeltrajectjaar van de professionele bacheloropleiding ‘Toegepaste Informatica’.

Verzoekers curriculum omvat dertien opleidingsonderdelen, ten belope van 60 studiepunten. Na de tweede examenzittijd behaalt verzoeker voor alle opleidingsonderdelen een credit, met uitzondering van ‘41TIN1140 Net Essentials’ (5/20) en ‘41TIN1320 Data Essentiels’ (9/20).

Bij beslissing van 13 september 2022 verklaart de voortgangscommissie verzoeker niet geslaagd voor dit deliberatiepakket.

Dit is de thans bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid – uitputten van het intern beroep

Artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs stelt, zoals de Raad reeds meermaals heeft overwogen (zie o.a. R.Stvb. 2 augustus 2021, nr. 6.791; R.Stvb. 27 januari 2020, nr. 5.643), inzake de bevoegdheid van de Raad het volgende:

“Er wordt een Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, verder ‘de Raad’ genoemd, opgericht bij de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap. De Raad doet als administratief rechtscollege uitspraak over de beroepen die door studenten of personen op wie de beslissing betrekking heeft, worden ingesteld tegen studievoortgangsbeslissingen, na uitputting van de in afdeling 2 bedoelde interne beroepsprocedure.”

Wat betreft de plicht tot het voorafgaandelijk uitputten van het intern beroep, blijkt uit de memorie van toelichting bij het toenmalige decreet van 19 maart 2004 ‘betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen’ dat het intern beroep “verplicht moet worden uitgeput vooraleer men een beroep kan instellen bij” de Raad (*Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 16*).

De decreetgever heeft de uitputting van het intern beroep derhalve beoogd als een voorwaarde om tot de beroepsprocedure bij de Raad toegang te krijgen, en dus als een ontvankelijkheidsvoorwaarde bij dat beroep. Ook in de rechtsleer wordt aangenomen dat de regelmatige uitputting van een georganiseerd administratief beroep een voorwaarde is om een ontvankelijk beroep bij een administratief rechtscollege in te stellen (zie o.a. J. GORIS, *Georganiseerde administratieve beroepen*, Brugge, die Keure, 2012, 70-71; J. BAERT en G.

DEBERSAQUES, *Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid*, Brugge, die Keure, 1996, 99-105; P. POPELIER, “Over de uitputting van het georganiseerd administratief beroep als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor een beroep bij de Raad van State”, noot onder RvS 16 augustus 1999, nr. 82.102, *RW* 1999-00, 850).

De vraag of verzoeker op ontvankelijke wijze het intern beroep heeft ingesteld en uitgeput, raakt derhalve aan het onderzoek naar de ontvankelijkheid van het bij de Raad ingestelde beroep.

Standpunt van partijen

Verwerende partij werpt de exceptie op dat het beroep onontvankelijk is, omdat verzoeker tegen de bestreden beslissing geen intern beroep heeft ingesteld, en de beslissing van de voortgangscommissie niet rechtstreeks bij de Raad kan worden aangevochten.

Verzoeker dient geen wederantwoordnota in, en weerspreekt de exceptie niet.

Beoordeling

Uit de hierboven in herinnering gebrachte bepalingen van de Codex Hoger Onderwijs blijkt dat een beroep bij de Raad slechts kan worden ingesteld na uitputting van de interne beroepsprocedure – of, geval dat zich te dezen niet voordoet, tegen het uitblijven van een beslissing op intern beroep.

De bestreden beslissing is een studievoortgangsbeslissing waartegen een intern beroep openstaat bij de instelling. Deze beslissing is derhalve geen eindoordeel zoals bedoeld in artikel I.3, 69°, *a*) van de voormelde Codex en zij kan niet rechtstreeks voor de Raad worden aangevochten.

Verzoeker heeft volgens verwerende partij geen intern beroep ingesteld. Verzoeker dient geen wederantwoordnota in en weerspreekt deze stelling niet, en evenmin voegt hij enig stuk waaruit de Raad het instellen van een intern beroep kan afleiden.

De exceptie is gegronsd.

Het beroep is niet ontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 10 oktober 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris	De voorzitter
----------------------	----------------------

Melissa Thijs	Jim Deridder
----------------------	---------------------

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.006 van 10 oktober 2022 in de zaak 2022/0554

In zake: Alexis HABIMANA
 woonplaats kiezend te 2500 Lier
 Sint Jozefsstraat 3

tegen:

VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
woonplaats kiezend te 1050 Brussel
Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 21 september 2022, strekt tot nietigverklaring van (i) “de studievoortgangsbeslissing genomen op” en (ii) “de beslissing intern beroep genomen op 16/09/2022”.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 10 oktober 2022.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij en mevrouw Anneleen De Meu, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Science in de toegepaste economische wetenschappen’, en dit onder bindende voorwaarde die als maatregel van studievoortgangsbewaking was opgelegd na het academiejaar 2020-2021.

In het academiejaar 2021-2022 neemt verzoeker een curriculum op ten belope van 48 studiepunten. Voor 18 studiepunten behaalt hij een credit, zijnde een studierendement van 38%. Op 15 september 2022 beslist de examencommissie om verzoeker de verdere inschrijving te weigeren, als maatregel van studievoortgangsbewaking.

Bij beslissing van 13 september 2022 verklaart de voortgangscommissie verzoeker niet geslaagd voor dit deliberatiepakket.

V. Nadere omschrijving van het voorwerp

Wat verzoeker aanmerkt als eerste bestreden beslissing – de studievoortgangsbeslissing zonder specifieke datum – blijkt, op basis van de voorliggende stukken, de initiële studievoortgangsbeslissing van dit academiejaar te zijn, uitgaande van de examencommissie en gedateerd op 15 september 2022.

Wat verzoeker aanmerkt als “de beslissing intern beroep genomen op 16/09/2022”, blijkt een onbestaande beslissing te zijn. In de aan de Raad voorgelegde stukken bevindt zich geen beslissing van een interne beroepsinstantie van de Vrije Universiteit Brussel, noch enige andere beslissing die de datum van 16 september 2022 draagt.

Het beroep is derhalve enkel gericht tegen de beslissing van de examencommissie van 15 september 2022 (verder: de bestreden beslissing).

VI. Ontvankelijkheid – uitputten van het intern beroep

Artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs stelt, zoals de Raad reeds meermaals heeft overwogen (zie o.a. R.Stvb. 2 augustus 2021, nr. 6.791; R.Stvb. 27 januari 2020, nr. 5.643), inzake de bevoegdheid van de Raad het volgende:

“Er wordt een Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, verder ‘de Raad’ genoemd, opgericht bij de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap. De Raad doet als administratief rechtscollege uitspraak over de beroepen die door studenten of personen op wie de beslissing betrekking heeft, worden ingesteld tegen studievoortgangsbeslissingen, na uitputting van de in afdeling 2 bedoelde interne beroepsprocedure.”

Wat betreft de plicht tot het voorafgaandelijk uitputten van het intern beroep, blijkt uit de memorie van toelichting bij het toenmalige decreet van 19 maart 2004 ‘betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen’ dat het intern beroep “verplicht moet worden uitgeput vooraleer men een beroep kan instellen bij” de Raad (*Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 16*).

De decreetgever heeft de uitputting van het intern beroep derhalve beoogd als een voorwaarde om tot de beroepsprocedure bij de Raad toegang te krijgen, en dus als een ontvankelijkheidsvoorwaarde bij dat beroep. Ook in de rechtsleer wordt aangenomen dat de regelmatige uitputting van een georganiseerd administratief beroep een voorwaarde is om een ontvankelijk beroep bij een administratief rechtscollege in te stellen (zie o.a. J. GORIS, *Georganiseerde administratieve beroepen*, Brugge, die Keure, 2012, 70-71; J. BAERT en G. DEBERSAQUES, *Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid*, Brugge, die Keure, 1996, 99-105; P. POPELIER, “Over de uitputting van het georganiseerd administratief beroep als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor een beroep bij de Raad van State”, noot onder RvS 16 augustus 1999, nr. 82.102, RW 1999-00, 850).

De vraag of verzoeker op ontvankelijke wijze het intern beroep heeft ingesteld en uitgeput, raakt derhalve aan het onderzoek naar de ontvankelijkheid van het bij de Raad ingestelde beroep.

Standpunt van partijen

Verwerende partij werpt de exceptie op dat het beroep onontvankelijk is, omdat verzoeker tegen de bestreden beslissing geen intern beroep heeft ingesteld, en de beslissing van de examencommissie niet rechtstreeks bij de Raad kan worden aangevochten.

Verzoeker dient geen wederantwoordnota in, en weerspreekt de exceptie niet.

Beoordeling

Uit de hierboven in herinnering gebrachte bepalingen van de Codex Hoger Onderwijs blijkt dat een beroep bij de Raad slechts kan worden ingesteld na uitputting van de interne beroepsprocedure – of, geval dat zich te dezen niet voordoet, tegen het uitblijven van een beslissing op intern beroep.

De bestreden beslissing is een studievoortgangsbeslissing waartegen een intern beroep openstaat bij de instelling. Deze beslissing is derhalve geen eendoordeel zoals bedoeld in artikel I.3, 69°, *a)* van de voormalde Codex en zij kan niet rechtstreeks voor de Raad worden aangevochten.

Verzoeker heeft volgens verwerende partij geen intern beroep ingesteld. Verzoeker dient geen wederantwoordnota in en weerspreekt deze stelling niet, en evenmin voegt hij enig stuk waaruit de Raad het instellen van een intern beroep kan afleiden.

De exceptie is gegrond.

Het beroep is niet ontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 10 oktober 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Zitting van 26 oktober 2022

Arrest nr. 8.050 van 26 oktober 2022 in de zaak 2022/0563

In zake: Cleuza FERNANDES DA COSTA
woonplaats kiezend te 1420 Eigenbrakel
Albert I-straat 37 bus 2

tegen:

HOWEST
woonplaats kiezend te 8500 Kortrijk
Marksesteenweg 58

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 21 september 2022, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 6 september 2022 en van de beslissing van de interne beroepscommissie van Howest van 15 september 2022 waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond wordt verklaard en aan verzoekster de verdere inschrijving voor de opleidingsonderdelen ‘Programmering voor artiesten 1’ en ‘Programmering voor artiesten 2’ wordt geweigerd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een administratief dossier neergelegd.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 26 oktober 2022.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

III. Feiten

Verzoekster is ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in digitale kunst en entertainment’.

Na de tweede examenzittijd van het academiejaar 2020-2021 wordt aan verzoekster meegedeeld dat zij omwille van een te lage studie-efficiëntie de volgende twee academiejaren niet meer voor dezelfde opleiding mag inschrijven.

Een verzoek om alsnog toelating te bekomen om in te schrijven voor het opleidingsonderdeel, wordt blijkbaar ingewilligd. Uit de door verzoekster voorgelegde resultatenlijsten blijkt dat zij haar specialisatie binnen de opleiding wijzigt van ‘3D-productie en VFX’ naar ‘Game Graphics Production’.

In het academiejaar 2021-2022 neemt verzoekster een curriculum op van acht opleidingsonderdelen, ten belope van 48 studiepunten. Vijf opleidingsonderdelen maakten ook in het academiejaar 2020-2021 deel uit van verzoekster curriculum en worden dus voor de tweede maal opgenomen. Voor twee van die opleidingsonderdelen (‘Programmering voor artiesten 1’ en ‘Programmering voor artiesten 2’) behaalt verzoekster geen credit.

Met de proclamatie van de resultaten wordt aan verzoekster meegedeeld dat zij voor de beide voormelde opleidingsonderdelen niet opnieuw kan inschrijven, omdat zij reeds tweemaal was ingeschreven zonder een credit te behalen.

Een verzoek d.d. 1 september 2022 om toch opnieuw te mogen inschrijven, wordt op 6 september 2022 door de directeur Opleidingen van verwerende partij afgewezen.

Dat is de eerste bestreden beslissing.

Op 7 september 2022 stelt verzoekster volgend intern beroep in:

“Na een turbulente ervaring in het afgelopen studiejaar (2020-2021), waarin ik al mijn eerste herinschrijvingsverzoek had aangevraagd, zit ik dit jaar in dezelfde positie. Na een heel moeilijk jaar, waarin ik een extreme angstcrisis en een opbouw van stress door Covid-19 en lock-downbeperkingen had, was ik dankbaar dat ik door kon gaan in DAE. Wat betreft mijn motivatiebrief van vorig jaar, waarin ik beloof te werken aan mijn geestelijke gezondheid, studieorganisatie en mijn waarde als trotse DAE-student te laten zien, denk ik dat ik een groot percentage van deze belofte[n] heb waargemaakt.

Het jaar opnieuw beginnen was erg moeilijk voor mij, omdat ik voor al mijn lessen was gezakt en alles opnieuw moest beginnen. Maar ik heb elke maand harder en harder gewerkt om het tempo bij te houden met mijn andere medestudenten, zodat ik niet

achterop zou raken en daarom kan ik met trots zeggen dat ik dit hele jaar met een veel beter begrip en inzet ben doorgekomen. Helaas, hoewel ik voor al het andere geslaagd was, slaagde ik er niet in om mijn credits terug te krijgen voor zowel Programmering 1 als 2; twee klassen die niet zo belangrijk zijn als mijn andere en dat weet ik volledig. Wetende dat deze cursus mijn zwakte is, denk ik nog steeds dat ik het kan overwinnen en trots kan zijn dat ik het in de nabije toekomst zal halen.

Ik had eerder een gemotiveerde brief geschreven over mijn herinschrijving bij DAE, die negatief was beantwoord. Het brak mij hart toen ik wist dat [...], zelfs na mijn beruchte inspanning, het niet goed genoeg was om door te gaan met de studierichting die mijn kinderdroom volgt. Ik zal hard blijven werken en trots zijn op mijn verbetering, ongeacht de uiteindelijke beslissing van mijn zaak. Ik kijk dan uit naar een nieuwe kans om mijn waarde te tonen, trots te zijn terwijl ik doe wat ik het liefste doe. Ik wil het overwinnen vertegenwoordigen en ik ben vastbesloten dat ik het kan. Ik heb alleen een tweede kans nodig om deel uit te maken van de DAE-familie.”

Met een e-mail van 15 september 2022 deelt de algemeen directeur van verwerende partij aan verzoekster mee dat dit beroep door de interne beroepscommissie is afgewezen. Er wordt aangestipt dat de overheid strikte regels inzake studievoortgang oplegt, en dat er in het dossier van verzoekster onvoldoende elementen vorhanden zijn die een gunstiger studierendement waarborgen na een nieuwe inschrijving.

Dit is de tweede bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

De Raad ziet geen reden tot ambtshalve opmerkingen.

Het beroep is ontvankelijk.

V. Onderzoek van de middelen

Voorafgaand aan de zitting heeft de Raad partijen schriftelijk gevraagd over de rechtsgrond van de tweede bestreden beslissing en de draagwijdte ervan. Deze bevraging was ingegeven door de vaststelling dat artikel 57, derde lid van het onderwijs- en examenreglement betrekking heeft op een weigering tot inschrijving voor opleidingsonderdelen

“Bij een diplomacontract of een examencontract met het oog op het behalen van een diploma, wordt een student de inschrijving geweigerd voor een bepaald opleidingsonderdeel waarvoor de student al tweemaal was ingeschreven zonder het creditbewijs te behalen.”

en de tweede bestreden beslissing een algemene weigering tot inschrijving lijkt in te houden.

Verwerende partij heeft ter zake meegedeeld:

“Het klopt dat student geweigerd werd op basis van art 57 van het OER.

“Bij een diplomacontract of een examencontract met het oog op het behalen van een diploma, wordt een student de inschrijving geweigerd voor een bepaald opleidingsonderdeel waarvoor de student al tweemaal was ingeschreven zonder het creditbewijs te behalen.”

De interne beroepscommissie bevestigt deze beslissing maar het klopt dat de formulering niet correct is weergegeven. Hierbij bevestig ik dat ‘re-registration’ hier betrekking heeft op de niet-geslaagde BIS modules. Bijgevolg wordt de beslissing van de opleidingsdirecteur bevestigd.

Uiteraard is het wel zo dat hierdoor geen traject tot het behalen van het diploma meer mogelijk is wat een inschrijving via diplomacontract verder zinloos maakt.”

Verzoekende partij heeft meegedeeld dat zij gelet op de strekking van artikel 57 begrijpt dat de vraag tot herinschrijving werd afgewezen, maar dat er afwijkingen worden toegestaan en de regel in dat opzicht op gelijke wijze moet worden toegepast.

Eerste middel

In een eerste middel lijkt verzoekster zich te beroepen op het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster zet haar middel als volgt uiteen (de Raad citeert letterlijk):

“Met de aanzienlijke inspanning die ik in dit academisch jaar heb gestoken, ben ik echt trots op mijn zelfverbetering als een Howest DAE-student. Het verschil in behaalde cijfers en studiepunten in academiejaar 2020-2021 met het academiejaar 2021-2022 is aanzienlijk. In 2020-2021 zakte ik vijf van de acht van mijn lessen, een mislukking die werd veroorzaakt door leed en stressopbouw als gevolg van Covid-19, die reden werd genoemd in de oproepbrief van datzelfde jaar aan de Howest DAE School waarin ik ook een compromis sloot mezelf in hard werken het jaar erna als ze me terug accepteerden. Toetreden tot het afgelopen academiejaar na een turbulent en beangstigend jaar,

aangezien 2020-2021 te wijten was aan Covid-19, was het erg moeilijk om een heel nieuwjaar te beginnen na het aantal mislukte lessen. Maar ik dacht er niet aan om niet één keer op te geven, alleen maar harder en harder werken omdat ik me moest concentreren op 4 verschillende andere modules naast degene waar ik de meeste moeite mee heb. In 2021-2022 heb ik majors veranderd naar een die beter bij mij past en in totaal zes van de acht lessen heb gehaald, wat mijn harde werk en inspanning bewijst. Helaas ben ik voor twee modules van dezelfde klas gezakt, waardoor mijn herinschrijving is afgewezen. Ook al heb ik die twee lessen niet gehaald, mijn harde werk werd beloond met de andere en daar ben ik orecht trots op. Zelfs met dat negatieve resultaat, ben ik er zeker van dat ik het kan halen en deze module met een beetje meer tijd kan halen, door deel te nemen aan een IOT-programma (individueel opleidingstraject) bij Howest DAE dat mijn lessen zal splitsen en me een minder geladen studentenprogramma zal geven waardoor ik de tijd heb die ik moeten zich concentreren op deze twee zeer belangrijke klassen en ook op de andere. Ik ben gemotiveerd om hard te blijven werken en mijn positieve vooruitgang te laten zien door aan mijn schema te werken en een grotere poging te doen om mijn goede cijfers te behouden en mijn ontbrekende te verbeteren.”

Beoordeling

Met deze uiteenzetting herhaalt verzoekster de feitelijke omstandigheden die zij ook aan de interne beroepscommissie heeft voorgelegd.

De Raad ontwaart in die uiteenzetting geen wettigheidskritiek op de tweede bestreden beslissing. In dat opzicht is het middel niet ontvankelijk, minstens kennelijk ongegrond.

Voor zover het middel aldus zou moeten worden gelezen dat verzoekster de Raad in het licht van het redelijkheidsbeginsel uitnodigt om tot een andere beslissing te komen, moet worden opgemerkt dat de Raad krachtens artikel II.291, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs niet bevoegd is om zijn appreciatie betreffende de waarde van de verzoekende partij in de plaats te stellen van die van het bestuur of enig orgaan dat werkt onder de verantwoordelijkheid van het bestuur. De Raad kan de inhoudelijke beoordeling dan ook niet overdoen als ware hij zelf een interne beroepsinstantie.

Ook in die hypothese moet het middel worden afgewezen.

Tweede middel

De Raad begrijpt verzoeksters tweede middel als een kritiek, steunend op het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster betoogt in het tweede middel het volgende:

“Ik ben het niet eens met de verklaring van de school in antwoord op mijn tweede herinschrijvingsverzoek waarin zij stellen: Onze overheid stelt strenge regels aan de studievoortgangsbewaking in het hoger onderwijs met als doel de instelling en de student te beschermen tegen onnodige studie vertragingen en verlies van leerpunten. Ik geloof dat het een onnodige studievertraging van mijn studie is om een nieuw jaar op een andere school te moeten beginnen, aangezien ik me heb gecommitteerd aan DAE en klaar was om tweedejaarslessen te krijgen met een IOT-programma. Ook al heeft de school mijn beroep afgewezen, ik ben vastbesloten om toch te proberen me opnieuw in te schrijven voor het volgende studiejaar 2023-2024 als dit beroep om je in te schrijven in het studiejaar 2022-2023 niet succesvol is.”

Beoordeling

De Raad begrijpt dat verzoekster het met de interne beroepscommissie niet eens is, en dat zij het gevolg van de tweede bestreden beslissing evenzeer als studievertraging aanmerkt.

Dat de overheid en verwerende partij regels inzake studievoortgangsbewaking hebben ingesteld om verlenging van de studieduur en het verlies van leerkrediet tegen te gaan, wordt als dusdanig door verzoekster niet tegengesproken of ontkracht.

Ook de rechtsgeldigheid van artikel 57, derde lid van het onderwijs- en examenreglement wordt door verzoekster niet in vraag gesteld.

Dat verzoekster het met die overweging in de tweede bestreden beslissing niettemin niet eens is, kan dan ook niet tot de nietigverklaring van die beslissing leiden.

De Raad kan de lezing van verzoekster ook voor het overige niet bijvallen. De tweede bestreden beslissing verhindert verzoekster niet om zich voor het academiejaar 2022-2023 aan een andere hogeronderwijsinstelling in te schrijven en haar studies verder te zetten. Die beslissing veroorzaakt bijgevolg *de iure* geen vertraging in de studieloopbaan. Verzoekster bevestigt dit ook impliciet, aangezien zij in het vierde middel uiteenzet dat zij zich effectief aan een andere instelling had ingeschreven.

Dat verzoekster de tweede bestreden beslissing *de facto* als studievertraging ervaart omdat zij er de voorkeur aan geeft om enkel bij verwerende partij te studeren, berust op een eigen keuze van verzoekster en kan niet als een rechtsgevolg van de tweede bestreden beslissing worden beschouwd.

Het tweede middel is, voor zover ontvankelijk, ongegrond.

Derde middel en vierde middel

In een derde en vierde middel beroept verzoekster zich op de motiveringsplicht, het redelijkheidsbeginsel, het evenredigheidsbeginsel en het gelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster zet haar derde middel uiteen als volgt (de Raad citeert andermaal letterlijk):

“Naast de twee genoemde punten [...] wil ik het ook niet eens zijn met de volgende: “We hebben in je persoonlijk dossier te weinig elementen gevonden die bij een nieuwe inschrijving een positief studiesucces kunnen garanderen”. Zoals blijkt uit het bijgevoegde bestand, hebben mijn beide rapporten een zeer groot verschil in cijfers. Het rapport 2020-2021 vermeldde in totaal 18 credits van de 48 wat neerkomt op 37,5% van 100% van het contract van dat jaar. Wat dat betreft ben ik het niet eens met de bovenstaande quote. Ik heb in totaal 36 van de 48 studiepunten verdiend, wat neerkomt op 75% van de 100% van mijn studiepunten voor het academiejaarcontract 2021-2022 en ik denk dat de beruchte verbetering geanalyseerd had moeten worden als een garantie voor een positiefstudiesucces voor een nieuwe inschrijving. Het niet halen van een bis-examen leidde ertoe dat mijn verzoek tot herinschrijving werd afgewezen, maar wetende dat andere studenten die zijn gezakt voor een tris-examen (dat is ook van het eerste jaar zoals dat van mij is) en andere klassen ook nog een kans hebben gekregen, is een andere reden waarom ik het niet eens ben met deze beslissing.”

In haar vierde middel betoogt zij:

“Nadat ik een paar dagen op een nieuwe school had geprobeerd, omdat ik een heel jaar niet wilde stoppen met studeren en wachten om weer bij Howest te komen, kwam ik tot de conclusie dat ik me het gelukkigst voel om in DAE te studeren. Ik voelde me echt op mijn gemak met de omgeving en het studieprogramma, evenals de manier waarop de lessen werden gegeven. Deze school was ongeveer twee uur rijden van mijn huis, maar ik deed de moeite om elke dag om 5 uur op te staan om naar de les te gaan en hard te

studeren, aangezien Howest DAE de enige school is doe ik heb gevonden die mijn doelen als student bereikt en dat maakt lessen echt leuk. En ook al heb ik die twee modules niet gehaald dat wil niet zeggen dat ik er niet van genoten heb en dat ik niet mijn best heb gedaan. Ik ben vastbesloten om mijn doelen als student te bereiken en dat betekent dat ik zo hard als ik kan zal blijven werken.”

Beoordeling

De Raad brengt vooreerst de bepalingen van artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs onder de aandacht, krachtens dewelke een verzoekende partij in de procedure voor de Raad geen nieuwe bezwaren kan aanvoeren, tenzij de grondslag ervan pas tijdens of na afhandeling van de interne beroepsprocedure aan het licht is gekomen, tenzij het bezwaar betrekking heeft op de wijze waarop het intern beroep werd behandeld of tenzij het bezwaar raakt aan de openbare orde.

In haar intern beroep heeft verzoekster niet aangevoerd dat zij ongelijk wordt behandeld in vergelijking met andere studenten, die wél een toelating tot ‘trisinschrijving’ zouden hebben gekregen. Daargelaten nog dat verzoekster van die voor andere studenten meer gunstige beslissing geen bewijs voorbrengt, moet het beroep op het gelijkheidsbeginsel hoe dan ook worden beschouwd als een nieuwe, en dus onontvankelijke kritiek worden.

Dezelfde vaststelling dringt zich op ten aanzien van de wél gerealiseerde studievoortgang die verzoekster in haar verzoekschrift voor het eerst concreet aanvoert. Van een interne beroepsinstantie mag in beginsel worden verwacht dat zij, oordelend over een maatregel van studievoortgangsbewaking, desnoods ambtshalve de door de student gerealiseerde studievoortgang bij haar beraadslaging betrekt. Wanneer evenwel de maatregel van studievoortgangsbewaking niet is gesteund op het niet beantwoorden aan een vooropgesteld (cijfermatig uitgedrukt) studierendement, maar op een principiële weigering tot ‘trisinschrijving’ voor individuele opleidingsonderdelen, dan valt het aan de student toe om daaromtrent voldoende concreet te argumenteren in het intern beroep.

Voor het overige is de Raad van oordeel dat de motivering van de tweede bestreden beslissing wel erg karig is, en *prima facie* niet ingaat op de concrete situatie van verzoekster.

De overweging dat er onvoldoende elementen in het persoonlijk dossier werden gevonden die een meer succes in de studies kunnen waarborgen, lijkt immers op het eerste gezicht een *passe partout*-motivering.

De formelemotiveringsplicht zoals deze rust op een beroepsinstantie, kan evenwel niet los worden gezien van de argumenten die de betrokkenen zelf aan die beroepsinstantie voorlegt.

Zeker wanneer het uitgangspunt is dat louter toepassing wordt gemaakt van een rechtsnorm – te dezen artikel 57, derde lid van het onderwijs- en examenreglement dat een ‘trisinschrijving’ voor opleidingsonderdelen uitsluit – en het dus des te meer op de weg van de student ligt om aan te tonen dat er concrete omstandigheden zijn die een afwijking op die regel kunnen verantwoorden.

Ter zake moet de Raad vaststellen dat verzoekster in haar intern beroep met betrekking tot het academiejaar 2021-2022 in wezen enkel aanvoert eensdeels dat de opstart van het academiejaar erg moeilijk was omdat zij de vakken waarvoor zij niet was geslaagd, opnieuw moest opnemen, en anderdeels dat zij wel hard heeft gewerkt.

Zonder zich in de plaats te stellen van de interne beroepscommissie, is de Raad van oordeel dat deze argumenten dermate vaag en beknopt zijn, dat in het evenzeer beknopte antwoord van de beroepscommissie geen miskenning van de formelemotiveringsplicht kan worden gezien.

Wat het vierde middel betreft, kan de Raad begrip opbrengen voor de wens van verzoekster om in de eerste plaats bij verwerende partij haar studies te kunnen verderzetten.

Die wens kan er evenwel niet toe leiden dat de tweede bestreden beslissing onwettig of onredelijk zou worden bevonden.

Het derde en het vierde middel zijn, voor zover ontvankelijk, ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 26 oktober 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris

Gilles Fourneau

De voorzitter

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.051 van 26 oktober 2022 in de zaak 2022/0658

In zake: Jolien THEUWIS
woonplaats kiezend te 3590 Diepenbeek
Toekomststraat 31 bus 0.1

tegen:

UC LEUVEN
woonplaats kiezend te 3001 Heverlee
Geldenaaksebaan 335

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 28 september 2022, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 8 september 2022 en van de beslissing van de interne beroepscommissie van UC Leuven van 23 september 2022 waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond wordt verklaard en voor het examencijfer van 9/20 voor het opleidingsonderdeel ‘Afstudeerwerk GVO’ geen tolerantie wordt verleend.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 26 oktober 2022.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij en Stef Coomans, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor Voedings- en dieetkunde’.

Tot verzoeksters curriculum behoort onder meer het opleidingsonderdeel ‘Afstudeerwerk GVO’. Voor dat opleidingsonderdeel, dat verzoekster samen met een medestudente indient, bekomt verzoekster een examencijfer van 9/20 in de eerste examenzittijd en 8/20 in de tweede examenzittijd.

De proclaimatie vindt plaats op 8 september 2022.

Dat is de eerste bestreden beslissing.

Op 12 september 2022 stelt verzoekster het volgend intern beroep in:

“Zoals u wellicht weet, heb ik dit jaar mijn afstudeerwerk opgenomen in de richting voedings- en dieetkunde. Ik schreef dit eindwerk samen met [J.V.]; we leverden samen een identiek werk in.

In onze examenzittijd van juni behaalden we beiden 9/20; bij de herkansing beiden 8/20.

Begrijpe wie kan, maar voor [J.V.] is er een toegekende tolerantie toegepast.

Voor mij niet.

U begrijpt dat ik deze louter discriminatoire beslissing moeilijk kan aanvaarden en zomaar aan mij voorbij kan laten gaan.

Let wel: ik vecht geenszins mijn beoordeling aan, enkel de arbitraire en discriminatoire beslissing die voornoemd geschil mogelijk maakt.

Gevolg gevend aan art. 84, derde lid van het Onderwijs- en examenreglement, maakte ik gebruik van het inzagerecht, meer bepaald op vrijdag 9 september jl. om 10u30 bij vrouw [S.L.].

Ik wens dan ook formeel beroep aan te tekenen tegen de beslissing dat er geen tolerantie wordt toegepast zoals bij de medestudent die een identiek werk inleverde.

Het behage uw commissie om voormelde redenen dan ook:

- mijn beroep ontvankelijk en gegrond te verklaren
- de genomen beslissing te herzien

Mag ik uw commissie verzoeken binnen een redelijke termijn voormeld verzoek te behandelen en hierover uitspraak te doen, en dit om mijn studiekansen van het volgend jaar niet te hypothekeren.”

Op 22 september 2022 vindt een bemiddelingsgesprek plaats met verzoekster en haar raadsman, de opleidingsverantwoordelijke en de bemiddelaar van de hogeschool. Dit leidt blijkbaar niet tot een overeenkomst.

De interne beroepscommissie van UC Leuven behandelt het beroep in zitting van 23 september 2022 en komt tot de volgende beoordeling:

“[...]

1. De student stelt het volgende:

“(...) (Ik) heb (...) dit jaar mijn afstudeerwerk opgenomen in de richting voedings- en dieetkunde. Ik schreef dit eindwerk samen met (een medestudent); we leverden samen een identiek werk in. In onze examenzittijd van juni behaalden we beiden 9/20, bij de herkansing beiden 8/20. Begrijpe wie kan, maar voor(mijn medestudent) is er een toegekende tolerantie toegepast. Voor mij niet. U begrijpt dat ik deze louter discriminatoire beslissing moeilijk kan aanvaarden en zomaar aan mij voorbij kan laten gaan. Let wel: ik vecht geenszins mijn beoordeling aan, enkel de arbitraire en discriminatoire beslissing die voornoemd verschil mogelijk maakt. (...)"

2. De Interne Beroepscommissie begrijpt vooreerst dat de student “*geenszins (...)*” de beoordeling weet aan te vechten. De Interne Beroepscommissie ziet zich bijgevolg niet genoodzaakt om deze nader te onderzoeken, daar de student zich ter zake weet te berusten.
3. Uit artikel II.276, §1 Codex Hoger Onderwijs volgt dat studenten gelijk behandeld worden. Het is daarbij aan de student om met concrete en precieze gegevens aan te tonen dat hij of zij geen vergelijkbare behandeling heeft verkregen. Het volstaat daarbij niet om eenvoudig te stellen dat een andere student een andere behandeling heeft gekregen. De student dient zowel dit te bewijzen, als dat er sprake is van voldoende vergelijkbare situaties. In casu kan de Interne Beroepscommissie niet vaststellen dat de student dit bewijs weet aan te leveren:

Van de opleiding ontvangt de Interne Beroepscommissie de volgende toelichting:

“(...) *De examencommissie voedings- en dieetkunde kwam samen op donderdag 8/09/2022 om 10u, en bekrachtigde het resultaat (van Mej. Jolien Theuwis) van 8/20 op OPO MBD54X (...)*”

“(...) *Gezien het niet behalen van een credit in juni 2022 kon de studente haar afstudeerwerk herwerken en opnieuw verdedigen (...)*”

“(...) *Opnieuw krijgt de studente een onvoldoende op haar product (...) en presentatie met verdediging (...)*”

“(...) De opleiding ontkent dat de student hierdoor een jaar extra dient te studeren. De studente is immers nog niet klaar met de opleiding en dient in semi en 2 van acj 2022-2023 nog drie OPO’s, inclusief in totaal 14 weken stage te doorlopen alvorens te kunnen afstuderen in juni 2023. De studente is in de mogelijkheid hierbij 1 OPO (...) te tolereren. (...)”

“(...) De studente kan een nieuwe kans opnemen in acj 2022-2023 teneinde in juni 2023 af te studeren. Voor de bachelorproef (stages, afstudeerwerk en diëtistisch consult) binnen de opleiding geldt nultolerantie, gezien het KB97; de opleiding wenst niet-geslaagde cijfers van studenten die nog niet kunnen afstuderen dan ook niet te delibereren. (...)”

De Interne Beroepscommissie, die inzage heeft in het dossier van de student, stelt vast dat de Examenscommissie uitvoering heeft gegeven aan de toepasselijke onderwijs- en examenreglementering. De motieven zijn zorgvuldig, begrijpelijk en redelijk (R.Stvb. 26 april 2012, nr.2012/060) en vormen een integraal onderdeel van deze beslissing.

In casu zijn de regels omtrent het slagen voor een opleiding, daaronder begrepen de deliberatieregels, niet aan de orde.

Studenten staan daarenboven in beginsel niet in een concurrentiële of vergelijkende positie tegenover elkaar (R.Stvb. 11 december 2014, nr. 2014/439; R.Stvb. 22 augustus 2016, nr. 2016/235; R.Stvb. 9 november 2016, nr. 2016/494; R.Stvb. 18 november 2016, nr. 2016/541; R.Stvb, 14 december 2016, nr. 2016/558; R.Stvb. 1 maart 2017, nr. 2017/044; R.Stvb. 5 april 2017, nr. 2017/076; R.Stvb, 24 april 2017, nr. 2017/090; R.Stvb. 10 april 2017, nr. 2017/095; R.Stvb, 13 november 2017, nr. 2017/530). En zelfs indien aangetoond kan worden dat studenten een ongelijke behandeling hebben gekregen, heeft dit niet noodzakelijkerwijs tot gevolg dat de genomen beslissing onrechtmatig zou zijn (R.Stvb. 1 maart 2017, nr. 2017/044). De eerste vraag die namelijk gesteld moet worden, is of de student zelf correct bejegend is en de beslissing verantwoordbaar is, niet of andere studenten (al dan niet gerechtvaardigd) een andere behandeling gekregen hebben (R.Stvb. 11 december 2014, nr. 2014/439; R.Stvb. 1 maart 2017, nr. 2017/044; R.Stvb. 13 november 2017, nr. 2017/530). De Interne Beroepscommissie heeft hierboven reeds vastgesteld dat de student in casu conform de toepasselijke reglementaire bepalingen, en dus correct, bejegend werd.

De Interne Beroepscommissie kan niet vaststellen dat de student weet aan te tonen dat in casu een schending van het gelijkheidsbeginsel voorliggende is.

4. De grief is derhalve ongegrond.

Beslissing

Het interne beroep is ontvankelijk maar niet gegrond.

De Interne Beroepscommissie bevestigt de bestreden beslissing.”

Dit is de tweede bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

De Raad onderzoekt de ontvankelijkheid van het vóór hem gebrachte beroep desnoods ambtshalve.

Verzoekster duidt als eerste bestreden beslissing aan, de studievoortgangsbeslissing van 8 september 2022 waarbij de examenresultaten werden geproclameerd.

Uit artikel 86 van het onderwijs- en examenreglement blijkt dat de interne beroepsprocedure leidt “tot een beslissing die de oorspronkelijke beslissing op gemotiveerde wijze bevestigt of herziet, al dan niet na heroverweging door de oorspronkelijk beslissende instantie.”

Verwerende partij heeft haar interne beroepsprocedure aldus derwijze georganiseerd dat de beroepsinstantie over volheid van bevoegdheid beschikt, zodat de beslissing van dit beroepsorgaan in de plaats treedt van de initiële studievoortgangsbeslissing, die dan op haar beurt uit de rechtsorde verdwijnt en bijgevolg niet meer in rechte aanvechtbaar is.

Het beroep is bijgevolg niet ontvankelijk in de mate dat het tegen de eerste bestreden beslissing is gericht, en enkel ontvankelijk voor zover het de tweede bestreden beslissing (verder: de bestreden beslissing) viseert.

V. Omvang van de vordering

Verzoekster vraagt de Raad om “het herstel in evenwicht [te] brengen tussen de ‘toegekende tolerantie’ van beide identieke werken” en om “de genomen beslissing te herzien”.

De Raad herinnert eraan dat hij krachtens artikel II.291, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs niet bevoegd is om zijn appreciatie betreffende de waarde van de verzoekende partij in de plaats te stellen van die van het bestuur of enig orgaan dat werkt onder de verantwoordelijkheid van het bestuur. De Raad kan de inhoudelijke beoordeling dan ook niet overdoen als ware hij zelf een interne beroepsinstantie.

Daarnaast is de bevoegdheid van de Raad, wat de strekking van het arrest betreft, op grond van artikel II.292, §1 van diezelfde Codex ertoe beperkt de bestreden beslissing in voorkomend geval te vernietigen. De Raad kan de beslissing niet hervormen, en een verzoekende partij geslaagd verklaren of een tolerantie voor een tekort toekennen.

De Raad begrijpt het beroep als een vraag tot vernietiging van de bestreden beslissing.

VI. Onderzoek van de middelen

Voorafgaand aan de zitting heeft de Raad partijen schriftelijk gevraagd over de wijze waarop de tolerantiepunten worden berekend, of het inzetten van tolerantiepunten onherroepelijk is en of de medestudente wier situatie door verzoekster wordt aangehaald, tolerantiepunten heeft ingezet voor het opleidingsonderdeel ‘Afstudeerwerk GVO’, dan wel ‘gedelibereerd’ werd.

Uit de antwoorden van partijen kan vooreerst worden opgemaakt dat tolerantiepunten worden berekend aan de hand van de studiepunten die aan de opleidingsonderdelen zijn verbonden, zonder dat daarbij het aantal ‘tekort-punten’ in rekening wordt gebracht (bv. via een vermenigvuldiging met het aantal studiepunten). Het tolereren van een opleidingsonderdeel van vier studiepunten vergt aldus de inzet van vier tolerantiepunten, ongeacht of de student 9/20 of 8/20 behaalde – met dien verstande dat krachtens artikel 55 van het onderwijs- en examenreglement alleen examencijfers van 8/20 en 9/20 tolereerbaar zijn.

Voorts noteerde de Raad dat tolerantiepunten, eens ingezet, niet meer kunnen worden herroepen. Een student kan bijgevolg niet ervoor opteren om voor een opleidingsonderdeel alsnog opnieuw in te schrijven en een examen af te leggen, nadat daarvoor tolerantiepunten zijn aangewend.

Tot slot blijkt uit de toelichting van partijen dat de door verzoekster aangehaalde medestudent voor het opleidingsonderdeel ‘Afstudeerwerk GVO’ geen tolerantiekrediet heeft ingezet, maar dat het tekort door de examencommissie werd ‘gedelibereerd’ op het einde van haar opleiding.

Enig middel

In een enig middel beroept verzoekster zich op het gelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster is het met de bestreden beslissing niet eens omdat zij samen met een andere studente (J.V.) een afstudeerwerk heeft geschreven, dat zij beiden in identieke vorm hebben ingediend, waarvoor zij eenzelfde examencijfer hebben gekregen en waarbij voor de andere studente wél – en voor verzoekster niet – een ‘toegekende tolerantie’ werd toegepast.

Verzoekster stipt verder aan dat tijdens het bemiddelingsgesprek is toegelicht dat haar examencijfer niet kan worden aangepast, terwijl dat niet de strekking van haar intern beroep was. Hoe dan ook overtuigen de argumenten die tijdens het bemiddelingsgesprek werden aangevoerd verzoekster niet. Tegenover de afweging dat de medestudente zonder toekenning van een tolerantie een jaar langer zou moeten studeren om haar diploma te behalen, plaats verzoekster de stelling dat ook zij gevallen ondervindt, zoals bijvoorbeeld het zich minder goed kunnen toeleggen op haar stageperiodes in het academiejaar 2022- 2023. Verzoekster is zich ervan bewust dat een “modelstudent” dit wel moet kunnen, maar dat dit voor haar, gelet op haar studieverloop en leerproblemen, anders ligt.

Daarnaast betoogt verzoekster nog:

“Ook wil ik het volgende nog aanhalen:

- Ik theoretisch gezien ook alle credits voor de opleidingsonderdelen behaald heb en ik enkel mijn stage nog zou moeten afleggen.
- Er iemand met het afstudeerwerk waar ik mee aan geschreven heb en dezelfde eindscore behaald heeft, haar diploma heeft behaald.
- Mijn studieverloop is allesbehalve gemakkelijk geweest. Ik heb altijd mijn uiterste best gedaan anders was ik onmogelijk in het derde en laatste jaar terecht gekomen van deze opleiding.
- Ik heb steeds elke studievoortgangsmaatregel behaald, hoe moeilijk dan ook voor mij.
- Er werd me overall meermaals meegedeeld dat het taalkundig een van de grootste breekpunten was om ons niet te slagen op het afstudeerwerk GVO. Ter verduidelijking ik betwist nog altijd niet de score. Ikzelf heb dyslexie, juffrouw [J.V.] niet. Ik kan dus onvoldoende taal- en spellingsfouten opmerken al heb ik er zelf naar behoren veel tijd in gestoken. Ik word hier dus naar mijn gevoel extra op benadeeld.”

In haar antwoordnota repliceert verwerende partij:

“Verwerende partij stelt vooreerst vast dat verzoekende partij in het verzoekschrift verschillende grieven weet over te nemen uit het initieel ingediende intern beroep (zie ook stuk 2 en 3), waaronder begrepen:

“(….) *Mijn afstudeerwerk is samen met (medestudent) geschreven, er werd namelijk een identiek werk ingeleverd. Er werd ons beide dezelfde eindscore toegekend. In juni 9/20 en in augustus 8/20. Voor (medestudent) werd er een “toegekende tolerantie” toegepast dit is niet het geval voor mezelf. (...)*”

“(….) *Er iemand met het afstudeerwerk waar ik mee aan geschreven heb en dezelfde eindscore behaald heeft, haar diploma heeft behaald. (...)*”

Verwerende partij verwijst wat betreft overgenomen grieven naar de interne beroepsbeslissing (zie stuk 3), waarin gemotiveerd en grondig werd ingegaan op door verzoekende partij aangedragen grieven. Uw Raad heeft ter zake in het verleden reeds aangegeven:

“(….) *(Het) volstaat (...) niet om louter de argumenten op intern beroep te herhalen voor de Raad, zonder daarbij in te gaan op de motieven waarmee de interne beroepscommissie deze argumenten heeft weerlegd. Hiermee toont (verzoekende partij) immers niet aan wat zijn (of haar) kritiek is op de bestreden beslissing van de interne beroepscommissie. (...)*”
– R.Stvb. arrest nr. 6.906 van 24 september 2021 in de zaak 2021/294.

Inzake de grieven

1. Verzoekende partij stelt het volgende:

“(….) *Ik theoretisch gezien ook alle credits voor de opleidingsonderdelen behaald heb en ik enkel mijn stage nog zou moeten afleggen. (...)*”

“(….) *Ik heb steeds elke studievoortgangsmaatregel behaald, hoe moeilijk dan ook voor mij. (...)*”

“(….) *Mijn studieverloop is allesbehalve gemakkelijk geweest. Ik heb altijd mijn uiterste best gedaan anders was ik onmogelijk in het derde en laatste jaar terecht gekomen van deze opleiding. (...)*”

“(….) *Er werd me overall meermaals meegedeeld dat het taalkundig een van de grootste breekpunten was om ons niet te slagen op het afstudeerwerk GVO. Ter verduidelijking ik betwist nog altijd niet de score. Ikzelf heb dyslexie, (medestudent) niet. Ik kan dus onvoldoende taal- en spellingsfouten opmerken al heb ik er zelf naar behoren veel tijd in gestoken. Ik word hier dus naar mijn gevoel extra op benadeeld. (...)*”

Verwerende partij neemt de voorgaande grieven tezamen, temeer daar zij van mening is dat deze in hoofdorde afgewezen dienen te worden daar verzoekende partij deze niet heeft weten aanhalen in het intern beroep (art. II.294 § 2 Codex Hoger Onderwijs).

Verzoekende [bedoeld wordt: verwerende] partij verwijst ter zake naar de vaststaande rechtspraak van Uw Raad inzake nieuwe bezwaren (zie o.m. de hogervermelde jurisprudentie, blz. 12).

In ondergeschikte orde wil verwerende partij als volgend[] antwoorden.

Dat een student goed zou scoren inzake andere opleidingsonderdelen, impliceert niet dat hij of zij een slaagcijfer moet behalen op het opleidingsonderdeel waarop hij of zij een tekort behaalde (R.Stvb. 21 oktober 2008, nr. 2008/057; R.Stvb. 7 augustus 2014, nr. 2014/104). Andere opleidingsonderdelen toetsen andere competenties. Zelfs indien er een inhoudelijke band zou bestaan tussen de verschillende opleidingsonderdelen, kan de evaluatie voor deze verschillende opleidingsonderdelen sterk uiteen lopen (R.Stvb. 26 april 2012, nr. 2012/060.). Het is dus niet zo dat een goed cijfer voor een opleidingsonderdeel of een goed afgelegd parcours afbreuk doet aan de negatieve beoordeling van een welbepaald opleidingsonderdeel.

De tijd en moeite die een student in zijn of haar werkzaamheden heeft geïnvesteerd, vormt bij de beoordeling van dat werk niet de toetssteen. Dat is de kwaliteit van het werk (R.Stvb. 18 december 2014, nr. 2014/297; R.Stvb. 16 augustus 2017, nr. 2017/210; R.Stvb. 19 december 2017, nr. 2017/509). De eindbeoordeling ressorteert bovendien niet bij de student, maar bij de evaluator, op wie het vermoeden rust van deskundig te zijn (R.Stvb. 10 augustus 2016, nr. 2016/197). In elk geval kan een student bij UC Leuven-Limburg steeds de nodige ondersteuning krijgen, indien daartoe de vraag zou bestaan.

Met eventueel mondeling gemaakte opmerkingen, in welk kader dan ook, kan uiteraard maar moeilijk rekening gehouden worden (R.Stvb. 31 augustus 2006, nr. 2006/010)."

In haar wederantwoordnota stelt verzoekster nog dat zij haar motivatie als student in de opleiding ‘Voedings- en dieetkunde’ wil aantonen, dat er tijdens het academiejaar geen begeleiding werd geboden, dat er tijdens het bemiddelingsgesprek onhaalbare voorwaarden werden gesteld en dat er wel degelijk aanleiding bestaat tot vergelijking met andere studenten, precies omdat het om eenzelfde (identiek) eindwerk gaat. Tot slot stipt verzoekster aan dat ook zij een potentieel afstuderende is, zij het niet in hetzelfde academiejaar.

Beoordeling

De Raad brengt vooreerst de bepalingen van artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs onder de aandacht, krachtens dewelke een verzoekende partij in de procedure voor de Raad geen nieuwe bezwaren kan aanvoeren, tenzij de grondslag ervan pas tijdens of na afhandeling van de interne beroepsprocedure aan het licht is gekomen, tenzij het bezwaar betrekking heeft op de wijze waarop het intern beroep werd behandeld of tenzij het bezwaar raakt aan de openbare orde.

In haar intern beroep heeft verzoekster enkel aangevoerd dat er sprake is van een ongelijke behandeling, omdat haar medestudente een ‘toegestane tolerantie’ heeft gekregen voor het tekort van 9/20 voor ‘Afstudeerwerk GVO’ en zijzelf niet.

Wat verzoekster thans bijkomend opwerpt in haar verzoekschrift voor de Raad, zoals het hierboven is aangehaald (dat zij enkel nog de stages moet afleggen, dat zij geen makkelijk studieverloop heeft gehad, enz.) moet in dat opzicht als nieuwe, en dus onontvankelijke kritiek worden beschouwd. De Raad merkt bovendien op dat deze kritiek zich eerder lijkt te richten tot het verloop van het bemiddelingsgesprek, dat evenwel niet de bestreden beslissing en dus ook niet het voorwerp van het huidige beroep vormt.

Hetzelfde geldt met betrekking tot wat verzoekster voor het eerst aanvoert in de wederantwoordnota, in het bijzonder wat de beweerdelijk tekortschietende begeleiding betreft.

In die mate is het middel niet ontvankelijk.

In haar intern beroep heeft verzoekster uitdrukkelijk aangegeven dat zij zich ongelijk behandeld voelt, omdat haar medestudente – die voor het samen gemaakte werkstuk hetzelfde examencijfer behaalde – wél een tolerantie kon inzetten en verzoekster niet.

Verzoekster handhaaft deze grief inzake ongelijke behandeling.

Onder titel 1 ‘Begripsbepalingen’ van het onderwijs- en examenreglement 2021-2022, wordt met betrekking tot het tolerantiekrediet bepaald:

“Tolerantie: door de student gemaakte keuze om een tolereerbaar resultaat effectief te behouden.”

“Tolerantiekrediet: een student heeft recht op een tolerantiekrediet van 10% van de feitelijk opgenomen studiepunten om het diploma of getuigschrift te behalen met een maximum van 18 studiepunten, ook in de bacheloropleiding verpleegkunde.”

Aan de hand van de hierboven aangehaalde toelichting door partijen, stelt de Raad vooreerst vast dat verzoekster reeds 17 van de 18 beschikbare punten tolerantiekrediet heeft opgenomen en dat die opname definitief is.

Verzoekster kan derhalve hoe dan ook voor het opleidingsonderdeel ‘Afstudeerwerk GVO’ – dat 9 studiepunten vertegenwoordigt – geen tolerantie meer inzetten.

Bovendien is in de ECTS-fiche van het opleidingsonderdeel ‘Afstudeerwerk GVO’ bepaald dat het opleidingsonderdeel “niet tolereerbaar” is.

Uit de toelichting van partijen blijkt dat dit aldus moet worden gelezen dat er voor dit opleidingsonderdeel geen tolerantiekrediet kan worden ingezet wanneer geen credit werd behaald.

Onafhankelijk van de vraag naar het saldo van verzoeksters tolerantiekrediet derhalve, moet worden vastgesteld dat verzoekster dat krediet voor het opleidingsonderdeel ‘Afstudeerwerk GVO’ hoe dan ook niet kan inzetten.

Van een ongelijke behandeling is ten slotte slechts sprake wanneer studenten die zich in vergelijkbare omstandigheden bevinden, zonder pertinente redenen op verschillende wijze worden behandeld.

Uit de aan de Raad voorgelegde stukken blijkt dat verzoekster het tekort voor het opleidingsonderdeel ‘Afstudeerwerk GVO’ – zoals gezien – niet kan tolereren, en dat zij evenmin voor alle opleidingsonderdelen reeds examen heeft afgelegd en zich dus niet in de situatie bevindt dat zij kan afstuderen. Verzoekster spreekt de bestreden beslissing immers niet tegen waar deze overweegt dat verzoekster nog drie opleidingsonderdelen moet opnemen, inclusief veertien weken stage; alleszins geeft zij zelf aan dat zij pas na het academiejaar 2022-2023 kan afstuderen.

De medestudente waar verzoekster naar verwijst daarentegen, had wél voor alle vakken examens afgelegd en kon worden onderworpen aan de beoordeling van de examencommissie voor het al dan niet toekennen van het bachelordiploma. Bij die beoordeling heeft de beroepscommissie aan de medestudente niét toegelaten om tolerantiekrediet in te zetten voor het opleidingsonderdeel ‘Afstudeerwerk GVO’, maar wel besloten om het tekort te ‘delibereren’.

Daarvoor vindt de examencommissie een rechtsgrond in artikel 48.2 van het onderwijs- en examenreglement, waarin is voorgeschreven:

“Ten gunste van de student die potentieel kan afstuderen kan onder bijzondere omstandigheden afgeweken worden van de tolerantieregel in het examenreglement. Dit kan op vraag van de voorzitter van de examencommissie, de examenombuds of ten minste 3 leden van de examencommissie. Indien er in dit geval geen consensusvoorstel is, wordt er geheim gestemd. Deze beslissing wordt gemotiveerd.”

en in artikel 55, 3° van datzelfde reglement, dat de examencommissie de bevoegdheid verleent om een student die niet voldoet aan de criteria om te slagen bij gemotiveerde beslissing toch geslaagd te verklaren, wanneer zij oordeelt dat de vooropgestelde leerresultaten voor het geheel van de opleiding werden behaald.

Aldus bevindt verzoekster zich niet in dezelfde omstandigheden als deze van de medestudente waarmee zij zich vergelijkt.

Het middel is, in zoverre ontvankelijk, ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 26 oktober 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris

Gilles Fourneau

De voorzitter

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.052 van 26 oktober 2022 in de zaak 2022/0712

In zake: Annelies CELIS
woonplaats kiezend te 3293 Kaggevinne
Bredestraat 142

tegen:

THOMAS MORE KEMPEN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Tom Peeters en Sophie Groetaers
kantoor houdend te 2600 Antwerpen-Berchem
Borsbeeksebrug 36 bus 9
bij wie keuze van woonplaats wordt gedaan

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 1 oktober 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie van Thomas More Kempen van 20 september 2022 waarbij het intern beroep van verzoeker ongegrond wordt verklaard en het examencijfer van 6/20 voor de Bachelorproef wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 26 oktober 2022.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij en advocaat Sophie Groetaers, die *loco* advocaat Tom Peeters verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor na bachelor in Intensieve Zorg en Spoedgevallenverzorg’.

Zij neemt in dat academiejaar nog één opleidingsonderdeel op, namelijk de ‘Bachelorproef’. Verzoekster behaalt een examencijfer van 6/20 en wordt door de examencommissie niet geslaagd verklaard.

Verzoekster stelt op 10 september 2022 het volgende intern beroep in:

“Graag had ik een beroepsprocedure opgestart wegens het bekomen resultaat op mijn bachelorproef over e-FAST. Ik kreeg een 6/20, wat betekent dat ik mijn diploma niet krijg omdat de opleiding hervormd wordt. Dit ondanks ik reeds de credits voor alle theorie en praktijk behaald heb.

Ik ging naar het inzagmoment waar vooral naar voor kwam dat ik geen praktische uitwerking had in mijn bachelorproef. Dit kwam tijdens mijn presentatie ook naar voor, waar ik dan gemeld heb een procedure en implementatieplan geschreven te hebben en het te hebben ingediend. De juryleden hadden deze niet ontvangen. Ik heb dan gevraagd of ik mijn mapje met overige in te dienen documenten mocht inzien en heb hieruit mijn procedure en implementatieplan gehaald. Niemand had dit gezien. Tijdens het inzagmoment werd me verteld dat ik dit had moeten bijvoegen in mijn bachelorproef zelf, maar dit was me dus niet duidelijk. Onder deze tekst vindt u een printscreen van de studiewijzer over de bachelorproef die ik ontving waar instaat wat de bachelorproef moet omvatten. Ik dacht dat ik in orde was.

Verder werd er gezegd dat mijn titelblad blanco was en ik geen paginanummering had. Hier heb ik het sjabloon gevolgd dat start met een blanco blad. Met nazicht blijkt dat mijn paginanummering tussen pg 12 en 26 ontbreken, geen idee hoe dat gebeurd is en dat is aan mijn oog ontsnapt.

Er wordt ook gezegd dat verpleegkundige aandachtspunten en valkuilen mankeren. Ik heb beschreven hoe de echo uitgevoerd wordt, heb tips toegevoegd als er geen duidelijk beeld gevormd kan worden, aandachtspunten toegevoegd en de beperkingen van e-FAST beschreven.

De discussie mankeert bronnen en in het besluit staan ze wel, dit blijkt fout, maar heb ik ook gevolgd hoe het beschreven staat in het sjabloon (zie afbeeldingen hieronder).

Het is correct dat ik weinig interactie heb gehad met mijn begeleider. Dit had inderdaad anders gemoeten, maar ik kon het niet anders. Ik ben in december 2021 opgenomen in een psychische crisis-unit na volledig gecrasht te zijn. Ik heb daar 16 dagen verbleven en erna nog 1,5 maand intensieve dagtherapie gevolgd. Dan brak covid uit en kreeg ik van mijn collega's op spoedgevallen noodkreten dat er extra hulp nodig was. Dit en grote financiële druk hebben ervoor gezorgd dat ik tegen het verbod van mijn psychiater en de

arbeidsgeneesheer ben ingegaan en via een attest van mijn huisarts terug aan de slag ben gegaan. Ik heb dan in de eerste 3 maanden 70 overuren opgebouwd. Toen moest ik ook mijn stage op intensieve zorgen nog lopen, welke ik zou doorlopen op de intensieve zorgen waar ik werk, maar wegens de grote werkdruk kon men mij op spoedgevallen niet vrijmaken om stage te lopen op intensieve zorgen. De stages heb ik dan het schooljaar erna gedaan (2020-2021). De combinatie van gedeeltelijk thuisonderwijs van mijn kinderen, stage lopen met bijhorende opdrachten en het schrijven van een bachelorproef was voor mij te zwaar waardoor ik gekozen heb om de bachelorproef on hold te zetten.

Psychisch was ik uiteraard nog steeds niet in orde, enkel de gedachte aan het schrijven van een bachelorproef was al genoeg om een paniekaanval uit te lokken. Toch heb ik dit geprobeerd, maar ben er niet in geslaagd om deze in januari 2022 af te leggen. In februari 2022 ben ik zelf besmet geraakt met Corona, wat op mijn psyche opnieuw een grote invloed had. Ik heb dan duidelijk om hulp gevraagd in mijn omgeving, wat maakt dat ik ben blijven functioneren en een nieuwe opname vermeden werd. Wel heb ik gedurende enkele maanden het schrijven van mijn bachelorproef gepauzeerd. Eens mijn antidepressiva opnieuw op punt waren heb ik uit alle macht verder gewerkt aan mijn bachelorproef en uiteindelijk een deftig product kunnen afleveren.

Dit meld ik niet om medelijden te krijgen, wel om te omkaderen hoe het voor was de afgelopen 3 jaar. Ik vind het enorm jammer dat ik nu [tegengehouden] word in het behalen van mijn diploma en had toch op meer tolerantie gehoopt. Ik kan me er helemaal in vinden dat ik geen 18/20 verdien, maar een 10/20 lijkt me toch correct.

Ik hoop dat er nog iets aan dit punt veranderd kan worden en ik alsnog mijn diploma mag ontvangen.”

De interne beroepscommissie van Thomas More Kempen behandelt dit beroep in zitting van 20 september 2022, en komt tot de volgende beslissing:

“De beroepscommissie heeft beslist dat het door u ingestelde beroep ontvankelijk, maar niet gegrond is.

De beroepscommissie komt tot deze beslissing op basis van volgende overwegingen:

U geeft aan dat uw implementatieplan niet in uw bachelorproef zat en dat de jury dit niet had ontvangen. Tijdens de vraagstelling bij uw presentatie is het implementatieplan aan bod gekomen. Tijdens het jurymoment en beraadslagen is het implementatieplan meegenomen in de puntbepaling. Het implementatieplan werd beoordeeld als onvoldoende op basis van objectieve criteria. De commissie vertrouwt op de objectiviteit en deskundigheid van de jury met betrekking tot deze beoordeling.

Uw titelblad was blanco en [...] paginanummering ontbrak. Op canvas is een sjabloon ter beschikking. Het voorblad is daar niet blanco (bijlage 4). Een ander sjabloon dat ter beschikking staat op canvas (bijlage 5) start wel met een blanco blad, maar het is de bedoeling dat daarvoor het aangevulde voorblad wordt geplaatst, conform de studiewijzer (bijlage 2, pagina 23). De beoordelingscriteria met betrekking tot de opmaak zijn beschikbaar op Canvas voor alle studenten.

U geeft aan dat volgens de examinatoren de verpleegkundige aandachtspunten en valkuilen ontbreken. U geeft daarbij enkele voorbeelden van zaken die u wel hebt beschreven. Deze topics komen inderdaad aan bod, maar zijn eerder technisch van aard, te summier en niet vanuit verpleegkundig oogpunt uitgewerkt. De meest relevante aandachtspunten en valkuilen komen volgens de examinatoren niet aan bod in het werk, noch in de procedure en het implementatieplan. Ook hier vertrouwt de commissie op de objectiviteit en deskundigheid van de beoordelaars.

U argumenteert dat de bronnen ontbreken in de discussie, maar dat u deze wel in het besluit hebt vermeld. U ontving hierover meer uitgebreide feedback (bijlage 6). De beroepscommissie stelt vast dat het ontbreken van bronvermelding terecht als fout wordt beoordeeld. Daarnaast is het mogelijk dat de discussie ook andere fouten en onvolledigheden bevat.

U bent opgenomen geweest en hebt aansluitend intensieve therapie gevolgd. U bent ook ziek geweest. U heeft op 22 december 2021 aan uw begeleider gemeld dat u geen gebruik zou maken van uw eerste examenkans voor de bachelorproef en hebt daarbij vermelding gemaakt van de moeilijke situatie. Uw begeleider heeft daarbij aangeboden om al een draftversie door te sturen zodat hij jou van feedback kon voorzien. Het onderwijs- en examenreglement van Thomas More voorziet in artikel 51 een mogelijkheid voor studenten om de examencommissie te informeren van bijzondere, objectiveerbare omstandigheden die de studieprestaties van de student beïnvloeden. Conform dit artikel neemt de student hiertoe zelf initiatief voor de beraadslaging van de examencommissie. Wanneer de student deze informatie niet vooraf deelt, kan hij er zich nadien ook niet meer op beroepen.”

Dit is de thans bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

De Raad ziet geen reden om ambtshalve opmerkingen te maken.

Het beroep is ontvankelijk.

V. Onderzoek van de middelen

Eerste middel

In een eerste middel beroept verzoekster zich op het redelijkheidsbeginsel en de materiëlemotiveringsplicht.

Standpunt van partijen

Verzoekster zet haar middel uiteen als volgt:

“Op het inzagemoment (7/9) kwam vooral naar voor dat er geen praktische uitwerking was van mijn proef. Dit kwam ook ter sprake tijdens de verdediging t.o.v. de jury, waar niemand de procedure of het implementatieplan dat ik geschreven heb ontvangen had. Ik had dit ingediend op 16 augustus in de mediatheek op de campus te Lier en hier werd ook voor afgetekend. Tijdens de verdediging heb ik gevraagd of ik mocht kijken in de map met documenten dat ik indiende en haalde hier vlot de procedure en het implementatieplan uit. Tijdens het inzagemoment vertel[t] mr. [Verv.] me dat deze documenten dienden in de bachelorproef zelf te zitten en niet apart ingediend mochten worden en deze hierdoor beschouwd werd als niet aanwezig (bijlage 2). Ik vroeg mr. [Verv.] of hij de procedure en het implementatieplan gelezen had en hij ontkende dit. In het schrijven van mr. [Verd.] over de interne beroepsprocedure staat dat het implementatieplan tijdens de jurering beoordeeld en als onvoldoende gekwalificeerd werd, (bijlage 3) Dit is nogal tegenstrijdig aangezien het door 1 jurylid vluchtig bekeken werd en de andere 3 juryleden dit niet gelezen hebben.

Men stelt tijdens de feedback dat er een te algemene vraagstelling is, dat de vragen niet voldoende beantwoord worden en dat er weinig structuur is. Het doel van mijn bachelorproef was om een introductie te geven en om verpleegkundigen informatie over de inhoud van eFAST te bieden en te wijzen op wanneer een eFAST al dan niet aangewezen kan zijn. De bedoeling was niet om een leerboek te schrijven om van daaruit competenties te halen om een eFAST uit te voeren. Zoals beschreven in mijn proef dient hiertoe een theoretisch en een praktisch luik voorzien te worden.

Ik heb mijn bachelorproef benaderd met de vraag wat er te weten valt over eFAST. Ik beschreef hierbij wat onderzocht wordt, welke voor- en nadelen eFAST biedt, wanneer het onderzoek dient uitgevoerd te worden en gaf enkele tips die men kan toepassen als men geen goed beeld kan vormen.

In de feedback die ik van mr. [Verv.] kreeg (bijlage 2) staat ook dat ik in mijn discussie geen bronnen vermeldde en in de conclusie wel. Dit wordt als fout beoordeeld door zowel de jury als de beroepscommissie. Dit wordt terecht als fout aanzien, maar ik volgde het sjabloon dat me door school ter beschikking gesteld werd (bijlage 4). Een foutief sjabloon dat ik gevuld heb en [waarbij ik] me [...] niet bewust was dat er een fout in zat. Ook de blanco titelpagina en de mankerende paginanummering lijkt me een fout in het sjabloon aangezien ik deze nergens heb aangepast. De beroepscommissie spreekt over een ander sjabloon op Canvas, maar bij nazicht staat er nog steeds enkel het door mij gevuld sjabloon online (bijlage 5).

Het is correct dat ik weinig interactie heb gehad met mijn begeleider. Dit had inderdaad anders gemoeten, maar ik kon het niet anders. Ik ben in december 2021 opgenomen in een

psychische crisis-unit na volledig gecrasht te zijn. Ik heb daar 16 dagen verbleven en erna nog 1,5 maand intensieve dagtherapie gevuld. Dan brak covid uit en kreeg ik van mijn collega's op spoedgevallen noodkreten dat er extra hulp nodig was. Dit en grote financiële druk hebben ervoor gezorgd dat ik tegen het verbod van mijn psychiater en de arbeidsgeneesheer ben ingegaan en via een attest van mijn huisarts terug aan de slag ben gegaan. Ik heb dan in de eerste 3 maanden 70 overuren opgebouwd. Toen moest ik ook mijn stage op intensieve zorgen nog lopen, welke ik zou doorlopen op de intensieve zorgen in het ziekenhuis waar ik werkzaam ben, maar wegens de grote werkdruk kon men mij op spoedgevallen niet vrijmaken om stage te lopen op intensieve zorgen. De stages heb ik dan het schooljaar erna gedaan (2020-2021). De combinatie van huishouden, gedeeltelijk thuisonderwijs van mijn kinderen, stage lopen met bijhorende opdrachten en het schrijven van een bachelorproef was voor mij te zwaar waardoor ik gekozen heb om de bachelorproef on hold te zetten.

Psychisch was ik uiteraard nog steeds niet in orde, enkel de gedachte aan het schrijven van een bachelorproef was al genoeg om een paniekaanval uit te lokken. Toch heb ik dit geprobeerd, maar ben er niet in geslaagd om deze in januari 2022 af te leggen. In februari 2022 ben ik zelf besmet geraakt met Corona, wat op mijn psyche opnieuw een grote invloed had. Ik heb dan duidelijk om hulp gevraagd in mijn omgeving, wat maakt dat ik ben blijven functioneren en een nieuwe opname vermeden werd. Wel heb ik gedurende enkele maanden het schrijven van mijn bachelorproef gepauzeerd. Eens mijn antidepressiva opnieuw op punt waren heb ik uit alle macht verder gewerkt aan mijn bachelorproef en uiteindelijk een deftig product kunnen afleveren. Bovenstaande niet om medelijden te wekken, wel om te kaderen.”

Waar ten slotte de beroepscommissie overweegt dat verzoekster de mogelijkheid had om de examencommissie te informeren inzake de omstandigheden die haar prestaties konden beïnvloeden, stelt verzoekster dat zij daarvan niet op de hoogte was, ook al staan zij vermeld in artikel 51 van het onderwijs- en examenreglement. Verzoekster licht toe dat zij in het voorjaar van 2020 contact heeft opgenomen met de studentenbegeleiding om aan te geven hoe moeilijk zij het had, waarop zij het voorstel kreeg om tegen studententarief met een psycholoog te gaan praten en de situatie te bespreken met haar opleidingshoofd. Dat zag verzoekster destijds niet zitten, waardoor zij pas in december 2021 haar situatie meldde aan haar promotor. Niemand heeft haar daarbij op het bestaan van artikel 51 van het onderwijs- en examenreglement gewezen, besluit verzoekster.

In haar antwoordnota gaat verwerende partij vooreerst in op de beoordeling van het implementatieplan. Daaromtrent betoogt zij (enkele voetnoten zijn weggelaten):

“Vooreerst blijkt uit de feedback- en evaluatiedocumenten dat de bachelorproef van verzoekster onvoldoende praktisch is uitgewerkt en dat het geen implementatieplan bevat. Verzoekster stelt dat zij niet wist dat zij het implementatieplan in de bachelorproef zelf moest toevoegen.

De noodzakelijke aanwezigheid van een praktische uitwerking met implementatieplan in de bachelorproef zelf is echter opgenomen in de ECTS-fiche, de studiewijzer én wordt aangegeven in de feedback van de begeleider, mr. [Verv.], op het bachelorproefvoorstel.

Zo stelt de ECTS-fiche (stuk 6):

“De studenten analyseren kritisch een gespecialiseerde zorgsituatie. Vanuit deze kritische analyse formuleren zij een concrete, heldere probleemstelling en doelstelling. (...) De studenten maken een plan van aanpak over de implementatie van hun bachelorproef en voeren ev. deelaspecten uit van hun plan van aanpak indien mogelijk.”

De implementatie impliceert dat er een praktisch eindproduct moet zijn. Indien dit zou ontbreken, kan er niet geïmplementeerd worden. Het implementatieplan maakt m.a.w. integraal deel uit van de inhoud van de bachelorproef. Dit werd bovendien concreet toegelicht tijdens het infomoment.

Ook de studiewijzer bepaalt het volgende met betrekking tot de implementatie (stuk 7):

“2. Concrete doelstelling.

Het schrijven van een bachelorproef is een middel om bij de voltooiing van de opleiding aan te tonen dat je zelfstandig en onder tijdsdruk een actueel zorgprobleem kan afbakenen om het vervolgens op een professionele methodische manier (probleemstelling, vraagstelling, methodologie, resultaten en besluit) te exploreren, te analyseren en het verder uit te diepen om het vervolgens te toetsen aan de concrete praktijk en hierover na kritische reflectie een aantal eindconclusies en aanbevelingen te doen voor de praktijk.” (stuk 7 – p. 6)

De begeleider van verzoekster, dhr. [P.V.], heeft na ontvangst van het voorstel van de bachelorproef van verzoekster de volgende feedback gegeven m.b.t. de implementatie (stuk 9):

“Implementatie

- *Hoe zie je het praktische luik in je BP uitgewerkt? Een item in de BP in de banaba opleiding is het uitwerken van een implementatieplan aangaande het onderwerp. Op dit moment heb ik de indruk dat dit eerder een theoretische benadering is. Kan je een protocol of dergelijke uitwerken aangaande het onderwerp?*
- *Tracht dit zo praktisch als mogelijk uit te werken gericht op een spoeddienst. Voorlopige versie terugkoppelen aan je expert of enkele collega verpleegkundigen op dienst om zo eventuele aanpassingen te voorzien. Zo bekom je een meer praktischer implementatieplan.”*

Ondanks voormelde duidelijke richtlijnen, had verzoekster het implementatieplan opgenomen in het logboek. Het logboek is echter slechts een hulpmiddel om het verloop van het proces weer te geven. Dit is niet de correcte plaats om een implementatieplan toe te voegen aan een bachelorproef. Een implementatieplan dient integraal deel uit te maken van de papieren ingediende versie en de digitaal opgeladen bachelorproef zodat deze beschikbaar is voor alle betrokken partijen. Ook tijdens de presentatie is het proces en het

implementatieplan niet aan bod gekomen. De presentatie is echter het moment om de essentie van het werk weer te geven. (stuk 7 – p. 26)

Aangezien het implementatieplan in het logboek van verzoekster zat, was dit niet op voorhand beschikbaar voor de andere juryleden. Het is pas tijdens de vraagstelling van de jury dat het proces en het implementatieplan aan bod zijn gekomen. Tijdens het jurymoment en beraadslaging is het implementatieplan dus wel mee opgenomen in de puntbepaling. [voetnoot: de studenten zijn niet aanwezig bij de beraadslaging van de jury. Verzoekster kan bijgevolg niet weten hoe de beraadslaging werd behandeld tijdens de jurering en kan aldus niet beweren dat het implementatieplan slechts vluchtig zou zijn bekeken door 1 jurylid] De kwaliteit van het implementatieplan was echter niet voldoende. (stukken 15-16)

Zo was de operationalisering naar de praktijk niet helder omschreven:

- In het implementatieplan werd geen gebruik gemaakt van systematiek (bv. PDCA of andere methodieken).
- Het implementatieplan was ook onvoldoende concreet: wie begeleidt de spoedverpleegkundige in het interpreteren van de echo-beelden? Hoeveel uren training dient de verpleegkundige te volgen op de dienst vooraleer ze deze handeling zelfstandig mag uitvoeren? Er werden geen betrokken partijen geconsulteerd in verband met de invoering van het plan, o.a. de hoofdverpleegkundige en medisch diensthoofd spoedgevallen hadden betrokken moeten worden.

Er was onvoldoende evenwicht tussen de theorie en de praktijk:

- hoe wordt deze handeling enerzijds toegelicht op dienst (theoretische uiteenzetting) en hoe gaat de dienst hier anderzijds praktisch mee aan de slag. Alsook werd er geen wettelijk kader gehanteerd: er is geen aandacht voor de besluitvorming van de instelling die de goedkeuring geeft dat een spoedverpleegkundige deze handeling mag uitvoeren.

Verzoekster hanteerde ook geen gepaste kritische ingesteldheid:

- is het voorstel dat beschreven wordt afgetoetst in de praktijk? Is er feedback geformuleerd van collega's/artsen? Dit is belangrijk om te kunnen anticiperen op eventuele valkuilen.

Verzoekster verwijst in haar bijlage 2 bovendien zelf naar de feedback van de begeleider, dhr. [Verv.], waarin staat dat het ontwikkeld product / implementatieplan niet was bijgesloten in de bachelorproef en dat er niet naar verwezen was tijdens de presentatie. De kwaliteit van het plan was niet praktisch uitgewerkt en kon derhalve geen echt 'implementatieplan' genoemd worden. (stuk 12)

In ieder geval is de interne beroepscommissie reeds ingegaan op voormelde argumenten van verzoekster en verzoekster toont in haar extern beroepsschrift niet aan in welke mate deze motivering niet afdoende zou zijn."

Met betrekking tot de te algemene vraagstelling, de onvoldoende beantwoorde vragen en het gebrek aan structuur, zet verwerende partij het volgende uiteen:

“Verzoekster betwist dat tijdens de feedback gesteld werd dat er sprake is van een te algemene vraagstelling, dat de vragen onvoldoende beantwoord werden en dat er te weinig structuur was. Verzoekster stelt hieromtrent dat het doel van haar bachelorproef was om een introductie te geven en om verpleegkundigen informatie over de inhoud van eFAST te bieden en te wijzen op wanneer een eFAST al dan niet aangewezen kan zijn.

Verwerende partij mag echter vertrouwen op de objectiviteit en deskundigheid van de jury met betrekking tot deze beoordeling. Zowel de Raad als de Raad van State gaan er overigens van uit dat aan de hoedanigheid van examinator of jurylid een vermoeden van objectiviteit en deskundigheid kleeft.

De beoordeling van verzoekster is op een correcte wijze, conform de bepalingen van de ECTS-fiche, tot stand gekomen en voldoende gemotiveerd. Dat de eindbeoordeling van de docenten niet strookt met de visie van verzoekster, maakt daarom haar beoordeling niet onrechtmatig. Verzoekster haalt bovendien geen elementen aan die van aard zijn om haar beoordeling te herzien.

Het loutere verwijt van verzoekster dat zij haar resultaten niet begrijpt omdat die niet volgens haar verwachtingen waren, kan zonder feitelijke ondersteuning niet leiden tot een nietigverklaring.”

Omtrent de bronvermelding, de blanco titelpagina en de ontbrekende paginanummers werpt verwerende partij tegen:

“Wat de bronvermelding betreft, stelt verzoekster dat zij het sjabloon op Canvas zou hebben gevuld. Ook de blanco titelpagina en de mankerende paginanummering zouden het gevolg zijn van een fout zijn in het sjabloon.

Er wordt via Canvas een voorblad en een sjabloon ter beschikking gesteld. Het voorblad is daar niet blanco. (stuk 10) Het sjabloon start weliswaar met een blanco blad (stuk 11), maar het is de bedoeling dat hiervoor het aangevulde voorblad wordt geplaatst, conform de studiewijzer. De beoordelingscriteria met betrekking tot de opmaak zijn beschikbaar op Canvas voor alle studenten. Zo stelt de studiewijzer het volgende met betrekking tot het indienen van de bachelorproef (stuk 7 – p. 23):

“Bijkomende belangrijke weetjes

- Versie BP:
 - Titelpagina:
 - i. Titelpagina is terug te vinden in het sjabloon, beschikbaar gesteld via Canvas. Layout is verplicht.
 - ii. Komt zowel op de omslag als op het voorblad
 - iii. De omslag dient wit te zijn en iets dikker papier of karton (\pm 200 g/m²)”

Ook op p. 20 van de studiewijzer worden concrete vormafspraken vermeld m.b.t. de bibliografische referenties en de opmaak van de bachelorproef. Uit het feedbackdocument

en uit de evaluatiebladen (die op voorhand beschikbaar zijn op Canvas) blijkt tevens dat de vorm van de bachelorproef tevens een evaluatieaspect uitmaakt. (stukken 12 en 13)

Hoe dan ook heeft het blanco voorblad en de ontbrekende paginanummering geen doorslaggevende invloed gehad op de eindbeoordeling van verzoekster.

Voorts heeft verzoekster onderstaande feedback gekregen m.b.t. de bronvermelding (stuk 12):

- “Discussie zonder bronnen, discussie is geen discussie
- Conclusie met bronnen, geen of onvoldoende antwoord op vraagstelling in besluit
- Niet op alle vragen antwoorden en antwoord in conclusie”

Het opnemen van bronnen in de conclusie weegt evenmin op tegen de andere feedback en heeft geen doorslaggevende invloed gehad op de puntbepaling. Zo blijkt uit het feedbackdocument dat er nog andere feedbackelementen zijn rond de discussie en de conclusie die zwaarder doorwegen.

In ieder geval is de interne beroepscommissie reeds ingegaan op voormelde argumenten van verzoekster en verzoekster toont in haar extern beroepsschrift niet aan in welke mate deze motivering niet afdoende zou zijn.”

Wat ten slotte de door verzoekster aangevoerde bijzondere omstandigheden betreft, repliceert verwerende partij dat artikel 51 van het onderwijs- en examenreglement voorziet in de mogelijkheid om de examencommissie te informeren van bijzondere, objectieveerbare omstandigheden die de studieprestaties van de student beïnvloeden. Verwerende partij stipt aan dat conform dit artikel, de student hiertoe zelf initiatief neemt, vóór de beraadslaging van de examencommissie. Wanneer de student deze informatie niet vooraf deelt, kan hij er zich nadien ook niet meer op beroepen. Uit dit voorschrift moet volgens verwerende partij worden besloten dat verzoekster zelf het initiatief had moeten nemen om proactief de ombudsdienst of de voorzitter van de examencommissie op de hoogte te stellen van de bijzondere omstandigheden. Verwerende partij wijst erop dat verzoekster geen medische attesten heeft binnengebracht en enkel op 22 december 2022 haar begeleider per e-mail heeft gecontacteerd met de melding dat zij haar bachelorproef zou uitstellen van examenperiode 1 tot examenperiode 3. Hierbij werden geen medische attesten bijgevoegd en er werd enkel melding gemaakt van een moeilijke situatie. Hoewel de begeleider meteen een informeel aanbod heeft gedaan inzake begeleiding, heeft de opleiding vervolgens van verzoekster niets meer vernomen in verband met haar privésituatie. Verwerende partij benadrukt dat zij alle begrip heeft voor de persoonlijke omstandigheden van verzoekster, maar dat de persoonlijke omstandigheden van verzoekster niet achteraf kunnen worden ingeroepen indien er niet vooraf melding van werd gemaakt. Verwerende partij herhaalt dat indien verzoekster niet in staat zou zijn geweest om haar

bachelorproef in te dienen tijdens de herexamenperiode, zij een doktersattest had kunnen overmaken en haar bachelorproef later had kunnen indienen. Verzoekster heeft dit evenwel nooit tijdig en helder meegedeeld, terwijl het voor verwerende partij voor zich spreekt dat een student de instelling formeel, tijdig en voldoende gedetailleerd moet inlichten over een eventuele overmachtssituatie opdat van de instelling zou kunnen worden verlangd dat er rekening mee wordt gehouden. Hoe dan ook slaagt verzoekster er voor verwerende partij niet in om aan de hand van overtuigende en concrete bewijzen aan te tonen dat de bijzondere omstandigheden (zoals bv. het feit dat zij corona heeft gehad) enige invloed zou hebben gehad op het feit dat zij slechts een 6/20 heeft behaald voor haar bachelorproef.

Verwerende partij komt tot de conclusie dat verzoeksters eindresultaat correct tot stand is gekomen. Zowel het product, het proces, de presentatie als de vraagstelling werden opgenomen in de puntbepaling, en het eindresultaat van verzoekster resulteren uit de evaluatiedocumenten en het beoordelingsformulier (de evaluatie van de begeleider, de evaluatie van de interne lezer en het beoordelingsformulier presentatie en juryvoorzitter), waarin tevens een schriftelijke motivering is terug te vinden. Daaruit blijkt, zo stelt verwerende partij, dat verzoekster niet voldoet aan meerdere domeinspecifieke leerresultaten.

Verwerende partij benadrukt ten slotte dat de Raad zich niet in de plaats kan stellen van het bestuur en dat zijn bevoegdheid bij het sanctioneren van overtredingen van algemene beginselen van behoorlijk bestuur beperkt is tot kennelijke schendingen. Wat het redelijkheidsbeginsel betreft, leidt dit ertoe dat de Raad enkel kennelijk onredelijke beslissingen kan vernietigen.

In haar wederantwoordnota stelt verzoekster dat zij de competenties van de bachelorproef uit de ba-na-ba-opleiding bezit, en dat dit ook blijkt uit enerzijds de bachelorproef in de brugopleiding tot verpleegkundige en anderzijds de stages van de huidige opleiding.

Met betrekking tot het implementatieplan zet verzoekster nog het volgende uiteen:

“In de evaluatiedocumenten (bijlage 2,3) staat enerzijds dat er geen praktische uitwerken of implementatieplan aanwezig was, ondanks de ECTS-fiche, de studiewijzer en het feedbackdocument van mr. [Verv.] (bijlage 4).

Nergens staat vermeld dat een implementatieplan in de bundel van de bachelorproef zelf dient ingediend te worden. Mr. [Verv.] spreekt over het uitwerken van een protocol of dergelijke en dat dit dient teruggekoppeld te worden aan mijn expert of collega verpleegkundigen. Ik schreef een protocol en een bijhorend implementatieplan. Eveneens

wordt er nergens gesproken over hoe deze praktische uitwerking vorm dient te krijgen of welke methodiek er gevuld dient te worden. Nergens wordt er gesproken over welke evaluatiecriteria gehanteerd worden.

Het protocol en implementatieplan zat bij documenten zoals o.a. mijn logboek en was daardoor niet beschikbaar voor mede-juryleden. Tijdens de presentatie haalde ik deze documenten uit het pakket dat ik indiende, het had dus wel beschikbaar kunnen zijn voor de andere juryleden. Ook stel ik me de vraag waarom dit niet ontdekt werd. Dit wijst erop dat de ingediende documenten niet bekeken werden, hoewel ik er wel op gequoteerd word.

In de antwoordnota wordt geschreven dat het implementatieplan mee opgenomen werd in de jurering. Dit is tegenstrijdig omdat op het evaluatiereport van mr. [Verv.] (bijlage 4) en het feedbackdocument (bijlage 5) letterlijk staat dat er geen implementatieplan of praktische uitwerking aanwezig was. Ook schrijft men dat het plan ‘geen echt implementatieplan’ genoemd kan worden. Opnieuw verwijs ik naar de ontbrekende evaluatiecriteria en dat het soms wel en soms niet aanwezig was bij jurering. Er is geen aandacht voor besluitvorming van de instelling die goedkeuring geeft dat een spoedverpleegkundige deze handeling mag uitvoeren. In de instelling waar ik werkzaam ben gebeurt dit ook nog niet. Het opstarten van e-FAST door verpleegkundigen kost handenvol geld en energie van de betrokkenen. Zoals beschreven dient er een opleiding georganiseerd te worden en dient men de nodige apparatuur aan te kopen. Een moeilijkheid zoals tegenwerking van radiologen wordt ook vernoemd.

Het implementatieplan zou niet concreet zijn; er wordt niet beschreven wie de spoedverpleegkundige begeleidt en hoeveel uren opleiding een verpleegkundige dient te volgen. Dit staat in mijn bachelorproef zelf beschreven.”

Inzake de te algemene vraagstelling, onvoldoende beantwoorde vragen en het gebrek aan structuur voert verzoekster aan dat zij vragen heeft bij de objectiviteit en deskundigheid van de jury, gelet op de wijze waarop werd geoordeeld over het implementatieplan en het gegeven dat geen van de juryleden op een spoeddienst werkt. Voor verzoekster is er ook sprake van nietszeggende commentaar bij de beoordeling.

Met betrekking tot de bronvermelding, de blanco titelpagina en de ontbrekende paginanummering erkent verzoekster dat zij inderdaad fout zat wat de titelpagina betreft.

Verzoekster gaat ook nog in op de bijzondere omstandigheden. Daarover licht zij het volgende toe:

“Ik zou de ombudsdiens of de voorzitter van de examencommissie op de hoogte gebracht moeten hebben van de bijzondere omstandigheden.

Ik belde in het voorjaar 2021 naar een studentenvertrouwenspersoon op school en heb een heel relaas gedaan van wat er privé allemaal speelde en wat het mij zo moeilijk maakte om aan de bachelorproef te werken. Ik kreeg het aanbod dat deze persoon met mijn opleidingsverantwoordelijke zou praten (zonder vermeld doel) en kreeg het aanbod om

tegen studententarief een psycholoog te raadplegen. Er werd niet gesproken over artikel 51 van het OER.

Hiernaast was mr. [M.] wel degelijk op de hoogte van mijn situatie. Zelfs tijdens mijn opname heb ik hem gebeld om te melden dat ik in crisisopname was. Om dit te staven heb ik mijn telefoniegegevens opgevraagd, maar omdat van de GDPR-wetgeving heb ik deze vandaag nog niet in mijn bezit. Wanneer deze aankomt voeg ik het nog toe aan dit dossier. Op mail van 20/03/2020 aan mr. [M.] (bijlage 6) vermeld ik dat ik vervroegd uit ziekteverlof kom.

In de mail van 22/12/2021 aan mr. [Verv.] (bijlage 7) vermeld ik nogmaals ‘de grote druk op mijn psychisch welzijn’ en wordt hier opnieuw niet op ingegaan. Ik kreeg een informeel aanbod naar begeleiding. Begeleiding in het schrijven van mijn bachelorproef. Op dat moment was ik niet in staat om te schrijven aan de bachelorproef en was de draftversie een document met overal zinnen en feiten door elkaar zonder vaste structuur. Hieraan zou mr. [Verv.] niets gehad hebben. Ook wanneer ik zoals mr. [Verv.] me zegt om mr. [F.] te verwittigen wordt er niet over gesproken.

De verwerende partij zou alle begrip hebben voor mijn situatie en benadrukt dat de persoonlijke omstandigheden niet achteraf ingereden kunnen worden indien er niet vooraf melding van gemaakt wordt, tevens zou ik uitstel van de bachelorproef bekomen kunnen hebben mits een doktersattest. De 2 bovenstaande alinea’s bewijzen dat ze wel op de hoogte waren.

Ik heb geen bewijzen doorgestuurd van mijn psychische toestand omdat ik enerzijds hier niet om gevraagd werd en ik geen onwettige afwezigheden diende te attesteren. Ernaast is het ook niet fijn om je privé moeilijkheden te bespreken met leerkrachten. Ik ben bereid om de verslagen van mijn opname te bezorgen aan de raad, ik bezorg deze liever niet aan de tegenpartij. Hierin staat ook vermeld dat het moeilijk haalbaar lijkt dat ik terug begin te werken op spoed en mijn studies verder afmaak (bijlage 8).

Mijn hoofdverpleegkundige, [A.L.], kan bevestigen dat ik vroeger ben begonnen werken, veel overuren heb opgebouwd en het moeilijk gehad heb, maar dat verslag kan ik ook pas morgen ontvangen en zal dat dan meteen doorsturen.

Het feit dat ik corona gehad heb staaf ik graag met bijlage 9.

Naast bovenstaande argumenten is het een evidentie dat ik het moeilijk had. Tijdens de Covidcrisisen en ertussendoor heeft de zorgsector herhaaldelijk luid en duidelijk geschreeuwd dat ze verdrong onder de lopende druk. Als hierbij nog stage lopen met bijhorende opdrachten schrijven en het tot stand komen van een bachelorproef toegevoegd wordt zou men ook kunnen informeren hoe het gaat met de werkstudent in opleiding. Dit is nooit gebeurd. Ik kon wel rekenen op begrip, maar de criteria werden niet aangepast om het geheel wat draaglijker te maken.”

Beoordeling

De Raad wijst vooreerst op het voorschrift van artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs, krachtens hetwelk een verzoekende partij in de procedure voor de Raad geen nieuwe kan bezwaren aanvoeren, tenzij de grondslag ervan pas tijdens of na afhandeling van de interne beroepsprocedure aan het licht is gekomen, tenzij het bezwaar betrekking heeft op de wijze waarop het intern beroep werd behandeld of tenzij het bezwaar raakt aan de openbare orde.

A fortiori kunnen in de wederantwoordnota niet voor het eerst nieuwe argumenten worden aangevoerd; daarop kan de verwerende partij immers niet meer schriftelijk repliceren, wat de rechten van verdediging in het gedrang brengt. Bovendien zou het aanvoeren van nieuwe middelen in de wederantwoordnota in strijd zijn met artikel II.294, §1 van die Codex, dat een vervaltermijn instelt van zeven kalenderdagen na de kennisgeving van de bestreden beslissing om een beroep in te stellen – en middelen tegen die beslissing te doen gelden.

Wat verzoekster in haar wederantwoordnota aanvoert met betrekking tot de objectiviteit en deskundigheid van de jury, is een nieuw middel dat in het verzoekschrift niet werd aangevoerd. De Raad ziet ook niet in wat verzoekster zou hebben verhinderd om een dergelijke grief eerder in de procedure op te werpen. In die mate is het eerste middel onontvankelijk.

Wat het implementatieplan betreft, blijkt uit de ECTS-fiche dat dit deel uitmaakt van de bachelorproef:

“Concreet:

- [...]
- De studenten maken een plan van aanpak over de implementatie van hun bachelorproef en voeren ev. deelaspecten uit van hun plan van aanpak indien mogelijk.
- [...]”

en verwerende partij kan worden bijgevalen dat dit ook is opgenomen in de studiewijzer én blijkt uit de feedback van de begeleider. Het komt de Raad niet onredelijk voor dat een student die in deze omstandigheden nalaat om het implementatieplan in de finale versie van de bachelorproef zelf op te nemen, ter zake een reflectie kan zien in de eindbeoordeling.

Dat blijkt *in casu* evenwel niet het geval te zijn. De interne beroepscommissie stelt immers in de bestreden beslissing dat ofschoon de juryleden het implementatieplan niet hebben kunnen meenemen in hun voorbereiding, dat stuk wel beschikbaar was tijdens de beraadslaging en aldus in de beoordeling werd meegenomen, waarbij het uitsluitend op zijn kwaliteit werd beoordeeld.

Discusses over de duidelijkheid van de instructies over de plaats van het implementatieplan zijn derhalve niet relevant voor de beoordeling van het examencijfer. Hetzelfde geldt voor de blanco titelpagina en de ontbrekende paginanummering.

Voor het overige is de Raad van oordeel dat de beroepscommissie in de bestreden beslissing voldoende duidelijk en omstandig uiteenzet dat het ontbreken van verschillende relevante aandachtspunten en valkuilen aan de grondslag ligt van de beoordeling en dat ook het ontbreken van een bronvermelding als een fout werd aangerekend.

Die beoordeling vindt ook voldoende steun in de stukken van het dossier, en is niet onredelijk, te meer nu verzoekster in haar verzoekschrift zelf aangeeft dat het gemis aan bronnen in de discussie “terecht als fout” wordt aangezien.

De uiterst summiere en niet onderbouwde stelling dat de competenties van het opleidingsonderdeel ‘Bachelorproef’ in de ba-na-ba-opleiding zijn behaald omdat verzoekster slaagde voor de bachelorproef in de initiële bacheloropleiding, kan niet overtuigen. Naast de vaststelling dat verzoekster geen enkele informatie aanreikt die de Raad, zelfs binnen zijn marginale toetsingsbevoegdheid, in staat moet stellen de doelstellingen van beide opleidingsonderdelen te vergelijken, geldt immers het uitgangspunt dat, behoudens concreet bewijs van het tegendeel, elk opleidingsonderdeel eigen specifieke leerdoelen nastreeft, zodat uit goede cijfers voor het ene opleidingsonderdeel geen presmisses kunnen volgen wat betreft de quatering voor een ander opleidingsonderdeel, ook niet wanneer beide opleidingsonderdelen op het eerste gezicht enige verwantschap vertonen.

In haar verzoekschrift zet verzoekster uiteen dat het niet haar bedoeling was om een leerboek te schrijven om van daaruit competenties te halen om een eFAST uit te voeren.

Daarmee nodigt verzoekster de Raad evenwel uit om de beoordeling van de verdiensten van het werk over te doen. Daaromtrent moet de Raad erop wijzen dat het hem krachtens artikel II.291, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs niet toevalt om zijn beoordeling omtrent de kwaliteiten van een verzoekende partij in de plaats te stellen van deze van de instelling. De Raad heeft derhalve noch de taak, noch de bevoegdheid om het dossier ten gronde te behandelen en de beoordeling van de organen van de instelling over te doen, als ware hij zelf een interne beroepscommissie.

Inzake de bijzondere omstandigheden stelt de Raad vast dat de interne beroepscommissie het bestaan ervan uitdrukkelijk erkent. Er wordt ook aangestipt dat de begeleider zich bereid verklaarde om een draftversie alvast van feedback te voorzien.

Hoewel het voor studenten gewis een bijkomende bron van informatie kan zijn wanneer de instelling in haar communicatie in voorkomend geval ook uitdrukkelijk verwijst naar de toepasselijke bepalingen van het onderwijs- en examenreglement, kan dit niet als een verplichting worden aangemerkt.

Zoals de Raad eerder reeds heeft overwogen, maakt dat reglement integraal deel uit van de contractuele relatie tussen de student en de hogeronderwijsinstelling, en wordt de student geacht de bepalingen ervan te kennen. Zelfs rekening houdend met alle begrip dat ook de Raad kan opbrengen voor verzoeksters situatie, kan de toepassing van het onderwijs- en examenreglement, en *in casu* artikel 51 van dat reglement, niet afhankelijk worden gemaakt van de vraag of verzoekster daarop uitdrukkelijk werd gewezen.

In de mate dat verwerende partij er alvast wel van op de hoogte was dat verzoekster met problemen kampte, moet de Raad besluiten dat die omstandigheden een verklaring kunnen zijn waarom verzoekster geen beter resultaat behaalde, maar dat dit niet betekent dat de bachelorproef zoals deze werd ingediend, op onredelijke wijze is gequoteerd en als dusdanig kennelijk een hoger cijfer verdiende.

Het eerste middel is, in zoverre ontvankelijk, ongegrond.

Tweede middel

In een tweede middel beroeft verzoekster zich op het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster drukt haar teleurstelling uit over de wijze waarop een en ander is verlopen.
Ter zake zet verzoekster het volgende uiteen:

“Op 15 augustus probeerde ik mijn bachelorproef online op te laden via het KU Loket en dit lukte me niet. Ik probeerde dit op verschillende computers via Internet Exploreren via Google Chrome, maar ondanks het stappenplan dat ik nauwgezet volgde lukte me dit niet. Ik heb 16 augustus ‘s ochtends meteen contact opgenomen met het secretariaat van de opleiding om hier hulp bij te ontvangen en kreeg uiteindelijk een ICT medewerker aan de lijn. Deze kon me niet verder helpen en zei me contact op te nemen met de ICT afdeling van de KU Leuven. Na nog enkele telefonische contacten werd er me gezegd printscreens te nemen en deze naar hen te mailen, ik zou dan antwoord ontvangen, maar tot op heden heb ik hier geen reactie op gekregen. Ik heb dan bij het fysiek indienen hulp gevraagd aan de medewerker van de mediatheek. Deze wist me te vertellen dat de verantwoordelijke vergeten was om iets open te zetten en de bachelorproef hierdoor niet opgeladen kon worden, dit werd inmiddels aangepast, 1 dag voor de deadline.

Ik nam op 28 september telefonisch contact op met mr. [Verd.] om te vragen naar extra uitleg i.v.m. het negatief resultaat van de interne beroepscommissie. In de mail werd er verwezen naar bijlagen, welke niet omvat werden in de mail. Men was deze vergeten en na ons gesprek werden deze me toegestuurd. Ook haalde ik aan dat de ombudsdiens waar ik contact mee opnam op 6/9 me gezegd had dat ik zou uitgenodigd worden voor een gesprektijdens de interne beroepsprocedure en dit niet was gebeurd. Mr. [Verd.] zei me dat dit gesprek enkel plaatsvindt als een student hier uitdrukkelijk zelf om vraagt. Erna werd ik gestopt in mijn vragen aangezien mr. [Verd.] me niet meer kon verder helpen aangezien hij 2 dagen later niet meer de functie van directeur studentenbeleid zou uitoefenen. Ons gesprek duurde amper 5 min 7 sec.

Om de job te mogen uitoefenen waarvoor ik geleerd heb krijg ik via [K.V.] (Thomas More Lier) het voorstel om me in te schrijven voor 2 postgraduaten. In deze postgraduaten vindt er trouwens geen bachelorproef meer plaats, toch is net dit hetgene wat me tegenhoudt om een diploma BanaBa Intensieve Zorgen en SpoedgevallenZorg te behalen. Deze postgraduaten zouden me 1225 € en 875 € kosten.”

In haar antwoordnota replaceert verwerende partij als volgt:

“Dat verzoekster problemen had met het indienen van haar bachelorproef, is echter een nieuw argument dat als dusdanig niet werd ingeroepen voor de interne beroepscommissie. Een argument dat niet in het intern beroep werd opgeworpen, kan overeenkomstig artikel II.294 §2 Codex Hoger Onderwijs niet op ontvankelijke wijze voor het eerst in de procedure voor de Raad worden aangevoerd. De interne beroepscommissie was immers niet in de mogelijkheid om daar nader op in te gaan. In het kader van de externe beroepsprocedure kan van de Raad niet worden verwacht zij de beoordeling, die de interne beroepscommissie niet kon doorvoeren, alsnog in de plaats van de interne beroepscommissie zou overnemen. Bijgevolg dienen deze argumenten te worden afgewezen als onontvankelijk.

Hoe dan ook, zijn deze omstandigheden niet van invloed geweest op de eindbeoordeling van verzoekster. Er waren inderdaad centrale problemen bij het uploaden van de bachelorproeven. Studenten werden hierover geïnformeerd via e-mail:

[...]

Het al dan niet laattijdig uploaden van de bachelorproef heeft geen invloed gehad op het behaalde resultaat. Bovendien werd de bachelorproef van verzoekster uiteindelijk tijdig ingediend.

Verder is de interne beroepscommissie de bijlagen bij de beslissing inderdaad vergeten door te sturen. Dit betrof een loutere administratieve vergetelheid. Van zodra de bijlagen opgevraagd werden door verzoekster, werden deze bijlagen aan haar overgemaakt (d.i. twee dagen na de overmaking van de beslissing). In ieder geval zijn het geen nieuwe stukken, verzoekster kent deze stukken: het betroffen immers haar feedback- en evaluatiedocumenten, de studiewijzer, enz.

Dat verzoekster ten slotte niet gehoord is tijdens de interne beroepsprocedure maakt de beslissing niet onregelmatig. De toepasselijke regelgeving in de schoot van verwerende partij met betrekking tot de interne beroepsprocedure voorziet immers niet in een hoorplicht, maar enkel in een hoorrecht. Zo stelt artikel 94 van het Onderwijs- en examenreglement (stuk 20) : *“De beroepsinstantie hoort de student op diens verzoek en vraagt informatie aan alle betrokken partijen”*.

Bovendien bevat het dossier van verzoekster geen elementen waaruit blijkt dat verzoekster de wens heeft gevuld te worden gehoord. Dat de interne beroepscommissie verzoekster niet uit eigen beweging heeft gecontacteerd om haar uit te nodigen toelichting te geven bij het intern beroep dat zij heeft ingediend, houdt aldus geen schending van het Onderwijs- en examenreglement in en maakt de aangevochten beslissing van de interne beroepscommissie niet onregelmatig. Uw Raad heeft immers reeds geoordeeld dat het feit dat een student niet werd gehoord tijdens de interne beroepsprocedure, de beslissing niet onregelmatig maakt. Dit is des te meer zo indien de student niet aan de interne beroepsinstantie heeft gevraagd om te worden gehoord.

Voorziet het reglement m.a.w. in de mogelijkheid dat de student wordt gehoord, dan valt het volgens de vaste rechtspraak van de Raad aan de student toe om van deze mogelijkheid gebruik te maken en uit eigen beweging te verzoeken om te worden gehoord. Doet hij dat niet, dan mag de beroepscommissie aan de hoorplicht voorbijgaan wanneer zij meent voldoende te zijn voorgelicht door de argumenten in het intern beroepsschrift.

Ten slotte klopt de bewering van verzoekster dat zij reeds credits heeft behaald voor alle theoretische en praktische vakken niet. Zo heeft verzoekster immers een tolerantie ingezet voor het opleidingsonderdeel ‘Verpleegkundige wetenschappen en intensieve zorgen’ (6 STP).’

Verzoekster harerzijds, handhaaft haar grieven in haar wederantwoordnota.

Beoordeling

Zoals de Raad hierboven bij de beoordeling van het eerste middel reeds heeft uiteengezet, kunnen grond van op artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs, in een beroepsprocedure vóór de Raad in beginsel geen nieuwe middelen worden aangevoerd.

Samen met verwerende partij moet de Raad vaststellen dat verzoekster de thans aangevoerde technische problemen bij het uploaden van haar bachelorproef, niet heeft ingeroepen in haar interne beroepsprocedure. Zij geeft geen verantwoording – en de Raad ziet er spontaan ook geen – waarom zij in de onmogelijkheid zou zijn geweest om die argumenten te ontwikkelen. De beroepscommissie heeft hierover bijgevolg geen uitspraak kunnen doen.

Daargelaten dat verzoekster ook niet duidelijk maakt op welke wijze deze technische moeilijkheden een invloed zouden hebben gehad op de quotering van de bachelorproef, moet de Raad vaststellen dat het om een nieuw, en bijgevolg onontvankelijk middel gaat.

Kritiek met betrekking tot de feedback nadat de beslissing van de interne beroepsinstantie tot stand is gekomen, zelfs aangenomen dat die kritiek op juiste feitelijke grondslag berust, kan niet leiden tot de onregelmatigheid van die beslissing.

Hoogstens kan een verzoekende partij aanvoeren dat onvoldoende informatie werd overgemaakt, zodat voorbehoud moet worden gemaakt bij het indienen van het beroep bij de Raad. Een dergelijk voorbehoud heeft verzoekster niet geformuleerd, zodat de door haar aangehaalde communicatieproblemen haar niet in haar rechten hebben geraakt.

Het tweede middel is, in zoverre ontvankelijk, niet gegronde.

Derde middel

In een derde middel beroept verzoekster zich op het redelijkheidsbeginsel. Zij voert aan dat zij, om de job te kunnen uitvoeren waarvoor zij heeft gestudeerd, nu voor twee postgraduaten zou moeten inschrijven, waarin geen bachelorproef meer voorkomt. Dit terwijl het net de bachelorproef is die haar verhindert om het diploma van de ba-na-ba-opleiding te behalen. Verzoekster wijst daarbij ook op de kosten die aan de postgraduaatsopleidingen zijn verbonden.

Verwerende partij repliceert in haar antwoordnota:

“Ten slotte is de opleiding ‘banaba intensieve zorgen en spoedgevallenzorg’ inderdaad uitgedoofd. Studenten kunnen zich vanaf het academiejaar 2022-2023 niet meer inschrijven voor deze opleiding. Studenten zijn hierover geïnformeerd door de opleidingsverantwoordelijke. (zie bijlage 1 bij het extern beroep van verzoekster) Maar zelfs indien de opleiding nog zou bestaan hebben, dan nog zou verzoekster zich niet meer hebben kunnen herinschrijven aangezien er sprake is van een weigering op grond van het herhaalde niet slagen voor eenzelfde opleidingsonderdeel:

[bericht met mededeling aan verzoekster dat zij het opleidingsonderdeel in het academiejaar 2021-2022 voor de derde keer opnam zonder een credit te behalen, en hiervoor niet meer kan inschrijven]

De opleiding ‘banaba intensieve zorgen en spoedgevallenzorg’ werd hervormd naar twee postgraduaten, nl. ‘Postgraduaat Kritische zorgen’ (35 STP) en ‘Postgraduaat Kritische zorgen: Klinische integratie’ (25 STP) met een totaal van 60 Studiepunten. Deze postgraduaten zijn gestart in academiejaar 2021-2022. Na het behalen van deze postgraduaten kan een student aanspraak maken op de bijzondere beroepstitel intensieve zorgen en spoedgevallenzorg.

Verzoekster heeft zich geïnformeerd bij de opleidingsverantwoordelijke van de postgraduaten, mevr. [K.V.], en heeft een voorstel gekregen van studieprogramma. (stuk 18)

Aangezien verzoekster toleranties heeft ingezet tijdens de banaba opleiding ‘intensieve zorgen en spoedgevallenzorg’ en het OPO ‘bachelorproef’ niet heeft behaald, kan zij niet voor alle OPO’s vrijstellingen aanvragen.

Concreet kan zij op basis van huidige behaalde credits vrijstellingen aanvragen voor vijf OPO’s van het postgraduaat ‘Kritische zorgen’. Voor de OPO’s ‘Intensieve zorgen internistische pt’ (5 STP) en ‘Intensieve zorgen chirurgische pt’ (5 STP) kan zij geen vrijstelling verkrijgen omwille van de ingezette tolerantie.

Uit het postgraduaat ‘Kritische zorgen: klinische integratie’ kan zij geen vrijstelling verkrijgen voor het OPO ‘Clinical Case Management’ (5 STP). Verzoekster kan wel een vrijstelling verkrijgen voor de twee OPO’s Klinisch onderwijs (2 x 10 STP).

In totaal zal verzoekster dus nog 15 studiepunten moeten opnemen uit de postgraduaten. De kostprijs hiervoor zal berekend worden a rato van het aantal opgenomen studiepunten en dus niet de 1.225 euro en 875 euro zoals verzoekster ten onrechte beschrijft.

Voorts is er inderdaad geen OPO met de benaming ‘bachelorproef’ in de postgraduaten. Het concept van bachelorproef en de ermee samenhangende competenties zitten in het postgraduaat vervat in het OPO ‘Clinical Case Management’ (5 STP). Verzoekster heeft de studiewijzer van dit OPO tevens ontvangen. De studiewijzer vermeldt het volgende (stuk 19):

“Als gespecialiseerde verpleegkundige in het domein van de kritische zorgen is het belangrijk om te handelen volgens de meest recente wetenschappelijke kennis. Binnen het OPO Clinical Case Management is het doel dat de student aantoont dat hij/zij in staat is een analyse te maken van de nieuwe, steeds wisselende uitdagingen die de praktijk met zich mee brengt én dat hij/zij in staat is die praktijk zelf te

evalueren, bij te sturen of innovatieve elementen eraan toe te voegen. Niet enkel wetenschappelijk verantwoord handelen is belangrijk, maar ook het vervullen van een voortrekkersrol in je werkveld en het invoeren van vernieuwingen en richtlijnen.

Om die rol te kunnen vervullen is het noodzakelijk dat je op de hoogte bent van de recentste wetenschappelijke ontwikkelingen in jouw domein. Je moet over de informatievaardigheden beschikken om de geschikte informatiebronnen te vinden. Vervolgens moet je de kwaliteit van deze bronnen kunnen beoordelen om te vermijden dat je foutieve of niet veralgemeenbare onderzoeksresultaten zou implementeren in de praktijk. Wanneer je beschikt over de beste wetenschappelijke evidentie, moet je deze kunnen integreren met de waarden en de normen van de patiënt, met je ervaring als verpleegkundige en met de realiteit van de praktijkvoering.

Wanneer je dit principe van evidence based nursing hebt toegepast en een plan hebt om de praktijkvoering te verbeteren, moet je het plan nog gerealiseerd krijgen.

Deze rol vereist competenties in projectmanagement, klinisch leiderschap, omgangskunde, psychosociale hulpverlening en communicatie, wetenschappelijk onderzoek en inzicht in de wetgeving en beroepsethiek.

Alle bovenstaande aspecten komen aan bod in het OPO Clinical Case Management (CCM). ”

De argumenten van verzoekster moeten aldus worden afgewezen als ongegrond.”

Verzoekster voert in haar wederantwoordnota nog aan dat zij zich ongelijk behandeld voelt tegenover een studente aan PXL Hasselt die in het academiejaar 2022-2023 nog haar stages afwerkt en dan alsnog een ba-na-ba-diploma krijgt. Ten slotte gaat verzoekster in op de weigering tot herinschrijving en de begeleiding door de ombudsdiest, die voor haar ontoereikend was.

Beoordeling

De Raad stelt vooreerst vast dat zowel het intern beroep als het beroep dat bij de Raad werd ingesteld, betrekking hebben op het examencijfer dat aan verzoekster werd toegekend, en niet op de mogelijkheid om opnieuw voor het opleidingsonderdeel in te schrijven.

In toepassing van artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs, zoals de strekking daarvan hierboven is uiteengezet, is het middel onontvankelijk in de mate dat verzoekster in haar wederantwoordnota de mogelijkheid tot herinschrijving op zich bekritiseert. Bovendien bedenkt de Raad dat de ba-na-ba-opleiding niet meer wordt aangeboden, zodat het inschrijven voor een opleidingsonderdeel uit die opleiding hoe dan ook niet meer mogelijk is.

Dat verzoekster daarin ongelijk zou worden behandeld in vergelijking met een andere studente aan een andere hogeschool, waaromtrent verzoekster overigens geen nadere gegevens voorlegt, komt in de wederantwoordnota eveneens als een nieuw, en dus onontvankelijk middel naar voren. Hetzelfde geldt voor de werking van de ombudsdiens.

Voor het overige kan de Raad enkel vaststellen dat het gegeven dat de ba-na-ba-opleiding is uitgedoofd, vreemd is aan de inhoudelijke beoordeling en de quotering van het opleidingsonderdeel ‘Bachelorproef’. De reorganisatie van de opleiding en de kosten die mogelijk zijn verbonden aan de inschrijvingen die noodzakelijk zijn om de vereiste studiebewijzen te bekomen, kunnen dan ook niet worden ingeroepen om de regelmatigheid van die beoordeling in vraag te stellen.

Ook het derde middel is deels onontvankelijk, deels ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 26 oktober 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder, voorzitter van de Raad

Jan Geens bestuursrechter – bijzitter

Marleen Verreth bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Gilles Fourneau secretaris

De secretaris

Gilles Fourneau

De voorzitter

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.053 van 26 oktober 2022 in de zaak 2022/0717

In zake: Souhalia BEN ALLAL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Joost Van Damme
kantoor houdend te 9070 Destelbergen
Zenderstraat 5
bij wie keuze van woonplaats wordt gedaan

tegen:

ERASMUSHOGESCHOOL BRUSSEL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Stijn Butenaerts
kantoor houdend te 1080 Brussel
Leopold II-laan 180
bij wie keuze van woonplaats wordt gedaan

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 4 oktober 2022, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 7 september 2022 en van de beslissing van de departementale interne beroepscommissie van Erasmushogeschool Brussel van 20 september 2022 waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond wordt verklaard en het examencijfer van 9/20 voor het opleidingsonderdeel ‘Final work’ wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 26 oktober 2022.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij en advocaat Marie-Emanuelle Turcq, die *loco* advocaat Joost Van Damme verschijnt voor verzoekende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de multimedia en creatieve technologie’.

Zij neemt twee opleidingsonderdelen op in haar curriculum. Voor ‘Web’ (5 studiepunten) behaalt verzoekster een examencijfer van 10/20 en dus een credit; voor het opleidingsonderdeel ‘Final Work’ (10 studiepunten) behaalt verzoekster 9/20.

Verzoekster wordt door de examencommissie niet geslaagd verklaard.

Dat is de eerste bestreden beslissing.

Op 12 september 2022 stelt verzoekster het volgend intern beroep in:

“Met dit verzoekschrift stel ik een beroep in bij de centrale beroepscommissie tegen volgende beslissing: Voor mijn Final Work ontving ik een 9,15/20. Deze beslissing werd aan mij ter kennis gebracht op 7 september 2022.

Ik ben het niet eens met deze beslissing om volgende redenen:

- Ten eerste omdat ik alles gegeven heb van het begin tot het einde. Ik was bij elke vergadering aanwezig. Ik schreef alles op wat fout was en ik verbeterde dit ook. In mijn eerste sessie presenteerde ik een werkstuk waarop ik beoordeeld werd. [N.L.] gaf me toen alle criteria die ik moest veranderen, wat ik in mijn tweede sessie deed. De twee belangrijkste criteria waren dat ik mijn Nederlands moet verbeteren, dat ik mijn Wireframe moet veranderen en dat ik het design van mijn app moet aanpassen. Mijn app moet erg lijken op mijn Wireframe.
- Wat betreft verbeteren van het Nederlands: Ik heb eerst mijn Nederlands laten corrigeren door externe mensen. Bijgaand vindt u de betaling die ik heb gedaan om mijn Nederlands te laten beoordelen. [N.L.] zei tijdens de uitwisseling op 8 september dat de Nederlanders een 10/20 verdienden. Want als hij het gemiddelde van alle studenten moet doen, verdiende deze dat cijfer! Toen ik de laatste woordenwisseling met de leraar had, zei hij me letterlijk dat hij de tekst van het tijdschrift niet grondig had gelezen, maar dat hij het tussen de regels door las.

- Het andere criterium was dat ik mijn app moest laten lijken op mijn Wireframe. Ik moest verschillende leerprogramma's analyseren. Ik heb gemakkelijk 180 uur besteed aan het bekijken van de handleidingen. Ik heb voor verschillende tutorials betaald omdat deze code uit 2017 is en deze niet zo bekend is. Het was vooral veel zelfstudie. Na alles veranderd te hebben, liet hij me nog steeds 0.85 missen om een 10 te krijgen. Uit mijn punten kan men opmaken dat ik mijn presentatie goed heb uitgevoerd. Maar niet mijn werk. Hoewel beide verbonden zijn met elkaar.
- Zoals eerder gezegd ben ik naar beide evaluatiemomenten geweest toen ik mijn cijfers kreeg. De eerste keer gaf hij mij een document waarop ik mij moest baseren om te slagen in mijn tweede sessie. Ik heb dit volledig toegepast. Maar na de discussie in de tweede sessie vond hij andere fouten die hij eerder niet had gezegd. Deze heeft me punten gekost. Zoals: waarom ik twee apps gebruikte en niet één. Terwijl twee apps twee keer zo lang duurden. Maar in de eerste sessie had ik uitgelegd dat ik twee apps gebruikte en op geen enkel moment heeft hij me gezegd dat ik er één moet doen. Ik heb altijd gezegd dat ik er twee zou gebruiken. Een ander punt ging over het ontwerp van mijn Wireframe. De jury vond een aantal bezwaren omdat ze een professor in design is. Maar ik had dit al aan een andere Design lerares laten zien en zij bevestigde dat hetgeen wat ik deed, heel goed was.
- Ik heb gevraagd om het raster van de twee correcties, die u in bijlage vindt. Ik kon wat ergernissen opmerken. Met name het feit dat de evolutie van mijn hele project twee keer hetzelfde cijfer kreeg, terwijl men tijdens mijn eerste en tweede sessie echt een evolutie kon zien. Maar dat niet alleen, bij twee regels veranderde hij de noot terwijl de tweede een verbeterde versie was van de eerste. Ik ging van de nota voldoende naar onvoldoende terwijl het werk hetzelfde was, behalve een verbeterde versie van alles wat werkte in de eerste sessie dat ik het liet. De afdelingen zijn P7: Opvolgen nieuwe ontwikkelingen en 19 DEVELOPMENT: Technische uitdaging. Wat ik ten slotte kon opmerken over de rubriek was dat het commentaar in de laatste rubriek twee keer hetzelfde was, terwijl ik vooral mijn code en mijn Nederlands verbeterde.
- Wat ik spijtig vind, is dat ik vorig jaar met dezezelfde leraar mijn eindwerk net niet gehaald heb. Ik was net niet erdoor met 0.87 punt. Ik had een 9.17/20. Volgens hem was ik niet aanwezig tijdens de eerste sessie. Maar al mijn werk werkte vorig jaar. Ik moest van onderwerp veranderen, zoals de regels voorschrijven. Ik baalde zo dat ik het werk van vorig jaar gemist had, dat ik van onderwerp en cluster veranderde. Ik koos ervoor om twee applicaties te maken. Normaal gesproken zouden ze mijn leraar hebben veranderd, omdat degene die ik vorig jaar had niet getraind was in app en web. Maar hij eiste absoluut dat ik bij hem terugkwam, terwijl andere leerlingen die het eindwerk moesten overdoen, van leraar moesten veranderen. Ik stel mij hierbij de vraag of het terecht is dat een leraar mag eisen dat ik als studente terug door hem wordt begeleid terwijl deze minder getraind is in een vak.
- [Ten slotte] teken ik beroep omdat alles wat ik hierboven noemde tegen mij werkte. Ik geloof dat ik oneerlijk gequoteerd ben. Ik vind het jammer, want ik was ervan overtuigd dat ik zou zijn geslaagd, gezien mijn vastberadenheid en mijn resultaat.

Ik wil graag dat mijn werk wordt eerlijk beoordeeld en ik wil graag een cijfer krijgen voor mijn eigen verdiensten waarvoor ik mij volledig voor heb ingezet. Op grond van dit verzoekschrift, verzoek ik de beslissing te herzien. Vragen licht ik graag mondelijk of schriftelijk toe indien nodig.”

De departementale interne beroepscommissie van Erasmushogeschool Brussel behandelt dit beroep in zitting van 20 september 2022 en komt tot de volgende beslissing:

“[...]

Verloop

De leden van de beroepscommissie examenbeslissing nemen kennis van:

Het verzoek tot heroverweging van de examenbeslissing genomen voor het opleidingsonderdeel ‘final work’.

De voorzitter licht het dossier toe en de leden van de beroepscommissie overlopen alle feiten.

Ut het verzoek tot heroverweging blijkt dat de studente Souhalia Ben Allal beroep aantekent tegen:

- Het examenresultaat 9/20 en de beoordeling

Om final work te beoordelen wordt, om de objectiviteit te garanderen, een rubric gemaakt (Een evaluatie en criteria – zie bijlage 1).

Beslissing

Op basis van het bovenvermelde argument en conform artikel 17 van de rechtspositieregeling beslist de beroepscommissie examenbeslissing unaniem om de examenbeslissing te bevestigen.”

Dit is de tweede bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

De Raad onderzoekt, desnoods ambtshalve, de ontvankelijkheid van het beroep.

Verzoekster tekent beroep aan tegen de studievoortgangsbeslissing van 7 september 2022 waarbij de examencommissie het examencijfer van 9/20 toekent (eerste bestreden beslissing) en de beslissing van de interne beroepscommissie van 20 september 2022 waarbij het intern

beroep van verzoekster ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard (tweede bestreden beslissing).

Uit artikel 16 van de ‘algemene rechtspositieregeling 2021-2022’ van verwerende partij blijkt dat de interne beroepscommissie bevoegd is om, wanneer het beroep ontvankelijk is, de examenbeslissing te bevestigen of te hervormen/herzien. Dit betekent dat zij voor de beoordeling van de grond van de zaak in de plaats treedt van de examencommissie. In dat geval verdwijnt de beslissing van de examencommissie uit de rechtsorde, en kan zij niet meer het voorwerp uitmaken van een beroep bij de Raad.

Verzoeksters beroep wordt derhalve ambtshalve onontvankelijk verklaard in de mate dat het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing, en is enkel ontvankelijk voor zover het is gericht tegen de tweede bestreden beslissing (verder: de bestreden beslissing).

V. Regelmotigheid van de rechtspleging

Standpunt van partijen

In haar wederantwoordnota doet verzoekster gelden dat de nota en het administratief dossier van verwerende partij laattijdig werden neergelegd, en dus uit de debatten moeten worden geweerd.

Beoordeling

Artikel II.302 van de Codex Hoger Onderwijs luidt:

“§1. De procedurekalender, vermeld in artikel II.301, eerste lid, 1°, stelt de termijn vast waarbinnen:

1° het bestuur in staat wordt gesteld een antwoordnota en het administratief dossier aan de Raad en aan de verzoeker voor te leggen;

2° de verzoeker in staat wordt gesteld een wederantwoordnota aan de Raad en aan het bestuur voor te leggen.

De termijn, vermeld in het eerste lid, bedraagt voor elke partij ten minste 96 uur.

§2. De antwoordnota en de wederantwoordnota worden aan de Raad en aan de tegenpartij bezorgd via het meest gerede communicatiemiddel.

Een buiten de gestelde termijn aan de Raad bezorgde antwoordnota of wederantwoordnota wordt uit de verdere procedure geweerd.”

De in §1 van voormelde bepaling bedoelde procedurekalender is op 7 oktober 2022 opgesteld en bepaalt, wat verwerende partij betreft:

“12 oktober 2022: de onderwijsinstelling bezorgt ten laatste die dag aan de Raad en aan de student(e) een antwoordnota evenals het administratief dossier.”

Verwerende partij heeft haar antwoordnota op 14 oktober 2022, en dus buiten de daartoe voorziene termijn, overgemaakt aan de Raad.

Krachtens artikel II.302, §2, tweede lid is de Raad ertoe gehouden een laattijdig neergelegde nota uit de debatten te weren. De exceptie van verzoekster is in die mate gegrond.

Die sanctie strekt zich evenwel niet uit tot het administratief dossier. Uit artikel II.302, §2, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs blijkt immers dat enkel een laattijdige antwoordnota of wederantwoordnota uit de debatten wordt geweerd. In die mate wordt de exceptie verworpen.

VI. Onderzoek van de middelen

Eerste middel

In een eerste middel beroept verzoekster zich op de formele motiveringsplicht.

Standpunt van partijen

Met betrekking tot de formele motivering van de bestreden beslissing, voert verzoekster vooreerst aan dat de interne beroepscommissie niet tot een eigen beoordeling is gekomen, aangezien zij zich heeft beperkt tot het overnemen van de initiële beoordeling, zonder toevoeging van enige nadere uitleg.

Verzoekster doet ook gelden dat de interne beroepscommissie er geen blijk van geeft in te gaan op de kritiek op die initiële beoordeling die verzoekster in haar intern beroep had uiteengezet,

en dat ook alle andere elementen die zij in dat intern beroep ter sprake heeft gebracht, geheel onbesproken blijven.

Deze kritiek is voor de Raad niet anders te begrijpen dan het aanvoeren van een schending van de formelemotiveringsplicht.

Voor zover als nodig, bevestigt verzoekster dat ook in haar wederantwoordnota.

Beoordeling

Zowel uit artikel 3 van de wet van 29 juli 1991 ‘betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen’ als uit artikel II.281 van de Codex Hoger Onderwijs volgt dat de interne beroepsinstantie bij de beoordeling van een studievoortgangsbeslissing ertoe is gehouden om in haar beslissing de motieven van die beslissing te vermelden.

In het bijzonder kan worden overwogen dat wanneer een student gebruikmaakt van de door de decreetgever verleende verhaalmogelijkheid en hij aldus de interne beroepsinstantie doet samenkommen, de formelemotiveringsplicht ten volle betekenis krijgt omdat die beroepsinstantie kennis moet nemen van de grieven van de student, ze moet beoordelen en ze moet beantwoorden.

Daarmee is niet gezegd dat de interne beroepsinstantie noodzakelijk op elke grief apart moet antwoorden. Wel is vereist dat de formele motivering er blijk van geeft dat de bezwaren van de student daadwerkelijk in overweging zijn genomen en in de nieuwe beoordeling zijn betrokken, dat de student begrijpt waarom die argumenten de interne beroepsinstantie niet konden overtuigen en dat ten minste een uitdrukkelijke repliek volgt op de vragen die voor de student blijkens zijn beroepschrift van wezenlijk belang zijn en die, mochten ze terecht zijn gesteld, mogelijk tot een voor de student gunstiger resultaat leiden.

Indien de interne beroepscommissie van verwerende partij meent dat zij zich op afdoende wijze van deze taak heeft gekweten door zich ertoe te beperken te verwijzen naar de gehanteerde beoordelingsrubric, dan vergist zij zich schromelijk.

Geen enkele van de kritieken die verzoekster in haar intern beroep heeft uiteengezet, werd door de beroepscommissie besproken, laat staan op overtuigende wijze weerlegd.

Een meer volstrekte miskenning van de formelemotiveringsplicht kan men zich moeilijk voorstellen.

Het middel is gegrond.

BESLISSING

- 1. De Raad vernietigt de beslissing van de interne beroepscommissie van Erasmushogeschool Brussel van 20 september 2022.**
- 2. Het daartoe bevoegde orgaan neemt ten aanzien van verzoekende partij een nieuwe beslissing en doet zulks uiterlijk op 7 november 2022.**

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 26 oktober 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris

Gilles Fourneau

De voorzitter

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een

kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.046 van 26 oktober 2022 in de zaak 2022/0706

In zake: xxx

tegen:

VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
woonplaats kiezend te 1050 Brussel
Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 3 oktober 2022, strekt tot nietigverklaring van beslissing van de decaan van de faculteit Recht en Criminologie van de Vrije Universiteit Brussel waarbij aan verzoekster de examentuchtsanctie van een 0/20 voor de tweede zittijd van het opleidingsonderdeel ‘Rechtsmethodologie II’ wordt opgelegd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 26 oktober 2022.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de Rechten’.

Tot haar curriculum behoort onder meer het opleidingsonderdeel ‘Rechtsmethodologie II’.

Met betrekking tot dit opleidingsonderdeel, waarvoor verzoekster een paper moest schrijven, ontvangt de decaan een melding van vermoeden van plagiaat.

Na verzoekster te hebben gehoord, beslist de decaan van de faculteit Recht en Criminologie dat plagiaat omwille van het aanwenden van teksten zonder bronvermelding of aanhalingsstekens, bewezen is. Aan verzoekster wordt de examentuchtsanctie van een nulquoting voor dit opleidingsonderdeel (tweede zittijd) opgelegd.

Dat is de thans bestreden beslissing.

Op 7 september 2022 stelt verzoekster tegen die beslissing een intern beroep in.

De interne beroepscommissie van de Vrije Universiteit Brussel behandelt dit beroep in zitting van 21 september 2022. Verzoekster wordt bij wege van de door haar aangestelde gemachtigde gehoord en er wordt een toelichtende nota neergelegd.

Aangezien verzoekster binnen de termijn van twintig kalenderdagen na het instellen van het intern beroep nog geen beslissing heeft ontvangen, stelt zij beroep in bij de Raad.

IV. Afstand

Met een e-mail van 24 oktober 2022 meldt verzoekster afstand van geding te doen.

De Raad ziet geen redenen die zich daartegen verzetten.

V. Anonimisering

Verzoekster vraagt in haar wederantwoordnota de anonimisering van het arrest, bij de publicatie ervan.

Luidens artikel II.313, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs kan bij de publicatie van het arrest de identiteit van de verzoekende partij op diens uitdrukkelijk verzoek worden weggelaten.

Op het verzoek wordt ingegaan.

BESLISSING

1. De Raad verleent akte van de afstand.

2. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad wordt de identiteit van verzoekster weggelaten.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 26 oktober 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris **De voorzitter**

Gilles Fourneau **Jim Deridder**

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.048 van 26 oktober 2022 in de zaak 2022/0714

In zake: Paula DRUWÉ
 woonplaats kiezend te 9500 Geraardsbergen
 Reepstraat 35

tegen:

HOGESCHOOL GENT
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Eva Bral
kantoor houdend te 9000 Gent
Henleykaai 3R
bij wie keuze van woonplaats wordt gedaan

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 1 oktober 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie van Hogeschool Gent van 26 september 2022 waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond wordt verklaard en het examencijfer van 8/20 voor het opleidingsonderdeel ‘Stage: werken vanuit het zorgcontinuüm’ wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 26 oktober 2022.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij, Adriaan Druwé, die verschijnt voor verzoekende partij, en advocaat Eva Bral, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleiding ‘Educatieve bachelor in het lager onderwijs’.

Tot haar curriculum behoort het opleidingsonderdeel ‘Stage: werken vanuit het zorgcontinuüm’, waarvoor zij een examencijfer van 8/20 behaalt.

Op 30 juni 2022 stelt verzoekster een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de Hogeschool Gent.

“[...]

In ben het niet eens met deze beslissingen omdat:

- de stagementor, [N.D.P.], niet geschikt was om als mentor te fungeren:
 - de communicatie tussen de mentor en mij moeizaam verliep waardoor ik onvoldoende tijd kreeg om de stage naar behoren voor te bereiden;
 - de mentor onvoldoende feedback gaf, waardoor ik niet voldoende kansen kreeg om aan zelfreflectie te doen en om eventuele hiaten in mijn didactische aanpak en mijn klasmanagement aan te vullen;
 - de stagementor liet mij, wanneer de klas in quarantaine zat, filmpjes maken als vervanging van lessen. Ze beloofde mij dat ze naar mijn stagebegeleider zou bellen om te vragen om die filmpjes als vervangtakken voor live-lessen te aanvaarden. Vervolgens liet ze mij filmpjes maken onder de indruk dat dit inderdaad goed gekeurd was door HOGENT, terwijl dit niet zo was. Ik stak hier heel wat tijd en moeite in en uiteindelijk werden de filmpjes niet aanvaard of gebruikt.
 - de mentor na mijn stage met ziekteverlof ging door een burn-out, waarna de directie van de stageschool mij vroeg om haar klas over te nemen tot het einde van het schooljaar, wat bewijst dat de directie van de school mij wel bekwaam genoeg acht om les te geven.
- de stagebegeleider van HOGENT, [B.D.R.], heeft mij onvoldoende begeleid en onrechtvaardig geëvalueerd.
 - Meneer [D.R.] vertelde mij op het feedbackmoment dat ik pech gehad heb met mijn mentoren en dat ik daarom niet klaar ben om voor de klas te staan. Dit vind ik oneerlijk omdat HOGENT mij deze stageschool en stagementor heeft toegewezen en ik hier zelf geen keuze in had.
 - Er wordt door HOGENT niet voldoende gecontroleerd of stagementoren wel geschikt zijn. (Zie spelfouten in communicatie met mentor in bijlage.)”

Bij beslissing van 13 juli 2022 verklaart de interne beroepscommissie dat beroep ongegrond.

Op 20 juli 2022 dient verzoekster tegen die beslissing een beroep in bij de Raad.

Bij arrest nr. 7.920 van 12 september 2022 vernietigt de Raad de beslissing van de interne beroepscommissie. Een eerste middel, gesteund op het zorgvuldigheidsbeginsel, wordt gegrond bevonden. Meer bepaald oordeelt de Raad dat de interne beroepscommissie niet tot een eigen beoordeling van het haar voorgelegde beroep is gekomen.

De interne beroepscommissie herneemt haar beoordeling, en beslist op 26 september 2022 opnieuw om verzoeksters beroep ongegrond te verklaren.

Dit is de thans bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

In haar antwoordnota werpt verwerende partij een exceptie op, gesteund op de vaststelling dat het beroep dat verzoekster bij de Raad heeft ingediend, niet is ondertekend.

Verwerende partij verwijst ter zake naar artikel II.294, §2 van de Codex Hoger Onderwijs.

Verzoekster stelt in haar wederantwoordnota dat “[h]et feit dat het schrijven niet getekend was, [] zeker een fout [is]”.

Beoordeling

Artikel II.294, §2 van de Codex Hoger Onderwijs schrijft met betrekking tot de indiening van een beroep bij de Raad het volgende voor:

“§2. De beroepen worden ingesteld bij wijze van verzoekschrift, waarin ten minste een feitelijke omschrijving is opgenomen van de ingeroepen bezwaren. Het verzoekschrift wordt gedagtekend en, op straffe van onontvankelijkheid, ondertekend door de verzoeker of zijn raadsman.”

De ondertekening van een bij de Raad ingesteld beroep is door de decreetgever uitdrukkelijk op straffe van onontvankelijkheid voorgescreven.

De Raad stelt vast dat verzoeksters verzoekschrift niet is ondertekend.

De exceptie is gegrond. Het beroep is niet ontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 26 oktober 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris **De voorzitter**

Gilles Fourneau **Jim Deridder**

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.054 van 26 oktober 2022 in de zaak 2022/0741

In zake: Myrthe PLATINI
 woonplaats kiezend te 2150 Borsbeek
 Lucashoeve 6

tegen:

ODISEE
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Stefanie De Proost
kantoor houdend te 100 Brussel
Antoine Dansaertstraat 92

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 5 oktober 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van Odisee van 28 september 2022 waarbij het intern beroep van verzoekster onontvankelijk wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 26 oktober 2022.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Stefanie De Proost, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de agro- en biotechnologie’ in afstandsonderwijs.

Tot verzoeksters curriculum behoort het opleidingsonderdeel ‘Eindstage in Vlaanderen’, dat bestaat uit vier onderdelen: ‘Eindstage in Vlaanderen – deel 1’, ‘Eindstage in Vlaanderen – deel 2’, ‘Eindstage – vakinhoudelijke rapportage’ en ‘Eindstage – BEA’.

De examencommissie beslist op 7 september 2022 om de examenperiode voor verzoekster langer open te houden wegens bijzondere omstandigheden, vastgesteld door de ombud.

Verzoekster behaalt uiteindelijk de volgende resultaten:

- ‘Eindstage in Vlaanderen – deel 1’: 14/20
- ‘Eindstage in Vlaanderen – deel 2’: 16/20
- ‘Eindstage – vakinhoudelijke rapportage’: 15/20
- ‘Eindstage – BEA’: 15/20

en aldus een examencijfer van 15/20 voor het opleidingsonderdeel ‘Eindstage in Vlaanderen’.

Op 8 september 2022 dient verzoeksters moeder, als lasthebber, een intern beroep in.

“Als moeder van Myrthe Platini, waarvoor ik als lasthebber benoemd werd via de faciliteiten van Odisee. schrijf ik u het volgende:

Gelieve het volgende e mailadres te gebruiken voor alle correspondentie [...].

Mijn dochter is chronisch ziek en wil toch een diploma halen via afstandsonderwijs.

Begin december 2021, op voorspraak van de stagebegeleider [E.P.] nam mijn dochter contact op met [D.V.d.P.] en tekende een [stagecontract].

Na 3 weken en 68u stage bleek dat de samenwerking niet verliep zoals ze uitgeschreven was door Odisee. Een kort gesprek tussen de stagebegeleider, de stagementor en mijn dochter verliepen in een [welles-]nietes spel, waarin mijn dochter niet gehoord werd en zelfs gedwongen werd om verder te gaan. De reden van het probleem lag bij haar, ze interpreteerde alles verkeerd. Uiteindelijk werd ze gedwongen om zelf ontslag te nemen. Dit bracht haar in een depressie en ze wou zelfs haar studies opgeven terwijl ze zicht had op een diploma.

Die beslissing van de stagebegeleider was betreurenswaardig daar haar oriënterende stage met hoge punten werd afgesloten.

Na veel inpraten op haar heeft ze de moed teruggevonden om haar eindstage verder te zetten.

Eind mei is ze terug begonnen zoeken naar een nieuwe stageplaats. Deze werd tot 3 keer toe voor onbekende reden afgekeurd. Toen ze haar vierde stageplaats voorstelde werd ze afgeraden deze piste te volgen omdat deze stageplaats in de zomer geen stagairs nodig had.

Mijn dochter heeft toen contact opgenomen en ze werd er met open armen ontvangen. Uiteindelijk werd het contract getekend en kon ze op 27/06/2022 beginnen.

Door haar chronische ziekte was dit een zware opdracht wat zelfs door [m]evrouw [L.D.V.] toegegeven werd. Tijdens de stage bleek plots dat ze voor 2/9 alles moest afsluiten (stage en werkopdrachten). Dit was onmogelijk want ze mocht maar 5 dagen werken per week en ze moest 55 dagen stage doen, terwijl wij ervan overtuigd waren dat de 15 gepresteerde dagen in haar eerste onderbroken contract zouden meetellen, daar het ontslag niet haar fout was maar miscommunic[]atie tussen de school en de stagementor.

Dit bleek echter niet het geval te zijn. De eisen waren voor een gezonde student niet haalbaar, laat staan voor een chronisch zieke student. Alhoewel in het toen geldend contract en de uitleg op de website nergens stond dat:

- 1 de stage op één stageplaats moest gebeuren
- 2 er wel gesproken werd dat er maximaal 5 dagen per week en een maximum van 38u per week, maar nergens van een minimum aantal uren per week
- 3 dit moest afgerond zijn op 11 weken.

Op onze vraag om de reeds gedane dagen te laten meetellen werd negatief gereageerd. Deze beslissing werd nooit schriftelijk gemotiveerd. Omdat het onmogelijk was de 55 dagen te doen tussen 27/6 en 2/9 als we de restricties volgde[n] van het contract werd deze uiteindelijk verlengd tot 11/9. Dit wil zeggen dat mijn dochter amper 2 dagen per week geen stage liep, waarop ze dan zou kunnen recupereren. Maar nee die tijd had ze dan nodig om al haar werkjes af te werken. Toen werd er nog voorgesteld om de stage te laten doorlopen in het volgende [academiejaar] maar dan moesten wij nogmaals het inschrijvingsgeld betalen waarmee wij ons niet akkoord konden verklaren. Dit heeft mijn dochter veel stress bezorgd en was het heel belastend voor de ziekte.

Alhoewel er geen enkel argument noch in het contract noch op de website te vinden was om een redelijke oplossing te vinden zoals bv. in de 55 dagen een aantal dagen vrij te zijn om niet op haar stage plaats te zijn maar te kunnen werken aan haar opdrachten.

Uiteindelijk bij het nalezen van het contract door ons bleek dat we tijd hadden tot 30/9/2022. Met dit document heeft [m]evrouw [L.D.V.] uiteindelijk toegegeven de stage te verlengen tot 30/9/2022. Hierdoor kreeg onze dochter minder stress en zou ze haar stage kunnen afwerken.

Ondertussen heeft onze dochter bovenmenseijke inspanningen moeten doen om haar stage tot een goed einde te brengen; terwijl als er van in het begin door de stagebegeleiding menselijker was gereageerd (zoals Odisee op [haar] website verkondig[t]) hadden we veel frust[r]aties kunnen wegwerken.

Daar de tijd niet in ons voordeel was hebben we gedaan wat de stagebegeleiding vroeg[]. [Z]o is ze nu verplicht geweest ondanks haar ziekte meer uren te doen dan een gezonde student.

Daarom vragen wij om dit intern beroep toch nog te behandelen en te oordelen of er correct werd gehandeld door de stagebegeleiding en te zorgen dat de stage-informatie duidelijker wordt zodat de student ook rechten heeft als er iets misloopt bij de stageplaats. Dit heeft op mijn dochter en ons gezin een zware impact [gehad].”

De interne beroepsinstantie behandelt dit beroep op 28 september 2022 en neemt de volgende beslissing:

“[...]

1. Voorwerp van het beroepsverzoekschrift

[...]

2. Relevante feiten

2.1. Situering en evaluatie van het opleidingsonderdeel ‘Eindstage in Vlaanderen’ volgens de ECTS-fiche en stagebrochure:

Het opleidingsonderdeel ‘Eindstage in Vlaanderen’ omvat 26 studiepunten en is noch herkansbaar, noch tolereerbaar.

Het opleidingsonderdeel bestaat uit 4 onderwijsleeractiviteiten (OLA), m.n.:

- 1) Eindstage in Vlaanderen – deel 1 (9 studiepunten) (hierna ook genoemd: OLA 1)
- 2) Eindstage in Vlaanderen – deel 2 (8 studiepunten) (hierna ook genoemd: OLA2)
- 3) Eindstage – vakinhoudelijke rapportage (5 studiepunten) (hierna ook genoemd: OLA 3)
- 4) Eindstage – bedrijfseconomische analyse of BEA (4 studiepunten) (hierna ook genoemd: OLA 4)

De eindstage is een vervolg op de oriënterende stage in fase 2 van de opleiding. De eindstage is de stage in fase 3 van de opleiding.

De eindstage betreft 11 weken werkzaamheden (55 dagen van gemiddeld 8u/dag) op de stageplaats, waarvan 6 weken in het kader van OLA 1 en 5 weken in het kader van OLA 2. Deze weken zijn in samenspraak met de stageplaats in te plannen door de student, standaard van half november tot eind mei. Afwijkingen op deze standaard stageperiodes zijn mogelijk en bespreekbaar na grondige argumentatie en moeten worden goedgekeurd door het stageteam.

De stage is er op gericht om ervaring op te doen in het werkveld als professionele bachelor, zich te scholen in een specifieke richting en competenties verbonden aan de sector te ontwikkelen.

Het kiezen en vastleggen van een geschikte stageplaats dient stapsgewijs te gebeuren volgens de verschillende stappen die zijn vastgelegd in de stagebrochure, voorafgaand aan de stage moeten studenten ook de context van de stageplaats verkennen en een stagekalender opmaken in functie van hun studieprogramma en in overleg met de stageplaats.

Tijdens de stage zelf dienen studenten een aantal eigen specifieke stagedoelstellingen, reflecties en zelfevaluaties uit te schrijven, alsook een stagedagboek bij te houden.

Tot slot is er een deel rapportage, bestaande uit vakinhoudelijke rapportage (OLA 3) enerzijds en een bedrijfseconomische analyse (OLA 4) anderzijds.

Alle stagedocumenten moeten digitaal ingediend worden volgens de timing vermeld in de stagebrochure.

Elk onderdeel van de stage, taak of opdracht wordt beoordeeld door de stagebegeleider, volgens de vooraf medegedeelde beoordelingsformulieren. Ook de mentor geeft een beoordeling aan de hand van de mentortabel. De beoordeling door de mentor gaat gepaard met een evaluatiegesprek in het bijzijn van de begeleider en de student. De score die de mentor geeft is een voorstel tot quatering, dat door de begeleider verwerkt wordt tot een definitieve score op basis van de argumentatie en het gesprek.

Elk onderdeel van de stage draagt bij in de eindquatering van de stage.

Het eindresultaat van het OPO wordt berekend volgens het gewogen gemiddelde van de verschillende OLA, met dien verstande dat studenten enkel kunnen slagen indien ze voor OLA 2, 3 en 4 minstens 10/20 halen. Bij een onvoldoende op OLA 2, 3 en/of 4 wordt het laagste deelcijfer weerhouden als eindresultaat voor het OPO. Indien een onderdeel van de stage niet wordt ingediend krijgen studenten een NA (*niet afgelegd*).

2.2. Verloop van de stage en evaluatie van de Studente:

De Studente startte haar stage bij dierenartspraktijk Anima.

Op 28.10.2021 liet de Studente aan de stagebegeleider weten dat zij haar eindstage zou starten op 15.11.2021. De Studente volgde correct de in de stagebrochure beschreven procesflow bij eindstage.

Tijdens een telefonisch onderhoud tussen stagementor en stagebegeleider op 02.12.2021 liet de mentor weten dat er zich reeds enkele strubbelingen zouden hebben voorgedaan in die zin dat de Studente weinig geduld leek te hebben, ongevraagd dierenarts en klanten filmde en de conversaties tussen de dierenarts en de klanten onderbrak. Diezelfde dag heeft de stagebegeleider de Studente er met mail van op de hoogte gebracht dat een eerste gesprek zou doorgaan op 06.12.2021.

Op 03.12.2021 heeft de Studente een gesprek aangevraagd aan het opleidingshoofd waarin ze een aantal bezorgdheden uitte. Daaropvolgend werden verschillende mails gewisseld tussen de Studente en de stagebegeleider waarin de Studente haar bezorgdheden (éénzijdige taken, faalangst, miscommunicatie met mentor) noteerde en de stagebegeleider op haar beurt de Studente op de hoogte bracht dat er ook positieve geluiden te horen waren vanuit de stageplaats (ondanks de strubbelingen die er geweest waren), de Studente aanmoedigde en vroeg om geduld te hebben. De begeleider haalde hierbij ook aan dat er tegenstrijdigheden waren tussen hetgeen de Studente schreef in haar mails en hetgeen ze schreef in haar dagboek en BEA.

Op 06.12.2021 is een eerste gesprek tussen de stagementor, stagebegeleider en de Studente doorgegaan. De stagebegeleider heeft dit gesprek als positief ervaren, in die zin dat één en ander kon worden uitgeklaard omtrent de communicatiestijl en urgentie van de

opdrachten die de Studente diende uit te voeren (merk hierbij op: dit gesprek betrof nog geen evaluatiegesprek, daarvoor was het nog te vroeg in de stage, het evaluatiegesprek vindt in regel pas plaats na ongeveer 25 stagedagen).

De Studente bleef echter aanhalen dat ze zich niet goed voelde op de stageplaats. Op 09.12.2021 vond daarom een nieuw gesprek met stagebegeleider en opleidingshoofd plaats. Tijdens dit gesprek werd enerzijds herhaald dat de opleiding ervan overtuigd was dat de stagementor (over wie er nooit eerder klachten waren) er een goede stage van wenste te maken en zeker bereid was om de Studente verder te steunen in haar ontwikkeling en werd anderzijds aangegeven dat indien de Student er zelf voor zou kiezen om de stage éénzijdig stop te zetten, zij alsnog een nieuwe eindstage binnen hetzelfde academiejaar zou kunnen beginnen, maar de eerste stage dan als onbestaande zou worden beschouwd en zij bijgevolg opnieuw 55 dagen stage zou moeten lopen (dit is ook niet meer dan logisch gezien er nog geen enkele evaluatie van stage bij Animo had plaatsgevonden). De Studente kreeg wel de gunst dat zij de bedrijfseconomische analyse die ze reeds gemaakt had zou mogen meenemen en dus niet opnieuw zou moeten maken in functie van de nieuwe stageplaats. De opleiding vroeg de Studente om geen overhaaste beslissingen te nemen.

Later die avond heeft de Studente de opleiding medegedeeld dat zij de stage bij Anima wenste stop te zetten.

Aan de Studente werd gevraagd om de stageplaats in te lichten van deze beslissing en de administratieve stopzetting verder in orde te brengen.

Nadien was het lange tijd stil.

Pas op 02.06.2022, of dus meer dan 5 maanden later, heeft de Studente een aanvraag voor een nieuwe stageplaats bezorgd (merk hierbij op: deze vertraging kan niet aan de opleiding worden toegeerekend). In een daaropvolgend gesprek op 03.06.2022 kreeg de Studente onmiddellijk toestemming om de nieuwe stageplaats VOC Neteland te contacteren. De Studente volgde de procesflow en heeft op 12.06.2022 een document met neerslag van verkenningsgesprek bezorgd, waarna er nog slechts een aantal zaken dienden te worden aangevuld, hetgeen de Studente gedaan heeft op 14.06.2022. Op 17.06.2022 ontving de Studente het stagecontract met vraag om dit samen met de stageplaats in te vullen en ondertekend terug te bezorgen. Het contract voorzag dat de stage zou aanvatten op 27.06.2022 en dat het stagevolume 11 weken zou belopen, zijnde 55 dagen van gemiddeld 8u/dag.

Op donderdag 07.07.2022 (vlak voor de zomersluiting van de hogeschool van 11.07.2022 tot 15.08.2022) heeft de Studente de stagebegeleider van de eerste stage opnieuw gecontacteerd om een gesprek in te plannen met haar ouders over het aantal stagedagen dat zij op de nieuwe stageplaats zou moeten lopen. Dit gesprek werd door de Studente ingepland op vrijdag 08.07.2022 om 18.40u. Aangezien het opleidingshoofd betrokken was bij het gesprek op 09.12.2021 rond de stopzetting van de eerste stage, wenste zij eveneens aanwezig te zijn bij dit gesprek en stelde zij in haar mail van 07.07.2022 voor om het gesprek te laten doorgaan tussen 15u en 17u. Zij herinnerde er tevens aan dat de stage in principe diende te worden afgerond tegen 2.09.2022 opdat de resultaten ervan tijdig verwerkt zouden kunnen worden voor bekendmaking, maar wees er tegelijkertijd op dat indien dit niet mogelijk zou zijn, de Studente en haar ouders steeds contact konden

opnemen met de ombuds om de examenperiode langer open te houden voor de Studente. De stagebegeleider heeft in navolging van deze mail gemeld dat de afspraak van 08.07.2022 om 18u40 geannuleerd werd en dat zij zou aansluiten bij het gesprek met het opleidingshoofd.

De Studente is niet ingegaan op het voorstel om het gesprek te vervroegen en heeft hier ook niet verder op gereageerd. Zij heeft wel tot laat in de avond de stagebegeleider via Teams en op haar GSM gebeld.

Op zaterdag 09.07.2022 heeft het opleidingshoofd voorgesteld om – ondanks de zomersluiting – toch nog een gesprek in te plannen op maandag 11.07.2022.

In navolging van dit gesprek heeft zij de Studente met mail van 11.07.2022 nogmaals bevestigd dat:

- zij 55 dagen stage zou moeten lopen
- zij de stage-opdrachten zo spoedig mogelijk diende aan te vullen in functie van wat haar gezondheidstoestand toeliet
- de deadline voor het volbrengen van de stage en het indienen van de opdrachten in principe 02.09.2022 was, maar de ombuds vanaf 16.08.2022 opnieuw gecontacteerd kon worden om de examenperiode langer open te houden

De ombuds heeft de vraag om de gepresteerde stage-uren bij Animo te laten meetellen onderzocht en besloten dat er mede gelet op de afspraken gemaakt tijdens het gesprek van 09.12.2021 geen redenen waren om af te wijken van het stagecontract met VOC Neteland dat door de Studente was ondertekend en eveneens voorzag in een stageduur van 55 dagen.

Deze beslissing werd aan de Studente medegedeeld met mail van 19.08.2022.

Aan de Studente werd wel gemeld dat zij uitzonderlijk tijd zou krijgen tot en met 30.09.2022 om de stage te volbrengen op voorwaarde dat ook het eindevaluatiegesprek ten laatste op 30.09.2022 zou plaatsvinden (en dat met andere woorden de examenperiode langer zou worden opengehouden voor de Studente).

Nadien volgde verder mailverkeer tussen de moeder van de Studente en het opleidingshoofd waaruit bleek dat deze het niet eens was met de beslissing.

De opleiding heeft getracht om telkens opnieuw antwoord te geven op de vragen die gesteld werden en op 01.09.2022 laten weten dat ze de discussie definitief wilden afsluiten.

Bij aangetekende brief van 08.09.2022 heeft de moeder van de Studente intern beroep ingesteld in naam van haar dochter. Het is niet helemaal duidelijk tegen welke beslissing het beroep gericht is (zie verder).

De Studente heeft – ondanks het door haar moeder ingestelde beroep – de eindstage verder volbracht zoals voorzien (d.i. 55 dagen) en behaalde hiervoor een eindresultaat van 15/20 voor Eindstage in Vlaanderen, met volgende deelcijfers:

- Eindstage in Vlaanderen – deel 1: 14/20
- Eindstage in Vlaanderen – deel 2: 16/20

- Eindstage – vakinhoudelijke rapportage: 15/20
- Eindstage – BEA: 15/20

2. Omtrent de ontvankelijkheid van het beroep

Een intern beroep dient niet enkel tijdig, maar ook op ontvankelijke wijze volgens de relevante bepalingen van het Onderwijs-en Examenreglement te worden ingesteld.

Het individueel studievoortgangsdossier waarin de examenresultaten op schriftelijke en elektronische wijze aan elke student worden meegedeeld bevat de uitdrukkelijke vermelding van de beroepsmodaliteiten:

“Als je vindt dat een ongunstige examen(tucht)beslissing en/of een maatregel van studievoortgangsbewaking jouw rechten schendt, kan je formeel intern beroep aantekenen tegen deze beslissing.

Het beroep moet worden ingesteld per aangetekend schrijven gericht aan de Directeur Onderwijs en Onderzoek, Campus Brussel, Warmoesberg 26 te 1000 Brussel binnen een vervaltermijn van 7 kalenderdagen.

De vervaltermijn gaat voor beroepen tegen examenbeslissingen in vanaf de kalenderdag na de dag van de bekendmaking van de examenresultaten. Voor beroepen tegen andere studievoortgangsbeslissingen gaat de vervaltermijn in de kalenderdag na de kennisgeving van de genomen beslissing aan de student.

Het beroep vermeldt op straffe van onontvankelijkheid minstens je identiteit, de bestreden beslissing, de uiteenzetting van de feiten en de bezwaren en een e-mailadres waarop je bereikbaar bent gedurende de hele procedure.

(...)

Volledige informatie over het instellen van intern en extern beroep vind je in art. 101 van het Onderwijs- en Examenreglement op het studentenportaal van Odisee.”

Artikel 101 van het Onderwijs- en Examenreglement bevat eveneens de beroepsmodaliteiten voor het instellen van een ontvankelijk intern beroep:

“(...) Een student die oordeelt dat een beslissing zoals vermeld in het vorige lid zijn rechten schendt, kan intern beroep aantekenen.

Het verzoekschrift moet op straffe van onontvankelijkheid de identiteit van de betrokken student, de bestreden beslissing(en) evenals een uiteenzetting van de feiten en de bezwaren bevatten en het moet tijdig bij aangetekend schrijven worden gericht aan de Directeur Onderwijs en Onderzoek, Odisee - Campus Brussel, Warmoesberg 26 te 1000 Brussel

(...)

Het beroep moet worden ingesteld binnen een vervaltermijn van zeven kalenderdagen. De vervaltermijn gaat voor beroepen tegen examenbeslissingen in vanaf de kalenderdag na de dag van de bekendmaking van de examenresultaten. Voor beroepen tegen andere studievoortgangsbeslissingen gaat de vervaltermijn in de kalenderdag na de kennisgeving van de genomen beslissing aan de student.

Als datum van het beroep geldt de datum van postmerk van de aangetekende zending.

(...)

De interne beroepsprocedure leidt tot:

- a) De gemotiveerde afwijzing van het beroep op grond van onontvankelijkheid of ongegrondheid
b) Een nieuwe beslissing door de interne beroepsinstantie.
De beslissing wordt aan de student per e-mail ter kennis gebracht. Hiervoor wordt het mailadres gebruikt dat door de student werd opgegeven bij het indienen van zijn beroep”*

3.1. Wat betreft de persoon die het beroep moet instellen:

In principe is enkel de student zelf gerechtigd om een intern beroep in te stellen.

De Interne Beroepsinstantie moet vaststellen dat het beroep werd ingesteld door de moeder van de Studente, mevrouw [L.S.].

In het verzoekschrift meldt mevrouw [L.S.] dat zij als lasthebber zou zijn aangesteld voor haar dochter. De bijzondere volmacht waarvan sprake wordt nochtans niet gevoegd.

De enige volmacht waarvan Odisee kennis heeft is de bijzondere lastgeving door de Studente ondertekend op 30.09.2021, die de moeder machten verleent om bepaalde informatie op te vragen en in ontvangst te nemen en op basis van de vergaarde informatie, in samenspraak met eventuele begeleiders van Odisee en na uitdrukkelijk akkoord van de Studente beslissingen te nemen en administratieve handelingen te stellen ter uitvoering van deze beslissingen inzake:

- in- en uitschrijven voor een opleiding,
- in- en uitschrijven voor deelname aan evaluatieactiviteiten,
- deelname aan nabespreking van evaluatieactiviteiten,
- de samenstelling van het ISP en het in- en uitschrijven van opleidingsonderdelen,
- de aanvraag van studietoelagen
- de aanvraag van een vrijstelling
- het aanvragen van een bijzonder statuut en de bijhorende faciliteiten
- Odisee verwittigen van afwezigheid door ziekte als ook de nodige doktersbriefjes te bezorgen
- antwoorden op mails van Odisee

De lastgeving vermeldt verder uitdrukkelijk dat iedere andere handeling met betrekking tot de persoon of het vermogen van de Studente geacht wordt in strijd te zijn met de bepalingen van de lastgeving en dat een eventueel mandaat daartoe dan ook het voorwerp moet uitmaken van een afzonderlijke lastgeving.

Het instellen van een intern beroep is niet vermeld als handeling die door de moeder in naam van de Studente zou kunnen worden gesteld.

Bij gebrek aan uitdrukkelijke lastgeving, kan enkel de Studente zelf een intern beroep instellen.

Het intern beroep dat is ingesteld door de moeder is bijgevolg onontvankelijk.

3.2. Wat betreft de laattijdigheid van het beroep:

Het is niet helemaal duidelijk tegen welke beslissing het beroep precies gericht is.

De beslissing dat de Studente na éénzijdige stopzetting van de eerste stage, de volledige stage zou moeten hernemen op een nieuwe stageplaats, zonder dat de reeds op de eerste stageplaats gepresteerde stagedagen zouden meetellen dateert reeds van 09.12.2021 en werd navolgend nog aan de Studente gecommuniceerd met mails van 11.07.2022 van het opleidingshoofd en 17.08.2022 van de ombuds.

In zoverre het beroep betrekking heeft op deze beslissing(en), is het beroep duidelijk laattijdig. Het beroep is immers niet ingesteld binnen de verhaltermijn van 7 kalenderdagen, te rekenen vanaf de dag na kennisgeving van de beslissing.

Een beroep dat laattijdig is ingesteld is onontvankelijk.

3.3. Wat betreft het belang van de Studente om beroep in te stellen:

De interne beroepsprocedure leidt tot de gemotiveerde afwijzing van het beroep of een nieuwe beslissing door de Interne Beroepsinstantie. Wat dat laatste betreft kan alleen maar worden vastgesteld dat de examenperiode (EP 3 van 2021- 2022) voor de Studente na 08.09.2022 werd opengehouden om de Studente toe te laten het vereiste aantal stagedagen te volbrengen en dat zij inmiddels geslaagd werd verklaard voor het opleidingsonderdeel ‘Eindstage in Vlaanderen’, waarvoor zij een resultaat van 15/20 behaalde.

De Studente heeft met andere woorden geen enkel belang meer bij het beroep dat door haar moeder werd ingesteld.

In zoverre het beroep al gegrond zou kunnen worden verklaard, zijn er overigens ook geen aanpassingen meer die nog door de Interne Beroepsinstantie zouden kunnen worden opgelegd aangaande het aantal te presteren stagedagen of de stageperiode binnen dewelke deze stagedagen gepresteerd moeten worden. De stage werd volledig volbracht en beoordeeld. De opleiding heeft hierover duidelijk gecommuniceerd.

Ook om die reden dient het beroep als onontvankelijk te worden afgewezen.

OM AL DEZE REDENEN:

- Na het advies van de Ombuds en de Jurist te hebben gehoord;
- Verklaart de Interne Beroepsinstantie het beroep onontvankelijk.”

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs stelt, zoals de Raad eerder reeds heeft overwogen inzake de bevoegdheid van de Raad het volgende:

“Er wordt een Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, verder ‘de Raad’ genoemd, opgericht bij de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap. De Raad doet als administratief rechtscollege uitspraak over de beroepen die door studenten of personen op wie de beslissing betrekking heeft, worden ingesteld tegen studievoortgangsbeslissingen, na uitputting van de in afdeling 2 bedoelde interne beroepsprocedure.”

Wat betreft de plicht tot het voorafgaandelijk uitputten van het intern beroep, blijkt uit de memorie van toelichting bij het toenmalige decreet van 19 maart 2004 ‘betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen’ dat het intern beroep “verplicht moet worden uitgeput vooraleer men een beroep kan instellen bij” de Raad (*Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 16*).

De decreetgever heeft de uitputting van het intern beroep derhalve beoogd als een voorwaarde om tot de beroepsprocedure bij de Raad toegang te krijgen, en dus als een ontvankelijkheidsvoorwaarde bij dat beroep. Ook in de rechtsleer wordt aangenomen dat de regelmatige uitputting van een georganiseerd administratief beroep een voorwaarde is om een ontvankelijk beroep bij een administratief rechtscollege in te stellen (zie o.a. J. GORIS, *Georganiseerde administratieve beroepen*, Brugge, die Keure, 2012, 70-71; J. BAERT en G. DEBERSAQUES, *Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid*, Brugge, die Keure, 1996, 99-105; P. POPELIER, “Over de uitputting van het georganiseerd administratief beroep als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor een beroep bij de Raad van State”, noot onder RvS 16 augustus 1999, nr. 82.102, RW 1999- 00, 850).

De vraag of verzoekster op ontvankelijke wijze het intern beroep heeft ingesteld, raakt derhalve aan het onderzoek naar de ontvankelijkheid van het bij de Raad ingestelde beroep.

Standpunt van partijen

Wat de persoon betreft die het intern beroep heeft ingesteld, zet verzoekster in haar verzoekschrift het volgende uiteen:

“Ik ben chronisch ziek en de stage en alle documentatie daarrond was voor mij al zeer zwaar. Mijn moeder [L.S.] heeft toen onderhandeld met de school en de ombudsdiest,

dit om mij te sparen. Na meerdere gesprekken kreeg mijn moeder op 1 september 2022 een mail van [m]evr. [D.L.] om te zeggen dat de school bij haar standpunt bleef en dat mijn moeder de beslissing van de school kon betwisten bij de interne beroepsinstantie. Dus mijn moeder veronderstelde dat zij gemachtigd was om deze betwisting door te sturen.”

In haar antwoordnota handhaaft verwerende partij de ontvankelijkheidsbeoordeling die door de interne beroepsinstantie is gemaakt, en zij besluit tot de onontvankelijkheid van het beroep dat bij de Raad is ingesteld.

Beoordeling

Er bestaat geen betwisting over dat verzoekster meerderjarig is.

Dat betekent dat rechtshandelingen, zoals het instellen van een georganiseerd administratief beroep, in beginsel door verzoekster zelf dienen te worden gesteld. Als regel geldt immers dat een meerderjarige en handelingsbekwame persoon voor zijn rechten opkomt, hetzij zelf, hetzij middels een rechtsgeldig daartoe aangestelde vertegenwoordiger.

De Raad heeft eerder reeds geoordeeld (R.Stvb. 29 oktober 2020, nr. 6.045), en bevestigt te dezen dat het feit dat de onderhoudsverplichting krachtens artikel 203 van het Burgerlijk Wetboek doorloopt na de meerderjarigheid indien de opleiding niet is voltooid, daaraan geen afbreuk doet.

Met uitzondering van de verplichting om een intern beroep in te stellen en de termijnen voor het instellen en het behandelen van het intern beroep laat de decreetgever het aan de instellingen over om in het onderwijs- en examenreglement te bepalen welke vormvereisten – al dan niet met sancties – moeten worden nageleefd om een regelmatig intern beroep in te stellen.

In casu stelt de Raad vast dat artikel 101 van het onderwijs- en examenreglement 2021-2022 bepaalt:

“Een student die oordeelt dat een beslissing zoals vermeld in het vorige lid zijn rechten schendt, kan intern beroep aantekenen.”

Deze bepaling bevat geen voorschriften die afwijken van de principes van het gemeen recht zoals het hierboven in herinnering is gebracht. Dat betekent dat wat advocaten betreft, naar analogie met artikel 440 van het Gerechtelijk Wetboek mag worden aangenomen dat zij over een volmacht beschikken, maar dat andere personen dat vermoeden niet kunnen inroepen en dus ervan blijk moeten geven dat zij drager zijn van een volmacht (zie ook R.Stvb. 30 juli 2009, nr. 2009/054).

In casu werd het intern beroep ingesteld en ondertekend door de moeder van verzoekster.

Uit het dossier blijkt niet dat verzoekster aan haar moeder een volmacht had verleend voor het instellen van het intern beroep.

Bovendien spreekt verzoekster de overwegingen van de interne beroepsinstantie niet tegen, waar deze uiteenzet dat de bijzondere lastgeving van verzoekster aan haar moeder die wél bestaat, uitdrukkelijk is beperkt door de daarin vermelde aangelegenheden – waartoe het instellen van een intern beroep niet behoort – en dat bovendien expliciet is bepaald dat alle andere handelingen die in naam van de student zouden worden gesteld, het voorwerp moeten uitmaken van een afzonderlijke lastgeving.

Een dergelijke afzonderlijke lastgeving ligt niet voor.

Dat de moeder van verzoekster in de e-mail d.d. 1 september 2022 van het opleidingshoofd zou kunnen hebben lezen dat zij een beroep namens verzoekster zou kunnen instellen, wordt door de Raad niet bijgevallen.

Daargelaten dat het behoudens andersluidende tekst niet aan een opleidingshoofd toevalt om de regels inzake een intern beroep te bepalen, leest de Raad in de bedoelde e-mail geenszins dat de moeder van verzoekster alleen handelend zou kunnen optreden. Integendeel besluit het opleidingshoofd met:

“Mochten jullie daarmee toch vinden dat jullie rechten geschonden zijn of dat het een onredelijke beslissing is, dan kan een intern beroep aangetekend worden.”

De Raad stelt dan ook vast dat verwerende partij het intern beroep terecht onontvankelijk heeft verklaard omdat het niet was ingesteld door verzoekster zelf, maar door de moeder van verzoeker, die het intern beroepsschrift heeft ondertekend zonder dat zij daartoe gevoldmachtigd was door haar dochter.

De Raad kan zich niet verder buigen over de grond van de betwisting, aangezien het intern beroep niet regelmatig is ingesteld en uitgeput.

Het beroep is niet ontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 26 oktober 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Gilles Fourneau	secretaris
-----------------	------------

De secretaris

Gilles Fourneau

De voorzitter

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een

kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.044 van 26 oktober 2022 in de zaak 2022/0679

In zake: Debora MUYEMBA
 Woonplaats kiezend te 8500 Kortrijk
 Leo Baekenlandlaan 39

tegen:

ARTEVELDEHOGESCHOOL
Woonplaats kiezend te 9000 Gent
Hoogpoort 15

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 29 september 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van Arteveldehogeschool van 22 september 2022 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ongegrond wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 26 oktober 2022.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in het Bedrijfsmanagement’, afstudeerrichting ‘Internationaal ondernemen’.

Tot verzoeksters curriculum behoren onder meer de opleidingsonderdelen ‘Operational Excellence’ en ‘Bedrijfseconomie’, waarvoor zij examencijfers van respectievelijk 5/20 en 3/20 behaalt.

Tegen die beslissingen, alsook tegen de maatregel van studievoortgangsbewaking die haar omwille van een ontoereikend studierendement de herinschrijving in de bacheloropleiding Bedrijfsmanagement weigert, stelt verzoekster op 8 september 2022 een intern beroep in.

Bij beslissing van de interne beroepscommissie van Arteveldehogeschool van 22 september 2022 wordt het intern beroep ongegrond verklaard.

Deze beslissing wordt per e-mail van 23 september 2022 aan verzoekster overgemaakt.

Op 29 september 2022 dient verzoekster een beroep in bij de Raad.

IV. Afstand

Met een e-mail van 7 oktober 2022 deelt verzoekster aan de Raad mee dat zij zich eerst wil toeleggen op het “herstellen van alle situaties die haar studies affecteren”. Ze wenst daarom de procedure bij de Raad in te trekken.

De Raad beschouwt dit als een afstand, en ziet geen redenen die zich tegen het inwilligen ervan verzetten.

BESLISSING

De Raad stelt de aftand vast.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 26 oktober 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, Ie Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder

Voorzitter van de Raad

Marleen Verreth	bestuursrechter - bijzitter
Jan Geens	bestuursrechter - bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris

Gilles Fourneau

De voorzitter

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.041 van 26 oktober 2022 in de zaak 2022/0624

In zake: Tolunay KUTLU
woonplaats kiezend te 9000 Gent
Herderstraat 17

tegen:

ARTEVELDEHOGESCHOOL
woonplaats kiezend te 9000 Gent
Hoogpoort 15

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 23 september 2022, strekt tot nietigverklaring van de [mondelinge] beslissing “genomen door de Hoofdtrajectbegeleider van de Artveldehogeschool” en de “beslissing intern beroep genomen op 23 september 2022”.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 26 oktober 2022.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleiding ‘Graduaat in het Programmeren’.

Voor het opleidingsonderdeel ‘@work2’ behaalt verzoeker bij de eerste examenkans een examencijfer van 9/20; hij neemt niet deel aan de tweede examenkans.

Verzoeker, die voor dit opleidingsonderdeel ook in het academiejaar 2020-2021 was ingeschreven zonder een credit te behalen, dient een ‘trisaanvraag’ zodat hij voor een derde maal kan inschrijven.

Deze aanvraag wordt geweigerd, waardoor verzoeker zich ook niet verder kan inschrijven voor de opleiding.

Op 23 september 2022 stelt verzoeker tegen die beslissing een intern beroep in bij de interne beroepscommissie.

Bij aangetekend schrijven van dezelfde datum diende verzoeker tevens een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Afstand

Met een e-mail van 11 oktober 2022 deelt verzoeker aan de Raad mee dat de onderwijsinstelling haar beslissing heeft herzien en heeft beslist om hem toch toe te laten om in te schrijven.

Hij wenst daarom afstand te doen van zijn beroep bij de Raad.

De Raad ziet geen redenen om deze afstand niet toe te kennen.

BESLISSING

De Raad verleent akte van de afstand van het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 26 oktober 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, Ie Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder	Voorzitter van de Raad
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris

Gilles Fourneau

De voorzitter

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.043 van 26 oktober 2022 in de zaak 2022/0667

In zake: xxx

tegen:

KAREL DE GROTE-HOGESCHOOL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Tom Peeters en Sophie Groetaers
kantoor houdend te 2600 Antwerpen-Berchem
Borsbeeksebrug 36 bus 9
Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 27 september 2022, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 6 september 2022 waarbij aan de verzoekende partij een score van 4 op 20 wordt toegekend voor het opleidingsonderdeel ‘Le français des affaires AFI3’ en de beslissing van de directeur Onderwijs van Karel de Grote Hogeschool van 20 september 2022 waarbij het intern beroep van verzoekende partij onontvankelijk wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 26 oktober 2022.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij en advocaat Sophie Groetaers, die *loco* advocaat Tom Peeters verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in het bedrijfsmanagement: afstudeerrichting Accountancy-fiscaliteit’.

Voor het opleidingsonderdeel ‘Le français des affaires AFI3’ bekomt verzoeker een examencijfer van 4/20.

De proclaimatie vindt plaats op 6 september 2022.

Dat is de eerste bestreden beslissing

Met een e-mail van 13, dan wel 14 september 2022 stelt verzoeker tegen die beslissing een intern beroep in bij de interne beroepscommissie.

De directeur Onderwijs van Karel de Grote Hogeschool verklaart dat intern beroep bij beslissing van 20 september 2022 onontvankelijk:

“Vermits je intern beroep per e-mail van 14/09/22 werd ingediend, dien ik je beroep onontvankelijk te verklaren. De termijn op beroep aan te tekenen liep t.e.m. 13/09/2022. De bekendmaking van de resultaten via e-studentservice gebeurde immers op 6/09/2022.

Op grond van artikel 72 van het Onderwijs en examenreglement dient een intern beroep per e-mail aan regels-klachten@kdg.be te worden verstuurd binnen de 7 kalenderdagen na de bekendmaking van de resultaten via e-studentservice. Dit wordt eveneens vermeld op je officieel rapport dat via e-studentservice wordt bekendgemaakt.

Art. 72: Beroep tegen een studievoortgangsbeslissing: intern beroep

Als de student niet akkoord gaat met een studievoortgangsbeslissing of weigering van individuele maatregelen, en beroep wil aantekenen, maakt hij vooraf steeds een afspraak met de ombuds. De student maakt ook gebruik van zijn inzagerecht (Art. 65).

Daarna volgt de student onderstaande procedure:

- De student vraagt de directeur Onderwijs en Onderzoek een heroverweging van de beslissing door een e-mail te sturen aan regels-klachten@kdg.be.
- Bij een examenbeslissing doet hij dat binnen de 7 kalenderdagen na de bekendmaking van de resultaten via e-studentservice. In een ander geval doet hij dat binnen de 7 kalenderdagen na de kennisgeving van de genomen beslissing.
- Het beroep moet een handtekening bevatten van de student of van zijn raadsman (dat kan een advocaat(-stagiair) zijn of een

vertrouwenspersoon). Als die raadsman niet is ingeschreven als advocaat(-stagiair), voegt de student een schriftelijke machtiging toe.

- Daarnaast vermeldt de student minstens: zijn identiteit, de opleiding waarin hij ingeschreven is, de bestreden studievoortgangsbeslissing of weigering van individuele maatregelen en de inhoudelijke argumenten op basis waarvan hij een heroverweging vraagt. Indien de afspraak met de ombuds niet plaatsvond, of de student geen gebruik maakte van zijn inzagerecht, verantwoordt hij dit in zijn motivering.

De ontvankelijkheidsprocedure wordt gestart. Als de e-mail niet al deze elementen bevat, *of als de student de e-mail pas na de termijn van 7 kalenderdagen verstuurde, verklaart de directeur Onderwijs en Onderzoek het beroep onontvankelijk...*

De onontvankelijkheid van je beroep heeft als gevolg dat je beroep inhoudelijk niet wordt behandeld.

“Als de directeur Onderwijs het beroep ontvankelijk verklaart, stelt de directeur Onderwijs een onderzoeks dossier samen en wordt het beroep behandeld”
(Artikel 72 lid 4 Onderwijs- en examenreglement)”

Dit is de tweede bestreden beslissing

IV. Ontvankelijkheid

Artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs stelt, zoals de Raad eerder reeds heeft overwogen (R.Stvb. 24 augustus 2018, nr. 4.376; R.Stvb. 14 september 2018, nr. 4.405), inzake de bevoegdheid van de Raad het volgende:

“Er wordt een Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, verder ‘de Raad’ genoemd, opgericht bij de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap. De Raad doet als administratief rechtscollege uitspraak over de beroepen die door studenten of personen op wie de beslissing betrekking heeft, worden ingesteld tegen studievoortgangsbeslissingen, na uitputting van de in afdeling 2 bedoelde interne beroepsprocedure.”

Wat betreft de plicht tot het voorafgaandelijk uitputten van het intern beroep, blijkt uit de memorie van toelichting bij het toenmalige decreet van 19 maart 2004 ‘betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen’ dat het intern beroep “verplicht moet worden uitgeput vooraleer men een beroep kan instellen bij” de Raad (Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 16). De decreetgever heeft de uitputting van het intern

beroep derhalve beoogd als een voorwaarde om tot de beroepsprocedure bij de Raad toegang te krijgen, en dus als een ontvankelijkheidsvoorwaarde bij dat beroep. Ook in de rechtsleer wordt aangenomen dat de regelmatige uitputting van een georganiseerd administratief beroep een voorwaarde is om een ontvankelijk beroep bij een administratief rechtscollege in te stellen (zie o.a. J. GORIS, *Georganiseerde administratieve beroepen*, Brugge, die Keure, 2012, 70-71; J. BAERT en G. DEBERSAQUES, *Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid*, Brugge, die Keure, 1996, 99-105; P. POPELIER, “Over de uitputting van het georganiseerd administratief beroep als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor een beroep bij de Raad van State”, noot onder RvS 16 augustus 1999, nr. 82.102, *RW* 1999-00, 850).

De vraag of verzoeker op ontvankelijke wijze het intern beroep heeft ingesteld en uitgeput, raakt derhalve aan het onderzoek naar de ontvankelijkheid van het bij de Raad ingestelde beroep.

Standpunt van partijen

In zijn verzoekschrift voor de Raad stipt verzoeker aan dat hij zijn intern beroep per e-mail heeft verstuurd op 13 september 2022 en niet op 14 september 2022 zoals, ten onrechte volgens verzoeker, wordt beweerd door de verwerende partij. Hij verwijst hiervoor naar een afschrift van de door hem verzonden e-mail op “Di 13-9-2022 23:59”.

In haar antwoordnota betwist verwerende partij dat verzoeker zijn intern beroep tijdig heeft ingesteld. Ze stelt dat verzoeker op 6 september 2022 kennis nam van zijn resultaten en dus ten laatste op 13 september 2022 intern beroep moest instellen.

Volgens verwerende partij werd het beroep per e-mail ingesteld op 14 september 2022 en zij kan dan ook verzoeker niet bittreden dat hij zijn e-mail op 13 september 2022 om 23:59 heeft verstuurd en dus wel degelijk binnen de termijn van zeven kalenderdagen heeft overgemaakt aan verwerende partij. Het verzenden van een e-mail levert volgens verwerende partij – die hierbij verwijst naar rechtspraak van de Raad en de Raad van State – namelijk op zich geen bewijs van de aflevering ervan. Zonder een ontvangst- of leesbevestiging levert een verzending per e-mail in beginsel geen vaste datum op. Er is volgens verwerende partij evenmin sprake van een overmachtssituatie waardoor de normale uitoefening van het beroepsrecht zou worden uitgehouden.

Verwerende partij besluit dat het extern beroep van verzoeker moet worden afgewezen als onontvankelijk aangezien het intern beroep niet op regelmatige wijze werd ingesteld.

In zijn wederantwoordnota herneemt verzoeker de argumenten die hij eerder reeds opwierp.

Beoordeling

Behoudens wat door de decreetgever ter zake zelf is geregeld in de artikelen II.283 en II.284 van de Codex Hoger Onderwijs, behoort de organisatie van de interne beroepsprocedure tot de bevoegdheid van de hogeronderwijsinstelling.

Die bepalingen kunnen door de Raad worden onderworpen aan een wettigheidstoezicht en aan een marginale toetsing inzake de algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Artikel 72 van het onderwijs- en examenreglement 2021-2022 van verwerende partij luidt, voor zover hier relevant, als volgt:

“Art. 72: Beroep tegen een studievoortgangsbeslissing: intern beroep

Als de student niet akkoord gaat met een studievoortgangsbeslissing of weigering van individuele maatregelen, en beroep wil aantekenen, maakt hij vooraf steeds een afspraak met de ombuds. De student maakt ook gebruik van zijn inzagerecht (Art. 65).

Daarna volgt de student onderstaande procedure:

- De student vraagt de directeur Onderwijs en Onderzoek een heroverweging van de beslissing door een e-mail te sturen aan regels-klachten@kdg.be.
- Bij een examenbeslissing doet hij dat binnen de 7 kalenderdagen na de bekendmaking van de resultaten via e-studentservice. In een ander geval doet hij dat binnen de 7 kalenderdagen na de kennisgeving van de genomen beslissing.
- Het beroep moet een handtekening bevatten van de student of van zijn raadsman (dat kan een advocaat(-stagiair) zijn of een vertrouwenspersoon). Als die raadsman niet is ingeschreven als advocaat(-stagiair), voegt de student een schriftelijke machtiging toe.
- Daarnaast vermeldt de student minstens: zijn identiteit, de opleiding waarin hij ingeschreven is, de bestreden studievoortgangsbeslissing of weigering van individuele maatregelen en de inhoudelijke argumenten op basis waarvan hij een heroverweging vraagt. Indien de afspraak met de ombuds niet plaatsvond, of de student geen gebruik maakte van zijn inzagerecht, verantwoordt hij dit in zijn motivering.

De ontvankelijkheidsprocedure wordt gestart. Als de e-mail niet al deze elementen bevat, of als de student de e-mail pas na de termijn van 7 kalenderdagen verstuurde, verklaart de directeur Onderwijs en Onderzoek het beroep onontvankelijk...”

Zoals de Raad reeds eerder heeft overwogen, mogen vormvoorschriften er niet toe leiden dat het recht op toegang tot de rechter – wat volgens de Raad evenzeer moet gelden voor bestuurlijke beroepsinstanties wier procedure moet worden uitgeput alvorens de rechtsonderhorige zich tot de rechter kan wenden – wordt beperkt op een wijze die niet in evenredigheid staat met het doel dat met de betrokken ontvankelijkheidsvereiste wordt nagestreefd.

Het door artikel 72 van het onderwijs- en examenreglement voorgeschreven gebruik van e-mail als medium om het intern beroep in te stellen, neemt niet weg dat het duidelijk moet zijn dat die e-mail werd verzonden en op welk ogenblik dat is gebeurd, wat de interne beroepsinstantie, en in voorkomend geval daarna de Raad, toelaat om te controleren of de vervaltermijn van zeven kalenderdagen die de decreetgever in artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs heeft bepaald, is nageleefd.

Wanneer die e-mail niet of niet tijdig bij verwerende partij aankomt, verhindert dit verzoeker niet om aan te tonen dat hij de bewuste e-mail toch / op een andere (eerdere) datum heeft verzonden en bijgevolg de beroepstermijn en dus ook de vervaltermijn van zeven kalenderdagen heeft nageleefd.

De vraag is derhalve of *in casu* uit het dossier blijkt dat en wanneer verzoeker zijn intern beroep per e-mail heeft verzonden. Deze vraag naar het bewijs dat de beroepstermijn werd nageleefd, is een andere vraag dan deze naar de rechtshandeling die de beroepstermijn doet ingaan zodat de rechtspraak van de Raad en de Raad van State waarnaar verwerende partij verwijst hier niet dienstig is.

Verwerende partij, die niet ontkent dat de e-mail effectief werd verzonden, is uitgegaan van de datum van ontvangst van de e-mail waarmee verzoeker zijn intern beroep heeft ingesteld (stuk 3 van het administratief dossier). Verzoeker voegt bij zijn verzoekschrift voor de Raad evenwel een afschrift van de e-mail waarmee hij zijn intern beroep heeft verzonden naar verwerende partij. Uit dit stuk, dat door verwerende partij niet van valsheid wordt beticht, blijkt dat

verzoeker zijn intern beroep heeft verzonden naar het in artikel 72 van het onderwijs- en examenreglement vermelde e-mailadres op dinsdag 13 september, om 23u59.

Dat dit bericht pas later, zijnde op 14 september om 00u00, door verwerende partij werd ontvangen is daarbij niet van belang. Het laattijdig ontvangen van een e-mail kan namelijk het gevolg zijn van een technisch probleem, ook bij de tussenliggende server(s) of de bestemming, waar verzoeker geen vat en zelfs geen zicht op heeft (zie ook RvS 9 februari 2016, nr. 233.777, Orde van Vlaamse Balies en Verstrepen).

Verzoeker heeft bijgevolg zijn intern beroep aldus tijdig, zijnde binnen de vervaltermijn van zeven kalenderdagen, ingesteld.

Het intern beroep is ten onrechte onontvankelijk verklaard.

Het beroep is gegrond.

V. Anonimisering

In zijn *wederantwoordnota* vraagt verzoeker de anonimisering van het arrest, bij de publicatie ervan.

Luidens artikel II.313, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs kan bij de publicatie van het arrest de identiteit van de verzoekende partij op diens uitdrukkelijk verzoek worden weggelaten.

Op het verzoek wordt ingegaan.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van de directeur Onderwijs van de Karel de Grote-Hogeschool van 20 september 2022.

2. Het daartoe bevoegde orgaan neemt ten aanzien van verzoeker een nieuwe beslissing en doet zulks uiterlijk op 7 november 2022.

3. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad wordt de identiteit van verzoeker weggelaten.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 26 oktober 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, Ie Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder	Voorzitter van de Raad
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris **De voorzitter**

Gilles Fourneau **Jim Deridder**

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.045 van 26 oktober 2022 in de zaak 2022/0699

In zake: Abdoulie JENG
woonplaats kiezend te 2660 Hoboken
Antwerpsesteenweg 342

tegen:

THOMAS MORE MECHELEN-ANTWERPEN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Tom Peeters en Sophie Groetaers
kantoor houdend te 2600 Antwerpen-Berchem
Borsbeekseburg 36, bus 9
bij wie keuze van woonplaats wordt gedaan

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 1 oktober 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 20 september 2022 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, maar ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 26 oktober 2022.

Voorzitter van de Raad heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Sophie Groetaers, die *loco* advocaat Tom Peeters verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in Media en Entertainment Business’.

Voor het opleidingsonderdeel ‘Certificering’ bekomt verzoeker een examencijfer van 8/20. Hij wordt niet geslaagd verklaard voor de opleiding.

Verzoekende partij stelt op 12 september 2022 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling – beroep dat op 15 september 2022 nog verder wordt aangevuld.

Bij beslissing van 20 september 2022 verklaart de beroepscommissie van Thomas More Mechelen-Antwerpen dat intern beroep ontvankelijk, maar niet gegrond. De beroepscommissie komt tot deze beslissing op basis van volgende overwegingen:

“U beroept zich op artikel 61 van het Onderwijs- en examenreglement van Thomas More. Conform dit artikel moet u aantonen dat er geen sprake is van bijzondere omstandigheden en dat u de doelstellingen van de opleiding globaal genomen heeft behaald.

Uw gewogen diplomapercentage bedraagt 57,86%. U heeft 17 studiepunten getolereerd, namelijk voor de opleidingsonderdelen ‘Video 2’ (3SP, 9/20), ‘Businesslab’ (5SP, 9/20), ‘Digitale beeldvorming’ (3SP, 8/20) en Onderzoeksvaardigheden (6SP, 9/20). Voor het opleidingsonderdeel ‘Certificering’ haalde u in de laatste examenperiode 8/20.

U argumenteert dat u met glans slaagde voor stage en bachelorproef. U haalde vorig academiejaar een credit voor deze opleidingsonderdelen met respectievelijk 13/20 en 12/20. Het slagen voor deze opleidingsonderdelen voldoet niet als argument om aan te tonen dat u de globale opleidingsdoelstellingen heeft bereikt. Elk opleidingsonderdeel draagt bij tot het behalen van de globale doelstellingen door middel van een aantal specifieke competenties, op verschillende niveaus van kennis, vaardigheden en attitudes.

In uw verzoekschrift benoemt u de [coronacrisis] die het voltooien van de opleiding moeilijker maakte dan voorzien. U noemt hier mentale schade. De commissie vindt echter geen argumenten in uw verzoekschrift die verklaren hoe deze uw resultaten mogelijk negatief beïnvloed hebben.

Uit het feit dat uw stageplaats een arbeidscontract aanbiedt kan de commissie eveneens niet opmaken dat u de globale opleidingsdoelstellingen heeft bereikt.”

Dat is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Ambtshalve exceptie

Artikel II.294, §2, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs schrijft voor dat een verzoekschrift dat bij de Raad wordt ingediend, op straffe van nietigheid door de verzoekende partij of haar raadsman wordt ondertekend.

Het verzoekschrift dat bij de Raad is toegekomen, draagt geen handtekening.

Ambtshalve rijst derhalve de vraag of het beroep ontvankelijk is. Aan partijen is met een e-mail van 21 oktober 2022 gevraagd om hieromtrent standpunt in te nemen:

“Artikel II.294, §2 van de Codex Hoger Onderwijs schrijft voor dat een beroep dat bij de Raad wordt ingediend, op straffe van onontvankelijkheid ondertekend moet zijn.

Het bij de Raad toegekomen verzoekschrift is niet ondertekend. Er rijzen bijgevolg vragen omtrent de ontvankelijkheid.

Aan partijen wordt gevraagd om hierover standpunt in te nemen, en dit standpunt aan de Raad en aan de wederpartij mee te delen per e-mail, uiterlijk op dinsdag 25 oktober 2022 om 12u00.”

Standpunt van partijen

Met een e-mail van 24 oktober 2022 stelt verwerende partij dat het extern beroep als onontvankelijk moet worden afgewezen aangezien het geen handtekening bevat van verzoeker, noch van zijn raadsman.

Verzoeker neemt geen standpunt in omtrent deze exceptie.

Beoordeling

Artikel II.294, §2 van de Codex Hoger Onderwijs schrijft met betrekking tot de indiening van een beroep bij de Raad het volgende voor:

§2. De beroepen worden ingesteld bij wijze van verzoekschrift, waarin ten minste een feitelijke omschrijving is opgenomen van de ingeroepen bezwaren. Het verzoekschrift wordt gedagtekend en, op straffe van onontvankelijkheid, ondertekend door de verzoeker of zijn raadsman.

De ondertekening van een bij de Raad ingesteld beroep is door de decreetgever uitdrukkelijk op straffe van onontvankelijkheid voorgeschreven.

De Raad stelt vast dat verzoekers verzoekschrift niet is ondertekend.

De ambtshalve exceptie is gegrond. Het beroep wordt derhalve onontvankelijk verklaard.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 26 oktober 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, Ie Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder	Voorzitter van de Raad
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris

Gilles Fourneau

De voorzitter

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.049 van 26 oktober 2022 in de zaak 2022/0726

In zake: Ferda ERDOGAN
Woonplaats kiezend te 3000 Leuven
Krakaulaan 12

tegen:

ODISEE VZW
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Stefanie De Proost
kantoor houdend te 1000 Brussel
Antoine Dansaertstraat 92

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 4 oktober 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van Odisee van 29 september 2022 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ongegrond wordt verklaard en het examencijfer van 9/20 voor het opleidingsonderdeel ‘Nederlands 1’ wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoord ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 26 oktober 2022.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij, Serhat Erdogan die verschijnt voor verzoekende partij, en advocaat Stefanie De Proost, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in het bedrijfsmanagement’.

Voor het opleidingsonderdeel ‘Nederlands 1’ behaalt verzoekster een examencijfer van 9/20.

Op 12 september 2022 stelt verzoekster tegen die beslissing een beroep in bij de interne beroepsinstantie.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 29 september 2022 wordt het intern beroep ongegrond verklaard. De interne beroepsinstantie komt hierbij tot de volgende beslissing:

“3. Omtrent de gegrondheid van het beroep

3.1. Situering van het opleidingsonderdeel “Nederlands 1” overeenkomstig de ECTS-fiche:

Het opleidingsonderdeel ‘Nederlands 1’ omvat 3 studiepunten, is herkansbaar maar niet tolereerbaar.

‘Nederlands 1’ behoort tot de leerlijn bedrijfscommunicatie.

De inhoud van ‘Nederlands 1A’ sluit aan bij de eindtermen Secundair Onderwijs. De basis (grammatica, woordenschat, spelling en zakelijke teksten) wordt herhaald om over de vereiste kennis en vaardigheden te beschikken om met succes ‘Nederlands 1B’ aan te vatten.

Binnen ‘Nederlands 1B’ komen volgende inhouden aan bod:

1. Professioneel schrijven
2. Schriftelijke vaardigheden
3. Informatievaardigheden
4. Presenteren
5. Spelling
6. Academische woordenschat

Voor Nederlands 1A is er een éénmalige instaptest. Wie 70% of meer behaalt op deze test hoeft de lessen niet bij te wonen en krijgt een ‘pass’. Wie minder dan 70% behaald moet de lessen van Nederlands 1A volgen en deelnemen aan alle evaluaties.

De evaluatie gebeurt permanent. In de loop van het semester zijn er op regelmatige basis tussentijdse toetsen en opdrachten.

Studenten die niet slagen voor Nederlands 1A mogen de lessen Nederlands 1B volgen, maar krijgen een 7/20. Zij krijgen in het tweede semester individuele coaching. Indien ze alsnog slagen voor Nederlands 1B dan kunnen zij hiervan vrijgesteld worden.

Ook Nederlands 1B wordt permanent geëvalueerd. In de loop van het semester zijn er op regelmatige basis tussentijdse toetsen en opdrachten. Daarnaast moeten studenten een taalportfolio bijhouden dat zij op het eind van het semester mondeling dienen te verdedigen bij de docent. Voor dit portfolio wordt gewerkt met ‘pass / fail’.

Bij herkansen gebeurt de evaluatie aan de hand van een schriftelijk examen.

De punten voor het opleidingsonderdeel ‘Nederlands 1’ zijn deze van ‘Nederlands 1B’ indien studenten geslaagd waren voor ‘Nederlands 1A’. Studenten die niet geslaagd zijn voor ‘Nederlands 1A’ krijgen een 7/20

In de derde examenperiode wordt geen individuele coaching georganiseerd.

3.2. Evaluatie van de Studente :

De Studente was niet geslaagd voor de permanente evaluatie van het deel ‘Nederlands 1B’ en diende dit onderdeel dan ook te herkansen in tweede zittijd.

De herkansing bestond uit een schriftelijk examen. Het betrof een gesloten boek examen. De puntentelling werd per vraag aangegeven, evenals de aftrek die werd toegepast per fout antwoord:

VRAAG 1. WERKWOORDSPELLING (15 ptn)

Vul de werkwoordsvormen in in het schema. Motiveer ook je antwoord. Opgelet! De motivatie moet volledig zijn! Als je het werkwoord in tweeën splitst, schrijf je een stukje zin over zodat je plaatsing duidelijk is. (-1/foute vorm, -0,5/verkeerde motivatie)

⇒ de Studente scoorde **7/15** voor deze vraag

VRAAG 2. GEÏNTEGREERDE OEFENING (20 ptn)

Lees onderstaande teksten.

1. Omcirkel in de tekst de juiste optie waar je verschillende mogelijkheden ziet staan (7pt; -1/fout)
2. Geef in het kader hieronder de antwoorden volgens het nummer dat je ziet bij een formulering in de tekst. Verbuig je adjektieven en vervoeg werkwoorden correct! (7pt; -1/fout)
3. Beantwoord tot slot de volgende korte vraagjes (6pt; -1/fout)

⇒ de Studente scoorde **10,5/20** voor deze vraag

EXTRA VRAAG NL1B: TEKSTSTRUCTUUR (8 ptn)

- a) Voor welke tekststructuur kies je (1,5 ptn)
- b) Waarom kies je voor deze tekststructuur (1,5 ptn)
- c) Welke vragen die bij deze structuur horen, moet je in jouw tekst over de parkeerproblemen beantwoorden? (5 ptn)

⇒ de Studente scoorde **7/8** voor deze vraag.

EXTRA VRAAG NL1B: SIGNAALWOORDEN (7ptn)

Vul in onderstaande zinnen een gepast signaalwoord in. Geef ook aan welk signaal het geeft (-1/fout).

⇒ de Studente scoorde **0/7** voor deze vraag.

EXTRA VRAAG NL1B: ACADEMISCHE WOORDENSCHAT (8ptn) EN SCHRIJVEN (2 ptn)

Schrijf een samenhangende alinea van maximum 150 woorden over het thema ‘mobiliteit in de grootstad’. Verwerk en onderlijn de volgende 4 academische woorden in je tekst (-2/fout).

⇒ de Studente scoorde respectievelijk **4/8** en **1/2** voor deze vraag.

EXTRA VRAAG NL1B: ZINSBOUW (10 ptn)

Iedere zin bevat één fout of omslachtige formulering. Benoem de fout, doorstreep ze en herschrijf het deel van de zin dat je wil verbeteren.

⇒ de Studente scoorde **2/10** voor deze vraag.

De Studente behaalde hiermee een totaalscore van **31,5/70 of 9/20**.

De Studente heeft het examen ingekken en met de vakdocente overlopen. De voornaamste tekorten van de Studenten werden daarbij besproken. Zo waren werkwoordspelling, signaalwoorden en zinsbouw duidelijk onvoldoende.

3.3. Omtrent de grief van de Studente betreffende de wijze waarop het examen verbeterd werd:

De Studente beklaagt zich over de wijze waarop het examen verbeterd werd.

Mocht ze geweten hebben dat er ook een aftrek zou gebeuren bij het open laten van een oefening, dan zou ze naar eigen zeggen elke oefening beantwoord hebben.

Bij nazicht van het examen stelt de Interne Beroepsinstantie vast dat bij iedere vraag vermeld werd hoeveel punten er zouden worden afgetrokken per fout antwoord en welke de totaalscore was per vraag.

Dit betekent echter niet, zoals de Studente stelt, dat er een giscorrectie zou zijn toegepast.

Een giscorrectie betekent dat mogelijk gokgedrag van studenten bij meerkeuzevragen wordt opgevangen door een correctie in te bouwen, waarbij ze punten krijgen voor goed gegeven antwoorden, maar ook punten verliezen voor foute antwoorden. Indien studenten een foutief antwoord aanduiden zullen zij geen punten verdienen voor die vraag én wordt er bijkomend een aftrek toegepast (de score voor die vraag is dan negatief of dus lager dan 0). Dit is niet wat hier gebeurd is.

Wel is het zo dat de docente - net zoals zij dat doet voor de tussentijdse toetsen en opdrachten in het kader van de permanente evaluatie – een omgekeerd verbetersysteem heeft toegepast. Alle studenten vertrekken als het ware met een maximale score en verliezen punten naargelang zij niet of foutief antwoorden op de gestelde vragen. Bij de vragen werd telkens duidelijk gecommuniceerd hoeveel punten er zouden worden afgetrokken.

Niets invullen geldt dus evenzeer als een fout.

Studenten hebben er in dat systeem alle baat bij om de vragen te beantwoorden (zelfs indien ze twijfelen aan het antwoord).

Voor sommige vragen, nl. deze waar in functie van het aantal te geven antwoorden meer punten kunnen worden afgetrokken dan het aantal punten waarop de vraag gequoteerd wordt (met dien verstande dat negatieve scores worden teruggebracht naar 0), zullen zij echter iets meer dan de helft van de vragen juist moeten beantwoorden om een voldoende te kunnen halen voor die vraag en geldt er met andere woorden een hogere censuur.

Dit is bijvoorbeeld zo bij vraag 1 m.b.t. werkwoordspelling (16 werkwoordsvormen in te vullen en te motiveren voor een vraag op 15 punten), deel 2 van vraag 2 met een geïntegreerde oefening waarbij studenten gebruikte afkortingen in een tekst voluit moeten schrijven, samengestelde woorden moeten maken, werkwoorden moeten vervoegeen, moeten aanduiden of een woord met kleine of grote letters geschreven moet worden, een synoniem moeten geven of een zinvol substantief in een tekst moeten invullen (8 antwoorden te geven voor een vraag op 7 punten) en de extra vraag m.b.t. signaalwoorden (12 antwoorden te geven voor een vraag op 7 punten).

Bij de andere vragen waren er evenveel punten te verliezen als er punten te verdienen waren, zie bijvoorbeeld vragen 2.1 en 2.3, de extra vraag rond tekststructuur, de extra vraag rond academische woordenschat en schrijven en de extra vraag rond zinsbouw.

De docent beschikt bij het opstellen van examenvragen, het bepalen van het relatieve gewicht van de (deel)vragen en de wijze waarop deze moeten worden beantwoord over een ruime mate van autonomie.

In dat licht acht de Interne Beroepsinstantie het niet kennelijk onredelijk om voor sommige vragen, waar de basiskennis Nederlands getoetst wordt (vervoegingen, verbuigingen, gebruik van signaalwoorden) een hogere censuur toe te passen door geen punten toe te kennen naargelang er juiste antwoorden worden gegeven, maar daarentegen te vertrekken van een maximale score en punten af te trekken naargelang studenten niet of foutief antwoorden op de vraag.

De Studente diende vertrouwd te zijn met deze wijze van verbeteren (niets invullen staat gelijk aan fout antwoorden), gezien (i) de wijze van verbeteren meermalen toegelicht werd tijdens de lessen, (ii) de tussentijdse toetsen voor de permanente evaluatie doorheen het jaar op exact dezelfde wijze verbeterd werden en (iii) het bovendien reeds de tweede keer is dat de Studente het opleidingsonderdeel opneemt.

De Interne Beroepsinstantie kan alleen maar betreuren dat de Studente een aantal vragen heeft opengelaten. De Interne Beroepsinstantie is er - gezien de vele fouten die de

Studente maakte - echter niet van overtuigd dat de Studente een hogere score zou hebben behaald indien zij deze vragen wel zou hebben ingevuld.

Hoe dan ook mocht de Studente er in de gegeven omstandigheden niet zomaar van uit gaan dat zij geen punten zou verliezen indien zij niets zou antwoorden.

Indien de redenering van de Studente gevolgd zou worden, zou zij het examen immers volledig blanco kunnen laten en toch een maximale score (want geen aftrek) hebben kunnen behalen. Dat kan uiteraard nooit de bedoeling zijn.

Het beroep dient dan ook ongegrond te worden verklaard.”

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 29 september 2022 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 4 oktober 2022 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

In haar *antwoordnota* werpt verwerende partij op dat, overeenkomstig artikel II.294, §2 van de Codex Hoger Onderwijs, de ondertekening van het verzoekschrift op straffe van onontvankelijkheid wordt voorgeschreven. Volgens verwerende partij is het ook vaste rechtspraak van de Raad dat een verzoekschrift dat niet werd ondertekend, wordt afgewezen als onontvankelijk.

Het verzoekschrift is niet gedagtekend en werd niet ondertekend. In het verzoekschrift wordt ook de naam van verzoekster niet vermeld. Aangezien het verzoekschrift niet ondertekend is, dient het beroep als onontvankelijk te worden afgewezen.

In haar *wederantwoordnota* gaat verzoekster hier niet op in.

Beoordeling

Artikel II.294, §2 van de Codex Hoger Onderwijs schrijft met betrekking tot de indiening van een beroep bij de Raad het volgende voor:

“§2. De beroepen worden ingesteld bij wijze van verzoekschrift, waarin ten minste een feitelijke omschrijving is opgenomen van de ingeroepen bezwaren.

Het verzoekschrift wordt gedagtekend en, op straffe van onontvankelijkheid, ondertekend door de verzoeker of zijn raadsman.”

De ondertekening van een bij de Raad ingesteld beroep is door de decreetgever uitdrukkelijk op straffe van onontvankelijkheid voorgeschreven.

De Raad stelt vast dat verzoeksters verzoekschrift niet is ondertekend.

De exceptie is gegrond. Het beroep wordt derhalve onontvankelijk verklaard.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 26 oktober 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, Ie Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder Voorzitter van de Raad

Marleen Verreth bestuursrechter – bijzitter

Jan Geens bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Gilles Fourneau secretaris

De secretaris

De voorzitter

Gilles Fourneau

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde

stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.047 van 26 oktober 2022 in de zaak 2022/0707

In zake: Khadija KULOZUA
Woonplaats kiezend te 8800 Roeselare
Rosmolenstraat 8

tegen:

VZW KATHOLIEKE HOGESCHOOL VIVES NOORD
Woonplaats kiezend te 8500 Kortrijk
Doorniksesteenweg 145

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 30 september 2022, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 8 september 2022 waarbij aan de verzoekende partij een score van 9 op 20 wordt toegekend voor het opleidingsonderdeel ‘Staats- en Bestuursrecht’ en de beslissing van de interne beroepsinstantie Vives Noord van 26 september 2022 waarbij het intern beroep van verzoekster onontvankelijk wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 26 oktober 2022.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in het bedrijfsmanagement’.

Voor het opleidingsonderdeel ‘Staats- en Bestuursrecht’ behaalt verzoekster een examencijfer van 9/20.

Dat is de eerste bestreden beslissing.

Verzoekster stelt op datum van 19 september 2022 een beroep in bij de interne beroepscommissie van Vives Noord.

Op 26 september 2022 wordt aan verzoekster meegedeeld dat haar intern beroep onontvankelijk is omdat het buiten de vervaltermijn van zeven kalenderdagen werd ingesteld, en dat de interne beroepsprocedure bijgevolg niet verder zal worden behandeld.

Dat is de tweede bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Ambtshalve exceptie

Artikel II.294, §2, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs schrijft voor dat een verzoekschrift dat bij de Raad wordt ingediend, op straffe van nietigheid door de verzoekende partij of haar raadsman wordt ondertekend.

Het verzoekschrift dat bij de Raad is toegekomen, draagt geen handtekening.

Ambtshalve rijst derhalve de vraag of het beroep ontvankelijk is. Aan partijen is met een e-mail van 21 oktober 2022 gevraagd om hieromtrent standpunt in te nemen:

“Artikel II.294, §2 van de Codex Hoger Onderwijs schrijft voor dat een beroep dat bij de Raad wordt ingediend, op straffe van onontvankelijkheid ondertekend moet zijn.

Het bij de Raad toegekomen verzoekschrift is niet ondertekend. Er rijzen bijgevolg vragen omtrent de ontvankelijkheid.

Aan partijen wordt gevraagd om hierover standpunt in te nemen, en dit standpunt aan de Raad en aan de wederpartij mee te delen per e-mail, uiterlijk op dinsdag 25 oktober 2022 om 12u00.”

Standpunt van partijen

In een op dit punt aangepaste antwoordnota van 23 oktober 2022 stelt verwerende partij dat verzoekster haar beroep niet heeft ondertekend, zodat het onontvankelijk moet worden verklaard.

Verzoekster neemt geen standpunt in omtrent deze exceptie.

Beoordeling

Artikel II.294, §2 van de Codex Hoger Onderwijs schrijft met betrekking tot de indiening van een beroep bij de Raad het volgende voor:

§2. De beroepen worden ingesteld bij wijze van verzoekschrift, waarin ten minste een feitelijke omschrijving is opgenomen van de ingeroepen bezwaren. Het verzoekschrift wordt gedagtekend en, op straffe van onontvankelijkheid, ondertekend door de verzoeker of zijn raadsman.

De ondertekening van een bij de Raad ingesteld beroep is door de decreetgever uitdrukkelijk op straffe van onontvankelijkheid voorgeschreven.

De Raad stelt vast dat verzoeksters verzoekschrift niet is ondertekend.

De ambtshalve exceptie is gegrond. Het beroep wordt derhalve onontvankelijk verklaard.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 26 oktober 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, Ie Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder

Voorzitter van de Raad

Marleen Verreth

bestuursrechter – bijzitter

Jan Geens bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door
Gilles Fourneau secretaris

De secretaris **De voorzitter**

Gilles Fourneau **Jim Deridder**

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.042 van 26 oktober 2022 in de zaak 2022/0647

In zake: Sam LUABEYA TSHIKALA
 Woonplaats kiezend te 7700 Moeskroen
 Rue de Purgatoire 75

tegen:

KAREL DE GROTE HOGESCHOOL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Tom Peeters en Sophie Groetaers
kantoor houdend te 2600 Antwerpen-Berchem
Borsbeeksebrug 36, bus 9
Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 27 september 2022, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 6 september 2022 waarbij aan de verzoekende partij een maatregel van studievoortgangsbewaking wordt opgelegd waarbij hij zich voor drie academiejaren niet meer mag inschrijven voor de opleiding ‘Bachelor of International Business Management’ en de beslissing van de directeur Onderwijs van Karel de Grote Hogeschool van 20 september 2022 waarbij het intern beroep van verzoekende partij onontvankelijk wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 26 oktober 2022.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij en advocaat Sophie Groetaers, die *loco* advocaat Tom Peeters verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker partij is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of International Business Management’.

Voor deze inschrijving werden aan verzoekende bindende voorwaarden opgelegd. Aangezien verzoeker na afloop van het academiejaar 2021-2022 niet voldeed aan de opgelegde bindende voorwaarden, wordt hem een maatregel van studievoortgangsbewaking opgelegd, die ertoe strekt dat verzoeker zich vanaf volgend academiejaar gedurende drie academiejaren volgend op het academiejaar waarin de maatregel werd opgelegd niet meer mag inschrijven voor dezelfde opleiding.

Dat is de eerste bestreden beslissing.

Op 13 september 2022 stelt verzoeker tegen die beslissing een beroep in bij de interne beroepscommissie.

De directeur Onderwijs van Karel de Grote Hogeschool komt op 20 september 2022 tot de volgende beslissing:

“Vermits je e-mail betreffende het intern beroep geen handtekening bevat, dien ik je beroep onontvankelijk te verklaren.

Overeenkomstig artikel 72 van het Onderwijs en examenreglement dient een intern beroep per e-mail aan regels-klachten@kdg.be te worden verstuurd en daarnaast aan een aantal vormvereisten te voldoen. Dit wordt eveneens vermeld op je officieel rapport dat via e-studentservice wordt bekendgemaakt.

Art. 72: Beroep tegen een studievoortgangsbeslissing: intern beroep

Als de student niet akkoord gaat met een studievoortgangsbeslissing of weigering van individuele maatregelen, en beroep wil aantekenen, maakt hij vooraf steeds een afspraak met de ombuds. De student maakt ook gebruik van zijn inzagerecht (Art. 65).

Daarna volgt de student onderstaande procedure:

- De student vraagt de directeur Onderwijs en Onderzoek een heroverweging van de beslissing door een e-mail te sturen aan regels-klachten@kdg.be.

- Bij een examenbeslissing doet hij dat binnen de 7 kalenderdagen na de bekendmaking van de resultaten via e-studentservice. In een ander geval doet hij dat binnen de 7 kalenderdagen na de kennisgeving van de genomen beslissing.
- *Het beroep moet een handtekening bevatten van de student of van zijn raadsman (dat kan een advocaat(-stagiair) zijn of een vertrouwenspersoon).* Als die raadsman niet is ingeschreven als advocaat(-stagiair), voegt de student een schriftelijke machtiging toe.
- Daarnaast vermeldt de student minstens: zijn identiteit, de opleiding waarin hij ingeschreven is, de bestreden studievoortgangsbeslissing of weigering van individuele maatregelen en de inhoudelijke argumenten op basis waarvan hij een heroverweging vraagt. Indien de afspraak met de ombuds niet plaatsvond, of de student geen gebruik maakte van zijn inzagerecht, verantwoordt hij dit in zijn motivering.

De ontvankelijkheidsprocedure wordt gestart. *Als de e-mail niet al deze elementen bevat, of als de student de e-mail pas na de termijn van 7 kalenderdagen verstuurde, verklaart de directeur Onderwijs het beroep onontvankelijk...*

De onontvankelijkheid van je beroep heeft als gevolg dat je beroep inhoudelijk niet wordt behandeld.

“Als de directeur Onderwijs het beroep ontvankelijk verklaart, stelt de directeur Onderwijs een onderzoeks dossier samen en wordt het beroep behandeld”
(Artikel 72 lid 4 Onderwijs- en examenreglement)””

Dit is de tweede bestreden beslissing

IV. Ontvankelijkheid - Regelmatische uitputting van het intern beroep

Artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs stelt, zoals de Raad reeds heeft overwogen (R.Stvb. 24 augustus 2018, nr. 4.376; R.Stvb. 14 september 2018, nr. 4.405), inzake de bevoegdheid van de Raad het volgende:

“Er wordt een Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, verder ‘de Raad’ genoemd, opgericht bij de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap. De Raad doet als administratief rechtscollege uitspraak over de beroepen die door studenten of personen op wie de beslissing betrekking heeft, worden ingesteld tegen studievoortgangsbeslissingen, na uitputting van de in afdeling 2 bedoelde interne beroepsprocedure.”

Wat betreft de plicht tot het voorafgaandelijk uitputten van het intern beroep, blijkt uit de memorie van toelichting bij het toenmalige decreet van 19 maart 2004 ‘betreffende de

rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen’ dat het intern beroep “*verplicht moet worden uitgeput vooraleer men een beroep kan instellen bij*” de Raad (*Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 16*). De decreetgever heeft de uitputting van het intern beroep derhalve beoogd als een voorwaarde om tot de beroepsprocedure bij de Raad toegang te krijgen, en dus als een ontvankelijkheidsvoorwaarde bij dat beroep. Ook in de rechtsleer wordt aangenomen dat de regelmatige uitputting van een georganiseerd administratief beroep een voorwaarde is om een ontvankelijk beroep bij een administratief rechtscollege in te stellen (zie o.a. J. GORIS, *Georganiseerde administratieve beroepen*, Brugge, die Keure, 2012, 70-71; J. BAERT en G. DEBERSAQUES, *Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid*, Brugge, die Keure, 1996, 99-105; P. POPELIER, “Over de uitputting van het georganiseerd administratief beroep als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor een beroep bij de Raad van State”, noot onder RvS 16 augustus 1999, nr. 82.102, *RW* 1999-00, 850).

De vraag of verzoeker op ontvankelijke wijze het intern beroep heeft ingesteld, raakt derhalve aan het onderzoek naar de ontvankelijkheid van het bij de Raad ingestelde beroep.

Standpunt van partijen

Verzoeker gaat in zijn verzoekschrift niet in op de niet-ondertekening van zijn intern beroepsschrift, zijnde de reden op grond waarvan het intern beroep als onontvankelijk werd afgewezen.

In haar *antwoordnota* merkt verwerende partij op dat als de e-mail waarmee het intern beroep wordt ingesteld niet de in artikel 72 van het onderwijs- en examenreglement opgenomen elementen – waaronder de handtekening – bevat, het beroep onontvankelijk wordt verklaard. Dit staat overigens ook vermeld op de studievoortgangsbeslissing van verzoeker, die via de e-studentenservice wordt bekendgemaakt.

Verzoeker heeft zijn intern beroepsschrift evenwel niet ondertekend, zodat het werd afgewezen als onontvankelijk. Verzoeker heeft nadien, op 27 september 2022, nog getracht een nieuw intern beroepsschrift over te maken, maar de termijn van zeven kalenderdagen na kennisgeving

van de resultaten was reeds verstreken. Volgens verwerende partij moet het extern beroep derhalve worden afgewezen als onontvankelijk.

Verzoeker dient geen wederantwoordnota in.

Beoordeling

Artikel 72 van het onderwijs- en examenreglement 2021-2022 van verwerende partij luidt, voor zover hier relevant, als volgt:

“Art. 72: Beroep tegen een studievoortgangsbeslissing: intern beroep

Als de student niet akkoord gaat met een studievoortgangsbeslissing of weigering van individuele maatregelen, en beroep wil aantekenen, maakt hij vooraf steeds een afspraak met de ombuds. De student maakt ook gebruik van zijn inzagerecht (Art. 65).

Daarna volgt de student onderstaande procedure:

- De student vraagt de directeur Onderwijs en Onderzoek een heroverweging van de beslissing door een e-mail te sturen aan regels-klachten@kdg.be.
- Bij een examenbeslissing doet hij dat binnen de 7 kalenderdagen na de bekendmaking van de resultaten via e-studentservice. In een ander geval doet hij dat binnen de 7 kalenderdagen na de kennisgeving van de genomen beslissing.
- Het beroep moet een handtekening bevatten van de student of van zijn raadsman (dat kan een advocaat(-stagiair) zijn of een vertrouwenspersoon). Als die raadsman niet is ingeschreven als advocaat(-stagiair), voegt de student een schriftelijke machtiging toe.
- Daarnaast vermeldt de student minstens: zijn identiteit, de opleiding waarin hij ingeschreven is, de bestreden studievoortgangsbeslissing of weigering van individuele maatregelen en de inhoudelijke argumenten op basis waarvan hij een heroverweging vraagt. Indien de afspraak met de ombuds niet plaatsvond, of de student geen gebruik maakte van zijn inzagerecht, verantwoordt hij dit in zijn motivering.

De ontvankelijkheidsprocedure wordt gestart. Als de e-mail niet al deze elementen bevat, of als de student de e-mail pas na de termijn van 7 kalenderdagen verstuurde, verklaart de directeur Onderwijs en Onderzoek het beroep onontvankelijk...”

Verwerende partij heeft de ondertekening van het intern beroep voorgeschreven op straffe van onontvankelijkheid.

Dit kan niet worden beschouwd als een onredelijke vormvereiste, onder meer omdat de decreetgever in artikel II.294, §2 van de Codex Hoger Onderwijs een gelijkaardig voorschrift heeft opgenomen inzake de beroepen die bij de Raad worden ingesteld.

Samen met de weigering tot herinschrijving zijn de modaliteiten voor het instellen van een intern beroep aan verzoeker meegedeeld.

Verzoeker spreekt niet tegen dat hij het verzoekschrift op intern beroep niet heeft ondertekend. Evenmin voert hij enig element van overmacht aan dat de niet-ondertekening alsnog zou kunnen verschonen.

Deze vaststelling volstaat om te besluiten dat het intern beroep terecht onontvankelijk werd verklaard.

Wanneer de geldende norm – te dezen artikel 72 van het onderwijs- en examenreglement – in een sanctie op de niet-ondertekening voorziet, dan moet die immers worden toegepast, ook wanneer die sanctie bestaat uit de onverbiddelijke onontvankelijkheid van het beroep (J. GORIS, *Georganiseerde administratieve beroepen*, Brugge, die Keure, 2012, 490).

Dit brengt met zich dat huidig beroep bij de Raad hetzelfde lot ondergaat.

Het beroep is niet ontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 26 oktober 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen Ie Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder	Voorzitter van de Raad
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Gilles Fourneau

secretaris

De secretaris

Gilles Fourneau

De voorzitter

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Zitting van 4 november 2022

Arrest nr. 8.070 van 10 november 2022 in de zaak 2022/0661

In zake: Hagar AHMED
 Woonplaats kiezend te 9052 Zwijnaarde
 Zandvoordestraat 103

Tegen: KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN
 Woonplaats kiezend te 3000 Leuven
 Oude Markt 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 28 september 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van 21 september 2022 waarbij de verzoekende partij niet toegelaten wordt zich in te schrijven in de opleiding ‘Master of Science in Architecture’.

II. Verloop van de rechtspleging

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 4 november 2022.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

III. Feiten

Op 21 september 2022 werd aan verzoekster meegedeeld dat ze geen toelating kreeg om zich in te schrijven voor de opleiding ‘Master of Architecture’ maar wel tot de opleiding ‘Bachelor of Science in de architectuur’.

Bij aangetekend schrijven van 28 september 2022 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Afstand

Met een e-mail van 14 oktober 2022 deelde verzoekende partij aan de Raad mee de procedure niet te willen verderzetten.

De Raad begrijpt dit als een afstand van beroep. Hij ziet geen redenen om deze afstand niet toe te kennen.

BESLISSING

De Raad stelt de afstand vast.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 10 november 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote	kamervoorzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.112 van 28 november 2022 in de zaak 2022/0728

In zake: Dieter EMBRECHT
 Woonplaats kiezend te 9150 Bazel
 Gangeltlaan 4

Tegen: ARTEVELDEHOGESCHOOL
 Woonplaats kiezend te 9000 Gent
 Hoogpoort 15

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 29 september 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 20 september 2022 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 4 november 2022.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker en de heer Luc Faes, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in het bedrijfsmanagement’.

Voor de opleidingsonderdelen “Ondernemingsrecht en sociaal recht” en “Financial Management” bekomt verzoekende partij telkens een examencijfer van 6/20. Hij wordt niet geslaagd verklaard voor de opleiding.

Verzoekende partij stelde op datum van 6 september 2022 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 20 september 2022 werd het intern beroep ontvankelijk maar ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie komt, na de standpunten van de student en de opleiding te hebben aangehaald, tot de volgende beoordeling:

“De Interne Beroepscommissie bekijkt het dossier op grond van de bestaande stukken en de gevoerde argumentatie.

Verzoeker is student bij de opleiding Bachelor Bedrijfsmanagement en behaalt twee tekorten: 6/20 voor Financial Management (6 stp.) en 6/20 voor Ondernemingsrecht en Sociaal Recht (3 stp.). Verzoeker vraagt de toepassing van artikel 90 Onderwijs- en Examenreglement dat voorziet in een geslaagd verklaring voor het geheel van de opleiding.

Verzoeker werd op ongelukkige wijze twee keer het slachtoffer van een ongeval met telkens ernstige fysieke letsen. Ondanks de beperkte mobiliteit die het eerste ongeval met zich meebracht, slaagde verzoeker er in om zijn stage succesvol af te ronden, hetgeen werd beloond met een resultaat van 16/20. Ook het tweede ongeval in de zomer van 2022 had een aanzienlijke impact op het concentratievermogen van verzoeker. Voorgaande indachtig is er ongetwijfeld sprake van persoonlijke omstandigheden die een impact hebben gehad op het functioneren van verzoeker. Dit wordt door de opleiding uitdrukkelijk bevestigd. Omwille van deze omstandigheden werd dan ook op 7 februari 2022 besloten om een uitzondering toe te staan op de strikte volgtijdelijkheid. Vanuit de bezorgdheid m.b.t. de studievoortgang van verzoeker, heeft de opleiding toen besloten dat verzoeker uitzonderlijk twee opleidingsonderdelen mocht combineren met een stage in het buitenland.

Voor het overige geeft verzoeker nog mee dat hij sinds juni 2022 aan de slag is binnen een kaderfunctie bij het internationale bedrijf POS. Daarnaast behaalde verzoeker reeds het diploma van Bachelor Communicatie.

Het tweede luik van artikel 90 Onderwijs- en Examenreglement bestaat erin dat moet worden aangetoond dat de opleidingsspecifieke leerresultaten werden bereikt. In dat kader verwijst

verzoeker naar enkele goede (sic) taken die hij heeft ingediend voor het opleidingsonderdeel Financial Management.

Niettemin stelt de Interne Beroepscommissie vast dat verzoeker op geen enkele wijze concreet aantoon dat de leerdoelen- en resultaten werden bereikt. Het beroepsschrift van verzoeker bevat een screenshot van twee leerdoelen (BEM/0110a en BEM/0118a) die terug te vinden zijn op de ECTS-fiche van het opleidingsonderdeel Financial Management. Verzoeker vermeldt hierbij: *“Deze en nog veel andere onderdelen van de ECTS-fiche zijn getest in de taak waarvoor mevrouw [V.V.] me op de feedback dag van 05/09/2022 geslaagd voor heeft verklaard”*. Verzoeker toont hiermee op geen enkele wijze concreet aan dat hij in staat is de concepten en technieken van financieel management kritisch te analyseren, te illustreren of toe te passen in een complexe, maar gecontroleerde bedrijfs- of organisatieomgeving (BEM/0110a – Bijlage 1).

Conclusie:

De commissie begrijpt dat de fysieke letsel waarmee verzoeker werd geconfronteerd een aanzienlijke impact hebben gehad. Niettemin stelt de Interne Beroepscommissie vast dat er ten eerste sprake is van twee aanzienlijke tekorten van 6/20, en ten tweede dat het hier gaat om opleidingsonderdelen van zes en drie studiepunten. Daarnaast is de Interne Beroepscommissie van oordeel dat de opleidingsspecifieke leerresultaten niet werden bereikt.

Hoewel ze begrip heeft voor het persoonlijk leed dat verzoeker het afgelopen jaar overkwam, ziet de interne beroepscommissie niet in hoe ze toepassing kan maken van artikel 90 Onderwijs- en Examenreglement dat voorziet in een geslaagd verklaring voor het geheel van de opleiding. De tekorten zijn hiervoor te groot, en verzoeker toont in onvoldoende mate aan dat de competenties bereikt werden in andere opleidingsonderdelen.

Het verzoek kan niet worden gevuld.

Het beroep wordt verworpen.”

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 23 september 2022 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 29 september 2022 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een eerste middel beroept op schending van het redelijkheidsbeginsel door onvoldoende rekening te houden met zijn persoonlijke omstandigheden.

Standpunt van partijen

Verzoeker verduidelijkt vooreerst dat hij sinds september 2020 het verkort traject Internationaal Ondernemen (Bedrijfsmanagement) volgt, vermits hij reeds een diploma Communicatiemanagement bezit.

Verzoeker was zich ervan bewust dat het opleidingsonderdeel ‘Financial Management’ geen gemakkelijke opdracht zou zijn aangezien dit een verdiepend opleidingsonderdeel is dat volgt op de opleidingsonderdelen ‘Bank en Verzekeringen’, ‘Economie’, ‘Fiscaliteit’ en ‘Bedrijfseconomie’ (samen goed voor 17 studiepunten). Bij de eerste examenkans in het academiejaar 2020-2021 behaalde hij voor het werkstuk, dat voor 30% meetelt, een score van 16/20, en als eindtotaal een score van 6/20. Hij kon niet deelnemen aan de tweede examenkans omdat hij door een ongeval zijn hand had gebroken en hij het examen niet mondeling of op een andere manier kon afleggen.

Voor het opleidingsonderdeel ‘Ondernemingsrecht en sociaal recht’, wat een verdieping is van het opleidingsonderdeel ‘Recht’, behaalde verzoeker bij de eerste examenkans een score van 4/20. Dit was mede te wijten aan problemen die verzoeker tijdens dit online mondeling examen met de verbinding ondervond waardoor hij niet op alle vragen heeft kunnen antwoorden zoals hij wou. Verzoeker mocht dit examen niet mondeling hernemen bij de tweede examenkans.

Tijdens het academiejaar 2021-2022 volgde verzoeker de twee voornoemde opleidingsonderdelen en liep hij stage in een bedrijf in het buitenland. Verzoeker mocht de

werkstukken voor beide opleidingsonderdelen niet volbrengen aangezien daarvoor fysieke aanwezigheid in de lessen was vereist. Tijdens de januarizittijd behaalde verzoeker een score van 6/20 voor ‘Financial Management’ en een score van 9/20 voor ‘Ondernemingsrecht en sociaal recht’. Voor de stage kreeg hij een score van 16/20 en een jobaanbieding.

Ter voorbereiding van de tweede examenkans vroeg verzoeker aan de docenten wat die zou inhouden, maar hierop kreeg hij geen positief antwoord. Begin juli vernam verzoeker dat er voor het opleidingsonderdeel ‘Ondernemingsrecht en sociaal recht’ geen werkstuk moest worden ingediend, maar voor ‘Financial Management’ wel. Voor beide opleidingsonderdelen behaalde hij een score van 6/20.

Verzoeker is na zijn stage aan de slag gegaan bij een internationale firma. Het combineren van zijn studies met een voltijdse job, waar hij veel verantwoordelijkheid draagt, is loodzwaar. Vanuit de opleiding werd bovendien veel extra werk en verwarring gecreëerd. Verzoeker gelooft evenwel dat hij doorheen zijn studies en werkervaringen voldoende capaciteiten, skills, competenties en vaardigheden heeft verworven om het diploma Bedrijfsmanagement te ontvangen.

In haar *antwoordnota* merkt verwerende partij vooreerst op dat de elementen die betrekking hebben op het academiejaar 2020-2021 niet werden opgeworpen tijdens de procedure voor de interne beroepsinstantie. Ze wenst deze evenwel te weerleggen, en verduidelijkt dat aan verzoeker, na zijn ongeval op 18 augustus 2021, door het toenmalig opleidingshoofd de mogelijkheid werd geboden om de examens mondeling af te leggen. Verzoeker was echter om medische redenen afwezig op de voorziene inhaalmomenten en er werd besloten om geen bijkomend inhaalmoment te voorzien. Dit wordt overigens voor geen enkele student toegestaan.

Waar verzoeker wijst op problemen tijdens het mondeling examen van het opleidingsonderdeel ‘Ondernemingsrecht en sociaal recht’, merkt verwerende partij op dat hiervan geen melding werd gemaakt bij de ombudsdiens of het opleidingshoofd. De betrokken docente bevestigt dat er problemen waren bij verzoeker, maar dat dit op geen enkel ogenblik in zijn nadeel heeft gespeeld.

Verwerende partij stelt ook vast dat verzoeker zelf het belang aantoon van het opleidingsonderdeel ‘Financial Management’, dat de verdieping is van vier voorbereidende opleidingsonderdelen.

Verder staat het buiten kijf dat verzoeker op ongelukkige wijze tweemaal het slachtoffer is geworden van een ongeval, telkens met zwaarwichtige fysieke letsels. Verwerende partij herhaalt haar oprechte begrip voor de moeilijke periodes die verzoeker heeft doorstaan, maar wenst een strikt onderscheid te maken tussen de persoonlijke omstandigheden van verzoeker en de (aanzielijke) tekorten voor beide opleidingsonderdelen. Na vier zittijden is hij er nog steeds niet in geslaagd om een credit te behalen voor deze opleidingsonderdelen.

Waar verzoeker ten slotte aanhaalt dat hij de werkstukken voor beide opleidingsonderdelen niet mocht volbrengen bij de eerste examenkans in het academiejaar 2021-2022 aangezien daarvoor fysieke aanwezigheid in de lessen was vereist, stelt verwerende partij vooreerst dat verzoeker dit middel pas voor het eerst tijdens de procedure voor de Raad opwerpt. Zij benadrukt vervolgens dat aan verzoeker een uitzondering op de volgtijdelijkheid werd toegestaan om zijn studievoortgang niet te belemmeren, wat uiteraard gepaard kan gaan met enkele praktische en organisatorische moeilijkheden. Volgens verwerende partij klopt verzoekers bewering voor het opleidingsonderdeel ‘Ondernemingsrecht en sociaal recht’ alleszins niet: studenten mogen de taak wel maken, ook als ze zich in het buitenland bevinden. Verzoeker diende geen taak in en kreeg bijgevolg een score van 0/20 voor dit onderdeel. Voor het opleidingsonderdeel ‘Financial Management’ is het correct dat verzoeker niet kon deelnemen aan de taak omdat hij zich in het buitenland bevond. Deze regeling werd op voorhand duidelijk gecommuniceerd, zodat verzoeker dit wist op het moment dat hij aan zijn internationale stage is begonnen.

In zijn *wederantwoordnota* benadrukt verzoeker vooreerst dat het belangrijk is om de elementen uit het academiejaar 2020-2021 mee te nemen om te kunnen spreken van bijzondere omstandigheden. Het gaat volgens hem immers om een langdurige situatie die niet is terug te brengen tot één academiejaar. Wat dit betreft, merkt verzoeker op dat hem geen inhaalmoment werd aangeboden voor de opleidingsonderdelen ‘Financial Management’ en ‘Ondernemingsrecht en sociaal recht’ tijdens de tweede zittijd van het academiejaar 2020-2021, hoewel verwerende partij het tegendeel beweert. Zij bewijst dit overigens niet. Verzoeker kon niet deelnemen aan deze examens, wat volgens hem een bijzondere omstandigheid uitmaakt. Wat daarnaast de eerste examenkans van het opleidingsonderdeel ‘Ondernemingsrecht en

sociaal recht' tijdens het academiejaar 2020-2021 betreft, vraagt verzoeker om dit examen, dat hij in februari 2021 heeft afgelegd, te laten toevoegen aan het dossier. Zo zal duidelijk worden dat enkele vragen niet of onvolledig zijn ingevuld, wat er volgens hem op wijst dat hij door tijdsgebrek werd benadeeld.

Verder wijst verzoeker erop dat de tekorten die hij heeft behaald voor de twee opleidingsonderdelen het gevolg zijn van zijn persoonlijke omstandigheden. Die kunnen dus niet van elkaar worden losgekoppeld, zoals verwerende partij vraagt. Hij begrijpt dat de grootte van het tekort wordt meegenomen, maar volgens hem kan het toepassingsgebied van artikel 90 van het onderwijs- en examenreglement niet zomaar worden verengd tot enkel kleine tekorten. Het is correct dat hij voor deze opleidingsonderdelen niet slaagde na vier zittijden. Voor drie van deze zittijden gelden evenwel bijzondere omstandigheden, zo ook voor de laatste zittijd van augustus 2022. Hij was namelijk slachtoffer van een ernstig ongeval op 15 juli 2022, met een lange revalidatie tot gevolg.

Wat ten slotte het combineren van twee opleidingsonderdelen met de internationale stage betreft, verduidelijkt verzoeker dat hij bij de eerste examenkans voor het opleidingsonderdeel 'Ondernemingsrecht en sociaal recht' een score van 9/20 heeft behaald. Hij was wel geslaagd voor het examen (70%), maar heeft de taak (30%) niet ingediend. Verzoeker erkent dat hij de taak wel mocht maken van de verantwoordelijke lesgever, maar hij kon deze omwille van medische redenen niet volbrengen. Wat daarnaast het opleidingsonderdeel 'Financial Management' betreft, bestond er volgens verzoeker onduidelijkheid over het al dan niet moeten maken van een taak bij de tweede examenkans. Daarnaast is hij het niet eens met verwerende partij waar zij aanhaalt dat het feit dat het niet mogelijk was om de taak te maken vanuit het buitenland "op voorhand duidelijk gecommuniceerd werd". Deze communicatie werd immers verstuurd op 30 september 2021, terwijl hij zich reeds op 26 september 2021 in het buitenland bevond voor zijn internationale stage.

B. Tweede middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een tweede middel beroept op een schending van het redelijkheidsbeginsel aangezien de globale opleidingsdoelstellingen wel degelijk werden behaald.

Standpunt van partijen

Verzoeker verwijst naar de opleidingsspecifieke leerresultaten BEM/18, BEM/19, BEM/1900 en BEM/1904a en stelt dat hij door zijn stage-ervaring en job leerde omgaan met professionaliteit en interculturele sensitiviteit op de werkvloer. In zijn huidige job heeft hij geleerd hoe hij aan de noden van zowel de klant als het bedrijf kan voldoen, klantgericht te werken, taken te prioriteren en efficiënt te handelen. Hij moet telkens zoeken naar een duurzame en goedkope oplossing voor de klanten die hem contacteren.

Verzoeker verwijst hierbij ook naar de leerresultaten van het opleidingsonderdeel ‘Financial Management’, waarbij hij enkele doelstellingen verder wil onderbouwen: BEM/0100, BEM/0110a, BEM/0200, BEM/030, BEM/0308f, BEM/0308x, BEM/0108, BEM/1007, BEM/1010, BEM/1011. Hij is van mening dat hij in staat is om mee te draaien in een dynamische en diverse werkomgeving, waar het van groot belang is om zich wendbaar en flexibel op te stellen. Hij weet welk concreet doel hij voor ogen heeft en ziet het grotere geheel. Verzoeker past ook dagelijks technieken vanuit Financial Management toe. Hij zoekt immers stevast naar gepaste oplossingen voor de financiële noden en problemen van zijn klanten. Daarbij wordt ook gewerkt met de realisatie van doelstellingen voor de organisatie. Verzoeker benadrukt dat hij binnen zijn team ook heeft leren samenwerken op een duurzame en flexibele manier. Hij moet daarenboven enkele processen in goede banen leiden en is het aanspreekpunt voor het geval iets mis loopt. Verzoeker stelt dat zijn werk wordt gewaardeerd door het bedrijf.

Verder verwijst verzoeker ook naar de leerresultaten van het opleidingsonderdeel ‘Ondernemingsrecht en sociaal recht’, waarbij hij opnieuw verwijst naar de leerresultaten BEM/030, BEM/0308f, BEM/0308x, BEM/0108, maar ook naar de leerresultaten BEM/0117, BEM/0300, BEM/0304, BEM/0309. Verzoeker verduidelijkt dat hij in het kader van zijn stage moest nagaan of een bepaalde huurlocatie wel gunstig was. Samen met het team werd een pand onderzocht en werd geanalyseerd of zijn stagebedrijf een langetermijnrelatie kon aangaan met de beheerder van het pand. Verzoeker moest nagaan of de opgestelde huurcontracten in orde waren. Mede door zijn toedoen, werd een contract afgesloten met een grote verhuurder.

Verzoeker benadrukt dat het stagebedrijf en zijn werkgever in hem geloven. Tijdens wekelijkse vergaderingen kan hij zijn persoonlijke en professionele ontwikkelingen bespreken en bijsturen.

In haar *antwoordnota* stipt verwerende partij vooreerst aan dat een student, om geslaagd te worden verklaard, moet aantonen dat de opleidingsspecifieke leerresultaten werden bereikt. Ze stelt vast dat verzoeker hiervoor verwijst naar zijn werkervaringen. Volgens haar vormt de argumentatie van verzoeker echter veeleer een toelichting van zijn takenpakket en de dagindeling, eerder dan het concreet bewijs dat de leerresultaten van de opleiding werden bereikt.

Wat opleidingsresultaat BEM/18, interculturele sensitiviteit, betreft, leest verwerende partij dat verzoeker leert omgaan met tal van nationaliteiten en met culturele verschillen en gebruiken. Ze leest evenwel nergens door middel van welke initiatieven en acties hij dit tracht te realiseren.

Wat opleidingsresultaat 19, internationaal ondernemen, betreft, leest verwerende partij nergens in het verzoekschrift een uitgewerkt voorbeeld dat aantoont dat verzoeker uitdagingen en opportuniteiten in een bestaande of nieuwe globale bedrijfscontext kan identificeren, analyseren en beoordelen, en evenmin wat de economische, ecologische, maatschappelijke, politieke en culturele impact is.

Volgens verwerende partij blijft verzoeker eerder op de vlakte en beperkt hij zich tot vage formuleringen, zo ook wat het leerresultaat BEM/0200 betreft. Dit leerresultaat heeft betrekking op het actief bijdragen op een breeddenkende wijze samen met verschillende actoren aan de realisatie van de (strategische) doelstellingen van een bedrijf of een organisatie. Verzoeker verwijst onder meer naar de maandelijkse en jaarlijkse doelstellingen, maar verwerende partij begrijpt niet goed de relatie tussen wat verzoeker aanvoert en de realisatie van strategische doelstellingen.

Verwerende partij stelt ook vast dat verzoeker verschillende leerresultaten samenneemt voor de opbouw van zijn argumentatie. Elk leerresultaat of leerdoel heeft evenwel een uniek karakter. In het kader van het opleidingsonderdeel ‘Ondernemingsrecht en sociaal recht’ verwijst verzoeker naar vier leerresultaten: BEM/0117 (kritische analyse van juridische processen), BEM/0300 (wetenschappelijke en contextgebonden kwantitatieve en kwalitatieve data), BEM/0304 (kennen en herkennen van verschillende fasen in de onderzoekscyclus) en BEM/0309 (professioneel en gestructureerd rapporteren). Volgens verwerende partij tonen de argumenten die verzoeker vervolgens formuleert onvoldoende aan hoe deze leerdoelen en leerresultaten werden bereikt. Zo toont hij nergens aan dat hij juridische processen kritisch kan

analyseren, welke criteria bijvoorbeeld essentieel zijn voor het bepalen van de financiële en juridische waarde van een pand. Daarnaast geeft verzoeker aan dat hij rapporteert aan zijn collega's, maar nergens wordt concreet aangetoond dat dit op een professionele en gestructureerde wijze gebeurt.

In zijn *wederantwoordnota* betwist verzoeker het uniek karakter van de leerdoelen, vermits dezelfde leerdoelen / leerresultaten binnen verschillende opleidingsonderdelen aan bod komen. De opleidingsonderdelen 'Financial Management' enerzijds, en 'Ondernemingsrecht en sociaal recht' anderzijds, hebben immers dezelfde leerdoelen BEM/100 en BEM/300. Hij gaat vervolgens achtereenvolgens dieper in op BEM/18, BEM/19, BEM/0200, BEM/0117, BEM/0300, BEM/0304 en BEM/0309.

Aangezien er bijzondere omstandigheden vorhanden zijn en hij kon aantonen dat de betwiste leerdoelen wel degelijk zijn bereikt, vraagt hij de Raad om hem voor de gehele opleiding geslaagd te verklaren.

Beoordeling

De Raad leest dat de interne beroepsinstantie de volgende conclusie formuleert naar aanleiding van het beroep van verzoeker:

"De commissie begrijpt dat de fysieke letsels waarmee verzoeker werd geconfronteerd een aanzienlijke impact hebben gehad. Niettemin stelt de Interne Beroepscommissie vast dat er ten eerste sprake is van twee aanzienlijke tekorten van 6/20, en ten tweede dat het hier gaat om opleidingsonderdelen van zes en drie studiepunten. Daarnaast is de Interne Beroepscommissie van oordeel dat de opleidingsspecifieke leerresultaten niet werden bereikt.

Hoewel ze begrip heeft voor het persoonlijk leed dat verzoeker het afgelopen jaar overkwam, ziet de interne beroepscommissie niet in hoe ze toepassing kan maken van artikel 90 Onderwijs- en Examenreglement dat voorziet in een geslaagd verklaring voor het geheel van de opleiding. De tekorten zijn hiervoor te groot, en verzoeker toont in onvoldoende mate aan dat de competenties bereikt werden in andere opleidingsonderdelen."

De Raad leest voormelde conclusie in het licht van de aangehaalde bepaling uit het Onderwijs- en Examenreglement van verwerende partij en van artikel II.229 Codex Hoger Onderwijs.

In laatstvermelde bepaling leest de Raad het volgende:

“De student wordt door de examencommissie voor het geheel van de opleiding geslaagd verklaard als die op gemotiveerde wijze van oordeel is dat de doelstellingen van het opleidingsprogramma globaal verwezenlijkt zijn. De toepassing van dit artikel verwacht dat de student kan aantonen dat er sprake is van bijzondere omstandigheden en dat hij kan aantonen dat hij de doelstellingen globaal genomen behaald heeft.”

De Raad ziet in de bepaling twee cumulatieve voorwaarden opdat een student globaal geslaagd zou kunnen worden verklaard, *in casu* met een tekort voor ‘Ondernemingsrecht en Sociaal Recht’ en voor ‘Financial Management’. De student dient zowel aan te tonen dat er sprake is van bijzondere omstandigheden als dat hij de doelstellingen van het opleidingsprogramma globaal heeft behaald.

Uit de samenhang van de ‘conclusie’ met de overige overwegingen in de beoordeling van het verzoek om globaal geslaagd te worden verklaard door de interne beroepsinstantie, leidt de Raad af dat de interne beroepsinstantie niet struikelde over de al dan niet aanwezigheid van bijzondere omstandigheden in hoofde van verzoeker, maar veeleer over de vraag of hij de opleidingsdoelstellingen globaal heeft verwezenlijkt.

De Raad leest het extern beroep van verzoeker dan ook tegen die achtergrond en gaat bijgevolg enkel dieper in op de overweging van de interne beroepsinstantie dat verzoeker op geen enkele wijze concreet aantoon dat de leerdoelen en -resultaten werden bereikt.

De interne beroepsinstantie stipt hierbij aan dat het intern beroepsschrift een screenshot bevat van twee op de ECTS-fiche van het opleidingsonderdeel ‘Financial Management’ terug te vinden leerdoelen (BEM/0110a en BEM/0118a). De interne beroepsinstantie geeft aan dat verzoeker hierbij vermeldt dat deze en nog veel andere onderdelen van de ECTS-fiche zijn getest in de taak waarvoor hij, blijkens latere feedback, geslaagd zou zijn.

De interne beroepsinstantie is evenwel van oordeel dat verzoeker hiermee op geen enkele wijze concreet aantoonde dat hij in staat is de concepten en technieken van financieel management kritisch te analyseren, te illustreren of toe te passen in een complexe, maar gecontroleerde bedrijfs- of organisatieomgeving.

Aldus verwijst de interne beroepsinstantie naar de met het opleidingsonderdeel ‘Financial Management’ beoogde competenties die bijdragen tot het opleidingsspecifiek leerresultaat van de bachelor in het bedrijfsmanagement, aangeboden door verwerende partij, die voor alle afstudeerrichtingen gemeenschappelijk is en inhoudt dat de bachelor bedrijfs- en organisatieprocessen en hun onderlinge samenhang beschrijft en kritisch analyseert in een ruime, geglobaliseerde en veranderende context en de hierbij verworven inzichten zelfstandig toepast in functie van efficiënt en effectief bedrijfsbeheer (OLR BEM/01, zie bijlage 7 van verwerende partij).

In het verzoekschrift voor de Raad betoogt verzoeker na zijn stage aan de slag te zijn gegaan bij een internationale buitenlandse onderneming en in de uitoefening van zijn functie in contact is gekomen met de zaken die worden aangeleerd in de opleidingsonderdelen waarvoor hij geen credit kon behalen.

Verzoeker legt in het verzoekschrift uit hoe hij in de opleidingsonderdelen bepaalde opleidingsspecifieke leerresultaten zou hebben bereikt, alsook welbepaalde hiertoe bijdragende competenties die met de opleidingsonderdelen worden nagestreefd.

De Raad moet vaststellen dat verzoeker deze uitgewerkte omschrijving van de wijze waarop hij, volgens hem, in zijn dagelijks professioneel functioneren opleidingsspecifieke leerresultaten alsook opleidingsonderdeeldoelstellingen zou hebben bereikt niet in zijn intern beroepsschrift heeft opgenomen. De Raad ziet niet in wat verzoeker heeft belet deze uiteenzetting voor te leggen aan de interne beroepsinstantie, door dit weer te geven in zijn intern beroepsschrift. Deze uitgebreide argumentatie, voor het eerst voorgelegd in de procedure voor de Raad, werd dan ook laattijdig aangevoerd en kan niet op ontvankelijke wijze nog in het debat worden betrokken. Ten overvloede brengt dit de Raad er overigens niet toe de, tegen de achtergrond van het extern verzoekschrift eerder summier gemotiveerd lijkende interne beroepsbeslissing, te vernietigen omdat zij kennelijk onredelijk zou zijn.

De Raad houdt hierbij rekening met de beperktheid van de argumentatie die verzoeker ter zake in zijn intern beroepsschrift heeft geformuleerd en met het feit dat artikel II.229 Codex Hoger Onderwijs aan de student oplegt aan te tonen dat hij de met het opleidingsprogramma beoogde doelstellingen globaal heeft bereikt. De Raad stelt vast dat verzoeker zich in zijn intern beroepsschrift ertoe heeft beperkt aan te voeren dat hij sinds 1 juni 2022 een kaderfunctie

bekleedt bij een internationaal bedrijf en dat zijn functie erin bestaat “mensen op technisch en sales niveau aan te sturen”. Dat wijst volgens hem op de competentie om een job uit te voeren waarvoor zijn opleiding hem heeft klaargestoomd.

Hoewel de Raad deze laatste bewering niet zonder meer ontkent, is hij, rekening houdend met de grenzen van zijn bevoegdheid, die – hoewel verzoeker daarop lijkt aan te sturen in zijn wederantwoordnota – hem niet toelaten zelf te oordelen of verzoeker al dan niet de opleidingsdoelstellingen globaal heeft bereikt, van oordeel dat, rekening houdend met de argumenten die verzoeker in de interne beroepsprocedure heeft bijgebracht en de door de beroepsinstantie geformuleerde overwegingen, de aangevochten beslissing niet kennelijk onredelijk is.

Hierbij merkt de Raad op dat verzoeker weliswaar elementen weergeeft uit zijn takenpakket, doch deze niet derwijze concreet en gedocumenteerd koppelt aan de opleidingsdoelstellingen om de Raad ertoe te brengen te oordelen dat de beslissing van de interne beroepsinstantie hem, in het licht van wat hij bijbracht in zijn intern beroepsschrift, niet geslaagd te verklaren kennelijk onredelijk is.

De Raad heeft achtung voor de ervaring die verzoeker intussen in zijn professionele context heeft opgedaan, alsook voor zowel de technische kennis als de meer generieke vaardigheden die verzoeker stelt te hebben verworven. Dit belet echter niet dat verzoeker, waarin de onderneming die hem tewerkstelt naar eigen zeggen groot geloof heeft zoals blijkt uit de verantwoordelijkheden die hij krijgt en waar hij zijn professionele en persoonlijke ontwikkelingen kan bespreken en bijsturen, in het verzoekschrift voor de Raad niet op voldoende overtuigende wijze weet te argumenteren waarom de interne beroepsinstantie hem geslaagd had moeten verklaren. De Raad ziet immers geen overtuigende elementen bijgebracht die toelaten te besluiten dat de interne beroepsinstantie, niettegenstaande de ernstige tekorten van verzoeker op de opleidingsonderdelen ‘Ondernemingsrecht en Sociaal Recht’ en ‘Financial Management’ – hetgeen betekent dat hij de met deze opleidingsonderdelen beoogde doelstellingen, die bijdragen tot de doelstellingen van de opleiding, onvoldoende heeft verworven – op volstrekt onredelijke wijze heeft beslist dat verzoeker de opleidingsdoelstellingen globaal niet heeft bereikt.

De Raad herinnert er in deze ook aan dat verzoeker in het kader van het intern beroep – behalve eenvoudig te verwijzen naar de kaderfunctie die hij bekleedt bij een internationale onderneming

– slechts ‘taken’ in het kader van het opleidingsonderdeel ‘Financial Management’ vermeldt waarin hij, zonder dit verder te stofferen, meent aan diverse in de ECTS-fiche van ‘Financial Management’ vermelde leerdoelen te hebben voldaan.

Het valt de Raad ten overvloede, aangezien hij van oordeel is dat de uitgebreide uiteenzetting inzake de globale opleidingsdoelstellingen niet op ontvankelijke wijze voor het eerst in het extern verzoekschrift kon worden aangevoerd, en zonder twijfel te willen uiten bij het belang van de taken die verzoeker beroepshalve vervult en de competenties die ervoor vereist zijn, ook op dat verzoeker diverse opleidings(onderdeel)doelstellingen samen bespreekt, zonder voor elk van hen te duiden hoe precies uit zijn, weliswaar nog beperkte, beroepservaring blijkt dat hij deze heeft bereikt om vervolgens te concluderen dat hij de opleidingsdoelstellingen globaal heeft bereikt. Verzoeker laat hierbij na om meer bepaald vanuit de specifieke inhoudelijke context van de opleidingsonderdelen waarvoor hij niet slaagde, te verduidelijken hoe hij alsnog de opleidingsdoelstellingen, waartoe deze vakken vanuit voormelde specifieke context bijdragen, heeft bereikt. De Raad kan verzoeker weliswaar bijkijken in de overtuiging, zoals hij deze meent te mogen lezen in de wederantwoordnota, dat diverse opleidingsonderdelen, middels de ermee beoogde competenties, bijdragen tot de doelstellingen van de opleiding. Dit betekent echter niet dat het bij de beoordeling van de vraag of de opleidingsdoelstellingen globaal zijn behaald niet relevant zou zijn dat vanuit de specifieke – soms sterk vaktechnische – invalshoek van de diverse opleidingsonderdelen tot deze of gene opleidingsdoelstelling wordt bijgedragen of omgekeerd de opleidingsdoelstellingen ook vertaald zijn in de diverse opleidingsonderdelen, en hun specificiteit, die er, in functie van de specifieke opleidingsdoelstellingen, in meerdere of mindere mate toe bijdragen.

Tot slot stipt de Raad ten overvloede aan dat verzoeker, niettegenstaande de opmerkingen die hij in het verzoekschrift voor de Raad formuleert met betrekking tot de rol van een taak bij het tweedekansexamen voor de opleidingsonderdelen waarvoor hij niet slaagde tijdens de tweedekansexamenperiode van het academiejaar 2021-2022, de behaalde scores niet heeft betwist.

Al het vorige in acht genomen kan de Raad de argumenten van verzoeker niet bijkijken. De Raad ziet geen grond om de aangevochten beslissing te vernietigen om reden dat zij in strijd met het toepasselijk regelgevend kader, met inbegrip van de beginselen van behoorlijk bestuur, zou zijn genomen of kennelijk onredelijk zou zijn.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 28 november 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote	kamervoorzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris **De voorzitter**

Melissa Thijs **Bertel De Groote**

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.114 van 30 november 2022 in de zaak 2022/0744

In zake: Niels DE CROCK
 Woonplaats kiezend te 2550 Kontich
 Metsersaard 8

Tegen: THOMAS MORE MECHELEN-ANTWERPEN
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaten Tom Peeters en Sophie Groetaers
 kantoor houdend te 2600 Antwerpen-Berchem
 Borsbeekseburg 36, bus 9
bij wie keuze van woonplaats wordt gedaan

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 5 oktober 2022, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 8 september 2022 waarbij aan de verzoekende partij een score van 7 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel ‘Programming Advanced’ en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 27 september 2022 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk maar ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 4 november 2022.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker en advocaat Sophie Groetaers, die *loco* advocaat Tom Peeters verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor informatiemanagement en Multimedia – Information Management & Security’.

Tot het curriculum van verzoeker behoort het opleidingsonderdeel ‘Programming Advanced’. Hij bekomt daarvoor een examencijfer van 7/20.

Verzoeker stelde op datum van 12 september 2022 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling met betrekking tot dit examencijfer waardoor verzoeker ook het bachelordiploma niet kan behalen.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 27 september 2022 werd het intern beroep ontvankelijk maar ongegrond verklaard. De interne beroepsinstantie geeft hierbij de volgende motivering:

“Er zijn geen bijzondere (persoonlijke) omstandigheden:

Er zijn geen uitzonderlijke studieprestaties: u zette 15 tolerantiepunten in en tolereerde daarmee vier opleidingsonderdelen binnen de opleiding. Naast het ene tolereerbare tekort waardoor u het diploma niet kan halen, zijn er dus nog vier andere tekorten, namelijk Programming Web (8/20), Inleiding recht (9/20), Introductie tot financieel management (8/20) en Web Fundamentals (8/20). Er is dus geen sprake van uitzonderlijke studieprestaties: toleranties blijven tekorten. De commissie stelt vast dat uw gewogen percentage 60,50% bedraagt. Rekening houdend met de vijf opleidingsonderdelen waarvoor u een tekort haalde, is dit percentage onvoldoende hoog om te aanvaarden dat de globale opleidingsdoelstellingen behaald zijn. Er zijn geen bijzondere studie-gerelateerde omstandigheden.

In uw dossier worden geen bijzondere persoonlijke omstandigheden aangehaald.

Conform artikel 61 van het Onderwijs- en examenreglement van Thomas More moet een student aantonen dat er sprake is van bijzondere omstandigheden en dat de doelstellingen globaal genomen behaald zijn. Daar uit uw verzoekschrift geen bijzondere omstandigheden blijken, werd geen verder onderzoek ingesteld naar de vraag of u de globale opleidingsdoelstellingen heeft bereikt.”

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 28 september 2022 aan verzoeker overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 5 oktober 2022 diende verzoeker een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat de termijnen voor het extern beroep, zoals gestipuleerd in de Codex Hoger Onderwijs, werden nageleefd. Verwerende partij heeft desbetreffend geen opmerkingen.

Daarentegen is het extern beroep onontvankelijk, in de mate waarin dit beroep gericht is tegen de oorspronkelijke studievoortgangsbeslissing van 8 september 2022. Deze beslissing is vervangen door de beslissing van de interne beroepsinstantie en is derhalve uit de rechtsorde verdwenen, zodat tegen die oorspronkelijke studievoortgangsbeslissing geen extern beroep mogelijk is.

In zijn *wederantwoordnota* betwist verzoeker het standpunt van verwerende partij omtrent de ontvankelijkheid. Verzoeker benadrukt vooreerst dat zijn extern beroep gericht is tegen de beslissing van de interne beroepsinstantie. Aangezien verzoeker de termijn heeft gerespecteerd, klopt het niet dat de oorspronkelijke studievoortgangsbeslissing uit de rechtsorde is verdwenen, wat volgens verzoeker ook blijkt uit artikel II.294, §1 van de Codex Hoger Onderwijs.

Beoordeling

Verzoeker tekent beroep aan tegen de studievoortgangsbeslissing van 8 september 2022 waarbij hij de score van 7 op 20 heeft gekregen voor het opleidingsonderdeel ‘Programming Advanced’ (eerste bestreden beslissing) en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 27 september 2022 waarbij het intern beroep van verzoeker ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard (tweede bestreden beslissing).

Uit artikel 94, §3 van het onderwijs- en examenreglement (hierna: ‘OER’) blijkt dat de interne beroepsinstantie bevoegd is om, in voorkomend geval, de bestreden beslissing te wijzigen.

Dit betekent dat zij voor de beoordeling van de grond van de zaak in de plaats treedt van de examencommissie. In dat geval verdwijnt de beslissing van de examencommissie uit de rechtsorde, en kan zij niet meer het voorwerp uitmaken van een beroep bij de Raad.

Verzoekers beroep wordt derhalve onontvankelijk verklaard in de mate dat het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing.

V. De middelen

Enig middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroeft op een schending van artikel 61 van OER van verwerende partij, het redelijkheidsbeginsel en de zorgvuldigheidsplicht als algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Standpunt van partijen

Verzoeker argumenteert vooreerst dat hij wel degelijk een beroep kan doen op de toepassing van artikel 61 van het OER. Waar de interne beroepsinstantie stelt dat er geen bijzondere omstandigheden zijn, zijn deze er volgens verzoeker wel. Verzoeker zit in zijn laatste jaar van de opleiding en één vak belemmert hem te kunnen afstuderen. Aangezien in artikel 61 van het OER niet wordt gedefinieerd wat onder bijzondere omstandigheden moet worden begrepen, is verzoeker van oordeel dat dit ruim kan worden geïnterpreteerd.

Met betrekking tot het standpunt van de interne beroepsinstantie dat er geen uitzonderlijke studieprestaties zouden zijn, merkt verzoeker op dat hij 15 tolerantiepunten inzette waarmee hij vier vakken tolereerde. Verzoeker meent dat hij hiermee binnen het bestek blijft van wat artikel 61 van het OER voorschrijft, meer bepaald maximaal 10% tolereerbare onvoldoendes zodat verzoeker nog 3 tolerantiepunten overhoudt. Verzoeker betwist ook het standpunt van de interne beroepsinstantie dat zijn gewogen percentage van de hele opleiding (60,5%) onvoldoende hoog is om te kunnen aanvaarden dat de globale doelstellingen zijn behaald en er geen bijzondere studie-gerelateerde omstandigheden zijn. Volgens verzoeker staat er in artikel 61 van het OER niets over ‘bijzondere studie-gerelateerde omstandigheden’, enkel “bijzondere omstandigheden”. Hetzelfde geldt voor wat betreft de stelling van de interne beroepsinstantie dat er geen “bijzondere persoonlijke omstandigheden” door verzoeker worden aangehaald.

Vervolgens gaat verzoeker in op het behalen van de globale doelstellingen van de opleiding. Verzoeker heeft volgens hem uitgebreid aangetoond dat hij deze heeft behaald. De interne beroepsinstantie heeft volgens verzoeker haar beslissing louter gebaseerd op basis van cijfers en heeft zijn argumenten op intern beroep niet afdoende onderzocht. Dit laatste wordt volgens verzoeker ook erkend door de interne beroepsinstantie die ook geen examencommissie bijeen heeft geroepen die op haar beurt kan beslissen over een eventuele deliberatie. Een dergelijke examencommissie zou volgens verzoeker nochtans het best geplaatst zijn om te oordelen of hij globaal gezien de opleidingsdoelstellingen al dan niet heeft behaald.

Verder verwijst verzoeker naar zijn argumenten op intern beroep die hij – samenvattend – als volgt herneemt:

- “
- Op basis van de leerdoelen van andere vakken wil ik aantonen dat ik de leerdoelen van het vak Programming Advanced waarvoor ik 7/20 kreeg wel behaald heb.
 - Het vak Programming Advanced bestond oorspronkelijk niet in het studieprogramma van mijn inschrijvingsjaar 2018-2019. Het werd pas tijdens academiejaar 2020-2021 toegevoegd. Studenten die in 2018 niet slaagden voor het vak Programming werden verplicht om in 2020 dit vak op te nemen om het tekort aan studiepunten op te vullen. Dit omdat het aantal studiepunten van een resem vakken opeens werden verlaagd.
 - Ik slaagde vanaf de eerste keer voor mijn Stage en Bachelorproef, ik haalde 12/20 en 14/20. Zoals te lezen staat in de ECTS-fiches van deze vakken: “De student beheert de competenties (zowel soft skills als technische vaardigheden) die in de opleiding aangeleerd zijn, zoals van een beginnende professional verwacht mag worden: ...”

Tot slot betwijfelt verzoeker dat de interne beroepsinstantie een onpartijdige, objectieve en deugdelijk beargumenteerde beslissing heeft genomen. Verzoeker betwijfelt ook of de docent van het betrokken opleidingsonderdeel (mevrouw [E.B.]) een redelijk examen heeft opgesteld dat overeenkomt met de tijdens de les geziene leerstof. Verzoeker werd door deze docent in dezelfde examenperiode ook beschuldigd van examenfraude voor een ander opleidingsonderdeel waardoor verzoeker er ook aan twijfelt of zij nog objectief kan oordelen over zijn examenresultaat. Verzoeker heeft dat ander opleidingsonderdeel uiteindelijk getolereerd op aanraden van de ombudspersoon.

In haar *antwoordnota* voert verwerende partij vooreerst aan, verwijzende naar artikel 61 van haar OER en artikel II.229 van de Codex Hoger Onderwijs (waaruit voormeld artikel 61

voortvloeit), dat de voorwaarden van artikel II.229 van de Codex Hoger Onderwijs cumulatief zijn.

Vervolgens schetst verwerende partij, verwijzende naar rechtspraak van de Raad, het juridisch kader waarbinnen er volgens haar wordt gewerkt. De student dient aan te tonen dat er sprake is van bijzondere omstandigheden én dat de doelstellingen van de opleiding globaal genomen zijn behaald. De daarbij aangevoerde bijzondere omstandigheden dienen een oorzakelijk verband te hebben met de behaalde studieresultaten, met name waarom geen credit kon worden behaald voor de opleidingsonderdelen waarvoor dat niet het geval is. De interne beroepsinstantie beschikt hierbij over een ruime discretionaire bevoegdheid dewelke de Raad volgens verwerende partij slechts marginaal kan toetsen. Volgens verwerende partij kunnen, op basis van de rechtspraak van de Raad, de omstandigheden als uitzonderlijk worden gekwalificeerd wanneer redelijkerwijze kan worden aangenomen dat zij ervoor hebben gezorgd dat de student minder goed heeft gepresteerd dan van hem/haar in normale omstandigheden kan worden verwacht. Deze bijzondere omstandigheden kunnen studie-gerelateerd of privé-gebonden zijn. Bij de beoordeling of er sprake is van bijzondere omstandigheden moet er rekening worden gehouden met de aangevoerde feitelijke gegevens alsook de invloed die deze zouden kunnen hebben gehad op het niet behalen van één of meer credits. Het resultaat op zich kan geen bijzondere omstandigheid uitmaken in de zin van artikel II.229, eerste lid van de Codex Hoger Onderwijs door de wijze waarop dit tot stand is gekomen of werd samengesteld.

In het licht van het bovenstaande stelt verwerende partij dat het feit dat verzoeker in zijn laatste jaar zit waarbij slechts één vak hem belemmert om af te studeren volgens haar geen bijzondere omstandigheden zijn in de zin van artikel II.229 van de Codex Hoger Onderwijs. Verzoeker had zich volgens verwerende partij overigens in eerste instantie moeten richten tot de examencommissie in plaats van de interne beroepsinstantie. Niettemin heeft de interne beroepsinstantie het verzoek toch behandeld en daarbij terecht geconcludeerd dat verzoeker niet aantoont dat er sprake zou zijn van bijzondere omstandigheden.

Wat betreft de beoordeling, is deze volgens verwerende partij correct, conform de ECTS-fiche, tot stand gekomen. De twijfel die verzoeker heeft bij de objectiviteit van de docente betreft volgens verwerende partij een nieuw argument dat niet op intern beroep werd aangevoerd. Het kan volgens haar, overeenkomstig artikel II.294, §2 van de Codex Hoger Onderwijs, dan ook

niet op ontvankelijke wijze voor het eerst op extern beroep worden aangevoerd zodat het argument onontvankelijk is.

Er kan volgens verwerende partij in elk geval worden uitgegaan van de objectiviteit en deskundigheid van de docent met betrekking tot de beoordeling. Volgens verwerende partij gaan zowel de Raad als de Raad van State ervan uit dat er aan de hoedanigheid van examinator een vermoeden van objectiviteit en deskundigheid kleeft. Slechts op basis van concrete en overtuigende elementen kan tot het besluit worden gekomen dat de plicht tot objectieve beoordeling niet of onvoldoende is nageleefd. Het loutere verwijt van verzoeker dat hij zijn resultaten niet begrijpt omdat die niet volgens zijn verwachtingen waren, kan volgens verwerende partij dan ook zonder feitelijke ondersteuning niet leiden tot een nietigverklaring. Dat de eindbeoordeling van de docent niet strookt met de visie van verzoeker maakt de beoordeling daarom niet onrechtmatig.

Volgens verwerende partij haalt verzoeker evenmin elementen aan die van aard zijn om de beoordeling te herzien. De loutere bewering dat er sprake is van een vooringenomenheid bij de beoordeling volstaat volgens haar aldus niet. Het komt aan verzoeker toe om daarvoor ernstige en concrete aanwijzingen bij te brengen; bij gebrek daaraan mist het middel feitelijke grondslag en moet het als ongegrond worden afgewezen. Volgens verwerende partij toont verzoeker geenszins aan dat de beweerde niet-objectiviteit enige invloed zou hebben gehad op zijn eindresultaat. Zijn argumenten laten volgens haar dan ook niet toe te stellen dat hij de beoogde doelstellingen van het opleidingsonderdeel wel zou hebben gehaald indien er geen sprake zou zijn geweest van vooringenomenheid. De bewijslast hiervoor komt volgens verwerende partij nochtans aan verzoeker toe. Hetzelfde geldt volgens verwerende partij voor de beweerde onpartijdige beoordeling van de interne beroepsinstantie.

Vervolgens argumenteert verwerende partij, verwijzend naar rechtspraak van de Raad, dat een onderzoek naar de vraag of de opleidingsdoelstellingen globaal zijn bereikt geen voorwerp heeft indien verzoeker niet eerst het bestaan van de in artikel II.229 van de Codex Hoger Onderwijs bedoelde bijzondere omstandigheden heeft aangetoond. Het cumulatief karakter van de voorwaarden leidt er volgens haar toe dat een onderzoek naar de vraag of de opleidingsdoelstellingen zijn bereikt zich niet opdringt indien er geen sprake is van bijzondere omstandigheden. Aangezien de interne beroepsinstantie concludeerde dat er geen bijzondere omstandigheden werden aangetoond – waarmee aan één van de cumulatieve voorwaarden niet

is voldaan – volstaat die vaststelling om het beroep ongegrond te verklaren. Verwerende partij benadrukt hierbij dat de Raad zich niet in de plaats mag stellen van het bestuur en dat zijn bevoegdheid bij het sanctioneren van overtredingen van de algemenen beginselen van behoorlijk bestuur beperkt is tot de kennelijke schendingen. Met betrekking tot het redelijkheidsbeginsel betekent dit volgens verwerende partij dat de Raad enkel kennelijk onredelijke beslissingen kan vernietigen. Het komt volgens haar aan verzoeker toe om de beweerde onredelijkheid concreet aan te tonen.

Tot slot betwist verwerende partij het standpunt van verzoeker omtrent de leerdoelen voor de opleidingsonderdelen ‘Programming Fundamentals’ en ‘AI/ML’. De bewering dat de leerdoelen van deze opleidingsonderdelen grotendeels gelijk zijn aan deze van het opleidingsonderdeel ‘Programming Advanced’ en dat dit opleidingsonderdeel oorspronkelijk niet tot verzoekers curriculum behoorde toen hij zich inschreef maar verplicht werd ingevoerd voor alle studenten die niet slaagden voor het opleidingsonderdeel ‘Programming’ tijdens het academiejaar 2018-2019, klopt volgens verwerende partij niet. Volgens haar is er geen enkele overlap tussen het opleidingsonderdeel ‘Programming’ en het opleidingsonderdeel ‘Programming Advanced’. Verwerende partij merkt ook nog op dat het feit dat verzoeker geslaagd is voor zijn stage en zijn bachelorproef, evenmin relevant is. Uit de resultaten die een student voor een ander opleidingsonderdeel heeft behaald kan de student volgens haar noch een recht noch een vermoeden putten voor de quoteringen van verwante opleidingsonderdelen. Elk opleidingsonderdeel heeft een eigen finaliteit en wordt afzonderlijk beoordeeld aan de hand van afzonderlijke competenties en evaluatiecriteria.

In zijn *wederantwoordnota* wijst verzoeker vooreerst enkele verwijzingen van verwerende partij naar rechtspraak van de Raad af als niet relevant. Verzoeker benadrukt dat hij in zijn interne beroep duidelijk heeft aangetoond dat hij de doelstellingen van het opleidingsonderdeel ‘Programming Advanced’ waarvoor hij niet slaagde, (in voldoende mate) heeft bereikt. De interne beroepsinstantie heeft dit volgens hem niet moeten onderzoeken aangezien hij dat voor haar had gedaan in zijn intern beroep. Niettemin heeft de interne beroepsinstantie nagelaten om de feiten te onderzoeken die verzoeker haar heeft voorgelegd. Dat brengt verzoeker tot de conclusie dat de interne beroepsinstantie een verkeerde en ongegronde beslissing heeft genomen.

Verder benadrukt verzoeker ook dat noch in de Codex Hoger Onderwijs, noch in het OER van verwerende partij staat beschreven wat kan worden begrepen onder “bijzondere omstandigheden”. In artikel II.229 van de Codex Hoger Onderwijs staat niet beschreven dat de aan te tonen bijzondere omstandigheden studie-gerelateerd of privé-gebonden hoeven te zijn. Er staat evenmin dat de score die een student behaalde op zichzelf geen bijzondere omstandigheid zou kunnen uitmaken. Verzoeker merkt hierbij op dat verwerende partij enerzijds het cumulatief karakter van de voorwaarden van artikel II.229 van de Codex Hoger Onderwijs benadrukt maar anderzijds zelf verwijst naar rechtspraak waarbij de interne beroepsinstantie wel heeft stilgestaan bij de volledige beoordeling ook al was er zogezegd geen sprake van bijzondere omstandigheden. Hij wijst er hierbij ook op dat de Raad eerder wel heeft aangenomen dat het feit dat er voor slechts één opleidingsonderdeel geen credit werd behaald, niet uitgesloten is van de beoordeling van de bijzondere omstandigheden. Toegepast op verzoeker, betekent dit volgens hem dat het redelijk is om ervan uit te gaan dat het wel degelijk om bijzondere omstandigheden gaat. Verzoeker heeft in totaal vier examenkansen gehad en heeft deze allemaal benut en telkens inspanningen geleverd met het oog op het behalen van een credit. Verzoeker herhaalt dat de interne beroepsinstantie haar beoordeling louter baseerde op zijn algemeen percentage voor de opleiding en het feit dat hij vier vakken tolereerde.

Verzoeker betwist ook dat hij zich had moeten richten tot de examencommissie. Bij de publicatie van de resultaten wordt er namelijk aangegeven dat er een beroepsmogelijkheid is bij de interne beroepsinstantie. Deze laatste heeft verzoeker er evenmin op gewezen dat hij zich moest wenden tot de examencommissie. Volgens verzoeker was de interne beroepsinstantie dan ook nalatig om deze informatie aan verzoeker te bezorgen. Verzoeker had ook meerdere gesprekken met de ombudspersoon maar tijdens die gesprekken werd verzoeker er volgens hem ook niet op gewezen dat hij contact kon of moest opnemen met de examencommissie. Op basis van eerdere rechtspraak van de Raad, blijkt volgens verzoeker ook dat de examencommissie moet worden samengeroepen indien er bijzondere omstandigheden zijn op basis waarvan een student als globaal geslaagd kan worden beschouwd. De interne beroepsinstantie had volgens verzoeker daarom zijn deliberatievraag moeten doorsturen naar de examencommissie die op haar beurt kan oordelen of verzoeker globaal gezien de opleidingsdoelstellingen heeft behaald.

Verzoeker benadrukt dat de interne beroepsinstantie geen grondig onderzoek heeft gevoerd met betrekking tot het deliberatieverzoek. Hij meent dat zijn intern beroep goed was onderbouwd en gemotiveerd om zijn vraag tot deliberatie te rechtvaardigen. In een dergelijk geval wordt

volgens hem van de onderwijsinstelling verwacht dat zij een gedegen onderzoek uitvoert. Een resultaat kan op zich beschouwd worden als bijzondere omstandigheid met de juiste context. Dit laatste betreft het feit dat het resultaat van 7/20 verzoeker belemmert om af te studeren en tot de arbeidsmarkt toe te reden. De interne beroepsinstantie heeft volgens verzoeker nagelaten om de argumenten die hij hieromtrent bijbracht te onderzoeken, wat ze volgens verzoeker ook zelf hebben erkend.

Vervolgens betwist verzoeker dat de beoordeling van het opleidingsonderdeel ‘Programming Advanced’ correct, conform de ECTS-fiche, tot stand is gekomen. Vooreerst wordt volgens verzoeker in de ECTS-fiche niet bepaald hoe de beoordeling concreet tot stand komt. De beschrijving van de examenvorm stemt volgens hem ook niet overeen met de echte examenvorm. Er wordt enkel bepaald dat gebruik wordt gemaakt van de volgende vraagvormen: meerkeuzevragen, open vragen en gesloten vragen. Op het examen werden evenwel enkel oefeningen gegeven in de vorm van open vragen.

Met betrekking tot zijn argument over de objectiviteit van de docente merkt verzoeker op dat hij dit argument heeft toegevoegd op basis van de beschuldiging van fraude door de betrokken docente voor een ander opleidingsonderdeel tijdens dezelfde examenperiode. Verzoeker vond het bijzonder dat een docent pas de dag voor dat de examenresultaten zouden worden bekendgemaakt nog een vermoeden van fraude aankaart. Verzoeker twijfelde er daarom aan dat de docente voor het opleidingsonderdeel ‘Programming Advanced’ een oprecht en onpartijdig resultaat heeft gegeven.

Verder gaat verzoeker in op het opleidingsonderdeel ‘Programming Advanced’. Hij handhaaft hierbij zijn eerder standpunt dat de leerdoelen van de opleidingsonderdelen ‘Programming (Fundamentals)’ en ‘AI/ML’ grotendeels gelijk zijn aan die van het opleidingsonderdeel ‘Programming Advanced’ wat volgens hem duidelijk werd aangetoond in zijn intern beroep en ook blijkt uit de ECTS-fiches van deze opleidingsonderdelen. Volgens verzoeker is er, in tegenstelling tot wat verwerende partij voorhoudt, wel degelijk een overlap tussen het oorspronkelijke opleidingsonderdeel ‘Programming (Fundamentals)’ en het huidige ‘Programming Advanced’. Verwerende partij weerlegt volgens verzoeker ook niet dat dat ‘Programming Advanced’ oorspronkelijk niet tot het curriculum behoorde en dat dit enkel verplicht werd ingevoerd voor studenten die niet slaagden voor ‘Programming’ tijdens het academiejaar 2018-2019. Het is voor verzoeker ook duidelijk dat de leerstof van het

opleidingsonderdeel ‘Programming Advanced’ vóór 2020 wel degelijk in het programma was opgenomen. Het opleidingsonderdeel ‘Programming (Fundamentals)’ is sinds 2018 onderdeel van de opleiding; het opleidingsonderdeel ‘AI/ML’ sinds 2019. Het opleidingsonderdeel ‘Programming Advanced’ werd volgens verzoeker enkel toegevoegd om de verminderde studiepunten van de andere vakken op te vullen. Aangezien het volgens verzoeker enkel verplicht was om het opleidingsonderdeel ‘Programming Advanced’ op te nemen wanneer een student niet geslaagd was voor het opleidingsonderdeel ‘Programming’, is hij van oordeel dat dit opleidingsonderdeel niet zo belangrijk kan zijn voor het behalen van de globale opleidingsdoelstellingen.

Tot slot wijst hij de repliek van verwerende partij omtrent zijn stage en zijn bachelorproef af als niet relevant. Verzoeker haalde de resultaten van deze opleidingsonderdelen aan om aan te tonen dat de globale doelstellingen van de opleiding zijn behaald. Deze opleidingsonderdelen geven namelijk aan in hoeverre de student de leerstof beheert en geschikt is voor de arbeidsmarkt. Aangezien verzoeker hiervoor slaagde met respectievelijk 12/20 en 14/20 illustreert dit volgens hem dat hij de globale doelstellingen van de opleiding beheert. Ook voor de stage van fase 2 (“Incompany Project”) slaagde hij meteen en behaalde hij een 16/20.

Verzoeker komt – samenvattend – tot het volgende besluit:

- “- Het vak ‘Programming Advanced’ is met 7/20 het enige vak dat mij belemmert om te kunnen afstuderen en tot de arbeidsmarkt toe te treden.
 - o Dit feit is op zichzelf voldoende als bijzondere omstandigheid.
 - Het vak ‘Programming Advanced’ werd verplicht ingevoerd voor studenten die niet slaagden voor ‘Programming’ in academiejaar 2018-2019. Dit wil zeggen dat studenten die toen slaagden het vak Programming Advanced nooit hebben moeten opnemen. De diploma’s van deze studenten zijn dus niet gelijk aan degenen die dit vak wel moesten opnemen.
 - Ik kan duidelijk aantonen dat ik de globale doelstellingen heb behaald van zowel:
 - o Het vak ‘Programming Advanced’ en kan dit aantonen a.d.h.v. volgende argumenten:
 - De leerdoelstellingen van dit vak zijn grotendeels gelijk aan de leerdoelstellingen van de vakken ‘Programming(Fundamentals)’ en ‘AI/ML’
 - Dit vak is pas in 2020 in het leven geroepen nadat het oorspronkelijke vak ‘Programming’ gesplitst werd in 2 vakken. Echter slaagde ik in 2019 voor het vak ‘Programming Fundamentals’ waarvan ik kan aantonen dat dit vak identiek is aan het vak ‘Programming’.
 - o De opleiding in zijn geheel en kan dit aantonen a.d.h.v. volgende argumenten:
 - Ik slaagde voor alle vakken of zette een tolerantie in voor maximaal 10% van het totaal aantal studiepunten

- Ik slaagde vanaf de eerste keer voor de stages van fase 2 & 3 van de opleiding en de bachelorproef en behaalde hierbij goede resultaten. Respectievelijk 16/20, 12/20 en 14/20.
- Ik behaalde een algemeen percentage van 60,50%. Volgens artikel 61 van het OER van Thomas More moet de student minimum 50% halen.
- De beroepscommissie heeft mijn intern beroep niet grondig onderzocht ook al had ze dit wel moeten doen zoals beschreven in de toelichting van de Raad in het verslag van de zitting met rolnummer 2022/0118.
 - o In mijn intern beroep vraag ik duidelijk om een deliberatie voor het vak ‘Programming Advanced’, elk verzoek tot deliberatie moet grondig onderzocht worden door de beroepsinstantie.
 - o De beroepsinstantie had mijn vraag tot deliberatie aan de examencommissie moeten voorleggen.”

Beoordeling

De Raad slaat acht op artikel II.229 van de Codex Hoger Onderwijs, alsook op artikel 61 van het OER van verwerende partij. Tevens herinnert de Raad aan het ‘cumulatief’ karakter van de in deze bepalingen vermelde voorwaarden waaronder een student globaal geslaagd kan worden verklaard, *in casu* niettegenstaande het tekort voor het opleidingsonderdeel ‘Programming Advanced’. Dit betekent dat de student aantoont dat er sprake is van bijzondere omstandigheden en dat hij eveneens kan aantonen dat hij de doelstellingen van de opleiding globaal genomen heeft behaald.

De Raad stelt vast dat de interne beroepsinstantie heeft geoordeeld dat geen sprake is van bijzondere (persoonlijke) omstandigheden. De Raad stelt tevens vast dat de interne beroepsinstantie deze beslissing met motieven onderbouwde.

Vooreerst wijst de Raad op de aanwezigheid van andere opleidingsonderdelen waarvoor verzoeker geen credit behaalde, wat geen afbreuk doet aan het feit dat deze tekorten getolereerd zijn. Daarnaast wijst de interne beroepsinstantie ook op het gewogen percentage (60.5%) dat verzoeker behaalde voor de opleiding waarin hij geslaagd wenst te worden verklaard. Op die gronden beslist de interne beroepsinstantie dat het percentage, rekening houdend met het aantal tekorten dat verzoeker opliep en niettegenstaande sommige ervan getolereerd zijn, onvoldoende hoog is om te beslissen dat de globale opleidingsdoelstellingen behaald zijn. Daarnaast oordeelt de interne beroepsinstantie dat er geen sprake is van bijzondere omstandigheden. De beroepsinstantie maakt hierbij gewag van zowel persoonlijke als studie-gerelateerde omstandigheden en beslist in het verzoekschrift geen bijzondere omstandigheden aan te treffen

waardoor geen verder onderzoek is ingesteld naar de vraag of de globale opleidingsdoelstellingen zijn bereikt.

Verzoeker geeft in zijn verzoekschrift voor de Raad aan dat het OER van verwerende partij niet bepaalt wat ‘bijzondere omstandigheden’ zijn en voert aan dat de notie ruim geïnterpreteerd kan worden om te besluiten dat er wel degelijk sprake is van bijzondere omstandigheden nu hij in zijn laatste jaar zit en één opleidingsonderdeel hem belet te kunnen afstuderen.

Het komt de Raad niet toe zich in de plaats van de interne beroepsinstantie te stellen en te oordelen over de vraag of er *in casu* in hoofde van de verzoeker sprake is van bijzondere omstandigheden als beoogd in artikel II.229 van de Codex Hoger Onderwijs en artikel 61 van het OER van verwerende partij.

De Raad kan slechts nakijken of de interne beroepsinstantie deze vraag met inachtneming van het toepasselijk regelgevend kader en gemotiveerd heeft beantwoord, rekening houdend met het intern beroepschrift, en geen kennelijk onredelijke beslissing heeft genomen.

In casu oordeelt de Raad, onder meer tegen de achtergrond van het globaal percentage dat verzoeker behaalde en rekening houdend met het aantal tekorten dat het curriculum van verzoeker kenmerkt, geen aanwijzingen te vinden voor een onredelijk strelige behandeling van het verzoek om globaal geslaagd te worden verklaard en met name de vraag of sprake is van bijzondere omstandigheden.

Dat verzoeker niet alle hem ter beschikking staande tolerantiepunten zou hebben ingezet, zoals hij aanhaalt in het verzoekschrift voor de Raad, maakt de beslissing van de interne beroepsinstantie niet onredelijk, waardoor de Raad de nietigheid ervan zou moeten uitspreken. Op dezelfde manier moet de Raad vaststellen niet – zonder zelf in de beoordeling van de merites van de student te moeten treden – te kunnen besluiten dat op onredelijke wijze is beslist dat het globaal behaalde percentage voor de opleiding als geheel een bijzondere omstandigheid uitmaakt, ongeacht of deze studie-gerelateerd zou zijn of niet.

Dat de interne beroepsinstantie aangeeft dat in het dossier van verzoeker geen bijzondere persoonlijke omstandigheden zijn aangehaald hoeft niet, zoals verzoeker lijkt te veronderstellen, te betekenen dat sprake moet zijn van bijzondere omstandigheden van

‘persoonlijke’ aard. De Raad kan enkel vaststellen dat verweerde tot het besluit komt dat noch van studie-gerelateerde noch van persoonlijke bijzondere omstandigheden sprake is, zonder te bepalen dat voor de toepassing van artikel 61 van het OER sprake moet zijn van ‘persoonlijke’ bijzondere omstandigheden. Ook wat dit betreft, kan de Raad geen onregelmatigheid aantreffen die een gegrondverklaring van het middel ondersteunt.

Nu de Raad kon vaststellen geen grond aan te treffen om de beslissing over de aanwezigheid van bijzondere omstandigheden te vernietigen, is het, gezien het cumulatieve karakter van de voorwaarden die voldaan moeten zijn om verzoeker geslaagd te kunnen verklaren, volgens de Raad niet noodzakelijk dat de interne beroepsinstantie, in functie van de argumentatie die verzoeker hierover in het intern beroepschrift ontwikkelt, stil zou staan bij de vraag of de doelstellingen van de opleiding, niettegenstaande de tekorten van verzoeker, *in globo* zouden zijn bereikt. Immers, indien geen sprake is van bijzondere omstandigheden, is het verzoek naar het al dan niet bereikt hebben van de doelstellingen van de opleiding zonder voorwerp.

Ten overvloede stipt de Raad aan dat bij de vraag of de opleidingsdoelstellingen globaal zijn bereikt, niet enkel rekening moet worden gehouden met het geavanceerd opleidingsonderdeel rond ‘programmeren’, maar eveneens met de opleidingsonderdelen waarvoor verzoeker ‘tolerantie’ inzette. De Raad overweegt immers ten overvloede dat de tolerantie niet tot gevolg heeft dat verzoeker voor de opleidingsonderdelen een credit behaalde en de doelstellingen die met het opleidingsonderdeel zijn beoogd – en die in mindere of meerdere mate bijdragen tot de doelstellingen die de opleiding als geheel nastreeft – aldus in voldoende mate zouden zijn behaald. Eveneens ten overvloede wijst de Raad er dan ook op dat bezwaarlijk kan worden voorgehouden dat bij de vraag of de opleidingsdoelstellingen zijn bereikt slechts rekening moet worden gehouden met het geavanceerd programmeervak waarvoor verzoeker in het academiejaar 2021-2022 niet slaagde. Eveneens ten overvloede oordeelt de Raad dat het feit dat verzoeker slaagde voor de opleidingsonderdelen ‘stage’ en ‘bachelorproef’ niet *ipso facto* betekent dat de opleidingsdoelstellingen zijn bereikt. Deze hoeven, zo geeft de Raad ten overvloede mee, immers niet samen te vallen met de doelstellingen die met voormelde opleidingsonderdelen, niettegenstaande hun integratief karakter, zijn beoogd.

De Raad leest hieromtrent ook dat verwerende partij, weliswaar zijdelings en zonder er een gevolg aan vast te knopen, opmerkt dat verzoeker in eerste instantie aan de examencommissie had moeten vragen om globaal geslaagd te worden verklaard. Zonder over deze bewering

uitspraak te willen doen, stelt de Raad ten overvloede vast dat verzoeker in overeenstemming met de beroepsmodaliteiten die vermeld zijn op de mededeling van de studievoortgangsbeslissing van 8 september 2022, intern beroep aantekende, zowel tegen het feit dat hij niet geslaagd was verklaard als tegen een examenresultaat voor een opleidingsonderdeel waarvoor hij geëvalueerd werd. De Raad stelt ten overvloede vast dat de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling het intern beroep ten gronde behandelde en hierbij een beslissing heeft genomen, onder meer met betrekking tot de vraag van verzoeker om geslaagd te worden verklaard, die in de plaats is gekomen van de initiële, door de examencommissie gewezen beslissing. Hierbij verdween deze initiële beslissing uit het rechtsverkeer. De vraag of verzoeker al dan niet aan de examencommissie diende te vragen om geslaagd te worden verklaard, het weze voor dan wel nadat deze had beslist over de vraag of verzoeker kon slagen, tast, naar de Raad ten overvloede overweegt, de ontvankelijkheid van het beroep voor de Raad *in casu* niet aan. De interne beroepsinstantie behandelde de vraag en achtte deze niet onontvankelijk omdat zij, om welke reden ook, niet eerst aan de examencommissie, in de plaats van wiens beslissing haar beslissing is gekomen, had gevraagd om geslaagd te worden verklaard.

Verzoeker voert voor de Raad tevens aan twijfels te hebben met betrekking tot de onpartijdige, objectieve en degelijk beargumenteerde beslissing van de interne beroepsinstantie.

Terwijl de Raad hierboven reeds kan vaststellen dat de aangevochten beslissing voldoende gemotiveerd is, ziet hij geen elementen in het verzoekschrift noch in het dossier die in redelijkheid twijfel toelaten bij de vermoede objectiviteit en onpartijdigheid waarmee het intern beroep van verzoeker is behandeld door de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Verzoeker richt zich ook op het examencijfer voor het opleidingsonderdeel ‘Programming Advanced’ en de Raad leest het verzoekschrift als zou verzoeker het onvoldoende resultaat dat hij behaalde toeschrijven aan het feit dat de verantwoordelijke lesgever geen redelijk examen zou hebben opgesteld dat overeenstemt met de geziene leerstof. Ook zou de betrokken lesgever niet objectief over zijn examenresultaat kunnen oordelen omdat deze lesgever verzoeker zou hebben beschuldigd van examenfraude tijdens de examenperiode waarin verzoeker de onvoldoende behaalde voor ‘Programming Advanced’ en ondanks deze onvoldoende globaal geslaagd wenst te worden verklaard.

De Raad stelt vast dat verzoeker in het intern beroepschrift weliswaar aanvoerde ook het examenresultaat te betwisten van ‘Programming advanced’ doch beperkte zich hierbij tot het uitdrukken van de overtuiging dat hij een beter resultaat zou hebben.

De Raad ziet geen gronden die verzoeker belet hebben deze argumentatie te ontwikkelen in het kader van de interne beroepsprocedure. Nu verzoeker deze argumenten, die de openbare orde niet raken, niet heeft bijgebracht voor de interne beroepsinstantie, is de Raad van oordeel dat hij deze niet op ontvankelijke wijze voor het eerst in het raam van het extern beroep aan de Raad ter beoordeling kan voorleggen.

Rekening houdend met al het voorgaande, acht de Raad het beroep niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 30 november 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote	kamervoorzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november

2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangegetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.115 van 30 november 2022 in de zaak 2022/0751

In zake: Floor BEETS
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Iris Exelmans
kantoor houdend te 3290 Diest
Schellekensberg 28
Bij wie woonplaats wordt gekozen

Tegen: UC LEUVEN vzw
Woonplaats kiezend te 3001 Heverlee
Geldenaaksebaan 335

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 4 oktober 2022, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 8 september 2022 waarbij aan de verzoekende partij een score van 9 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel ‘Afstudeerwerk IPICSIG’ en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 29 september 2022 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 4 november 2022.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Verzoekster, bijgestaan door advocaat Iris Exelmans, en de heer Stef Coomans, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de voedings- en dieetkunde’.

Voor het opleidingsonderdeel ‘Afstudeerwerk IPICSIG’ komt verzoekende partij een examencijfer van 9/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 14 september 2022 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 29 september 2022 werd het intern beroep ontvankelijk maar niet gegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie geeft hierbij de volgende motivering (verwijzingen naar de rechtspraak van de Raad werden weggelaten in de onderstaande weergave):

De Interne Beroepscommissie zal hierna minstens die grieven behandelen dewelke van wezenlijke invloed kunnen zijn op de beoordeling. De student legt verschillende argumenten voor aan de Interne Beroepscommissie. Om herhaling te vermijden worden sommige argumenten samengenomen.

Conform art. 86 OER zal de Interne Beroepscommissie het intern beroep op stukken behandelen. Het valt daarbij binnen de onderwijsvrijheid van de hogeronderwijsinstelling om te bepalen of de student bij de beoordeling van het intern beroep kan of moet worden gehoord.

A. Eerste middel

1. De student stelt het volgende:

“(...) Cliënte werd gemeld dat de medestudente (...), wel als geslaagd beschouwd wordt mbt dit afstudeerwerk, dat samen gemaakt werd met cliënte, doch dat dit niet geldt voor cliënte. Alleen al deze redenering is onmogelijk, aangezien beide studenten het werk samen gemaakt hebben. Bovendien dient rekening gehouden te worden dat (de medestudente) telkens in het buitenland verbleef, zodat alle praktische taken op de schouders van cliënte terecht zijn gekomen.

“(...) cliënte (heeft) alle punten die vermeld werden in de feedback, aangepast (...) en enkel aanpassingen ten goede conform de feedback (...)"

“(...) De gegeven score is (...) niet degelijk gemotiveerd (...)"

2. De Interne Beroepscommissie begrijpt vooreerst dat in casu sprake is van een groepswerk.

3. Van de opleiding ontvangt de Interne Beroepscommissie o.m. de volgende toelichting:

“(...) Gezien het niet behalen van een credit in juni 2022 kon de studente haar afstudeerwerk herwerken en opnieuw verdedigen. Hiervoor kreeg de studente concrete feedback en een afgelijnde taak en advies van de jury op basis van haar prestaties in juni 2022 (...)”

Vertrekende van het vermoeden van professionaliteit en onpartijdigheid dat rust op de betrokken medewerkers van de hogeronderwijsinstelling bestaat er voor de Interne Beroepscommissie geen reden om te twijfelen aan deze toelichting.

De Interne Beroepscommissie, die de ECTS-fiche van het voorliggende opleidingsonderdeel heeft gelezen en inzage heeft verkregen in o.m. het document ‘Draaiboek bij het AFSTUDEERWERK’, dat overigens aan de studenten ter beschikking werd gesteld via het permanent te raadplegen online leerplatform van de hogeschool, begrijpt dat de beoordeling inzake het voorliggende opleidingsonderdeel als volgende uiteenvalt:

De eindscore is het resultaat van:

- Permanente evaluatie (25%): procesevaluatie van de totstandkoming van het afstudeerwerk (semester-verschrijdend OPO)
- Opdracht (50%): het afstudeerwerk zelf (product)
- Contactexamen (25%): presentatie en verdediging van het afstudeerwerk voor een jury (participatie van externe deskundigen aan het examen)

Het eindcijfer is het gewogen gemiddelde van de procesevaluatie (25%), de productevaluatie (50%) en de presentatie met verdediging (25%), zie bijlage 3 en 8.

In het haar aangeleverde draaiboek leest de Interne Beroepscommissie o.m. het volgende:

“(...) bij de beoordeling (...) wordt rekening gehouden met de totale inzet van de student (...)”

“(...) Bij de beoordeling van de presentatie en de verdediging wordt rekening gehouden met de mate waarin de student blijk geeft van kennis (...)”

De Interne Beroepscommissie begrijpt bijgevolg dat inzake de beoordeling ruimte is gelaten om de individuele prestaties van de student mee in rekening te brengen.

De Interne Beroepscommissie kan bijgevolg de student niet bijtreden daar waar deze lijkt te stellen dat omdat het werk een groepswerk betreft, alle leden van de groep dan eenzelfde score verdienen te krijgen.

De Interne Beroepscommissie begrijpt dat de student in eerste zittijd niet geslaagd was voor het betrokken opleidingsonderdeel. De student koppelt het niet-slagen kennelijk aan moeilijkheden die zich zouden hebben voorgedaan inzake de samenwerking met een medestudent in het kader van het groepswerk.

Bij een groepswerk mag er van studenten verwacht worden dat zij op een professionele wijze met elkaar kunnen samenwerken. Dat er spanningen zijn tussen bepaalde leden van de groep kan niet volstaan om te besluiten tot een onzorgvuldige besluitvorming.

Bovendien betreft het opleidingsonderdeel een belangrijke fase in de opleiding, waardoor de opleiding terecht van de student mag verwachten dat zij de nodige zelfstandigheid aan de dag legt. De student is dan niet [ontslagen] van de plicht om op te treden wanneer zij zou vaststellen dat er bijvoorbeeld problemen zouden zijn inzake de samenwerking in het kader van het groepswerk. Uit de stukken kan de Interne Beroepscommissie niet afleiden dat de student in casu om hulp gevraagd heeft. De student weet fundamentele problemen inzake de samenwerking kennelijk voor het eerst formeel op te werpen na vaststelling van het resultaat waartegen zij thans beroep aantekent.

De Interne Beroepscommissie kijkt in het licht van de voorliggende grieven naar de concrete beoordeling van de prestaties van de student:

Afstudeerwerk Voedings- en dieetkunde

Beoordelingsformulier Student

Jury: *Zie programma*

Naam student (en keuzetraject): Floor Beets

Datum van de presentatie: 30/08/22

1. PROCESEVALUATIE (zie evaluatiedocumenten Promotor en Copromotor)

Score: 10 / 20

2. INHOUD EN VORM VAN HET AFSTUDEERWERK

	onvoldoende	zwak	voldoende	goed	uitstekend	uitzonderlijk	NVT
Kadering van het afstudeerwerk in de bredere context van het werkveld	xx						
Duidelijke formulering van de onderzoeksraag		x					
Correcte verwerking en interpretatie van de literatuur en/of resultaten	xx						
Verband tussen de literatuurstudie/inleiding en de resultaten/discussie is duidelijk	xx						
Kwaliteitsvolle discussie en kritische eindreflectie	xx						
Diepgang/moeilijkheidsgraad van de inhoud of het onderwerp	xx						
Oplevering van creatief product dat tegemoet komt aan de doelstelling	xx						
Logische opbouw van het afstudeerwerk (zie richtlijnen)			x				
Wetenschappelijke schrijfstijl			x				
Correct taalgebruik, juiste spelling en grammatica			x				
Duidelijkheid en relevantie van figuren, tabellen en illustraties (volledige legendas)	xx						
Verzorgde en overzichtelijke lay-out (lettertype, bladschikking, plaats figuren/tabellen)	x						
Relevante en correctheid van verwijzingen en referenties	xx						
Score: 8,5 / 20							

Concrete voorbeelden in geval van een beoordeling 'onvoldoende':

Samenvattende opmerkingen:

- De opdracht voor de nieuwe studie was: "Zoek naar een middel om mensen te verbinden". Maak hiervoor geen receptenboek maar ga op zoek naar nieuwe alternatieven. Dit werk voldoet hier niet aan en is grotendeels toch een receptenboek.
- Naast het feit dat de studente toch een receptenboek heeft uitgewerkt, heeft ze hierbij ook geen rekening gehouden met de noden en aandoeningen van de doelgroep.
- Het draaiboek moest ook veel meer in detail uitgewerkt worden zodat dit echt een gids is die iemand van buiten het werkveld kan hanteren. Ook hier werd niet aan voldaan.

<p>Gedetailleerde opmerkingen en voorbeelden:</p> <p>Naar inhoud:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inhoudelijk vind ik dat er te weinig rekening wordt gehouden met de nutriële noden en condities van de oudere zorgvraager (zoals vb. kunstgebit). - De student had als opdracht het draaiboek te herwerken met de focus hoe verbinding te leggen. De focus moet niet gelegd worden op een receptenbundel. Hierbij is er onvoldoende met de feedback omgegaan. Hoe voorziet zij verbinding en hoe draagt dit werk bij dat mensen elkaar meer vinden, contact leggen? - Er is geen belangstelling en het is niet duidelijk hoe zij te werk is gegaan om het bestaande draaiboek te herwerken en/of op welke basis zij gekozen heeft om een reeks rond de voedingsdriehoek uit te werken. - Het werk is ook niet draaiboek opgesteld, de bijhorende powerpoint per les is niet toegevoegd, er is geen materiaallijst per les, aanpak van de les is niet vermeld (wie maakt de gerechten?, hoe is de taakverdeling, speelt dit in op de verbinding?). - Er zijn voor bepaalde aandoeingen die frequent voorkomen bij ouderen alternatieven voorzien en de voorziene recepten zijn hierop niet aangepast, de keuze aan gerechten is onvoldoende verantwoord. Er is enkel basisinformatie over de driehoek voorzien. De recepten zijn niet kritisch bekeken bv. gebruik van boter, veel recepten met toevoeging van suiker, veel recepten met noten, recepten zoals hummus hetgeen niet vertrouwd is bij deze doelgroep, ent... - De vragenlijsten zijn niet steeds goed opgesteld, rekening houdend met de doelgroep. Voorbeeld hiervan: vragen zoals: 'hoe kan je vlees vervangen' en één van de antwoorden is kalkoen?. - Haar basisinformatie komt van Kind & Gezin? Waarom geen andere bronnen meer gericht naar ouderen gebruikt of ook geen uitleg waarom specifiek bij Kind & Gezin opgezocht? Argumentatie ontbreekt hier. <p>Naar referenties:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ik mis (de herhaling van) de bronvermelding. Het is een addendum van een eerder ingediend werk, maar dit wil niet zeggen dat de bronvermelding mag ontbreken. Er wordt doorheen het werkstuk eigenlijk geen (of amper) verwijzing gedaan naar bronnen. Op pagina 22 wordt er bijvoorbeeld in de tekst verwezen naar de ABC theorie. 'Geen idee' over welke theorie het hier gaat en waar ik informatie over de theorie kan terugvinden, hetzelfde geldt voor de social cognitive theorie, ASE-theorie, gedragstheorie, etc. - Er zijn in het draaiboek behalve bij de gerechten en figuren geen bronnen opgenomen. Bv. achtergrond en activiteiten uit literatuurstudie (vorige versie) zijn samengevat maar zonder enige bronverwijzing in de tekst. Gerechten, bij overzicht op p.36 lijken uit één bron te komen, één kookboek. Bij de gerechten zelf en de literatuurlijst staan meerdere bronnen? <p>Naar figuren en tabellen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Er wordt heel weinig gebruik gemaakt van figuren/tabellen/illustraties. Zo wordt er op p6 een volledige uitleg gegeven op de voedingsdriehoek, maar hier vind ik deze niet terug. Op p34 staat die dan weer wat verloren (+ eigenlijk geen volledig bladzijde), net zoals de tabel op p35 die beter bij de tussentitel ervoor vermeld stond. 	<p>3. PRESENTATIE MET VERDEDIGING</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th></th> <th style="text-align: center;">onvoldoende</th> <th style="text-align: center;">voldoende</th> <th style="text-align: center;">goed</th> <th style="text-align: center;">uitstekend</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Presentatie</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>De presentatie bevat de essentie van het afstudeerwerk, inclusief besluit met discussie</td> <td style="text-align: center;">☒</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Logische opbouw en heldere structuur, inclusief lay-out (zie richtlijnen)</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☒</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Verband tussen eigen resultaten en literatuurstudie is duidelijk</td> <td style="text-align: center;">☒</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Boeiende en relevante presentatie van het geleverde werk</td> <td style="text-align: center;">☒</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Correct taalgebruik tijdens de presentatie (duidelijk, wetenschappelijk en met gebruik van vakterminologie)</td> <td style="text-align: center;">☒</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Correcte non-verbale communicatie tijdens de presentatie (houding, tempo, interactie)</td> <td style="text-align: center;">☒</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Timing (zie richtlijnen)</td> <td style="text-align: center;">☒</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Verdediging</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Antwoorden op de vragen: correct en volledig, met kennis van zaken</td> <td style="text-align: center;">☒</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kritische ingesteldheid bij het beantwoorden van de vragen</td> <td style="text-align: center;">☒</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Verbanden leggen en basiskennis toepassen in nieuwe contexten</td> <td style="text-align: center;">☒</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Correct taalgebruik bij het beantwoorden van de vragen (duidelijk, wetenschappelijk en met gebruik van vakterminologie)</td> <td style="text-align: center;">☒</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Correcte non-verbale communicatie bij de verdediging (positief omgaan met kritiek, overtuigingskracht)</td> <td style="text-align: center;">☒</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p style="text-align: right;">Score: 10 / 20</p> <p>Concrete voorbeelden in geval van een beoordeling 'onvoldoende':</p> <p>Presentatie: De student is er niet in geslaagd om een boeiende en relevante presentatie te geven van het geleverde werk.</p> <p>De presentatie is een weerspiegeling van het afstudeerwerk: diepgang, essentie, verbanden: ontbreken of oppervlakkig aanwezig; eerder opsomming van zaken dan de essentie, relevante bevindingen en reflectie.</p> <p>Verdediging: Vragen worden voornameelijker beantwoord, maar slechts oppervlakkig. Kritische reflectie en onderbouwing ontbreken waardoor de verdediging niet tot meer inzicht leidt voor de juryleden over de vragen die ze hieromtrent hebben na het lezen van het werk.</p> <p style="text-align: right;">Totale score: 9/20</p> <p>Advies van de jury: zie eerder vermelde algemene opmerkingen.</p>		onvoldoende	voldoende	goed	uitstekend	Presentatie					De presentatie bevat de essentie van het afstudeerwerk, inclusief besluit met discussie	☒	☐			Logische opbouw en heldere structuur, inclusief lay-out (zie richtlijnen)	☐	☒			Verband tussen eigen resultaten en literatuurstudie is duidelijk	☒	☐			Boeiende en relevante presentatie van het geleverde werk	☒	☐			Correct taalgebruik tijdens de presentatie (duidelijk, wetenschappelijk en met gebruik van vakterminologie)	☒	☐			Correcte non-verbale communicatie tijdens de presentatie (houding, tempo, interactie)	☒	☐			Timing (zie richtlijnen)	☒	☐			Verdediging					Antwoorden op de vragen: correct en volledig, met kennis van zaken	☒	☐			Kritische ingesteldheid bij het beantwoorden van de vragen	☒	☐			Verbanden leggen en basiskennis toepassen in nieuwe contexten	☒	☐			Correct taalgebruik bij het beantwoorden van de vragen (duidelijk, wetenschappelijk en met gebruik van vakterminologie)	☒	☐			Correcte non-verbale communicatie bij de verdediging (positief omgaan met kritiek, overtuigingskracht)	☒	☐		
	onvoldoende	voldoende	goed	uitstekend																																																																								
Presentatie																																																																												
De presentatie bevat de essentie van het afstudeerwerk, inclusief besluit met discussie	☒	☐																																																																										
Logische opbouw en heldere structuur, inclusief lay-out (zie richtlijnen)	☐	☒																																																																										
Verband tussen eigen resultaten en literatuurstudie is duidelijk	☒	☐																																																																										
Boeiende en relevante presentatie van het geleverde werk	☒	☐																																																																										
Correct taalgebruik tijdens de presentatie (duidelijk, wetenschappelijk en met gebruik van vakterminologie)	☒	☐																																																																										
Correcte non-verbale communicatie tijdens de presentatie (houding, tempo, interactie)	☒	☐																																																																										
Timing (zie richtlijnen)	☒	☐																																																																										
Verdediging																																																																												
Antwoorden op de vragen: correct en volledig, met kennis van zaken	☒	☐																																																																										
Kritische ingesteldheid bij het beantwoorden van de vragen	☒	☐																																																																										
Verbanden leggen en basiskennis toepassen in nieuwe contexten	☒	☐																																																																										
Correct taalgebruik bij het beantwoorden van de vragen (duidelijk, wetenschappelijk en met gebruik van vakterminologie)	☒	☐																																																																										
Correcte non-verbale communicatie bij de verdediging (positief omgaan met kritiek, overtuigingskracht)	☒	☐																																																																										

Afstudeerwerken Voedings- en diëetkunde UCLL
Beoordelingsformulier STUDENT

Afstudeerwerken Voedings- en diëetkunde UCLL
Beoordelingsformulier STUDENT

De Interne Beroepscommissie, die zoals hierboven reeds aangegeven, inzage heeft gekregen in het document ‘Draaiboek bij het AFSTUDEERWERK’, stelt vast dat de studenten in dit document het evaluatieformulier en dus ook de evaluatiecriteria kunnen vinden. De student had bijgevolg op duidelijke en volledige wijze zicht op de te toetsen competenties en bijhorende evaluatiecriteria.

Van de opleiding ontvangt de Interne Beroepscommissie bovendien nog o.m. de volgende nadere toelichting inzake de beoordeling:

“(...) De jury is van mening dat er niet gebeurde wat er gevraagd werd. Bv een “oud” kookboek gebruiken betekent niet dat je rekening houdt met ouderen. (...) Omdat het draaiboek deze keer volgens studente uitgebreider is, betekent dit echter niet dat het bruikbaar is. (...) ‘De moestuin’ werd kort vermeld, er werd onvoldoende mee gedaan, aldus de jury. (...) “(...) In (de feedback; Zie infra) is duidelijk te lezen dat ‘Deze bijlage dient echter op zich gelezen en beoordeeld te worden. Je kadert de bijlagen daarom goed in de inleiding.’’ Belangrijk is dat je je werk goed kadert voor een jury die je vorige werk eventueel niet las, en dat je het uitwerkt zoals hierboven beschreven en dit volgens de richtlijnen van het draaiboek. Vergeet dus niet je onderzoeksvraag, werkwijze en resultaten goed te beschrijven.’ Wanneer het nieuwe deel dus niet voldoet aan de gevraagde taak, conform alle richtlijnen resulteert dit in een onvoldoende. (...)"

Vertrekende van het vermoeden van professionaliteit en onpartijdigheid dat rust op de betrokken medewerkers van de hogeronderwijsinstelling bestaat er voor de Interne Beroepscommissie geen reden om te twijfelen aan deze toelichting.

De Interne Beroepscommissie stelt vast dat de vooraf aangegeven evaluatiecriteria gemotiveerd afgetoetst werden. Op basis van de door de opleiding aangereikte stukken is de Interne Beroepscommissie van oordeel dat de motivatie verder gaat dan een louter

cijfer. De motieven zijn redelijk en kennen bovendien een schriftelijke neerslag. De motiveringsplicht werd niet geschonden.

Het gegeven dat men rekening zou hebben gehouden met alle richtlijnen of de feedback die gegeven werd, leidt bovendien niet automatisch tot een hogere score. Dit hoeft namelijk niet noodzakelijk te betekenen dat het werk substantieel verbeterd is, noch dat het een voldoende moet opleveren. Een student kan met andere woorden – niettegenstaande een eventuele evolutie – nog steeds onder de lat blijven. De eindbeoordeling ressorteert niet bij de student. Op de evaluator rust het vermoeden van deskundig te zijn. De eigen onderwijskundige inzichten van de student zijn zonder relevantie.

De Interne Beroepscommissie wil bovendien onderstrepen dat studenten niet in een concurrentiële of vergelijkende positie tegenover elkaar staan. Zelfs indien aangetoond kan worden dat studenten een ongelijke behandeling hebben gekregen, heeft dit niet noodzakelijkerwijs tot gevolg dat de genomen beslissing onrechtmatig zou zijn. De eerste vraag die namelijk gesteld moet worden, is of de student zelf correct bejegend is en de beoordeling verantwoordbaar is, niet of andere studenten (al dan niet gerechtvaardigd) een andere behandeling gekregen hebben. De Interne Beroepscommissie kan in casu niet besluiten dat de student niet correct bejegend zou zijn.

Met eventueel mondeling gemaakte opmerkingen kan de Interne Beroepscommissie uiteraard maar moeilijk rekening houden.

4. Het middel kan niet worden aangenomen.

B. Tweede middel

1. De student stelt het volgende:

“(...) Het afstudeerwerk is gekoppeld aan de stage, die cliënte in zeer moeilijke omstandigheden heeft volbracht. Enerzijds was er de lange afwezigheid wegens een ernstige operatieve ingreep die zij diende te ondergaan, en anderzijds was er de afwezigheid van de mede-studente, waardoor alle taken door cliënte dienden uitgevoerd te worden. (...)"

De student kaart bovendien een gebrek in de begeleiding aan en stelt specifiek ook nog het volgende:

“(...) Ook de nodige feedback en steun ontbrak gedurende de stageperiode aangezien de promotor, alsook stagebegeleiding langdurig afwezig was. (...)"

2. Van de opleiding heeft de Interne Beroepscommissie ter zake o.m. de volgende toelichting ontvangen:

“(...) de studente (kreeg) concrete feedback en een afgelijnde taak (...) van de jury op basis van haar prestaties in juni 2022 (...)"

Vertrekende van het vermoeden van professionaliteit en onpartijdigheid dat rust op de betrokken medewerkers van de hogeronderwijsinstelling bestaat er voor de Interne Beroepscommissie geen reden om te twijfelen aan deze toelichting. Bovendien heeft de

Interne Beroepscommissie van de opleiding de genoemde feedback t.a.v. de student mogen ontvangen:

Advies van de jury ter verbetering van het product:

Herwerk de leidraad tot een praktisch, concreet en correct product op maat en meteen bruikbaar voor Triamant:

- De resultaten van literatuurstudie die je reeds uitvoerde vormen hiervoor de basis alsook opgedane stage-ervaringen bij Triamant en daarbuiten.
- Heb daarbij aandacht voor innovatie én het aspect van verbinding dat gestimuleerd dient te worden en als reeks moet kunnen ingezet worden

Het opzet is *niet* om een klassieke kooknammiddag (pannenkoeken, soep, fruitsalade, ...) uit te werken voor het WZC. Zo'n initiatieven bestaan al en zijn goed gekend bij het verzorgend personeel, de vrijwilligers en de bewoners.

- Doe een aantal concrete voorstellen ,zijnde voorbeelden, bij het concept dat je uitgewerkt hebt (dit is meer dan het toevoegen van een recept of het voorstellen van één activiteit).

- Conceptueel verder uit te werken: vb. Wat is van belang om meest kwetsbare mensen te betrekken? , Hoe zorg je dat het blijft lopen zonder continue professionele ondersteuning? , Wat is er concreet nodig van opvolging/werving trekkers? , Welke (concrete) tools kunnen ingezet worden om verbinding te blijven stimuleren op lange termijn (vb. hoe dienen trekkers in te gaan op afhakers, hoe stimuleer je een rol voor elk (vb. inbreng van elke bewoner), geschikte locatie (vb. flat mogelijk ook interessant en praktisch?,...)?

Heb daarbij ook aandacht voor:

- Correcte interpretatie en implementatie van de wetenschappelijke literatuur;
- Aandacht voor een logische opbouw van het geheel.
- Wetenschappelijke schrijfstijl en correcte bronvermelding

Je dient dit product in als een bijlage bij het reeds ingediende werk. Deze bijlage dient echter op zich gelezen en beoordeeld te worden. Je kaderd de bijlagen daarom goed in de inleiding. De richtlijn van 40 blz moet je *niet* nastreven. Belangrijk is dat je je werk voldoende kaderd voor een jury die het vorige werk eventueel niet las, en dat je het uitwerkt zoals hierboven beschreven en dit volgens de richtlijnen in het draaiboek. Vergeet dus niet je onderzoeksvraag, werkwijze en resultaten goed te beschrijven.

Gelet op het voorgaande kan de Interne Beroepscommissie de student alvast niet bittreden daar waar deze stelt dat het haar, wat betreft de bestreden beslissing, ontbroken zou hebben aan “(...) nodige feedback en steun (...”).

3. Indien er in hoofde van de student onduidelijkheden waren inzake de feedback en richtlijnen, heeft niets het haar bovendien belet om hierover verduidelijking te vragen. Het is aan de verantwoordelijke student om tijdig om bijkomende verduidelijking te vragen indien iets onduidelijk is. De Interne Beroepscommissie kan niet vaststellen dat de student ter zake om verduidelijking heeft gevraagd, laat staan een gebrek in de begeleiding heeft weten aankaarten. Ook inzake dat laatste, wanneer daar problemen zouden zijn, rust bij de student een verantwoordelijkheid om tijdig aan de alarmbel te trekken.

4. Bovendien verwijst de student in concreto naar het bestaan van moeilijkheden en het ontbreken van feedback en steun gedurende de stage. Maar de stage betreft een ander en reeds in juni formeel afgesloten opleidingsonderdeel, zo begrijpt de Interne Beroepscommissie van de opleiding en kan zij vaststellen uit het dossier van de student. Andere opleidingsonderdelen toetsen andere competenties. Zelfs indien er een inhoudelijke band zou bestaan tussen opleidingsonderdelen doet dat geen afbreuk aan het afzonderlijk karakter van beide opleidingsonderdelen. Indien de student grieven zou hebben met betrekking tot de stage, was zij o.m. in de mogelijkheid om hiertegen intern beroep aan te tekenen conform art. 84 OER en zulks binnen de voorziene termijnen. De student heeft dit kennelijk nagelaten en heeft bijgevolg ter zake weten berusten.

5. Met eventueel mondeling gemaakte opmerkingen kan de Interne Beroepscommissie

uiteraard maar moeilijk rekening houden.

6. Het middel kan niet worden aangenomen.

C. Derde middel

1. De student weet het verzoekschrift aan te vullen, waaronder met verschillende feitelijkheden inzake de eerste zittijd.

De Interne Beroepscommissie wil vooreerst onderstrepen dat het intern beroep betrekking heeft op de beslissing van 08.09.22 en niet op voorgaande beslissingen met betrekking tot het voorliggende opleidingsonderdeel. De student was bij machte om daartegen op ontvankelijke wijze intern beroep aan te tekenen conform art. 84 OER en zulks binnen de voorziene termijnen. De student heeft dit kennelijk nagelaten en heeft bijgevolg ter zake weten berusten. De Interne Beroepscommissie kan bijgevolg geen rekening houden met grieven die geen betrekking hebben op de thans bestreden beslissing.

2. De student wijst de Interne Beroepscommissie specifiek op een afwezigheid van de copromotor op het recht van inzage.

Eventuele problemen met betrekking tot het inzagerecht hebben geen impact op de rechtmatigheid van de score. De score zelf – die al tot stand gekomen is vooraleer het inzagemoment plaatsgrijpt – wordt hier niet door aangetast.

3. De student wijst de Interne Beroepscommissie nog op eventueel mondeling gemaakte opmerkingen.

Zoals hierboven reeds aangegeven: met eventueel mondeling gemaakte opmerkingen kan de Interne Beroepscommissie uiteraard maar moeilijk rekening houden.

4. De student stelt daarenboven het gegeven dat hetzelfde resultaat krijgt in tweede zittijd in vraag.

De beoordeling in de tweede zittijd is een op zichzelf staand gegeven. Een student kan in tweede zittijd bijgevolg perfect bijvoorbeeld een lagere score behalen.

In ieder geval: de eindbeoordeling ressorteert niet bij de student. Op de evaluator rust het vermoeden van deskundig te zijn. De eigen onderwijskundige inzichten van de studente zijn zonder relevantie. De Interne Beroepscommissie heeft hierboven reeds standpunt ingenomen omtrent de motiveringsplicht.

5. De grieven kunnen derhalve niet worden aangenomen.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail en bij aangetekend schrijven van 29 september 2022 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 4 oktober 2022 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verzoekster tekent beroep aan tegen de studievoortgangsbeslissing van 8 september 2022 waarbij aan de verzoekende partij een score van 9 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel ‘Afstudeerwerk IPICSIG’ (eerste bestreden beslissing) en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 29 september 2022 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard (tweede bestreden beslissing).

Uit artikel 86, vierde lid van het onderwijs- en examenreglement (hierna: OER) blijkt dat de interne beroepsinstantie bevoegd is om, in voorkomend geval, de bestreden beslissing te wijzigen.

Dit betekent dat zij voor de beoordeling van de grond van de zaak in de plaats treedt van de examencommissie. In dat geval verdwijnt de beslissing van de examencommissie uit de rechtsorde, en kan zij niet meer het voorwerp uitmaken van een beroep bij de Raad.

Verzoeksters beroep wordt derhalve ambtshalve onontvankelijk verklaard in de mate dat het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing.

Het beroep is in die mate ontvankelijk.

V. De middelen

A. Enig middel

Verzoekende partij beroeft zich in een eerste middel op een schending van de artikelen 70 en 75 van het onderwijs- en examenreglement alsook op de schending van het gelijkheids-, motiverings-, zorgvuldigheids- en redelijkheidsbeginsel, en de formele motiveringsplicht en de hoorplicht.

Standpunt van partijen

Verzoekster verduidelijkt dat zij het werkstuk samen met een medestudente heeft ingediend. Daarbij kon niet worden afgeleid wie welk onderdeel zou hebben gemaakt. Ze slaagden er bovendien in om het afstudeerwerk te presenteren en te herwerken conform de instructies,

ondanks de moeilijke periode ten gevolge van de operatie en revalidatie van verzoekster, de afwezigheid van de promotor en het verblijf in het buitenland van die medestudente.

Verzoekster merkt op dat haar medestudente geslaagd werd verklaard, en zijzelf niet, terwijl ze beiden hetzelfde product hebben afgeleverd én beiden konden afstuderen. Volgens haar mocht worden verwacht dat rekening werd gehouden met de medische situatie van verzoekster alsook met de gevolgen van deze beslissing. Verzoekster zal immers door één opleidingsonderdeel een volledig jaar verliezen en het afstudeerwerk in moeilijke omstandigheden moeten volbrengen aangezien dit gekoppeld is aan de stage, die zij niet opnieuw moet afleggen aangezien zij daarvoor reeds geslaagd is.

Verder stelt verzoekster vast dat haar een onvoldoende score werd toegekend omdat zij onvoldoende referenties heeft gebruikt. Zij en haar medestudente hebben evenwel per e-mail van 9 augustus 2022 gevraagd of de referenties en literatuurstudie uit het eerste werk moesten worden overgenomen. Hierop kregen ze pas een antwoord op de dag van de deadline. Verzoekster had daarom eerder, op basis van de instructie dat het een aanvulling op het ingediende werk moest zijn, zelf al besloten om de referenties, bronnen en literatuurstudie niet integraal over te nemen. Volgens verzoekster was er geen sprake van begeleiding tussen juli 2022 en 17 augustus 2022, zijnde de deadline voor het indienen van het werkstuk.

Bovendien was de communicatie over de opdracht voor interpretatie vatbaar, vermits het aanvullen van een werk betekent dat het reeds ingediende werkstuk er onlosmakelijk mee verbonden is. Ze stelt dat van de docent mag worden verwacht dat die een duidelijke opdracht geeft en dat alle onderdelen bij de eindbeoordeling mee in rekening worden gebracht. Aangezien alle bronnen, referenties en literatuurstudie in het eerdere werk werden vermeld, kan aldus niet worden besloten dat deze ontbreken.

Verzoeksters promotor was overigens afwezig vanaf mei 2022. Tijdens de bespreking en beoordeling van het afstudeerwerk bleef zij eveneens afwezig. Dit had ontegensprekelijk een negatieve invloed.

Verzoekster stelt vervolgens vast dat in de interne beroepsbeslissing de tabel, opgenomen in het beoordelingsformulier, staat vermeld. Het is haar evenwel niet duidelijk hoe, op basis van de 13 beoordeelde criteria, de score van 8,5/20 tot stand is gekomen.

De aanvullende opmerkingen die op het formulier staan genoteerd, zijn haar evenmin duidelijk. Ze kan zich niet vinden in de opmerkingen over het draaiboek, het werken rond verbinding, creativiteit, de bronvermelding en literatuurstudie alsook de theorieën.

Ten slotte wijst verzoekster erop dat ze tijdens het inzagemoment geen duidelijke informatie kreeg over de redenen waarom zij niet geslaagd is. In haar intern beroepsschrift had ze bovendien uitdrukkelijk gevraagd om te worden gehoord. De interne beroepsinstantie heeft evenwel toch een beslissing genomen zonder haar te horen.

Verwerende partij merkt in haar *antwoordnota* vooreerst op dat verzoekster, naast het initieel intern beroepsschrift van drie pagina's met bijlagen, thans een volledig uitgewerkt verzoekschrift van veertien pagina's en stukken, voorlegt. Volgens haar heeft verzoekster in haar extern verzoekschrift verschillende grieven overgenomen uit het initieel ingediende intern beroep, waaronder: het bestaan van een ander, reeds afgesloten, opleidingsonderdeel, verschil in behandeling inzake een medestudent, gebrekkige begeleiding, schending motiverings- en redelijkheidsbeginsel, medische omstandigheden en problemen met het inzagerecht. Wat de overgenomen grieven betreft, verwijst verwerende partij naar de interne beroepsbeslissing, waarin gemotiveerd en grondig werd ingegaan op de door verzoekster aangedragen grieven. Daarnaast werden ook nieuwe grieven aangehaald. Zowel de overgenomen als nieuwe grieven moeten worden afgewezen als onontvankelijk.

Verder wijst verwerende partij op de marginale toetsingsbevoegdheid van de Raad en stelt dat er geen sprake is van een onredelijke beoordeling. Volgens haar heeft de interne beroepsinstantie kunnen vaststellen dat de beoordeling op deugdelijke grondslagen berust en inhoudelijk niet van een normaal beslissingspatroon afwijkt. Daarnaast slaagt verzoekster er niet in het vermoeden van onpartijdigheid en professionaliteit in hoofde van de evaluator te weerleggen. Er is ook geen sprake van een schending van het motiveringsbeginsel. Ze verwijst hiervoor naar de interne beroepsbeslissing. Volgens verwerende partij heeft verzoekster kennelijk ook inzage gekregen in de beoordeling. Zij kon op basis van artikel 71 van het OER daarenboven inzage krijgen in alle documenten die ten grondslag lagen aan de bestreden beslissing. Wat de hoorplicht betreft, verduidelijkt verwerende partij dat in het onderwijs- en examenreglement is voorzien dat de interne beroepsinstantie personen kan horen “indien zij dat nodig acht”.

In haar *wederantwoordnota* betwist verzoekster dat zij in haar extern verzoekschrift nieuwe grieven aanvoert, die niet eerder waren opgeworpen in het kader van het ‘bemiddelingsgesprek’ en de interne procedure. In haar aangetekend schrijven en in de uitgebreide nota die als bijlage werd toegevoegd kwamen alle argumenten aan bod, meer bepaald het gebrek aan gelijke behandeling, de gebrekkige opvolging en steun naar aanleiding van de herkansing, het feit dat er geen rekening is gehouden met het feit dat verzoekster ook als afstudeerde moest worden beschouwd en dat zij haar stage om medische redenen heeft moeten uitstellen, alsook het gebrek aan motivering. Wat dit laatste betreft, merkt verzoekster op dat zij, tot op het moment waarop het bemiddelingsgesprek heeft plaatsgevonden geen schriftelijke neerslag heeft ontvangen van de bestreden beslissing.

Verder wijst verzoekster op dat het op basis van de bestreden beslissing niet duidelijk is hoe de stemverhouding is geweest tussen de verschillende juryleden. Aangezien de promotor niet aanwezig was tijdens de juryberaadslaging, maar wel betrokken was bij de totstandkoming van het eerste werk en ook de opdracht inzake de aanvulling heeft bepaald, rijst de vraag of zij mee aan de basis heeft gelegen van de beraadslaging en op welke manier haar inbreng mee heeft doorgewogen.

Beoordeling

De Raad moet, samen met verwerende partij, vaststellen dat verzoekster verscheidene grieven uit haar intern beroepsschrift louter herneemt. Zo had ze al aangehaald dat het werkstuk, samen gemaakt met een medestudente, werd aangepast conform de gekregen feedback alsook dat verzoekster het werkstuk in moeilijke omstandigheden (ernstige operatieve ingreep van verzoekster, afwezigheid van medestudente en afwezigheid van promotor en stagebegeleiding) heeft volbracht. In de bijlage beargumenteerde ze ook dat ze geen duidelijke en concrete informatie heeft gekregen over de taak bij de tweede examenkans en dat mails hierover niet werden beantwoord. Volgens haar moest het nieuwe deel een aanvulling zijn op het vorige werkstuk, zijnde aldus een verdere uitwerking op basis van de bestaande literatuurstudie.

In haar extern verzoekschrift herneemt zij *de facto* deze argumentatie. Bijgevolg richt zij haar betoog tegen de initiële examenbeslissing en niet tegen de beslissing die in de plaats hiervan is gekomen omwille van het devolutieve karakter van het intern beroep, waarbij de interne beroepsinstantie het dossier naar zich toe trekt, het ten gronde bekijkt en een nieuwe beslissing neemt die in de plaats van de initiële aangevochten beslissing treedt. Deze laatste verdwijnt

hierbij uit het rechtsverkeer. De Raad leest in het extern verzoekschrift niet dat de argumentatie door verzoekster wordt toegespitst op de concrete overwegingen die de interne beroepsinstantie omtrent deze aspecten in haar beslissing heeft opgenomen, zodat die onontvankelijk is.

Daarnaast stelt de Raad vast dat verzoekster in haar intern beroepsschrift erop heeft gewezen dat, hoewel ze beiden hetzelfde werkstuk hadden ingediend, haar medestudente als geslaagd werd beschouwd, en zijzelf niet. Volgens verzoekster werd haar medestudente gedelibereerd omdat zij anders enkel het eindwerk moest hernemen. Verzoekster had zich nochtans ook voorgenomen om af te studeren, maar moest een deel van haar stage uitstellen (naar september 2022) omwille van medische redenen.

Het antwoord van de interne beroepsinstantie op dit argument leest als volgt (verwijzingen naar de rechtspraak van de Raad werden weggelaten in de onderstaande weergave):

De Interne Beroepscommissie wil bovendien onderstrepen dat studenten niet in een concurrentiële of vergelijkende positie tegenover elkaar staan. Zelfs indien aangetoond kan worden dat studenten een ongelijke behandeling hebben gekregen, heeft dit niet noodzakelijkerwijs tot gevolg dat de genomen beslissing onrechtmatig zou zijn. De eerste vraag die namelijk gesteld moet worden, is of de student zelf correct bejegend is en de beoordeling verantwoordbaar is, niet of andere studenten (al dan niet gerechtvaardigd) een andere behandeling gekregen hebben. De Interne Beroepscommissie kan in casu niet besluiten dat de student niet correct bejegend zou zijn.

Verzoekster verwijst in haar extern verzoekschrift naar artikel 70 van het OER en herhaalt dat voor haar medestudente in rekening werd gebracht dat zij afstudeerde. Hoewel verzoekster eveneens afstudeerde, werd dit voor haar niet in rekening gebracht. Ze hebben nochtans allebei hetzelfde werk ingediend. Daarbij benadrukt ze nogmaals dat nergens wordt gemotiveerd waarom dit bij haar medestudente wel in rekening wordt gebracht, en bij haar niet.

De Raad treedt verzoekster wat dit betreft bij. Verzoekster blijkt eenzelfde werkstuk te hebben ingediend als haar medestudente en voert voor de interne beroepsinstantie aan dat zij zich in dezelfde situatie zou bevinden als haar medestudente, die geslaagd werd verklaard. De interne beroepsinstantie heeft zich evenwel beperkt tot hoger geciteerde algemene, om niet te zeggen passe-partoutmotivering. De Raad is van oordeel dat in de omstandigheden zoals die zich *in casu* voordoen, waarbij een student eenzelfde werkstuk heeft ingediend als een medestudent, hij van mening is zich in een vergelijkbare situatie te bevinden als deze andere specifieke student en hij aanvoert dat hij op een andere manier zou zijn behandeld, mag worden verwacht

dat de interne beroepsinstantie hieromtrent *in concreto* duiding verschafft. De interne beroepsinstantie heeft nagelaten dit te doen, zodat er inzake dit element *in casu* sprake is van een schending van de formelemotiveringsplicht.

Verder wijst de Raad verzoekster op artikel II.294 §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs, krachtens hetwelk een verzoekende partij in de procedure voor de Raad geen nieuwe bezwaren kan aanvoeren, tenzij de grondslag ervan pas tijdens of na afhandeling van de interne beroepsprocedure aan het licht is gekomen, tenzij het bezwaar betrekking heeft op de wijze waarop het intern beroep werd behandeld of tenzij het bezwaar raakt aan de openbare orde.

Hoewel verzoekster van mening is dat zij geen nieuwe grieven in de procedure voor de Raad heeft aangevoerd, moet de Raad vaststellen dat zij in het extern verzoekschrift aanstipt dat onvoldoende rekening werd gehouden met de gevolgen van de bestreden beslissing. Ze duidt hieromtrent dat ze een volledig jaar zal verliezen en het afstudeerwerk in moeilijke omstandigheden zal moeten volbrengen aangezien dit gekoppeld is aan de stage, die zij niet opnieuw moet afleggen aangezien zij daarvoor reeds geslaagd is. De Raad ziet niet in wat verzoekster heeft belet om dit argument reeds aan te kaarten in haar intern beroepsschrift, zodat het onontvankelijk is. Ten overvloede wil de Raad hieromtrent opmerken dat hij begrip heeft voor de gevolgen van de voor verzoekster ongunstige beslissing en hun eventuele impact, doch dat deze gevolgen de evaluatiebeslissing – en met name het feit dat verzoekster niet geslaagd is verklaard voor het betwiste opleidingsonderdeel – die verband houdt met de vraag in hoeverre de met het opleidingsonderdeel beoogde competenties door de student al dan niet zijn bereikt, niet *ipso facto* onredelijk of onregelmatig raakt.

In haar wederantwoordnota haalt verzoekster verder nog aan dat niet duidelijk is hoe de stemverhouding is geweest tussen de verschillende juryleden. De Raad leest dit argument niet in het extern verzoekschrift en ziet niet in wat haar heeft belet om dit argument daarin reeds onder de aandacht van de Raad te brengen, zodat het onontvankelijk is.

De Raad stelt vast dat verzoekster vervolgens ingaat op de criteria vermeld in het beoordelingsformulier en de aanvullende opmerkingen die daarop staan genoteerd.

De Raad leest deze argumentatie niet op deze manier in het intern beroepsschrift. Hij stelt evenwel vast dat verzoekster in haar intern beroepsschrift reeds opmerkingen heeft

geformuleerd inzake het feedbackmoment, met name dat niemand aanwezig was die betrokken was bij de beoordeling van het werk zodat zij geen concrete inhoudelijke toelichting kon bekomen.

De interne beroepsinstantie stelt hieromtrent enkel:

“Eventuele problemen met betrekking tot het inzagerecht hebben geen impact op de rechtmatigheid van de score. De score zelf – die al tot stand gekomen is vooraleer het inzagemoment plaatsgrijpt – wordt hier niet door aangetast.”

Wat de besprekking van de examenresultaten betreft, leest de Raad in artikel 62, eerste lid OER het volgende:

Een student heeft het recht, binnen de 7 kalenderdagen na de bekendmaking van de resultaten, zijn examen in te kijken en toelichting te krijgen van de examinator of een door de opleiding aangewezen vervanger. De opleiding kan dit inzage- en feedbackmoment beperken tot één collectief inzagemoment. De besprekking laat de student toe inzage te hebben in zijn examen of de digitale data die daarmee te maken hebben.

Aangezien het kwestieuze opleidingsonderdeel blijkens de ECTS-fiche wordt geëvalueerd aan de hand van “Paper/Werkstuk, Presentatie, Procesevaluatie” betekent het voorgaande dat een student inzage moet worden gegeven in de documenten die tot de score voor het afstudeerwerk hebben geleid, zijnde *in casu* het beoordelingsformulier. Aan de student moet ook de nodige toelichting worden verschaft.

In haar extern verzoekschrift voor de Raad verduidelijkt verzoekster dat tijdens het inzagemoment enkele opmerkingen werden voorgelezen. Zij kreeg evenwel geen kennis van de redenen waarom zij niet geslaagd zou zijn. Na het indienen van haar intern beroep werd verzoekster uitgenodigd voor een bemiddelingsgesprek, dat op 22 september 2022 plaatsvond. Op dat moment kreeg zij opnieuw een mondelinge toelichting. Het is pas naar aanleiding van dit bemiddelingsgesprek dat verzoekster vervolgens een schriftelijke neerslag van de beoordeling heeft ontvangen. Tot dat moment had zij hiervan enkel mondeling kennis gekregen.

In haar antwoordnota stelt verwerende partij dat verzoekster *kennelijk* inzage in de beoordeling kreeg en daarenboven op basis van artikel 71 OER inzage kon krijgen in alle documenten die ten grondslag lagen aan de bestreden beslissing.

De Raad is van oordeel dat het *in casu*, op basis van de specifieke elementen in dit dossier, waarbij hij in het bijzonder wijst op de manier waarop het intern beroepsschrift werd

geredigeerd, voldoende aannemelijk is dat verzoekster pas na het indienen van het intern beroep een schriftelijke neerslag van de beoordeling van haar afstudeerwerk heeft ontvangen. Verwerende partij spreekt dit overigens niet uitdrukkelijk tegen.

Verzoekster heeft haar intern beroep aldus ingesteld zonder dat zij op dat moment inzage had gekregen in het beoordelingsformulier voor het afstudeerwerk.

Zij erkent dat zij, naar aanleiding van het bemiddelingsgesprek d.d. 22 september 2022, een schriftelijke neerslag van de beoordeling heeft ontvangen. Blijkens artikel 86, derde lid van het OER kadert dergelijk bemiddelingsgesprek evenwel niet in de interne beroepsprocedure, zodat het aldus niet (mee) het voorwerp van het intern beroep bepaalt. Enige argumenten aangaande de beoordeling van het afstudeerwerk die tijdens dit gesprek zouden zijn aangehaald, zijn aldus niet ter beoordeling aan de interne beroepsinstantie voorgelegd.

Inzake het verloop van de interne beroepsprocedure bepaalt artikel 86, eerste lid van het OER dat de interne beroepsinstantie het beroep op stukken behandelt. Zij kan iedereen van wie ze de aanwezigheid nuttig acht, uitnodigen om te worden gehoord.

Verzoekster grieft in haar verzoekschrift tevens niet te zijn gehoord door de interne beroepsinstantie. Het valt evenwel binnen de onderwijsvrijheid van de hogeronderwijsinstelling om te bepalen of de student bij de beoordeling van het intern beroep inzake een examenbeslissing kan of moet worden gehoord, en zo ja of de student daartoe steeds moet worden uitgenodigd dan wel of het initiatief daartoe bij de student wordt gelaten. Er wordt immers aangenomen dat in beginsel aan de hoorplicht is voldaan wanneer de student in staat is geweest om zijn standpunt middels het verzoekschrift op intern beroep op nuttige wijze kenbaar te maken.

De hogeronderwijsinstelling kan in haar reglementering bepalen dat het intern beroep op stukken wordt behandeld en dat een hoorzitting wordt uitgesloten; in dergelijk geval kan de student niet afdwingen te worden gehoord. Blijft de interne regelgeving stilzwijgend, dan neemt de Raad in vaststaande rechtspraak aan dat de student geen recht op een hoorzitting kan laten gelden, ook niet door er expliciet op aan te dringen, en wordt aan de hoorplicht geacht te zijn voldaan door de schriftelijke uiteenzetting die de student kan indienen.

In het licht van deze rechtspraak stelt de Raad vast dat artikel 86, eerste lid van het OER vermeldt dat de interne beroepsinstantie het beroep op stukken behandelt. *Zij kan* iedereen van wie ze de aanwezigheid nuttig acht uitnodigen om te worden gehoord. De Raad leest in de interne beroepsbeslissing dat de interne beroepsinstantie heeft besloten het beroep op stukken te behandelen. Conform hoger vermelde rechtspraak kan verzoekster zich niet beroepen op een mondelinge hoorzitting, ook niet wanneer zij daarom uitdrukkelijk heeft gevraagd. De interne beroepsinstantie kon *in casu* aldus een beslissing nemen zonder verzoekster te horen.

Aangezien verzoekster niet werd gehoord door de interne beroepsinstantie, werd haar na kennisname van de schriftelijke neerslag van de beoordeling van het afstudeerwerk geen forum meer geboden om hieromtrent nog opmerkingen te formuleren in het kader van de interne beroepsprocedure.

Zij formuleert vervolgens voor het eerst in haar extern verzoekschrift grieven tegen het beoordelingsformulier. Aangezien verzoekster op het moment van het instellen van het intern beroep geen inzage had gekregen in dit document, maar hiervan pas naar aanleiding van het bemiddelingsgesprek – dat parallel aan de interne beroepsprocedure blijkt te worden georganiseerd – kennis heeft gekregen, heeft zij deze grieven op het eerste nuttige moment in de beroepsprocedure aangewend, zijnde in het extern verzoekschrift. Deze grieven zijn bijgevolg op ontvankelijke wijze in de procedure voor de Raad aangevoerd.

Naar het oordeel van de Raad is het verkrijgen van een volwaardige inzage in de documenten die hebben geleid tot de eindscore van verzoekster essentieel om met kennis van zaken een intern beroep in te stellen. In die zin acht de Raad de verwijzing van verwerende partij naar artikel 71 van het OER, dat de regeling inzake de openbaarheid van bestuur bevat, overigens niet relevant. Het komt immers aan de onderwijsinstelling toe om ervoor te zorgen dat een student op nuttige wijze zijn standpunt in het intern beroep kan ontwikkelen, nadat hij ten volle gebruik heeft kunnen maken van het in het OER voorziene inzagerecht. *In casu* had verzoekster op het moment van het instellen van het intern beroep geen inzage gekregen in de documenten die aan de grondslag liggen van de beoordeling van het afstudeerwerk, zodat haar de mogelijkheid moest worden geboden om haar intern beroepsschrift na inzage in het beoordelingsformulier nog verder aan te vullen. Dit is niet gebeurd.

In deze omstandigheden is er sprake van een schending van het inzagerecht, dat is vastgelegd in artikel 62 van het OER, en van de hoorplicht als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur.

Het middel is in de aangegeven mate gegrond. Het komt aan de interne beroepsinstantie toe om haar besluitvorming te hernemen, waarbij zij een gemotiveerd antwoord moet bieden op de vraag van verzoekster waarom zij niet geslaagd is verklaard en haar medestudente wel, en waarbij zij minstens de voor de Raad bijgebrachte argumenten die het beoordelingsformulier betreffen mee in overweging neemt.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van de interne beroepscommissie van 29 september 2022.

2. Het bevoegde orgaan van verwerende partij neemt uiterlijk op 9 december 2022 een nieuwe beslissing, rekening houdend met bovenvermelde overwegingen.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 30 november 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote	kamervoorzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Zitting van 4 november 2022

Arrest nr. 8.066 van 8 november 2022 in de zaak 2022/0702

In zake: Zoë VAN GOMPEL
 Woonplaats kiezend te 9140 Temse
 Kapelstraat 102

Tegen: UNIVERSITEIT ANTWERPEN
 Woonplaats kiezend te 2000 Antwerpen
 Prinsstraat 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 1 oktober 2022, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 14 september 2022 en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 26 september 2022 [bedoeld wordt: 23 september 2022] waarbij het intern beroep van verzoekende partij ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 4 november 2022.

Kamervoorzitter Elsbeth Loncke heeft verslag uitgebracht.

III. Feiten

Verzoekster is sinds het academiejaar 2020-2021 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de revalidatiewetenschappen en de kinesitherapie’.

Aangezien verzoekster minder dan 60% studierendement heeft behaald tijdens het academiejaar 2020-2021, werd haar op 15 september 2021 een maatregel van studievoortgangsbewaking opgelegd: verzoekster diende in het academiejaar 2021-2022 minstens 60% van de door haar opgenomen studiepunten te verwerven, zo niet zou de herinschrijving voor het academiejaar 2022-2023 worden geweigerd.

Aangezien verzoekster niet aan de opgelegde bindende voorwaarde heeft voldaan, wordt haar op 14 september 2022 de verdere inschrijving in dezelfde of een sterk verwante opleiding geweigerd.

Verzoekster stelde op datum van 20 september 2022 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 23 september 2022 werd het intern beroep ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie kon op basis van de argumenten in het intern beroep van verzoekster geen uitzonderlijke omstandigheden en/of overmacht vaststellen die een heroverweging rechtvaardigen. De interne beroepsinstantie heeft kennis genomen van de medische situatie van verzoekster en deelt de bezorgdheid van de psychiater in verband met stresscoping. Stress is echter een inherent gegeven aan het studieproces, in het bijzonder het afleggen van examens. Hoewel sommige studenten meer stress kunnen ervaren dan andere, staan verschillende remediërmogelijkheden open, zowel buiten als binnen de onderwijsinstelling om aan die hogere stresservaring het hoofd te bieden. Anderzijds bestaat de mogelijkheid tot het samenstellen van een individueel studietraject zodat studenten hun universitaire studie op een meer haalbare wijze kunnen afleggen. Het is evenwel nog steeds noodzakelijk om voldoende studievoortgang te maken. Er wordt daarom beslist om de oorspronkelijke beslissing niet te herzien en de eerder genomen beslissing tot weigering van verdere inschrijving, te bevestigen.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 27 september 2022 aan verzoekster overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 1 oktober 2022 diende verzoekster een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist in de antwoordnota niet de ontvankelijkheid van het beroep.

Ambtshalve merkt de Raad het volgende op.

Verzoekster richt haar beroep zowel tegen de beslissing van de interne beroepsinstantie van 23 september 2022 (tweede bestreden beslissing) als tegen de initiële maatregel van studievoortgangsbewaking van 14 september 2022 (eerste bestreden beslissing). Of een initiële studievoortgangsbeslissing in de huidige stand van de procedure nog het voorwerp kan uitmaken van een beroep bij de Raad, is afhankelijk van de omvang van de bevoegdheid van het orgaan dat instaat voor de behandeling van het intern beroep, dat de student op straffe van onontvankelijkheid van zijn beroep bij de Raad eerst dient uit te putten.

Te dezen bepaalt artikel 21.4.2 van het onderwijs- en examenreglement (hierna: ‘OER’) van de verwerende partij dat alle intern aangetekende beroepen op gemotiveerde wijze leiden tot een bevestiging van de oorspronkelijke beslissing of tot een herziening van deze beslissing.

Verwerende partij heeft haar interne beroepsprocedure aldus derwijze georganiseerd dat de beroepsinstantie over volheid van bevoegdheid beschikt, zodat de beslissing van dit beroepsorgaan in de plaats treedt van de initiële studievoortgangsbeslissing, die dan op haar beurt uit de rechtsorde verdwijnt en bijgevolg niet meer in rechte aanvechtbaar is.

De ambtshalve exceptie is gegrond. Het beroep is niet ontvankelijk ten aanzien van de eerste bestreden beslissing, en enkel ontvankelijk ten aanzien van de tweede bestreden beslissing, de beslissing van de interne beroepsinstantie van 23 september 2022 (verder: de bestreden beslissing).

V. De middelen

Enig middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroeft op een schending van het redelijkheidsbeginsel, het zorgvuldigheidsbeginsel en de formele motiveringsplicht.

Standpunt van partijen

Verzoekster betoogt dat ze al twee jaar aan een atypische depressie leidt waarvoor ze pas aan het einde van de examens is kunnen beginnen met een medicamenteuze behandeling en therapie. Ze heeft, niettegenstaande haar moeilijke psychische omstandigheden toch een studierendement van 52% behaald. Verzoekster heeft in haar intern beroep haar situatie

duidelijk uitgelegd, samen met een brief van haar psychiater. Het enige wat de interne beroepsinstantie volgens verzoekster daaruit begrepen heeft, is dat verzoekster problemen heeft met stressscoping en dat veel studenten dit hebben. Verzoekster meent evenwel dat haar situatie niet te vergelijken valt met andere studenten die stress ervaren.

In haar *antwoordnota* gaat verwerende partij in op de grief van verzoekster omtrent het ziektebeeld en de geleverde studie-inspanningen. Verwerende partij, die begrip heeft voor de situatie van verzoekster en de geleverde inspanningen waardeert, stelt dat in het door verzoekster bijgebrachte medisch verslag door de arts de mogelijkheid wordt geopperd van een aangepast studieprogramma en de nood aan studiebegeleiding. Verwerende partij merkt hierbij op dat de mogelijkheid tot een aangepast studieprogramma reeds eerder openstond voor verzoekster zodat zij veel eerder contact had kunnen opnemen met de studietrajectbegeleiding. Daarnaast merkt verwerende partij op dat verzoekster reeds in het academiejaar 2021-2022 een beperkt programma (50 studiepunten) heeft opgenomen zodat verwerende partij vragen heeft bij de effectiviteit van een beperkt studieprogramma.

Een beperkt studieprogramma is volgens verwerende partij ook niet de enige piste die de arts naar voor schuift: ook een sabbatjaar wordt als mogelijke piste voorgesteld. Verwerende partij kan in dat opzicht dan ook niet anders dan vaststellen dat uit het medisch verslag blijkt dat de beoogde medische begeleiding een langdurig proces is zodat verwerende partij het niet aannemelijk acht dat studiehervatting op korte termijn mogelijk of zelfs aangewezen is. Verwerende partij meent dat het noodzakelijk is, mee gebaseerd op het medisch verslag en in het belang van verzoekster zelf, dat zij de begeleiding een kans geeft (op de lange(re) termijn) zodat zij in een latere fase haar studies eventueel zou kunnen hervatten, minstens te bekijken of die mogelijkheid bestaat en in welke samenstelling dat zou zijn. Met betrekking tot de extracurriculaire activiteiten van verzoekster stipt verwerende partij nog aan dat het engagement van verzoekster wordt gewaardeerd maar dat, wanneer de studieresultaten tegenvallen, er moet worden bekeken waar de prioriteiten liggen, wat verzoekster volgens verwerende partij mogelijk onvoldoende realistisch heeft ingeschat.

Verder gaat verwerende partij in op de bewering dat de interne beroepsinstantie slechts één element uit het intern beroepsschrift zou hebben gefilterd. Verwerende partij betreurt dat deze perceptie is ontstaan bij verzoekster. De interne beroepsinstantie heeft verzoeksters situatie alsook het medisch verslag, grondig bestudeerd en afgewogen, wat ook blijkt uit het verslag

van de bijeenkomst van de interne beroepsinstantie. Verwerende partij wijst erop dat de arts zelf aanhaalt dat vermoedelijk de vermijdende stresscoping in combinatie met de depressieve episode aan de oorzaak ligt van de lage studievoortgang en dat de opgestarte therapie een lang proces is dat een niet te onderschatten inspanning zal vergen van de studente ondanks de medicamenteuze ondersteuning. Ook vanuit dit oogpunt acht verwerende partij het opportuun dat verzoekster de begeleiding een kans geeft en later evalueert of en zo ja op welke wijze zij haar studies eventueel hervat.

Verwerende partij benadrukt dat, op basis van artikel 19.2 en artikel 19.6 van haar OER het toch toestaan van de toelating tot herinschrijving voor een student die in elk van de twee voorgaande academiejaren voor eenzelfde opleiding was ingeschreven en daarin telkens minder dan 60% van de studiepunten van zijn/haar studieprogramma heeft verworven, een gunst is en geen recht. Zij ziet geen reden om een uitzondering toe te staan op de toepassing van artikel 19.2 van haar OER aangezien zij, om de hoger aangehaalde redenen, van oordeel is dat geen uitzonderlijke omstandigheden voorliggen die ruimte laten voor voldoende perspectief op studievoortgang.

Verwerende partij besluit dat het handhaven van de bestreden beslissing geen schending uitmaakt van de formele motiveringsplicht en dat deze beslissing voldoende zorgvuldig werd genomen en niet als onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk, te beschouwen is.

Beoordeling

Onontvankelijke grief

Op grond van artikel II.294, §2, partij in fine van de Codex Hoger Onderwijs kan een verzoekende partij in de procedure voor de Raad geen nieuwe bezwaren aanvoeren, tenzij de grondslag ervan pas tijdens of na afhandeling van de interne beroepsprocedure aan het licht is gekomen, tenzij het bezwaar betrekking heeft op de wijze waarop het intern beroep werd behandeld of tenzij het bezwaar raakt aan de openbare orde.

Voor zover verzoekster aanvoert dat zij in het afgelopen academiejaar, ondanks haar ziektebeeld, toch 52% studierendement heeft behaald, stelt de Raad vast dat verzoekster dat argument niet heeft laten gelden voor de interne beroepsinstantie hoewel zij daartoe in de mogelijkheid was. Bijgevolg is deze grief nieuw en onontvankelijk.

Formele motivering

Verzoekster stelt dat het enige wat de interne beroepsinstantie uit haar intern beroepsschrift haalt, is dat zij problemen heeft met stressscoping en dat veel studenten dit hebben, en dat haar situatie niet te vergelijken is met andere studenten die stress ervaren.

De formele motiveringsplicht, zoals opgelegd bij de wet van 29 juli 1991, houdt in dat in de bestuurshandeling zelf op een afdoende wijze de juridische en feitelijke overwegingen moeten worden vermeld die aan de beslissing ten grondslag liggen. Om afdoende te zijn is niet vereist dat de interne beroepsinstantie in de formele motivering alle argumenten die verzoekster in de loop van de beroepsprocedure aanvoert, stuk voor stuk ontmoet. Wel dient te blijken dat de interne beroepsinstantie de wezenlijke aspecten van het verweer van verzoekster bij de beoordeling heeft betrokken en dat verzoekster kan begrijpen waarom de interne beroepsinstantie heeft geoordeeld zoals zij heeft geoordeeld.

Verweerster omschrijft in haar antwoordnota de redenen die de interne beroepsinstantie hebben gebracht tot de bestreden beslissing. Hierin komen overwegingen voor die als zodanig niet te lezen staan in de bestreden beslissing zelf. Uit de aard van de formele motiveringsplicht volgt bovendien dat enkel met de in de bestreden beslissing vermelde redengeving rekening kan worden gehouden. De formele motivering kan nadien niet aangevuld worden door na het indienen van het verzoekschrift nog motieven ter kennis te brengen van de verzoekende partij, bijvoorbeeld in de antwoordnota. Voor zover de uiteenzetting in de antwoordnota motieven aandraagt die niet voorkomen in de bestreden beslissing zelf, houdt de Raad er bijgevolg geen rekening mee.

In het licht van het voorgaande leest de Raad vervolgens de motivering van de bestreden beslissing, die luidt als volgt:

“De commissie neemt kennis van jouw medische situatie en dankt je voor jouw openheid. De commissie deelt echter ook bezorgdheid van de psychiater in verband met de stressscoping. Stress is echter een gegeven inherent aan het studieproces, inzonderheid aan het afleggen van examens. Daar waar sommige studenten meer stress kunnen ervaren dan andere, staan verschillende remediërmogelijkheden open, zowel buiten als binnen de Universiteit Antwerpen (meer specifiek de Dienst voor Studieadvies en Studentenbegeleiding) om aan die hogere stresservaring het hoofd te bieden. Anderzijds bestaat de mogelijkheid tot het samenstellen van een individueel studietraject, zodat studenten hun universitaire studie op een meer haalbare wijze kunnen afleggen. Maar het is nog steeds noodzakelijk om voldoende studievoortgang te maken. De commissie heeft dan ook beslist haar oorspronkelijke beslissing niet te herzien en bevestigt hiermee de genomen beslissing tot weigering van verdere inschrijving.”

Ten eerste laat de interne beroepsinstantie hiermee verstaan dat stress geen uitzonderlijke omstandigheid vormt in de zin van artikel 19.6 van het OER. (stuk 2 administratief dossier) Tegelijkertijd wijst de interne beroepsinstantie erop dat verzoekster zich ook al eerder had kunnen aanbieden bij de Dienst voor Studieadvies en Studentenbegeleiding om aan de stressscoping te werken of om een individueel studietraject uit te werken. Bijgevolg is de interne beroepsinstantie van oordeel dat, althans wat betreft het aspect stressscoping in het ziektebeeld van verzoekster, dit aspect geen omstandigheid is die voldoende de beperkte studievoortgang kan verklaren.

Ten tweede verwijst de interne beroepsinstantie naar het verslag van verzoeksters psychiater, dat zij bijvoegde aan haar intern beroepsschrift, meer bepaald naar de overweging inzake de stressscoping. (stuk 5b administratief dossier) Hierin staat te lezen:

“Rond de vraag voor de mogelijkheid van de patiënt om de studies verder te zetten: de patiënt lijkt de cognitieve capaciteiten alsook de interesse en motivatie te hebben voor haar huidige studiekeuze (kinesitherapie) maar loopt vast op de vermoedelijk vermijdende stressscoping alsook de depressieve episode die ze doormaakt heeft op basis van het vooraf besprokene. Zij engageert zich voor ambulante therapie, maar dit is een proces van lange termijn dat, bij de juiste toewijding van de patiënt, toch een niet te onderschatten inspanning zal vergen. Ook mét medicamenteuze ondersteuning.

Bij voorkeur in overleg met de school zou er mijns inziens moeten gekeken worden naar de mogelijkheden rond een aangepast studieprogramma alsook de nood aan studiebegeleiding.”

Naar het oordeel van verzoeksters psychiater zal de hierboven omschreven problematiek enkel op lange termijn verholpen kunnen worden, bij juiste toewijding van verzoekster, een niet te onderschatten inspanning van haar kant, en medicamenteuze ondersteuning.

De interne beroepsinstantie verwijst ook hiernaar als reden voor weigering van inschrijving: er lijkt geen oplossing op korte termijn te zijn voor verzoeksters specifiek ziektebeeld. Hoewel beknopt, kan uit deze motivering dus afgeleid worden dat de interne beroepsinstantie van oordeel is dat de omstandigheden die verzoekster aanvoert als uitzonderlijke omstandigheden, nog niet onder controle zijn waardoor ook een goede studievoortgang in het komend academiejaar onhaalbaar wordt.

Deze elementen leiden tot de weigering van herinschrijving.

Het gegeven dat verzoekster pas op lange termijn een oplossing zal vinden rond stressscoping en depressieve episode verklaart meteen waarom de interne beroepsinstantie is voorbijgegaan aan haar intern beroepsargument, dat zij pas aan het einde van de examens is kunnen beginnen

met medicamenteuze behandeling en therapie. Dat doet immers geen afbreuk aan het feit dat de behandeling pas op lange termijn effect zal hebben.

Ook het interne beroepsargument van verzoekster, dat zij zeer gemotiveerd is en dat dit te zien is aan haar werk voor Ciko, dat zij wenst voort te zetten in het komend academiejaar, kan geen afbreuk doen aan de vaststellingen van de psychiater omtrent de behandeling op lange termijn. Dit verklaart waarom de interne beroepsinstantie eraan voorbijgaat.

Hoewel een en ander dus niet expliciet neergeschreven staat in de motieven van de bestreden beslissing, kan verzoekster uit deze – weliswaar beknopte – motieven afleiden waarom haar interne beroepsargumenten de interne beroepsinstantie niet hebben kunnen overtuigen.

Of de inhoudelijke beoordeling van deze beroepsargumenten zorgvuldig en redelijk is geweest, is een andere vraag, die niet de formele motiveringsplicht maar wel het zorgvuldigheids- en redelijkheidsbeginsel betreft.

De bestreden beslissing schendt de formele motiveringsplicht niet.

Zorgvuldigheids- en redelijkheidsbeginsel als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur

Verzoekster stelt dat zij al twee jaar leidt aan een atypische depressie, en dat zij pas aan het einde van de examens kunnen beginnen met medicamenteuze behandeling en therapie. De Raad leidt hieruit af dat verzoekster betoogt dat de bestreden beslissing onredelijk is omdat de interne beroepsinstantie deze elementen niet heeft beschouwd als uitzonderlijke omstandigheden in de zin van artikel 19.6 OER.

Artikel II.291, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs bepaalt uitdrukkelijk dat het de Raad bij de beoordeling van een voor hem gebracht beroep niet toevalt om zijn appreciatie betreffende de waarde van de verzoekende partij – lees: de beoordeling ten gronde – in de plaats te stellen van deze van de verwerende partij en haar organen. Als annulatierechter beschikt de Raad, wat de beginselen van behoorlijk bestuur betreft, slechts over een marginale toetsingsrecht.

De Raad kan in dat licht geen bescherming bieden tegen strenge beslissingen, maar enkel tegen beslissingen die zo streng zijn dat zij onredelijk *c.q.* onzorgvuldig voorkomen. Daartoe kan enkel worden besloten wanneer vast is komen te staan dat geen enkel ander normaal en

voorzichtig handelend bestuur in dezelfde omstandigheden tot eenzelfde beslissing zou kunnen komen. Dat een andere beroepscommissie tot een andere, voor verzoekster meer gunstige beslissing zou kunnen komen, volstaat dus niet om de bestreden beslissing onredelijk te bevinden.

Verzoekster slaagt er niet in aan te tonen dat de beslissing van de interne beroepsinstantie om de herinschrijving in dezelfde of sterk verwante opleidingen voor het volgend academiejaar te weigeren onredelijk is. Daarbij heeft de Raad oog voor het attest van de psychiater, zoals bijgebracht door verzoekster en waaruit duidelijk blijkt dat het herstel van verzoekster een werk van lange adem is. Dat de interne beroepsinstantie ervoor opteert de herinschrijving te weigeren aangezien er onvoldoende kans is op een goede studievoortgang in het komende academiejaar, is misschien streng maar niet dermate streng dat geen enkel ander normaal zorgvuldig handelende beroepsinstantie dezelfde beslissing zou hebben genomen.

De bestreden beslissing schendt het zorgvuldigheids- en redelijkheidsbeginsel niet.

Het middel is ongegrond.

Geheel ten overvloede wijst de Raad erop dat de door verzoekster bestreden beslissing tot weigering tot herinschrijving in dezelfde en sterk verwante opleidingen beperkt is tot het academiejaar 2022-2023, zodat artikel 19.2 OER zich er niet tegen lijkt te verzetten dat verzoekster, voor zover haar medische toestand dit zou toestaan, een nieuwe aanvraag tot herinschrijving richt aan verwerende partij naar aanleiding van academiejaar 2023-2024, zoals verwerende partij ook aangeeft in haar antwoordnota op p. 4:

“...zodat verzoekster in een latere fase (bijvoorbeeld volgend academiejaar 2023-2024) haar studies eventueel zou kunnen hervatten, alsdan na te gaan of die mogelijkheid bestaat en in welke samenstelling dat zou zijn.”

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 8 november 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Elsbeth Loncke	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris

Gilles Fourneau

De voorzitter

Elsbeth Loncke

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.077 van 14 november 2022 in de zaak 2022/0752

In zake: Oussama EL OUAAMARI
 Woonplaats kiezend te 2100 Deurne
 Boterlaarbaan 222

Tegen: UNIVERSITEIT ANTWERPEN
 Woonplaats kiezend te 2000 Antwerpen
 Prinsstraat 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 5 oktober 2022, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 14 september 2022 waarbij aan de verzoekende partij een score van 9 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel ‘6-Bachelorproef Elektromechanica’ en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 23 september 2022 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk maar ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 4 november 2022.

Kamervoorzitter Elsbeth Loncke heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij is gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Science in de industriële wetenschappen’.

Voor het opleidingsonderdeel ‘6-Bachelorproef Elektromechanica’ bekomt verzoekende partij een examencijfer van 9/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 21 september 2022 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 23 september 2022 werd het intern beroep ontvankelijk maar ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie geeft hierbij de volgende motivering:

“De examencommissie stelt vast dat:

- Je voor je schriftelijk werkstuk dit academiejaar een deelscore van 5/20 hebt gekregen, en dat jou de gunst is verleend om, omwille van persoonlijke en bijzondere omstandigheden, een deeloverdracht te geven voor het portfolio en je verdediging. Je hoefde in je tweede zittijd dus enkel je schriftelijk werkstuk in te leveren.
- Er bij jou en de promotor van je bachelorproef een verschillende perceptieleeft over wat nodig was om het schriftelijk werkstuk afdoende te verbeteren in het huidige academiejaar om te kunnen slagen voor de bachelorproef.
- Het bachelorproefreglement 2021-2022 vermeldt dat de “*student zich ertoe [verbindt] om op regelmatige basis contact op te nemen met de promotor zodat afspraken kunnen gemaakt worden over het verloop van het proces en zodat tijdig kan bijgestuurd worden indien nodig*”.
- Je je promotor hebt gesproken, maar onvoldoende om een goed zicht te krijgen op wat nodig is om je schriftelijk werkstuk afdoende te verbeteren en om een potentieel verschil in perceptie over de gegeven feedback te overkomen.
- Het loutere feit dat je een andere, in dit geval lagere, deelscore behaalt voor het schriftelijk werkstuk geen incorrecte beoordeling doet vermoeden. De beide beoordelingen, dit academiejaar en vorig academiejaar, zijn onafhankelijk van elkaar tot stand gekomen en kunnen dus van elkaar verschillen, bijvoorbeeld in het licht van het volgende evaluatiecriterium: “*de student kan het project correct situeren in een bredere context (wetenschappelijk, technologisch, maatschappelijk of economisch...)*” waardoor het niet onredelijk is dat een sterk gelijkaardig werkstuk toch een andere beoordeling krijgt, zeker in een technisch en maatschappelijk snel evoluerende discipline.

Op basis hiervan oordeelt de examencommissie na onderzoek dat er geen onregelmatigheden konden vastgesteld worden in de bepaling van het eindresultaat voor het opleidingsonderdeel 6-Bachelorproef.”

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 28 september 2022 en met een aangetekend schrijven van 29 september 2022 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 5 oktober 2022 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist in de antwoordnota niet de ontvankelijkheid van het beroep.

Ambtshalve merkt de Raad het volgende op.

Verzoeker richt zijn beroep zowel tegen de beslissing van de interne beroepsinstantie van 23 september 2022 (tweede bestreden beslissing) als tegen de initiële examenbeslissing van 14 september 2022 (eerste bestreden beslissing). Of een initiële studievoortgangsbeslissing in de huidige stand van de procedure nog het voorwerp kan uitmaken van een beroep bij de Raad, is afhankelijk van de omvang van de bevoegdheid van het orgaan dat instaat voor de behandeling van het intern beroep, dat de student op straffe van onontvankelijkheid van zijn beroep bij de Raad eerst dient uit te putten.

Te dezen bepaalt artikel 21.4.2 van het onderwijs- en examenreglement (hierna: ‘OER’) van de verwerende partij dat alle intern aangetekende beroepen op gemotiveerde wijze leiden tot een bevestiging van de oorspronkelijke beslissing of tot een herziening van deze beslissing.

Verwerende partij heeft haar interne beroepsprocedure aldus derwijze georganiseerd dat de beroepsinstantie over volheid van bevoegdheid beschikt, zodat de beslissing van dit beroepsorgaan in de plaats treedt van de initiële studievoortgangsbeslissing, die dan op haar beurt uit de rechtsorde verdwijnt en bijgevolg niet meer in rechte aanvechtbaar is.

De ambtshalve exceptie is gegrond. Het beroep is niet ontvankelijk ten aanzien van de eerste bestreden beslissing, en enkel ontvankelijk ten aanzien van de tweede bestreden beslissing, de

beslissing van de interne beroepsinstantie van 23 september 2022 (verder: de bestreden beslissing).

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een eerste middel beroept op een schending van het onpartijdigheidsbeginsel als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur.

Standpunt van partijen

Verzoeker betoogt dat zijn promotor ook plaatsvervangend secretaris is van de examencommissie van bachelor in de industriële wetenschappen – elektromechanica en voorzitter van de examencommissie master in de industriële wetenschappen – elektromechanica. Verzoeker vraagt zich af in welke mate de student dan verzekerd kan zijn dat er geen beïnvloeding is met betrekking tot de beslissing in de commissie in welke mate of vorm dan ook vanuit de andere mandaten die de promotor heeft binnen de onderwijsinstelling.

In haar *antwoordnota* merkt verwerende partij vooreerst op dat, waar verzoeker aanhaalt dat de promotor tevens voorzitter is van de examencommissie van de opleiding master in de industriële wetenschappen, zij niet inziet wat de relevantie is van dit argument aangezien verzoeker ingeschreven is in de bacheloropleiding en dus niet door de examencommissie van de masteropleiding wordt beoordeeld. Binnen de onderwijsinstelling is het daarnaast ook geheel gebruikelijk dat, gelet op de verschillende mandaten die binnen de onderwijsinstelling moeten worden vervuld, dezelfde personen vaak meerdere mandaten op zich (moeten) nemen en daarvoor door de academische overheid worden aangesteld.

Verzoeker beperkt zich volgens verwerende partij louter tot de vraag of en in welke mate het mandaat van de promotor als plaatsvervangend secretaris van de interne beroepsinstantie de beslissing dan wel zou hebben beïnvloed zonder evenwel concreet aan te geven op welke punten dit dan wel zou zijn gebeurd.

Bovendien is de wraking van de promotor, als plaatsvervangend secretaris van de interne beroepsinstantie, zonder voorwerp. De promotor heeft in de interne beroepsinstantie namelijk

niet opgetreden als plaatsvervangend secretaris, zoals ook blijkt uit het verslag van de interne beroepsinstantie van 23 september 2022. Daaruit blijkt dat de promotor geen deel uitmaakte van de bespreking van de interne beroepsinstantie tijdens de vergadering, noch tijdens de beraadslaging. Zoals verzoeker zelf ook werd gehoord door de interne beroepsinstantie om een toelichting te geven over zijn bezwaren, werd ook de promotor door de interne beroepsinstantie gehoord om een toelichting te geven over de totstandkoming van het resultaat.

Verder was er *in casu* ook geen nood aan een plaatsvervangend secretaris nu de effectief aangestelde secretaris aanwezig was, wat eveneens blijkt uit het verslag. Verzoeker had dit verslag ook kunnen komen inkijken (en was hiertoe ook uitgenodigd) maar heeft dit niet gedaan. Verwerende partij betreurt dan ook dat verzoeker op deze wijze de eigenlijke gang van zaken in twijfel probeert te trekken en *a fortiori* probeert om de deontologische houding van de promotor dan wel van de interne beroepsinstantie op suggestieve wijze in vraag te stellen en de aandacht af te wenden van de tekortkomingen in de bachelorproef.

Verwerende partij besluit dat er geen sprake is van enige belangenvermenging door het louter horen van de promotor door de interne beroepsinstantie terwijl de promotor voor het overige niet tijdens de vergadering aanwezig was wat ook blijkt uit het verslag van deze vergadering.

In zijn *wederantwoordnota* gaat verzoeker hier niet verder op in.

Beoordeling

Zoals de Raad reeds eerder heeft overwogen in zijn rechtspraak, geldt er een vermoeden van objectiviteit en onpartijdigheid in hoofde van een examinator of promotor van een bachelor- of masterproef. Het staat aan de student om met concrete en overtuigende elementen dit vermoeden aan het wankelen te brengen.

Ten deze voert verzoeker een objectieve partijdigheid aan, omdat zijn promotor een mandaat heeft als plaatsvervangend secretaris van de examencommissie, die ook fungeert als interne beroepsinstantie. (art. 21.3.1 en 21.4.1 OER).

Samen met verwerende partij stelt de Raad evenwel vast dat *in casu* niet promotor [G.S.], maar wel [I.C.] als secretaris bij de bestreden beslissing is opgetreden. Promotor [G.S.] is enkel in

zijn hoedanigheid van promotor gehoord door de interne beroepsinstantie, maar heeft daarna de vergadering verlaten en heeft niet deelgenomen aan de beraadslaging.

Verzoeker maakt voorts niet duidelijk op welke wijze hij in zijn eigen zaak een nadeel zou hebben kunnen lijden door het gegeven dat zijn promotor in andere beroepsdossiers kan optreden als plaatsvervangend secretaris van de interne beroepsinstantie. De Raad ziet geen reden om aan te nemen dat een beslissing van een interne beroepsinstantie over een bachelorproef behept zou zijn met partijdigheid door het enkele feit dat de promotor van die bachelorproef in andere zaken kan optreden als plaatsvervangend secretaris van deze beroepsinstantie.

Bijgevolg is het eerste middel ongegrond.

B. Tweede middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een tweede middel beroeft op een schending van de formele motiveringsplicht.

Eerste middelonderdeel

Standpunt van partijen

Verzoeker betoogt in zijn eerste middelonderdeel dat, verwijzende naar de motieven van de bestreden beslissing, hierin “nergens inhoudelijk is ingegaan op de onwaarheden/vage opmerkingen die in mijn feedback staan”.

Volgens verzoeker heeft hij de opmerkingen die hij bij zijn schriftelijk werkstuk heeft gekregen tijdens het academiejaar 2020-2021 geremedieerd in de versie die hij tijdens de augustus-/septemberzittijd van het academiejaar 2021-2022 heeft ingediend. Volgens verzoeker zijn er ook enkele contradicties tussen de opmerkingen van de lezer van vorig academiejaar en de opmerkingen van de lezer van dit academiejaar en bevat de feedback die hij heeft ontvangen ook onjuistheden. Verzoeker gaat vervolgens puntsgewijs in op enkele van de opmerkingen die de lezer heeft aangehaald.

Verzoeker benadrukt ook nog dat hij, omwille van zijn bijzondere omstandigheden, de gunst heeft gekregen om een vrijstelling te krijgen voor zijn portfolio en verdediging die hij vorig academiejaar heeft behaald. Volgens verzoeker is dit evenwel ook het recht van elke student.

Tot slot geeft verzoeker aan dat er tussen hem en zijn promotor geen verschillende perceptie bestond over de feedback. Verzoeker diende zijn schriftelijk werkstuk voor de derde keer in en er is volgens hem voldoende gecommuniceerd over de verbeterpunten (zowel tijdens de tweede zittijd van het academiejaar 2020-2021 als aan het begin van het daarop volgende academiejaar). Het motief van de bestreden beslissing hieromtrent heeft volgens verzoeker dan ook niet zozeer betrekking op het schriftelijk werkstuk maar wel op het proces zodat dit niet bij de beoordeling van het schriftelijk werkstuk kan worden betrokken.

In haar *antwoordnota* merkt verwerende partij vooreerst op dat de loutere stelling van verzoeker dat hij de opmerkingen zou hebben geremedieerd volgens haar illustreert dat verzoeker voorbijgaat aan de opdracht. Hoewel het onderwerp van de bachelorproef ongewijzigd is gebleven betekent dit volgens verwerende partij niet dat de bachelorproef op zich niet moet worden hernomen. De loutere uitvoering van de opmerkingen die vorig academiejaar werden gegeven, volstaat voor verwerende partij niet.

Hetzelfde geldt volgens verwerende partij met betrekking tot de grief van verzoeker dat er contradicties zouden bestaan tussen de opmerkingen van de lezer van vorig academiejaar en de lezer van dit academiejaar. Ook hier gaat verzoeker volgens haar voorbij aan het feit dat het onderwerp weliswaar ongewijzigd is gebleven maar dat hij dit onderwerp moet herbekijken in het licht van de actuele technische stand van zaken in het domein en de ontwikkelingen die zich daarin inmiddels kunnen hebben voorgedaan en vooral in het licht van de criteria die worden vermeld in het bachelorproefreglement. De persoonlijke moeilijkheden en tegenslagen die verzoeker heeft ervaren doen voor verwerende partij ook geen afbreuk aan de noodzaak om aan de eindcompetenties van de bachelorproef te voldoen; de opleiding is verzoeker overigens al tegemoet gekomen door hem (uitzonderlijk) toe te laten beide andere deelresultaten over te dragen.

Verwerende partij stelt dat zij enkel kan vaststellen dat verzoeker weliswaar ingaat op de punctuele opmerkingen maar niet of in onvoldoende mate aan de opmerkingen tegemoetkomt waarbij verzoeker er zelf van uitgaat dat dit wel het geval zou zijn. Volgens verwerende partij

lijkt de loutere reactie op een opmerking voor verzoeker al voldoende maar stelt hij geen diepere, kritische vragen of dit dan wel de juiste reactie is in het licht van de bredere context en/of de technische ontwikkelingen.

Verwerende partij geeft vervolgens de repliek weer van de promotor bij de kritiek die verzoeker formuleerde in zijn verzoekschrift met betrekking tot de feedback bij het schriftelijk werkstuk. Verwerende partij meent dat, zoals blijkt uit deze repliek en eveneens afgaande op de ervaring in de beoordeling van het schriftelijk werkstuk tijdens het academiejaar 2020-2021, dat verzoeker een andere visie heeft op wat feedback betekent en hoe hij daarmee aan de slag zou moeten gaan.

Vervolgens stipt verwerende partij aan dat, niettegenstaande het onderwerp hetzelfde bleef, het wel ging om een nieuwe bachelorproef waarvan wordt verwacht dat de taken opnieuw worden ingediend. Volgens verwerende partij werd verzoeker ook tijdens een infosessie duidelijk geïnformeerd dat het contact- en feedbackmoment met de promotor pas op vraag van de student zelf wordt georganiseerd. Het bachelorproefreglement voorziet anderzijds ook in een tijdschap met verschillende contactmomenten, gericht op het bieden van een houvast aan de studenten zodat zij hun bachelorproef zo goed mogelijk zouden kunnen voorbereiden. Verzoeker heeft in de loop van het academiejaar 2021-2022 slechts eenmaal (in november 2021) contact opgenomen met de promotor, in weerwil van het bachelorproefreglement. Hierin worden studenten nochtans verplicht om regelmatig hun promotor te contacteren om eventueel tijdig bij te kunnen sturen indien nodig. In zijn verzoekschrift bevestigt verzoeker volgens verwerende partij ook zelf dat hij geen nood heeft aan feedback van de promotor en dat hij een andere visie heeft dan hem kon/kan worden bijgebracht. Verwerende partij is van oordeel dat contact met de promotor op regelmatige basis (zoals voorzien in het bachelorproefreglement) nochtans bijkomende inzichten had kunnen opleveren maar dat verzoeker die eventuele inzichten zichzelf heeft ontzegd doordat hij van oordeel blijft dat hij op de opmerkingen (waarop hij volgens verwerende partij ook had kunnen anticiperen) heeft geantwoord en dus meer punten zou verdienen. Verwerende partij kan dit laatste niet bittreden en benadrukt het belang van feedback om studenten te laten inzien waar zij kunnen verbeteren maar kan enkel vaststellen dat eender welke feedback op verzoeker afkaatst.

Uit de door verwerende partij aangehaalde opmerkingen en reacties bij de bachelorproef blijkt volgens haar ook dat verzoeker een “afvinklijstje” lijkt te verwachten waarin punctuele

opmerkingen staan die hij dan na de louter mechanistische uitwerking ervan zou kunnen uitvoeren. Volgens verwerende partij wordt van een bachelorstudent bij de bachelorproef – die verschillende competenties van de opleiding omvat – verwacht dat hij voldoende inzicht, initiatief en probleemoplossend denkvermogen aan de dag legt. Dit blijkt volgens verwerende partij ook uit de finaliteit van de bachelorproef zoals deze wordt omschreven in het bachelorproefreglement.

In zijn *wederantwoordnota* merkt verzoeker vooreerst met betrekking tot de door verwerende partij aangehaalde gunstmaatregel op dat hij slechts een recht benut dat hem werd ontnomen door de promotor. Dit werd volgens verzoeker na een gesprek met de ombudsdiens rechtgezet zodat hij betwijfelt of er dan wel nog sprake is van een gunstmaatregel.

Verder betoogt verzoeker dat er niets is gewijzigd aan het onderwerp, noch aan de technologische vooruitgang die relevant is voor zijn bachelorproef zodat het volgens hem vanzelfsprekend is dat hij alleen rekening heeft gehouden met de feedback van vorig academiejaar om zijn bachelorproef te verbeteren. Verzoeker stelt dat hij zich enkel heeft gebaseerd op de feedback van vorig academiejaar om zijn bachelorproef te verbeteren omdat hij anders niet kon weten wat de tekortkomingen waren die de oorzaak waren van zijn eerder resultaat.

Vervolgens gaat verzoeker verder in op de opmerkingen/reacties bij zijn schriftelijk werkstuk. Wat betreft de tussentijdse feedback, gaat verzoeker niet akkoord met het standpunt van verwerende partij. Verzoeker geeft aan dat hij de bachelorproef al voor de derde keer heeft ingediend. Hij heeft vorig jaar al heel uitgebreide feedback gekregen waar hij mee aan de slag kon gaan. Verzoeker heeft ook nog bij de herneming van zijn bachelorproef een gesprek gehad met zijn promotor om nogmaals de tekortkomingen te overlopen en na te gaan op welke punten de bachelorproef verbeterd moest worden. Het was voor verzoeker zeer duidelijk wat hij diende te remediëren. Verzoeker ziet ook niet in waarom zijn bachelorproef moet worden beschouwd als een “nieuwe” bachelorproef aangezien hij al geslaagd is voor bepaalde onderdelen van de bachelorproef (het proces en de presentatie). Verzoeker heeft zich daarom gefocust op het verbeteren van de punten die aan de basis lagen van zijn tekort.

Tweede middelonderdeel

Standpunt van partijen

In een tweede middelonderdeel voert verzoeker aan dat er “nergens een goede weerlegging is gekomen dat het cijfer 5/20 objectief tot stand is gekomen”.

Verzoeker stelt, verwijzende naar de criteria voor het schriftelijk werkstuk waarbij hij aangeeft op welke wijze hij volgens hem hieraan voldaan heeft, dat “Verschillende van de belangrijke te beoordelen competenties blijven volstrekt onbesproken en het is dan ook onduidelijk op welke wijze de zaken die onbesproken blijven (en dus voldeden) zich verhouden tot de zaken die minder goed zouden zijn.”

In haar *antwoordnota* wijst verwerende partij erop dat een bachelorproef geen kennisexamen is dat kan ingedeeld worden in een aantal vragen die al dan niet correct kunnen worden beantwoord en in functie daarvan elk een deelcijfer kunnen opleveren. Het gaat *in casu* om een evaluatievorm waarbij de antwoorden van de student niet noodzakelijk aan een antwoordsleutel kunnen worden afgetoetst. De promotor maakt een globale beoordeling van het schriftelijk werkstuk aan de hand van vooraf meegedeelde criteria. Aangezien er bij de Raad nog een beroep aanhangig is tegen het resultaat van de bachelorproef die in het academiejaar 2020-2021 werd ingediend, werd aan een tweede lezer gevraagd om het schriftelijk werkstuk bijkomend na te lezen (waardoor er twee lezers zijn voor dit werkstuk) om zo een oordeel vanuit meerdere invalshoeken te bekomen.

Verder verwijst verwerende partij naar de toelichting van de promotor, gegeven tijdens de bijeenkomst van de interne beroepsinstantie, waarin deze – weliswaar *in globo* – de motivering van de score voor het schriftelijk werkstuk heeft geschetst aan de hand van de criteria die het bachelorproefreglement hanteert. De mondelinge toelichting van de promotor werd samenvattend in het verslag van de bijeenkomst van de interne beroepsinstantie opgenomen; aan de leden van de interne beroepsinstantie werd voor de vergadering het feedbackdocument van de lezers bezorgd.

Tot slot geeft verwerende partij in haar antwoordnota een weergave van de meer uitgeschreven toelichting van de promotor.

In zijn *wederantwoordnota* repliceert verzoeker op de door verwerende partij aangehaalde uitgeschreven toelichting van de promotor. Verzoeker besluit dat hij nog steeds niet inziet waarom het resultaat is geëvolueerd van een 9/20 naar een 5/20 niettegenstaande de doorgevoerde verbeteringen aan de bachelorproef waarvan noch het onderwerp is veranderd noch de voor de bachelorproef relevante technologische vooruitgang.

Beoordeling van het eerste en tweede middelonderdeel

De formele motiveringsplicht, zoals opgelegd bij de wet van 29 juli 1991, houdt in dat in de bestuurshandeling zelf op een afdoende wijze de juridische en feitelijke overwegingen moeten worden vermeld die aan de beslissing ten grondslag liggen. Om afdoende te zijn is niet vereist dat de interne beroepsinstantie in de formele motivering alle argumenten die verzoeker in de loop van de beroepsprocedure aanvoert, stuk voor stuk ontmoet. Wel dient te blijken dat de interne beroepsinstantie de wezenlijke aspecten van het verweer van verzoeker bij de beoordeling heeft betrokken en dat verzoeker kan begrijpen waarom de interne beroepsinstantie heeft geoordeeld zoals zij heeft geoordeeld.

De Raad onderzoekt hierna of dit *in casu* gebeurd is.

Eerste middelonderdeel

In zijn intern beroepsschrift betwist verzoeker puntsgewijs kritiek die lezer [T.D.K.] in het feedbackverslag noteerde over zijn schriftelijk werkstuk. (stuk 3 en 6 administratief dossier)

Volgens verzoeker antwoordt de bestreden beslissing niet op deze kritiek.

De Raad stelt vast dat de bestreden beslissing inderdaad niet ingaat op de kritiek die verzoeker leverde op de inhoudelijke beoordeling van lezer [T.D.K.]. Zoals hoger vermeld, is de interne beroepsinstantie niet verplicht om punt per punt deze kritiek van verzoeker te overlopen en te beantwoorden, maar dan moet minstens uit het geheel van de motieven blijken waarom de interne beroepsinstantie oordeelt dat deze kritiek ongegrond is. Zulks kan de Raad evenwel niet afleiden uit de globale tekst van de bestreden beslissing.

Het is duidelijk *dat* de interne beroepsinstantie de kritiek van verzoeker op de beoordeling van lezer [T.D.K.] naast zich neerlegt, maar niet *waarom*.

De bestreden beslissing geeft wel aan dat verzoeker in de loop van academiejaar 2021-2022 zijn promotor onvoldoende heeft gesproken om een goed zicht te krijgen op wat nodig is om zijn schriftelijk werkstuk afdoende te verbeteren en om een potentieel verschil in perceptie over de gegeven feedback van het academiejaar 2020-2021 te krijgen. Dit vormt mogelijks een verklaring voor het gegeven dat verzoeker een schriftelijk werkstuk indiende dat negatieve commentaar kreeg van lezer [T.D.K.], maar hiermee legt de interne beroepsinstantie nog niet uit waarom de negatieve commentaar in weerwil van verzoekers argumenten, gegrond zou zijn.

Daar waar de bestreden beslissing stelt

“- Het loutere feit dat je een andere, in dit geval lagere, deelscore behaalt voor het schriftelijk werkstuk geen incorrecte beoordeling doet vermoeden. De beide beoordelingen, dit academiejaar en vorig academiejaar, zijn onafhankelijk van elkaar tot stand gekomen en kunnen dus van elkaar verschillen, bijvoorbeeld in het licht van het volgende evaluatiecriterium: “de student kan het project correct situeren in een bredere context (wetenschappelijk, technologisch, maatschappelijk of economisch...)” waardoor het niet onredelijk is dat een sterk gelijkaardig werkstuk toch een andere beoordeling krijgt, zeker in een technisch en maatschappelijk snel evoluerende discipline.”

vormt dit motief evenmin een antwoord op verzoekers argumenten omtrent de onjuistheid van de gegeven feedback. Verzoeker beperkte zich in zijn intern beroepsschrift immers niet tot het stellen dat de beoordeling van zijn bachelorproef in academiejaar 2021-22 incorrect was omdat die beoordeling anders was in academiejaar 2020-21, maar ontwikkelde gerichte inhoudelijke kritiek op de beoordeling in academiejaar 2021-22. Die kritiek wordt niet ontmoet in de bestreden beslissing, noch in een specifiek daarop gericht motief, noch in de motivering *in globo*.

Het is dan ook logisch dat verzoeker zijn inhoudelijke kritiek op de feedback van lezer [T.D.K.] herneemt in zijn extern verzoekschrift. In de antwoordnota repliceert verwerende partij dan dat deze kritiek is voorgelegd aan verzoekers promotor, en geeft verwerende partij de reactie van de promotor op elk punt van kritiek weer. Verzoeker gaat hier dan weer verder op in, in zijn wederantwoordnota.

Zonder in te gaan op de vraag of de kritiek van verzoeker op de feedback van lezer [T.D.K.] terecht is of niet (dergelijke beoordeling valt namelijk buiten de grenzen van het middel inzake de formele motiveringsplicht), stelt de Raad vast dat de weerlegging van die kritiek door de promotor niet terug te vinden is in de bestreden beslissing, noch kan uit de bestreden beslissing afgeleid worden waarom de kritiek van verzoeker in zijn intern beroepsschrift niet is gevuld. De formele motivering daarvoor komt pas voor het eerst naar voor in de antwoordnota van verwerende partij.

Uit de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 volgt echter dat enkel met de in de bestreden beslissing vermelde redenegeving rekening kan worden gehouden. De miskenning van de formele motiveringsplicht kan niet worden goedgemaakt door na het indienen van het verzoekschrift nog motieven ter kennis te brengen van de verzoekende partij, bijvoorbeeld in de antwoordnota.

Het eerste middelonderdeel van het tweede middel is gegrond.

Geheel ten overvloede wenst de Raad op te merken dat een diligenter handelen van verzoeker doorheen academiejaar 2021-2022 deze problematiek vermoedelijk en minstens deels had kunnen vermijden. De Raad kan zich namelijk niet van de indruk ontdoen dat een grondig gesprek tussen verzoeker en zijn promotor inhoudelijk veel duidelijkheid had kunnen brengen voor verzoeker. Hiertoe heeft verzoeker echter weinig initiatief genomen. Verzoeker heeft in de loop van dit academiejaar slechts eenmaal een gesprek van 30 minuten gehad met zijn promotor, in november. Vervolgens heeft hij op geen enkel ogenblik een voorlopige versie overgemaakt voor tussentijdse feedback. Had verzoeker dat wel gedaan, dan had hij vermoedelijk eerder de boodschap gekregen dat het schriftelijk werkstuk in de ogen van de promotor onvoldoende op punt stond, zodat verzoeker hierover al eerder (dus voor de beoordeling) een discussie had kunnen voeren met de promotor, mogelijk met ofwel een aanpassing van het schriftelijk werkstuk ofwel een aangepast standpunt van de promotor tot gevolg, afhankelijk van de uitkomst van deze discussie. Dergelijke aanpak zou minstens als voordeel hebben gehad dat deze kwestie al eerder had uitgeklaard kunnen worden, in plaats van op een later ogenblik in het kader van het intern en extern beroep. Evenzeer stelt de Raad vast dat, hoewel het verzoekers recht is om zijn schriftelijk werkstuk pas in te dienen tijdens de tweede zittijd, hiermee uiteraard het risico groeit dat de feedback die verzoeker daarna krijgt op het schriftelijk werkstuk, niet meer besproken en daarna geïntegreerd kan worden in het werkstuk in het kader van een volgende examenkans van datzelfde academiejaar.

Tweede middelonderdeel

In een tweede middelonderdeel voert verzoeker aan dat er “nergens een goede weerlegging is gekomen dat het cijfer 5/20 objectief tot stand is gekomen” (p. 10 verzoekschrift) en “Verschillende van de belangrijke te beoordelen competenties blijven volstrekt onbesproken en het is dan ook onduidelijk op welke wijze de zaken die onbesproken blijven (en dus voldeden) zich verhouden tot de zaken die minder goed zouden zijn.”

Hiermee voert verzoeker aan dat de bestreden beslissing niet motiveert waarom verzoeker met zijn schriftelijk werkstuk niet voldoet aan de vooropgestelde evaluatiecriteria, hoewel hij die vraag heeft gesteld in zijn intern beroepsschrift. Bijgevolg voert verzoeker een schending van de formele motiveringsplicht aan.

In de “Richtlijnen voor project en scriptie Bachelor- en Schakelproef Elektromechanica” staan de (sub)evaluatiecriteria voor het schriftelijk werkstuk omschreven. (stuk 2 verzoeker, p. 25-26)

Deze evaluatiecriteria heeft de promotor een kwantitatieve beoordeling gegeven, met name 5/20 voor elk van de drie criteria. (stuk 5C administratief dossier) Het beoordelingsformulier bevat geen woordelijke toelichting bij deze kwantitatieve beoordeling, laat staan dat de bestreden beslissing ernaar verwijst.

Evenmin verwijst de bestreden beslissing naar de beoordeling van de lezers van de bachelorproef, om op die manier duidelijk te maken op welke manier de evaluatiecriteria beoordeeld zijn – nog los van de vraag of de lezers een afdoende motivering aanleveren in hun feedback.

Wat betreft deze feedback, merkt de Raad *ten overvloede* op dat verwerende partij in stuk 6 van het administratief dossier in totaal drie feedbackverslagen van drie lezers vermeldt, die evenwel niet gedateerd zijn:

- Verzoeker lijkt niet te betwisten dat de feedback van lezer [T.D.K.] betrekking heeft op de bachelorproef van academiejaar 2021-2022.
- Van de beoordeling door [I.V.C] lijkt verwerende partij in haar antwoordnota zelf aan te geven dat dit de feedback is die aan het einde van academiejaar 2020-2021 is gegeven, en de tekst zelf verwijst dan logischerwijze ook naar de “eerste zit” en “tweede zit”. (Verzoeker diende in het academiejaar 2020-2021 het schriftelijk werkstuk in, in eerste en tweede zit. In het academiejaar 2021-2022 diende hij enkel in, in tweede zit). Het feedbackverslag van [I.V.C] kan dan ook geen betrekking hebben op de bachelorproef, zoals ingediend in de tweede zittijd van academiejaar 2021-2022.
- Van de feedback van de bijkomende lezer [R.B.] kan de Raad vaststellen dat deze is opgesteld aan het einde van academiejaar 2021-22, aangezien deze lezer stelt:
“Het is heel erg jammer dat [verzoekende partij] geen presentatie wil geven om de thesis te komen verdedigen.”

Verzoeker heeft in academiejaar 2020-2021 de thesis wel verdedigd, in academiejaar 2021-2022 niet aangezien zijn deelscore voor de presentatie, zoals toegekend in academiejaar 2020-2021 is overgedragen naar academiejaar 2021-2022.

Voor het eerst ter zitting stelt verzoeker evenwel te betwijfelen of lezer [R.B.] wel de juiste versie van de bachelorproef heeft ontvangen. Zijn commentaar lijkt – aldus verzoeker – immers betrekking te hebben op elementen uit de bachelorproef van academiejaar 2020-2021, elementen die verzoeker nadien heeft aangepast. Verzoeker meent dus dat lezer [R.B.] de versie van 2020-2021 heeft gekregen. Verzoeker had de mogelijkheid om dit argument al aan te voeren in zijn wederantwoordnota, d.i. nadat hij voor het eerst kennis kreeg van dit stuk in het administratief dossier, maar heeft dit niet gedaan. Nu het middel niet de openbare orde raakt, kan het vervolgens niet op ontvankelijke wijze voor het eerst ter zitting worden aangevoerd.

De Raad stelt vast dat de bestreden beslissing de evaluatiecriteria niet *explicit* bespreekt. Uit het *geheel* van de motieven van de bestreden beslissing kan de Raad evenmin afleiden hoe de interne beroepsinstantie de evaluatiecriteria in het kader van die bevoegdheid die hem toekomt krachtens de devolutieve werking van het intern beroep, heeft beoordeeld. Nochtans heeft verzoeker in zijn verzoekschrift gesteld niet te begrijpen waarom de evaluatiecriteria zijn beoordeeld zoals ze zijn beoordeeld, met name 5/20 voor elke criterium.

Verwerende partij verwijst in haar antwoordnota naar het proces-verbaal van de hoorzitting voor de interne beroepsinstantie van 23 september 2022. (stuk 7 administratief dossier) Tijdens deze bijeenkomst zou de promotor *in globo* hebben geschat hoe de evaluatiecriteria zijn beoordeeld. Voor zover uit dit pv van hoorzitting al zou kunnen worden afgeleid hoe de afzonderlijke evaluatiecriteria zijn beoordeeld, stelt de Raad vast dat de bestreden beslissing in de motivering niet naar het pv van hoorzitting verwijst, noch is het aan verzoeker mee overgemaakt samen met de bestreden beslissing. Bijgevolg kan er geen sprake zijn van een formele motivering van de bestreden beslissing door verwijzing.

In haar antwoordnota geeft verwerende partij vervolgens een “meer uitgeschreven” versie van de mondelinge toelichting die de promotor zou hebben gegeven tijdens de hoorzitting. Voor zover deze “meer uitgeschreven” versie evenwel meer informatie zou bevatten dan het pv van hoorzitting, gaat het om verklaringen waarvan de Raad onmogelijk kan vaststellen dat de promotor deze effectief heeft gegeven ter zitting en dat de interne beroepsinstantie er bijgevolg

kennis van heeft genomen. Daarom houdt de Raad er geen rekening mee bij de beoordeling van dit middelonderdeel. *Geheel ten overvloede* merkt de Raad wel op dat de toelichting van de promotor in de antwoordnota een onderdeel “timing en planning bachelorproef” bevat, hetgeen op het eerste gezicht geen evaluatiecriterium van het schriftelijk werkstuk lijkt te zijn. Het lijkt eerder betrekking te hebben op een evaluatiecriterium van het onderdeel “portfolio proces”. (stuk 2 verzoeker, p. 24-25), maar voor dat onderdeel heeft verzoeker een overdracht van deelscore gekregen zodat deze beoordeling in academiejaar 2021-2022 niet meer moest worden overgedaan.

Uit de bestreden beslissing zelf blijkt niet afdoende waarom de afzonderlijke evaluatiecriteria elk werden beoordeeld met een 5/20.

Het tweede middelonderdeel van het tweede middel is gegrond.

Aangezien de overige middelen niet kunnen leiden tot een ruimere vernietiging, beoordeelt de Raad ze niet.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van de interne beroepsinstantie van 23 september 2022 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk maar ongegrond werd verklaard.

2. De interne beroepsinstantie neemt uiterlijk op 1 december 2022 een nieuwe beslissing.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 14 november 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Elsbeth Loncke	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris

Gilles Fourneau

De voorzitter

Elsbeth Loncke

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.067 van 8 november 2022 in de zaak 2022/0758

In zake: xxx

Tegen: UNIVERSITEIT ANTWERPEN
Woonplaats kiezend te 2000
Antwerpen Prinsstraat 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 6 oktober 2022, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 14 september 2022 en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 29 september 2022 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk maar ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 4 november 2022.

Kamervoorzitter Elsbeth Loncke heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij is gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is sinds het academiejaar 2020-2021 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de toegepaste economische wetenschappen: handelsingenieur’.

Aangezien verzoeker minder dan 60% studierendement heeft behaald tijdens het academiejaar 2020-2021, werd hem op 15 september 2021 een maatregel van studievoortgangsbewaking opgelegd: verzoeker diende in het academiejaar 2021-2022 minstens 60% van de door hem

opgenomen studiepunten te verwerven, zo niet zou de herinschrijving voor het academiejaar 2022-2023 worden geweigerd. In het academiejaar 2021-2022 kon verzoeker zich bovendien voor maximaal 45 studiepunten inschrijven en diende hij in de eerste plaats die opleidingsonderdelen te hernemen waarvoor verzoeker een tekort behaalde.

Aangezien verzoeker niet aan de opgelegde bindende voorwaarde heeft voldaan, wordt hem op 14 september 2022 de verdere inschrijving in dezelfde of een sterk verwante opleiding geweigerd.

Verzoeker stelde op datum van 20 september 2022 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 29 september 2022 werd het intern beroep ontvankelijk maar ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie stelde vooreerst dat de beslissing gebaseerd is op de artikelen 19.2 en 19.3 van het onderwijs- en examenreglement.

De interne beroepsinstantie heeft er verder begrip voor dat de gebeurtenissen in het persoonlijk leven van de student een grote impact moeten hebben op zijn welzijn en hoopt dat de student verder op zoek kan gaan naar gepaste hulpverlening. De interne beroepsinstantie stelt evenwel vast dat er al drie jaar op rij erg zwakke resultaten worden behaald en vreest dat de weg naar een diploma op deze manier te lang zou zijn (de student behaalde respectievelijk 18/60 (30%), 15/48 (31%) en 15/39 (38%)).

Na drie jaar studeren heeft de student nog steeds de volgende essentiële opleidingsonderdelen uit het eerste jaar niet behaald: wiskunde, grondslagen van de engineering, beschrijvende statistiek en kansrekenen en marketing.

Op basis van de facultaire richtlijnen, de studieresultaten, de studievoortgang van de student en de motivatie in het intern beroep besloot de interne beroepsinstantie dat de aangehaalde redenen onvoldoende zijn om af te wijken van de eerdere beslissing.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 29 september 2022 aan verzoeker overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 6 oktober 2022 diende verzoeker een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist in de antwoordnota niet de ontvankelijkheid van het beroep.

Ambtshalve merkt de Raad het volgende op.

Verzoeker richt zijn beroep zowel tegen de beslissing van de interne beroepsinstantie van 29 september 2022 (tweede bestreden beslissing) als tegen de initiële maatregel van studievoortgangsbewaking van 14 september 2022 (eerste bestreden beslissing). Of een initiële studievoortgangsbeslissing in de huidige stand van de procedure nog het voorwerp kan uitmaken van een beroep bij de Raad, is afhankelijk van de omvang van de bevoegdheid van het orgaan dat instaat voor de behandeling van het intern beroep, dat de student op straffe van onontvankelijkheid van zijn beroep bij de Raad eerst dient uit te putten.

Te dezen bepaalt artikel 21.4.2 van het onderwijs- en examenreglement (hierna: ‘OER’) van de verwerende partij dat alle intern aangetekende beroepen op gemotiveerde wijze leiden tot een bevestiging van de oorspronkelijke beslissing of tot een herziening van deze beslissing.

Verwerende partij heeft haar interne beroepsprocedure aldus derwijze georganiseerd dat de beroepsinstantie over volheid van bevoegdheid beschikt, zodat de beslissing van dit beroepsorgaan in de plaats treedt van de initiële studievoortgangsbeslissing, die dan op haar beurt uit de rechtsorde verdwijnt en bijgevolg niet meer in rechte aanvechtbaar is.

De ambtshalve exceptie is gegrond. Het beroep is niet ontvankelijk ten aanzien van de eerste bestreden beslissing, en enkel ontvankelijk ten aanzien van de tweede bestreden beslissing, de beslissing van de interne beroepsinstantie van 29 september 2022 (verder: de bestreden beslissing).

V. De middelen

Enig middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op een schending van de formele motiveringsplicht, het zorgvuldigheidsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker betrekt vooreerst zijn kritiek op de motieven van de beslissing van de interne beroepsinstantie. Hoewel de interne beroepsinstantie begrip toont voor de gebeurtenissen die een impact hadden op het persoonlijk leven van verzoeker, wordt de beslissing enkel gesteund op de zwakke studieresultaten van de afgelopen drie jaar. De link wordt niet gelegd tussen de (onbehandelde) psychologische toestand van verzoeker, ontstaan door externe factoren en de moeizame vooruitgang. Ook de verwijzing naar de essentiële opleidingsonderdelen uit het eerste jaar die verzoeker niet behaalde, dient volgens hem genuanceerd te worden. Zo is het opleidingsonderdeel marketing pas sinds het academiejaar 2021-2022 opgenomen in de eerste bachelor. De interne beroepsinstantie gaat er ook aan voorbij dat verzoeker wél slaagde voor enkele opleidingsonderdelen binnen de opleiding: economie, accountancy, digitale informatiesystemen, onderzoeksmethodologie, inleiding tot de financiële markten, management en organisatie. Voor marketing, beschrijvende statistiek en kansrekenen en grondslagen van de duurzame onderneming behaalde verzoeker, in de uitzonderlijke omstandigheden waarmee hij geconfronteerd werd, respectievelijk 9/20, 9/20 en 8/20.

Vervolgens beschrijft verzoeker de uitzonderlijke situatie waarin hij zich de afgelopen drie jaar bevond. De moeder van verzoeker werd (terug) ernstig ziek in mei 2020 en diende sindsdien verschillende ingrepen en behandelingen te ondergaan tot haar ontslag uit het ziekenhuis op 10 november 2022. De gevolgen van de coronamaatregelen hebben ook, mede door de ernstige ziekte van zijn moeder, een grote impact gehad op verzoeker. Hij moest heel wat verwerken: naast de ziekte van zijn moeder ook de beëindiging van zijn relatie. Verzoeker heeft geprobeerd dit zelf te boven te komen en heeft overwogen om professionele hulp in te schakelen maar heeft de stap uiteindelijk niet kunnen zetten. Verzoeker kreeg in die periode ook zelf medische problemen en raakte in een sociaal isolement. Om dit laatste te doorbereken heeft hij in het tweede semester van 2021 een job gezocht als consultant, ook omdat dit in het verlengde ligt van de richting die hij na zijn studies wenst uit te gaan. Aan het begin van zijn derde jaar heeft verzoeker ook besloten om een studentenjob op te nemen om zo de financiële last voor zijn

moeder wat te verlichten. Doordat aan verzoeker ondertussen een studievoortgangsbewakingsmaatregel werd opgelegd, kon hij zich maar voor maximaal 45 studiepunten inschrijven. Omdat verzoeker zich wilde bewijzen in die job, werkte hij vaak wekelijks meer dan twee volle dagen. Na de weigering tot inschrijving besloot verzoeker, mede op voorspraak van zijn moeder, om toch professionele hulp te zoeken bij een psycholoog.

Verzoeker erkent dat hij de afgelopen drie jaar niet goed presteerde maar hij had verwacht dat de onderwijsinstelling de eerder vermelde uitzonderlijke omstandigheden in aanmerking zou hebben genomen om verzoeker nog een laatste kans te geven. Daarnaast haalt verzoeker de opleidingsonderdelen aan waarvoor hij wel geslaagd is en wijst hij erop dat hij de tekorten behaalde in de eerder vermelde moeilijke omstandigheden. Verzoeker is er ook van overtuigd dat hij, mede door zijn vooropleiding in het secundair, zal kunnen slagen voor het opleidingsonderdeel wiskunde. Verzoeker is, na grondige zelfreflectie, ook overtuigd dat deze opleiding geschikt is voor hem en hij is bereid om deze te voleindigen.

Tot slot geeft verzoeker aan dat hij de komende jaren zijn studie anders gaat aanpakken. Zo gaat verzoeker therapie volgen bij een psycholoog om nieuwe tegenslagen te kunnen ondervangen. Verzoeker gaat ook niet meer werken tijdens het academiejaar en zal de focus leggen op de eerstejaarsvakken. Verzoeker zal hierbij ook alle ondersteunende faciliteiten van de onderwijsinstelling benutten. Als laatste zal verzoeker ook meer inzetten op het leggen en onderhouden van sociale contacten alsook elke les bijwonen.

Verzoeker besluit dat de huidige opleiding voor hem het meest geschikt is en dat hij op basis van zijn eerdere resultaten al getoond heeft dat hij deze opleiding ook aankan. Verzoeker zal ook een afspraak maken bij de trajectbegeleider om een realistisch plan van aanpak op te stellen.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij vooreerst dat zij begrip heeft voor de omstandigheden als gevolg van de coronapandemie die een invloed kunnen hebben gehad op verzoekers studies. Die omstandigheden waren volgens verwerende partij echter gelijkaardig op studievak voor alle medestudenten zodat zij op zich niet als verschoning kunnen worden aangevoerd om niet het minimale studierendement van 60 % te behalen, laat staat het door verzoeker effectief behaalde studierendement van respectievelijk 31% en 38%.

Daarnaast merkt verwerende partij op dat op de situatie van verzoeker in het academiejaar 2019-2020 reeds een gunstmaatregel werd toegepast als gevolg van de coronapandemie die rekening houdt met de invloed die de pandemie op de studenten kan hebben uitgeoefend zodat hem de verdere inschrijving reeds had kunnen worden geweigerd in het academiejaar 2020-2021, wat als gevolg van de gunstmaatregel niet is gebeurd zodat hem, ondanks het twee maal niet behalen van het minimale studierendement, toch de toelating tot herinschrijving voor het academiejaar 2021-2022 werd verleend.

Verder heeft verwerende partij eveneens begrip voor de persoonlijke omstandigheden (ziekte van zijn moeder en zijn relatiebreuk) waarmee verzoeker werd geconfronteerd en die het studeren kunnen bemoeilijken maar volgens verwerende partij niet onmogelijk maken en bezwaarlijk volledig verantwoordelijk kunnen zijn voor het studietraject van verzoeker. Verwerende partij stelt namelijk vast dat verzoeker wel heeft overwogen om enkele initiatieven te nemen die eventueel een gunstige invloed zouden kunnen hebben gehad maar dit dan toch niet heeft gedaan. Verzoeker erkent volgens verwerende partij namelijk zelf dat hij noch psychologische hulp heeft gezocht noch contact heeft opgenomen met de studietrajectbegeleiding of met de bredere ondersteuning voor studieadvies en studentenbegeleiding. Volgens verwerende partij kan verzoeker nochtans niet ontkennen dat hij van de bindende voorwaarde op de hoogte was (of had moeten zijn) en dus ook van de mogelijke gevolgen van het niet inlossen van die bindende voorwaarde. In de brieven inzake studievoortgang die verzoeker op 15 februari 2022 en 6 juli 2022 heeft ontvangen wordt er volgens verwerende partij nochtans op gewezen dat verzoeker kon aansluiten bij een open informatiesessie of een gesprek aanvragen bij de studietrajectbegeleider, wat verzoeker niet heeft gedaan.

Verzoeker heeft integendeel meerdere extracurriculaire activiteiten aangegaan. Volgens verwerende partij verhindert een studentenjob van twee dagen per week, waarvan volgens haar slechts stukken worden bijgebracht voor twee dagen in oktober 2021 en twee dagen in mei 2022, de combinatie niet met het deeltijdse studiepakket ten belope van 39 studiepunten dat door verzoeker werd opgenomen in het academiejaar 2021-2022. Naar het oordeel van verwerende partij is dit in alle redelijkheid een haalbaar studieprogramma waarin bijgevolg minstens het minimaal vereiste studierendement zou moeten kunnen worden behaald zodat verwerende partij deze situatie niet als uitzonderlijk kan beschouwen. Hoewel verwerende partij de houding van verzoeker waardeert om werk en studies te combineren teneinde de financiële

thuissituatie te verlichten, leidt verwerende partij hieruit af dat dit niet strikt noodzakelijk was zodat ook deze situatie evenmin als uitzonderlijk kan worden beschouwd. Ook het engagement van verzoeker als consultant, hoe lovenswaardig dat ook mag zijn, is volgens verwerende partij ten koste gegaan van de studies van verzoeker.

Vervolgens stipt verwerende partij aan dat, waar verzoeker verwijst naar de door hem behaalde credits, zij niet anders kan dan vaststellen dat verzoeker na drie academiejaren (en dus zes zittijden) nog steeds de essentiële opleidingsonderdelen ‘Wiskunde 1’, ‘Grondslagen van de engineering’, ‘Beschrijvende statistiek en kansrekenen’ en ‘Marketing’ niet heeft behaald. Verwerende partij wijst er ook op dat verzoeker zelf aangeeft dat hij tot op vandaag nog steeds dezelfde problemen ervaart. De begeleiding waarop verzoeker een beroep wenst te doen kan inderdaad verbetering opleveren, ook op studievlak, maar dat geeft volgens verwerende partij geen perspectief om op korte termijn een afwijking van de toepassing van de studievoortgangsbepalingen te verantwoorden zodat de interne beroepsinstantie het binnen afzienbare tijd behalen van een bachelordiploma in de beoogde richting of een sterk verwante opleiding als niet erg waarschijnlijk inschat.

Tot slot argumenteert verwerende partij dat, op basis van de artikelen 19.2 en 19.4 van het OER het toch toestaan van de toelating tot herinschrijving voor een student die in elk van de twee voorafgaande academiejaren voor eenzelfde opleiding was ingeschreven en daarin telkens minder dan 60% van de studiepunten van zijn/haar studieprogramma heeft verworven een gunst is en geen recht. Aangezien verwerende partij van oordeel is dat er geen uitzonderlijke omstandigheden voorliggen, laat staat een overmachtssituatie (andere dan de overmachtssituatie die in het academiejaar 2019-2020 werd erkend), is zij niet gehouden tot het toestaan van een uitzondering op de toepassing van artikel 19.2 van het OER.

Verwerende partij besluit dat de beslissing om het intern beroep van verzoeker niet in te willigen zodat de weigering tot inschrijving in de huidige opleiding en sterk verwante opleidingen voor het academiejaar 2022-2023 gehandhaafd blijft, niet als onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk, te beschouwen is.

In zijn *wederantwoordnota* stipt verzoeker vooreerst aan dat verwerende partij het al dan niet bestaan van uitzonderlijke omstandigheden die zijn studievoortgang hebben beïnvloed los van elkaar heeft beoordeeld. De situaties waarmee verzoeker werd geconfronteerd (ziekte van zijn

moeder en zijn relatiebreuk) versterkten elkaar namelijk. Hoewel verzoeker kan begrijpen dat deze situaties op zich niet als uitzonderlijke omstandigheden kunnen worden beschouwd, benadrukt verzoeker dat de samenloop van beide (ook het verloop van de ziekte van zijn moeder) dat wel is.

Verder betoogt verzoeker dat het gebrek aan initiatief om zijn persoonlijke problemen aan te pakken net een uiting is van het probleem dat hem niet kan worden verweten: hij had geen energie meer om verdere stappen te zetten. Tijdens de consultaties bij de huisarts werd er ook geen onderliggende medische oorzaak gevonden en werd geen link gelegd met een psychisch aspect. Verzoeker was en is ervan overtuigd dat contact met andere mensen een sleutel is tot de oplossing. Daarom heeft hij ook een studentenjob en engagement als consultant opgenomen. Dit heeft verzoeker ook deugd gedaan zolang er persoonlijk contact mogelijk was. Voor verzoeker was er aanvankelijk wel degelijk een financiële noodzaak om een studentenjob op te nemen, gelet op de onzekerheden gerelateerd aan de gezondheidstoestand van zijn moeder.

Wat de resultaten van de door hem opgenomen opleidingsonderdelen betreft, verwijst verzoeker naar zijn argumenten die hij op intern beroep heeft voorgelegd. Met betrekking tot het opleidingsonderdeel wiskunde geeft verzoeker aan dat voor dit vak een constante studie noodzakelijk is, wat hij nog niet eerder kon opbrengen waardoor hij dit vak aan zich voorbij heeft laten gaan. Ondertussen heeft verzoeker hiervoor een zelfstudiepakket ter hand genomen en is hij bezig met de cursus van vorig jaar door te nemen.

Vervolgens betreurt verzoeker het standpunt van verwerende partij omtrent een gunstiger studieperspectief. Verzoeker meent dat de kans om zijn studie voort te zetten net kan bijdragen aan het herstelproces dat hij heeft opgestart. Hij erkent ook dat, als hij eerder de situatie zou hebben aangekaart bij de trajectbegeleiding, hij zijn studiepakket ook anders zou hebben samengesteld.

Met betrekking tot de combinatie tussen zijn studentenjob en zijn studies brengt verzoeker de werkschema's bij aangezien verwerende partij lijkt te twijfelen aan zijn standpunt over het werkregime. Voor het overige geeft verzoeker aan dat hij, behalve zijn engagement als consultant, geen studentenjobs meer zal uitoefenen tot hij zijn studies en mentale gezondheid terug op de rails heeft. Verzoeker wil hiervoor graag gebruik maken van de faciliteiten van verwerende partij.

Tot slot benadrukt verzoeker dat de opleiding al zijn interesses omvat en hij, voortbordurende op zijn huidig engagement, later graag consultant zou willen worden. Hij vraagt daarom ook ondergeschikt om, zo hij niet toegelaten zou worden tot de opleiding handelsingenieur, hij wel toelating zou krijgen om de opleiding TEW te studeren. Verzoeker heeft volgens hem afdoende bewezen dat hij voldoende punten kan behalen door op korte termijn (wanneer het beter ging) de leerstof te bestuderen. Verzoeker begrijpt dat studievoortgangsbewaking een noodzakelijk instrument is maar hij heeft zich, door de aangehaalde omstandigheden, nog niet volledig kunnen bewijzen. Verzoeker is er evenwel van overtuigd dat hij de juiste opleiding heeft gekozen wat volgens hem ook blijkt uit de resultaten die hij haalde voor de opleidingsonderdelen waarop hij zich wel heeft toegelegd. Verzoeker hoopt dat er rekening kan worden gehouden met de uitzonderlijke omstandigheden die zijn studievoortgang vaak in de weg stonden en dat hij ondertussen een nieuwe koers heeft aangegaan en alle middelen zal aangrijpen om te slagen.

Beoordeling

Voorafgaand wijst de Raad erop dat verzoeker ter zitting een bijkomend stuk neerlegt, te weten een attest van een psycholoog opgesteld op 2 november 2022, waarin zij onder meer vraagt om, indien verzoeker niet toegelaten wordt in de richting handelsingenieur, hem dan wel een kans te geven in de richting TEW. Verzoeker had evenwel de mogelijkheid om reeds eerder dergelijk attest bij te brengen, maar heeft dit nagelaten. Evenmin blijkt dat verzoeker het stuk heeft overgemaakt aan verwerende partij. Het stuk wordt bijgevolg geweerd uit de debatten.

Verzoeker hekelt in eerste instantie dat de bestreden beslissing geen link legt tussen zijn zwakke studievoortgang en zijn (onbehandelde) psychologische toestand, ontstaan door externe factoren.

De Raad begrijpt deze grief in de volgende zin. Ten eerste voert verzoeker hiermee aan dat er in de bestreden beslissing niets te lezen valt over zijn intern beroepsargument inzake zijn psychologische problemen als zijnde uitzonderlijke omstandigheden, hetgeen neerkomt op een schending van de formele motiveringsplicht. Vervolgens herhaalt verzoeker zijn interne beroepsargumentatie.

Ten tweede voert verzoeker hiermee aan dat de interne beroepsinstantie zijn argument inzake zijn psychologische problemen als zodanig niet heeft betrokken in de besluitvorming, hetgeen neerkomt op een schending van het zorgvuldigheidsbeginsel als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur.

De formele motiveringsplicht, zoals opgelegd bij de wet van 29 juli 1991, houdt in dat in de bestuurshandeling zelf op een afdoende wijze de juridische en feitelijke overwegingen moeten worden vermeld die aan de beslissing ten grondslag liggen. Om afdoende te zijn is niet vereist dat de interne beroepsinstantie in de formele motivering alle argumenten die verzoeker in de loop van de beroepsprocedure aanvoert, stuk voor stuk ontmoet. Wel dient te blijken dat de interne beroepsinstantie de wezenlijke aspecten van het verweer van verzoeker bij de beoordeling heeft betrokken en dat verzoeker kan begrijpen waarom de interne beroepsinstantie heeft geoordeeld zoals zij heeft geoordeeld. De zorgvuldigheidsplicht bij de feitenvinding vereist dat het bestuur slechts na een behoorlijk onderzoek van de zaak en met kennis van alle relevante gegevens een beslissing mag nemen.

Verzoeker wees in zijn intern beroepsschrift naar verschillende externe factoren in de periode 2020-2022 die hebben geleid tot psychologische problemen:

- de coronapandemie met sociale isolatie;
- de langdurige ziekte van zijn moeder;
- de breuk met zijn vriendin;
- zijn jobs naast zijn studie;
- haaruitval en gebrek aan concentratievermogen;
- faalangst.

Daarnaast legde hij de interne beroepsinstantie de manieren voor waarop hij in de toekomst tot een betere studievoortgang wil komen:

- contact opnemen met de studietrajectbegeleider;
- therapie bij een psycholoog;
- buitenschoolse activiteiten beperken tot een minimum;
- meer inzetten op het maken van vrienden en relaties.

Daar waar de bestreden beslissing ten eerste verwijst naar de erg zwakke resultaten die verzoeker al drie jaren op rij behaalt, stelt de Raad vast dat verzoeker net argumenten aanvoerde ter verantwoording van de zwakke studievoortgang. Uit de bestreden beslissing valt evenwel niet af te leiden op welke manier de interne beroepsinstantie die argumenten mee in overweging

heeft genomen en waarom de interne beroepsinstantie tot het oordeel komt dat deze omstandigheden geen “uitzonderlijke omstandigheden” zijn, in de zin van artikel 19.4 OER (stuk 2 administratief dossier).

De interne beroepsinstantie overweegt ten tweede dat verzoeker na drie jaar studeren nog steeds verschillende essentiële opleidingsonderdelen uit het eerste jaar niet heeft behaald, maar ook daar blijkt niet waarom de interne beroepsinstantie de door verzoeker aangevoerde omstandigheden niet beschouwt als een verantwoording voor deze beperkte studievoortgang.

De interne beroepsinstantie stelt ten derde dat de weg naar een diploma op deze manier te lang zou zijn. Verzoeker omschreef in zijn intern beroepsschrift evenwel welke acties hij van plan was te ondernemen om zijn studievoortgang in academiejaar 2022-2023 te stimuleren. Uit de bestreden beslissing blijkt niet waarom de interne beroepsinstantie niet overtuigd is door deze argumenten, noch dat zij deze argumenten überhaupt in overweging heeft genomen.

In de antwoordnota verduidelijkt verwerende partij voor het eerst waarom de interne beroepsargumenten van verzoeker niet zijn gevolgd. Daar gaat verzoeker verder op in, in zijn wederantwoordnota. De Raad herinnert er echter aan dat uit de aard van de formele motiveringsplicht volgt dat enkel met de in de bestreden beslissing vermelde redeneering rekening kan worden gehouden. De formele motivering kan nadien niet aangevuld worden door na het indienen van het verzoekschrift nog motieven ter kennis te brengen van de verzoekende partij, bijvoorbeeld in de antwoordnota. Wat betreft de zorgvuldigheidsplicht, ziet de Raad ook geen andere stukken in het administratief dossier die erop zouden wijzen dat de motivering, opgenomen in de antwoordnota, effectief aan de basis heeft gelegen van de bestreden beslissing en dat de interne beroepsinstantie met andere woorden de interne beroepsargumenten effectief heeft meegenomen in haar besluitvormingsproces.

Doordat de bestreden beslissing niet duidelijk maakt, ook niet *in globo*, waarom de beroepsargumenten van verzoeker niet worden gevolgd en noch uit de bestreden beslissing, noch uit het administratief dossier blijkt dat de interne beroepsinstantie deze argumenten überhaupt in de besluitvorming heeft betrokken, ligt er een schending voor van de formele motiveringsplicht en het zorgvuldigheidsbeginsel.

Daarbij stipt de Raad aan dat hij hiermee geen uitspraak doet over de vraag of de interne beroepsargumenten van verzoeker gegronde zijn of niet. De Raad stelt enkel vast dat deze beroepsargumenten blijkbaar niet in de besluitvorming zijn betrokken en niet worden ontmoet

in de tekst van de bestreden beslissing zelf zonder daarbij in de plaats te treden van de interne beroepsinstantie en deze argumenten ten gronde te beoordelen.

Het middel is gegrond.

Nu de andere grieven in het enig middel niet kunnen leiden tot een ruimere vernietiging, gaat de Raad er niet verder op in.

Geheel ten overvloede merkt de Raad nog op dat de bestreden beslissing vreemd genoeg ook verwijst naar de zwakke studievoortgang in het academiejaar 2019-2020, waar verzoeker een studierendement van 30% behaalde. Uit het administratief dossier blijkt echter dat de faculteit Bedrijfswetenschappen en Economie naar aanleiding van de coronapandemie in 2020 een versoepelingsmaatregel invoerde die erin bestaat dat de studenten die een studierendement behaald hebben tussen 30% en 60% geen bindende voorwaarden worden opgelegd voor het academiejaar 2020-2021, omdat volgens de faculteit:

“... dit resultaat wellicht onderhevig was van overmacht die corona met zich meebracht.” (stuk 3b administratief dossier).

De beperkte studievoortgang van 2019-2020 wordt dus volgens de faculteit zelf “wellicht verklaard” door overmacht, waardoor op het eerste gezicht de vraag lijkt te rijzen of de weigering tot herinschrijving dan wel deels gebaseerd kan worden op de beperkte studievoortgang in dat academiejaar.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van de interne beroepsinstantie van 29 september 2022 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk maar ongegrond werd verklaard.

2. De interne beroepsinstantie neemt uiterlijk op 24 november 2022 een nieuwe beslissing.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 8 november 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Elsbeth Loncke	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris

Gilles Fourneau

De voorzitter

Elsbeth Loncke

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.056 van 4 november 2022 in de zaak 2022/0454

In zake: xxx

Tegen: ARTESIS PLANTIJN HOGESCHOOL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Wim Van Caeneghem
kantoor houdend te 2000 Antwerpen
Vrijheidsstraat 32 bus 16

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 13 september 2022, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissingen van 28 juni 2022 betreffende de opleidingsonderdelen ‘Tekenen Levend Model 3’, ‘Vlakdruk 3’, ‘Artistieke bachelorpraktijk 2’, ‘Geënsceneerd Modeltekenen 2’ en ‘Kunsteditie’ en “de beslissing intern beroep genomen op 12 september 2022”.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 4 november 2022.

Kamervoorzitter Elsbeth Loncke heeft verslag uitgebracht.

De heer x, die verschijnt voor de verzoekende partij, en advocaat Stevie Van Houdenrogge, die *loco* advocaat Wim Van Caeneghem verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de beeldende kunsten’.

Voor de opleidingsonderdelen ‘Vlakdruk 3’, ‘Artistieke bachelorpraktijk 2’, en ‘Kunsteditie’ wordt voor verzoeker een vermelding ‘niet deelgenomen’ genoteerd op het puntenblad na de junizittijd. Voor de opleidingsonderdelen ‘Tekenen Levend Model 3’ en ‘Geënsceneerd Modeltekenen 2’ bekomt verzoeker een examencijfer van 8/20.

Bij aangetekend schrijven van 13 september 2022 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid – regelmatige uitputting van het intern beroep

Artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs stelt, zoals de Raad recent reeds heeft overwogen (R.Stvb. 24 augustus 2018, nr. 4.376; R.Stvb. 14 september 2018, nr. 4.405), inzake de bevoegdheid van de Raad het volgende:

“Er wordt een Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, verder ‘de Raad’ genoemd, opgericht bij de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap.

De Raad doet als administratief rechtscollege uitspraak over de beroepen die door studenten of personen op wie de beslissing betrekking heeft, worden ingesteld tegen studievoortgangsbeslissingen, na uitputting van de in afdeling 2 bedoelde interne beroepsprocedure.”

Wat betreft de plicht tot het voorafgaandelijk uitputten van het intern beroep, blijkt uit de memorie van toelichting bij het toenmalige decreet van 19 maart 2004 ‘betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen’ dat het intern beroep “verplicht moet worden uitgeput vooraleer men een beroep kan instellen bij” de Raad (Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 16).

De decreetgever heeft de uitputting van het intern beroep derhalve beoogd als een voorwaarde om tot de beroepsprocedure bij de Raad toegang te krijgen, en dus als een ontvankelijkheidsvoorwaarde bij dat beroep. Ook in de rechtsleer wordt aangenomen dat de regelmatige uitputting van een georganiseerd administratief beroep een voorwaarde is om een ontvankelijk beroep bij een administratief rechtscollege in te stellen (zie o.a. J. GORIS, *Georganiseerde administratieve beroepen*, Brugge, die Keure, 2012, 70-71; J. BAERT en G.

DEBERSAQUES, *Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid*, Brugge, die Keure, 1996, 99-105; P. POPELIER, “Over de uitputting van het georganiseerd administratief beroep als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor een beroep bij de Raad van State”, noot onder RvS 16 augustus 1999, nr. 82.102, *RW* 1999-00, 850).

De vraag of verzoekende partij op ontvankelijke wijze het intern beroep heeft ingesteld en uitgeput, raakt derhalve aan het onderzoek naar de ontvankelijkheid van het bij de Raad ingestelde beroep.

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt in zijn *verzoekschrift* dat de bekendmaking van de cijfers van de eerste examenperiode op 28 juni 2022 is gebeurd. Op 1 juli 2022 heeft hij contact opgenomen met de docent, die op 6 juli 2022 de ombud heeft verwittigd. Vervolgens is er op 13 juli 2022 een gesprek geweest met de ombud. Pas op 13 augustus 2022 werd het bestaan van het juryrapport aan verzoeker bevestigd en op 12 september 2022 heeft het opleidingshoofd meegedeeld dat verzoekers bezwaar werd afgewezen.

Volgens verzoeker gebeurde dit omdat zijn bezwaar niet binnen de zeven kalenderdagen was ingediend. Hij verwijst naar artikel 23.1 van het onderwijs- en examenreglement 2021-2022, waarin is opgenomen dat een student, vooraleer hij beslist beroep aan te tekenen, contact moet opnemen met de ombud. Hij is van mening dat het onredelijk en onbillijk is om zijn eerste kennisgeving van 1 juli 2022 als niet-ontvankelijk af te wijzen omdat hij eerst contact moest opnemen met de ombud en hij nog aanvullende informatie nodig had van de docenten. De termijn van zeven kalenderdagen is daarom onredelijk kort.

Verwerende partij wijst er in haar *antwoordnota* vooreerst op dat verzoeker geen intern beroep heeft ingesteld tegen de studievoortgangsbeslissing van 28 juni 2022. Er is bijgevolg ook geen beslissing van de interne beroepsinstantie waarbij tot de niet-ontvankelijkheid werd besloten.

Volgens verwerende partij kan de eerste kennisgeving van 1 juli 2022, waarnaar verzoeker verwijst, geenszins als een verzoekschrift op intern beroep worden beschouwd. Zij verwijst naar artikel 23.8 van het onderwijs- en examenreglement 2021-2022, waarin is uiteengezet op welke manier een intern beroep moet worden ingediend, wil het ontvankelijk zijn. De inhoud van dit

artikel is bovendien uitdrukkelijk opgenomen in het rapport van verzoeker, zodat de correcte beroepsmodaliteiten niet enkel in het onderwijs- en examenreglement staan vermeld, maar ook op het puntenblad van verzoeker. Niets belette hem om binnen de vooropgestelde termijn, die overigens is vastgelegd in de Codex Hoger Onderwijs, intern beroep aan te tekenen en om zijn argumentatie desgevallend later aan te vullen.

Verwerende partij is dan ook van mening dat het extern beroep onontvankelijk is aangezien de interne beroepsprocedure niet rechtsgeldig uitgeput werd.

In zijn *wederantwoordnota* beargumenteert verzoeker dat de beslissing die voorligt geen examenbeslissing is in de zin van artikel I.3, 69° van de Codex Hoger Onderwijs, maar wel een ‘andere studievoortgangsbeslissing’ waarbij het verzoek tot heroverweging moet worden ingesteld binnen een vervaltermijn van zeven kalenderdagen die ingaat op de dag na de kennisgeving van de genomen beslissing. Verzoeker schetst het feitenrelas en stelt dat het dossier op 12 september 2022 compleet was en als datum van kennisgeving moet worden beschouwd. Het beroep bij de Raad is bijgevolg binnen de termijn van zeven kalenderdagen ingediend.

Daarnaast stelt verzoeker dat hem nooit is meegedeeld dat hij een intern beroep zou moeten aantekenen op grond van artikel 23.8 van het onderwijs- en examenreglement. Hij was met de onderwijsinstelling in gesprek over de kwestie en de toezegging dat de examencommissie het besluit zou heroverwegen was voor hem een bevestiging dat de interne beroepsprocedure was gestart. Verzoeker stelt verder dat hij erop mocht vertrouwen dat de procedure door de ombud correct in behandeling was genomen. Achteraf tegenwerpen dat niet is voldaan aan de vormvereisten acht hij niet redelijk, noch zorgvuldig.

Beoordeling

Uit de hierboven in herinnering gebrachte bepalingen van de Codex Hoger Onderwijs blijkt dat een beroep bij de Raad slechts kan worden ingesteld na uitputting van de interne beroepsprocedure – of, geval dat zich te dezen niet voordoet, tegen het uitblijven van een beslissing op intern beroep.

Hoewel verzoeker in zijn wederantwoordnota het tegendeel voorhoudt, zijn de betwiste examenresultaten een studievoortgangsbeslissing waartegen een intern beroep openstaat bij de instelling. Dergelijke examenbeslissing is derhalve geen eendoordeel zoals bedoeld in artikel I.3, 69°, a) van de voormelde Codex en zij kan niet rechtstreeks voor de Raad worden aangevochten.

Dat verzoeker in het kader van de communicatie met de ombud niet werd gewezen op de interne beroepsprocedure kan slechts worden betreurd, maar de Raad moet vaststellen dat de correcte beroepsmodaliteiten op het puntenblad staan vermeld. De beroepsmogelijkheid en -modaliteiten zijn bovendien ook terug te vinden in artikel 23.8 van het onderwijs- en examenreglement van verwerende partij. Verzoeker was bijgevolg voldoende geïnformeerd over de mogelijkheid en modaliteiten om een intern beroep in te stellen. Waar verzoeker stelt dat de beroepstermijn van zeven kalenderdagen om intern beroep in te stellen “onredelijk (kort)” is, stipt de Raad aan dat de termijn om een intern beroep in te stellen door de decreetgever bewust kort is gehouden, en in artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs is beperkt tot zeven kalenderdagen. Dat die termijn onredelijk kort zou zijn, is kritiek op de decreetgever en niet op de bestreden beslissing, en bijgevolg niet ontvankelijk.

Daarnaast merkt de Raad overigens op dat, zelfs indien de redenering van verzoeker moet worden gevuld dat de beroepstermijn een aanvang neemt vanaf 12 september 2022, zijnde de “datum van kennisgeving van het (uiteindelijke) besluit”, hij niet anders kan dan vaststellen dat verzoeker ook op dat moment geen intern beroep heeft ingesteld overeenkomstig de procedure die staat beschreven in artikel 23.8 van het onderwijs- en examenreglement 2021-2022.

In casu heeft verzoeker geen intern beroep ingesteld, zodat de interne beroepsprocedure niet op rechtsgeldige wijze is uitgeput.

De exceptie is gegrond. Het beroep is niet ontvankelijk.

V. Anonymisering

In zijn wederantwoordnota vraagt verzoeker de anonymisering van het arrest, bij de publicatie ervan.

Luidens artikel II.313, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs kan bij de publicatie van het arrest de identiteit van de verzoekende partij op diens uitdrukkelijk verzoek worden weggelaten.

Op het verzoek wordt ingegaan.

BESLISSING

- 1. De Raad verwerpt het beroep.**
- 2. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad wordt de identiteit van verzoeker weggelaten.**

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 4 november 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Elsbeth Loncke	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris

Gilles Fourneau

De voorzitter

Elsbeth Loncke

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde

stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.057 van 4 november 2022 in de zaak 2022/0713

In zake: Hasna BOUMAÂZA
Woonplaats kiezend te 2140 Borgerhout
Albrecht Rodenbachstraat 40

Tegen: UNIVERSITEIT ANTWERPEN
Woonplaats kiezend te 2000 Antwerpen
Prinsstraat 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 3 oktober 2022, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 14 september 2022 waarbij aan de verzoekende partij een maatregel van studievoortgangsbewaking wordt opgelegd en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 26 september 2022 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 4 november 2022.

Kamervoorzitter Elsbeth Loncke heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij is gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij sinds het academiejaar 2020-2021 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Science in de toegepaste economische wetenschappen’.

Aangezien verzoekster tijdens het academiejaar 2020-2021 niet minstens 60% van het aantal opgenomen studiepunten had verworven, werden haar bij de herinschrijving bindende

voorwaarden opgelegd. Verzoekster heeft in het academiejaar 2021-2022 niet voldaan aan de opgelegde bindende voorwaarden, waardoor haar de verdere inschrijving in dezelfde opleiding en in sterk verwante opleidingen werd geweigerd.

Verzoekende partij stelde op datum van 14 september 2022 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 26 september 2022 werd het intern beroep ontvankelijk, maar ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie stelt vast dat de studente aanhaalt dat de opgelegde bindende voorwaarde zou moeten worden opgeheven omwille van haar studieverleden bij HoGent. De interne beroepsinstantie leest in artikel 19.2 van het onderwijs- en examenreglement evenwel niets over het opheffen van bindende voorwaarden op basis van het studieverleden aan andere instellingen, enkel over het opleggen ervan. In dit artikel wordt tevens bepaald dat indien men minder dan 60% van de studiepunten heeft verworven, er bij een eerstvolgende inschrijving voor dezelfde opleiding of voor een sterk verwante opleiding een bindende voorwaarde wordt opgelegd.

Verder heeft de interne beroepsinstantie vastgesteld dat er tussen het toekennen van de bindende voorwaarde en de inschrijving in het graduaat boekhouden nog drie andere inschrijvingen aan verschillende instellingen zijn geweest voor een academisch gerichte bachelor, waarbij telkens de studie niet succesvol werd afgerond. Daarnaast behaalde de studente dit jaar binnen de bachelor TEW: Bedrijfskunde slechts 6 van de 24 opgenomen studiepunten. Dat is met 25% ver onder de norm van 60% studiesucces. Bovendien resten er na een parcours van in totaal vier academiejaren aan de faculteit nog steeds, na acht examenkansen, volgende essentiële opleidingsonderdelen uit de eerste bachelor die niet werden behaald: Wiskunde, Economie en Beschrijvende statistiek.

De interne beroepsinstantie heeft, gelet op de facultaire richtlijnen, de studieresultaten en studievoortgang van de studente en de motivatie in het intern beroep van de studente geoordeeld dat de aangehaalde redenen onvoldoende zijn om af te wijken van de toelatingsvoorwaarden voor het academiejaar 2022-2023. De studente kan bijgevolg niet langer automatisch inschrijven in de huidige of verwante opleiding.

De beslissing op intern beroep werd bij schrijven van 26 september 2022 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 3 oktober 2022 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

In haar *antwoordnota* werpt verwerende partij op dat op het beroepsschrift enkel de gedrukte naam van verzoekster staat en geen eigenhandig geschreven naam, zodat het niet is ondertekend. Artikel II.294, §2, al. 2 van de Codex Hoger Onderwijs beschouwt dit evenwel als vormvereiste, zodat het beroep niet ontvankelijk is.

In haar *wederantwoordnota* stelt verzoekster dat, behoudens vergissing, de begeleidende brief met de kopie van het extern beroep wel werd ondertekend, alsook de versie die naar de Raad werd gestuurd.

Beoordeling

Artikel II.294, §2 van de Codex Hoger Onderwijs schrijft met betrekking tot de indiening van een beroep bij de Raad het volgende voor:

§2. De beroepen worden ingesteld bij wijze van verzoekschrift, waarin ten minste een feitelijke omschrijving is opgenomen van de ingeroepen bezwaren.

Het verzoekschrift wordt gedagtekend en, op straffe van onontvankelijkheid, ondertekend door de verzoeker of zijn raadsman.

De ondertekening van een bij de Raad ingesteld beroep is door de decreetgever uitdrukkelijk op straffe van onontvankelijkheid voorgeschreven.

Hoewel verzoekster in haar wederantwoordnota aanhaalt dat “de versie die naar de Raad werd gestuurd” wel is ondertekend, moet de Raad vaststellen dat het verzoekschrift van verzoekster toch niet is ondertekend.

De exceptie is gegrond. Het beroep wordt derhalve onontvankelijk verklaard.

V. Anonimisering

In haar *wederantwoordnota* vraagt verzoekster de anonimisering van het arrest, bij de publicatie ervan.

Luidens artikel II.313, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs kan bij de publicatie van het arrest de identiteit van de verzoekende partij op diens uitdrukkelijk verzoek worden weggelaten.

Op het verzoek wordt ingegaan.

BESLISSING

1. De Raad verwerpt het beroep.

2. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad wordt de identiteit van verzoekster weggelaten.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 4 november 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen IIIe Kamer, samengesteld uit:

Elsbeth Loncke	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	

Gilles Fourneau secretaris

De secretaris

Gilles Fourneau

De voorzitter

Elsbeth Loncke

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.058 van 4 november 2022 in de zaak 2022/0562

In zake: Ailing SAP
 Woonplaats kiezend te 8000 Brugge
 Walplein 8

Tegen: UNIVERSITEIT GENT
 Woonplaats kiezend te 9000 Gent
 Sint-Pietersnieuwstraat 25

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 21 september 2022, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 15 september 2022 waarbij aan de verzoekende partij de verdere inschrijving in de opleiding ‘Bachelor of Science in de handelswetenschappen’ wordt geweigerd.

II. Verloop van de rechtspleging

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 4 november 2022.

Kamervoorzitter Elsbeth Loncke heeft verslag uitgebracht.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Science in de handelswetenschappen’.

Aan de verzoekende partij werd de verdere inschrijving in de opleiding ‘Bachelor of Science in de handelswetenschappen’ geweigerd.

Bij aangetekend schrijven van 21 september 2022 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Afstand

Met een e-mail van 13 oktober 2022 deelt verzoekster mee dat zij opnieuw aanvaard werd aan de universiteit, zodat het beroep bij de Raad niet meer nodig is.

De Raad begrijpt dit als een afstand van beroep. Hij ziet geen redenen om deze afstand niet toe te kennen.

BESLISSING

De Raad stelt de afstand vast.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 4 november 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Elsbeth Loncke	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris

Gilles Fourneau

De voorzitter

Elsbeth Loncke

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.059 van 4 november 2022 in de zaak 2022/0704

In zake: Muhammad Abdullah NAZIR
Woonplaats kiezend te 8400 Oostende
Stuiverstraat 198

Tegen: UNIVERSITEIT GENT
Woonplaats kiezend te 8310 Brugge
Akkerstraat 17

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 1 oktober 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 23 september 2022 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk en gegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 4 november 2022.

Kamervoorzitter Elsbeth Loncke heeft verslag uitgebracht.

III. Feiten

Verzoekende partij is sinds het academiejaar 2020-2021 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Science in de ingenieurswetenschappen’. Tijdens dit academiejaar slaagde verzoeker voor 7 van de 60 opgenomen studiepunten.

In het academiejaar 2021-2022 schreef verzoeker zich in voor dezelfde opleiding en werd hem een bindende voorwaarde opgelegd: hij moest slagen voor minstens 75% van de opgenomen studiepunten in het eerste deliberatiepakket. Verzoeker slaagde voor 39 van de 53 opgenomen studiepunten en voldeed niet aan de opgelegde bindende voorwaarde, waardoor hem de verdere inschrijving in de betrokken opleiding werd geweigerd.

Verzoekende partij stelde op datum van 22 september 2022 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 23 september 2022 werd verzoeker toegelaten zich opnieuw in te schrijven voor het academiejaar 2022-2023, zij het onder bindende voorwaarden.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 23 september 2022 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 1 oktober 2022 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Afstand

In zijn wederantwoordnota deelt verzoeker mee dat hij afstand wil doen van zijn beroep.

De Raad ziet geen redenen om deze afstand niet toe te kennen.

BESLISSING

De Raad stelt de afstand vast.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 4 november 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Elsbeth Loncke	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris

Gilles Fourneau

De voorzitter

Elsbeth Loncke

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.060 van 4 november 2022 in de zaak 2022/0708

In zake: Pascal MUSABYIMANA
 Woonplaats kiezend te 9030 Gent
 Gérard Willemotlaan 30

Tegen: UNIVERSITEIT GENT
 Woonplaats kiezend te 8310 Brugge
 Akkerstraat 17

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 30 september 2022, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 15 september 2022 waarbij verzoeker niet geslaagd wordt verklaard voor het eerste deliberatiepakket.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 4 november 2022.

Kamervoorzitter Elsbeth Loncke heeft verslag uitgebracht.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Science in de bestuurskunde en het publiek management’.

Verzoeker nam alle vakken op van het eerste deliberatiepakket. Hij verkreeg drie vrijstellingen op basis van eerder verworven kwalificaties. Voor het opleidingsonderdeel “Grondwettelijk recht voor bestuurskundigen” werd verzoeker als ‘afwezig’ genoteerd en voor het opleidingsonderdeel “Politicolologie” kreeg hij een examencijfer van 8/20. Verzoeker werd niet geslaagd verklaard voor het eerste deliberatiepakket.

Verzoeker vroeg aan de voorzitter van de examencommissie om de beslissing te heroverwegen. Op 22 september 2022 werd aan verzoeker meegedeeld dat de examencommissie had besloten haar beslissing te bevestigen.

Bij aangetekend schrijven van 30 september 2022 diende verzoeker een verzoekschrift in bij de Raad. Hij bezorgde hiervan tevens een kopie aan de Universiteit Gent.

De interne beroepsinstantie heeft dit beroepsschrift vervolgens nog behandeld als ware het een intern beroep. Bij beslissing van de interne beroepsinstantie van 7 oktober 2022 werd dit intern beroep als onontvankelijk afgewezen omdat het laattijdig was ingesteld.

IV. Regelmaticiteit van de rechtspleging

Artikel II.302, §2 van de Codex Hoger Onderwijs bepaalt inzake de neerlegging van de nota's van de partijen:

“§2. De antwoordnota en de wederantwoordnota worden aan de Raad en aan de tegenpartij bezorgd via het meest gerede communicatiemiddel.
Een buiten de gestelde termijn aan de Raad bezorgde antwoordnota of wederantwoordnota wordt uit de verdere procedure geweerd.”

In de procedurekalender van 12 oktober 2022 is aan verzoeker een termijn tot (woensdag) 26 oktober 2022 verleend om een wederantwoordnota neer te leggen.

Verzoeker heeft zijn wederantwoordnota buiten deze termijn, met name met een e-mail van zaterdag 29 oktober 2022, 17u56, neergelegd. Voor deze laattijdigheid is geen enkele verantwoording gegeven.

De wederantwoordnota wordt bijgevolg buiten de debatten gehouden.

V. Ontvankelijkheid – uitputten van het intern beroep

Artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs stelt, zoals de Raad recent reeds heeft overwogen (R.Stvb. 24 augustus 2018, nr. 4.376; R.Stvb. 14 september 2018, nr. 4.405), inzake de bevoegdheid van de Raad het volgende:

“Er wordt een Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, verder ‘de Raad’ genoemd, opgericht bij de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap.

De Raad doet als administratief rechtscollege uitspraak over de beroepen die door studenten of personen op wie de beslissing betrekking heeft, worden ingesteld tegen studievoortgangsbeslissingen, na uitputting van de in afdeling 2 bedoelde interne beroepsprocedure.”

Wat betreft de plicht tot het voorafgaandelijk uitputten van het intern beroep, blijkt uit de memorie van toelichting bij het toenmalige decreet van 19 maart 2004 ‘betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen’ dat het intern beroep “verplicht moet worden uitgeput vooraleer men een beroep kan instellen bij” de Raad (*Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 16*).

De decreetgever heeft de uitputting van het intern beroep derhalve beoogd als een voorwaarde om tot de beroepsprocedure bij de Raad toegang te krijgen, en dus als een ontvankelijkheidsvoorwaarde bij dat beroep. Ook in de rechtsleer wordt aangenomen dat de regelmatige uitputting van een georganiseerd administratief beroep een voorwaarde is om een ontvankelijk beroep bij een administratief rechtscollege in te stellen (zie o.a. J. GORIS, *Georganiseerde administratieve beroepen*, Brugge, die Keure, 2012, 70-71; J. BAERT en G. DEBERSAQUES, *Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid*, Brugge, die Keure, 1996, 99-105; P. POPELIER, “Over de uitputting van het georganiseerd administratief beroep als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor een beroep bij de Raad van State”, noot onder RvS 16 augustus 1999, nr. 82.102, RW 1999-00, 850).

De vraag of verzoekende partij op ontvankelijke wijze het intern beroep heeft ingesteld en uitgeput, raakt derhalve aan het onderzoek naar de ontvankelijkheid van het bij de Raad ingestelde beroep.

Standpunt van partijen

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat uit artikel II.285 al. 2 van de Codex Hoger Onderwijs volgt dat een beroep bij de Raad pas mogelijk is indien het intern beroep werd

uitgeput. Volgens haar stelt verzoeker middels voorliggend verzoekschrift beroep in tegen de initiële examenbeslissing van 15 september 2022. Deze beslissing is nochtans aanvechtbaar met een intern beroep. Deze beroeps mogelijkheid wordt bovendien ook vermeld op het puntenbriefje dat verzoeker heeft ontvangen. Verzoeker heeft het intern beroep niet uitgeput, zodat het beroep als onontvankelijk moet worden afgewezen.

Verzoeker dient geen wederantwoordnota in, en weerspreekt de exceptie niet.

Beoordeling

Uit de hierboven in herinnering gebrachte bepalingen van de Codex Hoger Onderwijs blijkt dat een beroep bij de Raad slechts kan worden ingesteld na uitputting van de interne beroepsprocedure – of, geval dat zich te dezen niet voordoet, tegen het uitblijven van een beslissing op intern beroep.

De bestreden beslissing is een studievoortgangsbeslissing waartegen een intern beroep openstaat bij de instelling. Deze beslissing is derhalve geen eendoordeel zoals bedoeld in artikel I.3, 69°, *a*) van de voormelde Codex en zij kan niet rechtstreeks voor de Raad worden aangevochten.

Verzoeker heeft volgens verwerende partij geen intern beroep ingesteld voorafgaand aan het indienen van het beroepsschrift bij de Raad. Verzoeker dient geen wederantwoordnota in en weerspreekt deze stelling niet, en evenmin voegt hij enig stuk waaruit de Raad het instellen van een intern beroep kan afleiden.

De exceptie is gegrond. Het beroep is niet ontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 4 november 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Elsbeth Loncke	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Jean Gossens	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris

Gilles Fourneau

De voorzitter

Elsbeth Loncke

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Zitting van 18 november 2022

Arrest nr. 8.088 van 18 november 2022 in de zaak 2021/002

In zake: Zvi Meir Ilan ACHNINE
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Karel Veuchelen
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Generaal Lemanstraat 67
bij wie keuze van woonplaats wordt gedaan

tegen:

VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
woonplaats kiezend te 1050 Brussel
Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 28 december 2020, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie van de Vrije Universiteit Brussel van 18 december 2020 waarbij het intern beroep van verzoeker ongegrond wordt verklaard en een vrijstelling voor het opleidingsonderdeel ‘Personen- en familierecht’ wordt geweigerd.

II. Verloop van de rechtspleging

Bij arrest nr. 6.294 van 5 februari 2021 heeft de Raad aan het Grondwettelijk Hof een prejudiciële vraag voorgelegd.

In zijn arrest nr. 186/2021 van 16 december 2021 heeft het Grondwettelijk Hof geoordeeld dat die prejudiciële vraag geen antwoord behoeft.

Bij arrest nr. 7.396 van 20 april 2022 heeft de Raad aan het Grondwettelijk Hof een tweede prejudiciële vraag voorgelegd.

In zijn arrest nr. 102/2022 van 22 juli 2022 heeft het Grondwettelijk Hof geoordeeld dat ook die prejudiciële vraag geen antwoord behoeft.

Verzoekende partij heeft een ‘aanvullende nota’ neergelegd.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 18 november 2022.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Karel Veuchelen, die verschijnt voor verzoekende partij, en Sarah Heyl, die verschijnt voor verwerende partij, zijn gehoord.

Wegens een wijziging in de samenstelling van de zetel wordt de zaak *ab initio* hernomen.

III. Feiten

De feiten zijn weergegeven in het arrest nr. 6.294 van 5 februari 2021.

Er wordt naar verwezen.

IV. Ontvankelijkheid

De Raad heeft het beroep ontvankelijk verklaard in zijn arrest nr. 6.294 van 5 februari 2021 en heeft zijn rechtsmacht ter zake uitgeput.

V. Prejudiciële procedure

In zijn voormal arrest van 5 februari 2021 heef de Raad aan het Grondwettelijk Hof de volgende prejudiciële vraag gesteld:

“Schendt artikel II.225, § 3 van de Codex Hoger Onderwijs, al dan niet samen gelezen met artikel I.3, 23° van die Codex, de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, doordat een student een credit binnen de betrokken opleiding aan de instelling waar die werd behaald onbeperkt in de tijd (voor een vrijstelling) kan valoriseren zonder dat die credit aan een actualiteitsonderzoek kan worden onderworpen, terwijl een credit voor hetzelfde opleidingsonderdeel behaald in dezelfde opleiding aan een andere instelling, wel aan een actualiteitsonderzoek kan worden onderworpen en ten gevolge daarvan de inzet van die credit als een ‘eerder verworven kwalificatie’ kan worden geweigerd ?”

In zijn arrest nr. 186/2021 van 16 december 2021 oordeelt het Grondwettelijk Hof – samengevat – eensdeels dat artikel II.242, §1 van de Codex Hoger Onderwijs niet in het geding is, en anderdeels dat het verschil in behandeling niet voortvloeit uit de wél in het geding zijnde bepaling(en) maar wel uit het “reglement van de associaties of het onderwijs- en examenreglement van het instellingsbestuur, dan wel uit de toepassing die daarvan wordt gemaakt”.

Wat dit laatste betreft, stelt het Grondwettelijk Hof dat het aan de Raad toekomt “die reglementen en de toepassing die daarvan wordt gemaakt te beoordelen ten aanzien van de hogere rechtsnormen, waaronder de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.” In het licht van die vaststellingen, behoeft de door de Raad gestelde prejudiciële vraag naar oordeel van het Grondwettelijk Hof geen antwoord.

In zijn arrest van 20 april 2022 heeft de Raad aan het Grondwettelijk Hof de volgende aanvullende prejudiciële vraag gesteld

“Schenden de artikelen II.225 enerzijds en II.241 en II.242 van de Codex Hoger Onderwijs anderzijds de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, wanneer de artikelen II.241 en II.242 van de Codex Hoger Onderwijs aldus worden geïnterpreteerd dat het onderzoek dat een hogeronderwijsinstelling mag voeren met het oog op het al dan niet verlenen van een vrijstelling op basis van een eerder verworven kwalificatie, ook de actualiteitswaarde van die eerder verworven kwalificatie mag omvatten, terwijl voor de studenten die onder toepassing van artikel II.225 van de Codex Hoger Onderwijs vallen, de instelling de geldigheid van een creditbewijs niet van een dergelijk onderzoek mag laten afhangen?”

In zijn arrest nr. 102/2022 van 22 juli 2022 oordeelt het Grondwettelijk Hof dat de artikelen II.241 en II.242 van de Codex Hoger Onderwijs aan de hogeronderwijsinstelling niet de verplichting opleggen om een actualiteitsonderzoek uit te voeren, en dat in een verplichting in voorkomend geval enkel volgt uit het reglement van de associatie of het onderwijs- en examenreglement van de instelling, zodat het verschil in behandeling met een student ten aanzien van wiens creditbewijs op grond van artikel II.225 van de Codex Hoger Onderwijs geen actualiteitsonderzoek mag worden gevoerd, niet voortvloeit uit de artikelen II.241 en II.242 van die Codex.

In die omstandigheden behoeft ook deze vraag volgens het Grondwettelijk Hof geen antwoord.

VI. Onderzoek van de middelen

Enig middel

Verzoeker steunt een enig middel op een schending van het zorgvuldigheidsbeginsel en het gelijkheidsbeginsel.

Standpunten van partijen

De Raad verwijst naar de uitzetting van de standpunten van partijen in het arrest nr. 6.294 van 5 februari 2021.

De Raad heeft partijen de mogelijkheid geboden om, na kennisname van het arrest van het Grondwettelijk Hof, ter zake standpunt in te nemen.

Daarnaast heeft de Raad met het tussenarrest nr. 7.396 van 20 april 2022 partijen verzocht om schriftelijk standpunt in te nemen omtrent de volgende vragen:

1. Is de Raad bevoegd om de (grond)wettigheid van het onderwijs- en examenreglement van de verwerende partij *in casu* (vrije onderwijsinstelling) te beoordelen, en bepalingen van dat reglement in voorkomend geval op grond van artikel 159 van de Grondwet buiten toepassing te verklaren?
2. Indien het antwoord op de vorige vraag ontkennend luidt, maakt zulks dan een ongeoorloofde discriminatoire behandeling uit ten aanzien van studenten van een publiekrechtelijke hogeronderwijsinstelling?

De Raad herneemt voor de goede orde de standpunten die partijen ter zake hebben ingenomen.

Verwerende partij doet in een eerste nota gelden dat het verschil in behandeling dat aanleiding gaf tot de voormelde prejudiciële vraag, eigenlijk voortvloeit uit artikel II.242, §1 van de Codex Hoger Onderwijs en uit het zorgvuldigheidsbeginsel. In die decretale bepaling is immers voorzien dat het aan de hogeronderwijsinstelling toekomt om met het oog op het verlenen van vrijstellingen, en met toepassing van haar reglementen ter zake, een onderzoek uit te voeren alvorens op een vrijstellingsaanvraag in te gaan. Overeenkomstig artikel 84 van het Onderwijs- en Examenreglement van verwerende partij behelst dit onderzoek dat wordt

nagegaan: “*in welke mate er voldoende overeenstemming is qua doelstellingen, inhoud en leerresultaten van het opleidingsonderdeel waarvoor men de vrijstelling aanvraagt en het opleidingsonderdeel op basis waarvan men de vrijstelling aanvraagt.*” Verwerende partij stelt dat de beroepscommissie bijgevolg in overeenstemming met de decretale en reglementaire bepalingen – en met de zorgvuldigheidsplicht – heeft gehandeld door ook de actualiteit van de inhoud in haar onderzoek te betrekken, omdat de actualiteitswaarde van een studiebewijs conform artikel II.241 van de Codex Hoger Onderwijs wordt beoordeeld op het ogenblik waarop het met het oog op het bekomen van een vrijstelling wordt ingezet buiten de opleiding die het studiebewijs verleende. Het is, nog steeds volgens verwerende partij, inherent aan (rechts)wetenschap dat deze steeds in evolutie is, zodat het maatschappelijk belang vereist dat een pas afgestudeerde student in het kader van diens academische opleiding de actuele kennis en competenties heeft verworven. In het kader van dit zorgvuldig onderzoek luidt het dat de interne beroepscommissie genoodzaakt is om dit concrete element (actualiteit) eveneens in overweging te nemen bij haar beoordeling. Louter ten overvloede merkt verwerende partij nog op dat het betrekken van de actualiteitswaarde ook in overeenstemming is met de wens van de decreetgever; uit het ‘voorontwerp van decreet over de instroom en het optimaliseren van de studie-efficiëntie in het hoger onderwijs en overige organisatorische aspecten van het hoger onderwijs’ dat momenteel het besluitvormingsproces doorloopt, wordt immers een uitbreiding van het actualiteitsonderzoek beoogd zodat ook competenties op basis van creditbewijzen in de zin van artikel II.225, §3 hieraan zullen kunnen worden onderworpen.

Met betrekking tot het gelijkheids- en non-discriminatiebeginsel stelt verwerende partij dat het Grondwettelijk Hof het tot de exclusieve bevoegdheid van de Raad rekent om de van toepassing zijnde reglementen te toetsen aan de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

In het licht van die beoordeling stelt verwerende partij dat er *in casu* sprake is van een objectieve en redelijke verantwoording voor het verschil in behandeling. Daar waar het gaat om enerzijds een creditbewijs dat werd behaald binnen eenzelfde opleiding en onderwijsinstelling en, anderzijds, een (aanvraag tot) vrijstelling op basis van een eerder verworven kwalificatie (EVK) die werd behaald in het kader van een andere opleiding (ongeacht deze aan dezelfde onderwijsinstelling werden behaald) of aan een andere onderwijsinstelling, stelt verwerende partij dat creditbewijzen krachtens artikel II.225 van de Codex Hoger Onderwijs onbeperkt geldig blijven zonder appreciatiebevoegdheid van de instelling, terwijl EVK’s daarvan *de iure* te onderscheiden zijn; zij vallen onder de toepassing van de artikelen II.241 en II.242 van de Codex Hoger Onderwijs en moeten in het licht van een vrijstellingsaanvraag worden

beoordeeld. Volledigheidshalve merkt verwerende partij hierbij op dat dit geldt ongeacht de onderwijsinstelling waaraan de EVK's werden behaald. Studenten van verwerende partij die niet onder dit criterium van onderscheid vallen – bijvoorbeeld omdat hun vrijstellingsaanvraag dient te worden beoordeeld op basis van een EVK uitgereikt door verwerende partij in het kader van een andere opleiding – worden op eenzelfde wijze behandeld als verwerende partij.

Verzoeker stelt in zijn eerste nota – samengevat – het volgende. Verzoeker is van oordeel dat de Raad reeds heeft vastgesteld dat er sprake is van een schending van het gelijkheidsbeginsel en dat het Grondwettelijk Hof vervolgens heeft geoordeeld dat de Raad bevoegd is om dat verschil in behandeling te beoordelen in het licht van de hogere rechtsnormen, met inbegrip van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

Met betrekking tot die beoordeling, doet verzoeker gelden dat er voor de verschillende behandeling geen pertinente motieven vorhanden zijn en dat het verschil in behandeling evenmin evenredig kan worden geacht ten opzichte van het beoogde doel. Waar verwerende partij verwijst naar de beoordeling van de actualiteitswaarde van een EVK op grond van artikel II.241 van de Codex Hoger Onderwijs en artikel 84 van het Onderwijs- en examenreglement, stelt verzoeker dat die bepalingen geen verplichting lijken in te houden om de actualiteit van een EVK te onderzoeken, omdat enkel de overeenstemming inzake doelstellingen, inhoud en leerresultaten daarin wordt vermeld. Het actualiteitsonderzoek ontbeert derhalve, nog steeds volgens verzoeker, elke rechtsgrond. Verzoeker stipt ook aan dat de decreetgever het actualiteitsonderzoek voor behaalde credits heeft afgeschaft omwille van overwegingen van administratieve vereenvoudiging en om de studenten meer zekerheid te bieden. Bovendien, zo stelt verzoeker, is het actualiteitsonderzoek in strijd met de door de flexibilisering in het hoger onderwijs beoogde mobiliteit tussen opleidingen en onderwijsinstellingen.

Om dezelfde redenen is verzoeker van oordeel dat de bestreden beslissing ook het zorgvuldigheidsbeginsel schendt.

Met betrekking tot de toets van de bestreden beslissing aan het gelijkheidsbeginsel en het non-discriminatiebeginsel, is verzoeker van oordeel dat het in de bestreden beslissing doorgevoerde onderscheid in behandeling niet steunt op pertinente motieven en disproportioneel is:

“Het beginsel van gelijkheid en non-discriminatie is conform rechtspraak van het Grondwettelijk Hof een van de grondslagen van een democratische rechtsstaat (GWH 12

februari 2009, nr. 17/2009). Ook de regelgeving inzake de hogeronderwijsinstellingen moet uiteraard het gelijkheidsbeginsel eerbiedigen (R.Stvb. 23 oktober 2012, nr. 2012/231).

De toets aan het gelijkheidsbeginsel bestaat uit verschillende criteria die in de relevante supranationale en nationale rechtspraak zijn ontwikkeld (Zie bijvoorbeeld EHRM, 23 juli 1968, Belgische Taalzaak, Serie A; Arbitragehof 13 juli 1989, nr. 21/89, en 13 oktober 1989, nr. 23/89, zaak-Biorim (nr. 448); RvS 09 juni 1964, nr. 10.675 en 12 maart 1984, nr. 24.067.), die onder te verdelen zijn in volgende punten:

- Het verbod van willekeur: De bepaling moet een wettig of geoorloofd doel nastreven;
- Het objectieve karakter van het onderscheid: Het criterium van onderscheid moet objectief zijn, dit is gesteund zijn op objectieve gegevens of vaststellingen;
- Het pertinentiecriterium: Het criterium van onderscheid moet “pertinent” of “adequaat” zijn. Het criterium van onderscheid moet “relevant” zijn ten aanzien van het nagestreefde doel of in verband staan met de aard en het doel van de maatregel;
- Het evenredigheids- of proportionaliteitsbeginsel: De aangewende middelen moeten in een “redelijke” verhouding tot het nagestreefde doel staan.

Opdat er sprake zou zijn van een schending van het gelijkheidsbeginsel, moeten personen, situaties of verhoudingen vooreerst in voldoende mate vergelijkbaar zijn (Arbitragehof, nr. 139/2001, 6 november 2001).

Een verschil in behandeling is niet strijdig met het gelijkheidsbeginsel voor zover dat verschil op een objectief criterium berust en redelijk verantwoord is: *“Het bestaan van een dergelijke verantwoording moet worden beoordeeld rekening houdend met het doel en de gevolgen van de betwiste maatregel en met de aard van de ter zake geldende beginselen; het gelijkheidsbeginsel is geschonden wanneer vaststaat dat er geen redelijk verband van evenredigheid bestaat tussen de aangewende middelen en het beoogde doel.”* (GwH 6 februari 2014, nr. 2014/24, overw. B.4.).

In onderstaande uiteenzetting worden kort de verschillende bestanddelen van de toets aan het gelijkheidsbeginsel besproken en toegepast op voorliggende zaak teneinde de schending van artikelen 10 en 11 van de Grondwet te duiden.

a. De vergelijkbaarheidstoets

De toetsing aan de artikelen 10 en 11 Gw. vereist dat de categorie van personen ten aanzien van wie een mogelijke discriminatie wordt aangevoerd, het voorwerp uitmaakt van een pertinente vergelijking met een andere categorie. De personen, situaties en verhouding moeten voldoende vergelijkbaar zijn om een mogelijke schending van het gelijkheidsbeginsel te kunnen onderzoeken. Zoals reeds uiteengezet, heeft Uw Raad in het verwijzingsarrest d.d. 05 februari 2021 reeds vastgesteld dat er sprake is van een eenzelfde, zo niet minstens vergelijkbare situatie. Het gaat, enerzijds, om een student die een vrijstelling aanvraagt aan een hogeronderwijsinstelling op basis van een creditbewijs voor een opleidingsonderdeel behaald aan deze instelling en, anderzijds, om een student die dezelfde vrijstelling aanvraagt aan dezelfde hogeronderwijsinstelling op basis van een EVK voor hetzelfde opleidingsonderdeel behaald aan een andere hogeronderwijsinstelling.

Het wordt door verwerende partij niet betwist dat de vakinhoud (de behandelde thema's) van het opleidingsonderdeel van de betrokken onderwijsinstelling, waarvoor de vrijstelling is aangevraagd, overlapt met de vakinhoud van opleidingsonderdeel op basis waarvan de EVK is verworven door verzoeker.

Beide situaties betreffen dus studenten verbonden aan dezelfde onderwijsinstelling die een vrijstelling aanvragen voor eenzelfde opleidingsonderdeel en in het verleden het opleidingsonderdeel reeds hebben afgelegd.

De vergelijkbaarheid van beide gevallen is derhalve evident.

b. Het legitiem doel

Het vereiste van een legitiem doel houdt in dat, om in overeenstemming te zijn met het gelijkheidsbeginsel, de regelgeving die een ongelijke behandeling invoert, ingegeven moet zijn door een legitieme doelstelling. Hiermee wordt bedoeld dat de ongelijke behandeling zijn grondslag moet vinden in het algemeen belang.

Het actualiteitsonderzoek doorgevoerd in bestreden beslissing kadert in het equivalentie-onderzoek waarin wordt onderzocht of er overeenstemming is wat betreft de inhoud van het opleidingsonderdeel waarvoor verzoekende partij de vrijstelling aanvraagt en het opleidingsonderdeel waarvoor de vrijstelling wordt aangevraagd. Het doel lijkt ons gericht op het verzekeren van equivalentie tussen de betrokken onderwijsonderdelen. Dit onderzoek is te situeren in het breder kader van de flexibilisering van het hoger onderwijs dat het mogelijk maakt om te veranderen van onderwijsopleiding en – instelling en verworven kwalificaties mee te nemen.

Het doel lijkt zijn grondslag dus te vinden in het algemeen belang. Zoals zal worden uiteengezet, heeft bestreden beslissing echter een contraproductief effect, in strijd met de bedoelingen van de decreetgever.

c. Het objectiviteitscriterium

Als er een legitiem doel gevonden wordt, moet nagegaan worden of het gemaakte onderscheid een objectief karakter vertoont in die zin dat het steunt op een feitelijke en vanzelfsprekende vaststelling die niet afhangt van een persoonlijke appreciatie.

Het criterium van onderscheid *in casu* is de onderwijsinstelling waar het opleidingsonderdeel behaald werd. De vraag of het opleidingsonderdeel behaald is binnen of buiten de hogeronderwijsinstelling bepaalt of er sprake is van een credit of een EVK. Dit onderscheidend criterium is objectief en feitelijk.

d. Het pertinentiecriterium

Het onderscheidend criterium dient niet alleen objectief te zijn, het moet bovendien pertinent zijn ten opzichte van het onderwerp van de betrokken maatregel en de nastreefde doelstelling (GwH 22 december 2010, nr. 2010/156, overw. B.5.). Het onderscheid moet met andere woorden adequaat en relevant zijn om het nastreefde doel te bereiken. Aan dit criterium is *in casu* geenszins voldaan.

Het onderscheid tussen creditbewijs en EVK is niet pertinent ten opzichte van het al dan niet doorvoeren van een actualiteitsonderzoek bij een vrijstellingsaanvraag, noch is de hogeronderwijsinstelling waar het opleidingsonderdeel behaald werd een pertinent of adequaat onderscheid. Dat er zich nieuwe ontwikkelingen hebben voorgedaan in een rechtstak en dat de verworven kennis van een student daarom een actualisatie vereist, geldt evenzeer voor een creditbewijs als voor een EVK.

De vrijstellingsaanvraag van verzoeker is met bestreden beslissing geweigerd, niet omdat zijn behaalde kwalificatie niet overeenstemt met het opleidingsonderdeel, maar omdat van het feit dat de regelgeving in tussentijd fundamenteel zou veranderd zijn. Deze veranderlijkheid gaat echter ook op voor iemand met een creditbewijs van 5 jaar of ouder. De veranderlijkheid van onderwijsmaterie is eigen aan academische opleidingen, zeker voor wat betreft een opleiding in de rechtsgeleerdheid, een materie die mee evolueert met de tijdsgeest en de hedendaagse maatschappelijke noden.

Uiteraard dient een onderwijsonderdeel de voor haar relevante thema's te behandelen en dient een EVK equivalent te zijn met het opleidingsonderdeel om een vrijstelling te bekomen. Een academische opleiding bereidt een student voor op de veranderlijkheid van deze thema's en dient ervoor te zorgen dat studenten die het opleidingsonderdeel hebben afgelegd - creditbewijs of EVK – zelf in staat zijn een actualiteitsonderzoek door te voeren. Als dat niet het uitgangspunt is van academisch onderwijs, bereikt het niet haar doel, met name studenten opleiden als deskundige in een vakgebied en zo voorbereiden voor de arbeidsmarkt of wetenschappelijk onderzoek.

Zeker gelet op de flexibilisering van het hoger onderwijs, is de actualisering van opleidingsonderdelen voorbijgestreefd.

Een EVK is conform artikel I.3, 23° van de Codex Hoger Onderwijs een eerder verworven kwalificatie, zijnde elk binnenlands of buitenlands studiebewijs dat aangeeft dat een formeel leertraject, al dan niet binnen onderwijs, met goed gevolg werd doorlopen, voor zover het niet gaat om een creditbewijs dat werd behaald binnen de instelling en opleiding waarbinnen men de kwalificatie wenst te laten gelden. Bepalend is de kwalificatie die eerder verworven is. Dat een onderzoek wordt doorgevoerd over de inhoud van een EVK in het kader van een vrijstellingsaanvraag is logisch. Men wil er namelijk zeker van zijn dat alle thema's behandeld zijn. Maar als een onderwijsinstelling zelf een actualiteitsonderzoek doorvoert van diezelfde thema's in het kader van een vrijstellingsaanvraag, ondermijnt deze de werking van het studievoortgangssysteem beoogd met het (inmiddels opgeheven) decreet van 30 april 2004 betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen (*BS* 12 oktober 2004, 71039) en de Codex Hoger Onderwijs en het actualiteitsonderzoek in bestreden beslissing ontneemt zekerheid van bepaalde studenten, die wel geboden wordt aan andere studenten, zonder een geldige rechtvaardiging.

Het onderscheid criterium – de vraag of het opleidingsonderdeel behaald is binnen of buiten de hogeronderwijsinstelling – is irrelevant en dus niet pertinent noch adequaat om het nastreefde doel, het verzekeren van equivalentie tussen de betrokken opleidingsonderdelen.

Aan het pertinentiecriterium voldoet bestreden beslissing geenszins waardoor er een manifeste schending voorligt van het gelijkheidsbeginsel. Een eerder verworven kwalificatie voor eenzelfde opleidingsonderdeel op grond van een formeel leertraject [dat] met goed gevolg werd doorlopen, dient dezelfde zekerheden te bieden, of deze nu behaald werd binnen de betrokken hogeronderwijsinstelling of niet.

e. Het proportionaliteitscriterium

Volgens het proportionaliteitscriterium moet er een evenredige verhouding bestaan tussen de aangewende middelen en het nastreefde doel. De ongelijkheid mag geen gevolgen hebben die verder gaan dan noodzakelijk ten opzichte van dat gewettigde doel.

Ook aan het proportionaliteitscriterium voldoet de onwettige toepassing van artikel II.241 Codex Hoger Onderwijs en artikel 84 van het Onderwijs- en Examenreglement 2020-2021 van de VUB in bestreden beslissing geenszins waardoor er een manifeste schending voorligt van het gelijkheidsbeginsel. De ongelijke behandeling van de vergelijkbare situaties is niet in verhouding met het nastreefde doel, zeker niet gelet op het feit dat de decreetgever het gepast vond om de actualisering voor credits af te schaffen in functie van de vermindering van de administratieve lasten van de onderwijsinstellingen en het verbeteren van de zekerheid over de geldigheid van creditbewijzen (*MvT, Parl. St. VI. Parl. 2013-2014, nr. 2399/1, 22*).

Zoals reeds uiteengezet, is de vereiste van actualisatie niet langer verenigbaar met het geflexibiliseerd hoger onderwijs, aangezien het actualiseren van een opleidingsonderdeel

in de praktijk moeilijk in een aangepast studieprogramma kan worden verwerkt. Het is niet proportioneel deze actualisatie wel nog te vereisen van studenten met een EVK, als reeds vaststaat dat het betrokken onderwijsonderdeel overeenstemt qua doelstellingen, vakinhoud en leerresultaten. Bestreden beslissing schendt artikelen 10 en 11 Gw., zowel omdat het onderscheidend criterium duidelijk niet pertinent is, als omdat de ongelijkheid niet noodzakelijk is ten opzichte van het gewettigde doel.”

In haar tweede nota formuleert verwerende partij de volgende antwoorden op de vragen van de Raad. Inzake de bevoegdheid van de Raad met betrekking tot artikel 159 van de Grondwet stelt verwerende partij:

“Artikel 159 van de Grondwet voorziet dat de hoven en rechtbanken de algemene, provinciale en plaatselijke besluiten en verordeningen alleen toepassen in zoverre zij met de wetten overeenstemmen. De rechtsprekende organen of instanties bekleed met eigenlijke rechtspraak worden aldus toegelaten om een wettigheidscontrole uit te oefenen ten aanzien van de uitvoerende macht, de ondergeschikte besturen en de administratieve overheden. Dit artikel draagt dan ook bij tot de naleving van de wet -wat het resultaat is van het democratisch proces- door het bestuur.

Voornoemd artikel van de Grondwet is niet alleen van toepassing op de justitiële rechter, maar wel op elk met eigenlijke rechtspraak belast orgaan (Cass. 26 februari 1980, Pas. 1980, I, 774). Zoals uw Raad reeds terecht vaststelde in haar arrest nr. 5.140 van 14 augustus 2019, geldt dit eveneens voor de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen. Het Grondwetsartikel heeft bovendien betrekking op alle overheidshandelingen zonder onderscheid, zowel die van reglementaire als die van individuele aard (A. MAST, J. DUJARDIN, M. VAN DAMME, J. VANDE LANOTTE, *Overzicht van het Belgisch administratief recht*, Mechelen, Kluwer, 2009, p. 867).

Verwerende partij is echter een privaatrechtelijke universiteit die rechtspersoonlijkheid verwierf bij wet van 28 mei 1970 (B.S 25.06.1970). De betrokken bepalingen, dewelke een implementatie van artikel II.242, §1 CHO betreffen, maken integraal deel uit van de toetredingsovereenkomst waartoe de student zich door diens inschrijving heeft verbonden. Zij behoren tot de principieel contractuele rechtsverhouding tussen student en hogeronderwijsinstelling waarvoor de gewone hoven en rechtbanken bevoegd zijn (RvS 19 september 2016, nr. 235.790 Katholieke Universiteit Leuven).

Dit is dan ook geen materie die behoort tot de rechtsmacht van Uw Raad. De toekenning van rechtsmacht aan een administratief rechtscollege moet immers steeds beperkend worden uitgelegd en er kan – naar het oordeel van verwerende partij – niet worden ingezien hoe de omschrijving van het toetredingscontract in toepassing van artikel II.242, § 1, CHO, in deze zin zou kunnen worden geïnterpreteerd.”

Met betrekking tot de tweede vraag neemt verwerende partij het volgende standpunt in:

“In antwoord op de tweede vraag laat verwerende partij gelden dat, hoewel op beide categorieën van personen andere procedures van toepassing zijn, zij beiden een gelijkwaardige rechtsbescherming genieten zodat er van een discriminatoire behandeling geen sprake kan zijn (in deze zin zie GwH 4 maart 2021, nr. 33/2021, B.6.2). Studenten kunnen deze beslissingen immers bij de hoven en rechtbanken van de rechterlijke orde betwisten en, in voorkomend geval, via deze weg rechtsherstel verkrijgen.

In diezelfde zin overwoog de Raad van State op 27 juni 2002 in arrest nr. 108.540:

“Met het Arbitragehof (arrest 78/2001, van 7 juni 2001), moet dan ook op het eerste gezicht worden aangenomen dat de stilzwijgende vergunning een administratieve beslissing inhoudt, die onderworpen is aan de controle van de Raad van State, en aan de vergelijkbare controle van de gewone rechter, met toepassing van artikel 159 van de Grondwet” (overweging B.7 van het arrest).

Ook in Arbitragehof 23 december 1992, nr. 80/1992 werd overwogen dat:

“In de eerste plaats is een verschil in behandeling uitdrukkelijk in de prejudiciële vragen opgeworpen in zoverre de gewone derden bij de Raad van State een beroep tot vernietiging van het onteigeningsbesluit kunnen instellen, terwijl, zodra de gerechtelijke fase een aanvang heeft genomen, de eigenaar en de belanghebbende derden de wettigheid van zulk een besluit slechts bij wege van exceptie voor de rechter kunnen aanvechten. Uit dat procedureverschil mag echter niet worden afgeleid dat er een ongelijke behandeling zou zijn. Krachtens artikel 107 van de Grondwet geldt de aan de gewone rechter toegekende bevoegdheid om na te gaan of de bij de wet voorgeschreven vormvereisten in acht zijn genomen, voor alle externe en interne onwettigheden. Zijn de aan de enen en de anderen geboden procedures weliswaar verschillend, de wettigheidstoetsing die zij organiseren is gelijkwaardig”.

Er moet dan ook worden besloten dat de gewone rechter, al dan niet met het gebruik van artikel 159 van de Grondwet, een gelijkwaardige rechtsbescherming kan bieden aan de studenten, waarbij zij ook de mogelijkheid hebben om zich hier in kort geding toe te wenden. Er is dan ook geen sprake van een ongeoorloofde discriminatoire behandeling tussen studenten van privaatrechtelijke onderwijsinstellingen en studenten van publiekrechtelijke onderwijsinstellingen.

Naar het oordeel van verwerende partij dienen beide vragen ontkennend te worden beantwoord.”

Tot slot herneemt verwerende partij wat zij in haar eerste nota heeft uiteengezet.

Verzoeker zijnerzijds is van oordeel dat de Raad wél bevoegd is om *in casu* toepassing te maken van artikel 159 van de Grondwet. Verzoeker zet uiteen dat beslissingen van privaatrechtelijke aard niet op grond van deze bepaling buiten toepassing kunnen worden gelaten, maar dat verwerende partij te dezen als een administratieve overheid moet worden beschouwd omdat zij een eenzijdige gezagshandeling stelt. Verzoeker betoogt:

“De decreetgever heeft de relatie tussen student en hogeronderwijsinstelling in essentie aangemerkt als zijnde van contractuele aard aangezien tussen beiden een toetredingsovereenkomst tot stand komt (*Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 4 en 10*). De geschillen die voortspruiten uit ‘examenbeslissingen’ (thans te begrijpen als ‘studievoortgangsbeslissingen’) worden evenwel als publiekrechtelijk gekwalificeerd (*Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 4, 11*). Dit maakt dat beslissingen inzake studievoortgangsbewaking, zoals bestreden beslissing *in casu*, aanvechtbaar zijn voor Uw Raad (*R.Stvb. 4 september 2020, nr. 5.908*).

Het onderwijs- en examenreglement 2020-2021 van verwerende partij op zijn beurt dient te worden begrepen als een reglement van een administratieve overheid dat Uw Raad buiten toepassing kan laten op grond van artikel 159 van de Grondwet. *Het onderwijs- en examenreglement 2020-2021 van verwerende partij is namelijk eveneens een beslissing*

waarin verwerende partij haar eenzijdige gezagsbevoegdheid ten aanzien van derden (de studenten) uitoefent. Daar waar bestreden beslissing een individuele rechtshandeling betreft, is het voornoemd onderwijs- en examenreglement 2020-2021 een akte met een reglementaire strekking, omdat het een algemene draagwijdte heeft (zie artikel 3, §1, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State). Zoals reeds vermeld, is artikel 159 van de Grondwet van toepassing op beide types van beslissingen.

Dat een onderwijs- en examenreglement op grond van artikel 159 van de Grondwet buiten toepassing kan gelaten worden, is reeds erkend door Uw Raad zoals in volgende overweging van het arrest d.d. 14 oktober 2019:

“Aangenomen wordt dat de naleving van ‘de wetten’ in artikel 159 van de Grondwet in de meest ruime zin is bedoeld, dat deze bepaling niet alleen ziet op formele wetten, maar ook op de aan formele wetten gelijkwaardige of hogere rechtsnormen en zelfs de algemene rechtsbeginselen (Cass. 22 oktober 1970, Pas. 1971, I, 144), en dat ook wetten in materiële zin bij die toets kunnen worden betrokken (J. THEUNIS, “Artikel 159 Grondwet”, in X., Publiek Procesrecht. Artikelsgewijze commentaar met overzicht van rechtsleer en rechtspraak, Mechelen, Kluwer, 18-19).

Het onderwijs- en examenreglement van verwerende partij is een ‘wet’ in de zin van artikel 159 van de Grondwet, waaraan de maatregel van studievoortgangsbewaking van 5 februari 2019 kan worden getoetst.” (R.Stvb. 14 oktober 2019, nr. 5.325).

De eerste vraag dient aldus bevestigend te worden beantwoord.”

In het licht van dit standpunt is de tweede vraag van de Raad voor verzoeker niet dienend. Ondergeschikt, indien de Raad van oordeel zou zijn dat hij *in casu* het onderwijs- en examenreglement niet op grond van artikel 159 van de Grondwet buiten toepassing kan verklaren, doet verzoeker inzake de tweede vraag het volgende opmerken:

“Echter, in het geval uw Raad van oordeel zou zijn dat het antwoord op de vorige vraag ontkennend luidt - *quod non* - maakt het niet buiten toepassing kunnen verklaren van het Onderwijs- en Examenreglement 2020-2021 van verwerende partij op grond van artikel 159 van de Grondwet kennelijk een ongeoorloofde discriminatoire behandeling uit ten aanzien van studenten van een publiekrechtelijke hogeronderwijsinstelling. In dit geval zou er namelijk een verschil in rechtsbescherming zijn tussen studenten van een publiekrechtelijke hogeronderwijsinstelling (een administratieve overheid in de zin van artikel 159 van de Grondwet) en studenten van een privaatrechtelijke hogeronderwijsinstelling (zoals verwerende partij).

De decreetgever heeft met de oprichting van Uw Raad willen voorzien in adequate rechtsbescherming voor alle studenten van geregistreerde instellingen voor hoger onderwijs zoals universiteiten en hogescholen opgesomd in artikelen II.2 en II.3 van de Codex Hoger Onderwijs, ongeacht de aard van de instelling. *De rechten van verdediging zijn – zoals aangegeven door de decreetgever – inherent verbonden aan de examenbeslissing, thans de studievoortgangsbeslissing* (Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 5). Zoals uiteengezet in het kader van de beantwoording van de eerste vraag, is bestreden beslissing een studievoortgangsbeslissing. Dit wordt niet betwist. Dus met het aanhangig maken van voorliggende vernietigingsberoep ten aanzien van bestreden beslissing, gaat de volledige rechtsbescherming gepaard die Uw Raad biedt als het

bijzonder, gespecialiseerd administratief rechtscollege inzake betwistingen van studievoortgangsbeslissingen.

Krachtens rechtspraak van het Grondwettelijk Hof moet het onderscheidend criterium tussen de verschillend behandelde, doch vergelijkbare situaties pertinent zijn ten opzichte van het onderwerp van de betrokken maatregel en de nagestreefde doelstelling (GwH 22 december 2010, nr. 2010/156, overw. B.5). Aan het pertinentiecriterium is slechts voldaan wanneer voor het onderscheid tussen de ongelijk behandelde situaties criteria worden aangewend die in een redelijk verband staan met de aard, het doel en de gevolgen van de maatregel. Dit is *in casu* kennelijk niet het geval.

In de hypothese dat Uw Raad niet bevoegd zou zijn om het Onderwijs- en Examenreglement 2020-2021 van de verwerende partij als vrije onderwijsinstelling) op grond van artikel 159 van de Grondwet buiten toepassing te verklaren, doet zich een ongelijke behandeling voor studenten die zich in een gelijke situatie bevinden, zonder dat er hiervoor een pertinente reden voor is. De publiekrechtelijke of privaatrechtelijke aard van de hogeronderwijsinstelling is namelijk niet pertinent, adequaat of relevant voor de omvang van de rechtsbescherming van Uw Raad.”

Na tussenkomst van het prejudiciële antwoord van het Grondwettelijk Hof van 22 juli 2022, is aan partijen de mogelijkheid geboden om schriftelijk standpunt in te nemen.

Verzoeker licht vooreerst toe dat hij voor het opleidingsonderdeel ‘Personen- en familierecht’ nog geen credit heeft behaald. Daarnaast betoogt verzoeker dat uit het arrest van het Grondwettelijk Hof van 22 juli 2022 kan worden afgeleid dat de decreetgever middels de artikelen II.241 en II.242 van de Codex Hoger Onderwijs niet aan de hogeronderwijsinstellingen de bevoegdheid heeft verleend om bij het beoordelen van een aanvraag tot vrijstelling op basis van een EVK de actualiteitswaarde van het ter bekomen van die vrijstelling voorgelegde studiebewijs te betrekken – of toch minstens dat de decretale regeling geen dergelijk actualiteitsonderzoek voorschrijft.

Verzoeker ziet in de huidige stand van de procedure nog twee vragen die een antwoord behoeven. Met betrekking tot de eerste van deze vragen – met name: vloeit het verschil in behandeling voort uit het onderwijs- en examenreglement van 2021 of uit de toepassing die daarvan wordt gemaakt door verwerende partij – zet verzoeker het volgende uiteen:

“Uit het arrest d.d. 22 juli 2022 van het Hof volgt dat het onderzoek naar de actualiteitswaarde van een studiebewijs als EVK op het ogenblik waarop deze met het oog op het bekomen van een vrijstelling – in tegenstelling tot wat verwerende partij voorhoudt in haar aanvullende nota d.d. 16 maart 2022 – niet voortvloeit uit de decretale bepaling van II.241 Codex Hoger Onderwijs.

Ook Uw Raad oordeelde in het arrest d.d. 20 april 2022 dat noch uit de tekst van de artikelen II.241 en II.242 van de Codex Hoger Onderwijs, noch uit hun

wordingsgeschiedenis, kan worden afgeleid of de decreetgever aan de hogeronderwijsinstellingen bij het beoordelen van een aanvraag tot vrijstelling de bevoegdheid heeft gelaten om de actualiteitswaarde van het ter bekomen van die vrijstelling voorgelegde studiebewijs te betrekken.

Zoals reeds uiteengezet in diens schriftelijke opmerkingen naar aanleiding van het arrest van het Grondwettelijk Hof d.d. 16 december 2021, is verzoeker van oordeel dat de verschillende behandeling schuilt in de toepassing door verwerende partij van artikel II.241 Codex Hoger Onderwijs en artikel 84 van het Onderwijs- en Examenreglement 2020-2021, daar de decretale regeling en het voornoemde onderwijs- en examenreglement in se geen actualitesonderzoek voorschrijft.

Artikel 84 van het Onderwijs- en Examenreglement 2020-2021 bepaalt slechts dat er voldoende overeenstemming dient te zijn qua ‘doelstellingen, inhoud en leerresultaten’ tussen het opleidingsonderdeel waarvoor men de vrijstelling aanvraagt en het opleidingsonderdeel op basis waarvan men de vrijstelling aanvraagt. Dat de inhoudelijke overeenstemming de actuele inhoud zou impliceren, volgt volgens verzoeker uit de praktijk van verwerende partij en niet uit het Onderwijs- en Examenreglement 2020-2021. In dit verband wenst verzoeker nog op te merken dat Uw Raad – zoals verwerende partij aanvoert – in het verleden heeft geoordeeld dat onder deze ‘inhoud’ de concrete en actuele inhoud moet begrepen worden (zie R.Stvb. 15 juni 2020, nr. 5.817). Verzoeker is echter van oordeel dat deze rechtspraak geen stand kan houden gelet op de ongelijke behandeling die dergelijke invulling van artikel 84 van het Onderwijs- en Examenreglement 2020-2021 tot gevolg heeft (zie verder).

Ook Uw Raad merkt eveneens op in het arrest d.d. 20 april 2022 dat Uw Raad in eerdere procedures evenwel niet gevraagd werd om zich uit te spreken over het mogelijk discriminatoir karakter van de artikelen II.241 en II.242 van de Codex Hoger Onderwijs, zoals dit thans wel aan de orde is.

In zoverre Uw Raad van oordeel is dat de ongelijke behandeling voortvloeit uit het onderwijs- en examenreglement en dat onder deze ‘inhoud’ niet alleen de behandelde leerstof moet worden begrepen maar ook de concrete en actuele inhoud, vraagt verzoeker aan Uw Raad de buitentoepassing verklaring van artikel 84 van het Onderwijs- en Examenreglement 2020-2021 op grond van artikel 159 van de Grondwet omwille van een schending van artikel 10 en 11 van de Grondwet (voor een uiteenzetting inzake de bevoegdheid van Uw Raad tot toepassing van artikel 159 van de Grondwet op een Onderwijs- en Examenreglement wordt door verzoeker verwezen naar diens schriftelijk standpunt d.d. 22 maart 2022).

Verzoeker voert aan dat het verschil in behandeling voortvloeit uit de toepassing gemaakt door verwerende partij van II.241 en II.242 van de Codex Hoger Onderwijs en van artikel 84 van het Onderwijs- en Examenreglement 2020-2021. In ondergeschikte orde verzoekt verzoeker, in zoverre Uw Raad van oordeel is dat de ongelijke behandeling voortvloeit uit het Onderwijs- en Examenreglement, de buitentoepassing verklaring van artikel 84 van het Onderwijs- en Examenreglement 2020-2021 op grond van artikel 159 van de Grondwet omwille van een schending van artikel 10 en 11 van de Grondwet.”

Met betrekking tot een tweede resterende vraag – met name: schendt het verschil in behandeling de artikelen 10 en 11 van de Grondwet? – herneemt verzoeker in essentie wat hij eerder heeft uiteengezet na de tussenkomst van het eerste prejudiciële antwoord van het Grondwettelijk Hof, zoals hierboven reeds aangehaald.

Beoordeling

In het arrest nr. 6.294 van 5 februari 2021 is het middel, in zoverre het betrekking heeft op het gelijkheidsbeginsel, ontvankelijk verklaard.

A. Herinnering aan de gewezen, huidige en toekomende decretale bepalingen

De Raad acht het nuttig vooreerst de decretale bepalingen en hun wijzigingen doorheen de tijd in herinnering te brengen.

Eensdeels bevat de Codex Hoger Onderwijs geen voorschrift dat een hogeronderwijsinstelling verbiedt of verplicht om een creditbewijs dat aan een andere instelling werd behaald aan een actualiteitsonderzoek te onderwerpen in het raam van een EVK-procedure – zoals het Grondwettelijk Hof ook bevestigt.

Anderdeels heeft de decreetgever zich in artikel II.225 van de Codex Hoger Onderwijs wél uitgesproken over de waarde van bepaalde creditbewijzen die binnen de instelling werd behaald.

Oorspronkelijk (artikel 31, §3 van het decreet van 30 april 2004 ‘betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en houdende dringende hogeronderwijsmaatregelen’) luidde het dat een creditbewijs binnen dezelfde instelling en dezelfde opleiding in principe onbeperkt geldig blijft, zij het dat de instellingsbesturen de mogelijkheid kregen “om een actualiseringsprogramma op te leggen, wanneer de student een meer dan 5 jaar eerder behaald bewijs wil valoriseren”. Deze mogelijkheid werd ingeschreven om de instellingen in staat te stellen “om rekening te houden met de actuele stand van de kennis en wetenschap” (Parl. St. VI.Parl. 2003-2004, nr. 2154/1, 24).

Met het decreet van 21 maart 2014 ‘tot aanpassing van enkele hogeronderwijsbepalingen die de organisatie en controle van het onderwijs faciliteren en de plan- en implementatielasten verminderen’ heeft de decreetgever dan vervolgens – blijkbaar op verzoek van de hogeronderwijsinstellingen – geoordeeld dat de mogelijkheid tot actualisering in (wat ondertussen) artikel II.225,§3 van de Codex Hoger Onderwijs (was geworden) moest worden

opgeheven. De Raad brengt de motieven van de decreetgever ter zake in herinnering (*Par. St. VI.Parl. 2013-2014, nr. 2399/1, 22*):

“Een creditbewijs is onbeperkt geldig. Enkel ingeval vijf kalenderjaren zijn verstrekken is het momenteel mogelijk een actualisering van de inhoud op te leggen. De decreetgever heeft hiertoe echter geen inhoudelijke definitie gegeven en heeft geen uitvoeringsmodaliteiten (inhoudelijk, omvang enzovoort) vastgelegd.

De inhoudelijke invulling van een actualisingsprogramma stelt problemen bij de instelling. Er zijn in de praktijk sinds de invoering van de flexibilisering nog geen dergelijke programma's ontworpen omdat men niet goed ziet hoe een dergelijk concept inhoudelijk moet worden vormgegeven. Het zou ook een enorme administratieve last betekenen voor de instellingen om voor alle mogelijke opleidingsonderdelen een dergelijk geactualiseerd programma te ontwerpen. In het verleden stelde dit probleem zich minder prangend, maar hoe langer flexibilisering is ingevoerd hoe meer dergelijke vragen zich stellen.

Deze studenten worden in de praktijk doorgaans gevraagd om het opleidingsonderdeel opnieuw af te leggen, wat in tegenspraak is met de huidige decretale context die stelt dat een creditbewijs onbeperkt geldig is en enkel actualisering toelaat.

Aangezien het actualiseren van een opleidingsonderdeel in de praktijk moeilijk in een aangepast studieprogramma kan worden verwerkt, wordt dit geschrapt in het decreet. De onbeperkte geldigheid van een creditbewijs binnen een bepaalde opleiding en instelling blijft dus gelden ook nadat vijf jaar zijn verstrekken.

Voor de instellingen betekent de aanpassing een vermindering van de administratieve lasten doordat zij niet langer actualisingsprogramma's moeten ontwerpen. Voor de studenten betekent het meer zekerheid wat de geldigheid van hun creditbewijs betreft.”

Vanaf de inwerkingtreding van dit decreet (krachtens artikel 48: “vanaf het academiejaar 2014-2015”) luidt artikel II.225, §3 van de Codex Hoger Onderwijs dus:

“§ 3. Een creditbewijs blijft onbeperkt geldig binnen de betrokken opleiding aan de instelling waar dit werd behaald.”

Het is onder toepassing van die bepaling dat de bestreden beslissing ten aanzien van verzoeker tot stand is gekomen.

Met het decreet van 15 juli 2022 ‘over de instroom en het optimaliseren van de studie-efficiëntie in het hoger onderwijs en overige organisatorische aspecten van het hoger onderwijs’ heeft de decreetgever het geweर nogmaals van schouder veranderd. Blijkbaar, samen met de Raad, vaststellend dat de bestaande regeling vragen kon doen rijzen in het licht van het

gelijkheidsbeginsel, wijzigt artikel 20 van dat decreet het artikel II.225, §3 van de Codex Hoger Onderwijs opnieuw, zodat deze bepaling vanaf het academiejaar 2023-2024 met toevoeging van een nieuwe paragraaf zal luiden:

“§3. Een creditbewijs blijft onbeperkt geldig binnen de betrokken opleiding aan de instelling waar dit werd behaald.

Het instellingsbestuur kan evenwel na verloop van vijf jaar, als het instellingsbestuur substantiële verschillen kan aantonen tussen de competenties die de student volgens het creditbewijs heeft verworven en de huidige beoogde competenties van een opleidingsonderdeel, de student opleggen om die substantiële verschillen te overbruggen door een of meer opleidingsonderdelen volledig of gedeeltelijk op te nemen. De voormelde termijn van vijf jaar wordt berekend vanaf de eerste dag van de maand oktober die volgt op het academiejaar waarin het creditbewijs is verworven.”

Aan deze wijziging wordt in de memorie van toelichting (*Parl. St. VI. Parl. 2021-2022, nr. 1337/1, 67*) de volgende verantwoording gegeven:

“Artikel II.225, §3 van de Codex Hoger Onderwijs bepaalt dat een creditbewijs onbeperkt geldig blijft binnen de betrokken opleiding en aan de instelling waar dit werd verworven. Daarop worden geen uitzonderingen voorzien.

Creditbewijzen die een student binnen dezelfde opleiding verwierf maar aan een andere instelling, genieten diezelfde onbeperkte geldigheidsduur niet. Die creditbewijzen kunnen weliswaar worden gevalideerd in de vorm van een vrijstelling, maar een vrijstelling kan worden geweigerd als er bijvoorbeeld een onvoldoende gelijkwaardigheid is doordat het creditbewijs te oud is en de inhoud van het opleidingsonderdeel vaak een al te grote evolutie heeft ondergaan sinds dat creditbewijs werd verworven.

Deze verschillen in de regelgeving kunnen aanleiding geven tot ongelijke situaties. Dit heeft alvast aanleiding gegeven tot een prejudiciële vraag bij het Grondwettelijk Hof omtrent de grondwettigheid van de regel luidens welke credits uitgereikt door de eigen instelling in dezelfde opleiding onbeperkt geldig zijn, waar dat niet zo is voor credits die in andere instellingen zijn uitgereikt (R. Stvb. 5 februari 2021 nr. 6.294 in de zaak 2021/002 – GwH rolnummer 7517).

Het voorliggend artikel maakt het de hogeronderwijsinstellingen mogelijk de actualiteit van eerder verworven credits te bekijken, niet enkel in het kader van een vrijstellingsprocedure (voor credits verworven in een andere instelling) maar ook voor credits verworven binnen de opleidingen en programma's aan de eigen instelling. Daartoe wordt een aanpassing gedaan aan artikel II.225 van de Codex Hoger Onderwijs. De mogelijkheid wordt voorzien dat wanneer de instelling substantiële verschillen kan aantonen tussen de competenties die de student blijkens het creditbewijs, dat minstens 5 jaar oud is, heeft verworven en de huidige beoogde competenties, ze de student kan opleggen om deze substantiële verschillen te overbruggen door het geheel of gedeeltelijk opnemen van één of meerdere opleidingsonderdelen.

Artikel II.225, §4 van de Codex Hoger Onderwijs stelt dat een student na een aanpassing van het curriculum eerder verworven credits moet kunnen valideren binnen het nieuwe programma.” De voorliggende wijziging aan paragraaf 4 verduidelijkt dat paragraaf 3, tweede lid echter ook in deze situatie blijft gelden. De student heeft dus niet het recht een creditbewijs dat ouder is dan 5 jaar te valideren bij een wijziging aan het curriculum.”

Samengevat komt deze decreetwijziging hierop neer dat de mogelijkheid tot het instellen van een actualiteitsonderzoek van weleer, voor credits behaald in dezelfde opleiding aan de eigen instelling, opnieuw wordt ingevoerd vanaf het academiejaar 2023-2024.

Louter voor de volledigheid merkt de Raad nog op dat het begrip ‘actualiseringsprogramma’ waarvan de definitie eertijds werd ingevoerd door artikel 2, 1° van het voormalde decreet van 30 april 2004:

“Art. 2. In het hoger onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap wordt verstaan onder:
1° actualiseringsprogramma: een programma dat kan worden opgelegd aan studenten die in het hoger onderwijs wensen door te stromen op grond van een creditbewijs of een bewijs van bekwaamheid dat ten minste 5 kalenderjaren eerder werd behaald;”

thans in de Codex Hoger Onderwijs niet (meer) voorkomt.

B. Beoordeling van het gelijkheidsbeginsel

Het gelijkheids- en non-discriminatiebeginsel is, voor zover hier relevant, vervat in eensdeels de artikelen 10 en 11 van de Grondwet en anderdeels artikel II.276, § van de Codex Hoger Onderwijs, waarvan de tekst luidt:

“Art. II.276.
§1. De studenten worden gelijk behandeld.”

Wanneer hieronder naar het gelijkheidsbeginsel wordt verwezen, dan wordt daarmee gedoeld op deze drie bepalingen.

Op het ogenblik van de bestreden beslissing was het de hogeronderwijsinstelling krachtens artikel II.225, §3 van de Codex Hoger Onderwijs niet toegestaan om een credit, behaald binnen de eigen instelling en dezelfde opleiding, aan een actualiteitsonderzoek te onderwerpen in het raam van een vraag tot vrijstelling.

Verwerende partij heeft zich in artikel 84 van het onderwijs- en examenreglement 2020-2021 de bevoegdheid voorbehouden om een haar voorgelegd creditbewijs, diploma, bewijs van bekwaamheid of EVK aan een onderzoek te onderwerpen:

“Artikel 84 (beoordelingscriteria)

§1. Bij de toekenning van een vrijstelling wordt nagegaan in welke mate er voldoende overeenstemming is qua doelstellingen, inhoud en leerresultaten van het opleidingsonderdeel waarvoor men de vrijstelling aanvraagt en het opleidingsonderdeel op basis waarvan men de vrijstelling aanvraagt.

§2. De beslissingen tot toekenning of weigering van een vrijstelling moeten afdoende gemotiveerd worden. Een loutere motivatie op basis van de titel en de studieomvang van het opleidingsonderdeel is niet afdoende voor de toekenning of weigering van een vrijstelling.”

Ofschoon de bestreden beslissing niet uitdrukkelijk naar deze bepaling verwijst, vormt zij ontegensprekelijk de rechtsgrond waarop die beslissing steunt.

In de hiërarchie der normen gaat de Codex Hoger Onderwijs vóór op het onderwijs- en examenreglement. Omwille van de bepalingen van artikel II.225, §3 van de Codex Hoger Onderwijs zoals die golden bij het nemen van de bestreden beslissing, kon voormeld artikel 84 niet van toepassing zijn op credits uitgereikt door verwerende partij, voor hetzelfde opleidingsonderdeel binnen dezelfde opleiding, en gold het artikel 84 derhalve – in de hier aan de orde zijnde hypothese dat het om hetzelfde opleidingsonderdeel gaat – enkel voor credits behaald in een andere opleiding of aan een andere instelling.

Noch het onderwijs- en examenreglement, noch de bestreden beslissing biedt enige verantwoording waarom ervoor wordt geopteerd om het in artikel 84 bedoelde onderzoek op te leggen ten aanzien van een credit behaald voor hetzelfde opleidingsonderdeel binnen dezelfde opleiding aan een andere instelling, terwijl zulks op grond van artikel II.225, §3 van de Codex Hoger Onderwijs verboden is ten aanzien van creditbewijzen voor eenzelfde opleidingsonderdeel in dezelfde opleiding die door de eigen instelling werden uitgereikt, ongeacht hoe lang geleden dit is gebeurd.

Niet verantwoord wordt derhalve, waarom een credit voor – bijvoorbeeld – ‘Personen- en Familierecht’ in het academiejaar 2014-2015 behaald aan de Vrije Universiteit Brussel binnen de bacheloropleiding Rechten aldaar onbeperkt geldig blijft (en dus tot een vrijstelling leidt),

terwijl een credit voor het opleidingsonderdeel ‘Personen en Familierecht’ in datzelfde academiejaar behaald binnen de bacheloropleiding Rechten aan een andere universiteit, aan een actualiteitsonderzoek kan worden onderworpen, onderzoek dat omwille van een vastgesteld verschil in doelstellingen, inhoud en/of leerresultaten tot een weigering van een vrijstelling kan leiden.

Gewis kan het relevant zijn om na te gaan of een creditbewijs dat geruime tijd geleden en/of voorafgaand aan significante nieuwe ontwikkelingen in de betrokken tak van de wetenschap werd verworven, *hic et nunc* zonder meer tot een vrijstelling aanleiding kan geven; de decreetgever lijkt dat standpunt ook (opnieuw) te huldigen met de meest recente decreetwijziging die hierboven is aangehaald. Het door verwerende partij in die zin aangehaalde maatschappelijk belang van actuele kennis en competenties, geldt evenwel niet minder voor de creditbewijzen die zichzelf heeft uitgereikt. Het valt immers niet in te zien hoe een in het academiejaar 2014-2015 aan de Vrije Universiteit Brussel voor het opleidingsonderdeel ‘Personen- en familierecht’ behaalde credit ‘immuun’ zou zijn voor de veelvuldige wetswijzigingen die volgens de interne beroepscommissie sindsdien zijn tussengekomen.

De Raad is van oordeel dat, toegepast op het hier voorliggend geschil, verzoeker als houder van een creditbewijs van een andere universiteit, ongelijk wordt behandeld in vergelijking met studenten die bij verwerende partij voor het betrokken opleidingsonderdeel een credit hebben behaald.

Verwerende partij kan niet worden bijgevalen in haar stelling dat voor dat verschil in behandeling een objectieve en redelijke verantwoording voorligt, doordat enerzijds artikel II.225 Codex Hoger Onderwijs voor de ‘eigen’ credits een onbepaalde geldigheidsduur voorschrijft en anderzijds de artikelen II.241 en II.242 van diezelfde Codex tot een beoordeling van de vrijstellingsaanvraag verplichten.

Het Grondwettelijk Hof heeft in zijn arrest nr. 7.396 van 20 april 2022 immers overwogen dat de artikelen II.241 en II.242 van de Codex Hoger Onderwijs géén actualiteitsonderzoek opleggen. De ongelijke behandeling is pas ontstaan – nog steeds volgens het Grondwettelijk Hof – doordat verwerende partij een actualiteitsonderzoek *zelf* in haar reglementering heeft ingeschreven. De Raad valt die lezing bij.

In het licht van het gelijkheidsbeginsel geldt de aangevoerde actualiteitswaarde dan wel voor alle creditbewijzen, ongeacht de instelling die ze eerder heeft uitgereikt. Zoals hierboven vastgesteld, is er voor een andere benadering geen enkele verantwoording te geven, en de Raad ziet die ook niet spontaan.

Het verweer dat artikel 84 van het onderwijs- en examenreglement onverminderd van toepassing is op houders van een credit uit een andere opleiding bij verwerende partij, overtuigt evenmin.

Nog daargelaten dat artikel 83 van dat reglement:

“Artikel 83 (overname examencijfer)

Bij de toekenning van een vrijstelling wordt het behaalde examencijfer niet overgenomen, tenzij:

- a) een creditbewijs behaald werd in de context van een creditcontract voor een identiek opleidingsonderdeel dat voorkomt in een opleiding waarvoor men daarna met een diplomacontract inschrijft;
- b) een creditbewijs behaald werd voor een identiek opleidingsonderdeel dat gemeenschappelijk is voor meerdere opleidingen die gelijktijdig of consecutief worden gevuld.”

prima facie voor creditbewijzen uit een andere opleiding onder bepaalde voorwaarden niet enkel een vrijstelling, maar zelfs het behoud van het examencijfer mogelijk maakt, moet immers worden vastgesteld dat verzoeker de credit waarop hij zich beroept niet aan een andere opleiding heeft behaald, maar in een bacheloropleiding Rechten. Het is derhalve díe situatie die tot de vergelijking in het raam van het gelijkheidsbeginsel aanleiding geeft, en niet deze van een student met een credit uit een andere opleiding.

Het bovenstaande doet de Raad besluiten dat artikel 84 van het onderwijs- en examenreglement, en de toepassing die er vervolgens in de bestreden beslissing van is gemaakt, het gelijkheidsbeginsel schendt.

C. Rechtsgrond tot sanctionering van de schending van het gelijkheidsbeginsel

C1. Artikel 159 van de Grondwet

Artikel 159 van de Grondwet luidt als volgt:

“De hoven en rechtbanken passen de algemene, provinciale en plaatselijke besluiten en verordeningen alleen toe in zoverre zij met de wetten overeenstemmen.”

De Raad onderzoekt of van deze bepaling, overeenkomstig verzoekers betoog, toepassing kan worden gemaakt bij het onderzoek van de wettigheid van de bepalingen van het onderwijs- en examenreglement.

De rechtsverhouding tussen de student en de hogeronderwijsinstelling is contractueel van aard.

Zulks blijkt vooreerst duidelijk uit de artikelen I.3, 70° en II.273, §1 van de Codex Hoger Onderwijs, waarvan de bepalingen luiden als volgt:

“I.3
[...] 70° toetredingsovereenkomst: de overeenkomst tussen instellingsbestuur en student bedoeld in artikel II.273;”

“II.273
§1. Het bestuur en de student sluiten door de inschrijving een toetredingsovereenkomst.”

De daadwerkelijk contractuele aard van de rechtsband is zeer duidelijk in de memorie van toelichting uiteengezet door de steller van het ontwerp dat zou uitmonden in het decreet van 19 maart 2004 ‘betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen’. Het volstaat daartoe de volgende passages aan te halen (*Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 4*):

“De decreetgever meent dat de student zich op contractuele basis tot het bestuur verhoudt (onafhankelijk van de aard van de betrokken instelling.

[...] De gerealiseerde overeenkomst is een toetredingsovereenkomst, waarvan de algemene voorwaarden neergelegd worden in een aantal algemeen geldende documenten, waaronder de genoemde, duidelijk herkenbare rechtspositieregeling. Door de inschrijving aanvaardt de student dat deze documenten door het bestuur kunnen worden gewijzigd.”

Enkel de handelingen gesteld door de examencommissie worden aangemerkt als zijnde van publiekrechtelijke aard (*Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 4*). Dat uitgangspunt kent een vertaling in artikel II.274 van de Codex Hoger Onderwijs:

“Art. II.274.

Het bestuur, of enig orgaan dat werkt onder de verantwoordelijkheid van het bestuur, treedt bij het nemen van een studievoortgangsbeslissing op als openbare dienst, die in een reglementaire verhouding staat tot de student.”

Het onderwijs- en examenreglement behoort aldus tot de contractuele verhouding tussen student en hogeronderwijsinstelling, en is derhalve een louter privaatrechtelijk document. Dit geldt (ten overvloede) *a fortiori* voor de vrije hogeronderwijsinstellingen, die niet de hoedanigheid van organieke openbare dienst hebben en dus hoe dan ook geen reglementen in de staatsrechtelijke zin van het woord tot stand kunnen brengen.

Privaatrechtelijke stukken zoals overeenkomsten, ook al dragen zij de naam ‘reglement’ en ook al gebruikt de decreetgever die benaming generiek om het onderwijs- en examenreglement aan te duiden – cf. bijvoorbeeld de artikelen I.3, 43°, II.172 enz. van de Codex Hoger Onderwijs – kunnen niet worden beschouwd als een ‘besluit’ of een ‘verordening’ zoals bedoeld in artikel 159 van de Grondwet, waarvan de materiële toepassing is beperkt tot de akten en reglementen van administratieve overheden (J. THEUNIS, “Artikel 159 GW”, in X., *Publiek procesrecht. Artikelsgewijze commentaar met overzicht van rechtspraak en rechtsleer*, Mechelen, Kluwer, 13).

De Raad kan bepalingen van het onderwijs- en examenreglement van verwerende partij dus niet buiten toepassing laten op grond van artikel 159 van de Grondwet.

Aangezien uit de hierboven aangehaalde toelichting blijkt dat de zuiver contractuele verhouding ook van toepassing is op publiekrechtelijke hogeronderwijsinstellingen, kan de Raad artikel 159 van de Grondwet ten aanzien van hun onderwijs- en examenreglement evenmin toepassen, en is een vraag naar een eventuele ongelijke behandeling inzake de door de Raad geboden rechtsbescherming – ten aanzien van publiekrechtelijke, dan wel privaatrechtelijke instellingen – dus zonder voorwerp.

C.2. Burgerlijk Wetboek

Artikel 6 (oud) Burgerlijk Wetboek luidt als volgt:

“Aan de wetten die de openbare orde en de goede zeden betreffen, kan door bijzondere overeenkomsten geen afbreuk worden gedaan.”

Is van openbare orde, de wet die de essentiële belangen van de Staat of van de gemeenschap raakt, of die, in het privaatrecht, de juridische grondslagen bepaalt waarop de economische of morele orde van de maatschappij berust (Cass. 9 december 1948, *Pas.* 1948, I, 699).

De Raad sluit zich aan bij het standpunt dat de artikelen 10 en 11 van de Grondwet aan de openbare orde raken, alleszins wat de invulling van dat begrip in het licht van artikel 6 (oud) Burgerlijk Wetboek betreft.

Bovenstaand, onder *littera B*, heeft de Raad geoordeeld dat artikel 84 van het onderwijs- en examenreglement het gelijkheidsbeginsel schendt doordat verzoekers credit, behaald voor hetzelfde opleidingsonderdeel binnen eenzelfde opleiding (bachelor Rechten) aan een actualiteitsonderzoek is onderworpen – ten gevolge waarvan hem een vrijstelling is geweigerd.

Deze bepaling moet op grond van artikel 6 (oud) Burgerlijk Wetboek bijgevolg als een nietig beding worden aangemerkt, in de mate dat de omzetting van verzoekers credit in een vrijstelling aan ten onrechte enige voorwaarde is onderworpen die niet van toepassing was voor de studenten die zich bevonden in de omstandigheden bedoeld in artikel II.225, §3 van de Codex Hoger Onderwijs.

Die vaststelling leidt tot het in die mate gegrond bevinden van het enig middel.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van de interne beroepscommissie van de Vrije Universiteit Brussel van 18 december 2020.

2. Het daartoe bevoegde orgaan neemt ten aanzien van verzoeker een nieuwe beslissing, rekening houdend met de bovenstaande overwegingen, en doet zulks uiterlijk op 9 december 2022.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 18 november 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris **De voorzitter**

Melissa Thijs **Jim Deridder**

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.095 van 18 november 2022 in de zaak 2022/0787

In zake: Furkan BAYAT
woonplaats kiezend te 9040 Sint-Amantsberg
Halvemaanstraat 193

tegen:

UNIVERSITEIT GENT
woonplaats kiezend te 8310 Brugge
Akkerstraat 17

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 11 oktober 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de institutionele beroepscommissie van de Universiteit Gent van 7 oktober 2022 waarbij het intern beroep van verzoeker ongegrond wordt verklaard en aan verzoeker de inschrijving in de opleiding Geneeskunde voor het academiejaar 2022-2023 wordt geweigerd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota neergelegd.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 18 november 2022.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Sabien Lust, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is sinds het academiejaar 2019-2020 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Science in de geneeskunde’.

In het academiejaar 2020-2021 neemt verzoeker een studieprogramma op ten belope van 72 studiepunten; voor 22 studiepunten behaalt hij een credit.

Bij zijn inschrijving voor het academiejaar 2021-2022 krijgt verzoeker een bindende voorwaarde opgelegd, die erin bestaat dat hij moet slagen voor de helft van de opgenomen studiepunten én voor 75% van de studiepunten die binnen het eerste modeltrajectjaar worden opgenomen.

Verzoeker neemt in dat academiejaar een studieprogramma op ten belope van 71 studiepunten. Na de tweede examenzittijd heeft verzoeker voor 27 studiepunten een credit behaald. Met een studierendement van 42% voor de opgenomen opleidingsonderdelen van het eerste modeltrajectjaar en een globaal studierendement van 38%, komt verzoeker aan geen van beide voormelde voorwaarden tegemoet.

De verdere inschrijving in de bacheloropleiding Geneeskunde wordt aan verzoeker geweigerd.

Tegen die beslissing stelt verzoeker op 20 september 2022 het volgend intern beroep in:

“Na afloop van het academiejaar 2021-2022 werd ik uitgesloten voor de opleiding Bachelor of Medicine in de Geneeskunde omdat ik de mij opgelegde bindende voorwaarde niet heb behaald. Met dit beroepschrift wil ik deze uitsluiting ongedaan maken en motiveren dat het niet boeken van voldoende studievoortgang om een reden dat buiten mij lag was.

Ik heb vorige jaar de resterende hoeveelheid vakken aangevuld met vakken uit de 2de bachelor ten bedrage van 72 studiepunten. Tijdens dit academiejaar slaagde ik tijdens het eerste semester voor geen van de vakken. Tijdens het tweede semester, wanneer de maatregelen ten gevolge van de pandemie wat soepeler werden, slaagde ik voor de opleidingsonderdelen Exploratie: arts in de maatschappij II, Gezondheid en maatschappij II en Zelfstandig wetenschappelijk werk II ten belope van tezamen 13 studiepunten. Tijdens de tweede zittijd slaagde ik voor Cel III: Energie en metabolisme (6 studiepunten) en Vaardigheden: communicatie en klinische technieken II (3 studiepunten) wat tezamen 9 studiepunten vormden. Uiteindelijk ben ik geslaagd voor 22 van de 72 studiepunten. Hierdoor heb ik de opgelegde bindende voorwaarde niet behaald[.] Ik meen echter dat het niet behalen van de bindende voorwaarde niet aan mij ligt.

Als eerste beroep ik mij op overmacht – wat dit betekent zal ik wat verder uiteenzetten – ten gevolge van de coronapandemie. Het was voor alle studenten een uitdaging om te studeren tijdens de pandemie en dit was niet anders voor mij. Het was een uitdaging dat het veel moeilijker maakte om voldoende studievoortgang te boeken. Zoals de

decreetgever voorzag, heb ik ook conform de nooddecreten een aanvraag ingediend tot teruggave van leerkrediet. Het is belangrijk om in te zien dat de teruggave van leerkrediet een belangrijke rol speelt in dit intern beroep. Het bewijst dat ik mij bevond in een overmachtsituatie. Daarom verzoek ik u om dit in acht te nemen.

Ik wil hierbij ook stellen dat wegens de maatregelen die voortvloeiden ten gevolge van de coronapandemie het moeilijk was in mijn thuissituatie wegens een verlaagd inkomen van ons gezin. Dit zorgde thuis voor een gespannen situatie wat het moeilijker maakte voor mij om te studeren. De beperkte werkuren die opgelegd werden aan mijn vader zorgden voor een verlaagd inkomen van het gezin.

Verder had het teleurstellende 1ste jaar een hard gevoel achtergelaten door het niet bereiken van de verwachtingen en het geven van een gevoel van achterlaten door de opleiding wegens de lessen niet meer te kunnen bijwonen met de vrienden die ik binnen de opleiding zelf had leren kennen. Hierdoor begon het jaar al moeizaam voor mij. Tot op een punt van depressie of burn-out, ik zelf had dit niet door en ben daardoor geen professionele hulp gaan zoeken. Ik had geen zin meer in iets, zelfs geen zin meer in het leven. Ik voelde me constant ongelukkig en had moeite met concentreren en begrijpen van zaken. Zelfs toen ik uitging met vrienden stelde ik constant de vraag van: "Heb ik plezier?", "Was dat nu leuk of niet?". Ik probeerde alles te verbergen achter een glimlach maar zelf wist ik dat niets meer zin had en ik mentaal geen rust had. Ik had constant het gevoel van ik ben niet tevreden, ik moet meer doen en ik ervaar geen pret meer. Zelfs de mentor[sessies] die bedoeld waren voor dit soort zaken hielpen mij niet. Ik had geen duidelijke relatie met de mentor en had hierdoor geen poging ondernomen om mijn persoonlijke zaken met de mentor te delen. Door de coronapandemie ging de communicatie al moeilijker en was ik bang en had geen gevoel tot het communiceren van mijn problemen. Door al deze zaken had ik voortdurend een ongelukkig gevoel en erbovenop kwam de kwestie van online lessen en de coronapandemie. Het universitair leven voelde raar en zwaar aan. Ik studeerde maar het voelde niet als studeren. Ik snapte ook niets ook al begreep ik alles. Alles was dubbelzijdig. Doordat we amper buiten konden werd het probleem groter en dieper. Ik kon zelfs niet beginnen studeren, ik was altijd moe en alles ging moeizaam. Tot reden van de coronapandemie het alleen opgesloten zitten in een kamer hielp dit tot niets. Dit ging zo voort gedurende het gehele jaar. En zelfs tot op de dag van vandaag ben ik nog steeds stiljetjes aan uit dit gevoel en mentale onstabilité aan het groeien. De gehele situatie ging het volledige jaar zo door.

Tijdens het jaar kwamen er andere zaken erbij. In november kreeg mijn zus [F.] corona waardoor zij alleen zat voor een periode in haar kamer. Daardoor moest de rest van de familie zich ook aanpassen en ging het ook moeilijker met het werk van mijn vader. Want boven op de situatie met corona en de gedaalde werkuren kwam nu dat hij thuis moest blijven door mijn zus. Minder inkomen is een gedaalde rust voor ons allemaal. Ik heb medelijden in de zin voor onze moeder want zij heeft voor ons moeten zorgen binnen deze moeilijke periode, zij zelf kreeg ook veel stress.

De regeling van de lessen was ook weer aanpassing voor ons. Ook de regeling van de examens was iets anders. De praktische lessen werden eerst toegelaten en dan weer niet. De lessen meevolgen met het constant dragen van een mondmasker gaf ons mentaal een gevoel van onrust. Tot het niet meevolgen van de lessen en gewoon studeren. We kregen een gevoel van verdwaald zijn in de chaos van de pandemie. We moesten zelf ons weg uitzoeken en problemen oplossen.

Verder deed ik ook sport voor de coronapandemie. Ik kon hierdoor mezelf ook ontplooien en lichamelijk evolueren en gezond zijn. Door de coronapandemie gingen de fitnessclubs dicht en werd dit ook moeilijk voor mij. Ik had nu ook de fysieke rust niet meer waardoor dit weerkaatste op mijn gezondheid. Ik ben sneller haar beginnen te verliezen door de stress en mijn lichaam werd ongezonder en zwakker.

Dit alles raakte een toppunt in de 2de zit. Mijn ouders gingen op vakantie, maar door mijn herexamens moest ik blijven in België. Nu kwam een andere moeilijkheid erbovenop. Ik [was] tot op die leeftijd nog nooit alleen thuisgebleven. Ik moest nu ook voor mezelf zorgen en voor alle vakken proberen te slagen. Hierdoor werd mijn slaapritme steeds slechter. Ik sliep laat en werd laat wakker. Ik geraakte mijn evenwicht kwijt. Dit alles zorgde ervoor dat ik niet deftig kon studeren en zelfs met 1 a 2 uur slaap naar een examen ging. Tijdens de herexamens kreeg ik ook te horen dat mijn grootouders langs de moederkant overleden waren door het corona virus. Dit gaf een ander gevoel, ik wist zelfs niet hoe ik mezelf moest voelen en begon te denken over leven en dood. Ik had een goede relatie met mijn opa, hij wou zelfs mij zien afstuderen. Dus het was een periode van verschillende gevoelens en problemen voor mij. Desondanks dit allemaal ben ik toch in staat geweest om voor 2 examens te slagen. Jammer genoeg was dit niet voldoende om de helft van de studiepunten te behalen en werd ik uitgesloten.

Algemeen wil ik er nog bij toevoegen dat door de bindende voorwaarde die opgelegd werd na het academiejaar 2020-2021 het in het academiejaar 2021-2022 moeilijker was wegens de stress van die bindende voorwaarde. Het is ook een feit dat ik zware vakken van 11 studiepunten heb wat het nog moeilijker maakte om deze bindende voorwaarde te behalen. Het was zo dat nu het gemiddelde studiepunt voor een vak 8 studiepunten was. U begrijpt hopelijk hoe moeilijk en een intensief jaar dit voor mij was. En erbovenop moest ik de bindende voorwaarde halen. De depressie die door het academiejaar 2020-2021 gevormd was, was nog steeds in mindere mate aanwezig maar werd gelukkig steeds beter doordat de coronapandemie stilletjes aan beter werd waardoor mijn leven ook stabieler werd.

Nu dat de pandemie voorbij is, zie ik een betering aankomen. Ik meen nu ook om beter te kunnen studeren. Daarom verzoek ik u om mij weer de inschrijving toe te laten voor mijn opleiding zonder een bindende voorwaarde. Dit zal me een frisse start opleveren.

Als bijkomend bewijsmiddel van dit betoog vindt u in de stukken;

- Bewijs van aanvraag tot teruggave van leerkrediet

Ik hoop dat we met dit dossier tot een goed einde kunnen komen. Ik ben altijd beschikbaar om vragen te beantwoorden.”

De institutionele beroepscommissie van de Universiteit Gent behandelt dit beroep in zitting van 7 oktober 2022, en komt tot de volgende beslissing:

“[...]

Studievoortgang van de student:

AJ	Opleiding	Opgenomen	Behaald
2019	Bachelor of Science in de geneeskunde	60	31
2020	Bachelor of Science in de geneeskunde	72	22
2021	Bachelor of Science in de geneeskunde	71	27
	<i>Totaal</i>	203	80

Voldoet niet aan §1

De betrokken vermeldt in het verzoekschrift de volgende argumenten:

- De student verklaart dat het niet boeken van voldoende studievoortgang te wijten is aan de gevolgen van de coronapandemie, en dus aan overmacht.
- Door de pandemie was het een uitdaging om te studeren en was het veel moeilijker om studievoortgang te boeken. De student diende een aanvraag tot terugval van studiepunten in.
- De pandemie bemoeilijkte ook de thuissituatie van de student. Het gezin kreeg te maken met een verlaagd inkomen wat voor een gespannen thuissituatie zorgde.
- Daarnaast had het teleurstellende 1^e AJ een hard gevoel achtergelaten bij de student. Hierdoor begon het jaar moeizaam voor de student, tot op een punt van depressie of burn-out. De student had dit echter niet door en zocht daarom ook geen professionele hulp.
- De student had in niets meer zin en had mentaal geen rust. Zelfs de mentorsessies hielpen niet. De student onderging geen poging om persoonlijke zaken te delen met zijn mentor.
- Het universitaire leven voelde raar en zwaar aan. Doordat hij amper naar buiten kon, werd het probleem alleen maar groter. Dit ging zo voort gedurende het hele AJ en tot op de dag van vandaag heeft de student het gevoel dat hij uit dit gevoel en deze mentale onstabiele aan het groeien is.
- In november kreeg de zus van de student corona waardoor de rest van het gezin zich diende aan te passen. Hierdoor was er nog minder inkomen en daalde de rust voor het ganse gezin.
- De manier waarop lessen en examens werden georganiseerd was anders en vroegen een aanpassing van de studenten. Ze kregen een gevoel van verdwaald te zijn in de chaos van de pandemie. Ze moesten zelf hun weg uitzoeken en problemen oplossen.
- Door de coronapandemie kon de student ook niet aan sport doen waardoor hij zichzelf niet kon ontplooien zoals voorheen. Het ontnam de student fysieke rust en dit had een weerslag op zijn gezondheid, zo verloor hij sneller haar door de stress en werd zijn lichaam zwakker en ongezonder.
- De student bleef voor de eerste maal alleen thuis tijdens de herexamens en moest voor zichzelf zorgen. Hierdoor verslechterde zijn slaapritme en raakt hij zijn evenwicht kwijt waardoor hij niet deftig kon studeren.
- Daarbovenop overleden de grootouders van de student tijdens de herexamens. De examenperiode was dus een periode van verschillende gevoelens en problemen. Toch slaagde hij voor 2 examens.
- Tenslotte verduidelijkt de student dat AJ 2021-2022 moeilijker was omdat van de bindende voorwaarde die hem stress bezorgde.
- Nu de pandemie voorbij is, ziet de student beter aankomen en meent hij beter te kunnen studeren.

De institutionele beroepscommissie heeft integraal kennis genomen van de argumenten zoals die zijn geformuleerd in het beroepschrift.

Uit een vergelijking van het aantal verworven studiepunten met het aantal opgenomen studiepunten blijkt dat de student aan de Universiteit Gent een zeer beperkte studievoortgang heeft geboekt en dat de norm die het OER hanteert voor de beoordeling van de vraag of uit de gegevens van het dossier manifest blijkt dat het opleggen van bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren, werd overschreden.

De commissie neemt akte van de argumenten die de student in het beroepsschrift aanvoert ter verrechtvaardiging van het gebrek aan studievoortgang. Zij is evenwel van mening dat die omstandigheden niet van die aard zijn dat ze doen vermoeden dat bindende voorwaarden opleggen wel zinvol is en dat de studievoortgang in het nieuwe academiejaar aanmerkelijk zal verbeteren. De commissie somt hieronder de argumenten op om de weigering te handhaven:

- De institutionele beroepscommissie stelt vast dat de student over drie academiejaren heen een beperkte studievoortgang van 39,4% behaalt, wat beneden de gevraagde norm is.
- De student haalt hoofdzakelijk COVID19 aan als argument om de weigering ongedaan te maken. De institutionele beroepscommissie wijst erop dat COVID19 voor alle studenten een uitzonderlijke situatie was en in de nasleep nog is en de student haalt geen bijzondere omstandigheden of bewijsstukken aan die hem van de andere studenten zou kunnen onderscheiden, en waaruit zou blijken dat de gevolgen van de coronacrisis voor hem dermate zwaarder en uitzonderlijker waren dat ze de institutionele beroepscommissie ertoe zouden moeten brengen de weigering op te heffen. In academiejaar 2021-2022 [werden] door de UGent bovendien de nodige inspanningen geleverd om de negatieve effecten zoveel mogelijk te beperken zowel op het vlak van onderwijs- als evaluatieactiviteiten. Zo werd er niet het volledige academiejaar online les gegeven maar werd, van zodra de maatregelen het terug toelieten, zoveel mogelijk aan studenten de mogelijkheid gegeven om de lessen terug on campus te volgen of in een hybride samenstelling.
- De institutionele beroepscommissie kan aannemen dat de overige argumenten die de student aanhaalt (overlijden grootouders, alleen blijven tijdens de tweede zittijd, stress voor het gezin tijdens corona) voor problemen kan hebben gezorgd maar merkt op dat de student zijn argumenten niet door enig concreet bewijsstuk staaft. De institutionele beroepscommissie wijst er de student op dat de bewijslast rust op de partij die de betwisting heeft opgestart. De Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen onderschrijft dit ook in zijn arresten (o.a. arrest 2014/022). De student werd hier tevens via e-mail op gewezen door de institutionele ombudsdiest d.d. 20 september:

“De UGent neemt de interne beroepsprocedure ernstig en neemt voor elk ingediend intern beroep een weloverwogen beslissing maar wijst er voor de volledigheid op dat de bewijslast bij jou als student ligt en je in jouw beroepschrift de nodige, relevante bewijsstukken moet toevoegen die jouw argumenten ondersteunen, zodat de beroepscommissie die argumenten ook kan onderzoeken en beoordelen. De UGent zal jou niet contacteren met de

vraag naar bewijsstukken. Met deze informatie willen we je optimaal informeren over uw rechten.”

De institutionele beroepscommissie kan deze argumenten wegens gebrek aan bewijsstuk niet ten gronde bij haar onderzoek betrekken.

- De institutionele beroepscommissie acht de (niet gestaafde) argumenten niet dermate doorslaggevend om de beperkte studievoortgang volledig te verantwoorden.
- Er ligt momenteel ook geen enkel bewijsstuk voor waaruit zou moeten blijken dat de situatie van de student effectief voldoende gestabiliseerd is om de studies geneeskunde vanaf nu succesvol verder te zetten.

Het intern beroep wordt om die redenen ongegrond verklaard. De weigering tot inschrijving voor de opleiding geneeskunde aan de Universiteit Gent wordt voor het academiejaar 2022-2023 bekrachtigd.”

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

De Raad ziet geen aanleiding om ambtshalve opmerkingen te maken.

Het beroep is ontvankelijk.

V. Onderzoek van de middelen

Eerste middel

Verzoeker steunt een eerste middel op de formelemotiveringsplicht.

Standpunt van partijen

Verzoeker voert aan dat hij in zijn intern beroep uitdrukkelijk heeft verwezen naar het verzoek tot teruggave van leerkrediet dat hij heeft ingediend, en dat de institutionele beroepscommissie heeft nagelaten zich over dat aspect uit te spreken.

Verzoeker verwijst daarbij naar een beslissing van de institutionele beroepscommissie van verwerende partij d.d. 26 maart 2021 waarin deze, na tussenkomst van twee arresten van de Raad, ten aanzien van een andere student uitspraak doet over de wijze waarop de teruggeven van leerkrediet in het raam van de corona-maatregelen moet worden betrokken bij de beoordeling van maatregelen van studievoortgangsbewaking.

In haar antwoordnota repliceert verwerende partij dat de beroepscommissie verzoekers beroep wel degelijk grondig heeft onderzocht, maar enkel aan de hand van de informatie waarover zij daarbij kon beschikken. Zij merkt daarbij op dat verzoeker bij zijn intern beroep geen stavingsstukken heeft gevoegd, behalve een bevestiging dat hij een aanvraag tot teruggeven van leerkrediet via de zogenaamde ‘corona-overmachtpprocedure’ heeft ingesteld.

Daarnaast stelt verwerende partij dat de formelemotiveringsplicht hoe dan ook niet zo ver gaat dat de beroepscommissie is verplicht om op elk argument te antwoorden. Het volstaat daarentegen, zo doet verwerende partij gelden, dat verzoeker in de beslissing van de beroepscommissie de redenen kan achterhalen die haar tot haar oordeel hebben gebracht. Dat de beroepscommissie inderdaad niet explicet heeft verwezen naar de aanvraag tot teruggeven van leerkrediet kan naar oordeel van verwerende partij voorts niet als een schending van de formelemotiveringsplicht worden beschouwd, nu het niet duidelijk was of die aanvraag ook werd ingewilligd en verzoekers argumentatie ter zake bovendien kadert in zijn ruimere uiteenzetting waarin hij aangeeft dat hij door Covid-19 niet goed heeft kunnen presteren – uiteenzetting waar de beroepscommissie wél op is ingegaan.

In zijn wederantwoordnota betwist verzoeker het standpunt van verwerende partij. Hij handhaaft zijn grieven, en voegt een beslissing van de institutionele beroepscommissie ten aanzien van een andere student (H.S.), in de motivering waarvan wél uitdrukkelijk wordt ingegaan op de wijze waarop de beroepscommissie de teruggeven van leerkrediet in het raam van de corona-maatregelen beoordeelt. Tot slot stipt verzoeker nog aan dat zijn verzoek tot teruggeven van leerkrediet ondertussen is ingewilligd.

Beoordeling

Wat de beoordeling van de formelemotiveringsplicht betreft, in het bijzonder in het licht van het gevolg dat kan *c.q.* moet worden gegeven aan de teruggeven van leerkrediet in het raam van de corona-maatregelen, is het argument dat de Raad hierover in twee voorgaande arresten

uitspraak heeft gedaan, niet pertinent, eensdeels omdat de feitelijke omstandigheden in het arrest nr. 6.158 wezenlijk verschillend zijn (de institutionele beroepscommissie was niet ingegaan op het concrete argument dat er voor een bepaald opleidingsonderdeel na de lockdown weinig tot geen les werd gegeven) en anderdeels omdat het de Raad verboden is in een zaak die aan zijn oordeel is onderworpen, uitspraak te doen bij wijze van algemene en als regel geldende beschikking.

Wanneer een student aanvoert dat hij ten gevolge van aangetoonde overmacht leerkrediet teruggegeven heeft gekregen, dan is dit een aspect dat door de interne beroepsinstantie in beginsel niet onbesproken kan blijven bij de beoordeling van een beroep inzake studievoortgangsbewaking.

Dat is in principe alleszins het geval wanneer het leerkrediet door de Raad wordt teruggegeven bij wege van arrest in toepassing van de artikelen II.204, §3 en II.285 van de Codex Hoger Onderwijs, aangezien uit dat arrest met gezag van gewijsde volgt dat de betrokken student zich in een aangetoonde situatie van overmacht bevond die hem heeft verhinderd om alle examenkansen te benutten, waarbij voor een of meer opleidingsonderdelen geen credit werd behaald.

Met betrekking tot het leerkrediet dat omwille van Covid-19 wordt teruggegeven, moet daarentegen worden vastgesteld dat, wat het academiejaar 2020-2021 betreft, artikel 48, §1 van het Decreet van 4 februari 2022 ‘tot het nemen van dringende maatregelen in het onderwijs naar aanleiding van de coronacrisis (IX)’ op generieke wijze bepaalt dat het leerkrediet “na deelname aan de laatste examenkans” wordt teruggegeven aan de student die voor een opleidingsonderdeel niet is geslaagd en die “verklaart dat hij zich bevond in een overmachtssituatie die toe te schrijven is aan de COVID-19-maatregelen”. Die terugval geschiedt door “de bevoegde dienst van de Vlaamse regering” en niet door een rechtscollege, en is niet afhankelijk van concreet en individueel aangetoonde bijzondere omstandigheden die na onderzoek als overmacht worden gekwalificeerd.

Een dergelijke terugval reflecteert derhalve in mindere mate bijzondere omstandigheden waarin de student zich bevond, wat een relevant gegeven is in de beoordeling van de omvang van de formelemotiveringsplicht.

Overigens toonde verzoeker enkel aan dat hij een aanvraag tot teruggave van leerkrediet in het raam van voormeld decreet heeft ingediend, en niet dat die aanvraag ook werd ingewilligd. Dat zulks ondertussen blijkt te zijn gebeurd, doet evenwel geen afbreuk aan wat hierboven is uiteengezet.

De interne beroepscommissie heeft haar beoordeling inzake alle corona-gerelateerde argumenten als volgt uitgeschreven:

“De student haalt hoofdzakelijk COVID19 aan als argument om de weigering ongedaan te maken. De institutionele beroepscommissie wijst erop dat COVID19 voor alle studenten een uitzonderlijke situatie was en in de nasleep nog is en de student haalt geen bijzondere omstandigheden of bewijsstukken aan die hem van de andere studenten zou kunnen onderscheiden, en waaruit zou blijken dat de gevolgen van de coronacrisis voor hem dermate zwaarder en uitzonderlijker waren dat ze de institutionele beroepscommissie ertoe zouden moeten brengen de weigering op te heffen. In academiejaar 2021-2022 werd door de UGent bovendien de nodige inspanningen geleverd om de negatieve effecten zoveel mogelijk te beperken zowel op het vlak van onderwijs- als evaluatieactiviteiten. Zo werd er niet het volledige academiejaar online les gegeven maar werd, van zodra de maatregelen het terug toelieten, zoveel mogelijk aan studenten de mogelijkheid gegeven om de lessen terug on campus te volgen of in een hybride samenstelling.”

De Raad is van oordeel dat in de gegeven omstandigheden, die motivering afdoende is wat de formelemotiveringsplicht betreft.

Het eerste middel is ongegrond.

Tweede middel

In een tweede middel beroeft verzoeker zich op het gelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker verwijst opnieuw naar de in het eerste middel aangehaalde andere student en de beslissing die de institutionele beroepscommissie in het voordeel van die student heeft genomen, met name de opheffing van een bindende voorwaarde die was opgelegd.

Verzoeker stipt daarbij nog aan dat de in zijn geval genomen beslissing, namelijk een weigering tot herinschrijving, nog zwaarwichtiger is, zodat *a fortiori* met de teruggave van leerkrediet rekening moet worden gehouden.

Verwerende partij werpt in haar antwoordnota in hoofdorde tegen dat het middel onontvankelijk is, omdat verzoeker heeft nagelaten dit in de interne beroepsprocedure op te werpen. Ondergeschikt acht verwerende partij het middel alleszins ongegrond, omdat tot een schending van het gelijkheidsbeginsel slechts kan worden besloten wanneer de met elkaar vergeleken studenten zich in eenzelfde situatie bevinden en desalniettemin op verschillende wijzen zijn behandeld.

Daarvan is volgens verwerende partij geen sprake. Zij betoogt:

“Voor zover verzoeker met zijn verwijzing naar het dossier van [H.S.A.] zou willen aantonen dat er hoe dan ook aangenomen moet worden dat er in zijn hoofde sprake is van overmacht, en dat op grond daarvan de weigering ongedaan gemaakt had moeten worden, merkt verwerende partij vooreerst op dat zij, op het ogenblik waarop ze verzoekers dossier behandelde, geen enkele informatie had over de uitkomst van de terugvorderingsprocedure die verzoeker had ingesteld. Voor zover teruggave van leerkrediet in het raam van de zogenaamde “corona-overmachtspolicy” dus al zou moeten worden aangemerkt als een bewijs van overmacht (*quod non*), lag dat bewijs niet voor en kon de institutionele beroepscommissie hiermee ook geen rekening houden.

Verwerende partij is ook van oordeel dat, zelfs al zou wel hebben vastgestaan dat verzoeker leerkrediet had teruggekregen via de “corona-overmachtspolicy”, dan nog geen afdoende bewijs voor lag van het feit dat verzoeker zich in een overmachtssituatie zou hebben bevonden, die bovendien van die aard was dat een weigering van inschrijving niet meer verantwoord zou zijn. De procedure waarmee op grond van zogenaamde corona-overmacht leerkrediet teruggevorderd kan worden, vereist geen enkel bewijs dat de student zich effectief in een situatie van overmacht bevond. De student dient enkel te verklaren, blijkens het formulier (stuk 5) zelfs niet eens “op eer”, dat hij of zij niet geslaagd is voor bepaalde opleidingsonderdelen omwille van covid-19-maatregelen. De student dient geen enkel bewijsstuk toe te voegen, en de administratie die deze aanvragen behandelt, onderzoekt ook niet of de verklaring strookt met de werkelijkheid, net zoals de administratie evenmin onderzoekt of de student effectief deelnam aan alle evaluaties in de tweede zittijd. De uitspraak waarbij de administratie beslist leerkrediet terug te geven, is ook geen rechterlijke uitspraak maar een loutere administratieve beslissing, en heeft dan ook geen enkel gezag van gewijsde, zodat die beslissing ook geen enkele bewijswaarde heeft op het vlak van vaststelling van een overmachtssituatie in een andere procedure dan de procedure tot terugvordering van leerkrediet op basis van “corona-overmacht”.

Door de teruggave van leerkrediet op basis van die procedure in voorliggend beroep niet te beschouwen als bewijs van overmacht in hoofde van verzoeker, schendt verwerende

partij ook niet het gezag van gewijsde van het arrest dat de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen heeft gewezen in het dossier nr. 2021/025. Dat gezag is immers, wat de motivering van het arrest betreft, hoe dan ook beperkt tot de partijen in dat concrete geding en gaat niet zo ver als dat de motivering van dat arrest thans zou moeten worden doorgetrokken naar alle gevallen waarin een student leerkrediet terugkreeg op grond van de “coronaovermachtspprocedure”. Verwerende partij heeft het arrest destijds correct uitgevoerd, en is daarmee tegemoet gekomen aan het gezag van gewijsde.”

Verzoeker zijnerzijds betwist in zijn wederantwoordnota dat het tweede middel onontvankelijk is. Hij wijst erop dat de beslissingen van de institutionele beroepscommissie van verwerende partij niet worden gepubliceerd, zodat een student daarvan ook geen kennis kan nemen voorafgaand aan het instellen van een intern beroep. Ten gronde handhaeft verzoeker zijn grieven.

Beoordeling

Of de beroepscommissie bij het nemen van haar beslissing al dan niet het gelijkheidsbeginsel schendt, kan een student in beginsel slechts vaststellen nadat hij van die beslissing kennis heeft genomen.

Een grief die daarop is gesteund in een beroep bij de Raad, moet bijgevolg worden beschouwd als een middel dat “betrekking heeft op de wijze waarop het intern beroep werd behandeld” en is derhalve in toepassing van artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs niet onontvankelijk.

Ten gronde stipt de Raad aan dat studenten zich niet verhouden als concurrenten voor een voordeel dat alleen aan één of enkelen onder hen kan worden toegekend. Een schending van het gelijkheidsbeginsel kan maar aan de orde zijn wanneer verzoeker aan de hand van stukken kan aantonen dat hij zich in gelijke omstandigheden als één of meerdere andere studenten bevindt en dat de beoordelingsmaatstaf op die gelijke gevallen op een verschillende wijze is toegepast.

Het valt aan verzoeker toe om de vergelijkbaarheid met ondubbelzinnige en overtuigende argumenten te staven.

Bij de beoordeling van het eerste middel heeft de Raad reeds overwogen dat een interne beroepsinstantie niet verplicht is om uit een teruggave van leerkrediet op grond van de tijdelijke corona-maatregelen, dezelfde gevolgen te trekken als uit een arrest van de Raad waarin, na een individueel onderzoek en op grond van de artikelen II.204, §3 en II.285, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs, leerkrediet wordt teruggegeven.

Voorts moet worden opgemerkt dat verzoeker niet aantoont dat zijn dossier *in concreto* voldoende vergelijkbaar is met dat van de door hem aangehaalde student, omdat niet is aangetoond dat het gemis aan studievoortgang en de niet-naleving van bindende voorwaarden in beide gevallen voldoende vergelijkbaar is.

Het tweede middel is ongegrond.

Derde middel

Verzoeker beroept zich in een derde middel op het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker verwijst ook hier naar de overwegingen in 's Raads arrest nr. 6.457 van 10 maart 2021, alsook naar de overwegingen van de institutionele beroepscommissie in haar beslissing van 26 maart 2021 ten aanzien van student H.S.A.

Voor zover de institutionele beroepscommissie, die uiteindelijk de aan student H.S.A. opgelegde maatregel van studievoortgangsbewaking heeft ingetrokken, in de marge daarvan de bedenking formuleert dat het oordeel van de Raad voor kritiek vatbaar is, voert verzoeker aan dat de institutionele beroepscommissie dan maar een cassatieberoep bij de Raad van State had moeten instellen, en dat het gezag van gewijsde van het voormelde arrest wordt geschonden door in verzoekers dossier niet in dezelfde zin te oordelen.

Tot slot stelt verzoeker dat rekening moet worden gehouden met het feit dat het academiejaar waarin de bindende voorwaarde van toepassing was, voor een “algemene student” zwaar was omdat een opleidingsonderdeel gemiddeld acht studiepunten omvat, en dat verzoeker voor drie van de vier vakken bij de laatste examenkans een credit moest behalen.

In haar antwoordnota doet verwerende partij in hoofdorde gelden dat het middel niet ontvankelijk is, omdat het nieuw is en niet werd ingeroepen voor de institutionele beroepscommissie. Aan de beroepscommissie kan dan ook niet worden verweten hier niet op te zijn ingegaan.

Ondergeschikt is het middel volgens verwerende partij hoe dan ook niet gegrond. Het is immers, zo stelt zij, helemaal niet zo dat verzoeker de bindende voorwaarde slechts nipt niet behaalde: hij slaagde voor slechts 27 studiepunten op een inschrijving voor 71 studiepunten, zijnde voor 38% van de opgenomen studiepunten, wat voor verwerende partij behoorlijk ver verwijderd blijft van de vereiste 50% studierendement. Verwerende partij merkt ook op dat verzoeker in het eerste bachelorjaar nog steeds een tekort voor een vak van 11 studiepunten heeft, terwijl hij in dat jaar maar voor twee vakken meer moest slagen – zodat verzoeker slechts 42% in plaats van 75% studierendement binnen dat eerste jaar behaalde.

Verwerende partij benadrukt verder dat verzoeker afwezig bleef op twee examens in de tweede zittijd en aan één examen wellicht slechts *pro forma* meedeed, gelet op het wel erg lage examencijfer (1/20 voor ‘Gastro-intestinaal en endocriën stelsel, stofwisseling’), waardoor hij zijn kansen om te voldoen aan de bindende voorwaarde ook zelf kleiner heeft gemaakt. Anderzijds, zo voegt verwerende partij eraan toe, kon verzoeker door de keuze om aan die examens niet deel te nemen, wel meer tijd besteden aan de vakken waarover hij wél examen aflegde in de tweede zittijd. Desondanks behaalde verzoeker in de tweede zittijd slechts twee credits. In die omstandigheden kan de bestreden beslissing naar oordeel van verwerende partij niet onredelijk worden genoemd.

Verzoeker stelt in zijn wederantwoordnota dat de arresten van de Raad een gezag hebben *erga omnes*, zodat met de overwegingen ook buiten de relatie tussen de procespartijen rekening moet worden gehouden. Ter zake verwijst verzoeker naar het arrest van de Raad nr. 3.524 van 3 februari 2017. Daarnaast betwist verzoeker dat een terugval van leerkrediet omwille van corona wezenlijk verschilt wat het begrip ‘overmacht’ betreft.

Beoordeling

De Raad brengt in herinnering dat het hem krachtens artikel II.291, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs niet toevalt om zijn beoordeling omtrent de kwaliteiten van een verzoekende partij in de plaats te stellen van deze van de instelling. De Raad heeft derhalve

noch de taak, noch de bevoegdheid om het dossier ten gronde te behandelen en de beoordeling van de organen van de instelling over te doen, als ware hij zelf een beroepsorgaan binnen een georganiseerd administratief beroep.

In het licht daarvan kan slecht tot een schending van het redelijkheidsbeginsel worden besloten wanneer geen enkele andere normaal en voorzichtig handelende hogeronderwijsinstelling in dezelfde omstandigheden tot eenzelfde beslissing zou kunnen komen.

Met betrekking tot het door verzoeker aangevoerde gezag van gewijsde, herhaalt de Raad wat hij bij de beoordeling van het eerste middel reeds heeft overwogen, namelijk dat het de Raad verboden is in een zaak die aan zijn oordeel is onderworpen, uitspraak te doen bij wijze van algemene en als regel geldende beschikking.

Het gezag van gewijsde dat aan een vernietigingsarrest is verbonden, wordt bepaald door het dictum van het arrest en de daarmee onlosmakelijk verbonden motieven. Die motieven bepalen de beoordelingsruimte waarover het bestuur nog beschikt na de vernietiging.

In het door verzoeker aangehaalde arrest nr. 6.457 van 10 maart 2021 doet de Raad uitspraak over een geschil waarin verzoeker geen partij was. Het gezag van gewijsde van dat arrest heeft op verzoeker geen betrekking en kan door verzoeker derhalve niet in die zin worden ingeroepen. Anders dan verzoeker het ziet, kan ook uit het door hem aangehaalde arrest nr. 3.524 van 3 februari 2017 niet worden afgeleid dat het gezag van gewijsde zich uitstrekkt buiten de procespartijen; integendeel blijkt uit lezing van het arrest dat het door de Raad aangehaalde arrest ten aanzien van dezelfde procespartijen was uitgesproken.

Verzoeker verwart kennelijk de begrippen ‘werking *erga omnes*’ en ‘gezag van gewijsde’ zoals deze buiten de strafrechtelijke context gelden.

Wat de draagwijdte van de ‘overmacht’ betreft die is gekoppeld aan een terugval van leerkrediet op grond van de artikelen II.204, §3 en II.285, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs, dan wel het voormelde decreet van 4 februari 2022, verwijst de Raad naar zijn overwegingen ter zake bij de beoordeling van de voorgaande middelen.

Voor het overige is de Raad, binnen zijn marginale toetsingsbevoegdheid, van oordeel dat de bestreden beslissing, rekening houdend met de door de beroepscommissie aangehaalde feitelijke omstandigheden en motieven, de grenzen van de redelijkheid niet te buiten gaat.

Verzoekers studierendement, zowel binnen het eerste jaar als binnen het geheel van het opgenomen curriculum, blijft ruim onder de maat die werd gezet in de maatregel van studievoortgangsbewaking die hem werd opgelegd, en die hij als dusdanig niet heeft aangevochten.

Met betrekking tot de door verzoeker aangevoerde studiebelasting, bedenkt de Raad tot slot nog dat het opnemen van een studiepakket met een aanzienlijk grotere omvang dan normaal (71 studiepunten in plaats van 60) verzoekers eigen keuze is geweest, die hem ongetwijfeld – maar door eigen toedoen – bijkomende stress bezorgde in het licht van de bindende voorwaarde onder de vigeur waarvan dat studiepakket moest worden afgewerkt. Die omstandigheden kan verzoeker niet aan verwerende partij verwijten, en zij vormen ook geen overmacht waarmee in het licht van het redelijkheidsbeginsel rekening moet worden gehouden.

Het derde middel is ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 18 november 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.097 van 21 november 2022 in de zaak 2022/0805

In zake: xxx
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Axel Vandam
kantoor houdend te 1700 Dilbeek
Baron R. de Vironlaan 60/7

tegen:

KAREL DE GROTE-HOGESCHOOL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Tom Peeters en Sophie Groetaers
kantoor houdend te 2600 Antwerpen-Berchem
Borsbeeksebrug 36 bus 9
Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 10 oktober 2022, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 6 september 2022 en van de beslissing van de interne beroepscommissie van Karel de Grote-Hogeschool van 19 of 26 september 2022 waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond wordt verklaard en aan verzoekster de verdere inschrijving wordt geweigerd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 18 november 2022.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Sophie Groetaers, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2020-2021 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in Bedrijfsmanagement: afstudeerrichting Marketing’.

Zij behaalt dat academiejaar een studierendement van 28%, ten gevolge waarvan haar een maatregel van studievoortgangsbewaking wordt opgelegd: verzoekster moet bij een volgende inschrijving voor 60% van de opgenomen studiepunten een credit behalen.

In het academiejaar 2021-2022 schrijft verzoekster zich in voor dezelfde opleiding. Zij behaalt een studierendement van 19%, en komt daarmee niet tegemoet aan de haar opgelegde voorwaarde.

Samen met de examenresultaten wordt aan verzoekster meegedeeld dat zij de bindende voorwaarde niet heeft nageleefd en dat zij gedurende drie academiejaren niet meer voor dezelfde opleiding mag inschrijven.

Dat is de eerste bestreden beslissing.

Op 13 september 2022 stelt verzoekster tegen die beslissing het volgend intern beroep in:

“Ik ben x en ik studeer Marketing op Karel De Grote in Antwerpen. Dit jaar is er mij bindende voorwaarden opgelegd waar ik niet aan heb kunnen voldoen. Hierdoor mag ik mij niet meer herinschrijven en ik zou u graag vragen voor een heroverweging van die beslissing omdat er omstandigheden waren waar ik geen impact op kon hebben.

Het begon een paar jaar geleden toen mijn vader ineens heel afstandelijk begon te doen tegen mijn broer, zus, moeder en mij. Hij was ook constant op zijn gsm en ging vaak weg voor periodes en liet niets aan mijn moeder weten. Later heeft hij dan de beslissing genomen om uit het huis te gaan om met een andere vrouw iets te starten. Zonder dat er serieuze problemen of iets gebeurd was liet hij niet alleen mijn moeder maar ook ons in de steek. Hij werd op een korte periode een heel ander iemand [die] wij niet meer herkende[n]. Hierdoor wil ik hem sindsdien niet meer zien en de rest van onze familie ook niet.

Toch is hij vanaf het moment dat hij buiten was beginnen proberen om contact op te zoeken met zijn kinderen. Wij hebben geen behoefte om hem te zien en de scheiding is een echte vechtscheiding geworden [die] ons veel geld kost waardoor we meer rekening moeten houden met wat we uitgeven en wat we kunnen doen als uitstapjes met het gezin. In het begin kon hij dat begrijpen maar dit jaar is hij veel agressiever berichten aan het

sturen omdat ik hem maar niet wil zien en hij dreigt ook om mijn zakgeld af te pakken als ik hem niet zie waardoor mijn moeder in economisch problemen zou komen. Hierdoor weet ik niet wat ik moet doen en heb ik hem 1 keer geforceerd gezien maar toen kon ik gewoon niet normaal doen waardoor ik wenend weg was gelopen. Dit stopt hem ook niet want de dag erna begon hij terug te dreigen en ik weet gewoon niet wat ik in die situatie kan doen.

Daarnaast is in augustus van 2021 mijn vriend waarmee ik 7 jaar samen ben ernstig ziek geworden. Hij begon dan de volgende symptomen te krijgen: verlies van bewustzijn, balansproblemen, zweetuitbarstingen, overgeven, misselijkheid, ademhalingsproblemen en een ongereguleerde slaapcyclus wat inhoud[t] dat hij soms 1u sliep per nacht of soms 15u. De momenten dat hij ook moe werd verschilde[n] ook van dag tot dag en was niet rond hetzelfde uur. Hierdoor dachten de dokters dat er iets ernstig neurologisch was en hebben ze 10 maanden onderzoek gedaan voor ze wisten wat het was. Bleek het niet neurologisch te zijn maar een probleem met het autonoom zenuwstelsel. Hij testte positief op presyncope en syncopes vasodepressor type III door middel van een TILT-test. Hierdoor gaat hij zijn ingenieursstudies moeten stopzetten. Momenteel is hij al 2 maanden bezig met training 3 keer per week waarvan hij 1 keer naar het ziekenhuis moet en daar wil ik altijd bij zijn. Daarom kon ik ook niet gebruik maken van mijn inzagerecht. Tot nu toe is er nog weinig resultaat en men kan pas na 1 jaar vertellen of het permanent zou zijn of niet. Elke keer als hij die training doet komen zijn symptomen ook boven en meestal blijven die ook tot het einde van de dag en daarom begeleid ik hem altijd terug 1 keer per week.

Toch heb ik veel hoop [...] op zijn genezing. Ik probeer mij sterk te laten overkomen tegenover hem omdat hij toch wel problemen heeft met het te accepteren maar de laatste tijd kan hij ook aan mij zien dat ik het toch wel zwaar vind. De symptomen [die] hij heeft zijn voor mij ook enorm confronterend en als hij evenwicht[-] of bewustzijnsproblemen heeft heb ik altijd schrik omdat hij 40 kg meer weegt dan [ik].

Daarom hebben we besloten om samen naar de psycholoog of psychiater te gaan. We hebben daarom een afspraak gemaakt bij de huisdokter om samen te zoeken naar een goede psycholoog of psychiater.

Ik zou graag ook volgend schooljaar de niet-geslaagde[] vakken graag terug opnemen wat zou uitkomen op 46 studiepunten met 1 taalvak minder. Ik heb toch nog een gesprek aangevraagd met de ombuds om hun mening hierover te vragen. Als er dan aangeraden wordt om toch minder op te pakken dan zal ik dat ook doen.

Daarom vraag ik u om mij nog een kans te geven en een beetje tijd om te leren omgaan met onze nieuwe situatie. Ook zou ik graag meer studentenwerk oppakken om mijn moeder te helpen en om eindelijk meer afstand te kunnen krijgen van mijn vader.”

De interne beroepscommissie van Karel de Grote-Hogeschool behandelt dit beroep in zitting van 19 september 2022, en komt tot de volgende beslissing:

“De interne beroepscommissie kwam op 19-09-2022 samen naar aanleiding van je beroep van 13-09-2022 tegen de studievoortgangsbeslissing van 6-09-2022. De interne beroepscommissie nam de volgende beslissing:

De interne beroepscommissie bevestigt de studievoortgangsbeslissing d.d. 06/09/22. De maatregel van studievoortgangsbewaking ‘weigering voor verdere inschrijving’ blijft behouden.

Motivering van deze beslissing:

De interne beroepscommissie neemt kennis van het dossier.

De commissie stelt vast dat de studente al 2 jaar is ingeschreven in de opleiding Bedrijfsmanagement afstudeerrichting Marketing.

De studente behaalde een studierendement van:

2020-2021: 28%

2021-2022: 19%

Na twee jaar is de studente er [...]in geslaagd voor 31 [slechts] studiepunten credits te verwerven. De studente dient bijgevolg nog 149 studiepunten om te zetten in credits om een diploma te kunnen behalen.

Zij beschikt nog over een leerkrediet van 65.

De commissie betreurt de persoonlijke omstandigheden van de studente maar is tegelijkertijd van mening dat haar beperkt studierendement door die omstandigheden niet wordt gerechtvaardigd. De studente werd bovendien na de mededeling van de resultaten van P4 per e-mail ingelicht dat de situatie m.b.t. haar studierendement kritiek was en zij dreigde zich niet verder te mogen inschrijven indien zij zich niet herpakte. De studente nam aan 7 herexamens niet deel en slaagde voor slechts 2 van de 6 opleidingsonderdelen die ze wel meedeed.

De studente toont naar de mening van de commissie niet aan dat zij rekeninghoudend met haar beperkt leerkrediet en dergelijk beperkt studierendement er binnen afzienbare tijd in zal slagen haar diploma te behalen.

De studente besteedt daarnaast in haar verzoekschrift veel aandacht aan het verklaren waar het in het verleden misliep maar is weinig concreet in haar aanpak voor de toekomst. Het blijft onduidelijk wat de studente concreet zal doen om haar studierendement te verhogen en op welke wijze en binnen welke periode zij zichzelf ziet afstuderen met een leerkrediet van 65 en slechts 31 verworven credits.

Bovendien leest de commissie dat de studente meer studentenwerk wil aannemen hetgeen naar haar mening niet te verzoenen is met het feit dat de studente er met de tijd die ze ter beschikking had al niet in slaagt haar studierendement op peil te krijgen.

De weigering voor verdere inschrijving blijft dan ook behouden.”

Dit is de tweede bestreden beslissing, zoals opgesteld op 26 september 2022.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

Verwerende partij voert aan dat het beroep niet ontvankelijk is in de mate dat het is gericht tegen de initiële weigering tot inschrijven d.d. 6 september 2022, omdat deze beslissing door tussenkomst van de beslissing van de interne beroepscommissie uit het rechtsverkeer is verdwenen.

In haar wederantwoordnota betwist verzoekster die stelling niet.

Beoordeling

Verzoekster richt haar beroep zowel tegen de initiële weigering tot inschrijving als tegen de beslissing van de interne beroepsinstantie.

Of een initiële studievoortgangsbeslissing in de huidige stand van de procedure nog het voorwerp kan uitmaken van een beroep bij de Raad, is afhankelijk van de omvang van de bevoegdheid van het orgaan dat instaat voor de behandeling van het intern beroep, dat de student op straffe van onontvankelijkheid van zijn beroep bij de Raad eerst dient uit te putten.

Te dezen bepaalt artikel 72 van het onderwijs- en examenreglement van verwerende partij dat de interne beroepscommissie bevoegd is om een beslissing te nemen en eventueel de resultaten aan te passen.

Verwerende partij heeft haar interne beroepsprocedure aldus derwijze georganiseerd dat de interne beroepscommissie over volheid van bevoegdheid beschikt, zodat de beslissing van dit beroepsorgaan in de plaats treedt van de initiële studievoortgangsbeslissing, die dan op haar beurt uit de rechtsorde verdwijnt en bijgevolg niet meer in rechte aanvechtbaar is.

De exceptie is gegrond. Het beroep is niet ontvankelijk ten aanzien van de initiële studievoortgangsbeslissingen, en enkel ontvankelijk ten aanzien van de beslissing van de interne beroepsinstantie (verder: de bestreden beslissing).

V. Onderzoek van de middelen

Eerste middel

In haar wederantwoordnota werpt verzoekster een nieuw middel op, dat betrekking heeft op de vormelijke regelmatigheid van de bestreden beslissing.

Standpunt van partijen

Verzoekster voert aan dat de interne beroepscommissie zou hebben beraadslaagd op 19 september 2022, maar dat de bestreden beslissing de datum draagt van 26 september 2022 en dat zij uiteindelijk pas op 3 oktober 2022 aan verzoekster is overgemaakt. Het is voor verzoekster dan ook onduidelijk wat de precieze datum van de bestreden beslissing is.

Verzoekster stelt dat haar belang bij die vraag is gelegen in haar recht om na te gaan of de interne beroepscommissie op die datum rechtsgeldig was samengesteld. Wat dat aspect betreft, merkt verzoekster op dat de bestreden beslissing die samenstelling nergens vermeldt, zodat het voor haar niet duidelijk is of de beslissing, zoals ze haar is overgemaakt, een louter ‘verslag’ van de directeur Onderwijs is, dan wel de materiële neerslag van de beslissing. In het eerste geval ligt volgens verzoekster geen kennisgeving van de beslissing van het bevoegde orgaan voor, in het tweede geval kan de regelmatige samenstelling van de beroepscommissie niet worden nagegaan.

Bovendien, zo stelt verzoekster, laat de meegedeelde beslissing niet toe om na te gaan of de beroepscommissie fysiek dan wel elektronisch heeft vergaderd, waarbij wordt opgemerkt dat dit laatste overeenkomstig het onderwijs- en examenreglement afhankelijk is van de instemming van alle leden van de beroepscommissie.

Aan verwerende partij is de mogelijkheid geboden om tot uiterlijk 16 november 2022 om 12u00 ter zake een toelichtende nota in te dienen.

Verwerende partij heeft van die mogelijkheid gebruik gemaakt, en een toelichtende nota en drie bijkomende stukken (stukken 9, 10 en 11 van het administratief dossier) met een aangepaste inventaris neergelegd.

In deze toelichtende nota wordt het volgende uiteengezet:

“Verwerende partij wenst vooreerst op te merken dat verzoekster heeft nagelaten om hierover een middel te ontwikkelen in het extern beroepschrift zelf.

Hoe dan ook, het stuk 9 betreft het origineel vergaderverzoek voor de interne beroepscommissie na tweede zittijd voor MIT studenten, d.i. studenten van de campus Groenplaats onderwijsgroep Management en IT. Daaruit blijkt dat de interne beroepscommissie zou samenkommen op 19 september 2022. Dat is *in casu* ook gebeurd (zie verder). (stuk 9)

De beslissing van de interne beroepscommissie werd geschreven op 26 september 2022. Door een interne miscommunicatie werd de beslissing pas op 3 oktober 2022 aan verzoekster bezorgd. Zo waren er 24 interne beroepen ingesteld na de tweede zittijd waarvan 12 interne beroepen werden behandeld door de interne beroepscommissie voor de onderwijsgroep MIT. Ook al doet verwerende partij steeds haar best om deze beroepen op een zorgvuldige manier te behandelen, [...] soms [glipt er] wel eens iets tussen de mazen van het net waardoor de beslissing later dan gewild wordt meegeleid. De beslissing werd hoe dan ook aan verzoekster overgemaakt binnen de decretaal voorgeschreven termijn.

Uit het stuk 10 blijkt dat de interne beroepscommissie was samengesteld conform artikel 72 van het Onderwijs- en examenreglement. (stuk 10) Met andere woorden, de vergadering van de interne beroepscommissie is doorgegaan op de datum [die] daarvoor was voorzien. De samenstelling van de interne beroepscommissie was conform het Onderwijs- en examenreglement. Ten slotte is ook de mededeling van de beslissing gebeurd conform het Onderwijs- en examenreglement.

De interne beroepscommissie is samengekomen op 19 september 2022 om 8:00 uur in SLA Sint Lucas, lokaal K.02.04. (stuk 10) De studenten worden hier ook over ingelicht. (stuk 3)

Van de 12 dossiers die hangende waren bij de interne beroepscommissie, betroffen de meeste dossiers de vraag tot opheffing van stopmaatregelen. De dossiers waarvan de interne beroepscommissie van oordeel was dat de studenten argumenten inbrachtten om eventueel tot opheffing van de stopmaatregelen over te gaan, werden eerst besproken. De dossiers waarin de studenten geen gegronde reden bijbrachten om tot opheffing van de stopmaatregelen over te gaan, werden nadien behandeld. Dit was *in casu* het geval voor het dossier van verzoekster. De interne beroepscommissie was unaniem akkoord over het zeer beperkte studierendement van verzoekster. Hoewel de interne beroepscommissie alle begrip heeft voor de medische situatie van de vriend van verzoekster en dit ook niet betwist, kan zij er niet omheen dat verzoekster dit nooit heeft aangekaart bij verwerende partij. Bovendien gaan deze omstandigheden enkel over het laatste academiejaar. Verzoekster slaagt er evenmin in om a.d.h.v. overtuigende en concrete bewijzen aan te tonen dat de bijzondere omstandigheden waarnaar zij verwijst enige invloed zou hebben gehad op haar examenresultaten. In het intern beroepschrift van verzoekster wordt nergens aangegeven wat zij concreet wil doen om er volgend academiejaar voor te zorgen dat haar studierendement van 30% zou stijgen naar 60-80%. Dat is de reden waarom de interne beroepscommissie niet lang hoeft te beraadslagen over het dossier van verzoekster. Er was een unanieme consensus om de stopmaatregelen te behouden. De interne beroepscommissie was immers niet overtuigd dat verzoekster het beter zal doen in de toekomst.

Op 28 oktober 2022 heeft verzoekster een telefonisch onderhoud gehad met de ombuds. (stuk 11) Tijdens het gesprek met de ombuds bleek dat verzoekster nog steeds niets heeft ondernomen m.b.t. een plan B in geval de beslissing van Uw Raad negatief zou zijn. Verzoekster is evenmin concreter in haar te nemen stappen in het geval zij zich toch opnieuw zou mogen inschrijven bij verwerende partij... Dit toont nogmaals aan dat verzoekster niet proactief is, maar dat zij wacht tot het te laat is en zich dan probeert te verantwoorden waarom het zo gelopen is.”

Beoordeling

Verwerende partij, die niet ter zitting verschijnt, spreekt deze inhoud van de voormelde toelichtende nota niet tegen en de door verwerende partij bijgevoegde stukken worden ook niet van valsheid betwist.

De Raad is van oordeel dat naar genoegen van recht is aangetoond dat de interne beroepscommissie regelmatig was samengesteld, dat zij verzoeksters beroep in zitting van 19 september 2022 heeft behandeld en dat de beslissing op 26 september 2022 is geformaliseerd.

De bestreden beslissing is niet door enige vormelijke onregelmatigheid aangetast.

Het eerste middel is ongegrond.

Tweede middel

Verzoekster werpt in haar wederantwoordnota nog een tweede nieuw middel op, steunend op de wapengelijkheid, het redelijkheidsbeginsel en de rechten van verdediging.

Standpunt van partijen

Verzoekster doet gelden dat de wijze waarop de interne beroepsprocedure wordt afgehandeld en waarop verwerende partij zich verzet tegen ‘nieuwe middelen’, doet besluiten tot een schending van de rechten van verdediging omdat er “tussen partijen op onredelijke wijze en met ongelijke wapens wordt gestreden”.

Beoordeling

De grief van verzoekster heeft in hoofdzaak betrekking op de wijze waarop de interne beroepsprocedure wordt gevoerd.

Het beginsel van de wapengelijkheid is een fundamenteel element van het recht op een ‘eerlijk proces’ dat wordt gewaarborgd door artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens. Dat beginsel vereist een billijk evenwicht tussen de partijen, die elk een redelijke mogelijkheid moeten krijgen om hun zaak voor te leggen onder voorwaarden die hen niet in een duidelijk nadelige positie ten opzichte van de tegenpartij brengen (EHRM, grote kamer, Regner t. Tsjechische Republiek, 19 september 2017, § 146), onder andere in het kader van de uitoefening van rechtsmiddelen (EHRM, 5 november 2002, Wynen en Centre hospitalier interrégional Edith-Cavell t. België, § 32; EHRM 3 oktober 2006, Ben Naceur t. Frankrijk, §§ 31-32; EHRM 22 mei 2008, Gacon t. Frankrijk, §§ 31-32; EHRM 26 juni 2012, Ghirea t. Moldavië, § 31; EHRM 18 oktober 2018, Thiam t. Frankrijk, § 55).

Daargelaten of dit middel nog op ontvankelijke wijze voor het eerst kan worden aangevoerd in de wederantwoordnota, dringen zich met betrekking tot de redenering van verzoekster twee bedenkingen op.

Ten eerste is de interne beroepscommissie van verwerende partij geen rechtelijke instantie, maar een orgaan van actief bestuur. Ter zake zij eraan herinnerd dat de door artikel 6 EVRM voorziene waarborgen inzake een eerlijk proces door een onafhankelijke en onpartijdige “rechterlijke instantie” niet kunnen worden betrokken op een beslissing van een administratieve overheid die optreedt als orgaan van actief bestuur (zie in die zin ook RvS 18 december 2017, nr. 240.215, XXXX; RvS 26 april 2011, nr. 212.714, Meftah).

Ten tweede geldt het principe van de wapengelijkheid hoe dan ook enkel tussen ‘procespartijen’. In de interne beroepsprocedure is de beroepscommissie geen partij, en dus ook geen tegenpartij van verzoekster. Dat verzoekster zulks anders ervaart omwille van de procedurevoorschriften, doet daaraan geen afbreuk.

Voor zover verzoekster haar kritiek betrekt op de procedure voor de Raad, dan moet worden vastgesteld dat de modaliteiten binnen dewelke in een procedure voor de Raad nieuwe middelen kunnen worden opgeworpen, door de decreetgever is geregeld in artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs. Voor kritiek op de wetgever is de Raad niet bevoegd.

Voor het overige maakt verzoekster niet duidelijk hoe of waarom het principe van de wapengelijkheid in de procedure voor de Raad in het gedrang zou zijn.

Het middel is niet gegrond.

Derde middel

Verzoekster steunt een derde (in het beroepsschrift enig) middel op de materiëlemotiveringsplicht en het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Wat de door de beroepscommissie aangehaalde waarschuwing betreft, voert verzoekster aan dat zij hulp heeft gezocht bij een studentenbegeleider en dat daarop twee gesprekken zijn gevolgd vóór de herexamens, waaruit is gebleken dat verzoeksters uitstelgedrag voortkomt uit faalangst. De studiebegeleider heeft omwille van tijdsgebrek enkele kleine tips gegeven, met suggestie om het probleem verder aan te pakken; daarvoor heeft verzoekster een afspraak gemaakt bij een psycholoog, maar omwille van de lange wachttijden heeft die nog niet kunnen plaatsvinden.

Daarnaast gaat verzoekster nader in op de gezondheidsproblemen van haar vriend. De erg zware en chaotische periode waar zij doorgingen, verklaart voor verzoekster de door de beroepscommissie vermelde niet-deelname aan herexamens. Zij stipt aan dat zij thans eindelijk progressie zien in de behandeling, wat haar doet veronderstellen dat zij voor zichzelf meer studietijd zal kunnen vrijmaken.

De overweging van de beroepscommissie dat verzoekster door een beperkt leerkrediet en studierendement niet erin zal slagen om haar diploma te behalen binnen afzienbare tijd, mist volgens verzoekster feitelijke grondslag. Enerzijds stelt verzoekster dat zij volgens de informatie op ‘Mijn Burgerprofiel’ nog over 92 studiepunten leerkrediet beschikt – in plaats van de door de beroepscommissie vermelde 65. Anderzijds merkt verzoekster op dat zij vorig jaar 37 studiepunten teruggegeven gekregen heeft via de corona-overmachtprocedure, en dat

zij ook dit jaar een aanvraag heeft ingediend, zodat verzoekster verwacht om finaal over meer dan 92 studiepunten leerkrediet te beschikken.

Met het oog op de toekomst, stelt verzoekster nog dat zij stappen zal ondernemen om haar studierendement te verhogen en dat zij met een leertrajectbegeleider wil samenzitten voor het samenstellen van een aangepast studieprogramma, waarbij zij in het academiejaar 2022-2023 liever wat minder vakken zou opnemen om de kansen op slagen te verhogen. Daarnaast beoogt verzoekster ook contact met een studiecoach om haar te helpen om efficiënter te studeren.

Wat ten slotte de studentenjob betreft, verduidelijkt verzoekster dat zij enkel één avond per twee weken zou willen werken om wat bij te verdienen. Verzoekster is van oordeel dat dit geen invloed zal hebben op haar studies.

Verwerende partij repliceert in haar antwoordnota (enkele voetnoten zijn weggelaten):

“[...]

De argumenten van verzoekster dat zij hulp is gaan zoeken bij een studentenbegeleider, dat zij progressie verwacht naar de toekomst toe en dat zij meer stappen zal ondernemen om haar studierendement te verhogen zijn echter nieuwe argumenten die als dusdanig niet werden ingeroepen voor de interne beroepscommissie. Een argument dat niet in het intern beroep werd opgeworpen, kan overeenkomstig artikel II.294 §2 Codex Hoger Onderwijs niet op ontvankelijke wijze voor het eerst in de procedure voor de Raad worden aangevoerd. De interne beroepscommissie was immers niet in de mogelijkheid om daar nader op in te gaan. In het kader van de externe beroepsprocedure kan van de Raad niet worden verwacht zij de beoordeling, die de interne beroepscommissie niet kon doorvoeren, alsmede in de plaats van de interne beroepscommissie zou overnemen. Bijgevolg dienen deze argumenten te worden afgewezen als onontvankelijk.

Hoewel verwerende partij alle begrip heeft voor de persoonlijke omstandigheden van verzoekster, benadrukt zij dat de persoonlijke omstandigheden van verzoekster niet achteraf kunnen worden ingeroepen indien er niet vooraf melding van werd gemaakt. Verzoekster heeft de persoonlijke omstandigheden echter nooit tijdig en helder gecommuniceerd aan verwerende partij. Het spreekt echter voor zich dat een student de instelling formeel, tijdig en voldoende gedetailleerd moet inlichten over een eventuele overmachtssituatie opdat van de instelling zou kunnen worden verlangd dat er rekening mee wordt gehouden.

Hoe dan ook, verzoekster slaagt er niet in om a.d.h.v. overtuigende en concrete bewijzen aan te tonen dat de bijzondere omstandigheden waarnaar zij in haar extern beroepsschrift verwijst enige invloed zou hebben gehad op haar examenresultaten. De student die een middel opwerpt, draagt echter de bewijslast en dient dit voldoende concreet aan te tonen.

Verzoekster stelt dat zij, in tegenstelling tot wat de interne beroepscommissie stelt, geen 65 maar 92 studiepunten zou hebben volgens haar burgerprofiel.

Het leerkrediet van een student fluctueert. Verwerende partij kan maar rekening houden met het leerkrediet van verzoekster op het ogenblik van het behandelen van het intern beroep en toen had verzoekster 65 studiepunten. Na nazicht blijkt dat dat ondertussen is aangepast in Bamaflex en dat verzoekster op 25 oktober 2022 121 studiepunten had. De studiepunten worden ingeladen vanuit DHO (databank hoger onderwijs) waarbij een terugval van leerkrediet omwille van overmacht zorgt voor fluctuering.

In ieder geval wenst verwerende partij te benadrukken dat dit niet tot een andere beslissing had geleid omdat de studie-efficiëntie van verzoekster zo ondermaats is. Zo heeft verzoekster haar eerst academiejaar slechts een studierendement behaald van 28% en het tweede academiejaar van 19%.”

In haar wederantwoordnota zet verzoekster inzake het middel nog het volgende uiteen:

“Verzoekster argumenteert in haar verzoekschrift tot extern beroep dat zij hulp zocht bij een studentenbegeleider, dat zij progressie verwacht in de toekomst en dat ze stappen zal ondernemen om haar studierendement te verhogen.

Verweerster ziet hierin “nieuwe argumenten”, die als dusdanig niet zijn ingeroepen voor de interne beroepscommissie, zodat deze conform art. II.294 §2 Codex Hoger Onderwijs niet op ontvankelijke wijze voor het eerst in de procedure voor de Raad kunnen worden aangevoerd. Zij meent haar standpunt te kunnen illustreren met een verwijzing naar een uitspraak van de Raad (RvStvb. 16 augustus 2011, nr. 2011/096), waarin... evenwel met geen woord over het aanwenden van nieuwe argumenten wordt gerept (het gaat in deze uitspraak over de schending van het redelijkheidsbeginsel en de schending van de rechten van verdediging wegens niet gehoord worden). Deze verwijzing is dan ook niet meer dan een slag in het water.

Verweerster verwerpt deze ‘nieuwe argumenten’ omdat zij ‘niet in de mogelijkheid om daar nader op in te gaan’ was.

Dit verweert boort een interessant element aan, dat erin ligt dat hieruit eigenlijk niets anders kan worden afgeleid dan dat de interne beroepscommissie zichzelf – terecht trouwens – niet zozeer ziet als een ‘arbiter’ of ‘rechter’, doch veeleer als een procespartij, die van oordeel is dat zij de kans op wederwoord moet worden geboden, dewelke haar door verzoekster door het nu aanwenden van ‘nieuwe argumenten’ zou zijn ontkend.

De door verweerster aangehaalde bepaling van art. II.194, §2 Codex Hoger Onderwijs voorziet evenwel in uitzonderingen:

“De student kan in de procedure voor de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen geen nieuwe bezwaren aanvoeren, tenzij de grondslag ervan pas tijdens of na afhandeling van de interne beroepsprocedure aan het licht is gekomen, tenzij het bezwaar betrekking heeft op de wijze waarop het intern beroep werd behandeld of tenzij het bezwaar raakt aan de openbare orde.”

Verzoekster heeft niet zozeer zelf ‘nieuwe argumenten’ aangehaald, doch is daarentegen ingegaan tegen de ‘nieuwe argumenten’ van verweerster zoals verwoord in de brief met als datum 26.09.22, die immers voor verweerster zelf ‘nieuwe elementen’ aanhaalde, waarvan in de studievoortgangsbeslissing van 06.09.22... geen sprake was...

De ‘nieuwe elementen’ van verweerster, waarop de beslissing (van 19.09.22?), meegeleid per brief met als datum 26.09.22, ogenschijnlijk zou zijn gesteund, waren verzoekster op 13.09.22 vanzelfsprekend nog niet bekend (pure chronologische logica!) Vermits deze overweging als grondslag voor de beslissing verzoekster niet eerder bekend was, volgt dat deze grondslag voor haar een nieuw element uitmaakt dat haar pas na de beslissing bekend werd, zodat de voorziene uitzonderingsmaatregel hier van toepassing is.

Trouwens, verweerster eert eigenlijk het recht toe een (inhoudelijk wel uiterst beperkte) studievoortgangsbeslissing te formuleren, waartegen een student dan beroep kan aantekenen zonder op de hoogte te zijn van alle elementen ten grondslag van die beslissing, waarna dan verweerster middels haar interne beroepscommissie haar eigen beslissing kan bevestigen, zelf verwijzend naar ‘nieuwe argumenten’, waarop een student vervolgens (in een verdere procedurele fase)... niet meer mag repliceren... want alsdan een “nieuw argument”...

Dergelijke werkwijze miskent op manifester wijze de rechten van verdediging en dit bovendien in een procedure waarin verweerster zowel eerste rechter, betrokken partij als beroepsrechter is...

Nochtans voorziet art. 72 van het onderwijs- en examenreglement van verweerster uitdrukkelijk in de mogelijkheid om een beroep inhoudelijk uit te diepen indien nodig:

“De interne beroepscommissie behandelt het beroep op stukken. Zij kan echter iedereen waarvan zij de aanwezigheid nuttig acht, uitnodigen om te worden gehoord.”

Verweerster kan dus – als enige in deze toch wel precaire rechtsverhouding van eerste rechter, partij en beroepsrechter – elke gerede twijfel in een beroepsprocedure vermijden door te beslissen de student de kans te bieden zich te verweren op argumenten die door verweerster in de bestreden beslissing van 06.09.22 niet werden aangehaald (maar wel in de beslissing van 19.09.22 / 26.09.22 / 03.10.22 (?) in intern beroep).

Bovendien steunt verweerster in deze op haar enorme ervaring als professionele speler tegenover een “argeloze student”, die zich weliswaar mag laten bijstaan door een raadsman, maar daarvoor niet kiest omdat hij nu eenmaal vertrouwt op de redelijkheid van de onderwijsinstelling waar hij dan nog eens verder wil kunnen studeren...

Deze bijzondere machtsverhouding noopte verweerster tot een attentere aanpak van een dergelijk delicate kwestie, waaraan zij evenwel heeft verkozen te verzaken en waarvan zij nu misbruik tracht te maken.

Het voorgaande toont aan dat de rechten van verdediging werden geschonden omdat er tussen partijen op een onredelijke wijze en met “ongelijke wapens” werd gestreden”, waaruit volgt dat de rechten van verdediging werden geschonden en de bestreden beslissing dient te worden vernietigd.

Een en ander is des te pertinenter, nu verder zal blijken op welke verkeerde materiële assumpties verweerster tot haar bestreden beslissing is gekomen!

Verweerster verwijt verzoekster dat zij persoonlijke omstandigheden, die eerstgenoemde niet betwist, niet achteraf kan inroepen, indien er niet vooraf melding van werd gemaakt. Ook hier meent verweerster haar standpunt te kunnen illustreren met een verwijzing naar een uitspraak van de Raad (RvStb, 29 juli 2011, nr. 2011/055), waarin... evenwel met geen woord over informeringsplicht in hoofde van de student wordt gerept (het gaat in deze uitspraak over een onterechte evaluatie en gebrekkige begeleiding). Deze verwijzing is bijgevolg – weerom – niet meer dan een slag in het water.

Algemeen gesproken kan toch niet worden genegeerd dat verweerster hier wel erg veel verantwoordelijkheid bij studenten legt, die zich niet steeds geroepen voelen om altijd en in elke overmachtssituatie direct de onderwijsinstelling op de hoogte te brengen?

Inderdaad, het mag niet zomaar worden verwacht dat een student met problemen dit zomaar aan de onderwijsinstelling meldt, iets waarvan zij zich toch bewust moet zijn. Verzoekster is niet anders! Trouwens, verzoekster had een afspraak gemaakt in augustus om haar situatie te melden, maar vond het toen te moeilijk om dit te zeggen omdat er geen juiste band was met de betreffende begeleider.

Vooral de toch wel zeer bijzondere en ook voor haarzelf zwaarwegende aandoening van haar vriend (stuk 1), naast haar eigen zware (thuis)situatie, maakte het voor haar zeer moeilijk om mee te delen. Misschien was het voor haar gemakkelijker geweest om te kunnen melden dat haar vriend aan een ernstige kanker leed...

Verweerster stelt dat het onmogelijk zou zijn voorafgaand aan het interne beroep om het juiste aantal studiepunten te weten omdat die fluctueren.

Si non e vero e bene trovato!

Verweerster houdt dus voor dat zij een beslissing neemt... op het ogenblik dat zij... daartoe nog niet over al de vereiste elementen beschikt... ?!?

Quod erat demonstrandum !

Bovendien betreft het hier studiepunten, die verzoekster heeft gekregen voor de vakken die ze dit academiejaar heeft gehaald.

Het kan toch niet dat men een student evaluateert zonder rekening te houden met die punten die hij dat academiejaar daadwerkelijk heeft behaald?

Verweerster haalt aan dat een terugval van leerkrediet omwille van overmacht zorgt voor fluctuering.

Dit argument houdt in deze geen steek, vermits de niet meegerekende studiepunten er zijn voor bepaalde vakken die verweerster... gehaald had... en dus niet ingevolge terugval omwille van overmacht...

Verweerster beweert maar raak!

Het weze herhaald: verweerster ging bij haar beslissing er van uit dat verzoekster 65 studiepunten zou hebben, terwijl dat er eigenlijk... 121 zijn...

De bestreden beslissing werd dus genomen op grond van een verkeerde aanname van de feitelijke situatie van verzoekster.

Dergelijke – trouwens toegegeven – materiële vergissing noopt tot vernietiging nu door verzoekster wordt aangetoond en door verweerster wordt erkend dat de bestreden beslissing is gesteund op verkeerde materiële gegevens.

Verweerster brengt hiertegen in dat het lage studierendement van verzoekster sowieso tot gevolg zou hebben gehad dat geen andere beslissing werd genomen.

Dit element maakt evenwel geen onderdeel uit van de overweging ten grondslag van de bestreden beslissing en kan derhalve nu niet voor een eerste keer daartoe worden aangehaald.

Dit laatste argument van verweerster moet derhalve evenzeer worden afgewezen.

Trouwens, art. 68 van het onderwijs- en examenreglement van verweerster vermeldt nergens studierendement als bindende voorwaarde bij de maatregelen van studievoortgang.”

Beoordeling

De Raad wil vooreerst opmerken dat hij veel begrip heeft voor de omstandigheden die verzoekster aanvoert, maar dat het hem krachtens artikel II.291, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs niet toevalt om zijn beoordeling omtrent de kwaliteiten van een verzoekende partij in de plaats te stellen van deze van de instelling. De Raad heeft derhalve noch de taak, noch de bevoegdheid om het dossier ten gronde te behandelen en de beoordeling van de organen van de instelling over te doen, als ware hij zelf een interne beroepscommissie.

In het licht daarvan kan slecht tot een schending van het redelijkheidsbeginsel worden besloten wanneer geen enkele andere normaal en voorzichtig handelende hogeronderwijsinstelling in dezelfde omstandigheden tot eenzelfde beslissing zou kunnen komen.

Bovendien kan een verzoekende partij aan haar beroep ook geen nieuwe wending geven.

Ten overstaan van de beroepscommissie heeft verzoekster gesteld dat zij na herinschrijving een curriculum van 46 studiepunten beoogt, en “meer studentenwerk” wenst op te nemen. Aan de beroepscommissie kan niet worden verweten dat zij het beroep in het licht daarvan heeft beoordeeld. Het is daarbij niet onredelijk dat de beroepscommissie zich, wat het te verwachten studierendement in een volgend academiejaar betreft, ernstige vragen stelt over het opnemen van studentenwerk op een ogenblik dat de gezondheidsproblemen van de partner van verzoekster zeker nog niet van de baan zijn én de studies voorrang zouden moeten krijgen.

Waar verzoekster thans ‘nuanceert’ dat zij slechts één avond per twee weken zou willen werken, geeft zij aan haar standpunt een nieuwe wending, die de beroepscommissie er niet heeft in gelezen en die de Raad niet ten gronde kan beoordelen, omdat hij zich daardoor in de plaats van de beroepscommissie zou stellen.

Binnen de beoordelingsmarge die de Raad in het licht van het bovenstaande heeft, moet in het licht daarvan worden aangestipt dat een verzoekende partij op grond van artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs in de procedure voor de Raad geen nieuwe bezwaren kan aanvoeren, tenzij de grondslag ervan pas tijdens of na afhandeling van de interne beroepsprocedure aan het licht is gekomen, tenzij het bezwaar betrekking heeft op de wijze waarop het intern beroep werd behandeld of tenzij het bezwaar raakt aan de openbare orde.

In een geschil dat betrekking heeft op een maatregel van studievoortgangsbewaking, moet een verzoekende partij zich ervan bewust zijn dat het op haar weg ligt om aan de interne beroepsinstantie alle relevante elementen voor te leggen die het beperkte studierendement in het verleden kunnen verklaren en die in redelijkheid kunnen doen aannemen dat in de toekomst betere resultaten kunnen worden behaald. Dat is immers de essentie van de beoordeling die de interne beroepsinstantie te maken heeft.

Ter zake kan de Raad er niet aan voorbij dat verzoekster in haar intern beroep geen melding heeft gemaakt van haar contact met de studentenbegeleider en de acties die daaruit zijn voortgevloeid, noch van de concrete progressiemogelijkheden in de nabije toekomst.

De Raad kan enig begrip opbrengen voor de schroom die een student voelt om privégegevens te delen, maar zoals hierboven is aangegeven is het nu precies de essentie van de beroepsprocedure – *a fortiori* de heroverweging van een maatregel van studievoortgangsbewaking wordt gevraagd – om de beroepsinstantie zo volledig mogelijk in te lichten.

Wat verzoekster thans voor het eerst aanvoert moet derhalve als ‘nieuw’ worden beschouwd, en kan thans niet op ontvankelijke wijze voor het eerst in het debat worden betrokken.

Het door verzoekster ingeroepen artikel 72 van het onderwijs- en examenreglement doet niet anders besluiten. Het gaat hier immers duidelijk over de mogelijkheid om *binnen de interne beroepsprocedure* bijkomende informatie te vergaren. Dit staat geheel los van de procedure voor de Raad, waarop het voormelde artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs van toepassing is.

Wat de overige grieven betreft, is de Raad van oordeel dat de bestreden beslissing, in het licht van de zeer geringe studievoortgang en de beperkte concrete handvatten voor de toekomst, niet onredelijk is.

Gelet op de libellering van de bestreden beslissing, kan de Raad er ook in meegaan dat de stand van het leerkrediet – zoals het erg beperkt leek op het ogenblik van de behandeling van het intern beroep – voor de beroepscommissie slechts een secundaire factor is geweest. De

actualisering van het leerkrediet zoals deze thans blijkt, doet daarom aan de redelijkheid van de bestreden beslissing geen afbreuk.

Het derde middel is ongegrond.

VI. Anonimisering

Verzoekster vraagt in haar wederantwoordnota de anonimisering van het arrest, bij de publicatie ervan.

Luidens artikel II.313, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs kan bij de publicatie van het arrest de identiteit van de verzoekende partij op dienst uitdrukkelijk verzoek worden weggelaten.

Op het verzoek wordt ingegaan.

BESLISSING

1. De Raad verwerpt het beroep.

2. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad wordt de identiteit van verzoekster weggelaten.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 21 november 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs	eerste secretaris
---------------	-------------------

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.091 van 18 november 2022 in de zaak 2022/0811

In zake: Bram SCHREURS
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Jan Peeters
kantoor houdend te 3500 Hasselt
Luikersteenweg 232 bus 3

tegen:

UC LIMBURG
woonplaats kiezend te 3590 Diepenbeek
Agoralaan Gebouw B bus 1

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 12 oktober 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie van UC Limburg van 6 oktober 2022 waarbij het intern beroep van verzoeker ongegrond wordt verklaard en het examencijfer van 9/20 voor het opleidingsonderdeel ‘Bachelorproef’ wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een ‘conclusie’ ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 18 november 2022.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker, advocaat Jan Peeters, die verschijnt voor verzoekende partij, en Stef Coomans, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleiding ‘Educatieve bachelor in het secundair onderwijs’.

Tot verzoekers curriculum behoort het opleidingsonderdeel ‘Bachelorproef’, waarvoor hem het examencijfer van 9/20 wordt toegekend.

Tegen die beslissing stelt verzoeker op 13 september 2022 een intern beroep in. Met betrekking tot het tekort voor de onderzoekscompetentie ‘Analyseren en concluderen’ voert verzoeker aan dat het wellicht om een materiële vergissing gaat, en zo niet dat de onvoldoende op geen enkele wijze is onderbouwd, minstens dat de evaluatieschaal niet op een geijkte, uniforme en consistente wijze is toegepast. Inzake de onderzoekscompetentie ‘Rapporteren’ wordt opgeworpen dat het merkwaardig is dat verzoeker werd toegestaan om in de tweede examenzittijd dezelfde tekst in te dienen, eventueel met kleine aanpassingen, en dat vervolgens de (quasi) ongewijzigde tekst een lagere beoordeling krijgt dan in de eerste examenzittijd. Tot slot verwijt verzoeker een algemeen gebrek in de begeleiding. Wat dat betreft, stelt verzoeker dat hij begrip heeft voor de persoonlijke omstandigheden van lector/coach D., maar dat dit niet mag afstralen op de kwaliteit van de begeleiding. Verzoeker is van oordeel dat uit de opname van een gesprek blijkt dat mevrouw D. heeft toegegeven dat zij in de begeleiding van verzoeker tekort is geschoten.

De interne beroepscommissie van UC Limburg neemt op 6 oktober 2022 de volgende beslissing:

“[...]

De student legt verschillende argumenten voor aan de Interne Beroepscommissie. Samengevat komen de argumenten op het volgende neer:

- Schending van de motiveringsplicht;
- Gebrekkige begeleiding.

Ontvankelijkheid

[...]

Beoordeling

De Interne Beroepscommissie zal hierna minstens die grieven behandelen dewelke van wezenlijke invloed kunnen zijn op de beoordeling (R.Stb. 26 oktober 2017, nr. 2017/450). De student legt verschillende argumenten voor aan de Interne

Beroepscommissie. Om herhaling te vermijden worden sommige argumenten samengenomen.

A. Eerste middel

1. De student wijst de Interne Beroepscommissie op een mogelijks materiële vergissing inzake de beoordeling en een schending van de motiveringsplicht.
2. De Interne Beroepscommissie wil vooreerst inzicht krijgen inzake het voorliggende opleidingsonderdeel en heeft van de opleiding o.m. de volgende toelichting ontvangen:

“(...) De bachelorproef is een opleidingsonderdeel uit de derde opleidingsfase dat geldt als sluitstuk (...)”

“(...) Het opleidingsonderdeel (...) is vormgegeven als een groepswerk (...)”

“(...) de online leeromgeving Toledo (omvat) alle nodige documenten voor de studenten, die ten allen tijde beschikbaar zijn, en vanaf de start van het academiejaar raadpleegbaar. (...)”

De opleiding weet concreet te verwijzen naar o.m. een draaiboek incl. evaluatiecriteria, afspraken en richtlijnen en PPT-presentatie.

De opleiding stelt nog het volgende:

“(...) De evaluatie van de bachelorproef wordt toegelicht in de ECTS-fiche. Die wordt verder geconcretiseerd (...) op Toledo (...)”

“(...) Specifiek voor wat betreft de evaluatie bij de herkansing vermeldt de ECTS-fiche (o.m.): (...) Tijdens de zomermaanden werkt een student individueel aan de herwerking van zijn oorspronkelijke groepsbachelorproef en focust daarbij in het bijzonder op het verbeteren van de individuele tekortkomingen/aandachtspunten. (...)”

De opleiding stelt nog het volgende:

“(...) Doorheen het gehele jaartraject – later ook bij de herkansing – worden onderstaande competenties beoordeeld. Daarbij wordt gebruik gemaakt van een rubric, die als leidraad wordt gebruikt voor het vaststellen van de eindscore.

COMPETENTIES BACHELORPROEF	
	Competenties (niveau waarop geëvalueerd wordt)
OVERKOPELENDE COMPETENTIES	<p>VAKOVER-SCHRIJDEND SAMENWERKEN De student kan vakoverschrijdend samenwerken.</p> <p>BEROEPS-HOUING De student heeft – in de context van een bachelorproef – een correcte beroepshouding op gebied van inhoud, proces en taal.</p>
ONDERZOEKS COMPETENTIES	<p>ORIENTEREN De student kan een thema ruim verkennen.</p> <p>RICHTEN De student kan een thema afbakenen. De student kan tot een beargumenteerde onderzoeksraag komen. De student kan de beargumenteerde onderzoeksraag verder ontwikkelen.</p> <p>PLANNEN De student kan een onderzoeks methode kiezen. De student kan een haalbaar en logisch tijdschap opstellen.</p> <p>VERZAMELEN De student kan verantwoord een instrument voor dataverzameling hanteren.</p> <p>ANALYSEREN EN CONCLUDEREN De student kan de verzamelde data op een correcte manier structureren. De student kan de data op een correcte manier analyseren. De student kan conclusies formuleren die een antwoord zijn op de onderzoeksraag.</p> <p>RAPPORTEREN De student kan een onderzoeksverslag en een abstract schrijven.</p> <p>PRESENTEREN De student kan mogelijke effecten van het onderzoek op zijn lerarendschap expliciteren. De student kan vragen over het onderzoeksproces en –product beargumenteerd beantwoorden. De student hanteert standaardtaal en articuleert duidelijk. De student kan op een lichamelijk- en stemtechnisch-expressieve wijze presenteren.</p>

Bij het beoordelen van de individuele competenties worden volgende scores gehanteerd:

VO: volstrekt onvoldoende NV: nipt voldoende G: goed

O: onvoldoende RV: ruim voldoende ZG: zeer goed

“(...) Bij het vastleggen van de eindscore wordt holistisch gekeken naar alle aspecten van het eindproduct en het proces dat tot het eindproduct heeft geleid (...)”

3. Vertrekende van het vermoeden van professionaliteit en onpartijdigheid dat rust op de betrokken medewerkers van de hogeronderwijsinstelling bestaat er voor de Interne Beroepscommissie geen reden om te twijfelen aan deze toelichting (R.Stvb. 11 december 2014, nr. 2014/371). In het licht van de aangeleverde stukken ziet de Interne Beroepscommissie ook geen redenen om dat wel te doen.
4. Zowel van de student als van de opleiding heeft de Interne Beroepscommissie de evaluatie ontvangen.
5. Van de opleiding ontvangt de Interne Beroepscommissie ter zake o.m. de volgende toelichting:

“(...) De ingediende bachelorproef van Bram voldeed niet (...) op verschillende essentiële punten (...)”

6. De Interne Beroepscommissie stelt vast dat de student inzake de competenties ‘Analyseren en concluderen’ en ‘Rapporteren’ een onvoldoende heeft weten behalen.

De Interne Beroepscommissie begrijpt uit de ECTS-fiche van het voorliggende opleidingsonderdeel dat een of twee onvoldoendes aanleiding [kunnen] geven tot een onvoldoende voor het opleidingsonderdeel als zodanig.

De Interne Beroepscommissie heeft met betrekking tot de genoemde onvoldoendes van de opleiding o.m. de volgende toelichting mogen ontvangen:

“(...) Een student werkt tijdens de tweede zittijd individueel aan een herwerking van de (...) bachelorproef (...) en focust daarbij in het bijzonder op het verbeteren van de individuele tekortkomingen/ aandachtspunten. (...)”

“(...) Bram kreeg de opdracht één deelvraag van het oorspronkelijke werk te herwerken. Bovendien werd (...) de kans gegeven om enkel via deskresearch te werken (...) Op die manier werd de opdracht bewust en gericht haalbaar gehouden voor de student. (...)”

Inzake de competentie ANALYSEREN EN CONCLUDEREN heeft de Interne Beroepscommissie van de opleiding volgende toelichting ontvangen:

ONDERZOEKSCOMPETENTIES	ANALYSEREN EN CONCLUDEREN	Scoringsschaal				
		1	2	3	4	5
	De student kan de verzamelde data op een correcte manier structureren.					
	De student kan de data op een correcte manier analyseren.	X				
	De student kan conclusies formuleren die een antwoord zijn op de onderzoeksraag.					
						De conclusies bieden enigszins antwoord op de onderzoeksraag.
						De student slaagt er niet in om de data correct te analyseren.
						De student toont voldoende zelfstandigheid bij het doorlopen van de onderzoeksfase.

“(...) De student haalt aan dat het tekort onvoldoende gemotiveerd is. De commentaren bij de beoordeling van de onderzoekscompetentie analyseren en concluderen zijn gelijk, maar (...) In tweede zittijd staat er een score ‘Onvoldoende’ voor diezelfde competentie, omdat de context en de afweging op dat ogenblik anders is. Bij de evaluatie van de tweede zittijd wordt vertrokken van de individuele rubric uit de eerste zittijd. In de ECTS-fiche staat dat het om een herkansing gaat. Bijgevolg is het zo dat een niet-verbetering van een eerder vastgesteld tekort op een specifieke competentie binnen een onderzoeksfase anders kan beoordeeld worden (...) De vaststelling dat de student in tweede zittijd – bij een beperkte opdracht – er niet in slaagt de data correct te analyseren, weegt om die reden zwaarder door bij de beoordeling (...)”

Inzake de competentie RAPPORTEREN heeft de Interne Beroepscommissie van de opleiding volgende toelichting ontvangen:

RAPPORTEREN	De student kan een onderzoeksverslag en een abstract schrijven.	X	De student hanteert min of meer een exact, correct en gepast taalgebruik qua spelling, interpunctie, woordkeuze, zinsbouw ... Het rapport geeft de verschillende fasen van het onderzoeksproces onvoldoende helder en grondig weer. De literatuurlijst is niet correct (APA-normering) en/of onvolledig. In de tekst (citeren en parafraseren) wordt er te weinig verwezen naar de gebruikte bronnen. Het abstract geeft de inhoud van het onderzoeksrapport onvoldoende weer.
-------------	---	---	---

“(...) In tweede zittijd werden (...) tekorten vastgesteld (...) bij deze competentie. Deze tekorten zijn “Het rapport geeft de verschillende fasen van het onderzoeksproces onvoldoende helder en grondig weer.”; “De literatuurlijst is niet correct (APA-normering) en/of onvolledig. In de tekst (citeren en parafraseren) wordt er te weinig verwezen naar de gebruikte bronnen.”; en “Het abstract geeft de inhoud van het onderzoeksrapport onvoldoende weer.” (...) De ‘onvoldoende’ op deze competentie werd (...) bovendien als dermate ernstig beschouwd dat ze op zich voldoende werd geacht om als eindscore voor het hele opleidingsonderdeel tot een score ‘onvoldoende’ te besluiten, in lijn met de ECTS-fiche die stelt: “Eén of twee onvoldoendes (O) kan leiden tot een onvoldoende”, nog los van de onvoldoende op de onderzoekscompetentie ‘analyseren en concluderen’.

7. Vertrekende van het vermoeden van professionaliteit en onpartijdigheid dat rust op de betrokken medewerkers van de hogeronderwijsinstelling bestaat er voor de Interne Beroepscommissie geen reden om te twijfelen aan de ontvangen toelichtingen (R.Stvb. 11 december 2014, nr. 2014/371). In het licht van de aangeleverde stukken ziet de Interne Beroepscommissie ook geen redenen om dat wel te doen.
8. Een tweede examenkans is de facto een nieuwe examenkans.

De beoordeling in de tweede zittijd is bijgevolg een op zichzelf staand gegeven. Er volgt een nieuwe beoordeling waarin nieuwe tekortkomingen kunnen opduiken. Een student kan in tweede zittijd bijgevolg bijvoorbeeld perfect een lagere score behalen (R.Stvb. 4 september 2017, nr.2017/249).

Uit het opzet van een tweede examenkans volgt aldus dat de student nog steeds moet aantonen dat hij over de juiste vaardigheden, competenties en kennis beschikt (R.Stvb. 24 augustus 2016, nr. 2016/216). Bij de evaluatie van een opleidingsonderdeel is daarbij ruimte voor de persoonlijke appreciatie van de docent voor wat de toekenning van de punten betreft, aangezien deze docent vermoed wordt deskundig te zijn (R.Stvb. 7 juli 2015, nr. 2015/035; R.Stvb. 27 augustus 2015, nr. 2015/172; R.Stvb. 20 oktober 2015, nr. 2015/397; R.Stvb. 19 november 2015, nr. 2015/493; R.Stvb. 17 december 2015, nr. 2015/ 609; R.Stvb. 22 april 2016, nr. 2016/078; R.Stvb. 5 april 2017, nr. 2017/082).

9. Maar zelfs het voorgaande doet geen afbreuk aan het gegeven dat evaluatoren bij een herwerking in tweede zittijd, nog steeds ondubbelzinnig moeten aangeven waarom de herwerking geen betere prestatie is dan die van de eerste zittijd (R.Stvb. 9 december 2010, nr. 2010/131, R.Stvb. 9 december 2010, nr. 2010/147). De Interne Beroepscommissie kan zulks in casu, wat betreft de competentie 'Analyseren en concluderen' althans, onvoldoende afleiden uit de voorliggende

motivering, te meer daar deze motivering – zoals de student terecht aangeeft – ten overstaande van de motieven achter de beoordeling van dezelfde competentie in eerste zittijd, ongewijzigd zijn gebleven.

10. Dat “(*... de context en de afweging ...*)” bij de herkansing anders zou zijn, ontslaat de evaluator er niet van om duidelijk aan te geven waarom de student in casu een onvoldoende heeft weten behalen inzake de voorliggende competentie.
11. De motiveringsplicht is, wat betreft de beoordeling inzake de competentie ‘Analyseren en concluderen’ geschonden.
12. De vraag stelt zich vervolgens of het voorgaande afbreuk doet aan de eindbeoordeling als zodanig.
13. De Interne Beroepscommissie begrijpt van de opleiding dat de onvoldoende inzake de competentie ‘rapporteren’ als dermate ernstig werd beschouwd dat ze op zich voldoende werd geacht om als eindscore tot een onvoldoende te besluiten. De opleiding steunt daarbij op de bepalingen van de ECTS-fiche, waaruit volgt dat een of twee onvoldoendes aanleiding [kunnen] geven tot een onvoldoende voor het opleidingsonderdeel als zodanig.

In beginsel beschikken docenten over een ruime autonomie wanneer zij hun eigen opleidingsonderdeel en ook de beoordeling ter zake inrichten. Op de docent rust namelijk het vermoeden deskundig te zijn. De evaluator beschikt bijgevolg over de nodige ruimte voor een persoonlijke appreciatie wat de toekenning van de punten betreft (R.Stvb. 10 augustus 2016, nr. 2016/197). Daarbij kunnen eigen onderwijskundige inzichten van de student geen impact hebben op de rechtmatigheid van het toegekende cijfer, daar deze zonder relevantie zijn (R.Stvb. 21 april 2015, nr. 2015/027). Dat de inrichting van het opleidingsonderdeel eventueel als streng zou worden ervaren, maakt de beoordeling niet onredelijk (zie ook RvS 10 juli 2012, nr. 220.242, RvS 10 juli 2012, nr. 220.243). En wanneer een student aangeeft rekening gehouden te hebben met ontvangen feedback, hoeft dit bovendien niet noodzakelijk te betekenen dat er sprake is van een substantiële verbetering inzake het te beoordelen handelen bij de eindevaluatie, laat staan dat het een voldoende moet opleveren (R.Stvb. 9 november 2016, nr. 2016/479).

De toepasselijke regels inzake de beoordeling kunnen teruggevonden worden in o.m. de ECTS-fiche van het voorliggende opleidingsonderdeel. De student had bijgevolg duidelijk zicht op het gegeven dat een of twee onvoldoendes aanleiding [kunnen] geven tot een onvoldoende voor het opleidingsonderdeel als zodanig (R.Stvb. 31 maart 2016, nr. 2016/057; R.Stvb. 22 augustus 2016, nr. 2016/214; R.Stvb. 22 augustus 2017, nr. 2017/203; R.Stvb. 1 september 2017, nr. 2017/227).

Dat er in casu kennelijk sprake is van onvoldoendes van fundamentele aard valt onder de appreciatieruimte die de evaluator geniet bij de beoordeling, daar op deze het vermoeden rust deskundig te zijn (R.Stvb. 19 november 2015, nr. 2015/481; R.Stvb. 14 november 2016, nr. 2016/486; R.Stvb. 26 oktober 2017, nr. 2017/492). De Interne Beroepscommissie stelt daarbij vast dat in casu sprake is van een

gemotiveerd besluit waarbij de motivatie verder gaat dan een louter cijfer (R.Stvb. 21 augustus 2013, nr. 2013/123; R.Stvb. 26 oktober 2017, nr.2017/492). De motieven kennen bovendien een schriftelijke neerslag (R.Stvb. 7 november 2013, nr.2014/347). De Interne Beroepscommissie stelt vast dat daarnaast rechtmäßig uitvoering werd gegeven aan de toepasselijke bepalingen uit de ECTS-fiche (R.Stvb. 27 oktober 2005, nr. 2005/032; R.Stvb. 18 augustus 2006, nr. 2006/009; R.Stvb. 29 oktober 2008, nr. 2008/060; R.Stvb. 12 mei 2010, nr. 2010/013; R.Stvb. 5 augustus 2010, nr. 2010/ 044; R.Stvb. 29 april 2011, nr. 2011/032; R.Stvb. 16 augustus 2011, nr. 2011/095; R.Stvb. 21 oktober 2011, nr. 2011/131; R.Stvb. 2 maart 2012, nr. 2012/029; R.Stvb. 7 augustus 2012, nr. 2012/153; R.Stvb. 30 oktober 2012, nr. 2012/241; R.Stvb. 12 augustus 2014, nr. 2014/097; R.Stvb. 7 augustus 2014, nr. 2014/101; R.Stvb. 1 september 2014, nr. 2014/138; R.Stvb. 16 oktober 2014, nr. 2014/367; R.Stvb. 29 oktober 2015, nr. 2015/447; R.Stvb. 3 augustus 2016, nr. 2016/192; R.Stvb. 5 september 2016, nr. 2016/212; R.Stvb. 17 augustus 2016, nr. 2016/215; R.Stvb. 4 november 2016, nr. 2016/461; R.Stvb. 14 december 2016, nr. 2016/525; R.Stvb. 14 december 2016, nr. 2016/558; R.Stvb. 1 maart 2017, nr. 2017/044; R.Stvb. 6 april 2017, nr. 2017/079; R.Stvb. 11 september 2017, nr. 2017/237).

14. In het licht van het voorgaande ziet de Interne Beroepscommissie geen redenen om de eindbeoordeling als zodanig naast zich neer te leggen.
15. Het middel kan final niet worden aangenomen.

B. Tweede middel

1. De student stelt dat in casu sprake is van een gebrekkige begeleiding.
2. De student wijst de Interne Beroepscommissie vooreerst op een laattijdige communicatie inzake het abstract van de bachelorproef alsook op een beperkte communicatie inzake het herexamen.

Van de opleiding heeft de Interne Beroepscommissie ter zake o.m. de volgende toelichting ontvangen:

“(...) De student haalt aan dat er laat gecommuniceerd is. (...) De student weet (...) van bij het begin van het academiejaar dat er een abstract verwacht wordt in de tweede zittijd. Op vraag van een medestudent werd (dit) nog eens bevestigd (e-mail d.d. 24 augustus). Studenten mochten het abstract herwerken (...). Het is daarbij aan de student om te beoordelen (op basis van het eigen werk) welke aanpassingen noodzakelijk zijn (...)”

Vertrekende van het vermoeden van professionaliteit en onpartijdigheid dat rust op de betrokken medewerkers van de hogeronderwijsinstelling bestaat er voor de Interne Beroepscommissie geen reden om te twijfelen aan deze toelichting (R.Stvb. 11 december 2014, nr. 2014/371). In het licht van de aangeleverde stukken ziet de Interne Beroepscommissie ook geen redenen om dat wel te doen. Uit de stukken kan de Interne Beroepscommissie in ieder geval alvast wel afleiden dat de student van de begeleider tijdig de nodige informatie kreeg inzake het herwerken van het eindwerk (R.Stvb. 23 oktober 2012, nr. 2012/240, R.Stvb. 24

oktober 2016, nr. 2016/441). De Interne Beroepscommissie wil daarbij wijzen op het gegeven dat het opleidingsonderdeel in casu een belangrijke fase in de opleiding betreft, waardoor de terecht van de student verwacht mag worden ook de nodige zelfstandigheid aan de dag te leggen (zie ook R.Stvb. 21 augustus 2014, nr. 2014/119; R.Stvb. 27 november 2014, nr. 2014/302; R.Stvb. 25 augustus 2015, nr. 2015/162; R.Stvb. 22 december 2015, nr. 2015/555; R.Stvb. 22 december 2015, nr. 2015/575; R.Stvb. 10 maart 2016, nr. 2016/012). De student is daarbij niet [ontslagen] van de plicht om ook zelf op te treden wanneer hij zou vaststellen dat er problemen zijn met betrekking tot begeleiding (R.Stvb. 10 maart 2011, nr. 2011/013, R.Stvb. 13 juli 2017, nr. 2017/166). Uit de stukken kan de Interne Beroepscommissie niet afleiden dat de student in casu om (bijkomende) hulp gevraagd heeft, laat staan op enig nuttig moment een gebrek in begeleiding heeft weten aankaarten. De Interne Beroepscommissie moet vaststellen dat de student het argument van de gebrekkige begeleiding thans voor het eerst formeel opwerpt na vaststelling van het resultaat waartegen hij thans beroep weet aan te tekenen.

3. De student stelt daarnaast een algemeen gebrek inzake de begeleiding aan de kaak, waarbij de Interne Beroepscommissie moet vaststellen dat de student aangeeft opnames te hebben gemaakt van gesprekken met de begeleider vanuit de hogeschool. De student weet ter zake bij diens verzoekschrift ten aanzien van de Interne Beroepscommissie een USB-stick toe te voegen dewelke de genoemde opnames zou bevatten.

De Interne Beroepscommissie wil vooreerst wijzen op het gegeven dat de verhouding tussen een student en de hogeschool een contractuele verhouding betreft. Studenten die zich inschrijven bij een hogeronderwijsinstelling sluiten een toetredingsovereenkomst af met het bestuur van deze instelling, waarbij zij de regels van het Onderwijs- en Examenreglement aanvaarden (Art. II.273 CHO). Op de website van UC Leuven-Limburg kan een student het Onderwijs- en Examenreglement eenvoudig raadplegen. De student kan zich dus alvast niet verschuilen achter een gebrekkige kennis van de onderwijs- en examenreglementering (R.Stvb. 19 juni 2008, nr. 2008/011). Een andere stelling zou bovendien moeilijk verdedigbaar zijn, daar de student zich thans op basis van bepalingen uit het Onderwijs- en Examenreglement van UC Leuven-Limburg tot de Interne Beroepscommissie heeft weten wenden.

Art. 75, 4 van het Onderwijs- en Examenreglement van UC Leuven-Limburg stelt, zoals de student dus weet, ter zake het volgende:

4 Er mogen door studenten geen geluids- of beeldopnamen van de onderwijs- en evaluatieactiviteiten gemaakt worden, behoudens:

- a. een specifieke afspraak met de titularis van het opleidingsonderdeel;
- b. als toekenning van een faciliteit aan een student met een erkend statuut.

Andere studenten kunnen vragen bij deze opnames niet persoonlijk in beeld te worden gebracht. Het opnamemateriaal kan enkel gebruikt worden voor didactische doeleinden ten behoeve van de student zelf of de studentengroep van het lopende academiejaar. Commercieel gebruik is in elk geval verboden. De opnames kunnen niet gebruikt worden als bewijsmateriaal in een administratieve of gerechtelijke procedure en dienen te worden vernietigd door de student. Een student die het materiaal gebruikt zonder rekening te houden met deze afspraken wordt onderworpen aan de sancties zoals bepaald in het tuchtreglement.

De Interne Beroepscommissie heeft in het verlengde van deze bepaling navraag gedaan bij de betrokken medewerker van de hogeschool en begrijpt dat laatstgenoemde formeel aangeeft geen toestemming te hebben gegeven voor het maken van deze opnames. Vertrekende van het vermoeden van professionaliteit en onpartijdigheid van de docent bestaat er geen reden om te twijfelen aan deze toelichting (R.Stvb. 11 december 2014, nr. 2014/371).

De Interne Beroepscommissie kan bijgevolg geen rekening houden met het aangeleverde opnamemateriaal.

Het middel kan niet worden aangenomen.

De Interne Beroepscommissie wil hieraan toevoegen dat dergelijke gedraging van de student aanleiding geeft tot grote bezorgdheid, te meer daar zulks het vertrouwen in de relatie tussen een student en medewerkers van de hogeschool mogelijk diepgaand kan schaden, maar ook zonder meer ingaat tegen het engagement van de student om een bijdrage te leveren aan de creatie van een voor de studie bevorderlijke sfeer (art. 69 OER) en daarenboven tuchtelijk sanctioneerbaar is (zie het genoemde art. 75, 4 OER). Beslissing Het intern beroep is ontvankelijk maar niet gegrond. De Interne Beroepscommissie bevestigt de bestreden beslissing.”

Dat is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

De Raad ziet geen aanleiding om ambtshalve opmerkingen te maken.

Het beroep is ontvankelijk.

V. Omvang van de vordering

In zijn inleidend verzoekschrift vraagt verzoeker de Raad om de bestreden beslissing te “herzien” en hem geslaagd te verklaren.

De Raad herinnert eraan dat hij krachtens artikel II.291, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs niet bevoegd is om zijn appreciatie betreffende de waarde van de verzoekende partij in de plaats te stellen van die van het bestuur of enig orgaan dat werkt onder de

verantwoordelijkheid van het bestuur. De Raad kan de inhoudelijke beoordeling dan ook niet overdoen als ware hij zelf een interne beroepsinstantie.

Daarnaast is de bevoegdheid van de Raad, wat de strekking van het arrest betreft, op grond van artikel II.292, §1 van diezelfde Codex ertoe beperkt de bestreden beslissing in voorkomend geval te vernietigen. De Raad kan de beslissing niet hervormen, en een verzoekende partij geslaagd verklaren of een tolerantie voor een tekort toekennen.

De Raad begrijpt het beroep als een vraag tot vernietiging van de bestreden beslissing, zoals verzoeker het ook formuleert in het beschikkend gedeelte van zijn ‘conclusie’, die de Raad beschouwt als een wederantwoordnota zoals bedoeld in artikel II.302, §1 van de Codex Hoger Onderwijs.

VI. Onderzoek van de middelen

Derde middel

In een derde middel beroeft verzoeker zich op een gebrekkige begeleiding tijdens het academiejaar en een schending van de materiëlemotiveringsplicht.

Er is reden om dit middel eerst te behandelen. De vraag of bepaalde competenties correct zijn gequoteerd – wat verzoeker in zijn overige middelen aansnijdt – is immers ondergeschikt aan de vraag of verzoeker op een afdoende wijze is begeleid tijdens het academiejaar *c.q.* of de interne beroepsinstantie daaromtrent op regelmatige wijze heeft geoordeeld.

Standpunt van partijen

Verzoeker voert aan dat er een algemeen gebrek aan begeleiding is geweest tijdens het academiejaar. Hij herhaalt het begrip voor de persoonlijke situatie van de coach, mevrouw D., dat hij ook in zijn intern beroep betoonde, maar stipt aan dat er met betrekking tot het herexamen slechts één zeer algemene e-mail is geweest en dat de coach ook zelf heeft toegegeven dat haar begeleiding onvoldoende was.

Verzoeker verwijst wat dit laatste betreft naar geluidsopnames van de feedbackgesprekken na de eerste en de tweede examenzittijd, en de transcripten van bepaalde passages, zoals verzoeker deze bij het intern beroep heeft neergelegd en ook thans bij zijn stukken voegt. Verzoeker betoogt dat het in de bestreden beslissing aangehaalde algemene vermoeden van objectiviteit en deskundigheid in hoofde van beoordelaren haaks staat op de inhoud van de geluidsfragmenten.

Met betrekking tot de overweging in de bestreden beslissing dat het opnemen van de feedbackgesprekken in strijd is met het onderwijs- en examenreglement, stelt verzoeker zich in de eerste plaats de vraag welk verbod hij zou hebben geschonden; verzoeker stelt ter zake dat het feedbackgesprek na het examen geen “onderwijs- of evaluatieactiviteit” is. Daarnaast merkt verzoeker op dat het op basis van de Antigoon-rechtspraak niet volstaat om op te werpen dat een bewijsstuk behept is met een overtreding van een reglement, om tot de nietigheid van dat stuk te kunnen besluiten. Verzoeker voegt er nog aan toe dat zijn smartphone tijdens het gesprek openlijk op tafel was gelegd, met een duidelijk zichtbare opname-modus, zodat het merkwaardig is dat wordt aangevoerd dat de coach zich niet van de opname van het gesprek bewust was.

In haar antwoordnota repliceert verwerende partij dat moet worden uitgegaan van de deskundigheid en onpartijdigheid van de beoordelaren en dat verzoeker ook tijdig de nodige informatie kreeg met het oog op het herwerken van zijn eindwerk. Verwerende partij stipt aan dat van studenten de nodige zelfstandigheid mag worden verwacht en dat verzoeker in voorkomend geval contact kon opnemen met de ombudsdienst. Zij verwijst ter zake ook naar – het tussen partijen contractueel bindende – artikel 80 van het onderwijs- en examenreglement, dat voorschrijft dat de student problemen inzake een medewerker van de hogeschool zo spoedig mogelijk moet melden. Verwerende partij stelt verder dat uit de voorliggende stukken niet kan worden afgeleid dat verzoeker om bijkomende hulp heeft gevraagd of tijdens het academiejaar een gebrek aan begeleiding heeft aangekaart.

Wat de geluidsopnames betreft, stelt verwerende partij dat het op grond van artikel 75, 4 van het onderwijs- en examenreglement aan studenten verboden is om (behoudens specifieke afspraak) geluid- of beeldopnames te maken van onderwijs- en evaluatieactiviteiten, en dat uit navraag blijkt dat de medewerker in kwestie geen toelating tot het maken van een opname heeft gegeven. Verwerende partij stipt aan dat elk gesprek naar aanleiding van onderwijs- en

evaluatiegesprekken moet worden beschouwd als onderdeel van dergelijke activiteiten, en dat het voormelde artikel 75,4 tevens bepaalt dat opnamemateriaal alleszins niet kan worden aangewend als bewijsmateriaal in administratieve of gerechtelijke procedures.

Wat betreft de mogelijkheid voor de student om zich op een regelmatige wijze bewijs te verschaffen, verwijst verwerende partij naar 's Raads arrest nr. 6.069 van 16 november 2020.

Verwerende partij besluit dat de interne beroepscommissie de opnames terecht niet heeft aanvaard, en dat bovendien gesprekken die plaatsvinden ná een beoordeling, de regelmatigheid van die beoordeling niet kunnen aantasten. Verwerende partij, die betwist dat haar medewerker zich bewust was van de opname, verzoekt om de opnames onontvankelijk te verklaren.

Verzoeker gaat in zijn wederantwoordnota nog nader in op de regelmatigheid van de bewijsvoering aan de hand van audio-opnames.

Beoordeling

Wat betreft het door verwerende partij aangehaalde arrest nr. 6.069 van 16 november 2020, stelt de Raad vast dat daarin niét aan de orde was welk lot opnames zijn beschoren die in strijd met artikel 75, 4 van het onderwijs- en examenreglement van verwerende partij zouden zijn genomen, maar wel de vraag hoe een student die – omwille van die bepaling – geen dergelijke opnames heeft gemaakt, zich bewijs kan verschaffen over de inhoud van een mondelinge besprekking met een lector.

De Raad heeft in dat arrest niet geoordeeld dat opnames, wanneer zij wél worden gemaakt, als een nietig bewijsmiddel moeten worden beschouwd. Het arrest is derhalve te dezen niet relevant.

Verwerende partij kan ook niet worden bijgevallen in haar visie omtrent de mogelijke relevantie van de inhoud van een feedbackgesprek. De Raad heeft inderdaad eerder reeds geoordeeld dat in beginsel gebeurtenissen ná een examen de regelmatigheid van dat examen niet kunnen aantasten. Zo kan, bijvoorbeeld, uit het feit dat een lector tijdens een feedbackgesprek zijn *sangfroid* verliest, niet *ipso facto* worden afgeleid dat de beoordeling van het examen zelf niet op een objectieve en deskundige wijze zou zijn verlopen.

De vraag die verzoeker in dit middel aansnijdt, is evenwel of uit het feedbackgesprek het bewijs volgt dat verzoeker onvoldoende begeleiding heeft gekregen, met name omdat de betrokken coach dat zelf erkent. Aan de orde is bijgevolg of het vermoeden van objectiviteit en deskundigheid, in de mate dat het betrekking heeft op de begeleiding van de student tijdens het academiejaar, aan het wankelen is gebracht. Het bewijs ter zake kan uiteraard ook nog na het examen en de toekenning van het examencijfer worden geleverd.

De Raad heeft zich in het verleden reeds meermalen uitgesproken over de toelaatbaarheid als bewijs van een geluidsopname die zonder medeweten van een personeelslid van de hogeronderwijsinstelling, en desgevallend tegen de bepalingen van het onderwijs- en examenreglement werd gemaakt.

Reeds in een uitspraak van 31 januari 2013 (R.Stvb. 31 januari 2013, nr. 2013/001) heeft de Raad overwogen dat het maken van een clandestiene opname weliswaar betreurenswaardig kan zijn, maar dat het recht zich niet verzet tegen het aanwenden van een dergelijke opname als bewijsstuk in een procedure voor de Raad wanneer de geluidsopname gemaakt werd met het oog op het zichzelf verschaffen van bewijs van de inhoud van een hoorzitting waarbij de verzoekende partij zelf aanwezig was en waarbij de zitting een louter zakelijk karakter had en er dus geen persoonlijke informatie van anderen dan de verzoekende partij besproken of vermeld werd, en wanneer de verwerende partij in de mogelijkheid werd gesteld om haar rechten van verdediging uit te oefenen ten aanzien van dat stuk.

De principes inzake de toelaatbaarheid van geluidsopnames die zijn gemaakt in (beweerde) strijd met het onderwijs- en examenreglement, zijn vervolgens uiteengezet in het arrest nr. 3.390 van 9 december 2016. Na onderzoek van de omstandigheden in het thans voorliggende beroep, is de Raad van oordeel dat de in dat arrest gemaakte overwegingen ook hier dienstig zijn.

De Raad erkent de uitdrukkelijke bedoeling van de decreetgever om de relatie tussen de student en de instelling, ongeacht de aard van die instelling, te kwalificeren als zijnde van contractuele aard. De student kan, voorafgaand aan zijn inschrijving, een weloverwogen keuze maken tussen de verschillende instellingen op grond van hun onderscheiden specifieke kenmerken, en bekraftigt, door zijn inschrijving, de wilsovereenstemming waarna een overeenkomst tot stand komt die een toetredingsovereenkomst is (*Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 4*). Aldus

heeft de decreetgever, wat de relatie tussen de student en de instelling betreft, voor alle hogeronderwijsinstellingen aangesloten bij het privaatrechtelijk karakter van de vrije onderwijsinstellingen. De algemene voorwaarden die binnen de tot stand gekomen overeenkomst gelden, concretiseren zich in het onderwijs- en examenreglement, en door deze voorwaarden bij de inschrijving te aanvaarden, erkent de aanvaardende partij daardoor gebonden te zijn tenware die voorwaarden onredelijk zijn (*Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 10*).

De Raad onderzoekt of de interne beroepscommissie als orgaan van actief bestuur op goede grond verzoekers stuk buiten het debat heeft gehouden, en zo ja of de Raad hetzelfde vermag te doen.

De eerste vraag die daarbij aan de orde komt is of de verbodsbeperking die is vervat in artikel 75,4 van het onderwijs- en examenreglement inderdaad betrekking heeft op het feedbackgesprek. Verwerende partij heeft in haar onderwijs- en examenreglement bepaald dat studenten geen “geluids- of beeldopnamen van de onderwijs- en evaluatieactiviteiten” mogen maken.

Onder titel 1 van het onderwijs- en examenreglement worden “evaluatieactiviteiten” als volgt gedefinieerd:

“Evaluatieactiviteit: elke evaluatie van de mate waarin een student op grond van zijn studie de competenties, verbonden aan een opleidingsonderdeel, heeft verworven.”

Een (feedback)gesprek ná de evaluatiemomenten, waarvan verwerende partij zelf aangeeft dat het de regelmatigheid van die evaluatie niet kan aantasten, is geen evaluatieactiviteit en valt derhalve niet onder het verbod van artikel 75, 4 van het onderwijs- en examenreglement.

In dezelfde titel van het onderwijs- en examenreglement wordt het begrip “onderwijsactiviteit” gedefinieerd als:

“Onderwijsactiviteit: de algemene benaming voor theoretische vakken, oefenzittingen, practica, laboratoria, didactische activiteiten, de aan de student opgelegde werken en de stages.”

Een (feedback)gesprek nadat het examencijfer is toegekend, is geen aldus bedoelde activiteit en kan niet in deze definitie worden ingepast.

De Raad besluit hieruit dat een (feedback)gesprek geen “onderwijs- en examenactiviteit” is zoals omschreven in het onderwijs- en examenreglement, en dat artikel 75, 4 van het onderwijs- en examenreglement derhalve op een dergelijk gesprek en de daarvan gemaakte opname, niet van toepassing is.

De interne beroepscommissie heeft bijgevolg ten onrechte de door verzoeker voorgelegde geluidsopnames aangemerkt als ontoelaatbaar bewijsmateriaal, en de inhoud ervan evenzeer ten onrechte buiten beschouwing gelaten bij de beoordeling of verzoeker al dan niet voldoende begeleiding en feedback heeft gekregen tijdens het academiejaar.

Het staat niet aan de Raad om die beoordeling te maken; zulks komt de interne beroepscommissie toe, binnen haar volheid van bevoegdheid.

Louter voor het debat merkt de Raad op dat, zelfs indien het onderwijs- en examenreglement ertoe zou doen besluiten dat de opname van een feedbackgesprek wél onder de niet-toegelaten opnames valt, daarmee niet is gezegd dat de Raad, als rechtscollege, op zijn beurt het stuk eveneens buiten het debat kan of moet houden.

Voor zover hun toepassing niet uitdrukkelijk is uitgesloten door de procedurevoorschriften die op de Raad van toepassing zijn, en voor zover zij met die procedure niet onverenigbaar zijn, zijn de bepalingen van het gemeen recht – inzonderheid het Burgerlijk Wetboek – op de procedure voor de Raad toepasbaar. Wat het bewijs in de procedure voor de Raad betreft, bevat de Codex Hoger Onderwijs geen specifieke bepalingen, zodat ter zake het gemeen recht geldt. In burgerlijke zaken is een bewijsmiddel geoorloofd indien het op zich rechtmatig is en bovendien rechtmatig werd verkregen; het is daarentegen ongeoorloofd wanneer het in strijd is met de wet of wanneer het op onwettige of deloyale wijze werd verkregen.

In casu ziet de Raad geen redenen op grond waarvan de door verzoeker neergelegde geluidsopname *an sich* onrechtmatig zou zijn: zij strijdt niet met een wettelijk bewijsverbod, maakt geen schending uit van beschermd grondrechten of mensenrechten en wordt niet van

bewijs uitgesloten door enig algemeen (procesrechtelijk) beginsel (cf. B. CATTOIR, *Burgerlijk bewijsrecht*, Mechelen, Kluwer, 2013, 540-544).

Vervolgens rijst de vraag of het bewijsmiddel rechtmatig is verkregen, en zo nee welke sanctie zich opdringt. Rechtspraak en rechtsleer (cf. B. CATTOIR, *Burgerlijk bewijsrecht*, Mechelen, Kluwer, 2013, 544 e.v.) nemen aan dat een bewijsmiddel onrechtmatig is verkregen wanneer het is verkregen door: (i) een strafrechtelijk misdrijf, (ii) een inbreuk op wetten die de fundamentele rechten van elke burger waarborgen, (iii) een inbreuk op het recht op eerbiediging van het privéleven, (iv) een inbreuk op een regel van het strafprocesrecht, (v) een inbreuk op de rechten van verdediging, (vi) een inbreuk op het recht op menselijke waardigheid, of (vii) gebruik van immorele en deloyale middelen bij de bewijsverkrijging. De opname is *in casu* niet gemaakt door middel van het plegen van een strafrechtelijk misdrijf of met miskenning van een regel van het strafprocesrecht, noch zijn de fundamentele rechten van verwerende partij of van de betrokken coach in het geding. Daar het feedbackgesprek plaatsvindt binnen de professionele relatie tussen student en docent, en aangezien niet spontaan blijkt dat het feedbackgesprek betrekking heeft op vertrouwelijke informatie, is de Raad van oordeel dat een zonder toestemming gemaakte opname van een feedbackgesprek evenmin kan worden beschouwd als een inbreuk op het privéleven van de docent. Ook een schending van de menselijke waardigheid of van de rechten van verdediging zijn hier niet aan de orde. Rest de vraag of het bewijsmiddel werd verkregen op deloyale wijze. Ter zake sluit de Raad zich, wat het principe betreft, aan bij de rechtsleer die stelt dat de loyaalteitsvereiste bij de bewijsgaring niet enkel in strafzaken maar ook in burgerlijke zaken van toepassing is (D. MOUGENOT, “Antigone face aux juges civils. L’appréciation des preuves receuillies de manière illicite ou déloyale dans les procédures civiles”, *DAOR* 2011, 241). Uit de rechtspraak, specifiek toegepast op het hier voorliggende geschil, blijkt dat zelfs indien verzoeker de opname heimelijk zou hebben gemaakt – zoals verwerende partij voorhoudt – deze vaststelling op zich niet volstaat om tot de onrechtmatigheid van de bewijsgaring te besluiten; met name wordt bijkomend vereist dat het opgenomen gesprek werd uitgelokt (Gent 16 februari 2010, *TGR-TWVR* 2010, 258; Gent 6 september 2006, *DAOR* 2007, 326), een voorwaarde die de Raad te dezen niet vervuld acht.

Het derde middel is in de aangegeven mate gegrond.

BESLISSING

- 1. De Raad vernietigt de beslissing van de interne beroepscommissie van UC Limburg van 6 oktober 2022.**
- 2. Het daartoe bevoegde orgaan neemt ten aanzien van verzoeker een nieuwe beslissing en doet zulks uiterlijk op 2 december 2022.**

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 18 november 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.093 van 18 november 2022 in de zaak 2022/0841

In zake: Jitse DEROO
woonplaats kiezend te 2560 Kessel
Bevelsteenweg 93

tegen:

UNIVERSITEIT GENT
woonplaats kiezend te 8310 Brugge
Akkerstraat 17

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 17 oktober 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de institutionele beroepscommissie van de Universiteit Gent van 7 oktober 2022 waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond wordt verklaard en aan verzoekster de inschrijving in de opleiding ‘Bachelor of Arts in de archeologie’ voor het academiejaar 2022-2023 wordt geweigerd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 18 november 2022.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij, en Sabien Lust, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is sinds het academiejaar 2020-2021 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Arts in de archeologie’.

In het academiejaar 2020-2021 neemt verzoekster een studieprogramma op ten belope van 60 studiepunten; voor 22 studiepunten behaalt zij een credit.

Aangezien verzoekster aldus voor minder dan de helft van de opgenomen studiepunten een credit behaalt, wordt de herinschrijving voor dezelfde opleiding in het academiejaar 2021-2022 slechts toegestaan onder een bindende voorwaarde, die ertoe strekt dat verzoekster moet slagen voor 75% van de opgenomen studiepunten.

Verzoekster neemt in dat academiejaar in de bacheloropleiding Archeologie een studieprogramma op ten belope van 38 studiepunten, zijnde de resterende opleidingsonderdelen uit het eerste deliberatiepakket van de bacheloropleiding. Na de tweede examenzittijd heeft verzoekster voor 19 studiepunten een credit behaald. Met een studierendement van 50% voor de opgenomen opleidingsonderdelen komt verzoekster niet aan de voormelde voorwaarde tegemoet.

De verdere inschrijving in de bacheloropleiding Archeologie wordt aan verzoekster geweigerd.

Tegen die beslissing stelt verzoekster op 22 september 2022 het volgend intern beroep in:

“[...]”

Na mijn eerste inschrijvingsjaar kreeg ik een bindende voorwaarde toegelegd. Dit academiejaar, dus na twee keer de eerste bachelor te hebben gedaan, heb ik deze voorwaarde niet kunnen behalen. Ik behaalde slechts 68,33% van de totale 60 studiepunten. Toch zou ik graag een bachelorsdiploma halen in de Archeologie en deze studie dus voortzetten. Met deze brief zou ik graag mijn motivatie met jullie delen over waarom ik mijn bindende voorwaarde niet heb kunnen behalen en waarom ik toch opnieuw wil inschrijven.

Ik begon vol moed aan de studie ‘Bachelor of Arts in de Archeologie’ in 2020, dit was dus in hetzelfde jaar dat ik mijn secundair had afgewerkt en ook tijdens de coronapandemie. We waren het academiejaar gestart in code oranje, dit wilt zeggen dat we dus de lessen in de aula’s mochten bijwonen, maar dit in groepjes en via een afwisselend systeem. De ene week gingen we naar de aula en de andere week volgden we les [o]nline. Maar dit veranderde al snel toen we naar code rood gingen. We mochten geen les meer volgen in de aula’s voor een groot deel van het jaar. Ik merkte al dat dit

voor mij moeilijk was, ik kon de leerstof moeilijker verwerken en wist totaal niet hoe ik hiermee aan de slag moest gaan. Daarnaast waren er ook al wat problemen in mijn thuissituatie met dat ik zo vaak thuis zat en niet echt de motivatie vond om elke week naar kot te gaan. In de zomer wilde ik hier verandering in brengen en me volledig inzetten voor school, maar er werd van mij verwacht dat ik vier weken ging werken vlak voor de tweedekansperiode. Doordat ik me volledig wilde richten op studies, kreeg ik meer problemen thuis. Ik kwam deze zomer in een dieptepunt te zitten en ik moest van mijn dokter een eerstelijnspsycholoog zoeken. Ik vond geen energie meer om te studeren, maar toch probeerde ik om mijn best te doen. Mijn eerste jaar was dus met weinig succes verlopen en ik kreeg een bindende voorwaarde. Hoewel ik minder motivatie had na deze resultaten besloot ik om toch weer vol moed het jaar te starten en mijn voorwaarde te behalen. Jammer genoeg stak corona hier weer een stokje voor, ik begon weer mijn moed te verliezen naarmate de maatregelen toenamen. Mijn zoektocht naar een psycholoog lukte niet, ik kreeg steeds een slecht gevoel hierbij en besloot ook mijn zoektocht stop te zetten na twee tegenslagen. Ik deed mijn best om het schoolwerk bij te houden en me zo veel mogelijk op mijn studies te richten, maar dit lukte niet meer. Dit komt ook onder andere doordat ik vanaf november in de week anderhalve dag begon te werken bij Weemaes Glas op vraag van mijn ouders. Daarnaast zat ik toen ook al in het Praesidium van de KHK, maar ik merkte dat dit mij meer rust en moed gaf om mijn studies af te maken en dat ik ook enorme steun had in deze groep. Tijdens het kerstrecens verliep het thuis weer minder goed. Mijn moeder had een paar jaar de diagnose gekregen van een depressie die al enkele jaren bezig was, we wisten hier zelf een tijd niets van en rond de periode van deze diagnose was ze een paar keer weggegaan zonder dat we iets ervan wisten. We wisten nooit wanneer ze een tijd weg zou gaan en of wanneer ze terug zou komen. Dit heeft grote gevolgen gehad voor mij aangezien ik eind vijftien en begin zestien jaar oud was tijdens deze periode. Ik merkte dat het sinds corona steeds slechter ging en in januari liep het uit de hand. Nu was ik een tijd van huis gegaan. Mijn eerste examenperiode sloeg weer tegen, maar ik was bereid om mezelf te herpakken. Jammer genoeg kon ik dit niet volhouden, ik had minder tijd tussen de lessen door en elke woensdagnamiddag en donderdag moest ik weer werken in Drongen. Daarnaast had ik op maandagnamiddag ook van februari tot april rijlessen die door corona sterk waren uitgesteld. Ik merkte dat ik overspeeld raakte door alles en mijn energie verloor. Ik begon weer het studeren uit te stellen. Toch bleef ik steun vinden in mijn Praesidium en mijn vrienden. Zo probeerden we samen te studeren om elkaar te steunen. Ik besloot ook om een studentenpsycholoog op te zoeken. Naar de tweede examenperiode toe vond ik weer mijn energie terug en ik merkte een verbetering bij mezelf. Ik was dan ook zeer blij met mijn resultaten, maar het was niet genoeg. Ik besloot ook om minder uren te werken en om uiteindelijk ander werk te zoeken dat beter zou aansluiten bij mijn studies. Tijdens de zomer probeerde ik me weer 100% te geven voor de studie, maar jammer genoeg mocht het niet baten en behaalde ik mijn bindende voorwaarde dus niet.

Toch zou ik graag mijn studie verderzetten. Ik wil al vele jaren archeologie studeren om later ook als archeoloog in het veld te staan. Natuurlijk zal ik hiervoor maatregelen moeten nemen. Mijn studie aanpak zal ik moeten aanpassen en hiervoor wil ik graag studiebegeleiding volgen. Ik heb ook besloten om weer aan mijn persoonlijke problemen te werken door op zoek te gaan naar een psycholoog. Daarnaast heb ik ook werk gevonden dat aansluit bij mijn studies.

Van de eerste bachelor moet ik nog vijf vakken voltooien. Dit lijkt me te weinig voor één academiejaar en ik zou dus al graag enkele vakken van de tweede bachelor opnemen, met

name de praktijkvakken en enkele theoretische vakken. Ik hoop dat ik mijn studie kan verderzetten en dat ik al een deel van het tweede bachelor mag volgen. Hierbij zal ik ook rekening houden met de druk en deze niet te hoog maken.

In de bijlagen kunt u mijn attest van de dokter vinden inzake de familiale toestand. Daarnaast vindt u ook mijn werkuren terug bij Weemaes Glas onder De Piloten en bij H.T.M.S. onder Synergie. Als laatste vindt u ook mijn puntenlijst van academiejaar 2021-2022 terug.”

De institutionele beroepscommissie van de Universiteit Gent behandelt dit beroep in zitting van 7 oktober 2022, en komt tot de volgende beslissing:

“[...]

Studievoortgang van de student:

AJ	Opleiding	Opgenomen	Behaald
2020	Bachelor of Arts in de Archeologie	60	22
2021	Bachelor of Arts in de Archeologie	38	19
	<i>Totaal</i>	98	41

Voldoet niet aan §1

De betrokken vermeldt in het verzoekschrift de volgende argumenten:

- De studente geeft aan dat ze gestart is in 2020 in corona-code oranje, wat vrij snel aangepast is naar code rood. De studente verklaart dat dit voor haar moeilijk was om zo de leerstof te verwerken.
- De studente verklaart dat ze in een moeilijke thuissituatie zat en de motivatie niet vond om elke week naar haar kot te gaan. Er werd van haar verwacht dat ze 4 weken zou werken net voor de tweede zittijd.
- De studente verklaart dat ze in de zomer aan een dieptepunt kwam en door haar arts naar een eerstelijnspsycholoog verwezen werd.
- De studente verklaart dat ze met goede moed aan het volgende jaar startte maar de moed begon te verliezen toen de coronamaatregelen weer toenamen. De zoektocht naar een psycholoog verliep ook moeilijk en hield op na twee tegenslagen.
- De studente verklaart dat ze op vraag van haar ouders anderhalve dag per week werkte. Daarnaast zat de studente ook in het praesidium, waar de studente wel veel steun voor de studie ondervond.
- De studente geeft aan dat de depressie van haar moeder (van twee jaar eerder) teruggekomen was door corona.
- De studente geeft rijlessen aan van februari tot april en ze raakte daardoor overspoeld en verloor haar energie. Ze bleef wel steun vinden in het praesidium en haar vrienden. De studente besloot daarop een studentenpsycholoog te raadplegen.
- De studente verklaart dat ze verbetering merkte bij zichzelf naar de tweede zittijd toe. Ze haalde betere resultaten maar niet genoeg om de bindende voorwaarde te halen.
- De studente geeft aan heel graag de studie archeologie te willen verderzetten en dat ze daarvoor maatregelen zal nemen. Ze zal haar studie aanpak aanpassen en

studiebegeleiding volgen. Ze gaat ook op zoek naar een psycholoog om aan haar persoonlijke problemen te werken. De studente vond werk dat aansluit bij haar studies.

- De studente geeft aan dat ze van haar eerste bachelor nog 5 vakken moet volgen en daar graag enkele vakken van de tweede bachelor wil bijnemen, namelijk de praktijkvakken en enkele theoretische vakken.

De institutionele beroepscommissie heeft integraal kennis genomen van de argumenten zoals die zijn geformuleerd in het beroepschrift.

Uit een vergelijking van het aantal verworven studiepunten met het aantal opgenomen studiepunten blijkt dat de studente aan de Universiteit Gent een zeer beperkte studievoortgang heeft geboekt en dat de norm die het OER hanteert voor de beoordeling van de vraag of uit de gegevens van het dossier manifest blijkt dat het opleggen van bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren, werd overschreden.

De commissie neemt akte van de argumenten die de studente in het beroepsschrift aanvoert ter verrechtvaardiging van het gebrek aan studievoortgang. Zij is evenwel van mening dat die omstandigheden niet van die aard zijn dat ze doen vermoeden dat bindende voorwaarden opleggen wel zinvol is en dat de studievoortgang in het nieuwe academiejaar aanmerkelijk zal verbeteren. De commissie somt hieronder de argumenten op om de weigering te handhaven:

- De institutionele beroepscommissie stelt vast dat de studente ondanks de bindende voorwaarden die haar na academiejaar 2020-2021 waren opgelegd in academiejaar 2021-2022 een studievoortgang van slechts 50% maakte in plaats van de vereiste 75%.
- De studente haalt COVID19 aan als argument om de weigering ongedaan te maken. De institutionele beroepscommissie wijst erop dat COVID19 voor alle studenten een uitzonderlijke situatie was en in de nasleep nog is en de studente haalt geen bijzondere omstandigheden of bewijsstukken aan die haar van de andere studenten zou kunnen onderscheiden, en waaruit zou blijken dat de gevolgen van de coronacrisis voor haar dermate zwaarder en uitzonderlijker waren dat ze de institutionele beroepscommissie ertoe zouden moeten brengen de weigering op te heffen. In academiejaar 2021-2022 [werden] door de UGent bovendien de nodige inspanningen geleverd om de negatieve effecten zoveel mogelijk te beperken zowel op het vlak van onderwijs- als evaluatieactiviteiten. Zo werd er niet het volledige academiejaar online les gegeven maar werd, van zodra de maatregelen het terug toelieten, zoveel mogelijk aan studenten de mogelijkheid gegeven om de lessen terug on campus te volgen of in een hybride samenstelling.
- De institutionele beroepscommissie stelt vast dat de studente aan alle examenkansen voor de opleidingsonderdelen in het curriculum heeft deelgenomen, op één geval na, doch voor slechts vier opleidingsonderdelen een credit heeft verworven. Voor het overige behaalde de studente lage tot zeer lage examenresultaten.
- De institutionele beroepscommissie heeft in haar beslissing rekening gehouden met de voorliggende bewijsstukken en de negatieve thuissituatie waar naar verwezen wordt en kan aannemen dat deze omstandigheden een beperkte impact hebben gehad op de studieresultaten van de studente maar acht deze omstandigheden niet

dermate doorslaggevend om de beperkte studievoortgang en lage cijfers volledig te verantwoorden.

- Er ligt momenteel ook geen enkel bewijsstuk voor waaruit zou moeten blijken dat de situatie van de studente effectief voldoende gestabiliseerd is om de studies nogmaals te hervatten.

Het intern beroep wordt om die redenen ongegrond verklaard. De weigering tot inschrijving voor de Bachelor of Arts in de archeologie aan de Universiteit Gent wordt voor het academiejaar 2022-2023 bekrachtigd.”

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

De Raad ziet geen aanleiding om ambtshalve opmerkingen te maken.

Het beroep is ontvankelijk.

V. Onderzoek van de middelen

Enig middel

Verzoekster steunt een enig middel op het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster voert ten aanzien van de overwegingen van de institutionele beroepscommissie het volgende aan:

“De stellingen die gedaan werden bij de beslissing zal ik nu dus aan jullie uitklaren en beargumenteren.

“De institutionele beroepscommissie stelt vast dat de studente ondanks de bindende voorwaarden die haar na academiejaar 2020-2021 waren opgelegd in academiejaar 2021-2022 een studievoortgang van slechts 50% maakte in plaats van de vereiste 75%.”

Ik begon als studente in de Archeologie in september 2020. Op het einde van dit academiejaar haalde ik 22 van de 60 studiepunten, in het volgende academiejaar behaalde ik 19 van de 38 opgenomen studiepunten. In totaal zijn dit 41 van de 60 studiepunten en dus 68,33%. Dit is inderdaad minder dan de bindende voorwaarde van 75%. Dit houdt in

dat ik van mijn eerste bachelor nog vijf vakken zou moeten voltooien. Deze vijfvakken zijn de vakken uit onze richting en ook andere richtingen. Indien van toepassing, waarbij het slaagpercentage ontzettend laag ligt en zelfs soms onder de 50% ligt.

“De studente haalt COVID19 aan als argument om de weigering ongedaan te maken. De institutionele beroepscommissie wijst erop dat COVID19 voor alle studenten een uitzonderlijke situatie was en in de nasleep nog is en de studente haalt geen bijzondere omstandigheden of bewijsstukken aan die haar van de andere studenten zou kunnen onderscheiden, en waaruit zou blijken dat de gevolgen van de coronacrisis voor haar dermate zwaarder en uitzonderlijker waren dat ze de institutionele beroepscommissie ertoe zouden moeten brengen de weigering op te heffen. In academiejaar 2021-2022 [werden] door de UGent bovenbieden de nodige inspanningen geleverd om de negatieve effecten zoveel mogelijk te beperken zowel op het vlak van onderwijs- als evaluatieactiviteiten. Zo werd er niet het volledige academiejaar online les gegeven maar werd, van zodra de maatregelen het terug toelieten, zoveel mogelijk aan studenten de mogelijkheid gegeven om de lessen terug on campus te volgen of in een hybride samenstelling.”

Zoals ik al zei ben ik in het academiejaar 2020-2021 begonnen, dit is de periode waarin COVID-19 een grote impact had en vrij recent zijn uitbraak dus kende. Ik heb dan ook mijn secundair afgewerkt tijdens de pandemie, we moesten toen alles online volgen en konden alleen maartaken maken. Onze laatste examens werden toen ook afgeschaft. In september begon ik lessen te volgen aan de universiteit, dit was toen tijdens code oranje en niet veel later veranderde dit al naar code rood. Ik kan u meedelen dat de overstap van secundair naar hoger onderwijs al zeer groot is en dit is alleen maar groter geworden door COVID-19. UGent verklaar[t] dat de nodige inspanningen werden geleverd hiervoor in 2021-2022. Ik wil hierbij verklaren dat ik hier niet 100% mee akkoord ben. Ten eerste wordt er alleen gekeken naar academiejaar 2021-2022, de bindende voorwaarde viel hier wel in, maar 2020-2021 wordt helemaal weggelaten. Ik ondervond voornamelijk invloed van COVID-19 tijdens mijn eerste jaar. Voor zowel ons als professoren was dit een redelijk nieuw gegeven. We volgden bijna het volledige jaar online lessen en anders werden we in groepen opgedeeld om in de aula les te volgen, waardoor je dus ook niet veel fysiek les kon volgen. Als voorbeeld kan ik aanhalen dat we in het tweede semester drie vakken in de aula mochten volgen. ‘Academische Vaardigheden 1’ werd gezien als praktijkvak, dus deze les kon heel het semester in de aula bijgewoond worden, daarnaast kregen we in het midden van het semester ook te horen dat we ‘Inleiding tot de wereldgeschiedenis’ en ‘Inleiding tot de antropologie’ in de aula mochten bijwonen, natuurlijk werden we toen in groepen verdeeld en werd dit gevuld door verschillende richtingen. De rest werd [o]nline gegeven. Voor mij was het dus ook zeker moeilijk voor mij om mijn draai te vinden op vlak van studie aanpak aangezien dit ook een heel verschil was met het secundair onderwijs en we veel [o]nline volgden. Het volgende academiejaar was er inderdaad al verbetering. We begonnen in code groen en uiteindelijk veranderde dit weer in code oranje, om weer naar code rood over te schakelen in december. Lessen kwamen weer online en er werd weer een beperkte capaciteit opgesteld. Hierdoor had ik moeite met mijn motivatie te vinden, zeker nadat mijn eerste jaar door Corona al zo moeilijk was verlopen. Ik ga wel toegeven dat ik inderdaad de fout had gemaakt om geen bewijs mee te geven dat aantoon dat ik meer moeilijkheden hierbij had dan andere studenten, maar het valt niet uit te sluiten dat er voor elke student moeilijkheden waarin doorheen dit jaar. Mijn moeilijkheden hierbij vallen ook samen met mijn moeilijke thuissituatie die door de pandemie verslechterde, dit ga ik aanhalen in een later argument.

“De institutionele beroepscommissie stelt vast dat de studente aan alle examenkansen voor de opleidingsonderdelen in het curriculum heeft deelgenomen, op één geval na, doch voor slechts vier opleidingsonderdelen een credit heeft verworven. Voor het overige behaalde de studente lage tot zeer lage examenresultaten.”

In bovenstaand argument worden mijn examenresultaten na de tweedekansperiode aangehaald. Hierbij geef ik toe dat ik één examen niet mee heb afelegd en dat ik ook inderdaad lage resultaten heb behaald. Ik heb namelijk ‘Historisch overzicht van de Wijsbegeerte’ niet bijgewoond tijdens de tweedekansperiode, dit namelijk omdat mijn laatste drie examens op donderdag, vrijdag en zaterdag plaatsvonden. Tijdens deze periode ben ik donderdag ziek geworden, hierdoor heb ik het examen ‘Pre- en protohistorie’ moeten missen, het volgende examen ‘Archeologie van de historische periodes’ heb ik wel mee afelegd, maar mijn laatste examen heb ik dus niet mee afgenoem. Tijdens deze periode wilde ik ook meer de focus leggen op mijn drie belangrijkste vakken met elks vijf studiepunten, aangezien ik dus nog in totaal 15 studiepunten moest behalen om aan de tweede bachelor te mogen starten. Deze drie vakken waren ‘Algemene inleiding tot de archeologie’, ‘Pre-en protohistorie’ en ‘Inleiding tot de wereldgeschiedenis’. Voor het eerste vak haalde ik 16/20, wat dus al een sterke verbetering is ten opzichte van mijn vorige kansen hiervoor. De laatste twee examens volgend elkaar zeer snel op en ik vond het dus zeer moeilijk om mijn studeerplanning hierop in te delen. Het feit dat ik ziek werd tijdens deze examens hielp me ook niet echt. Ondanks de korte en moeilijke leerplanning en mijn ziekte heb ik toch 9/20 behaald voor ‘Archeologie van de historische periodes’ en 7/20 voor ‘Pre- en protohistorie’ dat dus later plaatsvond. Persoonlijk vind ik dit geen lage cijfers, zeker ook aangezien het feit dat dit twee van de moeilijkste vakken zijn uit onze richting en dit over het algemeen door vele studenten een paar keer afgelopen wordt. Ook werden er tijdens deze examens een paar vragen gesteld die niet voorkomen of zeer beperkt werden uitgelegd in de lessen en de cursus.

“De institutionele beroepscommissie heeft in haar beslissing rekening gehouden met de voorliggende bewijsstukken en de negatieve thuissituatie waar naar verwezen wordt en kan aannemen dat deze omstandigheden een beperkte impact hebben gehad op de studieresultaten van de studente maar acht deze omstandigheden niet dermate doorslaggevend om de beperkte studievoortgang en lage cijfers volledig te verantwoorden.”

In dit argument haalt UGent mijn thuissituatie aan. Deze situatie sleept al vier jaar aan, de periode dat ik dus 15 tot 16 jaar was. Hierin zal ik dus verklaren wat dit juist inhoudt. In 2018 kreeg mijn moeder te horen dat zij na 20 jaar nog leed aan postnatale depressie en dat dit dus zijn hoogtepunt had bereikt. In de periode van augustus tot november heeft zij dus een paar keer het huis verlaten, zelfs voor we zelf wisten wat er juist aan de hand was. Tijdens deze periode distantieerde ze zichzelf dus sterk van haar gezin. Ze vertrok vaak zonder iets tegen ons te vermelden hierover en mijn vader heeft haar ook zelf eens uit huis gezet na een harde ruzie. Dit had natuurlijk veel impact op mij aangezien ik geen band meer had met mijn moeder en mijn vader het dus ook zeer moeilijk kreeg. Het voelde ook alsof ik meteen moest opgroeien en mij als een volwassenen thuis moest opstellen. De communicatie thuis viel ook stil en sindsdien kropt iedereen zijn/haar gevoelens thuis op en wordt er dus niet meer gecommuniceerd met elkaar als er ons iets dwars ligt. Tijdens deze periode ben ik ook psychologische hulp gaan zoeken en heb ik hier dus vrede mee kunnen sluiten. Tot grote spijt kwam de COVID-19 pandemie er in 2020 tussen. We bleven meer thuis en ik zat bijna 24/7 in huis. Hierdoor verslechterde de situatie weer en kwamen er meer frustraties boven. Zowel tussen mij en mijn ouders als tussen mij en mijn vader

en moeder. Doordat heb ik ook meteen een kot gezocht in Gent, maar doordat er zo weinig lessen doorgingen in de aula ben ik dus ook niet veel naar Gent gegaan. Dit hielp ook niet bij de hele situatie en mijn leerprestaties gingen dus sterk achteruit. Het hielp ook zeker niet dat ervan thuis uit werd verwacht dat ik een studentenjob aannam. Normaal gezien werkte ik in deze periode in de fabriek waar mijn moeder werkt. Ze belde me op tijdens mijn examenperiode en ik vertelde haar dat ik nog moest zien op basis van het aantal herexamens hoeveel uur ik kon werken, maar ik had wel de mogelijke weken doorgestuurd hiervoor. Ze liet me kort daarna weten dat ik vier weken moest werken en dat er één week tussen mijn werkweken en mijn herexamens zat. Toen ik na een week zei dat dit niet haalbaar was, negeerde ze me compleet. Hier op volgend ben ik dus doorheen het academiejaar beginnen werken, namelijk tussen de lesuren door moest ik anderhalve dag werken van november tot en met mei, dit was voor mij zeer moeilijk op te combineren met mijn studie. Hiervoor heb ik ook een document bijgevoegd in de bijlagen. Mijn [ouders?] gingen zelf vaak op reis en ik kreeg te horen dat ze in Gambia een grond gingen kopen, maar ik kreeg zelf steeds te horen dat mijn studies te veel geld kosten. Ik had het gevoel dat ze opzet mijn studies probeerden te dwarsbomen aangezien ze hier nooit in geloofden. In de zomer van 2021 heb ik dus ook een doorverwijzing gekregen van mijn huisarts voor een eerstelijnspsychologe, na twee mislukte pogingen heb ik dit ook opgegeven. Tijdens deze periode vond ik wel veel steun bij mijn vrienden en ben ik ook bij het Praesidium van de Kunsthistorische Kring gegaan die mij ook steunden op vlak van studies en de thuissituatie. Maar in januari liep het thuis weer slechter en ben ik van huis weggegaan voor een tijd. Dit was dus vlak voor de examenperiode. Bij twee examenperiodes had ik dus thuis extra moeilijkheden gekregen vlak voor het begin van deze periodes.

UGent haalt aan dat mijn situatie een te beperkte impact heeft gehad. Ik ben hier zeker niet mee akkoord. Zij weten namelijk niet hoe het er bij mij thuis aan toe gaat en wat voor effect dit kan hebben op de mentale en fysieke gezondheid van een persoon. Ook heb ik dus een attest gekregen van mijn huisarts, die ook de diagnose van depressie had vastgesteld bij mijn moeder, waarin ook de ernst van mijn situatie duidelijk leesbaar is. Mijn ouders hebben nooit vertrouwen gehad in mijn studies en de situatie heeft een zeer grote impact gehad hierop. UGent minimaliseert dus mijn situatie zeer hard, terwijl ze duidelijke argumenten en bewijs hebben gekregen hierond.

“Er ligt momenteel ook geen enkel bewijsstuk voor waaruit zou moeten blijken dat de situatie van de studente effectief voldoende gestabiliseerd is om de studies nogmaals te hervatten.”

Ik geef toe dat ik geen bewijsmateriaal heb aangehaald om te staven dat mijn situatie al gestabiliseerd is, maar ik heb duidelijk aangegeven dat ik motivatie heb om psychologische hulp te zoeken hiervoor en dat ik bereid ben om me meer in te zetten voor mijn studies. Natuurlijk heb ik hier nog geen bewijs voor omdat dit sterk samenhangt met het feit of ik mijn studie mag verderzetten of niet. Ik heb wel al enkele psychologen gecontacteerd, maar spijtig genoeg vragen zij hier te veel geld voor. De psycholoog waarbij ik vorige keer een paar keer in behandeling ben gegaan, heeft ook niet gereageerd op mijn pogingen tot contact waardoor ik dus geen attest van haar kan voorleggen. Op vlak van mijn studie wil ik nu ook aanhalen dat ik lessen mocht volgen in afwachting van mijn beroep en dat ik hier ook sterk mee bezig ben geweest. Zo heb ik het vak ‘Inleiding tot de materiaalstudie’ gevuld in de eerste twee weken, dit waren boosterlessen waarbij je op het einde van de week een soort examen aflegde. Ik heb tot nu toe dus al mijn lessen die ik wil opnemen uit het tweede jaar en uit het eerste jaar gevuld en de opdrachten

hiervoor ook steeds voltooid binnen de gevraagde termijn. In de tweede bachelor zijn er ook meer praktijkvakken en in de eerste bachelor was dus alles puur theoretisch en kregen we veel algemene vakken te zien en vakken die weinig te maken hebben met Archeologie zoals bijvoorbeeld ‘Historisch overzicht van de wijsbegeerte’. Ik merk nu al persoonlijk dat practica mij beter ligt dan pure theoretische vakken. Ik vind het ook tegenstrijdig dat ze in het vorige argument aanhalen dat mijn thuissituatie een te beperkte impact heeft gehad, maar toch is mijn situatie niet gestabiliseerd genoeg. Dan vraag ik mij af hoe deze stelling tot stand is gekomen.

Bij het lezen van de argumenten die de UGent aanhaalt merk ik dat men de dingen graag als een apart onderdeel bekijkt en ze sterk probeert te minimaliseren. Het is niet alleen de COVID-19 situatie of mijn thuissituatie die een invloed hebben gehad, maar juist de hele samenhang hiervan heeft een grote invloed gehad. Ook merk ik dat ze alleen kijken naar mijn tweede jaar aan de universiteit, terwijl duidelijk ook mijn eerste jaar hier een grote rol in speelde. Het verbaas[t] me ook dat mijn mentale toestand sterk wordt weggeduwed, zelf zijn twee van mijn vrienden uit archeologie, die ook in 2020 zijn gestart, geweigerd geweest. We zijn alle drie een intern beroep aangegaan, maar omdat zij de diagnose kregen van ADHD en autisme en hiervoor een bewijs hadden, werden zij wel aanvaard. Ik snap niet dat mijn beroep werd geweigerd aangezien ik voor mijn situatie ook duidelijk bewijs heb voorgelegd, waaronder een attest van mijn huisarts, die trouwens de hele situatie thuis zelf vanaf het begin heeft meegeemaakt. Waarom wordt mentale gezondheid door UGent niet herkend als een gegeven dat een grote impact heeft op de studies van hun studenten? Ze beweren dat ze hier hard op willen inspelen met behulp van hun studentenpsychologen en de terugbetaling na een doorverwijzing naar een psycholoog. Ik heb een doorverwijzing gekregen van een studentenpsycholoog van de UGent zelf en een attest opgestuurd van de dokter, maar toch heeft het in hun ogen een te beperkte impact.

Natuurlijk zal u zich nu afvragen wat er nu veranderd is. Als eerste ben ik actief op zoek naar een geschikte psycholoog om mij te helpen. Ik geef toe dat ik hier te lang mee heb gewacht, mede doordat mijn ouders niet kunnen inzien waarom ik dit zelfs nodig zou hebben. Daarnaast kan dit zeer kostelijk uitvallen, zo heb ik na de weigering van mijn beroep een psycholoog aangesproken en een afspraak vastgelegd, maar het bleek dat de kostprijs voor een [intakesessie] al 70 euro kostte. Als tweede werd er ook verwacht dat ik een studentenjob aannam. Ik heb besloten dat ik dit niet meer wil doen in belang van mijn studies en deze keuze heb ik thuis ook besproken. Als derde ben ik ook sterk bezig met mijn studie nu. Zoals ik eerder al aanhaalde ben ik alle vakken die ik wil opnemen in dit academiejaar aan het volgen en voer ik ook steeds stipt alle opdrachten uit. Ook ga ik met mijn vrienden in de bibliotheek studeren en houd ik al mijn studiewerk dus goed bij om achterstand tegen te gaan. Jammer genoeg kan ik voor deze zaken dus geen bewijs voorleggen. Ik kan wel de mail bijvoegen van de interactie tussen mij en psycholoog [F.V.V.]. Hiernaast wil ik ook toegeven dat ik veel op mijn bord heb gepakt vorig jaar, vooral in het tweede semester. Hier wil ik in het vervolg op letten om mezelf niet te overbeladen en mijn studies op de eerste plaats te zetten. Hoewel ik dus in de Kunsthistorische Kring zit als Praesidiumlid, begrijpen zij ook dat studie op de eerste plaats komt en zal ik dus activiteiten niet bijwonen in functie van mijn studie. In deze studentenvereniging zitten ook vele van mijn vrienden die me veel steun bieden en het is vaak ook mijn uitlaatklep als het even moeilijk is. Ik kan u verzekeren dat dit niet mijn studies kan belemmeren en het zelfs een grote steun is voor mij.”

In haar antwoordnota replaceert verwerende partij:

“[...]

Verwerende partij merkt op dat zij het beroep van verzoekster wel degelijk grondig heeft onderzocht, maar uiteraard enkel aan de hand van de informatie die haar ter beschikking stond. Verzoekster gaat thans veel uitgebreider in op haar situatie en verschaft heel wat informatie die de institutionele beroepscommissie niet kende en ook niet kon kennen. Met die informatie kon de institutionele beroepscommissie uiteraard geen rekening houden en dat ze daar geen rekening mee heeft gehouden, kan haar ook niet ten kwade worden geduid.

Verwerende partij stelt in eerste instantie vast dat verzoekster over de afgelopen twee academiejaren maar een beperkte studievoortgang heeft gemaakt. In haar eerste jaar behaalde ze slechts credits ten belope van 22 studiepunten, in haar tweede jaar, waarin ze enkel vakken hernam die ze al eerder aflegde, slaagde ze nog steeds slechts voor 19 studiepunten van de 38 studiepunten die ze dat jaar opnam.

Verwerende partij merkt op dat de bindende voorwaarde die de studente opgelegd kreeg, inhield dat ze in het afgelopen academiejaar diende te slagen voor 75% van de in dat academiejaar opgenomen studiepunten, dus, concreet, voor 75% van de 38 studiepunten die ze opnam. Verzoekster slaagde slechts voor 19 studiepunten, wat net 50% is, en dus zeer ruim onder de opgelegde 75%.

Op twee jaar tijd heeft ze maar nipt 2/3 van de studiepunten van het eerste modeltrajectjaar behaald. Dit geeft heel weinig perspectieven voor een betere studievoortgang naar de toekomst toe. Uit onderzoek dat de UGent al enkele jaren uitvoert blijkt dat de studieresultaten van het eerste modeltrajectjaar zeer voorspellend zijn voor de kans dat een student het bachelordiploma behaalt binnen een redelijke termijn. Dit is ook de reden waarom de bindende voorwaarde die in het eerste modeltrajectjaar wordt opgelegd, strenger is dan in de volgende jaren.

Verzoekster verwees in haar intern beroep naar een moeilijke thuissituatie en het ontbreken van motivatie om naar haar kot te gaan, wat haar nochtans had kunnen helpen om betere prestaties neer te zetten. Door op kot te gaan, had ze zich immers kunnen onttrekken aan de thuissituatie waar ze het blijkbaar moeilijk mee heeft.

Verzoekster combineerde bovendien ook werken met studeren, en dat ook op cruciale momenten zoals in de periode voorafgaand aan de tweede zittijd, hoewel ze gewaarschuwd was via haar puntenbriefje dat ze haar bindende voorwaarde nog niet had behaald. Bovendien is ze ook actief in het praesidium van haar opleiding. Dat alles is natuurlijk niet bevorderlijk voor een goede studievoortgang. De studente was nochtans gewaarschuwd dat ze beter zou moeten presteren, en dat zowel via haar puntenbriefjes als via het effectief opleggen van een bindende voorwaarde. Dergelijke bindende voorwaarde heeft inderdaad in eerste instantie een knipperlichtfunctie, en heeft tot doel studenten bewust te maken van hun keuzes bij het opnemen van opleidingsonderdelen en het samenstellen van hun pakket bij aanvang van elk academiejaar, en om na te denken over de opportunitet van heroriëntering. Verzoekster nam deze waarschuwingen jammer genoeg niet ten harte.

De UGent heeft in de afgelopen jaren, waarin de covid-pandemie het al te vaak niet toeliet om colleges te laten doorgaan in volle auditoria, ook heel veel inspanningen gedaan om studenten te ondersteunen. Er werden lesopnames gemaakt en ter beschikking gesteld, de monitoraten en trajectbegeleiders voorzagen extra initiatieven om de aandacht van de

studenten bij hun studies te houden en hen te ondersteunen, en van zodra het kon werden terug fysieke colleges gegeven, al dan niet voor een volledige groep. Dat alles heeft ook geloond, want de studieresultaten lagen de afgelopen jaren globaal iets hoger dan voordien. Alleen in het tweede semester van het afgelopen academiejaar gingen de studieresultaten omlaag, hoewel dat net de periode was waarin het “normale” leven kon hervatten en de meeste covidmaatregelen werden afgeschaft.

In die zin heeft de institutionele beroepscommissie terecht opgemerkt dat verzoekster zich niet kan verschuilen achter de Covid-pandemie om haar beperkte studievoortgang te verklaren. In elk geval bleek uit haar intern verzoekschrift niet dat haar omstandigheden van die aard waren dat het voor haar aanmerkelijk moeilijker was dan voor de doorsnee-student om ondanks Covid toch goede studieprestaties te kunnen voorleggen.

Verzoekster kan ook niet redelijkerwijze ontkennen dat haar examencijfers zeer laag blijven. In haar tweede jaar aan de UGent behaalt ze weliswaar enkele credits, zij het minder dan in haar eerste jaar, hoewel ze minder studiepunten opnam en de leerstof niet meer nieuw was. Waar ze voor vakken niet slaagt, is dat heel vaak met erg lage cijfers (3/20, 4/20, 6/20, 7/20). Slechts voor één vak is de onvoldoende beperkt en behaalt ze 9/20, maar dat zowel in de eerste als in de tweede zittijd. Verzoekster slaagde er dus niet in om dit beperkte tekort ongedaan te maken.

In die omstandigheden is het niet onredelijk om de studente niet meer toe te laten om nogmaals in te schrijven voor de bachelor archeologie en haar op die wijze aan te zetten tot heroriëntering naar een richting waarin ze wel een redelijke studievoortgang kan maken.

Verzoekster brengt thans heel wat nieuwe argumenten naar voor, zoals het gegeven dat ze ziek geweest is tijdens de tweede zittijd, het feit dat er tijdens bepaalde examens vragen zouden zijn gesteld die niet voorkwamen of zeer beperkt werden uitgelegd in de lessen en in de cursussen, en een resem aan bijkomende details over haar thuissituatie.

Verwerende partij kan aannemen dat dit alles een rol heeft gespeeld en er mee toe geleid heeft dat haar studieprestaties de afgelopen twee jaren niet goed waren. Zoals gezegd, kan verzoekster de institutionele beroepscommissie evenwel niet ten kwade duiden daar geen rekening mee te hebben gehouden: die argumenten en gegevens lagen immers niet voor in de fase van het intern beroep, zodat de institutionele beroepscommissie er ook geen rekening mee kon houden.

Het blijft ook een feit dat er voor de institutionele beroepscommissie geen enkel gegeven voorlag dat erop wees dat de situatie van de studente dermate zou zijn verbeterd dat ze in het volgende academiejaar wel een redelijke studievoortgang zou kunnen maken. Verzoekster geeft nu wel aan wat ze zou willen doen om meer tijd aan haar studies te kunnen besteden, maar ook die informatie lag niet voor vóór de institutionele beroepscommissie.

Uit dit alles volgt dat de bestreden beslissing wel degelijk rechtmatig was en een correct antwoord biedt op het ingestelde intern beroep.”

In haar wederantwoordnota gaat verzoekster nog uitvoering op een en ander in:

“Als eerste wordt er door de [ver]werende partij de werking van de bindende voorwaarde aangehaald en mijn beperkte studievoortgang. De bindende voorwaarde hield in dat ik voor het academiejaar in 2021-2022 75% moest halen van de opgenomen studiepunten.

Dit hield dus in dat ik 75% van 38 studiepunten moest halen, dat betekent[t] dus dat ik nog 9 studiepunten zou mogen meenemen naar het academiejaar 2022-2023. Ik heb nu nog 15 studiepunten over van de eerste bachelor. Ik geef toe dat ik een zeer beperkte vooruitgang heb gemaakt, maar dit alles werd ook verduidelijkt in mijn argumentatie. Er zijn verschillende impacts geweest in mijn privéleven en mijn studieleven die deze beperkte vooruitgang kunnen verklaren. Daarnaast wil ik ook duiden dat 75% een vrij hoge grens is voor het behalen van studiepunten en dat het ook net mensen kan afschrikken naast motiveren. Het was ook voor mij en mijn medestudenten vaak niet duidelijk of men 75% bedoelde van 60 studiepunten (het hele pakket van de eerste bachelor) of van de 38 opgenomen studiepunten.

Ten tweede zou ik graag uitleggen waarom ik meer informatie heb vrijgegeven in mijn extern beroep die niet voorhanden was in mijn intern beroep. Als eerste had ik meerdere mensen gecontacteerd met de vraag hoe ik aan dit beroep moest beginnen. Mij werd er meerdere keren verteld dat mijn brief ongeveer anderhalve pagina tot twee pagina's lang moest zijn, hierdoor heb ik dus ook veel details weggelaten en probeerde ik me te focussen op de grote richtlijnen. Ik merk nu dat dit een fout was die ik heb gemaakt en dat ik meer details moet vrijgeven. Ten tweede dacht ik ook dat de grote richtlijnen wel duidelijk waren om mijn situatie genoeg weer te geven en te verduidelijken, nogmaals besef ik nu dus dat dit niet het geval was. Daarnaast is het ook moeilijk om mijn hele privésituatie in verband met mijn ouders bloot te geven aan externe. Toch heb ik mijn best gedaan om de situatie eer te schetsen en de nodige informatie mee te geven. Ik besefte bij het indienen van mijn extern beroep dat ik meer informatie moet meegeven en meer gedetailleerd te werk moet gaan, dit besef had ik niet bij mijn intern beroep. Dit kan ook verklaard worden door het feit dat ik nog niet goed wist hoe ik met zo een beroep moet starten, vanuit UGent werd mij hier zeer weinig informatie over gegeven en vond ik hier ook verrassend weinig informatie over terug.

Ten derde wordt er nogmaals gewezen naar mijn argumenten door de UGent in verband met mijn privésituatie. Het verrast mij hoezeer mijn argumenten worden verdraai[d] ten voordele van de Universiteit Gent. Deze stelling zou ik graag willen uitleggen aan de hand van argument nummer zeven gegeven door UGent. “Verzoekster verwees in haar intern beroep naar een moeilijke thuissituatie en het ontbreken van motivatie om naar haar kot te gaan, wat haar nochtans had kunnen helpen om betere prestaties neer te zetten. Door op kot te gaan, had ze zich immers kunnen onttrekken aan de thuissituatie waar er het blijkbaar moeilijk mee heeft.”

Deze stelling is ontstaan door het samenvoegen van verschillende argumenten in een verkeerde context en het weglaten van details uit deze argumenten. In mijn beroepsschrift deelde ik mee dat vooral COVID-19 als mijn thuissituatie voor problemen zorgden, deze twee zaken hadden een enorme invloed op elkaar. Zo liet ik merken dat de thuissituatie verslechterde tijdens COVID-19 door het feit dat we in lockdown zaten voor een lange tijd en je dus bijna 24/7 thuis zat. Hierbij doel ik op de eerste lockdown die werd ingeroepen. Daarnaast haalde ik ook aan dat onze lessen in het eerste semester van 2020-2021 eerst in de aula's plaatsvonden, maar na korte tijd online doorgingen. In die eerste weken ging ik dus wel naar mijn kot om de lessen te volgen, maar toen alles online werd georganiseerd was het voor mij ook niet meer nuttig en zeer demotiverend om naar mijn kot te gaan in Gent. Dit mede doordat ik bijna twee uur onderweg ben van mijn huis naar mijn kot en ik dan dus vijf dagen in week alleen op mijn kot zou zitten om online lessen te volgen. Het sociaal contact op Home Vermeylen werd ook sterk geminaliseerd door COVID-19 en ik kende nog niemand van mijn richting in die periode. Voor mij was het

dus absoluut niet nuttig om naar mijn kot te gaan. Zodra ik merkte dat dit wel nodig was vanwege mijn thuissituatie, vertrok ik meteen naar Gent om een soort ‘pauze’ te nemen van de situatie thuis.

“Verzoekster combineerde bovendien ook werken met studeren, en dat ook op cruciale momenten zoals in de periode voorafgaand aan de tweede zittijd, hoewel ze gewaarschuwd was via haar puntenbriefje dat ze haar bindende voorwaarde nog niet had behaald. Bovendien is ze ook actief in het praesidium van haar opleiding. Dat alles is natuurlijk niet bevorderlijk voor een goede studievoortgang. De studente was nochtans gewaarschuwd dat ze beter zou moeten presteren, en dat zowel via haar puntenbriefjes als via het effectief opleggen van een bindende voorwaarde. Dergelijke bindende voorwaarde heeft inderdaad in eerste instantie een knipperlichtfunctie, en heeft tot doel studenten bewust te maken van hun keuzes bij het opnemen van opleidingsonderdelen en het samenstellen van hun pakket bij aanvang van elk academiejaar, en om na te denken over de opportunitet van heroriëntering. Verzoekster nam deze waarschuwingen jammer genoeg niet ten harte.”

Ik wil u er op wijzen dat dit argument helemaal uit zijn context is gehaald. In mijn intern beroep verwees ik al naar het feit dat er vanuit thuis uit werd verwacht dat ik ging werken en dat ik hier zeer weinig inspraak in had. Toen ik mijn bindende voorwaarde kreeg, werd dit nog steeds verwacht. Ik kon dus niet kiezen of ik wilde werken of niet. Dit had ik ook zeer duidelijk gemaakt in mijn argumentatie. Daarnaast wil ik ook verwijzen naar mijn eerste academiejaar en de tweede zittijd. Mijn moeder regelde vier weken werk achter mijn rug, toen ik duidelijk liet blijken dat we hiermee moesten wachten tot na mijn resultaten uit de eerste zittijd. Hier hield zij geen rekening mee, ook niet toen ik argumenten aanhaalde waarom dit niet haalbaar was. Tussen mijn tweede zittijd en mijn werkperiode zou één vrije week plaatsvinden. Na één week werk heb ik meegedeeld dat ik niet ging werken, de situatie thuis escaleerde hierdoor. Mijn moeder negeerde me na deze periode, dit zorgde er ook voor dat ik in een mentale dip kwam te zitten vlak voor de examens. Deze details wilde ik u ook liever niet meedelen, maar door het feit dat UGent mijn argumenten volledig uit de context haalt en ze zo verwoord dat het voor hen uitkomt, voelde ik me wel genoodzaakt om dit nog eens mee te geven. In mijn vorige beroepsschriften had ik wel al genoeg informatie meegegeven, maar toch werd dit uit de context gehaald. Ik koos er niet voor om te werken, dit werd voor mij gekozen. Thuis heb ik vaak mijn studie proberen verdedigen en proberen duidelijk maken dat werken en studeren voor mij niet haalbaar was, dit alles had geen baat en mijn studie leed hier dus zwaar onder.

Wel geef ik inderdaad toe dat ik een functie heb aangenomen in het Praesidium van de Kunsthistorische Kring en dit ook in 2022-2023 opnieuw heb gedaan. Ik kan u duidelijk meegeven dat dit zeer weinig invloed heeft op mijn studies. Er wordt van ons niet verwacht dat wij onze studies aan de kant schuiven hiervoor, maar er wordt verwacht dat onze studies op de eerste plaats komen en dat het Praesidium een bijzaak is, een soort ‘hobby’. Mijn Praesidium heeft me net hard geholpen met mijn studie en me enorm hard gesteund hierbij. Vooral op vlak van de moeilijke thuissituatie vond ik hier veel steun en zelfs een soort uitvlucht. Zo studeerde ik samen met sommigen van mijn Praesidium en kreeg ik extra hulpmiddelen en gaven ze me tips over sommige vakken. Ook wil ik duiden op het feit dat de verkiezingen plaatsvonden op 6 mei 2021. Toen had ik nog het vertrouwen dat mijn eerste zittijd en ook later mijn tweede zittijd tot een goed einde zou gebracht worden, maar dit bleek later dus fout te zijn.

Ik nam mijn bindende voorwaarde sterk [ter] harte en probeerde me zoveel mogelijk op mijn studies te focussen, ik wil duiden dat mijn Praesidiumervaring een beperkte impact

hadden maar dat vooral mijn studentenjob en thuissituatie een grote impact hadden. Mijn Praesidium heeft me veel steun gegeven in deze hele situatie. Ook wil ik even verwijzen naar het feit dat ik pas sinds mijn doop bij de studentenvereniging mensen heb leren kennen in mijn richting. Door COVID-19 leerde ik niemand kennen in de aula's omdat alles eigenlijk online gebeurde, tijdens de doop leerde ik iemand kennen uit de eerste bachelor Archeologie en zo heb ik dus mijn huidige vrienden leren kennen die me dus ook veel steun hebben bezorgd. Ik wil dus duidelijk maken dat mijn Praesidiumervaring me alleen maar voordelen hebben bezorgd en dat ik zeer dankbaar ben dat ik hier deel van mag uitmaken.

Als vierde wil ik ook duiden op het feit dat COVID-19 als argumentatie werd aangehaald door mij in beide beroepsschriften. Hierbij wordt door UGent ook duidelijk gemaakt dat ik geen argumenten aanhaalde om aan te tonen hoe dit een uitzonderlijke invloed had. Graag wil ik er nog eens op duiden dat ik duidelijk heb laten merken dat COVID-19 een grote invloed had op mijn situatie thuis en dat deze twee dus in verband staan met elkaar. Dit heb ik ook al eerder aangehaald. In maart 2020 werd de eerste lockdown ingeroepen, ik zat toen in mijn laatste jaar aan het secundair onderwijs. Ik zat 24/7 thuis en kon niet meer naar school gaan of met vrienden afspreken. Hierdoor escaleerde mijn situatie ook zeer hard. Er kwamen steeds meer frustraties tussen iedereen en zeker tussen mij en mijn moeder. Het feit dat in het academiejaar 2020-2021 alles online werd gegeven en ik dus niet de motivatie vond om naar kot te gaan, zoals ik al eerder heb duidelijk gemaakt, verslechterde de situatie alleen maar. Ook wil ik duidelijk maken dat COVID-19 voor iedereen een heel nieuw gegeven was en dat proffen hier dus ook nog mee leerden omgaan. Bij de lesopnames waren ook vaak technische storingen, zoals microfoons die niet werkten of powerpoints die niet online konden weergegeven worden. Het is ook helemaal anders om lessen in de aula te volgen of online, vooral op vlak van de verwerking van de leerstof. Zo ga je meer op de details proberen te focussen in lesopnames en alles keer op keer terugspoelen, hierdoor verlies je eigenlijk alle belangrijke zaken uit het oog. De lessen die online gegeven werden zijn ook minder memorabel dan deze in de aula. Als je lessen studeert die je in de aula hebt gevuld, kan je soms nog perfect voorstellen hoe dit werd uitgelegd door de prof (bijvoorbeeld aan de hand van tekeningen, gebaren of gewoon de manier van spreken). Als je dit vergelijkt met het studeren van lessen die online plaatsvonden, merk je dat de online lessen veel minder memorabel zijn. Dit komt door het feit dat het concentratievermogen sterk daalt bij online lessen.

Als laatste zou ik ook deze stelling willen aanhalen die door UGent gebruikt werd in hun antwoordnota bij punt 11: "Het blijft ook een feit dat er voor de institutionele beroepscommissie geen enkel gegeven voorlag dat erop wees dat de situatie van de studente dermate zou zijn verbeterd dat ze in het volgende academiejaar wel een redelijke studievoortgang zou kunnen maken. Verzoekster geeft nu wel aan wat ze zou willen doen om meer tijd aan haar studies te kunnen besteden, maar ook die informatie lag niet voor voor de institutionele beroepscommissie."

Graag zou ik deze stelling weerleggen met een quote uit mijn brief naar de interne beroepscommissie: "Toch zou ik graag mijn studie verderzetten. Ik wil al vele jaren archeologie studeren om later ook als archeoloog in het veld te staan. Natuurlijk zal ik hiervoor maatregelen moeten nemen. Mijn studie aanpak zal ik moeten aanpassen en hiervoor wil ik graag studiebegeleiding volgen. Ik heb ook besloten om weer aan mijn persoonlijke problemen te werken door op zoek te gaan naar een psycholoog. Daarnaast heb ik ook werk gevonden dat aansluit bij mijn studies."

Men duidt hier op het ‘feit’ dat ik in mijn beroepsschrift voor het intern beroep niet liet duiden dat ik meer tijd zou willen besteden in mijn studies en hoe ik dit zou doen en dat zij dus als gevolg deze informatie niet hadden. Dit is duidelijk fout. Ik heb kort, maar bondig, uitgelegd wat ik zou willen doen ten voordele van mijn studies en hoe ik hier meer tijd in wil steken. Ik haal duidelijk aan dat ik studiebegeleiding zou willen volgen, een psycholoog zou willen opzoeken en dat ik mijn werk heb aangepast aan mijn studie. De Universiteit Gent had deze informatie dus wel vorhanden, ik had alleen geen bewijs om dit te staven. Ik kan u nu ook nog steeds geen bewijs voorleggen, maar ik kan wel meegeven dat ik een afspraak heb gemaakt op 15 november bij psychologe [K.T.]. Als enige bewijs hiervoor kan ik de online communicatie tussen mij en [K.T.] meegeven. Daarnaast zou ik ook graag nogmaals het feit aanhalen dat ik in de tussentijd van mijn beroepen steeds al mijn lessen heb gevuld, deze ook heb proberen te verwerken en alle meegegeven opdrachten heb ingediend.

Ik weet nu ook dat ik nogmaals extra informatie heb meegegeven, maar ik voelde me genoodzaakt dit te doen in functie van de nota van antwoord gegeven door de Universiteit Gent. Hopelijk geeft dit wederantwoord u dan ook een dieper inzicht in de situatie en kan u mijn standpunten begrijpen.”

Beoordeling

De Raad acht het nuttig vooreerst enkele principes inzake de procedure in herinnering te brengen.

De Raad wijst vooreerst op het voorschrift van artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs, krachtens hetwelk een verzoekende partij in de procedure voor de Raad geen nieuwe bezwaren kan aanvoeren, tenzij de grondslag ervan pas tijdens of na afhandeling van de interne beroepsprocedure aan het licht is gekomen, tenzij het bezwaar betrekking heeft op de wijze waarop het intern beroep werd behandeld of tenzij het bezwaar raakt aan de openbare orde.

Aan een institutionele beroepsinstantie kan immers bezwaarlijk worden verweten dat zij met bepaalde elementen geen, of op een verkeerde wijze rekening heeft gehouden, wanneer die argumenten of stukken haar niet zijn voorgelegd.

In het bijzonder in een geschil dat betrekking heeft op een maatregel van studievoortgangsbewaking, moet een verzoekende partij zich ervan bewust zijn dat het op haar weg ligt om aan de interne beroepsinstantie álle relevante elementen voor te leggen die het beperkte studierendement in het verleden kunnen verklaren en die in redelijkheid kunnen doen

aannemen dat in de toekomst betere resultaten kunnen worden behaald. Dat is immers de essentie van de beoordeling die de interne beroepsinstantie te maken heeft. Gaat het om persoonsgebonden gegevens, dan moet de student zich rekenschap ervan geven dat de instelling uitgerekend daarvan mogelijk geen kennis heeft, zodat het aan de student toevalt de instelling daaromtrent maximaal te informeren.

Samen met verwerende partij moet de Raad vaststellen dat verzoekster in haar beroepsschrift heel wat nieuwe gegevens aanvoert, en dat zij daarnaast elementen die wél aan de institutionele beroepscommissie waren voorgelegd met veel meer detail toelicht, waardoor zij een andere wending (kunnen) nemen.

Het gaat dan niet alleen over examenvragen over leerstof die niet of slechts summier aan bod zou zijn gekomen, de ziekte tijdens de tweede zittijd en verzoeksters thuissituatie. Daarnaast stelt de Raad immers vast dat verzoekster in haar intern beroep heeft aangegeven minder te gaan werken en dat zij werk heeft gevonden dat beter bij haar studies aansluit, terwijl zij thans aanvoert dat zij geen studentenjob meer zal aannemen. In dezelfde zin heeft verzoekster in haar intern beroep niet aangegeven dat zij haar activiteiten binnen het praesidium zal stopzetten of verminderen, terwijl zij thans stelt dat zij de activiteiten ervan niet meer zal bijwonen.

De Raad wil er begrip voor opbrengen dat verzoekster misschien slecht voorgelicht is geweest en ook geen ervaring heeft met procedures, maar dat kan een afwijking van de voormelde decretale bepaling niet billijken.

Ter zake herhaalt de Raad enerzijds dat aan de beroepscommissie in het raam van het redelijkheidsbeginsel niet kan worden verweten niet in te gaan op – of niet op gepaste wijze rekening te houden met – informatie die haar niet werd voorgelegd.

Anderzijds is het de Raad zelf op grond van artikel II.291, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs niet toegestaan om zijn beoordeling omtrent de kwaliteiten van een verzoekende partij in de plaats te stellen van deze van de instelling – ook niet op grond van nieuwe elementen in de zin zoals bovenstaand bedoeld. De Raad heeft derhalve noch de taak, noch de bevoegdheid om het dossier ten gronde te behandelen en de beoordeling van de institutionele beroepscommissie over te doen, als ware hij zelf een beroepsorgaan binnen een georganiseerd administratief beroep. De Raad kan in dat licht ook geen bescherming bieden tegen strenge

beslissingen, maar enkel tegen beslissingen die zo streng zijn dat zij onredelijk c.q. onzorgvuldig voorkomen. Daartoe kan enkel worden besloten wanneer vast is komen te staan dat geen enkel ander normaal en voorzichtig handelend bestuur in dezelfde omstandigheden tot eenzelfde beslissing zou kunnen komen. Dat een andere beroepscommissie tot een andere, voor verzoekster meer gunstige beslissing zou kunnen komen, volstaat dus niet om de bestreden beslissing onredelijk te bevinden.

De elementen die verzoekster thans voor het eerst aanvoert, kunnen dus niet op ontvankelijke wijze in het debat worden gebracht. In het raam van de beoordeling van het redelijkheidsbeginsel kan de Raad er geen rekening mee houden.

In het licht van wat verzoekster aan de institutionele beroepscommissie heeft voorgelegd, is de Raad van oordeel dat de bestreden beslissing de grenzen van de redelijkheid niet te buiten gaat.

De Raad heeft veel begrip voor de omstandigheden die verzoekster schetst, maar kan er tegelijk ook niet aan voorbij dat het studierendement overeen de voorbije twee academiejaren erg beperkt was, en dat verzoekster ook met een beperkte studiebelasting in het academiejaar 2021-2022 met een studierendement van 50% ver verwijderd bleef van de haar opgelegde bindende voorwaarde van 75% – voorwaarde die zij eertijds overigens als dusdanig ook niet heeft betwist.

Van de overwegingen inzake de organisatie van het onderwijs tijdens de coronamaatregelen, die de institutionele beroepscommissie plaatst tegenover de moeilijkheden die verzoekster aanvoert, kan de Raad niet vaststellen dat zij feitelijk onjuist zijn, noch dat zij op onredelijke wijze in rekening worden gebracht.

Voorst heeft de beroepscommissie, zoals reeds aangestipt, geoordeeld op basis van de feitelijke elementen en beperkte stukken die verzoekster haar heeft voorgelegd. Ook in dat opzicht is de bestreden beslissing naar oordeel van de Raad niet onredelijk.

Het enig middel is, in zoverre ontvankelijk, ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 18 november 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris **De voorzitter**

Melissa Thijs **Jim Deridder**

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.094 van 18 november 2022 in de zaak 2022/0853

In zake: xxx

tegen:

UNIVERSITEIT GENT
woonplaats kiezend te 8310 Brugge
Akkerstraat 17

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 18 oktober 2022, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 15 september 2022 en van de beslissing van de institutionele beroepscommissie van de Universiteit Gent van 7 oktober 2022 waarbij het intern beroep van verzoeker ongegrond wordt verklaard en aan verzoeker de inschrijving aan de Universiteit Gent voor het academiejaar 2022-2023 wordt geweigerd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 18 november 2022.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij, en Sabien Lust, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is sinds het academiejaar 2013-2014 ingeschreven aan de Universiteit Gent. In dat academiejaar volgt hij de opleiding ‘Bachelor of Science in de biomedische

wetenschappen'. Binnen een curriculum van 36 studiepunten behaalt verzoeker een credit voor één opleidingsonderdeel, ten belope van 3 studiepunten.

Sinds het academiejaar 2014-2015 volgt verzoeker de opleiding ‘Bachelor of Science in de geneeskunde’. In dat academiejaar 2014-2015 neemt verzoeker een curriculum op ten belope van 57 studiepunten; voor 17 studiepunten behaalt hij een credit. Aangezien verzoeker aldus voor minder dan de helft van de opgenomen studiepunten een credit behaalt, wordt de herinschrijving voor dezelfde opleiding in het academiejaar 2015-2016 slechts toegestaan onder een bindende voorwaarde, die ertoe strekt dat verzoeker moet slagen voor 75% van de opgenomen studiepunten binnen het eerste modeltraject.

In het academiejaar 2015-2016 schrijft verzoeker zich in voor een studieprogramma van 40 studiepunten. Na de tweede examenzittijd heeft verzoeker voor 21 studiepunten een credit behaald. Met een studierendement van 52,5 % komt verzoeker niet aan de voormelde voorwaarde tegemoet. Verzoeker kan daardoor niet opnieuw inschrijven in de bacheloropleiding Geneeskunde. Aangezien verzoeker gedurende de laatste drie jaren van zijn inschrijving aan de Universiteit Gent slaagde voor minder dan een derde van de opgenomen studiepunten, kon hij ook niet meer voor enige andere opleiding aan die instelling inschrijven.

Het beroep dat verzoeker tegen de weigering tot herinschrijving instelt, wordt door de institutionele beroepscommissie gegrond verklaard, met dien verstande dat een nieuwe inschrijving voor de bachelor in de Geneeskunde gepaard zou gaan met een nieuwe bindende voorwaarde die erin bestaat dat verzoeker moet slagen voor 50% van de opgenomen studiepunten en bovendien voor 75% van de studiepunten die binnen het eerste modeltraject worden opgenomen.

In het academiejaar 2016-2017 schrijft verzoeker zich inderdaad voor dezelfde opleiding in, en neemt hij een curriculum op van 59 studiepunten. Hij behaalt één credit (voor een opleidingsonderdeel uit het tweede modeltrajectjaar, ten belope van 6 studiepunten) en komt met een studierendement van 10,16% aan geen van beide voorwaarden tegemoet.

Andermaal wordt verzoeker de verdere inschrijving geweigerd in de bacheloropleiding Geneeskunde én (omwille van een globaal studierendement van minder dan een derde) in alle andere opleidingen aan de Universiteit Gent.

Verzoeker richt zijn eerstvolgende vraag tot herinschrijving in september 2021, met het oog op het academiejaar 2021-2022. Aangezien de voormelde weigering tot inschrijving nog uitwerking heeft, stelt verzoeker een intern beroep in. De institutionele beroepscommissie verklaart dat beroep gegrond, en verleent verzoeker recht op inschrijving in de bacheloropleiding Geneeskunde, zij het onder de dubbele bindende voorwaarde dat hij een credit behaalt voor 75% van de studiepunten die hij in het eerste modeltrajectjaar nog moet verwerven, en tevens een globaal studierendement van 50% haalt.

In het academiejaar 2021-2022 neemt verzoeker een curriculum op van 41 studiepunten. Na de tweede examenzittijd heeft verzoeker credits behaald ten belope van 19 studiepunten; 13 daarvan behoren tot het eerste modeltrajectjaar, waarin verzoeker voor 24 studiepunten was ingeschreven. Met een studierendement van 54% binnen het eerste modeltrajectjaar en 46% in totaal, komt verzoeker aan geen van beide bindende voorwaarden tegemoet.

Voor een derde maal wordt aan verzoeker de verdere inschrijving geweigerd, zowel in de bacheloropleiding Geneeskunde als aan de Universiteit Gent in het algemeen.

Dit is de eerste bestreden beslissing.

Tegen die beslissing stelt verzoeker op 19 september 2022 het volgend intern beroep in:

“[...]

Met dit schrijven wens ik in beroep te gaan tegen 2 gemaakte beslissingen.

Foutieve code puntenlijst

Voor de volgende opleidingsonderdelen is er door de examencommissie op 15/09/2022 beslist om de code ‘AFWE’ te gebruiken. Ik vraag jullie om deze om te zetten in ‘ZIEK’. Beide examenonderdelen hebben niet plaats kunnen vinden omwille van medische redenen.

- Locomotorisch stelsel en huid – 11 SP
- Zenuwstelsel en zintuigen – 11 SP

Weigering inschrijving

Door deze fout[e] codering kan ik mij niet verder inschrijven aan de opleiding. Ik vraag jullie om deze beslissing op te heffen. Dit omdat ik beide examenonderdelen niet af heb kunnen leggen om medische redenen.

Bijkomende inlichting

Er is samen met dit beroep ook een procedure opgestart bij de “Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen”. In deze procedure wordt er gevraagd [om] de teruggave van mijn verloren leerkrediet.”

De institutionele beroepscommissie van de Universiteit Gent behandelt dit beroep in zitting van 7 oktober 2022, en beslist om het als ongegrond af te wijzen:

“[...]

Studievoortgang van de student:

AJ	Opleiding	Opgenomen	Behaald
2013	Bachelor of Science in de Biomedische wetenschappen	36	3
2014	Bachelor of Science in de Geneeskunde	57	17
2015	Bachelor of Science in de Geneeskunde	40	21
2016	Bachelor of Science in de Geneeskunde	59	6
2021	Bachelor of Science in de Geneeskunde	41	19
<i>Totaal</i>		233	66

Voldoet niet aan §1 en 2

De betrokkenen vermeldt in het verzoekschrift de volgende argumenten:

- De student beweert dat een foutieve code werd gegeven op de puntenlijst, namelijk afwezig voor ‘locomotorisch stelsel en huid’ en ‘zenuwstelsel en zintuigen’. Volgens de student heeft hij deze onderdelen niet kunnen uitleggen om medische redenen.
- De student geeft aan dat er ook een procedure gestart is voor teruggave van leerkrediet en stuurt de brief hierover mee.

De institutionele beroepscommissie heeft integraal kennis genomen van de argumenten zoals die zijn geformuleerd in het beroepschrift.

Uit een vergelijking van het aantal verworven studiepunten met het aantal opgenomen studiepunten blijkt dat de student aan de Universiteit Gent een zeer beperkte studievoortgang heeft geboekt en dat de norm die het OER hanteert voor de beoordeling van de vraag of uit de gegevens van het dossier manifest blijkt dat het opleggen van bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren, werd overschreden.

De commissie neemt akte van de argumenten die de student in het beroepschrift aanvoert ter verrechtvaardiging van het gebrek aan studievoortgang. Zij is evenwel van mening dat die omstandigheden niet van die aard zijn dat ze doen vermoeden dat bindende voorwaarden opleggen wel zinvol is en dat de studievoortgang in het nieuwe academiejaar aanmerkelijk zal verbeteren. De commissie somt hieronder de argumenten op om de weigering te handhaven:

- De student is intussen voor de derde maal geweigerd aan de UGent omwille van de vigerende studievoortgangsmaatregelen waar hij opnieuw niet aan voldoet.

- De student is intussen vier jaar ingeschreven in de opleiding geneeskunde maar behaalde op vier jaar tijd slechts 63 van de 197 opgenomen studiepunten.
- De student nam afgelopen academiejaar slechts 41 studiepunten op, geen volledig normpakket maar slaagde slechts voor 19 studiepunten.
- De student geeft aan ziek te zijn geweest. De institutionele beroepscommissie stelt vast dat hier inderdaad ontrecht AFWE stond maar dat de facultaire studentenadministratie dit intussen heeft gecorrigéerd naar ZIEK. Dit neemt echter niet weg dat de student niet de gevraagde studievoortgang heeft gemaakt in 2021-2022.
- De institutionele beroepscommissie stelt hierbij vast dat de opleiding in de mate van het praktisch haalbare kansen heeft aangeboden zodat x aan het inhaalexamen kon deelnemen maar dat de student zich nog niet goed genoeg voelde om aan het inhaalexamen van 14 september deel te nemen. De UGent heeft echter de nodige moeite gedaan om de student een inhaalexamen conform artikel 75 OER aan te bieden. Ook voor een ander examen werd de nodige moeite gedaan om hem een inhaalexamen aan te bieden waar de student ook niet heeft aan deelgenomen. De institutionele beroepscommissie acht dat de UGent hier de nodige inspanningen heeft gedaan en dat de student twee volwaardige examenkansen heeft gekregen (eerste en tweede zittijd) en de mogelijkheid tot inhaalexamens. De institutionele beroepscommissie merkt op dat de lesgever niet verplicht is om meer dan één inhaalexamen aan te bieden.
- De student verwijst naar het leerkrediet dat hij omwille van ziekte terugvraagt bij de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen. De institutionele beroepscommissie merkt op dat de student er hier verkeerdelijk van uitgaat dat dit ook zijn gebrek aan studievoortgang moet sponzen. Dit is echter niet het geval: teruggave leerkrediet staat los van de studievoortgangsmaatregelen zoals vastgelegd in artikel 24 van het Onderwijs- en Examenreglement. De inschrijving van de student is geweigerd omdat hij niet aan de opgelegde bindende voorwaarden voldoet én omdat hij na drie jaar niet 1/3 van de opgenomen studiepunten heeft behaald, ongeacht de stand van zijn leerkrediet.
- De institutionele beroepscommissie heeft bij haar beslissing om de weigering te handhaven alle bewijsstukken betrokken die de student opstuurt en alhoewel de institutionele beroepscommissie kan aannemen dat de gezondheid van de student hem in de tweede zittijd van 2021-2022 parten heeft gespeeld, kan de institutionele beroepscommissie er niet omheen dat de student gedurende zijn volledige studieloopbaan aan de UGent globaal genomen geen goede examenresultaten kan voorleggen, een enkele uitzondering niet te na gesproken. Dit sterkt de institutionele beroepscommissie in haar overtuiging dat de studies aan de UGent op dit ogenblik niet de juiste keuze zijn voor de student.
- De institutionele beroepscommissie meent dat ze de student meer dan voldoende kansen heeft gegeven en dat de UGent voldoende begrip heeft getoond doorheen de jaren heen.

Het intern beroep wordt om die redenen ongegrond verklaard. De weigering tot inschrijving aan de Universiteit Gent wordt voor het academiejaar 2022-2023 bekraftigd.”

Dat is de tweede bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het beroep, in de mate dat het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing. Zij voert aan dat de institutionele beroepscommissie over volheid van bevoegdheid beschikt, zodat haar beslissing in de plaats is gekomen van de initiële weigering tot inschrijving, en deze laatste daardoor uit de rechtsordering is verdwenen en bijgevolg ook niet meer kan worden aangevochten.

Verzoeker betwist in zijn wederantwoordnota dat zijn beroep “deels ingesteld is tegen de gemaakte examenbeslissing die dateert van 15 september 2022”. Hij voert aan dat deze beslissing op een later tijdstip is aangepast, zonder wijziging van de datum. Verzoeker stelt ten slotte dat het beroep enkel is ingesteld tegen de beslissing “van de UGent, bij monde van de institutionele beroepscommissie op 7 oktober 2022”.

Beoordeling

In zijn inleidende verzoekschrift heeft verzoeker zijn beroep wel degelijk gericht tegen zowel tegen de beslissing van de institutionele beroepscommissie als tegen de initiële studievoortgangsbeslissing – in dat verzoekschrift aangeduid als “de studievoortgangsbeslissing genomen op 15/09/2022”.

Of een initiële studievoortgangsbeslissing in de huidige stand van de procedure nog het voorwerp kan uitmaken van een beroep bij de Raad, is afhankelijk van de omvang van de bevoegdheid van het orgaan dat instaat voor de behandeling van het intern beroep, dat de student op straffe van onontvankelijkheid van zijn beroep bij de Raad eerst dient uit te putten.

Te dezen bepaalt artikel 81, §6 van het onderwijs- en examenreglement 2022-2023 van verwerende partij dat de institutionele beroepscommissie in geval van een ontvankelijk intern beroep beslist tot hetzij de bevestiging van de bestreden beslissing, hetzij tot het herzien ervan,

in welk geval de institutionele beroepscommissie beschikt “over dezelfde bevoegdheden als de instantie die de bestreden beslissing heeft genomen”.

Verwerende partij heeft haar interne beroepsprocedure aldus derwijze georganiseerd dat de beroepsinstantie over volheid van bevoegdheid beschikt, zodat de beslissing van dit beroepsorgaan in de plaats treedt van de initiële studievoortgangsbeslissing, die dan op haar beurt uit de rechtsorde verdwijnt en bijgevolg niet meer in rechte aanvechtbaar is.

De exceptie is gegronsd. Het beroep is niet ontvankelijk ten aanzien van de eerste bestreden beslissing, en enkel ontvankelijk ten aanzien van de tweede bestreden beslissing (verder: de bestreden beslissing).

V. Onderzoek van de middelen

Derde middel

Verzoeker steunt een derde middel op een vermoeden van partijdigheid.

Het komt de Raad gepast voor dit middel eerst te behandelen.

Standpunt van partijen

Verzoeker haalt twee argumenten aan.

In de eerste plaats betoogt verzoeker dat hij een bewuste poging tot obstructie van de toegang tot de beroepsprocedures heeft ervaren, doordat hij bij het overhandigen van het aangetekend schrijven stootte op weerstand bij het “secretariaat van het rectoraat” en het “secretariaat van de rector”. Verzoeker stelt dat de eerste weigerde te tekenen en de tweede wel tekende, maar met de waarschuwing dat dit mogelijks niet aanvaard zou worden. Vervolgens, nog steeds volgens verzoeker, communiceerde verwerende partij informeel dat het “aangetekend schrijven” ongeldig was. Ter zake stelt verzoeker dat de ombudsdiens dit heeft laten communiceren via het secretariaat van de rector, waarna er vervolgens naar de ombudsdiens zou zijn gecommuniceerd dat dit schrijven wel moest worden aanvaard. Op deze laatste communicatie is er volgens verzoeker nooit antwoord gekomen. Dat het beroep uiteindelijk wel

“geldig” is verklaard, toont naar oordeel van verzoeker aan dat verwerende partij “zichzelf in het ongelijk heeft gesteld”. Verzoeker betoogt dat hij gedurende het gehele proces een angstig gevoel heeft ervaren en hij vermoedt dat dit een bewuste ontmoediging was.

Daarnaast is verzoeker van mening dat de toon die verwerende partij aannam bij de poging tot obstructie, partijdigheid bij de bestreden beslissing doet vermoeden. Dit gevoel wordt volgens verzoeker versterkt door de motivering van de beslissing, omdat daarin werd gezocht naar niet-relevante informatie om de beslissing te staven zoals aangehaald in de andere middelen. Door het gebrek aan transparantie en de onmogelijkheid voor verzoeker om persoonlijk aanwezig te zijn, wordt dit vermoeden versterkt. Verzoeker stipt nog aan dat een en ander niet kan worden gestaafd omdat hij geen toegang heeft tot de onderlinge communicatie, noch tot “wat er mondeling allemaal gezegd is geweest”.

In haar antwoordnota licht verwerende partij toe dat er inderdaad – volledig buiten de institutionele beroepscommissie om – een discussie is geweest over de manier waarop verzoeker zijn intern beroep heeft ingediend, met name niet per aangetekend schrijven zoals opgelegd in het onderwijs- en examenreglement, maar door aanbieding op het secretariaat van de rector. Verwerende partij licht verder toe dat de administratieve medewerkster van de rector terecht heeft opgemerkt dat dit niet de normale manier van werken was, en dat ze niet kon verzekeren dat het beroepsschrift op die manier geldig was ingediend. Deze medewerkster, zo stelt verwerende partij, had ook niet het mandaat om het ontvangstbewijs te ondertekenen dat verzoeker haar voorlegde en al zeker niet om zich uit te spreken over de ontvankelijkheid van een beroep dat op die wijze was ingediend. Dat dit alles zich heeft afgespeeld buiten de institutionele beroepscommissie om, betekent voor verwerende partij dat er geenszins is aangetoond dat er “bewuste obstructie” was van het intern beroep.

Bovendien heeft verzoeker volgens verwerende partij hoe dan ook geen belang bij dit middel, aangezien zijn beroep wel degelijk door de institutionele beroepscommissie werd behandeld. Waar verzoeker de institutionele beroepscommissie verwijt niet onpartijdig te zijn geweest, merkt verwerende partij op dat er uitgegaan wordt van de deskundigheid en onpartijdigheid van de institutionele beroepscommissie, en dat het aan verzoeker is om met concrete argumenten aan te tonen dat die onpartijdigheid er niet zou zijn geweest. Het feit dat verzoeker met de secretaresse van de rector een discussie had over de wijze van indiening van het intern beroep toont naar oordeel van verwerende partij geenszins aan dat de institutionele beroepscommissie

het beroep niet onpartijdig zou hebben behandeld. Ook in de motivering van de bestreden beslissing ziet verwerende partij geen enkel element dat erop zou wijzen dat de institutionele beroepscommissie niet de nodige onpartijdigheid aan de dag zou hebben gelegd.

In zijn wederantwoordnota handhaaft verzoeker zijn grieven.

Beoordeling

Artikel 81, §2 van het onderwijs- en examenreglement schrijft voor dat een aldaar bedoeld intern beroep “op straffe van onontvankelijkheid per aangetekend en ondertekend schrijven wordt ingediend bij de Rector, Sint-Pietersnieuwstraat 25, 9000 Gent.”

Tot nader order is een ‘aangetekend schrijven’ een brief die voor beveiligde zending aan de postdiensten wordt overhandigd en, in tegenstelling tot een ‘aanbieding tegen ontvangstbewijs’ niet aan de bestemming zelf.

Het mag verzoeker niet verbazen dat er problemen kunnen ontstaan wanneer hij, om de redenen die hem eigen zijn, ervoor kiest om niet de voorschriften van het onderwijs- en examenreglement te volgen.

De bestreden beslissing is genomen door de institutionele beroepscommissie. Het is derhalve in haren hoofde dat verzoeker moet aantonen dat er sprake is van een gebrek aan objectiviteit of onpartijdigheid.

Het voorval met de medewerkster van het rectoraat is daarbij niet relevant.

Het onpartijdigheidsbeginsel, voor zover van toepassing op organen van het actief bestuur, waarborgt zowel de persoonlijke onpartijdigheid van de personeelsleden en de leden van bestuurlijke organen die mede een beslissing nemen, als de structurele onpartijdigheid van die personeelsleden en bestuurlijke organen op het vlak van de organisatie van deze organen, het verloop van de procedure en het tot stand komen van hun beslissingen.

Verzoeker voert niet aan dat leden van de institutionele beroepscommissie op een eerder moment in de procedure geroepen zijn geweest om in het dossier tussen te komen, zodat hij kennelijk niet de functionele of structurele partijdigheid beoogt.

Een gebrek aan objectiviteit of onpartijdigheid wordt niet vermoed, en moet *in concreto* worden aangetoond. Verzoeker beweert niet, en bewijst alleszins niet, dat de leden van de institutionele beroepscommissie jegens hem enige animositeit koesteren, of dat zij een persoonlijk voordeel zouden halen uit het resultaat van de beroepsprocedure die verzoeker heeft ingesteld.

Uit de stukken waarop de Raad vermag acht te slaan, blijkt ook niet dat de ontvankelijkheid van verzoekers intern beroep voor de institutionele beroepscommissie ter discussie heeft gestaan. De beroepscommissie heeft zich immers ertoe beperkt de grond van de zaak te onderzoeken. Ook in dat opzicht ziet de Raad geen enkel bewijs van een partijdige of bevooroordeerde opstelling.

Het staat het bestuur van een hogeronderwijsinstelling vrij om, binnen de perken van de wet, het verloop van een interne beroepsprocedure te regelen, met inbegrip van – daargelaten de tuchtprocedures – de vraag of de beroepsinstantie oordeelt op stukken, dan wel of de beroepindiener een recht kan doen gelden om fysiek voor de beroepsinstantie te verschijnen.

Te deze bepaalt artikel 81, §4 van het onderwijs- en examenreglement:

“§4. De Institutionele Beroepscommissie behandelt het beroep op stukken. Zij kan evenwel elkeen van wie ze de aanwezigheid nuttig acht voor de behandeling van het dossier, uitnodigen om te worden gehoord.”

Uit het feit dat verzoeker niet aanwezig kon zijn op de zitting van de institutionele beroepscommissie, volgt geen gebrek aan transparantie en evenmin het bewijs van een gebrek aan objectiviteit.

Het middel is ongegrond.

Tweede middel

Een tweede middel is gesteund op het redelijkheidsbeginsel en de aanwezigheid van overmacht.

Standpunt van partijen

Verzoeker betoogt dat het niet-behalen van de bindende voorwaarden louter het gevolg is van medische overmacht tijdens de tweede examenzittijd. Verzoeker stelt dat dit door verwerende partij wordt bevestigd en dat alle andere opleidingsonderdelen met succes zijn afgewerkt. Verzoeker erkent dat verwerende partij, en met name de examenverantwoordelijken, de nodig inspanningen hebben geleverd om een inhaalexamen aan te bieden, maar deze voorstellen waren voor verzoeker niet haalbaar zodat hij de examens niet kon afleggen.

Daarnaast stelt verzoeker dat na een initiële foute vermelding ‘afwezig’ op de proclamatie, dit zonder aanpassing van de proclamatiedatum is gewijzigd naar “ziek” zonder dit aan verzoeker mee te delen.

In haar antwoordnota stipt verwerende partij aan dat verzoeker inderdaad door ziekte niet heeft kunnen deelnemen aan twee examens van de tweede zittijd, maar dat veel inspanningen zijn geleverd om dat alsnog mogelijk te maken middels een inhaalexamen. Verzoeker bleef evenwel wegens acute medische problemen afwezig. Verwerende partij verwijst verder naar de zeer beperkte studievoortgang doorheen de gehele studieloopbaan, en stelt dat de institutionele beroepscommissie in die omstandigheden kon oordelen dat het verlenen van een nieuwe kans op inschrijving geen zin had, aangezien het opnieuw de gezondheidstoestand van verzoeker was die “roet in het eten heeft gegooid”.

Verzoeker handhaaft zijn standpunt in de wederantwoordnota.

Beoordeling

Zoals de Raad bij de beoordeling van het eerste middel heeft vastgesteld, heeft de institutionele beroepscommissie overwogen dat ook wanneer verzoeker voor de twee betrokken opleidingsonderdelen als ‘ziek’ wordt aangemerkt in plaats van ‘afwezig’, hij in het academiejaar 2021-2022 nog steeds niet de vereiste studievoortgang heeft gerealiseerd.

De Raad bedenkt ter zake dat wanneer een student door ziekte of een andere vorm van overmacht niet kan deelnemen aan een of meer examens, en daardoor het beoogde studierendement niet behaalt, de instelling daarmee in beginsel rekening dient te houden bij de beoordeling van een maatregel van studievoortgangsbewaking.

De wijze waarop die gegevens in rekening worden gebracht, kan daarbij evenwel verschillen, al naargelang zij zich voor het eerst als dusdanig voordoen, dan wel of zij integendeel precies de recurrente oorzaak voor het gebrek aan studievoortgang vormen. Met andere woorden, studenten die aan een maatregel van studievoortgangsbewaking niet tegemoetkomen, bevinden zich niet per definitie in dezelfde omstandigheden wanneer zij na mindere studieresultaten plots door ziekte of overmacht worden getroffen, dan wel wanneer ziekte of eenzelfde vorm van overmacht *ab initio* de studievoortgang belemmt.

Te dezen kan worden vastgesteld dat verzoeker sinds 2014-2015 met mentale problemen kampt, zoals hijzelf uiteenzet in zijn intern beroep d.d. 3 september 2021 dat heeft geleid tot een opheffing van de weigering tot inschrijving in het academiejaar 2021-2022. Die problemen hebben, nog steeds blijkens dit stuk, verzoeker gehinderd in zijn studievoortgang tijdens de academiejaren 2014-2015, 2015-2016 en 2016-2017.

Uit de communicatie naar aanleiding van de examens van het academiejaar 2021-2022 blijkt dat verzoeker tijdens het inhaalexamen ‘Locomotorisch stelsel en huid’ op 9 september 2022 onwel is geworden en ten gevolge daarvan met spoed in het ziekenhuis moest worden opgenomen. Dat incident en het onvoldoende herstel ervan heeft verzoeker verhinderd om aan de andere inhaalexamens deel te nemen.

De oorzaak van de door verzoeker ingeroepen overmacht is daardoor, naar oordeel van de Raad, onvoldoende vergelijkbaar met de redenen die in het verleden de studievoortgang hebben belemmerd. In die omstandigheden moet met de overmacht ten volle rekening worden gehouden.

Dat betekent dat voor de beoordeling van de naleving van de aan verzoeker opgelegde maatregel van studievoortgangsbewaking abstractie moet worden gemaakt van de opleidingsonderdelen waarvoor verzoeker overmacht aantoont, zijnde ‘Locomotorisch stelsel

en huid' (eerste bachelor, 11 studiepunten) en 'Zenuwstelsel en zintuigen' (tweede bachelor, 11 studiepunten).

Aldus moet ervan uit worden gegaan dat verzoeker, die een curriculum van 41 studiepunten had opgenomen, ten belope van slechts 19 studiepunten kan worden beoordeeld. Voor die 19 studiepunten heeft verzoeker ook credits behaald. Hij voldoet daarmee aan de voorwaarde om 50% van de credit te behalen. Binnen het eerste deliberatiepakket heeft verzoeker alle 13 opgenomen studiepunten in een credit omgezet, zijnde meer dan de vooropgestelde 75%.

Het tweede middel is gegrond.

VI. Anonimisering

Verzoeker vraagt per e-mail voorafgaand aan de hoorzitting op 18 november 2022 om de anonimisering van het arrest, bij de publicatie ervan.

Luidens artikel II.313, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs kan bij de publicatie van het arrest de identiteit van de verzoekende partij op diens uitdrukkelijk verzoek worden weggelaten.

Op het verzoek wordt ingegaan.

BESLISSING

- 1. De Raad vernietigt de beslissing van de institutionele beroepscommissie van de Universiteit Gent van 7 oktober 2022.**
- 2. Het daartoe bevoegde orgaan neemt ten aanzien van verzoeker een nieuwe beslissing en doet zulks uiterlijk op 2 december 2022.**
- 3. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad wordt de identiteit van verzoeker weggelaten.**

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 18 november 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.092 van 18 november 2022 in de zaak 2022/0818

In zake: Jana LUYKX
 woonplaats kiezend te 3920 Lommel
 Kuilstraat 11

tegen:

UC LIMBURG
woonplaats kiezend te 3590 Diepenbeek
Agoralaan Gebouw B bus 1

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 13 oktober 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie van UC Limburg van 6 oktober 2022 waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond wordt verklaard en de weigering tot herinschrijving wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 18 november 2022.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Stef Coomans, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is sinds het academiejaar 2018-2019 ingeschreven in de opleiding ‘Educatieve bachelor in het secundair onderwijs’.

Na het academiejaar 2021-2022 wordt verzoekster de verdere inschrijving geweigerd omdat zij na verschillende inschrijvingen nog steeds geen credit heeft behaald voor vier opleidingsonderdelen.

Een verzoek om alsnog toelating tot inschrijving te krijgen, wordt door de Commissie voor uitzonderingen afgewezen op grond van de vaststelling dat verzoekster gedurende haar vierjarige inschrijving een wisselende studievoortgang behaalde, zij gemiddeld slechts voor 28 credits per jaar slaagde, zij nog voor 70 studiepunten credits moet behalen en zij niet of onvoldoende aantoont dat overmacht of persoonlijke omstandigheden daarbij een rol speelden. De commissie stipt ook aan dat verzoekster extra inschrijvingskansen nodig heeft voor twee opleidingsonderdelen waarvoor zij in één van beide gevallen nog nooit examen heeft afgelegd.

Op 29 september 2022 stelt verzoekster tegen die beslissing een intern beroep in:

“Met deze brief ga ik in beroep tegen het ingediende CVU dat niet werd geaccepteerd. Ik bedenk me dat ik het CVU niet volledig correct heb ingevuld. Bij deze mijn motivatie en verhaal waarmee ik wil laten inzien dat er wel degelijk persoonlijke uitzonderlijke situaties hebben voorgedaan.

Mijn schoolloopbaan is niet geweldig verlopen, door een opeenvolging van medische problemen. In het schooljaar 2019-2020 heb ik gekampt met ernstige maagklachten. Om de oorzaak te vinden van deze klachten heb ik meerdere onderzoeken ondergaan. Het maakt het voor mij moeilijk om in de lessen aanwezig te zijn omwille van de maagklachten. Ook leidde[] de pijn tot ernstig gewichtsverlies, daarom ben ik in begeleiding gegaan bij een diëtiste. Uit verder onderzoek bij de diëtiste ben ik erachter gekomen dat mijn maag slecht reageert op fructanen.

In het schooljaar 2020-2021 nam ik voor het eerst spelsporten en stage OF2 op. In het begin van dit academiejaar heb ik een operatie aan mijn linkerpols ondergaan. Daarbij ging ik naar de kinesist om de mobiliteit terug te winnen. Hierbij heb ik het gehele eerste semester niet mogen sporten en ben ik veel binnen gebleven. De pijn was overweldigend, wat het ook weer moeilijk maakte om de lessen bij te wonen. Vervoer was een probleem en de lessen aandachtig volgen met zoveel pijn was niet doenbaar. Hierdoor kon ik in dit academiejaar [voor] het vak spelsporten niet meer slagen, omdat dit wordt beoordeeld via permanente evaluatie. Ook op mijn stage OF2 had dit een grote impact. De stage werd verzet naar januari tijdens de examenperiode, wat het niet makkelijker maakte.

Wat ook een grote rol speelde in dat en het volgende academiejaar was de coronasituatie. Maandenlang heb ik vrienden en familie niet kunnen terugzien. Het was alsof ik mezelf aan het verliezen was. Om deze reden ben ik op een 10-tal bezoeken geweest bij een psycholoog te Lommel. Deze sessies hebben me doen inzien dat ik met te veel tegelijk bezig was en ook met meerdere problemen zat op vlak van mijn thuissituatie, mijn studies, mijn gezondheid en mijn sociaal leven.

Afgelopen schooljaar, namelijk 2021-2022, zou anders zijn, deze keer had ik me goed voorbereid. Toch kon ik me niet voorbereiden op de ongelukkige val. Hier werd er een kleine breuk in mijn rechterelleboog vastgesteld. Opnieuw was er geen kans meer dat ik [voor] spelsporten kon slagen en mijn stage werd weer uitgesteld. De stress en de faalangst werden hierdoor alleen maar versterkt. Ook hier ging ik wekelijks op bezoek bij de kinesist om juist te kunnen bewegen als ervoor.

Weer ben ik op consultatie geweest bij de dokter, deze keer in Diepenbeek. Ze verwees me naar een psychologe in de buurt. De focus werd gelegd op cognitieve gedragstherapie. De druk op mij was zwaar. Door de meerdere medische voorvallen was het moeilijk om terug op gewicht te komen en dus ook terug fysiek in orde te zijn voor de sportlessen.

Geluk kon niet baten, een week voordat de inhaalstage van het eerste semester begon, crashte mijn harde schijf. Alles moest dus herwerkt worden. Gelukkig had ik al concrete ideeën doorgestuurd naar mijn stagementor en kon ik deze zo recupereren. Precies of er altijd iets misloopt...

Voor de stage van het tweede semester was ik dus extra voorbereid. Meer dan een week voor het begin stuurde ik afgewerkte lesvoorbereidingen door naar de verschillende stagementoren. De reacties waren goed; ‘Ziet er goed uit!’, ‘Ik kijk uit naar de les.’ Na het geven van de les zelf, kreeg ik toch meerdere opmerkingen over het verloop van de stageles en over enkele fouten in de lesvoorbereiding. Dit vond ik zeer jammer aangezien ik een week en soms zelfs eerder een afgewerkte lesvoorbereidingsformulier indiende en feedback vroeg. Deze fouten en opmerkingen konden perfect vermeden worden. Toch hoopte ik op een voldoende aangezien ik dit voorval ook had voorgelegd aan de stagementoren van UCLL.

Tegen het einde van het academiejaar kwam ik er stilaan weer bovenop, maar door een zware relatiebreuk tijdens de examenperiode ging ik weer onderuit. Deze keer werd ik opgenomen door reling, een crisisteam.

Hier kreeg ik afgelopen zomer de hulp van die ik nodig had. Een eerste bezoek bij een psychiater was er om een beeld te kunnen schetsen van de situatie. Er werd medicatie voorgescreven en een soort plan opgesteld. Tweemaal in de week kreeg ik aan huis bezoek van enkele psychologen. Het was een intense behandeling, maar wel effectiever dan voorgaande bezoeken aan verschillende psychologen. Uiteindelijk sta ik beter in mijn leven en voel me meer mezelf. Althans is de weg naar gezond zijn op mentaal en fysiek vlak nog niet af, maar het einde is wel stilaan in zicht.

Intussen ben ik terug op gewicht geraakt en meer actief. De herexamens waren een volgende uitdaging voor mij. Ik nam de beslissing om CGP (OF3) en de clustersport (OF2) te hernemen. Na veel moeite en te blijven doorzetten, is het me gelukt om op beide te slagen. Sindsdien is er veel druk en stress van mijn schouders afgevallen door verdere begeleiding.

Door de externe omstandigheden heb ik helaas de twee OPO's niet ten volle einde kunnen brengen, deze worden gestaafd door de bijgevoegde medische attesten. Daarbuiten heb ik altijd mijn best gedaan en meerdere vakken wel kunnen afleggen. Om deze verschillende redenen hoop ik dat u mij de gelegenheid geeft om mijn studie verder te zetten. Mijn

studioloopbaan is een hobbelig parcours geweest. Het einde is wel in zicht en het ziet er naar uit dat het een sprint naar de eindstreep gaat zijn. Indien gewenst wil ik graag mijn situatie persoonlijk komen toelichten.”

De interne beroepscommissie van UC Limburg behandelt dit beroep in zitting van 6 oktober 2022, en komt tot de volgende beslissing:

“[...]

De student volgt de opleiding EBA Secundair onderwijs (Diepenbeek), UC LIMBURG sinds academiejaar 2018-2019:

Luykx, Jana (0749083)		Leerkrediet	Studiepunten
Opleidingen			
2021-2022	EBA Secundair onderwijs (Diepenbeek), UC LIMBURG		
07.09.2022	Resultaten 3de examenperiode	51.63 %	38 %
29.06.2022	Resultaten 2de examenperiode	46.59 %	17 %
02.02.2022	Resultaten 1ste examenperiode	56.60 %	0 %

EBA Secundair onderwijs (Diepenbeek), UC LIMBURG		Leerkrediet	Studiepunten
Opleidingen			
2020-2021	EBA Secundair onderwijs (Diepenbeek), UC LIMBURG		
08.09.2021	Resultaten 3de examenperiode	53 %	38 %
30.06.2021	Resultaten 2de examenperiode	26 %	17 %
27.01.2021	Resultaten 1ste examenperiode	79 %	0 %
2019-2020	EBA Secundair onderwijs (Diepenbeek), UC LIMBURG		
09.09.2020	Resultaten 3de examenperiode	90 %	38 %
01.07.2020	Resultaten 2de examenperiode	71 %	17 %
29.01.2020	Resultaten 1ste examenperiode	0 %	0 %
2018-2019	PBA Secundair onderwijs (Diepenbeek), UC LIMBURG		
04.09.2019	Resultaten 3de examenperiode	35 %	38 %
26.06.2019	Resultaten 2de examenperiode	17 %	17 %
30.01.2019	Resultaten 1ste examenperiode	23 %	0 %

De student stuit in casu op een weigering van verdere inschrijving op grond van niet-slagen na voldoende inschrijvingen voor bepaalde opleidingsonderdelen:

Huidig academiejaar		Resultaat	% berekening	Laatst behaalde resultaat bij BR(O)	Type	Situering	#	Weigering?
QC1712	Constructiegericht project: kunst & creatie	6 spp	16/20	07.09.2022	C			
QC1529	LO Vakinhoud 2: Sportpraktijk C&V, dans, gymnasiek, zwemmen, atleetiek	4 spp	10/20	07.09.2022	C		2	
QC1524	Digitale maatschappelijke geletterdheid	5 spp	G	29.06.2022	C			
QC1601	Digitaal leren	0 spp	G	29.06.2022				
QC1753	Maatschappelijke geletterdheid 3	6 spp	NA(BR)	29.06.2022	NA	07.09.2022		
QC1753	Leren Thus Leren / Kennisrap	6 spp	16/20	16/20	16/20	29.06.2022		
QC07EP	Relige, zingeving en levensbeschouwing	3 spp	16/20	29.06.2022	NA	07.09.2022		
QC1549	Inversiescholastische vorming 3	5 spp	8/20(BR)	02.02.2022	NA	07.09.2022		
QC1549	Praktijkonderdelen module 3: Onderwijsbeleid in de brede context	3 spp	NA(BR)	30.06.2021	NA	07.09.2022	2	
QC1530	LO vakinhoud 2: sportpraktijk 2A: speelsporten	3 spp	7/20(BR)	30.06.2021	7/20	29.06.2022	2	
QC1521	Praktijk 2	16 spp						

De bepalingen inzake studievoortgang, zoals deze zijn terug te vinden in het Onderwijs- en Examenreglement van UC Leuven-Limburg, zijn van toepassing.

De student heeft conform art. 33 van het Onderwijs- en Examenreglement van UC Leuven-Limburg een uitzonderingsaanvraag ingediend bij de Commissie voor uitzonderingen.

De Commissie voor uitzonderingen heeft besloten om de uitzondering niet toe te staan op grond van de volgende redenen:

“(...) Je toonde onvoldoende of niet aan dat overmacht of uitzonderlijke persoonlijke omstandigheden een rol speelden. Je voegt geen attesten toe van je psycholoog, je operatie of je breuk.

(...)

Je bent al 4 jaar in de opleiding en haalt een wisselende studievoortgang. Gemiddeld slaag je slechts 28 credits per jaar. Je moet er nog 70 doen.

(...)

Je hebt extra (inschrijvingskansen) nodig voor 2 OPO's, van een van die 2 OPO's legde je nog nooit examens af.

(...)

Omwille van bovenstaande redenen schat de commissie jouw prospectieve slaagkansen negatief in en staat geen uitzonderingen toe. (...)"

De student dient intern beroep in tegen deze beslissing en legt ter zake meer uitgewerkte argumenten voor aan de Interne Beroepscommissie. Samengevat komen de argumenten op het volgende neer:

- Bijzondere omstandigheden

Ontvankelijkheid

[...]

Beoordeling

De Interne Beroepscommissie zal hierna minstens die grieven behandelen dewelke van wezenlijke invloed kunnen zijn op de beoordeling (R.Stb. 26 oktober 2017, nr. 2017/450). De student legt verschillende argumenten voor aan de Interne Beroepscommissie. Om herhaling te vermijden worden sommige argumenten samengenomen.

A. Eerste middel

1. De student wijst de Interne Beroepscommissie op medische omstandigheden zoals “(...) ernstige maagklachten (...)” dewelke het moeilijk maken voor haar om aanwezig te zijn in de lessen alsook een operatie aan de linkerpols dewelke eenzelfde gevolg had. Bovendien had de student ook te kampen met een kleine elleboogbreuk.
2. De student wijst de Interne Beroepscommissie bovendien op de psychologische impact van COVID-19 en ook op psychologische problemen in het algemeen.

De student stelt ter zake hulp te hebben gekregen van een psychiater, waarbij medicatie voorgeschreven werd en “(...) een soort plan (...)” opstelling kreeg. Tweemaal in de week kreeg zij een huisbezoek van enkele psychologen. De student geeft aan beter in het leven te staan en dat hoewel de weg naar gezond zijn

op mentaal en fysiek vlak nog niet gelopen is, het einde wel stilaan in zicht lijkt te zijn.

3. De Interne Beroepscommissie wil vooreerst wijzen op het gegeven dat de bestreden beslissing het resultaat is van een gelopen uitzonderingsprocedure. De student wil in feite een afwijking bekomen van het toepasselijke onderwijsreglement (art. 33 OER).
4. De verhouding tussen een student en de hogeschool is een contractuele verhouding. Studenten die zich inschrijven bij een hogeronderwijsinstelling sluiten een toetredingsovereenkomst af met het bestuur van deze instelling, waarbij zij de regels van het Onderwijs- en Examenreglement aanvaarden (zie ook art. II.273 CHO). De student kan zich dus niet verschuilen achter een gebrekkige kennis van de onderwijs-en examenreglementering (R.Stvb. 19 juni 2008, nr. 2008/011). De bepalingen inzake studievoortgang zijn bijgevolg in rechte van toepassing.
5. Een beperkte studievoortgang kan echter verklaard worden door bijzondere omstandigheden (R.Stvb. 13 november 2014, nr.2014/426).

In casu weet de student een gezondheidsproblematiek op te werpen.

Het is daarbij uiteraard cruciaal dat de opgeworpen gezondheidsproblemen een voldoende verklaring kunnen bieden voor de zwakke studieresultaten.

6. De Interne Beroepscommissie kan ter zake niet besluiten dat de ingeroepen omstandigheden op voldoende wijze de voorliggende studievoortgang weten te verklaren, te meer daar de student bijvoorbeeld de ingeroepen omstandigheid inzake maagproblemen weet te situeren in academiejaar 2019-2020, terwijl de studie-efficiëntie in het academiejaar 2018-2019 (dus reeds voor de ingeroepen bijzondere omstandigheden) amper 35% weet te bedragen. Daarenboven moet de Interne Beroepscommissie vaststellen dat de ingeroepen omstandigheden tevens geen verklaring bieden voor het gegeven dat de student bijvoorbeeld in het academiejaar 2020-2021 verschillende malen een eindscore ‘niet afgelegd’ (‘NA’) weet te behalen. Conform art. 45 van de toepasselijke onderwijs- en examenregeling impliceert deze eindscore dat de student niet-gewettigd afwezig tekende of opdrachten niet of laattijdig ingeleverd zou hebben. In ieder geval was het dan aan de student, die in het hoger onderwijs zit en van wie de Interne Beroepscommissie dan toch redelijkerwijze een zekere verantwoordelijkheid mag verwachten, om in hoofdorde te zorgen dat afwezigheden wettiging kregen. Bovendien kon de student beroep doen op hulp en ondersteuning vanuit de hogeschool waar dat nodig zou zijn geweest. De Interne Beroepscommissie kan niet vaststellen dat de student zich ter zake van enige verantwoordelijkheid heeft gekweten.
7. Indien zij zou aannemen dat in casu toch sprake zou zijn van een bijzondere omstandigheid, wil de Interne Beroepscommissie wijzen op het gegeven dat bovendien de prospectieve denkoefening uitgevoerd moet worden. De student zal

met andere woorden voldoende garanties moeten kunnen geven dat de studievoortgang in het komende academiejaar succesvoller zal zijn (R.Stvb. 23 november 2016, nr.2016/502). In het verlengde van het voorgaande kan de Interne Beroepscommissie in casu niet vaststellen [of] de student er afdoende in weet te slagen aan te tonen dat haar gezondheidssituatie, en dan specifiek de psychologische problematiek, dermate verbetering kent dat een betere studievoortgang effectief binnen de mogelijkheden weet te liggen (R.Stvb. 17 november 2015, nr.2015/540; R.Stvb. 3 januari 2017, nr.2016/622). De student geeft overigens zelf aan dat “(...) de weg naar gezond zijn op mentaal (...)” (en zelfs fysiek vlak) “(...) nog niet af (...)” is.

Wanneer de genoemde nodige verbetering niet afdoende aangetoond kan worden, is het niet onredelijk om de inschrijving te weigeren (R.Stvb. 6 december 2017, nr.2017/554).

8. Het middel kan niet worden aangenomen.

B. Tweede middel

1. De student stelt dat zij afgewerkte lesvoorbereidingen overgemaakt heeft aan de verschillende stagementoren, waarbij de reacties positief waren maar dat zij achteraf toch meerdere opmerkingen kreeg over enkele fouten in de lesvoorbereiding, hetgeen zij zeer jammer acht, daar zij feedback vroeg en de genoemde fouten dus perfect vermeden konden worden.
2. De student werpt aldus een gebrekkige begeleiding op.
3. De Interne Beroepscommissie wil vooreerst aanstippen dat de beoordeling inzake prestaties van de student weet te berusten bij de evaluatoren, op wie het vermoeden rust deskundig te zijn (R.Stvb. 7 juli 2015, nr. 2015/035; R.Stvb. 27 augustus 2015, nr. 2015/172; R.Stvb. 20 oktober 2015, nr. 2015/397; R.Stvb. 19 november 2015, nr. 2015/493; R.Stvb. 17 december 2015, nr. 2015/ 609; R.Stvb. 22 april 2016, nr. 2016/078; R.Stvb. 5 april 2017, nr. 2017/082).
4. Met eventuele mondeling gemaakte opmerkingen kan de Interne Beroepscommissie uiteraard maar moeilijk rekening houden (R.Stvb. 31 augustus 2006, nr. 2006/010).
5. Wat betreft de concrete grief inzake gebrekkige begeleiding:

Men kan niet te snel spreken van gebrekkige begeleiding. Het is aan de student om, met de nodige precisie, aan te tonen dat men vanuit de instelling dermate tekort is geschoten dat het voor hem of haar onmogelijk was om te kunnen slagen (R.Stvb. 11 december 2014, nr. 2014/302). Het valt m.a.w. aan de student toe om het bewijs te leveren van de gebreken in de begeleiding die zij weet aan te voeren en van de beslissende invloed daarvan op de beoordeling. De Interne Beroepscommissie kan niet vaststellen dat de student in casu dit bewijs weet te leveren. De student is bovendien niet [ontslagen] van de plicht om ook zelf op te

treden wanneer zij zou vaststellen dat er problemen zijn met betrekking tot begeleiding in het kader van een specifiek opleidingsonderdeel (R.Stvb. 10 maart 2011, nr. 2011/013, R.Stvb. 13 juli 2017, nr. 2017/166). De student was bijvoorbeeld bij machte om ter zake en indien dat nodig zou zijn, op ontvankelijke wijze intern beroep aan te tekenen conform [door] de student gekende toepasselijke bepalingen van het Onderwijs- en Examenreglement en zulks binnen de voorziene termijnen. De student heeft dit kennelijk nagelaten en heeft bijgevolg ter zake weten berusten. De Interne Beroepscommissie moet vaststellen dat zij het argument van de gebrekkige begeleiding thans kennelijk voor het eerst formeel opwerpt na kennisname van de bestreden beslissing.

6. Het middel kan niet worden aangenomen.

C. Derde middel

1. De student wijst de Interne Beroepscommissie op een recente relatiebreuk waardoor zij tijdens de examenperiode er weer onderuit ging.
2. De Interne Beroepscommissie kan niet besluiten dat de ingeroepen omstandigheden nopen tot een andere besluit, te meer daar de student, die intussen reeds sinds academiejaar 2018-2019 de opleiding weet te volgen, in voorgaande examenperiodes eveneens geen vlekkeloos parcours heeft gelopen (R.Stvb. 19 december 2017, nr. 2017/509). Daarenboven heeft de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen (R.Stvb.) reeds duidelijk aangegeven dat een relatiebreuk in principe geen persoonlijke uitzonderlijke omstandigheid weet uit te maken (R.Stvb. 19 december 2017, nr. 2017/509).
3. Het middel kan niet worden aangenomen.

D. Vierde middel

1. De student geeft aan voor twee herexamens geslaagd te zijn.
2. Dat een student goed zou scoren op andere opleidingsonderdelen, staat los van opleidingsonderdelen waarop hij of zij systematisch een tekort weet te behalen (R.Stvb. 21 oktober 2008, nr. 2008/057; R.Stvb. 7 augustus 2014, nr. 2014/104). Andere opleidingsonderdelen toetsen andere competenties. Zelfs indien er een inhoudelijke band zou bestaan tussen de verschillende opleidingsonderdelen, kan de evaluatie voor deze verschillende opleidingsonderdelen sterk uiteen lopen (R.Stvb. 26 april 2012, nr.2012/060.).
3. De Interne Beroepscommissie moet bovendien vaststellen (zie supra) dat verschillende examenkansen niet werden benut. Indien er geen sprake is van een gewettigde afwezigheid, hetgeen kennelijk het geval is daar de student bij herhaling de score ‘niet afgelegd’ (‘NA’) heeft weten behalen (bovendien voor een opleidingsonderdeel waarvoor zij thans een extra inschrijvingskans wil bekomen) – zie supra, kan de beslissing om niet deel te nemen aan examens, geenszins een bijzondere omstandigheid uitmaken (R.Stvb. 10 november 2011,

nr.2011/184; R.Stvb. 9 december 2010, nr.2010/111). De gevolgen van deze beslissing zijn voor rekening van de student.

4. Wat betreft stress en faalangst, waarop de student zich in haar verzoekschrift ter zake ook weet te beroepen, moet de Interne Beroepscommissie eveneens aanstippen dat de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen (R.Stvb.) duidelijk heeft aangegeven dat zulks geen persoonlijke uitzonderlijke omstandigheid weet uit te maken (R.Stvb. 1 december 2016, nr. 2016/543 en R.Stvb. 22 januari 2005, nr. 2005/00).
5. Het middel kan niet worden aangenomen.

Beslissing

Het intern beroep is ontvankelijk maar niet gegrond.

De Interne Beroepscommissie kan in casu niet besluiten tot redenen ter rechtvaardiging van een afwijken van het onderwijsreglement.

De Interne Beroepscommissie bevestigt de bestreden beslissing.”

Dat is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

De Raad ziet geen aanleiding om ambtshalve opmerkingen te maken.

Het beroep is ontvankelijk.

V. Onderzoek van de middelen

Eerste middel

In een eerste middel beroeft verzoekster zich op de materiëlemotiveringsplicht.

Standpunt van partijen

Voor zover de interne beroepscommissie erop wijst dat de beslissing van de Commissie voor uitzonderingen het resultaat is van een gelopen uitzonderingsprocedure, stelt verzoekster dat zij op 18 september 2022 met haar studiebegeleider overleg heeft gepleegd om haar verzoek samen te stellen, waarna zij dat verzoek op 20 september 2022 heeft ingediend. Verzoekster neemt kennis van de vaststelling dat de daarbij beoogde bijlagen niet zijn geupload, en neemt er de verantwoordelijkheid voor indien daarbij iets is misgelopen.

Met betrekking tot de lage studie-efficiëntie van het academiejaar 2018-2019 doet verzoekster gelden dat de studie-efficiëntie van 35% te verklaren is door de wissel van onderwijsvak (van ‘wiskunde’ naar ‘project kunstvakken’ in januari 2019). De keuze om te starten in het onderwijsvak wiskunde verklaart verzoekster door haar goede resultaten voor wiskunde in het secundair onderwijs, maar tijdens het eerste semester werd het duidelijk dat dit geen goede keuze was. Aangezien zij secundair kunstonderwijs heeft gevolgda, besloot verzoekster zich in te schrijven voor ‘project kunstvakken’, wat ook meer aansloot bij haar persoonlijke interesses. Ten gevolge van die wissel kon verzoekster haar stage van het eerste jaar sport niet aanvangen; zij wijst erop dat in het daaropvolgende academiejaar de studie-efficiëntie in de derde examenperiode steeg naar 90%.

Ten aanzien van de overweging dat verzoekster bij verschillende examens in het academiejaar 2020-2021 ongewettigd afwezig was (eindscore ‘NA’), stelt verzoekster dat die scores inderdaad werden gegeven en dat zij thans beroep wil instellen tegen deze beslissing en verdere toelichting wil geven met betrekking tot de argumenten van de interne beroepscommissie. Ter zake werpt verzoekster het volgende op:

“[...]

- Ik onderging een operatieve ingreep aan mijn pols op 11/09/2020 (zie bijlage 1, 2 en 3), gevolgd door kinesitherapie (bijlage 4). Ik beschik over een doktersattest dat ik geen sportvakken kon volgen van 11/09/2020 tot 23/10/2020 (bijlage 5). Ik beschik niet meer over een doktersattest voor de periode erna. Bijlage 4, 5, 6 tonen echter aan dat ik nog een spalk droeg en kinesitherapie onderging waardoor ik geen sportvakken kon volgen. Aangezien ik in het eerste semester niet kon deelnemen aan mijn sportvakken, kon ik op het vak spelsporten niet meer slagen omdat dit een permanent evaluatievak is. Er was geen examenkans.
- Voor de cluster van sportvakken heb ik ook een NA gekregen. Dit vak bestaat uit 5 onderdelen waar één gecombineerd punt voor wordt gegeven. Ik heb alle onderdelen afgelegd, een deeltaak van het onderdeel gymnastiek niet. Deze deeltaak heb ik helaas

over het hoofd gezien. Hierdoor kreeg ik een NA voor het geheel in plaats van een 0/20 van de deelstaak.”

Waar de beroepscommissie overweegt dat verzoekster geen beroep heeft gedaan op ondersteuning binnen de hogeschool, werpt verzoekster tegen:

“In de argumentatie wordt aangegeven dat ik geen beroep heb gedaan op hulp en ondersteuning van de hogeschool. Ik nam echter regelmatig contact met medewerkers gedurende mijn studies over verschillende aspecten (zie bijlage 7).

- In het academiejaar 2018-2019 heb ik meerdere gesprekken gehad met een medewerker van het STUVO te Diepenbeek. Hier had ik onder meer gesprekken over de wissel van wiskunde naar project kunstvakken. Hier heb ik geen documentatie van, omdat dit contact volledig mondeling is verlopen.
- Gedurende mijn hele studieloopbaan heb ik regelmatige gesprekken gehad met mijn [] studiebegeleider [M.K.] in verband met moeilijkheden met betrekking tot de lessenroosters. Deze gesprekken gingen onder meer over de overlappende lesuren (waardoor ik niet alle lessen kon volgen), keuzes voor de stages en binnenschoolse conflicten. Ik heb steeds rekening gehouden met de adviezen die werden gegeven.”

Met betrekking ten slotte tot de overweging van de interne beroepscommissie dat verzoekster niet aantoont dat er voldoende verbetering is in haar gezondheidssituatie, doet verzoekster gelden dat haar fysieke toestand sterk is verbeterd. Zij stipt aan dat zij zich in juli voorbereidde op de sportvakken, waarvoor zij ook slaagde. Verder stelt verzoekster dat zij intensief blijft sporten en haar streefgewicht bereikte. Voor haar mentaal welbevinden heeft verzoekster intensieve begeleiding gevuld waardoor zij zich nu sterker voelt en tijdig valkuilen kan herkennen.

In haar antwoordnota doet verwerende partij in hoofdorde gelden dat het middel niet ontvankelijk is, omdat het steunt op argumenten die verzoekster in het intern beroep niet heeft opgeworpen.

Ondergeschikt is verwerende partij van oordeel dat het middel alleszins ongegrond is.

Wat de overstap van wiskunde naar kunstvakken betreft, wijst verwerende partij erop dat de interne beroepscommissie een intern beroep behandelt op stukken en zij dus niet kan worden verwacht over dit aspect uitspraak te doen wanneer verzoekster die concrete omstandigheden niet heeft ingeroepen. Voorts stelt verwerende partij dat tussen student en hogeschool een contractuele relatie tot stand komt, waarbinnen de student zich niet kan verschuilen achter

onwetendheid inzake de bepalingen van het onderwijs- en examenreglement, met inbegrip van de regels inzake studievoortgang. De keuze van verzoekster om van onderwijsvak te veranderen is een persoonlijke keuze, en kan naar oordeel van verwerende partij niet worden beschouwd als een bijzondere omstandigheid.

Verwerende partij voegt eraan toe dat verzoekster de opleiding reeds volgt sinds het academiejaar 2018-2019, dat haar studievoortgang traag verloopt en dat zij herhaaldelijk een resultaat ‘NA’ behaalde, wat volgens het onderwijs- en examenreglement betekent dat zij niet-gewettigd afwezig was of opdrachten niet of laattijdig heeft ingeleverd. De beslissing om niet deel te nemen aan evaluatieactiviteiten maakt voor verwerende partij evenmin een bijzondere omstandigheid uit.

De stelling van verzoekster dat zij rekening heeft gehouden met eventueel aangeboden adviezen, maakt naar oordeel van verwerende partij niet dat de studievoortgang per definitie zal verbeteren. Zij verwijst ter zake opnieuw naar de voorliggende resultaten.

Indien *in casu* aangenomen kon worden dat de opgeworpen gezondheidsproblemen op voldoende wijze de voorliggende studievoortgang verklaren, moet – zoals de interne beroepscommissie volgens verwerende partij terecht heeft aangegeven – nog steeds een prospectieve denkoefening gemaakt worden; een student moet met andere woorden voldoende garanties kunnen geven dat de studievoortgang in komende academiejaren succesvoller zal zijn. Wat dat betreft, is verwerende partij van oordeel dat de beroepscommissie met de haar beschikbare gegevens een dergelijke positieve inschatting niet kon maken, in het bijzonder wat de psychologische problematiek betreft – te meer nu verzoekster zelf aangaf dat de weg ter zake nog niet af is.

Beoordeling

De Raad stelt vooreerst vast dat verzoekster niet betwist dat het gemis aan overtuigingsstukken in de procedure voor de interne beroepscommissie haar verantwoordelijkheid is.

Over stukken die haar niet zijn voorgelegd, kan een interne beroepsinstantie zich niet uitspreken. Er kan haar bijgevolg ook niet worden verweten er niet op in te gaan of de bewijskracht ervan te miskennen.

Aangezien verzoekster geen overmacht aanvoert, laat staat bewijst, kan de Raad ter zake enkel besluiten dat verzoekster in de overwegingen van de interne beroepscommissie berust wat het gemis aan aangetoonde persoonlijke bijzondere omstandigheden betreft.

Daarnaast wijst de Raad op het voorschrift van artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs, krachtens hetwelk een verzoekende partij in de procedure voor de Raad geen nieuwe kan bezwaren aanvoeren, tenzij de grondslag ervan pas tijdens of na afhandeling van de interne beroepsprocedure aan het licht is gekomen, tenzij het bezwaar betrekking heeft op de wijze waarop het intern beroep werd behandeld of tenzij het bezwaar raakt aan de openbare orde.

Wat verzoekster thans opwerpt als verklaring voor de beperkte studie-efficiëntie in het academiejaar 2018-2019 (wissel van onderwijsvak), werd niet aan de interne beroepscommissie voorgelegd. Deze argumentatie raakt niet aan de openbare orde en verzoekster maakt niet inzichtelijk – en de Raad ziet ook niet spontaan – wat haar zou hebben verhinderd om deze elementen in de interne beroepsprocedure aan te voeren. In dat opzicht is het middel bijgevolg ‘nieuw’, en op grond van artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs niet ontvankelijk.

Eenzelfde conclusie dringt zich op ten aanzien van de bijkomende argumenten die verzoekster in haar beroepsschrift aanvoert met betrekking tot haar afwezigheid bij de beoordeling van verschillende opleidingsonderdelen.

In een geschil dat betrekking heeft op een maatregel van studievoortgangsbewaking, moet een verzoekende partij zich ervan bewust zijn dat het op haar weg ligt om aan de interne beroepsinstantie alle relevante elementen voor te leggen die het beperkte studierendement in het verleden kunnen verklaren en die in redelijkheid kunnen doen aannemen dat in de toekomst betere resultaten kunnen worden behaald. Dat is immers de essentie van de beoordeling die de interne beroepsinstantie te maken heeft. Gaat het om persoonsgebonden gegevens, dan moet de

student zich rekenschap ervan geven dat de instelling uitgerekend daarvan mogelijk geen kennis heeft, zodat het aan de student toevalt de instelling daaromtrent maximaal te informeren.

In haar intern beroep heeft verzoekster enkel toelichting gegeven omtrent het opleidingsonderdeel ‘spelsporten’, dat middels permanente evaluatie werd beoordeeld. Wat verzoekster daarnaast thans voor het eerst opwerpt, zijn nieuwe elementen waarover de interne beroepscommissie zich niet kunnen uitspreken. Om de hiervoor aangehaalde reden kunnen ook die argumenten in de huidige stand van de procedure niet meer op ontvankelijke wijze in het debat worden gebracht.

Ook het gegeven dat verzoekster ondanks de beperkte studievoortgang wel het initiatief heeft genomen om contact op te nemen met medewerkers van STUVO en met de studiebegeleider, had verzoekster nuttig kunnen aanvoeren in haar intern beroep. De Raad herhaalt dat een interne beroepscommissie bezwaarlijk kan worden verweten de materiële motiveringsplicht te schenden – en dus te oordelen in strijd met de draagwijdte van de stukken in het dossier – wanneer verzoekster nalaat om desbetreffend dienstige elementen aan dat dossier toe te voegen.

Daargelaten of ook wat dat aspect betreft nieuwe en dus onontvankelijke grieven voorliggen, en zonder zich in de plaats te stellen van de beroepscommissie, stelt de Raad vast dat datgene wat verzoekster thans aanvoert niet van die aard en omvang is (gesprekken met STUVO over de wissel van ‘wiskunde’ naar ‘project kunstvakken’ en met de studiebegeleider over overlappende lesuren, stagekeuzes en binnenschoolse conflicten) dat de interne beroepscommissie binnen de contouren van het redelijkheidsbeginsel of het zorgvuldigheidsbeginsel zonder die elementen niet tot een dragende beslissing kon komen.

Wat ten slotte de prospectieve inschatting betreft van de beterschap die in de toekomst zou kunnen worden verwacht, is de Raad van oordeel dat de beroepscommissie alle haar voorgelegde stukken bij haar beoordeling heeft betrokken, en dat die beoordeling niet onredelijk is.

Het eerste middel is, in zoverre ontvankelijk, ongegrond.

Tweede middel

Verzoekster beroept zich in een tweede middel op een gebrekkige begeleiding door de stagementoren en door de stageschool.

Standpunt van partijen

Verzoekster voert aan dat zij steeds het advies heeft gevolgd om lesvoorbereidingen tijdig door te sturen, waarop zij dan positieve reacties kreeg. Bijgevolg, zo stelt verzoekster, gaf zij vol vertrouwen les en was het onverwacht om in de evaluatieformulieren te lezen dat de lesvoorbereidingen onvoldoende waren uitgewerkt. Die kritiek geldt volgens verzoekster voor de meerderheid van de stagelessen. Verzoekster stelt nog dat zij een mogelijk beroep tegen het verslag van de stamentoren heeft besproken met twee docenten, die afraadden om een beroep in te stellen, ofschoon zij beaamden dat verzoekster vooruitgang had geboekt.

Daarnaast voert verzoekster aan dat de begeleiding door de stageschool ontoereikend was. De leeromgevingsstage, die normaal drie weken duurt, werd bij verzoekster op twee weken ingepland en bij haar medestudenten op vier weken (inbegrepen de krokusvakantie). Dit beperkte volgens verzoekster haar mogelijkheden om feedback te integreren in de lesvoorbereidingen, wat een invloed had op het behaalde resultaat.

Verwerende partij stelt in haar antwoordnota dat kan worden volstaan met een verwijzing naar de bestreden beslissing. Zij ziet daarnaast niet in wat verzoekster zou hebben belet om andere, concrete grieven met betrekking tot de begeleiding in het intern beroep op te werpen. Verzoeksters stelling dat zij beschikt over de nodige competenties om haar studie voort te zetten, is voor verwerende partij slechts een eigen inschatting.

Beoordeling

De duurtijd van de stage en de mogelijke impact daarvan op haar examencijfer, heeft verzoekster in haar intern beroep explicet noch impliciet ter sprake gebracht.

Het gaat derhalve om een nieuw, en dus onontvankelijk middelonderdeel.

Het aspect van de positieve reacties op de voorgelegde lesvoorbereidingen heeft verzoekster in haar intern beroep wel opgeworpen.

De interne beroepscommissie heeft dit aspect besproken in de bestreden beslissing, en verzoekster verwijt aan die beslissing – terecht – geen schending van de formelemotiveringsplicht.

Vanuit het perspectief van de plicht tot begeleiding en feedback, heeft de Raad reeds herhaaldelijk overwogen dat zelfs vastgestelde gebreken in de begeleiding van de student in principe niet tot gevolg hebben dat de toegekende beoordeling daardoor onregelmatig wordt of dat de student recht zou hebben op een gunstiger quatering (zie o.a. R.Stvb. 10 november 2015, nr. 2.568; R.Stvb. 18 november 2016, nr. 3.333; R.Stvb. 18 april 2018, nr. 4.258. In dezelfde zin: RvS 19 maart 2013, nr. 222.898, Ristucca). Het is, in beginsel, één zaak of de student bewezen heeft de van hem verlangde kennis en vaardigheden te bezitten en een andere, wanneer hij die kennis en vaardigheden niet blijkt te bezitten, wie daarvoor de schuld draagt. Deze laatste kan diegene zijn die de student op het examen heeft voorbereid door bij die voorbereiding in gebreke te blijven. Een verwijt aan de instelling op het vlak van een gebrekkige begeleiding of communicatie verschuift bijgevolg mogelijk de verantwoordelijkheid voor een slechte prestatie deels naar de instelling, maar in de regel kan dit er niet toe leiden dat de prestatie zelf zonder meer als voldoende moet worden beschouwd. Er kan enkel anders over worden geoordeeld in uitzonderlijke omstandigheden, wanneer het gebrek aan begeleiding het slagen de facto onmogelijk heeft gemaakt, bijvoorbeeld doordat essentiële vragen van de student onbeantwoord zijn gebleven of de begeleiding nagenoeg onbestaande was.

Het valt aan de verzoekende partij toe om het bewijs te leveren van de gebreken in de begeleiding die zij aanvoert en van de beslissende invloed daarvan op de beoordeling of de slaagkansen.

Dat bewijs levert verzoekster niet. Het feit dat verzoekster positieve reacties kreeg op de door haar voorgelegde lesvoorbereidingen toont niet alleen aan dat er wel degelijk feedback was, verzoekster bewijst ook niet dat die feedback onverzoenbaar is met opmerkingen die zij vervolgens kreeg over het *verloop* van de stageles. Een goede lesvoorbereiding sluit op zich immers niet uit dat het in de uitvoering en de klaspraktijk alsnog mank loopt. De Raad kan enkel vaststellen dat verzoekster ten aanzien van de interne beroepscommissie niet *in concreto*

heeft aangevoerd dat de kritiek op de lessen inhoudelijk onverenigbaar is met de positieve feedback op de lesvoorbereidingen. In die omstandigheden kan de Raad niet ertoe besluiten dat de gegeven feedback verzoekster dermate verschalkt dat het haar nagenoeg onmogelijk werd gemaakt om een positieve beoordeling op de stageles te bekomen.

In zoverre ontvankelijk, is het middel ongegrond.

Derde middel

In een derde middel beroep verzoekster zich op het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster betwist de overweging dat een goede score op andere opleidingsonderdelen los staat van de tekorten die werden behaald op de opleidingsonderdelen waarvoor de uitzondering wordt aangevraagd, omdat de beroepscommissie niettemin conclusies trekt uit de algemene studievoortgang van de voorbije academiejaren. Daarin ziet verzoekster bewijs dat de andere vakken wel een invloed hebben op de aanvraag voor de betrokken opleidingsonderdelen.

Verwerende partij besluit in haar antwoordnota dat finaal het gemis aan studievoortgang in hoofde van verzoekster heeft geleid tot de bestreden beslissing. Dat verzoekster aan de hand van behaalde cijfers voor bepaalde opleidingsonderdelen heeft getracht aan te tonen dat een betere studievoortgang binnen de mogelijkheden zou liggen, kon de interne beroepscommissie in het licht van het globale dossier volgens verwerende partij terecht niet ervan overtuigen om alsnog een uitzondering toe te staan.

Beoordeling

Verzoekster heeft in haar intern beroep de (positieve) resultaten voor andere opleidingsonderdelen niet ter sprake gebracht, met uitzondering van ‘CGP’ en ‘Clustersport’.

Aangenomen dat van een interne beroepsinstantie bij een beroep inzake studievoortgangsbewaking mag worden verwacht dat de resultaten van de student in

voorkomend geval ambtshalve bij de beoordeling worden betrokken, moet *in casu* worden vastgesteld dat de interne beroepscommissie aan verzoeksters globale studieresultaten niet is voorbijgegaan.

De wijze waarop die resultaten door de beroepscommissie zijn beoordeeld, is naar oordeel van de Raad niet onredelijk. De beroepscommissie stelt samen met de Commissie voor uitzonderingen vast dat verzoekster na vier jaar in dezelfde opleiding gemiddeld voor slechts 28 studiepunten per jaar een credit behaalt, dat er verzoekster na die vier jaar nog 70 van de 180 studiepunten resten en dat een afwijking wordt gevraagd voor twee opleidingsonderdelen waarvoor verzoekster, ofschoon ingeschreven, in één geval nog nooit een examen heeft afgelegd. Daarnaast wijst de interne beroepscommissie op het beperkte studierendement sinds de aanvang van de opleiding en de verschillende scores ‘NA’.

Verder is de Raad van oordeel dat verzoekster twee elementen van oorzaak en gevolg met elkaar vermengt.

Eensdeels vermag een interne beroepscommissie, geconfronteerd met een ontoereikende studievoortgang in het verleden, uitgaan van het vermoeden dat er behoudens concrete aanwijzingen tot het tegendeel – die dan door de student moeten worden aangevoerd – in de toekomst geen of onvoldoende beterschap moet worden verwacht. Dat verklaart precies ook het mechanisme dat een maatregel van studievoortgangsbewaking kan worden opgelegd, en dat die maatregel na een intern beroep kan worden opgeheven of gemodificeerd wanneer de student aantoont dat de resultaten uit het verleden werden veroorzaakt door uitzonderlijke omstandigheden en dat er gerechtvaardigde hoop is dat in de toekomst betere studieresultaten zullen worden behaald.

Waar de beroepscommissie anderdeels overweegt dat een goede score op andere opleidingsonderdelen los staat van opleidingsonderdelen waarvoor een uitzondering wordt gevraagd, komt die inschatting niet onjuist over. Het uitgangspunt is immers dat verschillende opleidingsonderdelen verschillende competenties toetsen, en dat een slaagcijfer voor één of meer vakken geen vermoeden van goede resultaten voor andere, nog af te leggen vakken doet ontstaan.

Een beroepscommissie kan er mogelijk toe worden gebracht daar anders over te oordelen wanneer een relevante inhoudelijke of vormelijke gelijkenis tussen beide groepen van opleidingsonderdelen wordt aangetoond. Van een dergelijk verband maakt verzoekster evenwel geen gewag.

Het derde middel is ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 18 november 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.090 van 18 november 2022 in de zaak 2022/0780

In zake: xxx
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Jozefien Verbist
kantoor houdend te 1150 Brussel
Tervurenlaan 268A
bij wie keuze van woonplaats wordt gedaan

Tegen: ERASMUSHOGESCHOOL BRUSSEL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Stijn Butenaerts
kantoor houdend te 1080 Brussel
Leopold II-laan 180
bij wie keuze van woonplaats wordt gedaan

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 7 oktober 2022, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 6 september 2022 en van de impliciete weigering van de interne beroepscommissie van Erasmushogeschool Brussel om over haar intern beroep uitspraak te doen.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 18 november 2022.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Jozefien Verbist, die verschijnt voor de verzoekende partij, en advocaat Barbara Speleers, die *loco* advocaat Stijn Butenaerts verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de verpleegkunde’. Tot haar curriculum behoort onder meer het opleidingsonderdeel ‘Stage Integrated Care’.

Op 6 september 2022 worden de resultaten van de tweede examenkans bekendgemaakt. Verzoekster wordt niet geslaagd verklaard voor het opleidingsprogramma en er wordt haar de volgende maatregel van studievoortgangsbewaking opgelegd:

“A1 Het opleggen van bindende voorwaarden voor de inschrijving ER-Art. 37 Student moet slagen voor alle bissvakken.”

Op 13 september 2022 zendt verzoekster het volgende bericht aan de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling:

“Re: niet akkoord eindbeslissing bindende voorwaarde inschrijving

Beste

Correctie verzonden op dinsdag 13/9/2022 om 10u41 verzonden.

Ik teken beroep aan tegen de eindbeslissing omtrent mijn resultaten Integrated Care stage, Ben niet akkoord dat ik mijn stage in 2 de zit *niet* mocht doen. Heb weet van studenten dat er voorkeuren/voorkeur gegeven worden aan andere student/studenten om hun stage in 4 weken met een opdracht.”

Op 14 september 2022 stuurt A.D.R, medewerkster van de onderwijsinstelling, het volgende bericht aan de verzoekende partij:

“Re: niet akkoord eindbeslissing bindende voorwaarde inschrijving

Dag [verzoekende partij]

In de ECTS-fiche van het vak is opgenomen dat de stage niet herkansbaar is in 2de zittijd.

<https://bamaflexweb/ehb.be/BMFUIDetailxOLOD.aspx?a=143474&b=5&c=1>

Dus de beslissing tot niet deelname is op correcte wijze genomen.

Het element dat er anderen wel stage zouden gedaan hebben, daar is geen intern beroep tegen mogelijk. Je kan dit eventueel aankaarten bij de ombudspersoon.”

Bij aangetekend schrijven van 7 oktober 2022 dient verzoekster een beroep in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid en gegrondheid

Standpunt van partijen

Verzoekster betoogt dat het beroep *ratione personae* (het betreft een hogeschool ressorterend onder de Vlaamse Gemeenschap), *ratione materiae* (het gaat om een studievoortgangsbeslissing) en *ratione temporis* ontvankelijk is.

Wat dit laatste betreft, wijst verzoekster op artikel II.294, §1, derde lid van de Codex Hoger Onderwijs, met betrekking tot het geval waarin de interne beroepsinstantie nalaat om binnen een termijn van twintig kalenderdagen, die ingaat op de dag na deze waarop het beroep is ingesteld, een tijdige beroepsbeslissing te nemen.

Verzoekster stelt verder, onder verwijzing naar artikel II.284 van de Codex Hoger Onderwijs en de artikelen 15, 16 en 17 van de ‘Algemene rechtspositieregeling 2021-2022’ van verwerende partij, dat de e-mail van 14 september 2022 van verwerende partij noch een onontvankelijkheidsverklaring, noch een andere beslissing bevat die de oorspronkelijke beslissing zou bevestigen of hervormen/herzien. Bovendien ontbreekt elke vorm van motivering vanwege de interne beroepsinstantie. De zogenaamde “interne beroepsbeslissing” van verwerende partij kan volgens verzoekster dus niet worden beschouwd als een interne beroepsbeslissing in de zin van de artikelen II.284 en II.294 van de Codex Hoger Onderwijs, die de vervaltermijn van zeven kalenderdagen zou hebben doen aanvangen op 15 september 2022.

Verzoekster besluit dat bij een gebrek aan tijdige beslissing van de interne beroepsinstantie de beroepstermijn overeenkomstig artikel II.294, lid 3 van de Codex Hoger Onderwijs slechts aanvangt indien twintig kalenderdagen zijn verstrekken nadat verzoekster intern beroep instelde. Volgens verzoekster is de termijn *in casu* slechts aangevangen op 3 oktober 2022 zodat het extern beroep tijdig is.

In haar *antwoordnota* merkt verwerende partij vooreerst op dat verzoekster heeft nagelaten, alvorens een extern beroep bij de Raad in te stellen, om het intern beroep op

regelmatige wijze in te stellen en uit te putten. Verwerende partij verwijst hiervoor naar de artikelen II.283 en II.285, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs en de artikelen 15 en 19 van de ‘Algemene rechtspositieregeling 2021-2022’ van verwerende partij.

Volgens verwerende partij heeft verzoekster duidelijk nagelaten om enig intern beroep bij de onderwijsinstelling in te stellen overeenkomstig de aangehaalde bepalingen. Het e-mailbericht van 13 september 2022 kan volgens verwerende partij niet worden beschouwd als een gemotiveerd verzoek tot het instellen van een intern beroep. Verzoekster oppert hierin enerzijds wel beroep aan te tekenen omtrent haar resultaten ‘Integrated Care stage’ maar zij stelt anderzijds louter en alleen niet akkoord te kunnen gaan met het feit dat zij dit vak niet mocht overdoen in haar tweede zittijd, terwijl er volgens verzoekster andere studenten waren die dit wel konden doen. Verzoekster betwist aldus niet het resultaat (of de beoordelingswijze) maar is enkel van oordeel dat zij voor het afleggen van dit opleidingsonderdeel nog moet kunnen beschikken over een tweede kans in de tweede zittijd. Verwerende partij heeft daarom – en bij gebreke aan het betwisten van het studieresultaat op zich alsook bij gebrek aan het aanbrengen van een degelijke motivering en/of stukken waaruit kan worden afgeleid waarom verzoekster het resultaat zou betwisten – de desbetreffende e-mail niet beschouwd als een verzoek tot het instellen van een intern beroep.

Volgens verwerende partij heeft verzoekster in haar e-mail van 13 september 2022 integendeel enkel laten weten dat zij meende nog recht te hebben op een tweede examenkans aangezien andere studenten deze kans ook zouden hebben gehad, waarop verwerende partij verzoekster (nogmaals) heeft laten weten (met verwijzing naar de ECTS-fiche) dat er voor de stage in kwestie geen tweede examenkans mogelijk is en dat er verder geen intern beroep mogelijk is om reden dat andere studenten de stage wel zouden hebben kunnen hernemen. Na het geven van deze verduidelijking heeft verwerende partij geen verdere repliek noch bericht gekregen van verzoekster, bijvoorbeeld waarbij ze liet weten dat ze met haar schrijven effectief een intern beroep wenste in te stellen tegen de examenbeslissing.

Verwerende partij benadrukt dat zij verzoekster omtrent het hernemen van de stage ‘Integrated Care’ in tweede zittijd al eerder verduidelijking heeft gegeven naar aanleiding van een vraag van verzoekster vlak na de eerste zittijd. Verwerende partij verwijst hiervoor naar de e-mails van 30 juni 2022 en 1 juli 2022. Aangezien verwerende partij hierop geen verdere reactie meer heeft ontvangen, is zij ervan uitgegaan dat het standpunt omtrent het hernemen van de stage

voldoende duidelijk was en dat verzoekster zich hierbij had neergelegd. Verzoekster heeft daarna ook niet langer aangedrongen om de stage alsnog in tweede zittijd te mogen afleggen en is in de tweede zittijd enkel overgegaan tot het afleggen van een aantal herexamens.

Verwerende partij was daarom ook verbaasd toen verzoekster in haar e-mail van 13 september 2022 zich nogmaals bevroeg naar de mogelijkheid voor het afleggen van de stage in de tweede zittijd waarvan verzoekster ondertussen zou hebben vernomen dat dit wel mogelijk zou zijn geweest voor andere studenten. In het licht van de eerdere communicatie werd het volgens verwerende partij “uiterst vaag” schrijven van 13 september 2022 terecht niet aangezien als een verzoek tot het instellen van een intern beroep tegen een examenbeslissing.

Verzoekster heeft volgens verwerende partij bijgevolg nagelaten om het intern beroep uit te putten alvorens zich tot de Raad te wenden. Verwerende partij verwijst hierbij naar rechtspraak van de Raad waarbij wordt gesteld dat, alvorens een student zich tot de Raad kan wenden, het intern beroep verplicht moet worden uitgeput.

Ondergeschikt geeft verwerende partij nog aan dat, voor zover de Raad van oordeel zou zijn dat de e-mail van verzoekster van 13 september 2022 toch als een intern beroep moet worden beschouwd, dit intern beroep niet voorzien is van een degelijke motivering zoals vereist in artikel 15, §2 van de ‘Algemene Rechtspositieregeling’. Een dergelijke motivering ontbreekt volgens verwerende partij zodat het door verzoekster ingestelde beroep in die omstandigheden door de centrale klachtencommissie, naar aanleiding van het ontvankelijkheidsonderzoek, als onontvankelijk zou zijn afgewezen. Op basis van de rechtspraak van de Raad betekent dat volgens verwerende partij dat ook het extern beroep hetzelfde lot ondergaat.

Verwerende partij besluit dat het door verzoekster ingestelde beroep manifest onontvankelijk is.

In haar *wederantwoordnota* kan verzoekster het standpunt van verwerende partij niet bijvallen als zou verzoeksters e-mail van 13 september 2022 niet kunnen worden beschouwd als een verzoekschrift op intern beroep. Het volgens verwerende partij uitblijven van een verdere reactie op de e-mail van verwerende partij van 14 september 2022 overtuigt verzoekster evenmin. Zij wijst erop dat zij in haar e-mail van 13 september 2022 letterlijk heeft aangegeven dat zij beroep wenst aan te tekenen.

In dat opzicht kan verwerende partij volgens verzoekster dan ook niet volhouden dat de intentie om de interne beroepsprocedure op te starten onduidelijk was of “uiterst vaag” zou zijn. Verwerende partij had volgens verzoekster overeenkomstig artikel 15 van de Algemene Rechtspositieregeling en de artikelen II.282-II.284 van de CHO zonder meer de interne beroepsprocedure moeten opstarten. Gelet op het expliciete verzoek van verzoekster in haar e-mail van 13 september 2022 om een beroep in te stellen kan verwerende partij volgens verzoekster redelijkerwijze haar stilstitten niet rechtvaardigen. Minstens had verwerende partij overeenkomstig artikel 17 van de Algemene Rechtspositieregeling een gemotiveerde ontvankelijkheidsbeslissing moeten nemen wat niet het geval is geweest en volgens verzoekster niet alleen een schending uitmaakt van de Algemene Rechtspositieregeling maar ook van artikel II.284 van de Codex Hoger Onderwijs.

Bij gebrek aan (tijdige) beslissing van de interne beroepsinstantie meent verzoekster dat zij op basis van de artikelen 18-22 van de Algemene Rechtspositieregeling en artikel II.294, lid 3 van de Codex Hoger Onderwijs wel degelijk extern beroep bij de Raad kon instellen. Verzoekster stipt aan dat de ontvankelijkheid *ratione temporis* ook niet wordt betwist. Verwerende partij houdt er volgens verzoekster ook een verkeerde lezing op na van de rechtspraak die verwerende partij zelf heeft aangehaald. Deze rechtspraak bevestigt volgens verzoekster net de mogelijkheid om zich te wenden tot de Raad indien er geen tijdige beslissing wordt genomen door de interne beroepsinstantie, wat *in casu* het geval is. Het kan dan ook niet aan verzoekster worden verweten dat zij het intern beroep niet zou hebben uitgeput als verwerende partij zelf heeft nagelaten de interne beroepsprocedure op te starten niettegenstaande verzoekster dit expliciet had aangegeven. De stelling dat verzoekster geen intern beroep zou hebben ingesteld en zodoende het intern beroep niet zou hebben uitgeput alvorens zich tot de Raad te wenden is zowel feitelijk als rechtens onjuist. Dat verzoekster niet meer verder reageerde op de e-mail van verwerende partij van 14 september 2022 is volgens verzoekster irrelevant: haar e-mail van 13 september 2022 was opgesteld in duidelijke bewoordingen en een verdere reactie zou hoe dan ook buiten de termijn voor het instellen van het intern beroep gevallen zijn.

Tot slot gaat verzoekster in op het standpunt van verwerende partij dat het intern beroep onvoldoende gemotiveerd was en in die omstandigheden hoe dan ook als onontvankelijk zou zijn afgewezen. Los van de vraag of het verzoek al dan niet voldoende gemotiveerd was, verzetten de beginselen van een behoorlijke rechtsbedeling (waaronder het

rechtszekerheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel) er zich volgens verzoekster tegen dat er getoetst zou worden aan een “hypothetische beslissing” van verwerende partij dat het intern beroep onontvankelijk zou zijn. Dit zou volgens verzoekster haar recht op toegang tot de rechter ontnemen, zoals gewaarborgd door artikel 6 en 13 van het EVRM en artikel 13 van de Grondwet, zoals deze bepalingen uitgevoerd zijn in de Codex Hoger Onderwijs en het beginsel van effectieve rechtsbescherming. In die situatie is het voor verzoekster enerzijds onmogelijk om haar klacht te laten behandelen voor de interne beroepsinstantie (wat deze heeft nagelaten om te doen) en anderzijds om zich tot te Raad te wenden om het beroep te behandelen bij gebrek aan een interne beroepsbeslissing op basis van een “hypothetische beslissing” die verwerende partij zou hebben genomen en die zou verhinderen dat er een ontvankelijk beroep wordt ingesteld bij de Raad.

Beoordeling

De Raad merkt op dat, overeenkomstig artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs, het voorafgaandelijk uitputten van het intern beroep een voorwaarde is voor de ontvankelijkheid van het extern beroep bij de Raad. Een beroep bij de Raad kan dus slechts worden ingesteld tegen een beslissing van de interne beroepsinstantie of, in voorkomend geval, tegen het uitblijven van een dergelijke beslissing.

Het uitputten van het intern beroep veronderstelt vooreerst dat het intern beroep moet ingesteld zijn geweest. Zoals de Raad eerder heeft overwogen, moet het intern beroep niet in sacrale bewoordingen worden ingesteld om als dusdanig te worden aangemerkt. Verwerende partij kan dan ook niet worden bijgevallen dat verzoeksters e-mail van 13 september 2022 (stuk 3.A. administratief dossier), niet als een intern beroep moet worden beschouwd.

Deze e-mail is gericht aan het e-mailadres van de interne beroepsinstantie, zoals aangehaald in de beroepsmogelijkheden die worden vermeld onderaan de bekendmaking van de examenresultaten (stuk 2.A administratief dossier). De Raad leest in de onderwerpregel van het desbetreffende bericht het volgende: “niet akkoord eindbeslissing bindende voorwaarde inschrijving”. Verder stelt verzoekster in de tekst van het bericht: “Ik teken beroep aan tegen de eindbeslissing omtrent mijn resultaten Integrated Care stage”.

In dat licht is de Raad van oordeel dat verzoeksters e-mail van 13 september 2022 als een intern beroep moet worden beschouwd. Het valt aan de interne beroepsinstantie toe om over de ontvankelijkheid en de gegrondheid daarvan uitspraak te doen, waarbij onder meer rekening moet worden gehouden met het beginsel dat een verzoekende partij haar middelen nog kan uitbreiden in de loop van de behandeling van de interne beroepsprocedure.

Vervolgens rijst de vraag of de interne beroepsinstantie een beslissing in de zin van artikel II.284 van de Codex Hoger Onderwijs heeft genomen.

Hieromtrent geeft verwerende partij in haar antwoordnota zelf aan dat de interne beroepsprocedure niet werd gevuld omdat verzoeksters e-mail van 13 september 2022 niet als een intern beroep werd beschouwd zodat de interne beroepsprocedure, waarbij in een eerste fase wordt nagegaan of het intern beroep ontvankelijk is, niet werd opgestart.

De hypothetische beslissing die de interne beroepsinstantie volgens verwerende partij omtrent het intern beroep zou hebben kunnen nemen, neemt niet weg dat er vooralsnog geen beslissing van de interne beroepsinstantie voorligt waarvan de Raad kan toetsen of het intern beroep al dan niet terecht onontvankelijk of ongegrond werd verklaard.

De e-mail van 14 september 2022, uitgaande van een medewerkster van de (interne beroepsinstantie van de) onderwijsinstelling, noopt niet tot een andere conclusie. De daarin vervatte mededelingen of verduidelijkingen kunnen redelijkerwijs niet in die zin worden begrepen dat de interne beroepsinstantie van de verwerende partij een beslissing omtrent het intern beroep zou hebben genomen. Waar dit bericht volgens verwerende partij moet worden gekaderd in eerder e-mailverkeer (tussen verzoekster en de opleiding) omtrent het hernemen van het opleidingsonderdeel ‘Stage Integrated Care’(stuk III.C. en III.D. administratief dossier) merkt de Raad op dat het eventueel verstrekken van informatie of duiding aan een student naar aanleiding van een intern beroep *in casu* geen afbreuk kan doen aan de vaststelling dat er een intern beroep werd ingesteld die noopt tot de in artikel II.284 van de Codex Hoger Onderwijs bedoelde beslissing.

Dat verzoekster hierop niet meer (verder) reageerde is evenmin relevant. Uit geen enkel element blijkt namelijk dat verzoekster, in het licht van de in de e-mail van 14 september 2022

aangereikte informatie of verduidelijking, niet langer op de behandeling van haar intern beroep zou hebben aangedrongen.

Verzoekster is er in die omstandigheden terecht van uitgegaan dat verwerende partij (nog) geen beslissing op intern beroep heeft genomen. Artikel II.294, §1, derde lid van de dezelfde Codex bepaalt in geval van het uitblijven van een beslissing op intern beroep het volgende:

“Bij het uitblijven van een tijdige beslissing van de interne beroepsinstantie binnen de termijn zoals bepaald in artikel II.284, tweede lid, dient in voorkomend geval het beroep bij de Raad binnen de vervaltermijn van 7 kalenderdagen na het verstrijken van deze termijn te worden ingesteld, tenzij vóór het verstrijken van de termijn waarover de interne beroepsinstantie beschikt, deze aan de student meedeelt op welke latere datum zij uitspraak zal doen. In dat geval gaat de vervaltermijn van 7 kalenderdagen voor het beroep bij de Raad in de dag na die datum.”

Zoals de Raad ook eerder heeft overwogen, volgt uit de lezing van de artikelen II.284 en II.294, §1 van de Codex Hoger Onderwijs dat de student de Raad kan vatten indien het intern beroep dat deze student indiende bij de hogeronderwijsinstelling niet binnen de in artikel II.284, tweede lid van de voormalde Codex bedoelde termijn (van 20 kalenderdagen, ingaand op de dag na deze waarop het beroep is ingesteld) tot de in artikel II.284, eerste lid bedoelde beslissing voert. Bij het uitblijven van een beslissing binnen de daartoe door de decreetgever voorziene termijn van 20 kalenderdagen, kan de student zich tot de Raad wenden middels een beroep dat hij moet instellen binnen een vervaltermijn van 7 kalenderdagen na het verstrijken van de termijn waarbinnen de hoger onderwijsinstelling geacht is de in artikel II.284 eerste lid Codex Hoger Onderwijs bedoelde beslissing te nemen.

In casu heeft verzoekster op 13 september 2022 haar intern beroep ingesteld waardoor de termijn van 20 kalenderdagen om een beslissing op intern beroep te nemen verstreek op 3 oktober 2022 waarna voor verzoekster de beroepstermijn van 7 kalenderdagen, waarbinnen zij zich tot de Raad moest wenden, aanvang nam. Het door verzoekster op 7 oktober 2022 ingestelde beroep bij de Raad is ontvankelijk zowel wat betreft de vereiste van het instellen van een voorafgaandelijk intern beroep als wat betreft de vereiste van de tijdigheid van het beroep.

Het uitblijven van een formele beslissing zoals bedoeld in artikel II.284, eerste lid van de Codex Hoger Onderwijs wordt volgens de Raad door deze Codex aangemerkt als een, weliswaar stilzwijgende, afwijzing van de grieven die de student in zijn intern beroep heeft opgeworpen.

Een dergelijke – stilzwijgende – afwijzing is omwille van het impliciete karakter niet gemotiveerd. De e-mail van de onderwijsinstelling van 14 september 2022 doet hieraan, om de hoger aangehaalde redenen, geen afbreuk. De Raad stelt vast dat verzoekster nooit een formele, gematerialiseerde beslissing heeft ontvangen als antwoord op haar intern beroep van 13 september 2022. De aldus implicit gewezen beslissing kan bij gebrek aan motivering geen stand houden.

Het beroep is gegrond.

V. Anonimisering

In haar *wederantwoordnota* vraagt verzoekster de anonimisering van het arrest, bij de publicatie ervan.

Luidens artikel II.313, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs kan bij de publicatie van het arrest de identiteit van de verzoekende partij op diens uitdrukkelijk verzoek worden weggelaten.

Op het verzoek wordt ingegaan.

BESLISSING

- 1. De Raad vernietigt de implicit afwijzende beslissing van de interne beroepsinstantie van Erasmushogeschool Brussel van 13 september 2022.**
- 2. Het bevoegde orgaan van verwerende partij neemt uiterlijk op 2 december 2022 een nieuwe beslissing, rekening houdend met bovenvermelde overwegingen.**
- 3. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad wordt de identiteit van verzoekster weggelaten.**

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 18 november 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, Ie Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder	Voorzitter van de Raad
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter

Marleen Verreth bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door
Melissa Thijs eerste secretaris

De secretaris **De voorzitter**

Melissa Thijs **Jim Deridder**

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.096 van 18 november 2022 in de zaak 2022/0782

In zake: Yra COPPENS
 Woonplaats kiezend te 9260 Wichelen
 Elsbrug 10

tegen:

UNIVERSITEIT GENT
Woonplaats kiezend te 8310 Brugge,
Akkerstraat 17

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 11 oktober 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de institutionele beroepscommissie van de Universiteit Gent van 7 oktober 2022 waarbij het intern beroep van verzoekende partij in eerste orde onontvankelijk en in tweede orde ongegrond wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 18 november 2022.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Sabien Lust, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleiding ‘Educatieve master in de economie, afstudeerrichting Toegepaste economische wetenschappen’.

Voor het opleidingsonderdeel ‘Initiatie vakdidactiek Economie’ behaalt verzoekende partij een examencijfer van 8/20. De proclamatie vindt plaats op 16 september 2022.

Op 3 oktober 2022 stelt verzoekster een intern beroep in bij de institutionele beroepscommissie.

Bij beslissing van 7 oktober 2022 verklaart de institutionele beroepscommissie van de Universiteit Gent dat intern beroep in hoofdorde onontvankelijk en in ondergeschikte orde ongegrond.

De beroepscommissie stelt met name vooreerst dat beroepsschriften overeenkomstig artikel 81, §2 van het Onderwijs- en Examenreglement 2021-2022 “op straffe van onontvankelijkheid” aangetekend en ondertekend ingediend worden binnen de vervaltermijn van zeven kalenderdagen, te rekenen, wat examenbeslissingen betreft, vanaf de kalenderdag na de dag van de proclamatie. Aangezien de proclamatie van de examenresultaten van verzoekster plaatsvond op 15 september 2022 via OASIS, betekent dit dat verzoekster ten laatste op 22 september 2022 haar beroepsschrift aangetekend en ondertekend moest versturen. Dit is niet het geval, vermits verzoekster haar intern beroep enkel per e-mail en per gewone post (met poststempel 3 oktober 2022) heeft verzonden. De beroepscommissie besluit bijgevolg tot de onontvankelijkheid van dat beroep.

Zonder aan die beoordeling afbreuk te doen, beoordeelt de institutionele beroepscommissie vervolgens ook de grond van het intern beroep. Ook in dat opzicht overtuigt het beroep niet, en het wordt als ongegrond afgewezen.

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

A. Voorwerp

Standpunt van partijen

Verwerende partij merkt in haar antwoordnota op dat verzoekster bij de Raad beroep instelt tegen enerzijds het initiële examencijfer van 8/20 voor het opleidingsonderdeel ‘Initiatie vakdidactiek economie’ en anderzijds voor een, volgens verzoekster, onterechte score op haar stages.

Hierbij stelt verwerende partij vast dat verzoekster geen intern beroep indiende tegen de scores die ze kreeg voor haar stages. Volgens verwerende partij kan verzoekster tegen die scores dan ook niet ontvankelijke wijze beroep instellen bij de Raad, noch kan ze die cijfers indirect betwisten in het raam van een exceptie van illegaliteit.

Tot slot wijst verwerende partij erop dat de resultaten van die stages dateren van de eerste zittijd van het academiejaar 2020-2021 (stage A) en van de eerste zittijd van het academiejaar 2021-2022 (stage B en C). De termijn om beroep in te stellen tegen die resultaten is volgens verwerende partij dan ook al lang verstreken.

Beoordeling

Terecht merkt verwerende partij op dat verzoekster in haar extern beroep enerzijds stelt op te komen tegen de beslissing van de interne beroepsinstantie maar anderzijds ook lijkt aan te geven de examenresultaten voor de volgens verzoekster “onterechte score” voor haar “stages” – wat de Raad op basis van verzoeksters curriculum begrijpt als de opleidingsonderdelen ‘Stage A: economie’, ‘Stage B: economie’ en ‘Stage C: economie – lijkt te betwisten.

De Raad stelt vast dat verzoekster in haar intern beroepsschrift weliswaar verwijst naar de door haar behaalde examencijfers (13/20) voor de opleidingsonderdelen ‘Stage B: economie’ en ‘Stage C: economie’ tijdens het academiejaar 2021-2022, maar zij betreft dit in haar kritiek op het resultaat voor het opleidingsonderdeel ‘Initiatie vakdidactiek Economie’ zodat de beroepscommissie terecht oordeelde dat verzoekster niet formeel in beroep is gegaan tegen de resultaten voor deze opleidingsonderdelen – wat verzoekster overigens niet weerspreekt in haar extern beroep.

Aangezien het voorwerp van verzoeksters intern beroep beperkt is tot het betwisten van het examenresultaat voor het opleidingsonderdeel ‘Initiatie vakdidactiek Economie’, moet voor het

beroep bij de Raad hetzelfde gelden. Verzoekster vermag immers niet in de huidige stand van de procedure het voorwerp van het geschil uit te breiden tot een betwisting van de examencijfers voor haar stages. Bovendien heeft verzoekster, zoals hoger vastgesteld, hieromtrent geen intern beroep ingesteld – wat overeenkomstig artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs een noodzakelijke voorwaarde is alvorens zich hieromtrent tot de Raad te kunnen wenden.

Het beroep bij de Raad is enkel ontvankelijk – wat betreft het voorwerp – in de mate dat dit betrekking heeft op de interne beroepsbeslissing (hierna: de bestreden beslissing).

B. Regelmatische uitputting van het intern beroep.

Verwerende partij voert aan dat het beroep niet ontvankelijk is omdat het intern beroep niet op ontvankelijke wijze werd uitgeput, met name omdat verzoekster heeft nagelaten het intern beroep aangetekend te verzenden en omdat verzoekster haar intern beroep niet heeft ondertekend.

Artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs stelt inzake de bevoegdheid van de Raad het volgende:

“Er wordt een Raad voor betwisten inzake studievoortgangsbeslissingen, verder ‘de Raad’ genoemd, opgericht bij de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap. De Raad doet als administratief rechtscollege uitspraak over de beroepen die door studenten of personen op wie de beslissing betrekking heeft, worden ingesteld tegen studievoortgangsbeslissingen, na uitputting van de in afdeling 2 bedoelde interne beroepsprocedure.”

Wat betreft de plicht tot het voorafgaandelijk uitputten van het intern beroep, blijkt uit de memorie van toelichting bij het toenmalige decreet van 19 maart 2004 ‘betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen’ dat het intern beroep “verplicht moet worden uitgeput vooraleer men een beroep kan instellen bij” de Raad (*Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 16*). De decreetgever heeft de uitputting van het intern beroep derhalve beoogd als een voorwaarde om tot de beroepsprocedure bij de Raad toegang te krijgen, en dus als een ontvankelijkheidsvoorwaarde bij dat beroep. Ook in de rechtsleer wordt aangenomen dat de regelmatige uitputting van een georganiseerd administratief beroep

een voorwaarde is om een ontvankelijk beroep bij een administratief rechtscollege in te stellen (zie o.a. J. GORIS, *Georganiseerde administratieve beroepen*, Brugge, die Keure, 2012, 70-71; J. BAERT en G. DEBERSAQUES, *Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid*, Brugge, die Keure, 1996, 99-105; P. POPELIER, “Over de uitputting van het georganiseerd administratief beroep als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor een beroep bij de Raad van State”, noot onder RvS 16 augustus 1999, nr. 82.102, *RW* 1999- 00, 850).

De vraag of verzoekster op ontvankelijke wijze het intern beroep heeft ingesteld en uitgeput, raakt derhalve aan het onderzoek naar de ontvankelijkheid van het bij de Raad ingestelde beroep.

Standpunt van partijen

Verzoekster geeft aan dat ze haar verzoekschrift bij de interne beroepscommissie per gewone brief had opgestuurd, in plaats van aangetekend. Ze had ook geen bewijsstukken bij dit verzoekschrift bijgevoegd.

In haar *antwoordnota* voert verwerende partij, verwijzend naar artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs en artikel 81, §2 van haar onderwijs- en examenreglement, aan dat verzoekster omwille van twee redenen haar intern beroep niet regelmatig heeft ingesteld.

Voorerst geeft verwerende partij aan dat verzoekster haar intern beroep niet in per aangetekende brief heeft ingesteld maar wel met een gewone brief, met een poststempel van 3 oktober 2022, die pas bij onderwijsinstelling werd aangeboden op 5 oktober 2022. In het onderwijs- en examenreglement wordt evenwel voorgeschreven dat het intern beroep op straffe van onontvankelijkheid moet worden ingesteld via aangetekende brief. Die vereiste wordt volgens verwerende partij ook duidelijk vermeld op het puntenbriefje, waarop de beroepsmogelijkheden en -modaliteiten zijn vermeld, en moet ervoor zorgen dat het beroep vaste datum krijgt zodat kan worden nagegaan of het tijdig is ingesteld. *In casu* ligt er dan ook geen bewijs voor van tijdige indiening.

Het beroep dat werd ingesteld met de gewone brief is volgens verwerende partij laattijdig. De bestreden beslissing werd immers bekendgemaakt door proclamatie op 16 september 2022. Rekening houdende met een beroepstermijn van 7 kalenderdagen was de laatste nuttige dag om intern beroep in te stellen aldus 23 september 2022.

Anderzijds stelt verwerende partij dat het intern beroepsschrift niet was ondertekend, hoewel dat ook een vereiste is die op straffe van onontvankelijkheid is voorgeschreven en eveneens wordt vermeld op het puntenbriefje. Het intern beroep is ook om die reden onontvankelijk.

Verwerende partij besluit dat, aangezien het intern beroep op onontvankelijk wijze werd ingesteld, ook het beroep bij de Raad onontvankelijk is. Dat de interne beroepsinstantie zich ondanks de onontvankelijkheid van het intern beroep toch ten gronde heeft uitgesproken over het beroep, doet hieraan geen afbreuk.

Beoordeling

Behoudens wat door de decreetgever ter zake zelf is geregeld in de artikelen II.283 en II.284 van de Codex Hoger Onderwijs, behoort de organisatie van de interne beroepsprocedure tot de bevoegdheid van de hogeronderwijsinstelling.

Die bepalingen kunnen door de Raad worden onderworpen aan een wettigheidstoezicht en aan een marginale toetsing inzake de algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Artikel 81, §2 van het onderwijs- en examenreglement van verwerende partij luidt als volgt:

“Het beroep wordt ingesteld door middel van een ondertekend en gedagtekend verzoekschrift dat op straffe van onontvankelijkheid per aangetekend en ondertekend schrijven wordt ingediend bij de Rector, Sint-Pietersnieuwstraat 25, 9000 Gent. Het bevat minstens de identiteit van de betrokken student, de bestreden beslissing(en) en, op straffe van onontvankelijkheid, een uiteenzetting van feiten en middelen. De bewijslast ligt bij de student. Middelen die een student pas kan kennen na inzage van het dossier of na gebruik te hebben gemaakt van de aangeboden feedbackmogelijkheid, dienen op straffe van onontvankelijkheid onmiddellijk na die inzage of feedback en in elk geval binnen de zeven kalenderdagen na het verstrijken van de beroepstermijn te worden ingediend in een aanvullende nota. De student stuurt tezelfdertijd een elektronische versie van het beroepsschrift ten titel van inlichting via e-mail aan ombuds@ugent.be. Als datum van het beroep geldt de datum van postmerk van de aangetekende zending.

Het beroep moet zijn ingesteld binnen de vervaltermijn van zeven kalenderdagen te rekenen, wat examenbeslissingen betreft, vanaf de kalenderdag na de dag van de proclamatie. Dat een student binnen die termijn nog geen feedback heeft gekregen, doet daaraan geen afbreuk, en er loopt geen nieuwe beroepstermijn nadat de student effectief feedback heeft gekregen. Ingeval er geen proclamatie van de bestreden examenbeslissing heeft plaatsgevonden, wordt de examenbeslissing geacht bekend gemaakt te zijn op de

data genoemd in artikel 69 §1, tweede lid, tenzij de student kan bewijzen dat de examenbeslissing pas op een later moment werd bekendgemaakt.

De vervaltermijn gaat, wat de andere onder §1 vermelde beslissingen betreft, in de kalenderdag na die waarop de beslissing ter kennis van de student werd gebracht.”

De beroepsmodaliteiten werden ook aan verzoekster ter kennis gebracht bij de bekendmaking van de examenresultaten op 16 september 2022.

Verwerende partij heeft de ondertekening van het intern beroep op straffe van onontvankelijkheid voorgeschreven.

De Raad is van oordeel dat dit op zich geen onredelijke of onwettige vormplichten zijn, te meer nu de ondertekening een voorwaarde is die de decreetgever in artikel II.294, §2, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs zelf heeft ingeschreven als een ontvankelijkheidsvoorwaarde voor een beroep bij de Raad.

Verzoekster heeft nagelaten haar intern beroep te ondertekenen. Die vaststelling volstaat om te besluiten dat het intern beroep terecht onontvankelijk werd verklaard.

Wanneer de geldende norm – te dezen artikel 81, §2 van het OER – in een sanctie op de niet-ondertekening voorziet, dan moet die immers worden toegepast, ook wanneer die sanctie bestaat uit de onverbiddelijke onontvankelijkheid van het beroep (J. GORIS, *Georganiseerde administratieve beroepen*, Brugge, die Keure, 2012, 490).

Dit brengt met zich dat huidig beroep bij de Raad hetzelfde lot ondergaat.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 18 november 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, Ie Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder

Voorzitter van de Raad

Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris
De secretaris	De voorzitter
Melissa Thijs	Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.089 van 18 november 2022 in de zaak 2022/0856

In zake: Nathan SOUDAN
Woonplaats kiezend te 3090 Overijse
Memlingdreef 44

tegen:

VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
Woonplaats kiezend te 1050 Brussel
Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 17 oktober 2022, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 15 september 2022 en de beslissing van de voorzitter van de interne beroepscommissie van de Vrije Universiteit Brussel van 8 oktober 2022 waarbij het intern beroep van verzoekende partij onontvankelijk werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 18 november 2022.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker, bijgestaan door Barbara Cooman, en Sarah Heyl, die voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2020-2021 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Laws in de rechten’.

Omdat verzoeker in dat academiejaar een studierendement van minder dan 60% behaalt, wordt hem een bindende voorwaarde opgelegd die ertoe strekt dat hij zich moet inschrijven en slagen voor elk opleidingsonderdeel waarvoor hij reeds tweemaal was ingeschreven zonder een credit te behalen, en bovendien voor minstens 75% van de opgenomen studiepunten een credit moet behalen.

Uit het voorliggende dossier blijkt niet dat verzoeker tegen deze beslissing een beroep heeft ingesteld.

In het academiejaar 2021-2022 neemt verzoeker een curriculum op van acht opleidingsonderdelen, ten belope van 54 studiepunten. Voor zes opleidingsonderdelen behaalt hij een credit. Op het examen voor het opleidingsonderdeel ‘Contractenrecht’ (6 studiepunten) is verzoeker tijdens de tweede zittijd afwezig en voor het opleidingsonderdeel ‘Inleiding tot het recht’ (9 studiepunten) behaalt verzoeker een examencijfer van 7/20.

Daar verzoeker aldus een studierendement van minder dan 75% behaalt, wordt hem de verdere inschrijving in de opleiding geweigerd.

Dat is de eerste bestreden beslissing.

Verzoeker stelde op datum van 21 september 2022 een beroep in bij de interne beroepscommissie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van 8 oktober 2022 verklaart de voorzitter van de interne beroepscommissie verzoekers beroep onontvankelijk omdat het, in strijd met de bepalingen van het onderwijs- en examenreglement, niet is ondertekend.

Dat is de tweede bestreden beslissing.

IV. Regelmotigheid van de rechtspleging

Artikel II.302 van de Codex Hoger Onderwijs luidt:

“§1. De procedurekalender, vermeld in artikel II.301, eerste lid, 1°, stelt de termijn vast waarbinnen:

- 1° het bestuur in staat wordt gesteld een antwoordnota en het administratief dossier aan de Raad en aan de verzoeker voor te leggen;
 - 2° de verzoeker in staat wordt gesteld een wederantwoordnota aan de Raad en aan het bestuur voor te leggen.
- De termijn, vermeld in het eerste lid, bedraagt voor elke partij ten minste 96 uur.

§2. De antwoordnota en de wederantwoordnota worden aan de Raad en aan de tegenpartij bezorgd via het meest gerende communicatiemiddel.
Een buiten de gestelde termijn aan de Raad bezorgde antwoordnota of wederantwoordnota wordt uit de verdere procedure geweerd.”

De in §1 van voormelde bepaling bedoelde procedurekalender is op 20 oktober 2022 opgesteld en bepaalt, wat verwerende partij betreft:

“31 oktober 2022: de onderwijsinstelling bezorgt ten laatste die dag aan de Raad en aan de student(e) een antwoordnota evenals het administratief dossier.”

Verwerende partij heeft haar antwoordnota op 7 november 2022, en dus buiten de daartoe voorziene termijn, overgemaakt aan de Raad.

Krachtens artikel II.302, §2, tweede lid is de Raad er, desnoods ambtshalve, gehouden een laattijdig neergelegde nota uit de debatten te weren.

Die sanctie strekt zich evenwel niet uit tot het administratief dossier. Uit artikel II.302, §2, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs blijkt immers dat enkel een laattijdige antwoordnota of wederantwoordnota uit de debatten wordt geweerd.

In de procedurekalender van 20 oktober 2022 is aan verzoeker een termijn tot 10 november 2022 verleend om een wederantwoordnota neer te leggen.

Verzoeker heeft zijn wederantwoordnota buiten deze termijn, met name met een e-mail van vrijdag 11 november 2022, 07u58, neergelegd. Voor deze laattijdigheid is geen enkele verantwoording gegeven.

De wederantwoordnota wordt bijgevolg eveneens ambtshalve buiten de debatten gehouden.

V. Ontvankelijkheid – regelmatige uitputting van het intern beroep

Artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs stelt inzake de bevoegdheid van de Raad het volgende:

“Er wordt een Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, verder ‘de Raad’ genoemd, opgericht bij de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap. De Raad doet als administratief rechtscollege uitspraak over de beroepen die door studenten of personen op wie de beslissing betrekking heeft, worden ingesteld tegen studievoortgangsbeslissingen, na uitputting van de in afdeling 2 bedoelde interne beroepsprocedure.”

Wat betreft de plicht tot het voorafgaandelijk uitputten van het intern beroep, blijkt uit de memorie van toelichting bij het toenmalige decreet van 19 maart 2004 ‘betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen’ dat het intern beroep “verplicht moet worden uitgeput vooraleer men een beroep kan instellen bij” de Raad (*Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 16*).

De decreetgever heeft de uitputting van het intern beroep derhalve beoogd als een voorwaarde om tot de beroepsprocedure bij de Raad toegang te krijgen, en dus als een ontvankelijkheidsvoorwaarde bij dat beroep. Ook in de rechtsleer wordt aangenomen dat de regelmatige uitputting van een georganiseerd administratief beroep een voorwaarde is om een ontvankelijk beroep bij een administratief rechtscollege in te stellen (zie o.a. J. GORIS, *Georganiseerde administratieve beroepen*, Brugge, die Keure, 2012, 70-71; J. BAERT en G. DEBERSAQUES, *Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid*, Brugge, die Keure, 1996, 99-105; P. POPELIER, “Over de uitputting van het georganiseerd administratief beroep als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor een beroep bij de Raad van State”, noot onder RvS 16 augustus 1999, nr. 82.102, RW 1999-00, 850).

De vraag of verzoeker op ontvankelijke wijze het intern beroep heeft ingesteld en uitgeput, raakt derhalve aan het onderzoek naar de ontvankelijkheid van het bij de Raad ingestelde beroep.

Standpunt van partijen

Verzoeker geeft in zijn verzoekschrift vooreerst aan dat hij, ontzet door de onverwachte examenresultaten en de daarmee gepaard gaande weigering tot inschrijving, een intern beroepsschrift heeft opgesteld en ingediend binnen de vervaltermijn. Gelet op de stress die verzoeker op dat moment ervoer, is hij vergeten om zijn beroepsschrift zelf te ondertekenen. Verzoeker meent dat het, op basis hiervan, onontvankelijk verklaren van zijn intern beroep onbillijk en onredelijk is, gelet op de zware gevolgen die het ontbreken van deze formaliteit voor hem heeft.

Verzoeker haalt aan dat de ondertekening van het beroepsschrift dient als bewijs dat het schrift door of namens de indiener is ingediend. Slechts in geval dat de identiteit van de indiener van het bezwaar op een andere wijze kan worden vastgesteld of aan diens identiteit niet hoeft te worden getwijfeld kan het niet-ontvankelijk verklaren van het bezwaarschrift achterwege blijven.

Verzoeker haalt aan dat er geen redenen zijn om te twijfelen aan het feit dat hij zelf het document heeft ingediend, omdat zijn handgeschreven naam duidelijk staat op (1) de achterkant van de enveloppe gebruikt voor het versturen van het beroepsschrift per aangetekende verzending, met ontvangstmelding en (2) op het bericht van ontvangst.

Voor verzoeker komt het vasthouden aan de formele eisen des te vreemder voor, aangezien verwerende partij zelf op een meer informele wijze communiceert; verzoeker kreeg de beslissing via e-mail, met elektronische ondertekening, waardoor de betekenis van handtekeningen volgens hem nog verder gerelateerd wordt.

Verder stelt verzoeker dat het aan de onderwijsinstelling toekwam om hem erop te wijzen dat hij zijn intern beroepsschrift niet had ondertekend zodat hij dit nog had kunnen remedieren binnen de vervaltermijn. Dan had hij op 22 september 2022 wel een ontvankelijk beroep kunnen instellen. Het is namelijk toegestaan dat een niet-ontvankelijk verzoekschrift kan vervangen worden door een nieuw in voorkomend geval wel ondertekend verzoekschrift, in geval de beroepstermijn nog niet is verstreken. Die kans heeft verzoeker evenwel niet gekregen.

Verzoeker besluit dat het onverkort vasthouden aan een handtekening op een welbepaalde plaats niet te verantwoorden is, aangezien zijn handtekening terug te vinden is op twee documenten die een geheel vormen met het verzoekschrift.

Beoordeling

Artikel 153, §1, derde lid van het onderwijs- en examenreglement van verwerende partij luidt wat het intern beroep betreft:

“Het beroep wordt op straffe van onontvankelijkheid van het beroep ingesteld door middel van een ondertekend en gedagtekend verzoekschrift dat per aangetekend schrijven wordt gericht aan de beroepscommissie, t.a.v. de voorzitter, Onderwijs en Studentenzaken – C2, met adres te 1050 Brussel, Pleinlaan 2.”

Verwerende partij heeft de ondertekening van het intern beroep voorgeschreven op straffe van onontvankelijkheid.

Dit kan niet worden beschouwd als een onredelijke vormvereiste, onder meer omdat de decreetgever in artikel II.294, §2 van de Codex Hoger Onderwijs een gelijkaardig voorschrift heeft opgenomen inzake de beroepen die bij de Raad worden ingesteld.

Samen met de eerste bestreden beslissing zijn de modaliteiten voor het instellen van een intern beroep aan verzoeker meegedeeld.

Meer bepaald luidt het onderaan de eerste bestreden beslissing:

“[...] Het beroep wordt ingesteld door middel van een ondertekend en gedagtekend verzoekschrift dat per aangetekend schrijven wordt gericht aan ‘Interne beroepscommissie t.a.v. de voorzitter, Onderwijs en Studentenzaken – C2, Pleinlaan 2, 1050 Brussel’, en dit op straffe van onontvankelijkheid van het beroep.”

De beroepsmodaliteiten zijn aldus correct aan verzoeker meegedeeld.

Verzoeker spreekt niet tegen dat hij het verzoekschrift op intern beroep niet heeft ondertekend en dat dit vormgebrek niet binnen de oorspronkelijke beroepstermijn werd geregulariseerd.

Dat verzoeker hierop niet eerder werd gewezen, kan niet aan verwerende partij worden verweten. Verwerende partij heeft de vormvereisten voor het instellen van een intern beroep

correct aan verzoeker meegeleerd en heeft de beslissing op intern beroep genomen binnen de decretaal voorziene termijn van artikel II.294 van de Codex Hoger Onderwijs. Op verwerende partij rust, noch op grond van een positiefrechtelijk voorschrift, noch in het raam van de beginselen van behoorlijk bestuur, de verplichting om inkomende interne beroepen aan een ‘vooronderzoek’ te onderwerpen opdat de student in voorkomend geval, een en ander nog steeds binnen de initiële beroepstermijn, zou worden uitgenodigd om een vormgebrek te herstellen.

Het normdoel van de ondertekening is er, zoals verzoeker ook zelf aanhaalt, bovendien in gelegen dat met zekerheid moet kunnen worden vastgesteld dat het intern beroep is ingesteld door de betrokken zelf. De Raad heeft met betrekking tot de beroepen die bij de Raad worden ingesteld eerder overwogen dat, wanneer een bij een verzoekschrift toegevoegde begeleidende brief die wel werd ondertekend en expliciet verwijst naar het bijhorende verzoekschrift, de brief en verzoekschrift als één geheel kunnen worden beschouwd zodat het verzoekschrift in dat geval voldoende duidelijk identificeerbaar en regelmatig ondertekend is. De Raad kan verzoeker evenwel niet bittreden waar hij stelt dat zijn handgeschreven naam op de achterkant van de enveloppe waarmee hij het intern beroep heeft ingesteld alsook op de antwoordkaart van de aangetekende zending waarmee dat is gebeurd ook één geheel zouden vormen met zijn intern beroepsschrift. De Raad merkt hierbij op dat, nog los van de overweging dat de verzending van het intern beroep door een andere persoon dan verzoeker zelf zou kunnen zijn gebeurd, *in casu* een expliciete verwijzing vanop de door verzoeker wel ondertekende stukken naar het bijgevoegde verzoekschrift ontbreekt om te kunnen besluiten tot de voldoende duidelijke identificeerbaarheid en regelmatige ondertekening van het intern beroep. Verzoeker toont aldus niet aan dat het normdoel van de ondertekening hier wel werd bereikt.

Die vaststelling volstaat om te besluiten dat het intern beroep terecht onontvankelijk werd verklaard.

Wanneer de geldende norm – te dezen 153, §1, derde lid van het onderwijs- en examenreglement – in een sanctie op de niet-ondertekening voorziet, dan moet die immers worden toegepast, ook wanneer die sanctie bestaat uit de onverbiddelijke onontvankelijkheid van het beroep (J. GORIS, *Georganiseerde administratieve beroepen*, Brugge, die Keure, 2012, 490).

Dit brengt met zich dat huidig beroep bij de Raad hetzelfde lot ondergaat.

Het beroep is niet ontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 18 november 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, Ie Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder

Voorzitter van de Raad

Jean Goossens

bestuursrechter – bijzitter

Marleen Verreth

bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs

eerste secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.